ELLEN WHITE

Latince Kilitli

New Covenant Publications International Ltd. Turkish

Telif Hakkı © 2020. Yeni Ahit'in Uluslararası Yayınları

Tüm hakları saklıdır. Bu kitabın hiçbir bölümü, yazarın açık yazılı izni olmaksızın herhangi bir biçimde veya herhangi bir şekilde çoğaltılamaz veya aktarılamaz, eleştirel makaleler ve incelemeler somutlaşan kısa alıntılar durumunda dışında. Lütfen ilgili tüm soruları yayımcıya iletin.

Tüm hakları saklıdır. Bu kitabın hiçbir bölümü, fotokopi, kayıt veya bilgi depolama ve alma sistemi de dahil olmak üzere elektronik veya mekanik herhangi bir biçimde çoğaltılamaz veya aktarılamaz - Bir dergi veya gazetede basılması için bir inceleme de kısa pasajlar alıntı olabilir bir eleştirmen dışında - yayıncıyazılı olarak izin olmadan.

ISBN: 359-2-85933-609-1

ISBN: 359-2-85933-609-1

Yayın Verilerinde Kataloglama

Tarafından Düzenlendi ve Tasarlandı: Yeni Ahit'in Uluslararası Yayınları

Birleşik Krallık'ta basılmıştır.

İlk Baskı 26 Mayıs 2020

Yeni Sözleşme Yayınları Uluslararası Grubu

New Covenant Publications International Ltd.,

Kemp House, 160 City Road, London, EC1V 2NX

Web sitesini ziyaret edin: www.newcovenant.co.uk

Latince Kilitli

ELLEN WHITE

Hıristiyanlık kanun gereğince ilk kez resmi hale geldiği zaman, bozuk bir Latince Avrupa'nın bütün batı bölgelerinin ortaklaşa dili olmuştu. Böyle olduğu için, gerek kilise ayini, gerek kiliselerde okunan İncil çevirisi o bozuk Latince ile, yani ülkenin ortaklaşa dili ile idi. Roma İmparatorluğu'nu deviren barbar ulusların baskısından sonra, Latince gitgide Avrupa'nın herhangi bir bölgesinin dili olmaktan çıktı. Gelgelelim dinin kök tutmuş eğilimlerini ve törenlerini, ilkin meydana getirip akla sığar kılan şartlar ortadan kalktıktan uzun zaman sonra da, halkın saygısı, doğal olarak korur. Dolayısıyla, artık hiçbir yerde halkın büyük çoğunluğu Latince'yi anlamadığı halde, bütün kilise ayini hâlâ o dille yapılmaya devam ediliyordu. Eski Mısır'da olduğu gibi, Avrupa'da da, böylece iki ayrı dil; bir rahipler dili, bir halk dili; bir okumuşlar, bir okumamışlar dili yer etti. Fakat, kullanarak vazife görecekleri o kutsal ve okumuşların dilinden papazların bir parça anlamaları gerekiyordu. Bundan ötürü, Latin diline çalışmak baştan beri üniversite eğitiminin esaslı bir kısmını oluşturdu.

Ne Grekçe, ne İbranice öğreniminde durum öyle değildi. Kilisenin öğretiye ilişkin yanılmaz kararlarında resmen bildirildiğine göre, İncil'in genellikle Vulgate adı verilen Latince çevirisi Grekçe ve İbranice asıllarına kıyasla eşit derecede tanrısal ilhamla[384] yazdırılmıştır; dolayısıyla, eşit derecede geçerlidir. Bundan dolayı, o iki dili bilmek, bir kilise adamı için vazgeçilemeyecek kadar zorunlu bulunduğundan, üniversite eğitiminde genellikle gösterilen dersler arasında bunların okunması uzun zaman gerekli bir yer tutmadı. Doğruluğuna inanarak bana söylediklerine göre, o dersler arasında Grek diline henüz hiç yer verilmemiş kimi İspanya üniversiteleri varmış. Yeni Ahit'in[385] Grekçe metni, hatta Eski Ahit'in[386] İbranice metni, ilk din ıslahçılarının düşüncelerine Vulgate çevirisinden daha uygun geldi. Vulgate çevirisi, doğal olarak akla gelebileceği üzere, azar azar Katolik öğretilerini destekleyecek kalıba sokulmuştu. Bundan ötürü, ıslahçılar o çevirinin bir sürü yanlışlarını açığa vurmaya koyuldular. Böylece Roma Katoliği rahipler yanlışları savunmak ya da açıklamak zoru ile karşı karşıya kaldılar. Ama esas diller biraz bilinmedikçe bunu yapmaya pek olanak yoktu. Dolayısıyla, bunların bellenmesi çoğu üniversitelere, Din Islahı[387] öğretilerini kabul edenlere de, etmeyenlere de yavaş yavaş girdi.

Madde II. Gençlerin Eğitimine Özgü Kurumların Gideri Üzerine

Her Yaştaki Halkın Öğretimine Özgü Kurumların Gideri Üzerine

Milletlerin Zenginliği

Adam Smith

Bu sayfa bilerek boş bırakıldı.

New Covenant Publications

International Ltd.

Reform Kitapları, Yeni Düşünceler

New Covenant Publications International Ltd.,
Kemp House, 160 City Road, London, EC1V 2NX

Email: newcovenantpublicationsintl@gmail.com

Teşekkür

Tanrı'ya adanmış bu kitap.

Yeni Sözleşme – Önsöz

New Covenant Publications International okuru yeniden, cennet ile yeryüzünü birbirine bağlayan ve sevgi yasasının ebedi kalıcılığını pekiştiren ilahi planla buluşturmaktadır. Yayınevinin logosu olan Sözleşme Sandığı, Hazreti İsa, onun halkı ile Tanrı'nın yasasının temel olması arasındaki kopmaz bağı temsil etmektedir. Daha önce yazılmış olduğu gibi, "O günlerden sonra İsrail halkıyla yapacağım sözleşme şudur, diyor Rab, yasamı onların içlerine yerleştirecek ve kalplerine kazıyacağım; böylece onlar benim halkım olacak, ben de onların Tanrısı olacağım" (Yeremya 31:31-33; İbranice 8:8-10). Gerçekten de yeni sözleşme, bitmek bilmeyen sürtüşmelerin elinde doğmuş olup akan kanla mühürlenmiş bir kefarete delalet etmektedir.

Bundan önceki sayısız yüzyıllarda çok sayıda insan, hakikati silip ortadan kaldıracağı hesaplanmış gurur kırıcı ıstıraplara, aklın hayalin almadığı baskılara katlanmışlardır. Özellikle de Karanlık Çağlar'da, dünya üstünde yaşayan insanlar aklı ve bilgeliği hor gördükleri ve sözleşmeyi çiğnemekten çekinmedikleri için, insanların gelenekleri ve halkın cehaleti şiddetli savaşlara sebep olmuş ve hakikat ışığını büyük ölçüde gölgeleyip karartmıştır. Pıtrak gibi çoğalan kötülükler yüzünden anlaşmanın bozulması, büyük belalar olan yozlaşmanın dizginlemeyen boyutlara varmasını ve şeytani insanlık dışı davranışları öyle bir körüklemiştir ki, vicdani özgürlüklerinden vazgeçmeye karşı koyan bir sürü insanın hayatı haksız yere heba olup gitmiştir. Fakat buna rağmen, özellikle de Reformasyon çağı gelip çattığında, kayıp bilgilerin yeniden su yüzüne çıktığı görülmüştür.

On altıncı yüzyılda yaşanan Reformasyon çağı, Karşı Reformasyon'da yansımış olduğu gibi, hakikati, temel değişiklikleri ve bunların sonucunda bir dizi kargaşayı getiren bir devrin kıvılcımını çakmıştı. Yine de bu kitap boyunca, Reformcular'ın ve diğer cesur öncülerin perspektiflerinden bakıldığında bu benzersiz devrimin yadsınamaz önemini ortaya koymuş olacağız. Reformcular'ın ve diğer öncülerin anlattıkları okunduğunda yıkıcı ölçüdeki savaşlar ile görkemli direnişlerin ve olağanüstü müdahalelerin arka planında yatan sebepler daha kolay anlaşılacaktır.

Bizim mottomuz olan "Reform Kitapları, Yeni Düşünceler", kritik bir çağda üretilmiş olup kendine özgü bir türü oluşturan literatürü ve onun etkisini öne çıkarmaktadır. Bu motto ayrıca kişisel reformasyonun, yeniden doğuşun ve temelden dönüşümün acilliğini vurgulamaktadır. Gutenberg'in matbaası çeviri marifetinin de katkısıyla beş yüz yıl kadar önce reformdan geçirilmiş inancın prensiplerini yaymışken, şimdi de dijitalleşmiş

basın ve internet medyası son çağlardaki hakikatin ışığını her dilde bütün dünyaya iletecektir.

İÇINDEKILER

Bölüm 1 — Dünyanin Geleceğine Bir Bakiş 6
Bölüm 2 — Zulüm Yangınları 13
Bölüm 3 — Karanlığın çağı 17
Bölüm 4 — Parlayan bir Işık 23
Bölüm 5 — İngiltere'de tan vakti 29
Bölüm 6 — Ölümle yüzleşen iki Kahraman 36
Bölüm 7 — Bir Devrimin Başlangıcı 45
Bölüm 8 — Mahkeme Huzurunda 55
Bölüm 9 — İsviçre'de Yanan işik 66
Bölüm 10 — Almanya'da ilerleme 71
Bölüm 11 — Prenslerin protestosu 76
Bölüm 12 — Fransa'da Gün işiği 81
Bölüm 13 — Hollanda ve Iskandinavya 91
Bölüm 14 — Gerçek ingiltere'de Ilerliyor 94
Bölüm 15 — Fransız Devrimi 101
Bölüm 16 — Yeni bir Dünyada Özgürlük Arayişi 110
Bölüm 17 — Mesih'in Dönüşüne ilişkin Vaateler 114
Bölüm 18 — Yeni Dünyada Yeni Işik 121
Bölüm 19 — Büyük Hayal Kirikliğinin Nedeni 133
Bölüm 20 — Mesih'in Dönüşüne Sevgi 137
Bölüm 21 — Firtina Dönüyor 145
Bölüm 22 — Yerine gelen Peygamberlikler 151
Bölüm 23 — Tapinağin Açik Gizemi 158
Bölüm 24 — Göksel Yüksek Rahip 164
Bölüm 25 — Tanri'nin Değişmeyen Yasasi 168

Bölüm 26 — Gerçeğin Savunuculari 176
Bölüm 27 — Günümüzdeki Ruhsal Uyanişlar ne Kadar Başarili? 179
Bölüm 28 — Yaşam Kayitlarimizla Yüzleşmek 186
Bölüm 29 — Kötülüğün Kökeni 192
Bölüm 30 — Şeytan ve Insan Savaşta 197
Bölüm 31 — Kötü Ruhlar 199
Bölüm 32 — Şeytan Nasil alt Edilir? 202
Bölüm 33 — Mezarin Ötesinde ne Var? 207
Bölüm 34 — Ölüler Bizimle Konuşabilir mi? 214
Bölüm 35 — Vicdan Özgürlüğü Tehdit Edilmektedir 218
Bölüm 36 — Yakin Gelecekteki çatişma 225
Bölüm 37 — Tek Güvencemiz 229
Bölüm 38 — Tanri'nin Son Bildirisi 232
Bölüm 39 — Sikinti Zamani 236
Bölüm 40 — Büyük Kurtuluş 244
Bölüm 41 — Yikinti Halindeki Yeryüzü 251
Bölüm 42 — Çatişma Sona Eriyor 255

Bölüm 1 — Dünyanın Geleceğine Bir Bakış

İsa, Zeytindağı'nın yamacından Kudüs'e baktı. Gözlerinin önünde, muhteşem tapınak binalarından oluşan manzara vardı. Batmakta olan güneş, mermer duvarların beyazlığını aydınlatıyor, altın kuleden yansıyordu. Hangi İsrailli bu manzaraya sevinç ve hayranlık duymadan bakabilirdi! Ancak İsa'nın zihninde başka düşünceler vardı. "Kudüs'e yaklaşıp kenti görünce orası için ağladı" (Luka 19:41).

Önünde Getsemani bahçesi, yaklaşan acının görüntüsü ve fazla uzakta olmayan çarmıha gerilme yeri vardı. Ama İsa'nın güzel anlarına gölge düşüren şey, bunlar değildi. İsa, Kudüs'ün mahvolmaya mahkum olan binlerce sakini için ağladı. Tanrı'nın, seçilmiş olan halkı için bin yıldan fazla süren özel bereketi ve koruyucu gözetimi İsa'nın gözleri önündeydi. Kudüs, Tanrı tarafından tüm yeryüzünden daha fazla onurlandırılmıştı. 'Çünkü Rab Siyon'u seçti, Onu konut edinmek istedi' (Mezmur 132:13). Kutsal peygamberler çağlar boyunca uyarılarını yaptılar. Her gün Tanrı Kuzusuna işaret eden kuzuların kanı sunuldu.

İsrail, bir ulus olarak Gökyüzüne bağlılığını sürdürmüş olsaydı, Kudüs, Tanrı'nın seçilmişi olarak sonsuza dek ayakta kalacaktı. Ama ayrıcalıklı olan halkın tarihi isyanlarla ve kötü yola dönüşlerle doluydu. Tanrı, bir baba sevgisiyle halkına ve konutuna acıdı (2.Tarihler 36:15). Ricalar ve azarlar başarısız olunca Tanrı*, tövbesiz kente ulaşmak için gökyüzünün en iyi armağanını, yani kendi Oğlunu verdi.

İşık ve yücelik Rab'bi üç yıl boyunca kendi halkının arasında dolaştı, iyilik yaptı, İblis'in baskısı altında olanları iyileştirdi, bağlı olanları özgür kıldı, körlerin gözlerini açtı, sakatların yürümesini sağladı, ölüleri diriltti ve Müjdeyi yoksullara duyurdu (Bkz. Elçilerin İşleri 10:38; Luka 4:18; Matta 11:5).

Evsiz bir gezgin olarak insanların gereksinimlerini gidermek ve yüklerini hafifletmek için hizmet etti, yaşam armağanını kabul etmeleri için onlara yalvardı. İnatçı yüreklerin reddettiği merhamet dalgaları ifade edilemeyecek kadar yoğun bir sevgiyle geri döndü. Ama İsrail, en iyi dostuna ve tek yardımcısına sırt çevirdi. O'nun sevgisinin ricaları hor görüldü.

Umut ve bağışlanma saati çabucak gelmiş geçiyordu. Çağlar boyunca toplanan sapkınlık ve isyan bulutları suçlu halkın üzerindeydi. Yaklaşan yıkımdan onları kurtarabilecek olan tek kişi hor görülmüş, reddedilmiş, itilip kakılmıştı; çarmıha gerilmek üzerey-di.

Mesih, Kudüs'e baktı; bütün bir kentin ve ulusun geleceği gözlerinin önündeydi. Tanrı'nın konutu olan kente karşı kılıcını kaldırmış olan ölüm meleğini gördü. Sonraları Titus ve ordusu tarafından işgal edilecek olan bölgeden, vadinin ötesinde duran kutsal yerlere göz gezdirdi. Yaşlarla ıslanan gözleri, düşman güç-lerle kuşatılan duvarlara baktı. Savaş için toplanan orduların gürültüsünü, kuşatılmış kentte ekmek için ağlayan annelerin

ve çocukların ağlayışını işitti. Kudüs'ün kutsal evinin, saraylarının ve kulelerinin ateşe verildiğini, harabeye döndüğünü gördü.

Çağlara bakarak, antlaşma halkının 'çölün kum taneleri gibi' dağıldığını gördü. Tanrısal merhamet, özlemle dolu sevgi, yaslı sözcüklere döküldü: "Ey Kudüs! Peygamberleri öldüren, kendisine gönderilenleri taşlayan Kudüs! Bir tavuk, civcivlerini kanatları altına nasıl toplarsa, ben de kaç kez senin çocuklarını öylece toplamak istedim, ama siz istemediniz" (Matta 23:37).

Mesih Kudüs'te, Tanrı'nın yargısına doğru ilerleyen imansız ve isyankar bir dünyanın simgesini gördü. Yüreği yeryüzünün mazlumları ve acı çekenleri için merhametle doldu. Onların hepsini teselli etmek istedi. Onlara kurtuluş sağlamak için kendi canını ölüme teslim etmeye razı oldu.

Gökyüzünün en yücesi gözyaşları içindeydi! Bu sahne, Tan- rı'nın yasasını çiğneyen suçlunun kurtulmasının ne denli güç olduğunu gözler önüne seriyor. İsa, Kudüs'ü yıkıma götüren aldanışın yeryüzünü de kapladığını gördü. Yahudilerin büyük günahı Mesih'i reddetmeleriydi; dünyanın büyük günahı Tanrı'nın yasasını, O'nun gökteki ve yerdeki yönetiminin temelini reddetmek olacaktı. Günahın boyunduruğundaki milyonlarca insan, ziyaret edildikleri gün, gerçeğin sözlerini dinlemeyi reddederek ikinci ölüme mahkum olacaktı.

Görkemli tapınak yıkıldı

Mesih, Fısıh'tan iki gün önce öğrencileriyle birlikte kente bakan Zeytin Dağına çıktı. Bir kez daha tapınağın göz kamaştıran yüceliğine ve güzelliğine baktı. İsrail krallarından en bilgesi olan Süleyman, ilk tapmağı inşa etmişti. Bu tapınak, o zaman dünyanın görebileceği en görkemli binaydı. Nebukadnezar tarafından yıkılan tapınak, Mesih'in doğumundan beş yüz yıl kadar önce yeniden yapıldı.

Ama ikinci tapmak, birincisinin yüceliğine eşit değildi. Ne yücelik bulutu göründü, ne de gökten gelen ateş sunağın üzerine düştü. Sandık, merhamet kürsüsü ve tanıklık sofraları yoktu. Gökten gelen ses kahine Tanrı'nın isteğini bildirmiyordu. İkinci tapınak, Tanrı'nın yüceliğinin bulutuyla değil, insan bedeninde görünen Tanrı'nın diri varlığıyla onurlandırıldı. Bütün ulusların arzusu Nasıralı adamın öğretip iyileştirdiği kutsal yerlere gelmekti. Ama İsrail, gökyüzünün armağanını ondan koparıp aldı. O gün altın kapıdan geçen alçakgönüllü öğretmenle birlikte yücelik, sonsuza dek tapmaktan ayrıldı. Kurtarıcı'nın sözleri daha o zaman gerçekleşmişti: "Bakın, eviniz ıssız bırakılacak!" (Matta 23:38).

Öğrenciler, Mesih'in tapınağın gelecekteki yıkımına ilişkin ön bildirisini şaşkınlıkla karşıladılar ve sözcüklerinin anlamını öğrenmek istediler. Büyük Hirodes o tapmağa hem Roma hem de Yahudi hazinesi dökmüştü. Roma'dan getirilen dev beyaz mermer taşlar, yapının büyük bir kısmını oluşturmuştu. Öğrenciler, Efendilerinin dikkatini bunlara çektiler; "Bak, ne görkemli taşlar! Ne görkemli yapılar!" (Markos 13:1).

İsa ise ciddi ve şaşılacak bir karşılık verdi: “Size doğrusu söyleyeyim, burada taş üstünde taş kalmayacak, hepsi yıkılacak!” (Matta 24:2). Rab öğrencilerine ikinci kez geleceğini söylemişti. Bu yüzden, Kudüs’ü bekleyen yargıdan söz edilirken öğrenciler Rab’bin dönüşünü düşündüler ve şöyle sordular: “Bu dediklerin ne zaman olacak, senin gelişini ve çağın bitimini gösteren belirti ne olacak?” (Matta 24:3).

Mesih onlara zamanın sonunda gerçekleşecek olan önemli olayları sıraladı. Peygamberliğinin iki anlamı vardı. Kudüs’ün yıkımından söz ederken, son günün dehşetlerini de dile getiriyordu.

Mesih’i reddeden ve çarmıha geren İsrail’in üzerine büyük bir yargı gelecekti. “Daniel peygamberin sözünü ettiği yıkıcı iğrenç şeyin kutsal yerde dikildiğini gördüğünüz zaman (okuyan anlasın) Yahudiye’de olanlar dağlara kaçsın” (Matta 24:15,16). Luka 21:20,21’e de bakın. Romalıların putperest simgeleri kent duvarlarının dışına kurulduğunda Mesih’in izleyicileri güvenle kaçabilirdi. Kaçanlar gecikmemeliydi. Kudüs, günahlarından ötürü Tanrı’nın öfkesine maruz kalacaktı. İnatçı inançsızlığı yüzünden yıkıma uğrayacaktı (Mika 3:9-11).

Kudüs’te oturanlar, günahlarının sonucunda başlarına gelenler için Mesih’i suçladılar. O’nun günahsız olduğunu bilmelerine rağmen ulusun güvenliği için ölümüne karar verdiler. Yüce kahinleri, bütün ulus yok olacağına, halk uğruna bir tek adamın ölmesi daha uygundur demişti (Bkz. Yuhanna 11:47-53).

Günahlarından ötürü kendilerini yargılayan Kurtarıcıyı öldürenler, kendilerini Tanrı’nın sevgili halkı olarak gördüklerinden Rab’bin, onları düşmandan kurtarmasını beklediler!

Tanrı’nın sabrı

Rab, kırk yıl boyunca yargısını geciktirdi. Mesih’in kimliğinden ve işinden hala habersiz olan birçok Yahudi vardı. Çocuklar henüz ana babalarının reddettiği ışığı görmemişlerdi. Elçilerin müjdeyi duyurması sayesinde Tanrı onlara bu ışığı sundu. Peygamberliğin nasıl yerine geldiğini yalnızca Mesih’in doğumunda ve yaşamında değil, ölümünde ve dirilişinde de göreceklerdi. Çocuklar ana babalarının günahları nedeniyle mahkum olmadılar, ama kendilerine sunulan ışığı reddettikleri için onlar da ana babalarının günahlarına ortak oldular ve böylece günahın ölçüsünü aştılar.

İnatçı tövbesizlikleri nedeniyle Yahudiler, son merhamet sunusunu da reddettiler. Tanrı da sonunda onların üzerindeki korumasını kaldırdı. Ulus, kendi seçtiği önderin kontrolüne terk edildi. Şeytan, insan canının en vahşice ve alçakça tutkularını uyandırdı. İnsanlar benliğin tutkularının ve kör öfkenin kontrolü altında kalarak zalimliklerine yenik düştüler. Arkadaşlar ve akrabalar birbirlerini ele verdiler. Ana babalar çocuklarını, çocuklar ana babalarını öldürdüler. Yöneticilerin kendilerini bile yönetecek güçleri kalmadı. Tutkuları onları zorbalar haline getirdi. Yahudiler Tanrı’nın masum Oğlu’nu mahkum etmek için

yalancı tanıklığı kabul etmişlerdi. Yalancı suçlamalar şimdi de onların hayatını belirsiz kılıyordu. Tanrı korkusu onları artık rahatsız etmiyordu. Ulusun başı Şeytan'dı.

Karşıt grupların önderleri birbirlerine düştüler ve acımasızca öldürüldüler. Tapınağın kutsallığı bile onların korkunç vahşetini engelleyemedi. Tapmak öldürülenlerin bedenleriyle kirlendi. Bu işi başlatanların Kudüs yıkılacak gibi bir korkuları yoktu. Ne de olsa Kudüs, Tanrı'nın kendi kentiydi. Romalı lejyonlar tapmağı kuşatırken bile kalabalıklar, En Yüce Olan'ın düşmanlarını yenmek için araya gireceğine inanıyordu. Ne var ki İsrail, Tanrı'nın sunduğu korumayı reddetmişti ve artık korunmasızdı.

Yıkımın belirtileri

Kudüs'ün yıkımına ilişkin Mesih'in söylediği tüm önbildiriler harfi harfine gerçekleşti. Mucizeler ve belirtiler oluştu. Bir adam Kudüs sokaklarında belirerek yedi yıl boyunca yaklaşan felaketi ilan etti. Bu tuhaf kişi tutuklandı ve kırbaçlandı. Hakaret görmesine ve acı çekmesine rağmen yalnızca, "Vay sana ey Kudüs!" diye karşılık veriyordu. Önceden bildirdiği kuşatma sırasında öldürüldü1.

Kudüs'ün yok edilmesi sırasında tek bir imanlı bile mahvolmadı. Romalılar, Cestius'un yönetimi altında kenti kuşattıkları zaman, uygun bir saldırı anını yakalamalarına rağmen beklenmedik bir şekilde geri çekildiler. Romalı general, ortada hiçbir neden yokken kuvvetlerini geri çekti. Bekleyen imanlılara vaat edilen işaret verilmişti (Luka 21:20, 21).

Ortalık o denli karışmıştı ki, ne Yahudiler ne de Romalılar imanlıların kaçışına engel olamadılar. Cestius geri çekildiğinde Yahudiler onu takip ettiler; iki ordu birbirine girdiğinde, ülkedeki bütün imanlılar güvenli bir yere, Pella kentine sığınmayı başarmışlardı.

Cestius'un ve O'nun ordusunun peşinden koşan Yahudi kuvvetleri, onların arkasına düştü. Romalılar kendilerini büyük güçlükle kurtardılar. Yahudiler ellerindeki ganimetlerle Kudüs'e zaferle döndüler. Ama bu açık başarı, onlara sadece kötülük getirdi. Romalılara karşı inatçı bir direnişe yol açarak, kentin üzerine gelecek olan korkunç yıkımı hazırladılar.

Titus kuşatmayı devraldığında, Kudüs kentinin üzerine gelen felaketler korkunç oldu. Kent, Fısıh zamanında kuşatıldı; duvarları arasında milyonlarca Yahudi vardı. Daha önceki karşıt grup çatışmalarında eldeki yiyecek stokları tüketilmişti. Bu yüzden insanlar açlıktan ölmeye başladılar. Erkekler kemerlerindeki, sandaletle-rindeki ve kalkanlarındaki deri parçalarını kemiriyordu. Kent duvarlarının dışında yetişen yabani otları toplamak için büyük gruplar geceleri dışarı sızıyordu. Bunların büyük bir çoğunluğu zalimce işkencelerle öldürülüyor, sağlam dönenlerin elindekilerse içerde çalınıyordu. Kocalar karılarını, karılar kocalarını soymaya başlamıştı. Çocuklar ana babalarının ağzındaki lokmayı kapmaya çalışıyordu.

Romalılar Yahudileri korkutmaya ve teslim olmaları için onları zorlamaya başladılar. Tutsak almanlar kırbaçlandı, işkence gördü ve kentin duvarları önünde çarmıha gerildi. Yehoşafat vadisinde ve Mesih'in çarmıha gerildiği yerde çok sayıda çarmıh dikildi. Bunların arasından geçmek için zor yer bulunuyordu. Böylece, Pilatus'un yargı kürsüsü önünde söylenen korkunç sözler karşılığını buldu: "O'nun kanının sorumluluğu bizim ve çocuklarımızın üzerine olsun" (Matta 27:25).

Titus, vadilerde yığınlar halinde yatan cesetleri gördüğünde dehşete kapılmıştı. Muhteşem tapınağa büyülenmiş gibi bakarak, onun hiçbir taşına dokunulmaması için buyruk verdi. Yahudi önderlere içtenlikle çağrı yaparak, kendisini kutsal yeri kanla kirletmek zorunda bırakmamalarını rica etti. Başka yerde savaşsalardı, hiçbir Romalı tapınağın kutsallığını bozmayacaktı. Yo- sefin (Yahudi tarihçi) kendisi araya girerek Yahudilere teslim olmalarını, kendilerini, kentlerini ve tapınaklarını kurtarmalarını istedi. Ne yazık ki acılık dolu küfürlerle ve üzerine atılan mızraklarla karşılandı. Titus'un tapınağı kurtarma çabaları boşa gidiyordu. Çünkü ondan daha büyük olan biri, taş taş üstünde kalmayacağını söylemişti.

Titus sonunda öfkelenerek tapmağı almaya karar verdi, ancak mümkünse bunun yıkım olmadan gerçekleşmesini istiyordu. Ne var ki Titus'un buyrukları göz ardı edildi. Bir asker verandadaki bir aralıktan ateş topu fırlattı, kutsal evin çevresindeki sedirden bölmeler hemen alev aldı. Titus oraya giderek askerlere ateşi söndürmelerini buyurdu. Ama sözlerine kimse kulak asmadı. Öfkeden kudurmuş olan askerler ateş yağdırmaya devam ettiler; tapınağın bitişiğindeki bölmeleri yakarak orada gizlenenleri öldürdüler. Tapınaktan su gibi kan akıyordu.

Tapınağın yıkılmasından sonra, tüm kent Romalıların eline düştü. Yahudi önderler, ulaşılamayan kulelerini terk etmek zorunda kaldılar. Titus, Tanrı'nın onları kendi eline verdiğini ilan etti; aksi takdirde böyle büyük bir mücadeleyi kazanmaları mümkün değildi. Hem kent hem de tapınak temeline kadar yerle bir edildi; kutsal evin altında duran toprak bir 'tarla gibi sürüldü' (Bkz. 26:18). Bir milyondan fazla insan mahvoldu; hayatta kalanlar esir alınarak sürüldü, köle olarak satıldı, Roma'ya götürülerek arenalarda vahşi hayvanlara atıldı ya da evsiz gezginler olarak tüm yeryüzüne dağıldı.

Yahudiler kendileri için intikam kasesi doldurmuşlardı. Kendi ellerinin ektiği ekini biçiyorlardı; "Ey İsrail, bana, yardımcına karşı çıkman yıkıma uğratıyor seni. Tanrın Rab'be dön, ey İsrail, çünkü suçlarından ötürü tökezledin" (Hoşea 13:9; 14:1). İsrail'in acıları doğrudan doğruya Tanrı'dan gelen bir ceza olarak temsil edilmektedir. Böylece büyük aldatıcı, kendi işini gizleme peşindedir. Tanrı'nın sevgisini ve merhametini inatla reddeden Yahudiler, Tanrı'nın korumasının da kendilerinden çekilmesine neden oldular.

Sahip olduğumuz esenlik ve koruma için Mesih'e ne denli borçlu olduğumuzu bilemeyiz. Tanrı'nın kısıtlayıcı gücü, insanlığın tümüyle Şeytan'ın denetimi altına girmesine engel olmaktadır. İtaatsiz ve nankör insanların Tanrı'nın merhametine teşekkür etmek için büyük

nedenleri vardır. Ancak insanlar Tanrı'nın belirlediği sınırları aşarlarsa, bu engel kaldırılır. Tanrı günahın karşılığını kendi eliyle infaz etmez. Merhametini reddedenleri, ektiklerini biçmeleri için serbest bırakır. Reddedilen her ışık zerresi, kaçınılmaz meyvesini verecektir. Tanrı'nın Ruhuna ısrarla karşı konulursa, O kendisini sonunda geri çekecektir. O zaman da canın kötü tutkularını dizginleyecek, Şeytan'ın kötülüğüne ve düşmanlığına karşı korunma sağlayacak bir şey kalmayacaktır.

Kudüs'ün yıkılması, tanrısal merhamete karşı direnenlere ciddi bir uyarıdır. Kurtarıcının Kudüs'e gelecek olan yargıyla ilgili peygamberliği bir kez daha gerçekleşecektir. Seçilmiş kentin kaderine baktığımızda, Tanrı'nın merhametini reddeden ve yasasını çiğneyen bir dünyanın kaderini görüyoruz. Dünyanın tanık olduğu insan sefaletinin kayıtları çok karanlıktır. Gökyüzünün yetkisini reddetmenin sonuçları korkunç olmuştur. Ancak geleceğin perdeleri çok daha karanlık bir sahneye açılmaya hazırlanıyor. Tanrı'nın kısıtlayıcı Ruhu geri çekildiğinde, insan tutkularını ve Şeytan'ın gazabını dizginleyecek bir şey kalmayacaktır. Dünya, Şeytan'ın yönetiminin sonuçlarına daha önce hiç olmadığı bir şekilde tanık olacaktır.

Tanrı'nın halkı o gün, Kudüs yıkımında olduğu gibi kurtarılacaktır (İşaya 4:3'e, Matta 24:30,31'e bakın). Mesih kendisine sadık olanları toplamak için ikinci kez gelecektir. "O zaman İnsan- oğlu'nun belirtisi gökte görünecek. Yeryüzündeki bütün halklar ağlayıp dövünecek, İnsanoğlu'nun gökteki bulutlar üzerinde büyük güç ve görkemle geldiğini görecekler. Kendisi, güçlü bir borazan sesiyle meleklerini gönderecek ve onlar, O'nun seçtiklerini, göklerin bir ucundan öbür ucuna kadar dört yelden alıp bir araya toplayacaklar" (Matta 24:30,31).

İnsanlar Mesih'in sözlerini göz ardı etmemeye özen göstermeliler. Mesih öğrencilerini Kudüs'ün yıkımına ilişkin nasıl uyarıp kaçmalarını öğütlediyse, tüm dünyayı son yıkıma ilişkin aynı şekilde uyarmıştır. İsteyenler gelecek olan gazaptan kaçabilirler. "Güneşte, ayda ve yıldızlarda belirtiler görülecek. Yeryüzünde uluslar denizin ve dalgaların uğultusundan şaşkına dönecek, dehşete düşecekler" (Luka 21:25; Ayrıca bkz. Matta 24:29; Markos 13:24-26; Esinleme 6:12-17). Mesih'in öğüdü, "Siz de uyanık kalın" şeklindedir (Markos 13:35). Uyarıya kulak verenler karan-lıkta kalmayacaklardır.

O zaman Yahudiler, Kurtarıcıya nasıl kulak asmak istemediyseler, şimdi de dünya bu bildiriye kulak asmaya aynı şekilde hazır değildir. Tanrı'nın günü tanrısızları habersiz yakalayacaktır. Yaşam değişmeyen yolunda devam ederken, insanlar zevke sefaya, işe güce, para kazanmaya dalmışken, din önderleri dünyadaki gelişmelere destek olurken, herkes sahte bir güven duygusuyla uyu-maya koyulmuşken, geceleyin apansız gelen bir hırsız gibi her şey son bulacaktır. Kayıtsız ve tanrısız insanlar yıkıma uğrayacaklar ve kaçamayacaklardır (Bkz. 1.Selanikliler 5:2-5).

Bölüm 2 — Zulüm Yangınları

İsa, güç ve yücelik içinde geri dönünceye dek öğrencilerinin nasıl bir beklenti içinde olmaları gerektiğini açıklamıştı. Gözlerini geleceğe dikerek öğrencilerini bekleyen zulüm dolu çağları görmüştü (Bkz. Matta 24:9,21,22). Mesih'i izleyenler, Efendilerinin geçtiği acı dolu yolun aynısından geçmelidirler. Dünyanın Kurtarı-cısına gösterilen düşmanlık, O'nun adına inananlara da gösterilecektir.

Putperestler müjdenin zafer kazanması durumunda kendi tapınaklarının ve sunaklarının yerle bir edileceğini biliyorlardı. Bu yüzden zulüm yangınları başlatıldı. İmanlılar mal varlıklarından oldular; evlerinden sürüldüler. Köleler, soylular, yoksullar, zengin-ler, cahiller ve aydınlardan oluşan büyük kalabalıklar acımasızca katledildi.

Nero'nun yönetimi altında başlayan zulüm, yüzyıllar boyunca devam etti. İmanlılar, kıtlıklara, salgın hastalıklara ve depremlere neden olmakla suçlandılar. Kazanç peşindeki ihbarcılar, masum insanları isyancı ve 'toplum asalağı' olarak ele verdiler. Çok sayıda imanlı vahşi hayvanlara atıldı ya da arenalarda diri diri yakıldı. Bazıları çarmıha gerildi; diğerleri vahşi hayvanların derileriyle örtülerek köpeklerin önüne atıldı ve parçalandı. Halk toplulukları korkunç acılar içinde ölenleri kahkahalar ve alkışlar içinde seyretti.

Mesih'i izleyenler ıssız yerlere saklanmak için zorlandı. Roma kentinin dışındaki tepelerin altına kent dışına ulaşan uzun tüneller kazıldı. Bu yer altı tünellerine imanlılar ölülerini gömdüler; ayrıca konut kurdular. Birçoğu Efendilerinin sözlerini anımsıyor, Mesih'in uğruna zulüm gördükleri için sevinç duyuyorlardı. Gökteki ödülleri büyük olacaktı, çünkü onlardan önceki peygamberlere de aynı şekilde zulüm edilmişti. (Bkz. Matta 5:11,12).

Alevlerin arasından zafer ezgileri yükseliyordu. İman yoluyla Mesih'i, büyük bir ilgiyle kendilerine bakan ve sabırlarını onaylayan melekleri gördüler. Tanrı'nın tahtından bir ses geldi; "Ölüm pahasına da olsa sadık kal, ben sana yaşam tacını vereceğim" (Esinleme 2:10).

Şeytan'ın, Mesih'in kilisesini şiddetle yok etme çabaları boşa çıkmıştı. Tanrı'nın işçileri katledildi, ama müjde yayılmaya, müjdeye inananlar da çoğalmaya devam ediyordu. Bir imanlı şöyle dedi: "Siz bizi ne kadar öldürseniz de sayımız o kadar çok artıyor; imanlıların kanı tohumdur."

Şeytan Tanrı'ya karşı savaşını imanlı kilisesine başka bir yoldan giriş yaparak devam ettirdi; bu kez şiddete değil, hileye başvuracaktı. Zulüm sona erdi. Onun yerini geçici zenginliğin ve saygınlığın çekiciliği aldı. Putperestler Hıristiyan inancına ortak olurken temel gerçeklerini reddettiler. İsa'yı dudaklarıyla kabul ettiler, ama günahlarından tövbe etme ya da yüreklerini değiştirme gereğini duymadılar. Biraz kendileri ödün verdiler, biraz

da imanlıların ödün vermesi gerektiğini öne sürerek ‘Mesih’e inanç’ platformunda birleşilmesi gerektiğini söylediler.

Kilise korkunç bir tehlike altındaydı. Bu tehlikenin yanında hapis, işkence, ateş ya da kılıç gibi sıkıntılar birer bereket gibi kalıyordu! Bazı imanlılar iyi dayandılar. Diğerleri inançlarının değişime uğramasına razı oldular. Şeytan, sahte Hıristiyanlık kisve-siyle kiliseye bir giriş noktası bularak onların imanını bozdu.

İmanlıların çoğu sonunda standardı düşürmeye razı oldu. Hıristiyanlık ve putperestlik arasında bir birlik oluştu. Putlara tapınanlar kiliseyle birleştiklerini söyleseler de putperestliklerine bağlı kaldılar; sadece putların benzeyişini değiştirerek İsa’nın, Meryem’in ve kutsalların heykellerine tapınmaya başladılar. Temelsiz öğretişler, batıl inançlara dayanan ayinler ve putperest törenler kilisenin imanıyla ve tapınmasıyla birleşti. Hıristiyan inancı bozuldu, kilise paklığını ve gücünü yitirdi. Ne var ki yanlış yola girmeyen bazı kişiler vardı. Bunlar gerçeğin Kaynağına bağlılıklarını sürdürmeye kararlıydılar.

Kilisedeki iki sınıf

Mesih’i izleyenler arasında her zaman iki sınıf vardı. Bir sınıf, Kurtarıcının yaşamını incelerken ve kusurlarını düzeltip O’na benzemeye çalışırken, diğer sınıf hatalarını açığa vuran temel ve pratik gerçeklerden kaçıyordu. En iyi haliyle bile kilise, gerçek ve içten insanlardan oluşmuyordu. Yahuda imanlıların arasındaydı; Mesih’in öğretişi ve örneğiyle kendi hatalarını görebilirdi. Ancak günaha boyun eğerek Şeytan’ın ayartılarına kapı açtı. Hatalarından ötürü azar işittiğinde öfkelendi ve Efendisini ele verdi. (Bkz. Markos 14:10,11).

Hananya ve Safira, Tanrı ya eksiksiz bir sunu verir gibi görünüp bir kısmını açgözlülükle kendilerine ayırdılar. Gerçeğin Ruhu, elçilere bu kişilerin asıl karakterini gösterdi, Tanrı’nın yargısı da kilisenin paklığına sürülen bu lekeyi silip attı. (Bkz. Elçilerin İşleri 5:1-11). Mesih’i izleyenler zulüm gördüğü zaman, yalnızca gerçek uğruna her şeyi bırakmaya hazır olanlar, O’nun öğrencisi olmayı arzuluyorlardı. Ama zulüm sona erdiğinde, içten olmayan kişiler de Hıristiyanlığı seçtiler ve böylece Şeytan’a bir kapı açmış oldular.

İmanlılar putperestlikten yarı dönenlerle birleşmeye razı olunca, dizginler Şeytan’ın eline geçti. O da Tanrı’ya sadık kalanlara zulüm etmeleri için onları kullandı. Yoldan çıkan imanlılar, yarı putperestlerle birleşerek Mesih’in öğretisindeki temel özelliklere savaş açtılar. Kiliseye sokulmaya çalışılan aldatılara ve iğrenç şeylere karşı durmak için korkunç bir çaba ve kararlılık gerekiyordu. Kutsal Kitap artık iman standardı olarak kabul görmemeye başladı. Dinsel özgürlük öğretisi sapkınlık olarak değerlendirildi ve bunu destekleyen kişilerin hakları ellerinden alındı.

Uzun bir çatışmadan sonra sadık olanlar, kiliseden ayrılmalarının mutlak bir gereksinim olduğunu görüyorlardı. Kendi canları için ölümcül olacak, çocuklarının ve torunlarının imanlarını da tehlikeye atacak hatalara katlanmaya cesaret edemediler. Ülkeleri kurban

ederek yapılacak barışın çok pahalıya mal olacağını anladılar. Eğer gerçekten ödün verilerek bir birlik oluşturulacaksa, varsın farklılık olsun ve hatta savaş çıksın diye düşündüler.

İlk imanlılar sayıca azdı; zenginlikten, mevkiden, saygın unvanlardan yoksundular. Kötü insanlar, Kabil'in Habil'den nefret ettiği gibi imanlılardan nefret ediyordu. (Bkz. Yaratılış 4:1-10). Sadık öğrenciler, Mesih'in zamanından günümüze dek günahı sevenlerin nefretini ve düşmanlığını kazanmışlardır.

O halde Müjdenin bir esenlik bildirisi olduğunu nasıl söyleyebiliriz? Beytlehem düzlüğünün üzerindeki melekler şöyle ezgiler söylüyorlardı: "En yücelerde Tanrı'ya yücelik olsun, yeryüzünde O'nun hoşnut kaldığı insanlara esenlik olsun!" (Luka 2:14). Bu peygamberlik sözleriyle Mesih'in şu sözleri arasında bir çelişki var gibi görünüyor: "Yeryüzüne barış getirmeye geldiğimi sanmayın! Ben barış değil, kılıç getirmeye geldim" (Matta 10:34). Ama doğru bir şekilde anlaşıldığında bunların her ikisi de yetkin bir uyum içindedir. Müjde bir esenlik bildirisidir. Mesih inancı, kabul ve itaat gördüğünde yeryüzüne esenlik ve mutluluk yayacaktır. İsa'nın görevi insanları hem Tanrı'yla hem de birbirleriyle barıştırmaktır. Ne var ki yeryüzünün büyük bir kısmı Mesih'in en acı düşmanı olan Şeytan'ın denetimi altındadır. Müjde insanların alışkanlıklarına ve arzularına tümüyle ters düşen ilkeler getirmektedir. İnsanlar günahı suçlu çıkaran paklıktan nefret etmekte, bu paklığın ardınca gidenlere zulüm etmektedir. Müjde bu anlamda bir kılıç gibidir. (Bkz. Matta 10:34).

İmanda zayıf olan bazı kişiler, Tanrı'ya güvenlerini bırakma eğilimindedirler. Çünkü Tanrı kötülerin zenginleşmesine, iyilerin ve pakların zenginler tarafından ezilip işkence görmesine izin vermektedir. Adil, merhametli ve sınırsız güçte olan Tanrı, böyle bir adaletsizliğe nasıl katlanabilir? Oysa Tanrı bize sevgisinin yeterli kanıtlarını göstermiştir. O'nun sağlayışındaki bazı noktaları anla-yamadığımız için iyiliğinden kuşku duymamalıyız. Kurtarıcı şöyle demişti: "Size söylediğim sözü hatırlayın: 'Köle efendisinden üstün değildir'" (Yuhanna 15:20). İşkence görmeye ve şehit olmaya çağrılanlar, Tanrı'nın sevgili Oğlunun izinden gidenlerdir.

Doğru olanlar, paklanmaları için sıkıntıdan geçirilirler. Böylece imanın ve Tanrı yolunun gerçeğine başkalarını ikna etmek amacıyla örnek oluştururlar. Tutarlı yaşamları tanrısız ve inançsız olanları suçlu çıkarır. Tanrı kötülerin zenginleşmelerine ve ken-disine karşı düşmanlık etmelerine izin verir. Böylece kendi adaletinin ve merhametinin onların yıkımında herkesçe. görülmesini amaçlar. Tanrı'ya bağlı olanlara yapılan her zulüm, sanki Mesih'in kendisine karşı yapılmış gibi cezalandırılacaktır.

Pavlus, "Mesih İsa'ya ait olup Tanrı yoluna yaraşır bir yaşam sürmek isteyenlerin hepsi de zulüm görecek" demiştir (2.Timoteyus 3:12). O halde neden bu kadar çok zulüm görmüyoruz? Bunun tek nedeni kilisenin dünya standardına uymuş olması ve bu yüzden de artık zulüm uyandırmamasıdır. Günümüzdeki inanç, Mesih'e ve elçilere ait olan pak ve kutsal imandan çok uzaktır. Tanrı Sözünün gerçeklerine kayıtsız kalınmaktadır, çünkü

kilisede canlı imandan pek eser yoktur. İlk kilisenin imanı yeniden canlansın, zulüm ateşleri yeniden yanmaya başlasın.

BÖLÜM 3 — KARANLIĞIN ÇAĞI

Elçi Pavlus, Mesih'in günü gelmeden önce gerçekleşecek olayları şöyle duyurmuştu: "Çünkü imandan dönüş başlamadıkça, mahvolacak olan o yasa tanımaz adam ortaya çıkmadıkça o gün gelmeyecektir. O adam, tanrı diye anılan ya da tapılan her şeye karşı gelerek kendini hepsinden yüce gösterecek, hatta Tanrı'nın tapınağında oturup kendisini Tanrı ilan edecektir." Üstelik "yasa tanımazlığın gizli gücü şu anda bile etkindir" (2.Selanikliler 2:3,4). O günlerde bile elçi, papalığa yol hazırlayan hataların geleceğini görmüştü.

'Yasa tanımazlığın gizli gücü,' aldatıcı işlevini yavaş yavaş devam ettirdi. Bir zamanlar putperestlerin şiddetli zulmü nedeniyle engellenen putçu gelenekler, Hıristiyan kilisesinin içine işliyordu. Zulüm bittikten sonra Hıristiyanlık, Mesih'in yalın alçakgönüllülüğünü bırakıp putperest rahiplerin ve yöneticilerin debdebesine kapılmaya başlamıştı. Konstantin'in sözde imanı büyük bir sevince neden olmuş, ancak bozulma giderek hızlanmıştı. Bir zamanlar kaybolmuş gibi görünen putperestlik zafer kazandı, çünkü öğretileri ve batıl inançları Mesih'i izleyenlerin imanını bulandırmıştı.

Hıristiyanlığın putperestlikle bu şekilde bağdaşması, peygamberlikte söz edilen 'yasa tanımaz adama' kapı açtı. O sahte inanç, Şeytan'ın baş eseriydi; dünyayı kendi isteğine göre yönetmek amacıyla kendisini tahta geçirme gayretiydi.

Roma Katolikliğinin önde gelen öğretilerinden birine göre Papanın, dünyadaki tüm kilise önderleri ve gözetmenleri üzerinde tam bir yetkisi vardı. Dahası Papa, 'Papa Rab Tanrı' olarak nitelendirilerek (Ek'e bkz.) 'kusursuz' ilan edildi. Şeytan'ın çöldeki denenme sırasında ortaya koyduğu iddia, şimdi de Roma Kilisesi aracılığıyla ortaya konmakta, büyük kalabalıklar da ona saygı göstermekteydi.

Ancak Tanrı'ya saygı gösterenler, Mesih'in baş düşmanına verdiği karşılığı vermelidirler: "Tanrın olan Rab'be tap, yalnız O'na kulluk et" (Luka 4:8). Tanrı hiç kimseyi kilisenin başı olarak atamamıştır. Papalığın egemenliği Kutsal Yazılara karşıdır. Papanın Mesih'in kilisesi üzerinde hiçbir gücü yoktur. Katolikler, Protestanları gerçek kiliseden bilerek ayrılmakla suçlarlar. Ancak aslında 'kutsallara emanet edilen imandan' ayrılanlar kendileridirler (Yahuda 3).

Şeytan, Kurtarıcının saldırılara karşı Kutsal Yazıları kullandığını iyi biliyordu. Her saldırının karşısında Mesih, sonsuz gerçek kalkanını kaldırarak "Şöyle yazılmıştır" diyordu. Şeytan insanların üzerindeki etkinliğini devam ettirmek ve papalığın yetkisini geçerli kılmak için onları Kutsal Yazıların bilgisinden mahrum bıraktı. Kutsal Yazıların kutsal gerçekleri gizlenmeli ve bastırılmalıydı. Kutsal Kitap'ın dağıtımı yüzyıllar boyunca Roma kilisesi tarafından yasaklandı. İnsanların okumasına engel olundu. Ruhban sınıfı Kutsal Kitap'ın öğretişlerini, kendi iddialarını destekleyecek şekilde yorumladı. Böylece Papa, Tanrı'nın yeryüzündeki temsilcisi olarak evrensel kabul gördü.

Sept günü nasıl değiştirildi?

Peygamberliğe göre papalık, 'belirlenen zamanları ve yasa-ları' değiştirmeye çalışacaktı (Daniel 7:25). İmanlıların tapınmasında resimler ve azizlerin kalıntıları yer almaya başlamıştı. Genel konseyin kararı (Ek'e bkz.) bu putperestliği iyice kökleştirdi. Roma, Tanrı'nın yasasından putlara tapınmayı yasaklayan ikinci buyruğu çıkarmaya ve sayıyı korumak için onuncu buyruğu ikiye ayırmaya kalkıştı.

Kilisenin önderleri, Tanrı'nın bereketli ve kutsal kıldığı Sept gününe ilişkin dördüncü buyruğu da çiğnediler (Yaratılış 2:2,3). Onun yerine putperestlerin kutsal güneş günü şenliğini yücelttiler. İlk yüzyıllarda tüm imanlılar, gerçek Septi tutmaya devam ediyorlardı. Ne var ki Şeytan, diğer yanda kendi hedefine ulaşmak amacıyla işlev görüyordu. Pazar günü Mesih'in dirilişini onurlandıran bir şenlik yapılıyor, imanlı toplantılar düzenleniyordu. Ama Pazar günü sadece tatil günü olarak görülüyor, Sept günü ayrıca tutulmaya devam ediliyordu.

Şeytan Mesih'in gelişinden önce Sept gününü, Yahudi halkı için ağır bir yük haline getirmişti. Sonra da bu sıkıntılı ağırlıktan faydalanarak Septi, bir 'Yahudi' geleneği gibi gösterdi. Dolayısıyla imanlılar Pazar gününü coşkulu şenliklerle kutlarlarken, Septin Yahudilere özgü keder ve karamsarlık günü olduğunu düşünmeye başladılar.

İmparator Konstantin, Pazar gününü Roma İmparatorluğunda bir halk şenliği yapan fermanı ilan etti (Ek'e bkz.) Güneş günü putperestler ve imanlılar tarafından aynı şekilde onurlandırılmaya başlandı. Konstantin bunu kilise papazlarının arzusuyla yapmıştı. Güce susamış olan ruhban sınıfı aynı günün hem imanlılar hem de putperestler tarafından kutlanmasını istemişti. Çünkü böylece güya kilisenin gücü ve görkemi ilerlemiş olacaktı. Tanrı korkusuna sahip imanlıların bir kısmı, Pazar gününü belli düzeyde bir kutsallıkla anarlarken, dördüncü buyruğa itaat etmeye ve gerçek Septi tutmaya devam ediyorlardı.

Baş aldatıcı henüz işini bitirmemişti. Mesih'in temsilcisi olan gururlu Papa aracılığıyla gücünü sergilemeye kararlıydı. Çeşitli kentlerden gelen üst düzeydeki ruhban sınıflarının katıldığı büyük konseyler toplandı. Her konseyde Sept günü biraz daha arka plana itilerek Pazar günü yüceltildi. Böylece putperest niteliğe sahip olan bir şenlik, tanrısal bir kural gibi onurlandırılmaya başladı. Kutsal Kitaptaki Septin, Yahudiliğin kalıntısı olduğu ve gözetilmemesi gerektiği ilan edildi.

Yasa tanımaz adam kendisini tanrı diye anılan her şeyin üzerine çıkarmıştı (2.Selanikliler 2:4). Gerçek ve yaşayan Tanrı'ya işaret eden tanrısal bir yasa değiştirilmişti. Dördüncü buyrukta Tanrı, Yaratıcı olarak açıklanıyordu. Yedinci gün, yaratılış eserinin hatırası olarak insan için kutsanmıştı. O gün, insanları tapınmaya yönlendirmek amacıyla onların zihinlerinde diri Tanrı'ya yer verilecekti. Şeytan insanları Tanrı'nın yasasına uymaktan döndürmeye çalıştı. Bu noktada onları özellikle Tanrı'yı Yaratıcı olarak sergileyen buyruktan döndürmüştü.

Şimdi Protestanların arzusu, Mesih'in diriliş günü olan Pazarın, Hıristiyanların Septi olmasıdır. Oysa Mesih ya da elçiler o güne böyle bir onur vermemişlerdi. Pazarın tutulması, 'yasa tanımazlığın gizli gücünden' kaynaklanmaktadır (2.Selanikliler 2:7). Bu güç Pavlus'un zamanında bile işlev görmeye başlamıştı. Kutsal Yazıların onaylamadığı bir değişikliğe gerek var mıdır?

Altıncı yüzyılda Roma gözetmeni, tüm kilisenin başı ilan edildi. Putperestlik yerini papalığa bırakmıştı. "Ejderha canavara, kendi gücü ve tahtıyla birlikte büyük yetki verdi" (Esinleme 13:2; Ek'e bkz).

Artık Daniel'in ve Esinleme'nin peygamberliklerinde öngörülen 1260 yıllık papalık zulmü başlamıştı. (Daniel 7:25; Esinleme 13:5-7). İmanlılar ya kendi inançlarını bastırıp papalık törenlerini ve tapınma biçimini kabul edecekler ya da yaşamlarını zindanlarda tüketerek canlarından olacaklardı. İsa'nın şu sözleri yerine gelmişti: "Anne babalarınız, kardeşleriniz, akraba ve dostlarınız bile sizi ele verecek ve bazılarınızı öldürtecekler. Benim adımdan ötürü herkes sizden nefret edecek" (Luka 21:16,17).

Yeryüzü büyük bir savaş meydanı haline geldi. Mesih'in kilisesi yüzyıllar boyunca kıyıda köşede saklanarak belli belirsiz yaşamını sürdürmek zorunda kaldı. "Kadın ise çöle kaçtı. Orada bin iki yüz altmış gün beslenmesi için Tanrı tarafından hazırlanmış bir yeri vardı" (Esinleme 12:6).

Roma Kilisesinin güce kavuşması, Karanlık Çağların başlangıcını oluşturuyordu. Mesih yerine Roma'nın Papasına iman teşvik edildi. İnsanlar günahların bağışlanması ve sonsuz kurtuluş için Tanrı'nın Oğluna güvenmek yerine Papaya ve onun yetkilendirdiği rahiplere bakmaya başladılar. Yeryüzündeki aracıları artık Papa olmuştu. Papa onlar için Tanrı'nın yerinde duruyordu. Onun buyruklarından ayrılmak ciddi bir cezayı hak ettiriyordu. Böylece insanların zihinleri Tanrı'dan uzaklaşarak kusurlu ve zalim insanlara adandı. Ne yazık ki karanlığın reisi onlar aracılığıyla kendi gücünü sergiliyordu. Kutsal Yazılar arka plana itildiği ve insan kendisini üstün gördüğü zaman, yalnızca aldatıcı ve kötü bir günahkarlıkla karşı karşıya kalırız.

Kilise için tehlike günleri

İman gerçeğinin özüne bağlı kalanların sayısı azdı. Bazen sanki yanılgıya düşenler zafer kazanacak, gerçek inanç da yeryüzünden silinecekmiş gibi görünüyordu. Müjde göz ardı edilmiş, insanların sırtına ağır kurallar yüklenmişti. İnsanlara, günahlarına karşılık kendi çabalarıyla kurtulacakları öğretiliyordu. Tanrı'nın öfkesini yatıştırmak ve O'nun rızasını almak amacıyla uzun hac yolculukları yapılıyor, pişmanlık eylemlerinde bulunuluyor, azizlerin kalıntılarına tapılıyor, kilise binaları, mabetler ve sunaklar inşa ediliyor, kiliseye büyük oranlarda ödemeler yapılıyordu.

Sekizinci yüzyılın sonlarında papa yanlıları, piskoposların, kilisenin ilk çağlarındaki Roma gözetmenleriyle aynı ruhsal güce sahip olduğunu iddia ettiler. Keşişler tarafından

güya eskiden yazılmış yazılar uyduruldu. Daha önce hiç duyulmamış konseylerin kararları keşfedildi. Amaç, Papanın ilk çağlardan gelen evrensel üstünlüğünün kabul ettirilmesiydi (Ek'e bkz).

Sağlam temel (1.Korintliler 3:10,11) üzerinde duran az sayıdaki sadık imanlılar yılmaya başlamışlardı. Zulüm, sahtekarlık ve Şeytan'ın tüm diğer engelleriyle boğuşmak zorunda kalan bu imanlılar cesaretlerini yitirdiler. Can ve mal güvenlikleri için sağlam temele sırtlarını döndüler. Ancak düşmanlarının karşıtlığına rağmen sarsılmayan imanlılar da yok değildi.

Tasvirlere tapınma yaygınlaştı. Resimlerin ve heykellerin önünde mumlar yakılarak onlara dualar edildi. Tuhaf tuhaf gelenekler birbirini takip etti. Sağduyu sanki tümüyle ortadan kalkmıştı. Rahipler ve papazlar zevk, sefa peşinde koşarken, onları iz-leyen insanlar cehaletin ve kötülüğün içine battıkça battı.

On birinci yüzyılda Papa VII. Gregor, kilisenin hiç hata yapmamış ve yapmayacak olduğunu ilan etti. Ancak Kutsal Yazılar böyle bir iddiayı desteklemiyordu. Gururlu Papa, aynı zamanda imparatorları tahttan indirecek yetkiye sahip olduğunu da öne sürdü. Kendisinin kusursuz olduğu iddiasını en iyi örnekleyen olaylardan biri Alman İmparatoru IV. Henry'e karşı yaklaşımıdır. Bu kral Papanın yetkisine karşı geldiği iddiasıyla aforoz edildi ve tahttan indirildi. Kralın kendi çocukları bile Papanın buyruğuyla ona karşı isyana kalkıştılar.

Henry sonunda Roma'yla barış yapması gerektiğini hissetti. Eşi ve sadık hizmetkarıyla birlikte kendisini Papanın önünde alçaltmak için kış ortasında Alpleri geçti. Gregor'un şatosuna vardığında dışarıdaki bir avluda bekletildi. Orada, açık başı ve çıplak ayaklarıyla Papanın huzuruna çıkma iznini bekledi. Papa krala üç gün oruç tutturup günahlarını itiraf ettirdikten sonra onu bağışlamaya karar verdi. Buna rağmen İmparator, krallık mührünü ve yetkisini kullanmak için yine de Papanın kutsamasını beklemek zorunda kaldı. Kazandığı zaferle sevinç duyan Gregor, kralların gururunu alçaltmanın kendi görevi olduğunu iddia ederek böbürlendi.

Bu kibirli Papa ile insan yüreğine girmek için izin isteyen Mesih arasında ne kadar çarpıcı bir farklılık var. Mesih öğrencilerine şöyle öğretmişti: "Aranızda birinci olmak isteyen, diğerlerinin kulu olsun" (Matta 20:27).

Papalığın kuruluşundan önce bile putperest felsefecilerin etkisi kilisede hissediliyordu. Birçokları bu felsefelere tutunmaya ve bu şekilde Tanrı'yı tanımayan ulusları etkilemeye çalıştılar. Böylece Hıristiyan inancına ciddi yanılgılar girdi.

Yanlış öğretişler nasıl girdi?

Bu öğretişlerin önde gelenleri 'insanın doğal ölümsüzlüğü' ve 'ölümde bilinçli olma' inancıdır. Bu öğreti Roma'nın azizlere dua etme ve bakire Meryem'e tapınma geleneklerine

yol açtı. Bunlar ayrıca ilk zamanlarda papalık inancına giren ‘tövbesizlere sonsuz işkence’ düşüncesine de yol açtılar.

Putperestliğin başka bir buluşuna da yol açılmıştı. Batıl inancı olan kalabalıkları korkutmak için ‘purgatorya’ masalı uyduruldu. Purgatorya, sonsuz mahvoluşa gitmeyecek olan insanların işkence gördükleri ve günahlarından arındıkları bir yerdi. İşkenceleri bitip iyice temizlendikten sonra gökyüzüne kabul ediliyorlardı (Ek’e bkz.).

Başka bir masal da yine Roma bağlılarını korkutarak kâr etme amacını güdüyordu. Buna göre geçmişteki, şu anki ve gelecekteki günahların tümüyle bağışlanması için Papanın savaşlarına katılmak ve Onun ruhsal üstünlüğünü reddedenleri yok etmek yeterliydi. İnsanlar kiliseye para vererek hem kendilerinin hem de vefat etmiş olan arkadaşlarının kurtulacağına inanıyorlardı. Böylece Roma kendi küpünü doldurdu; başını koyacak bir yeri bile olmayan Rab’bin sözde temsilcisi olarak debdebe, tantana ve lüks içinde yaşamaya devam etti (Ek’e bkz.).

Rab’bin sofrası, putperestçe bir kurban töreni haline getirildi. Papalığa bağlı ruhban sınıfı, ekmeği ve şarabı ‘Mesih’in gerçek bedenine ve kanına’ dönüştürdüklerini iddia ettiler. Küfürle dolu bir küstahlıkla her şeyin Yaratıcısı olan Tanrı’nın gücüne sahipmiş gibi davrandılar. Ölüm döşeğindeki imanlılardan, Göğe hakaret eden bu masala dayanarak yemin etmeleri istendi. On üçüncü yüzyılda ise papalığın o en korkunç aleti icat edildi - Engizisyon. Şeytan ve O’nun melekleri birleşerek kötü insanların zihinlerini kontrol etmeye karar vermişlerdi. Tanrı’nın meleği ise tarihin bu korkunç olaylarını orada gizlice kayıt ediyordu. Büyük Babil, kutsalların kanıyla sarhoş olmuştu. (Bkz. Esinleme 17:5,6). Bu yoldan sapmış gücün katlettiği milyonlarca şehit, intikam için Tanrı’ya yalvarıyordu.

Papalık dünyanın en büyük despotu haline gelmişti. Krallar ve imparatorlar, Papanın fermanlarına boyun eğiyordu. Roma’nın öğretilerine yüzlerce yıl kulak verilmişti. Ruhban sınıfı onurlandırılmış ve desteklenmişti. Roma Kilisesinin en saygın, en yüce ve en güçlü dönemleri bunlardı.

Ne var ki papalığın öğle vakti dünyanın gece karanlığıydı. Kutsal Yazılar halk tarafından hemen hiç bilinmiyordu. Papalığın önderleri günahlarını açığa vuracak ışıktan nefret ediyordu. Tanrı’nın yasası, yani doğruluk standardı ortadan kaldırıldığı için her türlü kötülük serbest kalmıştı. Yüksek ruhban sınıfının sarayları, alem sahneleri haline geldi.

Papaların bazıları öyle iğrenç suçlarla itham ediliyordu ki, laik önderler onları dayanılması güç canavarlar olarak göstermeye çalıştılar. Yüzyıllar boyunca Avrupa, öğrenim, sanat ya da uygarlık alanlarında hiçbir ilerleme gösteremedi. Hıristiyanlık ahlaksal ve düşünsel açıdan sanki felç geçiriyordu.

Tanrı Sözünden uzaklaşmanın sonuçları işte bunlardı.

BÖLÜM 4 — PARLAYAN BIR IŞIK

Papalık egemenliğinin uzun dönemi boyunca, Tanrı ve insan arasında Mesih'i tek aracı olarak kabul eden gerçek tanıklar vardı. Onlar Kutsal Kitap'ı yaşamın tek yetkisi olarak kabul ediyordu. Kendilerine 'sapkınlar' denildi; yazıları örtbas edildi, çarpıtıldı ya da bozuldu. Ama onlar her şeye rağmen ayakta kaldılar.

Bu imanlıların tarih sayfalarında fazla bir yeri yoktur. Çünkü Roma, kendisine aykırı gelen her türlü kişiyi ve yazıyı yok etmeye karar vermiştir. Yalnızca bu insanları değil, onlara yaptıkları zulmün kayıtlarını da yok ettiler. Matbaanın bulunmasından önce az sayıda kitap vardı. Dolayısıyla Roma yanlılarını, hedeflerine ulaşmaktan alıkoyacak fazla bir engel çıkmadı. Papalık güce kavuştuktan kısa bir süre sonra kollarını uzattı ve kendisini tanımayan herkesi yok etmeye başladı.

Büyük Britanya'da Hıristiyanlık, önceden kök salmış ve Roma sapkınlığından etkilenmemişti. Putperest imparatorların zulmü, Britanya kiliselerinin Roma'dan aldıkları ilk armağandı. İngiltere'de zulümden kaçan birçok imanlı İskoçya'ya sığındı. Böylece gerçek, hem orada hem İrlanda'da yayıldı ve bu ülkeler tarafından hoşnutlukla kabul edildi.

Saksonlar Britanya'yı işgal ettiğinde putperestlik yeniden baskın çıktı. İmanlılar dağlara çekilmek zorunda kaldılar. Bir yüzyıl sonra ışık, uzaktaki diyarlara yayılmıştı. İrlanda'dan Columba ve onunla birlikte hizmet edenler çıktı. Bu kişiler ıssız Iona adasını müjdeci etkinliklerinin merkezi yaptılar. Aralarında Kutsal Kitap'a ait Sept gününü tutan müjdeciler de vardı. Iona'da bir okul kuruldu. Oradan çıkan müjdeciler İskoçya'ya, İngiltere'ye, Almanya'ya, İsviçre'ye ve hatta İtalya'ya gittiler.

Roma kutsal kitap inancıyla tanışıyor

Ancak Roma, Britanya'yı kendi egemenliği altına almaya kararlıydı. Altıncı yüzyılda Roma'dan çıkan görevliler, putperest Saksonları Hıristiyanlığa davet ettiler. Bu çalışmalar sırasında papalık önderleri sade imanlılarla da karşılaştılar. Onların karakterde, öğretide ve yaşam biçiminde ne denli yalın, alçakgönüllü ve Kutsal Kitap'a uygun bir görünüm sergilediğini gördüler. Oysa kendileri papalığın batıl inancını, debdebesini ve kibrini sergiliyordu. Roma bu imanlı kiliselerin Papayı tanımalarını istedi. Britanyalı imanlılar, Papanın kiliseler üzerinde bir üstünlüğü olmadığını, ona sadece Mesih'in herhangi bir izleyicisi gibi davranabileceklerini söylediler. Mesih'ten başka bir efendi tanımıyorlardı.

O zaman papalığın gerçek ruhu ortaya çıktı. Romalı önder şöyle dedi: "Size esenlik getiren kardeşliği kabul etmezseniz, size savaş getiren düşmanlıkla karşılaşırsınız." Britanya kiliseleri Papaya boyun eğdirilene ya da yok edilene kadar savaş ve aldatma etkinliği sürdürüldü.

Roma'nın yönetimi dışında kalan ülkelerdeki imanlı topluluklar, yüzlerce yıl boyunca papalığın getirdiği yozlaşmadan özgür bir yaşam sürdüler. Kutsal Kitap'ı imanın tek gereği

olarak kabul etmeye devam ettiler. Tanrı'nın bütün yasalarına uymaya çalıştılar. Orta Afrika'da ve Asya'da, Ermeniler arasında imanın özüne bağlı kalan kiliseler varlıklarını sürdürdüler.

Papalığın gücüne karşı en çok direnenler Valdenslerdi. Papalık kürsüsünün olduğu yerde, Piedmont kiliseleri bağımsızlıklarını sürdürüyorlardı. Ancak Roma'nın, onların da boyun eğmelerini istediği zaman geldi ve çattı. Bazıları Papaya ya da ruhban sınıfının herhangi bir üyesine teslim olmadan imanlarının paklığını ve sadeliğini korudular. Bir ayrım olmaya başlamıştı. İmanın özüne tutunanlardan bazıları, topraklarını terk ederek gerçeğin bayrağını yabancı ülkelerde dikmeye başladılar. Diğerleri ise dağların kayalık bölgelerine çekilerek Tanrı'ya tapınma özgürlüğünü sürdürdüler.

İnançları Tanrı'nın yazılı Sözüne dayanıyordu. Bu alçakgönüllü ve yoksul insanlar, gerçeği sapkın kilisenin öğretileri gibi kendi başlarına uydurmamışlardı. İnançları onlara atalarından miras kalmıştı. Elçisel kilisenin öz inancını taşıyorlardı. Dünyanın büyük başkentindeki gururlu hiyerarşiye değil, Mesih'in gerçek kilisesine bağlıydılar. Tanrı'nın dünyaya ulaştırılmak üzere halkına teslim ettiği gerçeğin bekçileriydiler. Gerçek kilisenin Roma'dan ayrılmasının nedenlerinden biri de Roma'nın Kutsal Kitap'ta belirlenen Septe karşı duyduğu nefretti. Peygamberlikte de belirtildiği gibi papalık gücü, Tanrı'nın yasasını çiğnemişti. Papalığın yetkisindeki kiliselerden Pazar gününü onurlandırmaları istendi. Tanrı'nın gerçek halkı o denli baskı altındaydı ki hem Sept gününü tutuyorlar hem de Pazar günü çalışmaktan kaçınıyorlardı. Bu da papalık önderlerini tatmin etmedi. Sept gününün tutulmasını yasakladıklar ve o günü onurlandıranları reddettiler.

Reformdan yüzlerce yıl önce Valdenslerin kendi ana dillerinde Kutsal Kitapları vardı. Bu yüzden özel olarak zulüm gördüler. Roma'yı Esinleme'deki sapkın Babil olarak ilan ettiler. Roma'nın bozgunculuğuna karşı durmak için yaşamlarını tehlikeye atarak direndiler. Valdensler çağlar boyunca Roma'nın üstünlüğünü reddetmeye, ikonlara tapınmayı putperestlik olarak görmeye ve gerçek Septi tutmaya devam ettiler.

Bu halk, dağların yüksek yerleri arkasında sığınak buldu. Sadık sürgünler, çocuklara yücelik içinde gökyüzüne uzanan dağları göstererek, sözü sonsuz tepeler gibi kalıcı Olanı anlattılar. Tanrı dağları olduğu gibi, yasasını da sağlam bir şekilde yerleştirmişti. Bu gezgin imanlılar, zorluklar ve sıkıntılar yüzünden şikayet etmi-yorlardı; ıssız dağ silsilelerinde yalnız değildiler. Tapınma özgürlüklerinden zevk alıyorlardı. Birçok dağın doruklarında övgüler söyleyip durdular. Onların şükran ezgilerini Roma susturamamıştı.

Gerçeğin değerli ilkeleri

Gerçeğin ilkelerini yuvaya, toprağa, eşe, dosta ve hatta yaşamın kendisine tercih ettiler. Çocukluktan gençliğe dek Tanrı'nın sözlerini sıkı sıkıya öğrettiler. Ellerindeki Kutsal Kitap nüshaları kısıtlıydı; bu yüzden değerli sözler ezberlendi. Birçok kişi Eski ve Yeni Antlaşma'nın büyük metinlerini ezberden söyleyebiliyordu.

Çocukluktan başlayarak zorluklara katlanmaları, kendileri için düşünmeleri ve hareket etmeleri öğretildi. Sorumluluk taşıma, konuşmalarına dikkat etme ve sessizliğin bilgeliğini anlama konularında eğitim aldılar. Düşmanlarının huzurunda dikkatsizce soy lenen tek bir söz, yüzlerce kardeşin yaşamını tehlikeye atabilirdi. Çünkü kurtların av peşinde koştuğu gibi gerçeğin düşmanları da iman özgürlüğünü yaşayanların peşinde koşuyordu.

Valdensler büyük sabır göstererek ekmek parası için uğraş veriyordu. Dağlarda ekilebilen ufacık araziler bile titizlikle kullanılıyordu. Tasarruf ve benliği inkar, çocukların aldığı eğitimin bir parçasıydı. Gençlere tüm yeteneklerinin Tanrı'ya ait olduğu ve O'nun hizmetinde kullanılmak üzere geliştirilmesi gerektiği öğ-retildi.

Bu imanlıların oluşturduğu kiliseler, elçisel dönemin topluluklarını andırıyordu. Papanın ve ruhban sınıfının yetkilerini reddetmiş, tek kusursuz yetki olarak Kutsal Kitap'a bağlanmışlardı. Roma'nın şaşaalı rahiplerine benzemeyen kilise önderleri, Tanrı'nın sürüsünü güdüyor, onları yeşil otlaklara ve Tanrı Sözünün diri sularına yönlendiriyordu. İnsanlar görkemli binalarda ya da ulu katedrallerde değil. Alp vadilerinde ya da tehlikeli zamanlarda kaya oyuklarında toplanıyor, Mesih'in hizmetkarlarından gerçeğin sözlerini öğreniyorlardı. Topluluk önderleri yalnızca müjdeyi paylaşmakla kalmıyor, hastaları ziyaret ediyor, kardeşliği ve uyumlu yaşamı geliştirmek için gayret gösteriyorlardı. Çadırcı Pavlus gibi kendilerine destek sağlayan küçük sanatlarla geçiniyorlardı.

Gençler topluluk önderlerinden eğitim aldılar. Kutsal Kitap başlıca çalışına aracıydı. Matta ve Yuhanna kitapçıklarıyla birçok mektup ezberleniyordu. Karanlık mağaralarda, meşale ışığının yardımıyla ve büyük güçlükle Kutsal Yazılar ayet ayet yazılarak çoğaltıldı. Göğün melekleri bu sadık işçileri kuşatmıştı.

Şeytan, papalığın rahiplerini gerçeğin Sözünü batıl inançlarla ve yanılgılarla örtmek için kullandı. Ama Söz, tüm karanlık çağlar boyunca hiç bozulmadan kaldı. Tanrı'nın Sözü, onu yıkmaya çalışan her türlü tehdit ve tehlikenin üstesinden geldi. Madenlerin yüzeyinin altında nasıl zengin altın ve gümüş damarları varsa, Kutsal Yazılar da aynı şekilde alçakgönüllü duacılar için gerçeğin zengin hazinelerini gizlemektedir. Tanrı Kutsal Kitap'ı, kendisini bütün insanlığa açıklayan bir ders kitabı olarak tasarlamıştır. İçindeki her gerçek Yazarın karakterini dışa vurmaktadır. Gençlerin bazıları Alplerdeki dağlardan Fransa ve İtalya daki öğrenim kurumlarına gönderildi. Oralarda Alplerden daha fazla gözlem ve inceleme fırsatları vardı. Gönderilen gençler bu şekilde ayartıya maruz kaldılar. Şeytan'ın elçileri tarafından karşılarına çıkarılan sinsi efsaneler ve tehlikeli yanılgılarla yüzleştiler. Ancak çocukluklarından aldıkları eğitim onları buna hazırlamıştı.

Gittikleri okullarda sırlarını açmamaları gerekiyordu. Giysileri en büyük hazinelerini - Kutsal Yazıları - gizleyecek şekilde dikilmişti. Fırsat buldukça Kutsal Yazının bazı metinlerini yüreği açık gibi görünen kişilerin önüne dikkatlice koyuyorlardı. Zaman içinde bu öğrenim kurumlarında birçok kişi gerçek imana kavuştu; temel ilkeler okullara böylece

işliyordu. Papalığın önderleri ise, bu sözde 'sapkın öğretişin' kaynağını bir türlü bulamıyorlardı.

Gençler müjdeciler olarak eğitiliyor

Bu imanlılar kendilerindeki ışığı yaymayı ciddi bir sorumluluk olarak gördüler. Tanrı Sözünün gücüyle Roma'nın getirdiği tutsaklığı kırmanın yollarını aradılar. Hizmetlilerin bir topluluğun sorumluluğuna atanmadan önce üç yıl boyunca çeşitli yerlerde hizmet etmeleri gerekiyordu. Topluluk önderi olmaya aday bir kişi kendisini ne gibi tehlikelerin beklediğini bilecekti. Gençler dünyasal bir zenginlik ve yücelik peşinde değildiler. Kendilerini zorluk, tehlike ve ölümün beklediğini biliyorlardı. Müjdeciler İsa'nın gönderdiği öğrenciler gibi ikişerli gruplar halinde hizmet gördüler.

Görevlerinin açığa çıkması onları yenilgiye uğratacaktı. Her hizmetlinin bir sanat ya da meslek bilgisi vardı. Müjdeleme görevlerini tacir ya da esnaf gibi kimlikler altında sürdürüyorlardı. Beraberlerinde ipekliler, mücevherler ve çeşitli ticari mallar taşı-yorlar, müjdeci olarak kabul göremeyecekleri yerlere tacir olarak giriyorlardı.2 Yanlarında Kutsal Kitap nüshalarının bütününü ya da çeşitli kısımlarını taşıyorlardı. Sık sık Tanrı'nın Sözünü okumak için bir ihtiyaç oluyor, isteyen kişilere çeşitli bölümler bırakılıyordu.

Bu müjdecilerin birçoğu çıplak ayaklar ve perişan giysilerle büyük kentlerden geçtiler, uzak diyarlara yürüdüler. Geçtikleri yollarda topluluklar oluştu, şehitlerin kanı gerçeğe tanıklık etti. Tanrı'nın Sözü insanların evlerinde ve yüreklerinde sessizce ve gizlice kabul görüyordu.

Valdensler son zamanların yaklaştığına inanıyorlardı. Kutsal Kitap'ı çalıştıkça, içindeki kurtuluş gerçeklerini başkalarına da anlatmanın gerekliliğini gördüler. İsa'ya inanmanın tesellisini, ümidini ve esenliğini yaşıyorlardı. Yüreklerini hoşnut eden ışığı, papalık yanılgısının karanlığındaki insanlara da yansıtmak için yanıp tutuşuyorlardı.

Papanın ve ruhban sınıfının yönlendirişi altındaki kalabalıklara, iyi işlere güvenmenin onları kurtaracağı öğretiliyordu. Bu insanlar kendileriyle mücadele ediyor, zihinleri günahlı durumlarını tartıyor, ne yapsalar acılı canları ve bedenleri şifa bulamıyordu. Binlercesi manastır hücrelerinde acı çekiyordu. Tanrı'nın korkunç gazabının korkusuyla bitip tükenmek bilmeyen zoraki oruçlar, kırbaçlar, gece nöbetleri, soğuk taşlara secdeler, uzun sancılı yolculuklar nedeniyle birçokları mahvolup gidiyordu. Tek bir ümit ışığı bile bulamadan mezara iniyorlardı.

Mesih'e yönelen günahkarlar

Valdensler, açlık çeken bu canlara Tanrı vaatlerinin esenlik bildirisini ulaştırmaya çalışıyordu. Tek kurtuluş ümidinin Mesih'te olduğunu anlatmak için uğraş veriyorlardı. İyi işlerin suçları kaldıracağı öğretisi korkunç bir yanılgıydı. Hıristiyan inancının özü çarmıha

gerilmiş ve ölümden dirilmiş olan Kurtarıcıya bağlıydı. Kişinin tıpkı bedene bağlı üye ya da gövdeye bağlı çubuk gibi Mesih'e sımsıkı bağlı olması gerekiyordu.

Oysa papaların ve rahiplerin öğretişleri sonucunda insanlar, Tanrı'ya ve Mesih'e korkuyla bakar olmuşlar, papazların ve azizlerin aracılığına muhtaç hale gelmişlerdi. Zihinleri aydınlanmış olanlar, Şeytan'm tepeleme yığdığı engelleri ortadan kaldırmaya can atıyorlar, insanların böylece doğrudan doğruya Tanrı'ya yaklaşması, günahlarını itiraf ederek bağışlanması ve esenliğe kavuşması için çaba gösteriyorlardı.

Şeytan'ın egemenliğini işgal etmek

Bu hizmetkarların bir kısmı, Kutsal Yazıları titizlikle kopyalamaya devam ettiler. Gerçeğin ışığı karanlığın hüküm sürdüğü birçok zihni aydınlattı. Doğruluğun güneşi, iyileştiren ışınlarla yüreklere dokunuyordu. Dinleyen kişiler bazı ayetlerin tekrar tekrar okunmasını istiyor, doğru işittiklerinden emin olmayı arzuluyordu.

Birçokları günahkarlar uğruna insanların aracılık etmesinin ne denli boş olduğunu gördüler. Sevinçle haykırmaya başladılar; "Benim kahinim Mesih'tir; O'nun kanı kurbanımdır; O'nun sunağı günahlarımın itirafıdır." Üzerlerine yansıyan ışık o kadar yoğundu ki sanki gökyüzüne taşındıklarını hissettiler. Her türlü ölüm korkusu yenik düştü. Kurtarıcılarını onurlandırmak için hapse atılmaya bile razıydılar.

Tanrı'nın Sözü gizli yerlerde açıldı ve bazen ışığa ihtiyacı olan tek bir kişiye, bazen de bir topluluğun tümüne okundu. Bazen bütün bir gecenin bu şekilde geçirildiği oluyordu. Sık sık şu sözler işitilirdi: "Tanrı benim sunumu kabul eder mi? Bana gülecek mi? Beni bağışlayacak mı?" Cevap okunurdu: "Ey bütün yorgunlar ve yükü ağır olanlar! Bana gelin, ben size huzur veririm." (Matta 11:28).

Bu mutlu insanlar evlerine ışık saçtılar ve kendi deneyimlerini başkalarıyla paylaştılar. Gerçek ve diri yolu bulmuşlardı! Kutsal Yazı, gerçeği özleyenlerin yüreklerine konuşmuştu.

Gerçeğin habercisi kendi yoluna devam edip gitti. Onu dinleyenler birçok kez nereden gelip nereye gittiğini bilemediler. Öylesine mutlulukla dolmuşlardı ki onu sorgulamayı düşünmediler. Gökten gelen bir melek olabilir mi diye düşündüler.

Gerçeğin habercisi artık ya uzak diyarlarda geziyor, ya da hapiste ömür tüketiyordu. Belki de gerçeğin uğruna tanıklık ettiği yerde kemikleri beyazlıyordu. Ama geride bıraktığı sözler işlemeye devam ediyordu.

Papalık önderleri bu alçakgönüllü öncülerin getirdiği tehlikeyi gördüler. Gerçeğin ışığı, insanları bastıran kara yanılgı bulutlarını delip geçmeye başlamıştı. Bu gidişle zihinler yalnızca Tanrı'ya yönelecek, Roma'nın üstünlüğü diye bir şey kalmayacaktı. İlk kilisenin imanına bağlı olan bu insanlar Roma'nın yanılgısına, nefrete ve zulme karşı sürekli bir tanıklıktı. Kutsal Yazılara bağlılıkları Roma'nın hoş göremeyeceği bir şeydi.

Roma valdensleri yok etmeye karar veriyor

Tanrı'nın halkına karşı yürütülen en korkunç haçlı seferleri başladı. İmanlıların verimli toprakları talan edildi, ocakları ve toplantı yerleri dağıtıldı. Medeni hakları ellerinden alman bu insanlara karşı hiçbir suçlama getirilmiyordu. Tek suçları, Tanrı'ya Papanın istediği gibi tapınmamaktı. Bu 'suç' yüzünden insanların icat edebileceği her türlü hakarete ve işkenceye maruz kaldılar.

Roma, nefret edilen imanlı grubunu yok etmeye karar verdiğinde, Papa, onları 'imandan sapmış' kişiler olarak suçlayan ve katledilmelerini buyuran bir ferman verdi (Ek'e bkz). Bu kişiler boşta gezen, dürüstlükten uzak ve düzensiz insanlar değil, 'gerçek ağılın koyunlarını' çeken bir kutsallığa ve tanrı sayarlığa sahip insanlar ilan edildiler. Bu ferman yoluyla kilise üyeleri 'sapkınlara' karşı düzenlenen haçlı seferine katılmaya davet edildi. Katılan insanlara prim olarak daha önceki tüm 'taahhütlerinden' öz-gür kılındıkları söylendi. Yasa dışı yollardan edinmiş oldukları tüm mal ve mülkün yasal sahipleri ilan edildiler. Sapkınları öldürürlerse günah işlemiş sayılmayacakları belirtildi. Öte yandan Valdenslere her türlü yardımın yapılması yasaklandı. Onların yararına yapılan her türlü sözleşme iptal edildi. Onların mallarını herkesin özgürce yağmalayabileceği duyuruldu. Bu belge Mesih'in sesi değil, açık bir şekilde ejderin gürlemesiydi. Aynı ruh Mesih'i çarmıha germiş, elçileri katletmiş, Nero'yu imanlılara karşı harekete geçirmiş, Tanrı'yı sevenlerin kanını dökmek üzere yeryüzünde işlev görmüştür.

Kendilerine karşı düzenlenen haçlı seferlerine ve insanlık dışı kasaplığa rağmen Tanrı korkusuyla yaşayan Valdensler, değerli gerçeği duyurmak için müjdeciler göndermeye devam ettiler. Canlarını yitirdiler, ama dökülen kanları toprağın gübresi oldu ve meyve verdi. İşte Valdensler, Luther'den yüzlerce yıl önce Tanrı'ya böyle tanıklık ettiler. Wycliffe'in zamanında başlayan, Luther'in döneminde gelişerek derinleşen ve zamanın sonuna doğru devam ettirilecek olan Reformun tohumlarını attılar.

BÖLÜM 5 — İNGILTERE'DE TAN VAKTI

Tanrı, kendi Sözünün tümüyle gizlenmesine izin vermedi. Avrupa'nın çeşitli ülkelerindeki insanlar, Tanrı Ruhunun etkisiyle hareket ederek gerçeği aramaya başladılar. Kutsal Yazılar tarafından yönetiliyorlardı ve her ne pahasına olursa olsun ışığı kabul etmeye hazırlardı. Her şeyi açıkça görmeseler bile uzun süreden beri gizlenen birçok gerçeği algılayabiliyorlardı.

Kutsal Yazıların insanların ana dillerine çevrilmesinin zamanı gelmişti. Dünyanın karanlık gecesi artık sona ermek üzereydi. Yaklaşan gün ışığının belirtileri birçok ülkede görülmeye başlamıştı.

Reformun sabah yıldızı on dördüncü yüzyılda İngiltere'de yükselmeye başladı. John Wycliffe, hem hararetli imanı hem de öğrenme gayreti nedeniyle dikkatleri üzerinde topluyordu. Skolastik felsefe, kilise yasaları ve hukuk eğitimi almış olması sayesinde hem sivil hem de dini özgürlük uğruna savaş verdi. Okulların düşünsel disiplinini almış, eğitim çevrelerinin taktiklerini öğrenmişti. Engin ve kusursuz bilgisi hem dostlarının hem de düşmanlarının saygısını kazanmıştı. Bu yüzden Wycliffe'in karşıtları, onun reformlarını eleştirirken Wycliffe'in kendisinde bir kusur bulmakta zorlanıyorlardı.

Wycliffe Kutsal Yazıları incelemeye kolej yıllarında başlamıştı. O zamana kadar ne skolastik çalışmaların ne de kilise öğretişlerinin doyuramadığı büyük bir eksiklik hissediyordu. Başka yerde boşuna arayıp durduğu şeyi Tanrı'- nın Sözünde buldu. Kutsal Kitap'a göre insanın tek savunucusu Mesih'ti. Keşfettiği gerçekleri ilan etmeye karar verdi.

Wycliffe'in Roma'ya direnişi, çalışmalarının en başında ger-çekleşen bir şey değildir. Ancak papalığın yanılgılarını fark ettikçe, Kutsal Kitap'ın öğretişlerini giderek daha ciddi bir şekilde temsil etmeye başladı. Roma'nın, Tanrı Sözünü insan gelenekleriyle değiştirdiğini gördü. Kutsal Yazıları göz ardı ettikleri için ruhban sınıfını korkusuzca suçladı. Kutsal Kitap'ın halka öğretilmesini ve yetkisinin kilisede yeniden oluşturulmasını istedi. Yetenekli ve iyi bir konuşmacıydı; günlük yaşamı paylaştığı gerçekleri ortaya koyuyordu. Kutsal Yazı bilgisi, pak yaşamı, cesareti ve dürüstlüğü ona genel bir saygınlık kazandırdı. Aslında Roma kilisesindeki yanılgıyı gören birçok kişi vardı. Bu yüzden Wycliffein yeniden ortaya koyduğu gerçekleri gizlenemeyen bir sevinçle karşıladılar. Ancak papalık önderleri küplere binmişlerdi; bu reformcu, onlardan daha etkili olmaya başlamıştı.

Yanılgının keskin takipçisi

Wycliffe yanılgıyı keskin bir şekilde ortaya koyuyordu. Roma tarafından kutsanan yanılgılara korkusuzca karşı çıkıyordu. Kralın ruhsal öğütçüsü konumundayken Papanın, İngiltere yönetiminden istediği vergiye cesaretle karşı durdu. Papanın laik yöneticiler üzerinde yetki sahibi olması hem sağduyuya hem de Tanrı Sözüne karşıydı. Papanın

istekleri kızgınlık yaratmış, Wycliffe'in öğretişleri ulusun önde gelen düşünürlerini etkilemişti. Kral ve soylular bir araya gelerek verginin ödenmesine karşı çıktılar.

Bu arada dilenci keşişler İngiltere'de cirit atıyor, ulusun büyüklüğüne ve varlığına gölge düşürüyordu. Boş gezen ve dilenen keşişler yalnızca insanların elinde avucunda ne varsa kurutmakla kalmıyor, çalışan insanların da küçük görülmesine neden oluyordu. Gençlik ahlaksızlığa düşüyor ve yozlaşıyordu. Birçok çocuk ana babalarının rızası alınmadan ve hatta bilgisi bile olmadan manastır yaşamına zorlanıyordu. Bu insanlık dışı yaklaşım, zalim kurtlara özgüydü. Çocukların yürekleri ana babalarına karşı giderek sertleşiyordu.

Üniversitelerdeki öğrenciler bile keşişler tarafından kandırılarak onların saflarına katıldı. Bir kez ağlarına düşen kişilerin artık kurtulması olanaksızdı. Birçok ana baba oğullarını üniversiteye göndermeye yanaşmadı. Okullar geri kaldı, cahillik aldı yürüdü.

Papa bu keşişlere günahları dinleme ve bağışlama yetkisi - büyük bir kötülük kaynağı - vermişti. Çıkarları peşindeki keşişler, bunun karşılığında insanları bağışlamaya o denli hazırdılar ki, suçlular onlara koşup güya aklanıyor, toplumdaki kötülükler hızla artış gösteriyordu. Hastaları ve yoksulları kurtarabilecek olan armağanlar keşişlere gidiyordu. Öte yandan rahiplerin zenginliği de durmadan artıyordu. İhtişamlı binaları ve dolup taşan sofraları ulusun yoksulluğuyla keskin bir zıtlık oluşturuyordu. Rahipler batıl inançlı kalabalıklar üzerindeki yetkilerini koruyorlardı. Bütün dinsel görevlerin Papanın üstünlüğünü kabul etmekten, azizlere dua etmekten ve keşişlere armağanlar vermekten ibaret olduğu öğretiliyordu. Cennette yer edinmek için bunlar yeterliydi!

Keskin görüşlü Wycliffe, kötülüğün tam köküne darbe indirdi. Sistemin kendisinin yanlış olduğunu ve değiştirilmesi gerektiğini ilan etti. Tartışmalar artıyor, sesler yavaş yavaş yükseliyordu. Birçok kişi Roma'daki Papadan değil de Tanrı'- dan bağış dilemenin gerekliliğini görüyordu (Ek'e bkz.) İnsanlar, "Roma'nın keşişleri ve rahipleri bizi yiyip bitiriyor; Tanrı bizi kurtarmalı yoksa insanlar mahvolacak" diyorlardı.2 Keşişler kendilerinin Kurtarıcıyı örnek aldıklarını iddia ediyor, İsa'nın ve öğrencilerin de insanların bağışlarıyla yaşadıklarını öne sürüyorlardı. Bu iddialar birçok kişiyi Kutsal Kitap'ı incelemeye yönlendirdi.

Wycliffe keşişlere ilişkin broşürler yazmaya ve dağıtmaya başladı. İnsanları Kutsal Kitap'ın öğretişlerine ve Yazarına davet ediyordu. Papalığın milyonları tutsak eden dev yapısına bundan daha etkili bir şekilde karşı koymanın yolu yoktu. Roma'nın tacizlerine karşı İngiliz krallığının haklarını savunmaya çağrılan Wycliffe, kraliyet elçisi olarak Hollanda'ya atandı. Orada Fran-sa'dan, İtalya'dan ve İspanya'dan gelen din adamlarıyla iletişim kurma fırsatını buldu ve İngiltere'de gözden kaçan bazı şeyleri gö-rebildi. Papalığın mahkemesinden gelen bu temsilcilerde, hiyerarşinin gerçek karakterini gördü. İngiltere'ye dönerek önceki öğretişlerini daha büyük bir hararetle savunmaya başladı. Gurur ve aldanışın Roma'nm ilahları olduğunu ilan ediyordu.

Wycliffe İngiltere'ye döndükten kısa bir süre sonra kral tarafından Lutterworth rektörlüğüne atandı. Kralın, onun açık konuşmalarından hoşnut kaldığı anlaşılıyordu. Wycliffe'in etkisinin ulusun inancını biçimlendirdiği fark ediliyordu.

Papalığın şimşekleri sonunda Wycliffe'in üzerinde patladı. 'Sapkın' öğretilerin kaynağını susturmak için üç ferman okundu.

Papalığın fermanları İngiltere'nin sapkınları tutuklamasını zorunlu kılıyordu (Ek'e bkz.). Bu gidişle Wycliffe'in, yakında Roma'nın öfkesiyle yüzleşeceğine kuşku yoktu. Ancak eskiden, "Senin kalkanın benim" diyen Rab, elini uzattı ve kulunu koruması altına aldı (Yaratılış 15:1). Ölüm reformcunun değil, onun yıkımını hazırlayan Papanın kapısını çaldı.

XI. Gregor'un ölümünü, iki rakip Papanın seçilmesi izledi. (Ek'e bkz.) Her biri, diğeriyle mücadele etmek için inananların desteğine başvurdu; düşmanlar için korkunç cezalar, izleyiciler için de göksel ödüller vaat edildi. İki rakibin savaşı, oldukça uzun sürdü. Wycliffe de bu arada dinlenme fırsatı bulmuş oldu.

Çekişme, çürüme ve çöküntü Reformun yolunu hazırlıyordu. İnsanlar papalığın gerçekten neye benzediğini görüyordu. Wycliffe halka seslenerek bu papaların birbirini 'Mesih-karşıtı' diye suçlamakta haklı olup olmadıklarını sordu.

İşığı İngiltere'nin her yanına ulaştırmaya kararlı olan Wycliffe, gerçeği seven ve onu yaymak isteyen yalın ve adanmış insanlardan bir vaiz grubu oluşturdu. Bu adamlar, pazar yerlerinde, büyük kentlerin sokaklarında, kır patikalarında öğretiş verdiler. Yaşlıları, hastaları, yoksulları arayarak Tanrı lütfunun müjdesini onlara ulaştırdılar.

Wycliffe Tanrı Sözünü Oxford'da, üniversite salonlarında duyurdu. 'Müjdenin doktoru' unvanını aldı. Ancak tüm yaşamının en önemli işi, Kutsal Yazıları İngilizce'ye kazandırmaktı. Böylece İn-giltere'deki her insanın, Tanrı'nın harika işlerini okuyabilmesi için bir yol açıldı.

Tehlikeli hastalık

Ne var ki Wycliffe'in gayretleri birdenbire sona erdi. Henüz altmışında bile değilken durmadan çalışmak, çabalamak ve düşmanlarının saldırılarıyla uğraşmak onu güçten düşürmüş, zamanından önce yaşlanmasına neden olmuştu. Tehlikeli bir hastalığın pençesine düştü. Rahipler onun kiliseye yaptığı kötülüklerden tövbe edeceği düşüncesiyle odasına koştular. "Bize karşı yaptığın haksızlıklar ve söylediğin sözler yüzünden ölmek üzeresin. Bunları geri al" dediler.

Reformcu sessizce dinledi. Sonra yardımcısının kendisini yatakta doğrultmasını istedi. Gözlerini rahiplere dikerek güçlü ve sert bir ses tonuyla şöyle cevap verdi: "Ölmeyeceğim. Yaşayacağım ve rahiplerin kötülüklerini ilan etmeye devam edeceğim.4" Şaşıran ve utanan rahipler odadan hızla çıktılar.

Wycliffe, halkının eline Roma'ya karşı kullanılabilecek en güçlü silahı - insanları özgür kılacak ve aydınlatacak Göksel aracı, yani Kutsal Kitap'ı - teslim etti. Sadece birkaç yıl daha çalışabileceğini biliyordu. Katlanması gereken sıkıntının bilincindeydi. Ancak Tanrı'nın Sözündeki vaatlerden teşvik alarak yoluna devam etti. Düşünsel güçlerinin etkisi ve zengin deneyimiyle Tanrı tarafından bu göreve hazırlanmıştı. Reformcu Wycliffe, Lutterworthdeki rektörlükte, kendini görevine adadı.

En sonunda Kutsal Kitap'ın ilk İngilizce çevirisi tamamlandı Wycliffe, İngiliz halkının eline asla sönmeyecek bir meşale verdi Ülkesini özgür kılmak ve cahillikten kurtarmak için savaş meydanlarının zaferlerinden çok daha büyüğünü kazanmıştı.

Kutsal Kitap son derece yorucu çabalarla çoğaltılabildi. Kitabı edinmek için o kadar yoğun bir ilgi vardı ki, çoğaltanların talebi karşılaması çok zor oluyordu. Zengin alıcılar Kutsal Kitap'ın tümünü istiyorlardı. Bazılarının ise yalnızca bir kısmını almaya gücü yetiyordu. Bazen tek bir nüsha almak için aileler birleşiyordu. Wycliffe'in Kutsal Kitap'ı, insanların evlerine kısa zamanda girmeyi başardı.

Wycliffe artık Protestanlığın öğretilerine - Mesih'e iman yoluyla kurtuluş, Kutsal Yazıların kusursuzluğu - ağırlık veriyordu. Yeni iman, İngiltere'nin neredeyse yarısı tarafından kabul görmüştü.

Kutsal Yazıların ortaya çıkması kilise yetkililerini üzüntüye boğdu. O yıllarda İngiltere'de, Kutsal Kitap'ı yasaklayan herhangi bir yasa yoktu. Çünkü Kutsal Kitap daha önce halkın dilinde hiç basılmamıştı. Bu yasalar daha sonra çıktı ve zorla uygulandı.

Papalık önderleri reformcunun sesini kısmak için yeniden harekete geçtiler. Öncelikle piskoposlardan oluşan bir kurul, onun yazılarını 'sapkın' ilan etti. Genç kral II.Richard'ı da yanlarına çekerek mahkum ettikleri öğretilere bağlı kalanların hapse atılmasına ilişkin bir ferman çıkardılar.

Wycliffe parlamentoya başvurdu. Ulusal Konseyin tüm kademelerine çıkarak kilisenin korkunç işlemlerinin reforme edilmesini istedi. Düşmanlarının kafası karışmıştı. Yaşlı, yalnız ve arkadaşsız olan reformcunun, tacın yetkisine boyun eğeceğini sanıyorlardı. Oysa bunun yerine, Wycliffe'in ateşli sözleriyle harekete geçen parlamento, baskıcı yasayı geri çekti. Reformcu yine özgürdü.

Üçüncü kez mahkeme önüne çıkarıldı; bu kez krallığın en yüksek dinsel kurulunun önündeydi. En sonunda orada işi bitirilecekti. Papanın adamları böyle düşünüyorlardı. Eğer amaçlarına ulaşabilirlerse, Wycliffe'i ateşe atabilirlerdi.

Wycliffe geri çekilmeyi reddediyor

Ne var ki Wycliffe geri çekilmedi. Öğretişlerini korkusuzca savunarak kendisine baskı yapanların suçlamalarını reddetti. Dinleyicilerini Tanrı'nın huzuruna davet ederek hilelere sonsuz gerçekle karşılık verdi. Kutsal Ruh'un gücü dinleyicilerin üzerindeydi. Reformcunun sözleri onların yüreklerine Rab'bin yayından çıkan oklar gibi saplandı. Kendisine yöneltilen sapkınlık suçlamasını onlara çevirdi.

"Siz kiminle boy ölçüştüğünüzü sanıyorsunuz? Bir ayağı çukurdaki yaşlı bir adamla mı? Hayır! Gerçeğin ta kendisiyle... Gerçek sizden güçlüdür ve sizi alt edecektir" diyen Wycliffe, savunmasını bu şekilde sonuçlandırıp çekildi.5 Düşmanlarının hiçbiri ona engel olmaya kalkışmadı.

Wycliffe'in işi hemen hemen bitmişti, ama müjdeye bir kez daha tanıklık edecekti. Roma'da, kutsalların kanını sık sık döken papalık konseyinin huzuruna çıkmalıydı. Ancak apansız gelen felç, yolculuğunu olanaksız kıldı. Sesini Roma'da duyuramasa bile Papaya bir mektup yazmaya karar verdi. Mektup imanlı ve saygılı bir çerçeve içinde yazılmış olmasına karşın papalığın gururunu ve debdebesini keskin bir dille eleştiriyordu.

Wycliffe Mesih'in alçakgönüllülüğünü ve yumuşak huylulu- ğunu Papaya ve kardinallere gösterdi. Böylece bütün Hıristiyanlık dünyası papalık görevlileriyle, onların sözde temsil ettiği Efendileri arasındaki farkı gördü. Wycliffe, bağlılığının bedeli olarak yaşamını yitireceği zamanı bekliyordu. Kral, Papa ve diğer rahipler onun sonunu getirmek üzere birleştiler; birkaç ay içinde Wycliffe'in işini bitirecek gibi görünüyorlardı. Ama o cesaretini asla yitirmedi.

Tüm yaşamı boyunca gerçeği savunmak amacıyla dimdik duran bir kişi, düşmanlarının nefretine kurban olmayacaktı. Onun koruyucusu Rab'di. Düşmanları onu avuçlarının içinde hayal ederken Tanrı'nın eli onları uzak tuttu. Wycliffe, Lutterworth'deki kilisesinde Rab'bin Sofrasını dağıtırken kalp rahatsızlığı geçirdi ve kısa bir süre içinde can verdi.

Yeni bir dönemin habercisi

Tanrı, gerçeği Wycliffe'in ağzına koymuştu. Reform için bir temel atılana kadar onun yaşamı korundu ve işleri tamamlandı. Wycliffe'den önce çıkıp da reform için böyle büyük bir zemin hazırlayan başka kimse olmamıştı. O yeni bir dönemin habercisiydi. Onun temsil ettiği gerçekte, daha sonraki reformcuların geçemediği ve hatta bazılarının ulaşamadığı bir birlik ve bütünlük vardı. Wycliffe, öyle sağlam ve etkili bir temel attı ki, bunun üzerine bir şeyler eklenmesine pek gerek kalmamıştı.

Wycliffe tarafından başlatılan ve Roma'yı uzun zaman süren tutsaklıktan özgür kılacak olan akım Kutsal Kitap'tan kaynaklanıyordu. Çağlar boyunca akmaya devam eden bu bereketli ırmak on dördüncü yüzyılda fışkırmaya başlamıştı. Wycliffe, Roma'nın tek kusursuz yetki olduğuna inanan, öğretişlerini ve geleneklerini sorgusuz sualsiz bin yıl boyunca kabul eden bir eğitim almıştı. Buna rağmen bu eğitime sırt çevirerek Tanrı'nın

Sözünü tek yetki olarak benimsedi. Kutsal Ruh'un Tanrı Sözünün tek yorumcusu olduğunu dile getirdi.

Wycliffe reformcuların en büyüklerinden biriydi. Ondan sonra gelenler arasında ona eşit olan pek az kişi vardı. Reformcuların öncüsünün özellikleri pak yaşamı, bıkıp usanmadan çalışıp didinmesi, bozulmayan dürüstlüğü ve Mesih'e benzeyen sevgisiydi.

Wycliffe'in başarısı Kutsal Kitap'tan kaynaklanıyordu. Kutsal Kitap'ı çalışmak her düşünceye, duyguya ve tutkuya, başka hiçbir şeyin veremeyeceği kadar yüce bir soyluluk kazandırır. Kişiye amaç, cesaret ve dayanıklılık verir. Kutsal Yazıların ciddi ve saygılı bir yaklaşımla incelenmesi, insan felsefelerinden hiçbirinin erişemeyeceği kadar güçlü bir zeka ve yüksek bir ahlaksallık kazandıracaktır.

Wycliffe'in izleyicileri başka ülkelere dağılarak müjdeyi du-yurdular. Önderlerini yitiren vaizler eskisine göre çok daha büyük bir hararetle müjdeliyorlardı. Kalabalıklar akın akın onları dinlemeye geliyordu. Soyluların bazıları ve hatta kralın eşi bile iman edenler arasındaydı. Birçok yerde katolikliğin putperest simgeleri kiliselerden kaldırıldı.

Ancak kısa bir süre sonra Kutsal Kitap'ı kılavuz olarak kabul edenlere acımasızca zulüm edilmeye başlandı. İngiltere tarihinde ilk kez müjdenin öğrencilerine karşı direğe bağlanıp yakılma cezası getirildi. Şehit üstüne şehit verildi. Gerçeği duyuran kişiler hain ve kilise düşmanı ilan edildiler. Ama onlar, her şeye rağmen gizli yerlerde müjdeyi duyurmaya devam ettiler, yoksulların mütevazi evlerinde kaldılar, mağaralarda ve oyuklarda saklandılar.

İmanın yozlaştırılmasına karşı yüzyıllardan beri yükselen sessiz ve sakin bir protesto vardı. Gerçek imanlılar Tanrı'nın Sözüne duydukları sevgiden ötürü sabırla katlanmaya razı oldular. Birçokları Mesih'in uğruna dünyasal varlıklarını gözden çıkardılar. Evleri olanlar, kapılarını sürgünlere sevinçle açtılar. Kendileri de evlerinden olunca sokakta kalmayı sevinçle kabullendiler. Zindanlarda sürünerek ateşlere atıldılar, işkence gördüler. Mesih'in acılarına ortak olmaya layık görülmenin sevincini taşıyorlardı.

Katolik kilisesinin nefreti Wycliffe'in bedeninin mezarda kalmasına izin vermedi. Ölümünden kırk yıl kadar sonra kemikleri çıkarılarak halkın önünde yakıldı. Külleri de yakınlardaki bir çaya savruldu. Bir yazarın dediği gibi, "Bu çay külleri Avon'a, Avon Severn'e, Severn denizlere, denizler de ana okyanusa götürdüler. Wycliffe'in öğretişleri tıpkı külleri gibi tüm yeryüzüne dağıldı."

Wycliffe'in yazıları aracılığıyla Bohemya'lı John Huss, Roma Katolikliğinin birçok yanılgısını reddetti. Wycliffe'in işi Bohemya'dan başka birçok ülkeye yayıldı. Tanrı'nın eli, Büyük Reformun yolunu hazırlıyordu.

BÖLÜM 6 — ÖLÜMLE YÜZLEŞEN IKI KAHRAMAN

Kutsal Kitap dokuzuncu yüzyıla kadar Bohemya diline çevrilmişti. Tapınma toplantıları Bohemya halkının dilinde yapılıyordu. Ne var ki VII. Gregor, bu halkı köleleştirmeye kararlıydı. Bohemya dilinde tapınma toplantısı yapılmasını yasaklayan bir bildiri yayınlandı. Papa, 'her şeye gücü yeten Tanrı'nın, tapınmanın bilinmeyen bir dilde yapılmasından hoşlandığını' dile getirdi. Ancak Gökyüzü, kilisenin korunması için gerekeni sağlamıştı. Zulmün sürüklediği birçok imanlı (Valdensler ve Albijenler) Bohemya'ya geldiler. Gizlice ve gayretle çaba gösterdiler. Böylece gerçek iman korunmuş oldu.

Bohemya'da Huss'dan önce kilisenin çürümüşlüğüne işaret eden başka insanlar vardı. Ancak hiyerarşinin korkuları uyandırılmış ve müjdeye karşı zulüm başlatılmıştı. Bir süre sonra Roma'ya ait tapınma biçimini bırakanların yakılacağı duyuruldu. Ama imanlılar. Tanrı yolunun zaferine bağlı kalmaya devam ettiler. Ölmekte olan bir imanlı şöyle peygamberlik etti: "Halkın içinden birisi çıkacak. Kılıcı da yetkisi de olmayacak. Ama ona karşı duramayacaklar." Gerçekten de Roma'ya karşı tanıklık ederek ulusları harekete geçirecek olan birisi çıkmak üzereydi.

John Huss'un mütevazı bir ailesi vardı ve babasının ölümüyle erken yaşta yetim kalmıştı. İmanlı olan annesi, en değerli varlığın Tanrı korkusu ve eğitim olduğunu düşünüyordu. Bu mirası oğluna da bırakmak için çaba gösterdi. Temel eğitimini bir taşra okulunda gören Huss, Prag'daki bir üniversite tarafından burslu olarak kabul edildi.

Huss üniversitedeki hızlı gelişimi nedeniyle kısa zamanda fark edildi. Kibar ve cana yakın yapısı nedeniyle genel bir kabul gördü. Roma Kilisesinin içten bağlılarından biriydi ve kilisenin vaat ettiği ruhsal bereketleri içtenlikle arıyordu. Üniversitedeki çalışmaları bitince rahipliğe atıldı. Hızlı bir ilerleme gösterdiği için kralın sa-rayında görevlendirildi. Aynı zamanda üniversitede profesör oldu ve daha sonra rektörlüğe atandı. Burslu öğrenci, artık ülkesinin gururu haline gelmişti ve adı tüm Avrupa'da tanınıyordu.

Daha sonra Huss'la çalışacak olan Jerome, ona İngiltere'den Wycliffe'in yazılarını getirdi. Wycliffe'in öğretişleriyle iman etmiş olan İngiltere kraliçesi bir Bohemya prensesiydi. Kraliçenin etkisiyle reformcunun işleri Bohemya'da oldukça yayılmıştı. Huss reformların yanında yer alan bir yaklaşım içindeydi. Kendisi o zamanlar bunu bilmiyordu, ama Roma'dan çok uzaklara çıkan bir yola girmişti.

Huss'ı etkileyen iki resim

O sıralarda İngiltere'den gelen iki yabancı vardı. Bu adamlar eğitimliydi; ışığı almışlar ve Prag'da yaymaya gelmişlerdi. Kısa sürede sesleri kısıldı, ama amaçlarına ulaşmak için başka bir çareye başvurdular. Vaiz oldukları gibi aynı zamanda sanatçıydılar. Bir halk meydanına gelerek iki resim yaptılar. Biri Mesih'in, 'alçakgönüllü bir Kral' olarak eşeğin üstünde Kudüs'e girişini temsil ediyordu (Matta 21:5). Mesih'in arkasından gelen

öğrenciler, çıplak ayaklıydılar ve üstleri başları perişan görünüyordu. Öteki resim ise bir papalık geçidini temsil ediyordu. Papanın zengin giysileri ve üç tacı vardı; süslü bir ata binmişti. Arkasından borazancılar, kardinaller ve rahiplerden oluşan ihtişamlı bir alay geliyordu.

Resimlerin çevresinde kalabalıklar toplandı. Resimlerin anlamını çıkartamayan kimse yoktu. O sıralarda Prag'da büyük bir yas ilan edildi ve yabancıların oradan ayrılması gerekti. Ama resimler Huss'ın üzerinde derin bir etki yaratmıştı. Huss, Kutsal Kitap'ı ve Wycliffe'in yazılarını daha yakından incelemeye başladı.

Huss henüz Wycliffe'in savunuculuğunu yaptığı tüm reformları kabul etmeye hazır değildi. Ancak papalığın gerçek karakterini gördü; gururu, hırsı ve hiyerarşinin çürümüşlüğünü reddetti.

Prag'a yasak geliyor

Bu haberler Roma'ya ulaştı ve Huss, Papanın huzuruna davet edildi. İtaat etmek ölmek anlamına gelecekti. Bohemya kralı, kraliçesi, üniversitesi, soylular sınıfı ve hükümet görevlileri birleşerek Papaya dilekçe sundular. Huss'ın Prag'da kalmasını ve vekaleten cevap vermesini rica ettiler. Papa ise Huss'ı yargılayarak Prag ken-tine yasak koydu.

O çağda bu ceza büyük bir dehşet yarattı. Halk Papaya Tanrı'nın bir temsilcisi olarak bakıyor, Onun cennetin ve cehennemin anahtarlarını elinde tuttuğuna, yargılama yetkisine sahip olduğuna inanıyordu. İnanışa göre Papa yasağı kaldırmadıkça ölenler cennete giremeyecekti. Bütün dinsel toplantılar durduruldu. Kiliseler kapandı. Evlilik yemini kilisenin dışında yapılmaya başlandı. Ölüler tören yapılmaksızın çukurlara ve tarlalara gömüldü.

Bütün Prag karıştı. Geniş bir kitle Huss'ı reddederek Roma'ya teslim edilmesini istedi. Reformcu fırtınayı dindirmek amacıyla bir süre için kendi köyüne çekildi. Ancak gayretlerine ara vermedi; kırsal kesimlerde dolaşarak istekli kalabalıklara vaaz vermeye devam etti. Prag'daki heyecan dinince Huss, Tanrı'nın Sözünü duyurmaya yeniden başladı. Düşmanları güçlüydü, ama hem kraliçe ve hem de birçok soylu onun dostuydu. Yanında olan çok sayıda kişi vardı.

O zamana dek Huss tek başına gayret gösteriyordu. Ama bu kez ona Jerome de katıldı. Her ikisi de ölene dek birlikte gayret göstereceklerine dair sözleştiler. Sağlam bir karakter açısından Huss, daha üstün niteliklere sahipti. Kendi değerini doğru algılayabilen Jerome ise büyük bir alçakgönüllülükle Huss'ın öğütlerine boyun eğmeyi seçti. El ele veren bu iki kişi sayesinde reform hızla yayıldı.

Tanrı bu iki seçilmiş insanın zihinlerini yüce ışığıyla aydınlatmaya devam etti. Onlara Roma'nm büyük yanılgılarını gösterdi. Ama dünyaya verilmesi gereken ışığın tümünü

henüz almamışlardı. Tanrı insanları, Roma Katolikliğinin karanlığından yavaş yavaş çıkartıyor, onlara dayanabilecekleri kadar ışık tutuyordu. Uzun zamandan beri karanlıkta kalan bir kişinin birdenbire güneşin tüm ışığıyla yüzleşmesi gözlerine zarar verecektir. Aynı şekilde Tanrı da, insanların dayanabileceği kadar ışığı yavaş yavaş sağlamaktaydı.

Bu arada kilisede bir ayrılık patlak verdi. Üç papa üstünlük için mücadeleye girişti. Onların çatışması Hıristiyanlık dünyasında kargaşa yarattı. Birbirlerine yalnızca lanet okumakla yetinmeyen papalar, işi asker ve silah satın almaya kadar götürdüler. Bunun için gerekli olan parayı sağlamak için de kilisenin armağanlarını, görevlerini ve bereketlerini satışa sundular (Ek'e bkz.).

Huss din adına yapılan yanlışlara giderek artan bir cesaretle karşılık veriyordu. İnsanlar Hıristiyanlığı saran yoksunlukların sorumlusu olarak artık açıkça Roma'yı suçluyordu. Prag kanlı bir çatışmanın eşiğine gelmişti. Önceki çağlarda olduğu gibi Tanrı'nın 'İsrail'i sıkıntıya sokan' hizmetkarı suçlandı (1.Krallar 18:17). Kente yeniden yasa konuldu, Huss da kendi köyüne çekildi. Gerçeğin tanıklığını yapmak üzere canını vermeden önce Hıristiyanlığın tümüne seslenmesi gerekiyordu.

İmparator Sigismund, Constance'da (güney Almanya) genel bir konsey toplanmasını istedi. Birbirine rakip olan üç papayı konseye çağırdı. Pek güçlü bir karakteri ve politikası olmayan Papa XXIII. John, Sigismund'un isteğine karşı koyacak cesareti göstermedi (Ek'e bkz.). Konseyin başlıca amaçlarından biri, kilisedeki ayrılığa son vermek ve 'sapkınlığın' kökünü kazımaktı. Diğer papalarla birlikte John Huss da çağrılmıştı. Papalar delegelerini gönderdiler. Papa John, oldukça kuşkuluydu; hem papalık tacını küçük düşüren hem de koruyan kötülüklerin hesabını verecek olmaktan korkuyordu. Buna rağmen Constance kentine büyük bir debdebe ile girdi. Hem kilise çevresi hem de saraylılar grubu kendisine eşlik ediyordu. Başının üzerinde dört kilise görevlisi tarafından taşınan altın bir sayvan vardı. Kardinallerin ve soyluların gösterişli giysileri çarpıcı bir görüntü oluşturuyordu.

Bu arada Constance'a yaklaşan başka bir yolcu daha vardı. Huss arkadaşlarıyla onları son kez görüyormuş gibi vedalaştı. Yolculuğun kendisini kazığa götürdüğünü hissediyordu. Gerçi hem Bohemya kralının hem de İmparator Sigismund'un resmi güvencesiyle yola çıkmıştı. Ama yine de ölüm olasılığına karşı hazırlık- lıydı.

Kraldan güvence

Arkadaşlarına yazdığı bir mektupta şöyle diyordu: "Kardeşlerim, ...Kraldan aldığım güvenceyle sayısı kalabalık olan ölümlü düşmanlarımla karşılaşmaya gidiyorum... İsa Mesih sevdikleri için acı çekti; O'nun izinden giden bizlerin de aynısını yaşadığımıza şaşalım mı?... Bu yüzden sevgililer, benim ölümüm O'nu yüceltecekse, çabuk öleyim diye dua edin. Öyle ki tüm sıkıntılarımda bana sadakatle destek olsun. Tanrı'ya dua edelim; öyle ki müjdenin tek bir gerçeğinden bile ödün vermeyip kardeşlerime iyi bir örnek olabileyim."

Başka bir mektupta Huss, kendi hatalarından alçakgönüllülükle söz ediyordu; “zengin giysilerden ve boş işlerden zevk aldığı zamanları anımsattı.” Ardından şöyle ekledi: “Zihnini Tanrı’nın yüceliği ve canların kurtuluşuyla meşgul et, mal ve mülk varlığıyla değil. Canından çok evini süslemekten kaçın ve kendini ruhsal gelişime ada. Yoksullara karşı inançla ve alçakgönüllülükle yaklaş. Kendini zengin şölenlerde heba etme.”

Constance’da Huss’a tam bir özgürlük tanındı. İmparatorun güvencesine Papanın kişisel koruma güvencesi de eklenmişti. Ancak tekrarlanan vaatlere rağmen Reformcu, kısa zamanda Papanın buyruğuyla tutuklandı ve iğrenç bir zindana atıldı. Daha sonra Ren ırmağına bakan sağlam bir kaleye yerleştirilerek tutsak olarak kapatıldı. Papa da aynı kaleye götürüldü.5 En aşağılayıcı suçlardan, cinayetten, zinadan ve kilisenin mallarını satmaktan mahkum olmuştu. Dolayısıyla papalık tacını yitirdi. Diğer papalar da azledildi ve ardından yeni bir papa seçildi.

Papanın kendisi Huss’ın rahipleri sorumlu tuttuğu suçlardan çok daha büyüklerini işlemiş olmasına rağmen Papayı azleden konsey Huss’ı da ezmeye kararlıydı. Huss’un tutuklanması Bohemya’da büyük öfke yarattı. Kendi güvence kararını hiç istemeden çiğneyen İmparator, Huss’a karşı yürütülen işlemlere de karşı koydu. Ancak Reformcunun düşmanları, “Sapkınlıkla suçlanan kişiler imparatorlar ve krallar tarafından güvence altında olsalar bile, inancımız sapkınlığa hoşgörüyle davranmaz” gerek-çesiyle tartışına çıkardılar.6

Karanlık ve nemli bir zindanda hastalanıp zayıf düşen Huss, sonunda konseyin huzuruna çıkarıldı. Zincirlere vurularak daha önce kendisine koruma güvencesi veren imparatorun önüne getirildi. Gerçeği ödün vermeden savundu ve çürümüş hiyerarşiyi protesto etti. Kendisine, öğretilerinden dönmemesi durumunda öleceği söylendi. O da şehit olmayı seçti.

Tanrı’nın lütfu ona destek oldu. İdamdan önceki haftalarda gökyüzünün huzuru içini doldurdu. Bir arkadaşına şöyle yazıyordu: “Bu mektubu zindandan yazıyorum. Yarın büyük olasılıkla idam edileceğim. İsa Mesih’in yardımıyla yakında gökyüzünde buluştuğumuzda Tanrı’nın bana karşı ne denli merhametli davrandığını öğreneceksin. Beni denenmelerin ve zorlukların içinde O’nun nasıl desteklediğini anlayacaksın.”

Önceden görülen zafer

Huss zindanda gerçek imanın zaferini önceden görmüştü. Bir gece rüyasında Prag’daki kilisenin duvarlarına yaptığı Mesih’in resimlerini Papanın ve rahiplerin sildiğini gördü. “Bu görüm onu rahatsız etti; ama ertesi gün birçok ressamın bu resimlerden çok daha fazlasını, çok daha parlak renklerle yaptığını gördü. Kalabalıklarla çevrilmiş olan ressamlar, ‘Papalar ve rahipler gelirse gelsin; artık kimse bunları silemeyecek!’ diye bağırıyorlardı” Reformcu daha sonra şöyle dedi: “Mesih’in benzeyişi asla silinmeyecek. Onlar bunu yok etmeye çalıştılar; ama benden çok daha iyi vaizler gelip daha iyilerini yapacaklar.”

Huss son bir kez konseyin önüne çıkarıldı. İmparator, prensler, saray görevlileri, kardinaller, piskoposlar, rahipler ve geniş bir kalabalık bir araya gelmişti.

Son kararının ne olduğu sorulduğunda Huss, sözlerini geri almayı reddetti. Verdiği güvenceyi utanmazca çiğneyen krala gözlerini dikerek şöyle dedi: "Burada bulunan imparatorun verdiği güvence ile kendi isteğimle konseyin huzurundayım." Sigismundun yüzü kıpkırmızı kesildi. Herkes gözlerini ona çevirmişti.

Bunun ardından hüküm verildi ve aşağılanma töreni başladı. Kendisine bir kez daha fikrinden cayması öğütlenen Huss, insanlara dönerek şöyle cevap verdi: "Bunu yaparsam, hangi yüzle gökyüzüne bakarım? Müjdenin gerçeğini ilan ettiğim bu halkın yüzüne nasıl bakarım? Hayır; onların kurtuluşu, ölüme teslim edilen benim şu zavallı bedenimden çok daha değerlidir." Aşağılanma töreni uyarınca Huss'ın rahiplik giysileri üzerinden birer birer çıkartıldı. Her giysinin çıkartılışında bir lanet okunuyordu. Sonunda Huss'ın başına kağıttan yapılmış piramit şeklinde bir piskoposluk tacı geçirildi. Tacın üzerinde cinleri temsil eden korkutucu resimler vardı. Tepesinde de 'Sapkınların Başı' yazıyordu. Bu sırada Huss şöyle dedi. "Ey İsa, benim için dikenli bir taç giyen senin uğruna ben de bu utanç tacına seve seve razı olurum."

Huss kazıkta can veriyor

Huss ölüme götürüldü. Dev bir alay onu izliyordu. Ateşin yakılması için tüm hazırlıklar tamamlandığında kendisine bir kez daha yanılgılarını reddetmesi öğütlendi. Huss, "Hangi yanılgılarımı reddedecekmişim?" diye sordu, "Ben kendimi hiçbir yanılgıdan sorumlu tutmuyorum. Tanrı şahidimdir; yazdığım ve öğrettiğim her şey insanları günahtan ve mahvoluştan kurtarma amacını gütmüştür. Bu yüzden yazdığım ve öğrettiğim her şeye sevinçten coşarak kanımla tanıklık edeceğim."

Alevler Huss'ı sardığında "Davut Oğlu İsa, bana merhamet et" diye ezgiler söylemeye başladı ve sesi sonsuza dek kesilene kadar böyle devam etti. Huss'ın ve ondan hemen sonra da Jerome'un ölümünü tanımlayan ateşli bir katolik şöyle dedi: "Düğün şölenine hazırlanır gibi ateşe yaklaştılar. Acı çığlıklar işitilmedi. Alevler yükselirken ilahiler söylemeye başladılar; ateşin yoğunluğu onları susturamadı."

Huss'ın bedeni yanıp tükendiğinde külleri toplanıp Ren ırmağına atıldı ve bir tohum gibi okyanusa kavuşarak dünyanın tüm ülkelerine dağıldı. Henüz bilinmeyen diyarlarda gerçeğe tanıklık ederek bol meyve verecekti. O salondaki sesin yankıları gelecek çağlarda işitilmeye devam etti. Huss'ın yaşamı işkence ve ölümle yüzleşen çok sayıda insanı cesaretlendirdi. Onun idamı Roma'nın hain zalimliğini gözler önüne serdi. Gerçeğin düşmanları, yok etmeyi amaçladıkları gerçeği aslında yaymış oldular.

Ne var ki gerçeğe tanıklık etmesi gereken bir kişinin daha kanı dökülmeliydi. Jerome, Huss'a cesaret ve kararlılık kazandırmıştı. Tehlikeye düştüğünde yardıma koşacağını söylemişti. Sadık öğrenci devrimcinin tutuklandığını haber alır almaz, vaadini yerine getirmeye hazırlandı. Herhangi bir güvencesi olmadan Constance'a gitmek üzere yola koyuldu. Oraya vardığında Huss'a herhangi bir yardımı dokunmadan kendini tehlikeye

atacağını anladı. Kaçmaya çalışırken yakalandı ve zincire vurularak konseye çıkarıldı. Soruları yanıtlamaya çalışırken insanlar, "Bunu da ötekiyle birlikte yakın!" diye bağırıyordu.13 Bir zindana atılarak su ve ekmekle karnını doyurmaya başladı. Oradaki sıkıntılar hastalığa kapılmasına neden oldu ve yaşamı tehlikeye girdi. Düşmanları onun ölerek ellerinden kurtulacağını anlayınca, daha az şiddetli davranmaya başladılar. Zindanda bir yıl kadar kaldı.

Jerome konseye teslim oluyor

Huss'a verilen güvencenin çiğnenmesi büyük bir öfke fırtınası yaratmıştı. Bu yüzden konsey, Jerome'u yakmak yerine onu geri döndürmeye karar verdiler. Ya inancını reddedecek ya da kazıkta ölecekti. Hastalık, tutukevi koşulları, sıkıntılar ve gerginlik yüzünden zayıf düşen Jerome, Huss'ın ölümü ve arkadaşlarından ayrılmanın verdiği üzüntüyle direncini yitirdi. Katolik inancına bağlılığını yeniden dile getirdi. Wycliffe'i ve Huss'ı suçlayan kon-seyin eylemini - ancak onların savunduğu 'kutsal gerçekler' dışında - kabul etti.14

Ne var ki zindanda tek başına kaldığında ne yaptığını açıkça gördü. Huss'ın cesaretini, bağlılığını ve kendi inkarını düşündü. Kendisi uğruna çarmıha göğüs geren Efendisini düşündü. İnkar etmeden önce acılarında Tanrı iyiliğinin güvencesiyle teselli buluyordu, ama şimdi keder ve kuşku içini kemirip duruyordu. Roma'yla tam bir zeminde anlaşabilmek için başka konularda da geri çekilmesi gerekecekti. Yürümeye başladığı yol onu eninde sonunda tümüyle imandan çıkaracaktı.

Jerome tövbe ediyor ve yeniden cesaret buluyor

Jerome bir süre sonra yeniden konseyin önüne çıkarıldı. Önceki teslimiyeti yargıçları tümüyle tatmin etmemişti. Canını kurtarmasının tek yolu gerçekten tümüyle ödün vermekti. Ne var ki o, imanını savunmaya ve kardeşinin ardından alevlere atılmaya karar-lıydı.

Önceki sözlerini geri aldı ve ölümün eşiğindeki bir kişi olarak kendisine savunma fırsatı verilmesini istedi. Rahip yardımcıları kendisine yöneltilen suçlamaları kabul etmesi ve onaylaması için ısrar ettiler. Jerome bu zalim adaletsizliğe karşı koydu. "Beni üç yüz kırk gün boyunca korkunç bir zindana tıktınız" diye konuştu; "şimdi de önünüze çıkarıp can düşmanlarıma kulak veriyor ve beni dinlemeyi reddediyorsunuz... Adalete karşı günah işlememeye dikkat edin. Bana gelince, ben cılız bir ölümlüyüm. Benim hayatımın küçük bir önemi vardır. Adaletsiz bir hüküm vermeyin derken kendimden çok sizin için konuşuyorum."

Jerome'un ricası yerine getirildi. Yargıçların huzurunda diz çökerek Kutsal Ruh'un düşüncelerini kontrol etmesini diledi. Gerçeği saptıracak ya da Efendisini küçük düşürecek bir söz söylemekten kaçınıyordu. O gün Rab'bin şu vaadi gerçekleşti: "Sizleri mahkemeye verdikleri zaman, neyi nasıl söyleyeceğinizi düşünerek kaygılanmayın. Ne söyleyeceğiniz o

anda size bildirilecek. Çünkü konuşacak siz olmayacaksınız, Babanızın Ruhu sizin aracılığınızla konuşacaktır" (Matta 10:19,20).

Jerome bir yıl boyunca zindanda kalmıştı; göremiyor ve oku- yamıyordu. Ama sözleri öyle açık ve güçlü bir şekilde dile geldi ki, sanki zindanda hiç durmadan Kutsal Kitap çalıştığı sanılabilirdi. Dinleyicilerine adil olmayan yargıçlar tarafından suçlanan uzun bir imanlı listesi sıraladı. Mesih'in kendisi de doğru olmayan bir mah-keme önüne çıkarılarak kötülükle suçlanmıştı.

Jerome tövbe ettiğini duyurdu; şehit olan Huss'ın masumluğuna ve paklığına tanıklık etti. "Onu çocukluğumdan beri tanıyorum", dedi, "adil ve pak bir kişiydi; masum olmasına rağmen haksızca suçlandı...Ben ölmeye hazırım. Düşmanlarım ve sahte tanıklar tarafından hazırlanan işkencelerden yılmayacağım. Bu kişiler bir gün, kimsenin asla aldatamayacağı yüce Tanrı'nın önünde hesap verecekler."

Jerome şöyle devam etti: "Gençliğimden beri işlediğim günahlar içinde bana en çok yük olanı ve acı vereni bu yerde işlediğim günahtır. Wycliffe ve kutsal şehit John Huss için verilen hükümleri onaylamam benim en büyük günahımdır. Evet. Bunu yürekten itiraf ediyorum ve dehşetle anıyorum. Ölüm korkusu yüzünden onların öğretilerini reddettim. Bu yüzden her şeye gücü yeten Tanrı'nın günahlarımı ve özellikle bu en korkunç olanını bağışlamasını diliyorum."

Daha sonra yargıçlara işaret ederek şöyle dedi: "Siz Wycliffe'i ve John Huss'ı mahkum ettiniz... Ben de onların savunduğu çürütülemeyen gerçeklere inanıyorum ve bunları ilan ediyorum."

Sözleri kesildi. Küplere binen ruhban sınıfı bağırmaya başladı; "Başka kanıta gerek var mı? Sapkınların en inatçısı gözümüzün önünde duruyor!"

Jerome kopan fırtınadan etkilenmemişti. "Ölümden korktuğumu mu sanıyorsunuz?" diye bağırdı, "Beni ölümden de korkunç bir zindanda bir yıl tuttunuz... Bir Hıristiyana karşı yaptığınız bu korkunç barbarlığa hala hayret ediyorum."

Tutukevi ve ölüm

Yeniden patlayan öfke karşısında Jerome alelacele hapse konuldu. Ne var ki sözleri, bazı kişileri derinden etkilemişti. Bu kişiler onun canını kurtarmayı bile düşünüyordu. Yüksek yönetim sınıfından bazı kişiler Jerome'ı ziyaret ederek konseye boyun eğmesini istediler. Karşılığında parlak ödüller vaat edildi.

"Kutsal Yazılara göre yanlış olduğumu kanıtlayın. Ben de sö-zümden dönerim."

Onu ayartmaya çalışanlardan biri, "Kutsal Yazılar mı?" diye sordu. "Her şeyi onlara göre mi değerlendireceğiz? Kilise Kutsal Yazıyı yorumlamadıkça onu kim anlayabilir?"

Jerome, “Kurtarıcımızın müjdesi, insanların geleneklerinden daha mı çok imana layıktır?” diye karşılık verdi.

Bir başkası şöyle bağırdı: “Dinden çıkmış adam! Sana bu kadar çok yalvardığım için tövbe ediyorum. Seni gerçekten de İblis yönetiyor.”

Jerome, Huss’ın canını verdiği yere götürüldü. Coşkuyla ezgiler söylüyordu; yüzü sevinç ve esenlikle aydınlanmıştı. Onun için ölüm artık dehşetini yitirmişti. Cellat ateşi yakmak için arka sına geçtiğinde Jerome şöyle dedi: “Önüme geçip yak. Korksam, burada olmazdım.”

Jerome’un son sözleri bir duaydı; “Rab, her şeye gücü yeten Baba, bana merhamet et ve günahlarımı bağışla. Çünkü senin gerçeğini her zaman sevdiğimi biliyorsun.” Bu şehidin külleri de toplanıp Huss’ın külleri gibi Ren’e atıldı. Tanrı’nın ışığını taşıyanlar, böylece yok edildi.

Huss’ın idamı Bohemya’da büyük bir öfke ve dehşet fırtınası yaratmıştı. Tüm ulus onu gerçeğin sadık bir öğretmeni olarak ilan etmişti. Konsey cinayetle suçlandı. Huss’ın öğretileri öncekinden de büyük bir ilgi odağı haline geldi. Birçok kişi ortaya çıkan imanı kabul etti. Papa ve İmparator bu akımı yok etmek için birleştiler. Sigismund’un orduları Bohemya’ya karşı harekete geçti.

Ama bir kurtarıcı çıkıyordu. Bohemyalıların önderi olan Zis- ka, kendi yaşıtları arasındaki en yetenekli generallerden biriydi. Tanrı’nın yardımına güvenen halk, karşı karşıya geldikleri en güçlü ordulara direndiler. İmparator Bohemya’yı tekrar tekrar işgal ettiyse de her seferinde geri püskürtüldü. Huss’ın izleyicileri ölüm korkusunu geride bırakmışlardı; kimse onlara karşı duramıyordu. Cesur Ziska öldü, ama bazı açılardan daha yetenekli bir önder olan Prokopiyus onun yerini aldı.

Papa, Huss’ın izleyicilerine karşı bir haçlı seferi ilan etti. Bohemya’ya karşı dev bir kuvvet oluşturuldu, ama yenik düşürüldü. Başka bir haçlı seferi daha ilan edildi. Avrupa’nın papalığa bağlı tüm ülkelerinde insan, para ve savaş donanımı yığınağı oluşturuldu. Papalık bayrağı altında kalabalıklar toplanıyordu.

Dev kuvvet Bohemya’ya girdi. İnsanlar onlarla karşılaşmak için toplandı. Her iki ordu da aralarında bir ırmak kalana dek birbirine yaklaştı. “Haçlıların gücü daha üstündü; ama ırmağı geçmek ve Huss’ın izleyicileriyle karşılaşmak yerine, oldukları yerde kalıp sessizce bu savaşçılara bakmaya başladılar.”

Düşman birdenbire gizemli bir dehşete kapıldı. Tek bir darbe bile vurulmadan o dev kuvvet kırıldı ve görülmeyen bir güç tarafından darmadağın edildi. Huss’ın izleyicilerinden oluşan ordu, kaçanların peşine düştü. Zafer kazananlar büyük bir ganimete kavuştular. Savaş Bohemyalıları yoksullaştıracağı yerde zenginleştirmişti.

Birkaç yıl sonra yeni bir Papanın yetkisiyle başka bir haçlı seferi ilan edildi. Büyük bir ordu Bohemya'ya girdi. Huss'ın izleyicilerinden oluşan ordu, düşmanı ülkenin içine doğru çekti.

Prokopiyus'un ordusu savaşmak için ilerlemeye başladı. Yaklaşan kuvvetin sesi işitildiğinde, daha Huss'ın ordusu ortada yokken, haçlılar paniğe kapıldılar. Prensler, generaller ve askerler silahlarını kaldırıp atarak hızla kaçmaya başladılar. İş bitmişti. Zafer kazananların eline yine büyük miktarda ganimet geçti.

Savaşa susamış, eğitimli bir ordu, tek bir darbe bile indirmeden zayıf ve cılız bir ulusu savunanların önünde ikinci kez dağıldı. İşgalciler her iki durumda da doğaüstü bir dehşete kapıldılar. Midyanlıların ordusunu Gideon'un ve üç yüz kişilik ordunun önünde kırdıran Tanrı, bu kez de elini uzatmıştı (Bkz. Hakimler 7:19-25; Mezmur 53:5).

Diplomasinin oyunu

Papalık önderleri sonunda diplomasiye sığındılar. Bohemyalıları yeniden Roma'nm eline düşüren bir ödün verildi. Bohemyalılar Roma'yla barış koşulu olarak dört madde belirlediler. (1) Kutsal Kitap özgürce duyurulacak. (2) Kilisenin tüm üyeleri Rabbin Sofrasından ekmek ve şarap alma hakkına kavuşacak. Tapınma sırasında ulusun ana dili kullanılacak. (3) Ruhban sınıfı tüm laik görevlerden ve yetkiden uzaklaştırılacak. (4) Suç davalarında, halk da ruhban sınıfı da mahkeme önünde eşit muamele görecek. Papalık yetkilileri bu dört maddeyi kabul ettiler; ama bunları açıklama hakkının Papaya ve İmparatora ait olması gerektiğini dile getirdiler.20 Roma, savaş yoluyla kazanamadığını, gerçekleri çarpıtarak ve hile yaparak kazandı. Tıpkı Kutsal Kitap yorumunu kendilerine bağladıkları gibi bu maddelerin yorumunu da kendi amaçları doğrultusunda çarpıtacaklardı.

Bohemya'da geniş bir kitle, özgürlüklerinin tehdit altına girdiğini görerek anlaşmaya yanaşmadılar. Ayrılıklar ve bölünmeler oldu. Soylu Prokopiyus can verdi ve Bohemya'nın özgürlüğü son buldu.

Yabancı güçler Bohemya'yı yeniden işgal etti. Müjdeye bağlı kalanlar kanlı bir zulümden geçirildi. Ama kararlılıkları sarsılmadı. Mağaralara ve oyuklara sığınarak Tanrı'nın Sözünü okumak ve O'na tapınmak için bir araya geldiler. Farklı ülkelere gönderilen haberciler aracılığıyla Alp dağlarında Kutsal Yazının özüne sadık kalan ve Roma'nın putperest çürümüşlüğünü reddeden eski bir topluluğun varlığını öğrendiler.21 Büyük bir sevinçle Valdens imanlılarıyla ilişki kurdular.

Müjdeye sadık kalan Bohemyalılar, zulüm gecesi boyunca nöbet tutarak gözlerini sabırla sabaha diktiler.

Bölüm 7 — Bir Devrimin Başlangıcı

Kiliseyi papalığın karanlığından imanın pak ışığına yönlendirecek olanların önde geleni Martin Luther'di. Bu adam, Tanrı korkusundan başka bir korku, Kutsal Yazılardan başka bir iman yetkisi tanımıyordu.

Luther'in ilk yılları mütevazı bir Alman köy evinde geçti. Babası onun bir avukat olmasını istiyordu, ama Tanrı onu yüzyıllardan beri bina ettiği yüce tapınağının bir işçisi olarak kullanmayı tasarlamıştı. Sınırsız Bilgelik, Luther'i yaşam görevine sıkıntılarla, yoksullukla ve katı bir disiplinle hazırladı.

Luther'in babası sağduyulu bir insandı. Manastır sistemine kuşkuyla yaklaşıyordu. Luther'in, onun rızası olmadan bir manastıra girmesi hiç hoşuna gitmedi. Oğluyla barışana kadar iki yıl geçti, ama o zaman bile düşünceleri aynı kaldı.

Luther'in anne ve babası çocuklarını Tanrı bilgisinde eğitmek için çaba gösterdiler. Çocuklarının bütün hayat boyunca verimli olması için üzerine ciddiyetle eğildiler. Yaklaşımları bazen biraz katı da olsa, Luther onların disiplinini eleştirmekten çok takdir etti.

Luther okulda kabaca ve hatta şiddet içeren davranışlarla karşılaştı, sık sık açlık çekti. O zamanki kasvetli ve batıl din düşünceleri onu korkuyla dolduruyordu. Geceleri kederli bir yürekle yatağa giriyor, sevecen bir göksel Baba yerine zalim ve despot bir Tanrı hayal ediyordu.

Erfurt Üniversitesine girdiğinde Luther'in geleceği, ilk yıllarına oranla daha parlaktı. Ailesi tutumlu davranarak ve çok çalışarak çocuklarına gereken yardımı sağladılar. Sağduyulu arkadaşları sayesinde önceki eğitiminin hoş olmayan sonuçları ortadan kalktı. Zihinsel yetenekleri hızla gelişti. Yılmayan gayretleri sa-yesinde arkadaşlarının arasından sıyrılarak ön planda yer aldı.

Luther her güne duayla başlama alışkanlığını elden bırakmıyordu. Yüreği Tanrı'dan sürekli olarak yönlendiriş almak istiyordu. Sık sık "Dua etmek, çalışmanın yarısıdır" derdi.

Bir gün üniversite kütüphanesinde Latince Kutsal Kitap buldu. Daha önce bunu hiç görmemişti. Müjde kitapçıklarının ve mektupların çeşitli kısımlarını okumuştu. Ama şimdi ilk kez Tanrı Sözünün tümüne bakıyordu. Sayfaları çevirerek yaşam sözlerini okumaya başladı. "Keşke bu kitap benim olsa!"2 diye içinden geçirdi. Melekler yanında duruyordu. Tanrı'dan gelen ışık gerçeğin hazinelerini ona açıklamaya başlamıştı. Kitaptan öğrendiği şeyler, yüreğinin bir günahlı olarak yargılanmasına neden oldu.

Tanrı'yla barış

Luther'in Tanrı'yla barışma arzusu onu manastır hayatına adanmaya yönlendirdi. Orada ağır ayak işleri yapması gerekiyor, evden eve dolaşarak dileniyordu. Bu aşağılanmaya göğüs geriyordu, çünkü günahlarından ötürü bunun gerekli olduğunu sanıyordu.

Uykusundan çalarak ve yemek aralarında fırsat bularak Tan- rı'nın Sözünü incelemeye devam etti. Manastırın duvarına zincirlenmiş bir Kutsal Kitap buldu; her fırsatta ona bakıyordu.

Oruç tutarak, uykusuz kalarak ve doğasının kötü yönlerini kırbaçlayarak çok katı bir yaşam sürdü. Luther sonraları şöyle demiştir: "Eğer bir keşiş, keşişlik yaparak göğe girebilseydi, ben kesinlikle girerdim... Benliğimin kötü yanını öldürmek için hayatıma son bile verirdim." Bütün çabalarına rağmen içi huzur bulmamış ve sonunda ümitsizliğin eşiğine gelmişti.

En çaresiz kaldığı anda Tanrı bir arkadaşını yardıma çağırdı. Staupitz, Tanrı'nın Sözünü Luther'in zihnine işleyecek şekilde açıkladı. Gözlerini benliğe değil, İsa'ya çevirmesini söyledi. "Günahların yüzünden kendine işkence etmek yerine Kurtarıcının kollarına atılmalısın. O'na, O'nun doğruluğuna, O'nun ölümü aracılığıyla gerçekleşen kurtuluşa güven... Tanrı'nın Oğlu sana tanrısal lütfu sağlamak için insan bedeni aldı... İlkönce seni seveni sev." Bütün bu sözler, Luther'in zihninde derin bir izlenim yarattı. Dertli canı huzurla doldu.

Bir rahip olarak göreve atanan Luther, sonra Wittenberg Üniversitesinde profesörlüğe çağrıldı. Kalabalık dinleyici kitlelerine mezmurlar, müjde kitapçıkları ve mektuplar hakkında ders verdi. Ondan daha üstün olan Staupitz, kürsüye çıkıp vaaz etmesi için ona ricada bulundu. Ama Luther, Mesih'i temsilen insanlara konuşma yapmak için kendisini yetersiz hissediyordu. Çok uzun bir mücadeleden sonra arkadaşlarının öğüdüne kulak verdi. Kutsal Yazı bilgisinde çok üstündü ve Tanrı'nın lütfu onun üzerindeydi. Gerçeği açık ve güçlü bir dille temsil etmesi insanları ikna ediyor, hararetli konuşmaları onların yüreğine dokunuyordu.

Hala papalık kilisesinin gerçek bir çocuğu olan Luther, bundan başka bir yol düşünemiyordu. Roma'yı ziyaret etmesi gerektiğinde, çıplak ayakla yolculuğa çıkarak yol üzerindeki manastırlarda konakladı. Tanık olduğu lüks ve debdebe karşısında şaşkına döndü. Keşişler görkemli binalarda kalıyor, pahalı giysiler giyiyor ve eksiksiz sofralarda oturuyordu. Luther'in kafası karışmaya başladı.

Yolculuğunun sonunda, uzaktaki yedi tepeli Roma kentini gördü. Yerlere serilerek, "Kutsal Roma, seni selamlıyorum!"5 diye bağırdı. Kiliseleri gezdi, rahiplerin ve keşişlerin anlattığı şaşırtıcı öyküleri dinledi, gereken tüm törenlere katıldı. Karşılaştığı sahneler onu şaşkına çevirdi. Ruhban sınıfının günahları, rahip yardımcılarının uygunsuz şakaları karşısında hayrete düştü. Rab'bin Sofrasındaki saygısızlıklar yüzünden dehşete kapıldı.

Çılgınca eğlencelere ve alemlere tanık oldu. Daha sonra şöyle yazdı: "Roma'da işlenen günahlara ve çirkinliklere kimse inanmaz... 'Bir cehennem varsa, Roma onun üzerine inşa edilmiştir' denip duruluyor."

Pilatus'un merdivenine ilişkin gerçek

Papa, Kudüs'ten Roma'ya mucizevi bir şekilde getirildiği söylenen 'Pilatus'un Merdiveni' adlı yükseltiye diz üstünde tırmanan insanlara günahlarından aklanma vaat etmişti. Luther oraya tırmanmaya çalışırken gökten yıldırım gibi bir gürleme işitti: "İmanla aklanan insan yaşayacaktır" (Romalılar 1:17). Utanç ve dehşet içinde ayağa fırladı. O anda kurtuluş için insan eylemlerine güvenmenin ne denli boş olduğunu ilk kez açıkça gördü. Roma'ya sırt çevirdi. O andan itibaren papalık kilisesiyle arasını iyice açarak sonunda tüm bağlantısını kopardı.

Luther Roma'dan döndükten sonra doktorasını aldı. Artık sevdiği Kutsal Yazılara kendisini tümüyle verebilirdi. Tanrı'nın Sözünü sadakatle vaaz etmeye ciddi bir şekilde yemin etti. Artık sadece bir keşiş değil, Kutsal Yazının yetkin bir habercisiydi. Gerçeğe acıkan ve susayan Tanrı sürüsünü beslemek için bir çoban olarak çağrılmıştı. Kutsal Yazıların yetkisi dışında kalan hiçbir öğretiyi kabul etmemeleri için imanlıları sıkı sıkıya uyarmaya başladı.

Hevesli kalabalıklar onun sözlerine bağlanıyordu. Kurtarıcının sevgisiyle ilgili iyi haber, O'nun dökülen kanının getirdiği bağışlanma ve esenlik güvencesi yürekleri sevindiriyordu. Wittenbergde öyle bir ışık yanmıştı ki, çağın sonuna kadar parladıkça parlayacaktı.

Ne var ki gerçek ve yanılgı arasında her zaman bir çatışma vardır. Kurtarıcımızın kendisi şöyle demiştir: "Ben barış değil, kılıç getirmeye geldim" (Matta 10:34). Reformun başlangıcından birkaç yıl sonra Luther, şöyle dedi: "Tanrı beni ileriye doğru sürüklüyor... Ben huzurlu bir yaşam istiyorum; ama kendimi kargaşanın ve reformların ortasında buluyorum."

Satılık af

Roma Kilisesi Tanrı'nın lütfunu ticarete döktü. Papa'nın yetkisiyle, Roma'daki Aziz Petrus binasına fon oluşturmak için günahı bağışlayan belgeler (endüljans) satılığa çıkarıldı. Suçların bedeliyle Tanrı'ya tapınmak için bir tapınak yapılacaktı. Papalığın en başarılı düşmanlarını ortaya çıkaran, papalık tahtını ve tacını sallayan en etkili olay bu oldu.

Bağışlanma belgelerinin Almanya satışından sorumlu olan Tetzel, önceden hem toplum suçlarından hem de Tanrı'nın yasasını çiğnemekten hüküm giymişti. Buna rağmen Papanın Almanya'daki karlı projeleriyle görevlendirildi. Cahil ve batıl inançlara sahip halkı uydurma masallar ve saçmalıklarla kandırmaya koyuldu. Onlarda Tanrı'nın Sözü olsaydı aldanmayacaklardı, ama Kutsal Kitap'tan yoksun bırakılmışlardı.

Tetzel bir kente girerken önden gönderilen haberci şöyle duyuruyordu: "Tanrı'nın ve kutsal babanın lütfu kapılarınıza gel-miştir." İnsanlar saygısız hilekarı Tanrı'nın kendisiymiş gibi ağır lıyordu. Kilisenin kürsüsüne çıkan Tetzel, bağışlanma belgelerini Tanrı'nın en değerli armağanı olarak tanıtıp halka sunuyordu. Bu belgelerden satın alan kişilerin sonraki günahları da bağışlanacaktı. Üstelik 'tövbeye bile gerek yoktu.'10 Dinleyicilerine belgelerin ölüleri kurtarma gücüne de sahip olduğuna ilişkin güvence veriyordu. Belge hangi ölünün adına satın alındıysa, para verildiği anda o ölü purgatoryadan kurtulup cennete çıkacaktı.

Tetzel'in hazinesi altın ve gümüşle dolup taştı. Paranın satın aldığı kurtuluş, tövbenin, imanın ve günahla mücadelenin getirdiği kurtuluştan çok daha kolaydı (Ek'e bkz.)

Luther dehşete düşmüştü. Onun topluluğundaki birçok kişi de bağışlanma belgelerinden satın aldı. Bu kişiler daha sonra önderlerine gelip günahlarını itiraf ettiler ve bağışlanma dilediler. Tövbekar oldukları ve gerçekten değişmek istedikleri için değil, belgelere dayanarak bunu istiyorlardı. Luther karşı çıktı; tövbe edip değişmedikçe günahları içinde mahvolacaklarını anlattı. Halk Tetzel'e gidip önderlerinin belgeleri tanımadığını söyledi; hatta bazıları paralarını geri istedi. Küplere binen Tetzel, korkunç lanetler okudu, meydanlarda ateşler yaktırıp 'kutsal bağışlanma belgelerine karşı çıkan tüm sapkınları yaktırmak için papadan buyruk aldığını' duyurdu.

Luther iş başında

Luther'in kürsüden yükselen sesi ciddi bir uyarı niteliğindeydi. Günahın gerçek çirkinliğini insanların gözleri önüne seriyor, kişinin kendi eylemleriyle suçluluktan ve cezadan kurtulmasının olanaksız olduğunu dile getiriyordu. Günahlı insanı yalnızca Tanrı'ya yönelmek ve tövbeyle Mesih'e iman etmek kurtarabilirdi. Mesih'in lütfu satın alınamazdı; karşılıksız bir armağandı. Luther insanların, bağışlanma belgeleri almak yerine çarmıha gerilen Kurtarıcıya umut bağlamalarını öğütledi. Acıyla dolu kendi deneyimini anlatarak dinleyicilerine Mesih'e iman yoluyla esenlik ve sevinç bulacaklarını öğretti.

Tetzel küstahlıklarına devam ederken, Luther daha etkili bir protesto sergilemeye kararlıydı. Wittenberg'de azizlerin kemiklerini barındıran şato kilisesi belli kutsal günlerde açılarak insanlara sergileniyordu. O günlerde kiliseyi ziyaret edip itirafta bulunanların hepsinin günahlarının tümüyle bağışlandığı duyuruluyordu. Bu günlerin en önemlilerinden biri olan 'Bütün Azizlerin Şenliği' yaklaşıyordu. Kiliseye doğru yol alan kalabalıklara katılan Luther, kilise kapısına bağışlanma belgelerine karşı doksan beş iddiayı içeren bir liste astı.

Liste evrensel bir ilgiyle karşılandı. Birçok kişi tarafından okunarak tekrarlandı. Tüm kentte büyük bir heyecan dalgası yayıldı. Bu iddialar aracılığıyla günahı bağışlama ve cezayı kaldırma gücünün Papanın ya da herhangi bir kişinin elinde olmadığı açıkça dile getirildi. Tanrı lütfunun tövbe ve iman yoluyla onu arayanların hepsine karşılıksız olarak verildiği belirtildi.

Luther'in sözleri tüm Almanya'ya yayıldı ve birkaç hafta içinde Avrupa sarsılmaya başladı. Birçok adanmış katolik, bunları sevinçle okuyarak içlerindeki Tanrı sesini tanıdı. Bu kişiler Rabbin, Roma'dan yayılan çürümüşlüğe engel olmak için elini uzattığını hissettiler. Prensler ve yöneticiler, kendini dizginlemek nedir bilmeyen kibirli güce dur deme zamanının geldiğine sevinçle tanık oluyordu.

Kazanç yollarının tehlikeye girdiğini gören kurnaz kilise çevreleri ise küplere bindiler.13 Reformcunun yüzleşmesi gereken acı suçlayıcıları vardı. Onlara şöyle karşılık veriyordu: "Yeni bir düşünceyi ortaya atıp da kavgalara neden olmayan bir kişi çıkmış mıdır? Mesih ve tüm şehitler neden öldürüldüler? Çünkü eski dü-şüncelere itibar etmeden yenilerini ortaya koyuyorlardı."

Luther'in düşmanları yaygara koparmaya, onun amaçlarını çarpıtmaya ve karakterini kötülemeye çalıştılar. Bu yaklaşım bir sel gibi büyüyordu. Oysa Luther, önderlerin seve seve kendisine katılacaklarını, hep birlikte reforma girişeceklerini sanıyordu. Büyük bir iyi niyetle kilisenin daha parlak bir güne kavuşacağını ummuştu.

Ne yazık ki bu teşvik neredeyse hayal kırıklığıyla son buldu. Kilisenin ve devletin birçok yöneticisi bu gerçekleri kabul etmenin Roma'nın yetkisini baltalayacağını, hazineye akan binlerce çağlayanın duracağını ve papalık önderlerinin lüks yaşantısının kesintiye uğrayacağını fark etti. İnsanlara kurtuluş için yalnızca Mesih'e bakmalarını öğretmek, papanın tahtını devirebilir ve sonuç olarak kendi yetkilerini de kaybetmelerine neden olabilirdi. Bu nedenle Mesih'e ve O'nun kendilerini aydınlatmak için gönderdiği adamın getirdiği gerçeğe karşı durdular.

Luther kendisine baktığında korkuyla titredi - yeryüzünün güçlerine nasıl tek başına karşı koyabileceğini düşündü. "Ben kimim ki, dünyanın krallarının ve tüm yeryüzünün önünde titrediği Papanın görkemine karşı çıkabileyim?" dedi, "Bu ilk iki yılda yüreğimin nasıl bir sıkıntıya ve çaresizliğe kapıldığını kimse bilemez." Ama insan desteği son bulduğunda gözlerini yalnızca Tanrı'ya çevirdi.

Luther bir arkadaşına şöyle yazdı: "İlk görevin duayla başlamaktır... Kendi çabalarından ya da anlayışından hiçbir şey bekleme: Yalnızca Tanrı'ya ve O'nun Ruhunun etkinliğine güven." Burada ciddi gerçeklerin habercileri olarak Tanrı'nın çağırdığı kişilere önemli bir ders yatmaktadır. Kötülüğün güçleriyle savaşırken insan zekasından ve bilgeliğinden çok daha fazlasına ihtiyaç vardır.

Luther yalnızca kutsal kitap'a başvurdu

Düşmanlar törelere ve geleneklere başvururken Luther'in iddiaları yalnızca Kutsal Kitap'tan kaynaklanıyordu. Luther'in vaazları ve yazıları binlerce kişiyi uyandıran ve aydınlatan ışık kaynakları gibiydi. Tanrı'nın Sözü iki ucu keskin bir kılıcı andırıyor, insanların yüreklerine işliyordu. Uzun bir süreden beri insan ayinlerine ve dünyasal aracılara çevrilmiş olan gözler, artık çarmıha gerilmiş olan Mesih'e çevriliyordu.

Bu yaygın ilgi papalık yetkililerinin korkularını uyandırdı. Luther Roma'ya çağrıldı. Arkadaşları, İsa'nın şehitlerinin kanını içmiş olan o çürümüş kentin tehlikelerini iyi biliyordu. Bu yüzden Almanya'da sorgulanmasını rica ettiler.

Bu rica yerine geldi; duruşmaya Papanın atadığı bir yetkili katılacaktı. Bu yetkiliye Luther'in bir sapkın olarak ilan edildiği bildirildi. Dolayısıyla hiç gecikmeden işlemleri tamamlanmalıydı.

Yetkiliye, Luther'e herhangi bir şekilde bağlı olduğu saptanan herkesin sürülmesi, lanetlenmesi ve aforoz edilmesi yetkisi verildi. İmparator dışında kalan her düzeydeki kilise ya da devlet görevlisi aforoz edilecekti.

Bu kararların yer aldığı belgede herhangi bir imanlı ilkenin ya da adaletli bir yaklaşımın izi yoktu. Luther'in kendisini savunması ya da herhangi bir açıklamada bulunması mümkün değildi. Zaten bir sapkın olarak ilan edilmiş, suçlanmış, yargılanmış ve mahkum edilmişti.

Luther'in gerçek bir dostun öğüdüne büyük gereksinimi vardı. Tanrı Wittenberg'e Melanchthon'u gönderdi. Bu adamın sağduyusu, karakterinin paklığı ve doğruluğu herkesin bildiği bir gerçekti. Kısa süre içinde Luther'in en güvendiği dostu haline geldi; iyi huyluluğu, titizliği ve kusursuzluğu Luther'in cesaretini ve enerjisini tamamlıyordu.

Duruşma yeri olarak Augsburg belirlendi, reformcu yürüyerek yola koyuldu. Luther, öldürüleceğine ilişkin yolda uyarılar alıyor, arkadaşları oraya gitmemesi için kendisine yalvarıyordu. Ama o şöyle dedi: "Ben de Yeremya'ya benziyorum; onların tehditleri arttıkça benim de sevincim artıyor... Benim onurumu ve adımı zaten mahvettiler... Ama ruhumu alamazlar. Mesih'in sözünü dünyaya duyurmak isteyen kişi ölüme her an hazır olmalıdır."

Luther'in Augsburg'a varışı papalık yetkilisince büyük bir hoşnutlukla karşılandı. Dünyanın dikkatini çeken sapkın artık Ro- ma'nın elindeydi; kaçamayacaktı. Yetkili, Luther'i caydırmaya niyetliydi. Bunda başarısız olursa, Huss'ın ve Jerome'un kaderini paylaşması için Roma'ya götürülmesine çalışacaktı. Bu yüzden de Luther'i koruma güvencesi olmadan sorgulamak için her türlü çabayı gösterdi. Ama reformcu bunu reddetti. İmparatorun resmi güvencesini almadan papalık yetkilisinin önüne çıkmadı.

Roma temsilcileri politik davranarak yumuşak bir yaklaşım sergilediler. Yetkili dostça bir dil kullandı, ama Luther'in kiliseye boyun eğmesini ve her noktada sorgusuz sualsiz aynı fikirde olmasını istedi. Luther kiliseye duyduğu saygıyı ifade etti; gerçeği arzuladığını, öğretişlerine ilişkin tüm şikayetleri yanıtlamaya ve öğretilerini önde gelen üniversitelerin incelemesine sunmaya hazır olduğunu dile getirdi. Ancak yanılgıları kanıtlanmadan önce onların kendisini inançlarından döndürme çabalarını protesto etti.

Kendisine verilen tek yanıt, "Dine dön!" oldu. Reformcu, Kutsal Yazıların desteğine dayanıyordu. Gerçeği reddedemezdi. Luther'in iddialarına karşılık veremeyen yetkili, onu

sitemlerle, tarihsel sözlerle ve ataların deyişleriyle laf kalabalığına tuttu. Luther sonunda savunmasını yazılı olarak yapma iznine kavuştu.

Bir arkadaşına yazarak şöyle dedi: "Yazılanlar başkalarının değerlendirilmesine sunulabilir. Üstelik kibirli ve küstah bir despotun vicdanını harekete geçiremiyorsan, korkularını harekete geçirebilirsin."

Sonraki sorgulamada Luther, görüşlerini açık, tutarlı ve güçlü bir dille ifade eden ve Kutsal Yazıya dayanan yazılı savunmasını verdi. Yüksek sesle okuduğu kağıdı kardinale sundu. Kardinal ise kağıdı bir kenara atarak onun boş sözlerden ve ilişkisiz alıntılardan oluşan bir karalama olduğunu söyledi. Luther bu kez din görevlisine kendi alanında - kilisenin gelenekleri ve öğretişi doğrultusunda - karşılık vermeye başladı ve tüm iddiaları çürüttü.

Yetkili küplere bindi; kendini kaybedip öfkeyle bağırmaya başladı. "Dön! Yoksa seni Roma'ya gönderirim." Sonra da şöyle ekledi: "Dine dön, yoksa bu son görüşmemiz olur."

Reformcu çekildi; inançlarından dönmeyeceğini açıkça dile getirdi. Kardinalin amacı bu değildi. Bütün düzenlerinin boşa çıktığına tanık oluyordu.

Oradaki kalabalık topluluk, iki adamın ortaya koyduğu tezler kadar sergiledikleri ruhu da kıyaslama fırsatına kavuştular. Reformcunun yalın, alçakgönüllü, kararlı ve gerçeğe dayanan bir yaklaşımı vardı. Papalık yetkilisi ise gösterişli, kibirli ve sağduyusuzdu. Kutsal Yazıya dayanan tek bir iddiası bile olmadı. Sadece, "Dön, yoksa Roma'ya gidersin" deyip durdu.

Augsburg'dan kaçış

Luther'in arkadaşları, onun orada kalmasının yararsız olacağını söyleyerek gecikmeden Wittenberg'e dönmesini öğütlediler. Luther, gün doğmadan önce at sırtında Augsburg'dan ayrıldı. Yanında yalnızca mahkemenin atadığı bir rehber vardı. Kentin karanlık sokaklarından geçerek uzaklaştı. Diğer yandan tetikte bekleyen zalim düşmanları onun yıkımını hazırlıyordu. O anlar bol bol dua edilmesini gerektiren kaygılı anlardı. Kentin duvarındaki küçük bir kapıya ulaştı. Kapı açılınca rehberiyle birlikte dışarı çıktı. Papalık yetkilisi Luther'in ayrıldığını öğrendiğinde oradan çoktan uzaklaşmıştı.

Luther'in kaçışını haber alan yetkili şaşkınlığa ve öfkeye kapıldı. Kiliseyi karıştıran bu adamla uğraşmanın kendisine büyük onur getireceğini umuyordu. Saksonya valisi Frederick'e yazdığı bir mektupta, Luther'i acı bir dille aşağılayarak valinin onu ya Roma'ya göndermesini ya da Saksonya'dan atmasını istedi.

Valinin reform öğretilerine ilişkin henüz pek bilgisi yoktu, ama Luther'in sözlerindeki güçten ve açıklıktan derin etkilenmişti. Reformcunun yanılgıda olduğu kanıtlanana dek onun koruyucusu olmaya karar verdi. Papalık yetkilisine şöyle yazdı: "Doktor Martin'in Augsburg'da huzurunuza çıkması sizi tatmin etmiş olmalıdır. Yanılgılarını kabul ettirmeden

önce onu inançlarından döndürmeye çalışmanızı beklemiyorduk doğrusu. Benim bölgemdeki hiçbir eğitimli kişi bana Martin'in öğretilerinin küstahça, Mesih karşıtı ya da sapkın olduğunu bildirmedi." Vali bir reformun gerekli olduğunu görüyordu. Kilisede yeni bir etkinin oluşumundan hoşnuttu.

Reformcunun tezlerinin şato kilisesinde açıklanmasının üzerinden bir yıl geçti. Yazıları her yerde Kutsal Yazıya karşı yeni bir ilginin alevlenmesine neden oluyordu. Yalnız Almanya'dan değil, diğer ülkelerden gelen öğrenciler üniversiteye akın ettiler. Wittenberg'i ilk kez gören genç adamlar, ellerini göğe kaldırarak ışığını bu kent aracılığıyla yansıtan Tanrı'ya övgüler sundular.

Luther Roma Katolikliğinin yanılgılarından henüz kısmen kurtulmuştu. Buna rağmen şöyle yazdı: "Papaların fermanlarını okuyorum. Papanın kendisi Mesih karşıtı mı, yoksa onun elçisi mi bilemem, ama Mesih'i öyle yanlış bir şekilde temsil ediyor ki..."

Roma, Luther'in saldırılarıyla giderek daha fazla çileden çıkmaya başlamıştı. Fanatik karşıtlar, hatta Katolik üniversitelerindeki doktorlar bile, Luther'i öldürenin günahsız olacağını ilan ettiler. Ama Tanrı onu koruyordu. Öğretileri her yere yayılıyordu. Manastırlarda, soyluların şatolarında, üniversitelerde ve kralların saraylarında işitiliyordu.

O sıralarda Luther, 'imanla aklanma' gerçeğinin Bohemyalı reformcu Huss tarafından da öne sürüldüğünü buldu. "Pavlus, Augustine ve ben aslında farkında olmadan Huss'ı izliyormuşuz!" "Meğerse gerçek geçen yüzyıl ilan edilmiş ve yakılmış!"

Luther üniversitelere ilişkin şöyle yazdı: "Üniversiteler Kutsal Yazıları açıklamak ve gençlerin yüreklerine kazımak için titizlikle gayret göstermezlerse, cehennemin kapıları haline gelecekler... Tanrı'nın sözüyle meşgul olmayan insanları barındıran her kuruluş bozulacaktır."

Bu sözler Almanya çapında duyuldu. Ulusun tümü karıştı. Luther'in karşıtları Papanın ona karşı ciddi kararlar almasını istediler. Öğretilerinin derhal yasaklanmasına karar verildi. Reformcu ve ona bağlı olanlar, dine dönmezlerse aforoz edilmeliydiler.

Korkunç bir kriz

Reform için bu korkunç bir krizdi. Luther patlamaya hazırlanan fırtınadan habersiz değildi; kendisine destek ve kalkan olması için Mesih'e güveniyordu. "Neler olacak bilmiyorum, bilmek de istemiyorum... Baba'nın oluru olmadan bir yaprak bile düşmez. Biz O'nun için çok daha değerliyiz! Söz için ölmeye değer. Çünkü beden alan Söz'ün kendisi de öldü."

Papalık bülteni Luther'in eline geçtiğinde şöyle dedi: "Buna tümüyle karşı duruyorum; sahte ve küstahçadır... Orada, suçlanan Mesih'in kendisidir. Yüreğimde büyük bir özgürlük

yaşıyorum. Çünkü en sonunda Papanın Mesih karşıtı olduğunu ve tahtının Şeytan'dan geldiğini biliyorum."

Ne var ki Roma'nm fermanı etkili olmuştu. Zayıf ve batıl inançlı insanlar, Papanın buyruğuyla tir tir titrediler. Birçok kişi için canları kaybedilemeyecek kadar değerliydi. Yoksa reformcunun işlerinin sonu mu geliyordu?

Luther hala korkusuzdu. Mahkumiyet kararının Roma için geçerli olduğunu ilan etti. Tüm sınıflardan gelen kalabalık bir vatandaş kitlesinin huzurunda papalık bültenini yaktı. Şöyle konuştu: "Ciddi bir mücadele başlamıştır. Şu ana kadar Papayla sadece oynuyordum. Bu işe Tanrı'nın adıyla başladım. Ben olmadan, ama O'nun gücüyle bitecektir... Tanrı'nın beni seçmediğini ve çağırmadığını nereden biliyorlar? Bundan korkmuyorlarsa, beni hor görerek Tanrı'yı hor görmüş olmuyorlar mı?"

"Tanrı kendisine peygamber olarak asla yüce rahipleri ya da önemli ve üstün kişileri seçmemiştir. Düşkün ve hor görülen kimseleri, hatta bir çoban olan Amos'u seçmiştir. Her çağın kutsalları kendi canları uğruna yüce krallara, prenslere, rahiplere ve bilge kişilere meydan okumak zorunda kalmıştır... Ben bir peygamber olduğumu söylemek istemiyorum. Ama onların korkmaları gerektiğini söylüyorum. Çünkü ben yalnızım, onlarsa sayıca kalabalıklar. Tanrı'nın sözünün bende olduğuna, ama onlarda olmadığına eminim."

Her şeye rağmen Luther'in kiliseden tümüyle ayrılması, kendi içinde korkunç bir savaştan sonra gerçekleşti. "O kadar çok acı çektim ki! Kutsal Yazıların benim yanımda olduğunu bilmeme rağmen, tek başıma kalmam ve Papaya karşı durarak onu Mesih karşıtı ilan edecek olmam, o kadar cesaret gerektiren bir şey ki! Sık sık Katoliklerin ağzındaki soruyu ben kendime sordum: 'Yalnız sen mi bilgesin? Herkes yanılmış olabilir mi? Peki ya sen kendin yanılmış olmayasın? Yanılgıya kapılıp da bu kadar çok insanın sonsuza dek lanetlenmesine neden olmayasın?' Mesih bu kuşkulara karşı kusursuz sözüyle yüreğimi güçlendirene kadar kendimle ve Şeytan'la böyle mücadele edip durdum."

Reformcunun Roma Kilisesinden tümüyle çıkarıldığını ilan eden yeni bir bülten geldi. Bu bülten, Luther'in ve onun öğretilerini kabul edenlerin Cennet'ten mahrum kalacağını ilan ediyordu.

Tanrı'nın gerçeğini kendi çağlarında dile getirmekle görevlen-dirilenlerin hepsi, karşıt güçlerle mücadele edecektir. Luther'in günlerinde de bu böyleydi, günümüzdeki kilise için de bu böyledir. Günümüzde gerçek, tıpkı Luther'e karşı çıkan katolikler tarafından olduğu gibi reddedilmektedir. Bu çağda gerçeği duyuranlar, önceki çağlarda yaşayan reformculardan daha büyük bir hoşgörüyle karşılanmayacaktır. Gerçek ve yanılgı, Mesih ve Şeytan arasındaki büyük mücadele, dünya tarihinin sonuna dek sürüp gidecektir. (Bkz. Yuhanna 15:19,20; Luka 6:26).

BÖLÜM 8 — MAHKEME HUZURUNDA

Yeni bir imparator olan V.Charles, Almanya tahtına çıktı. Charles'ın, tacını büyük oranda borçlu olduğu Saksonya valisi, Luther'in, savunması dinlenmeden mahkum edilmemesini rica etti. İmparator böylece yüz kızartıcı büyük bir karmaşanın içine düştü. Katolikler, Luther'in mutlaka öldürülmesi için ısrar ediyorlardı. Vali, Dr.Luther'e bir koruma güvencesi verilmesini, eğitimli, dindar ve tarafsız yargıçların önüne çıkarılmasını istedi.

Worms'da bir kurul toplanacaktı. Almanya'nın prensleri genç krallarıyla ilk kez orada görüşeceklerdi. Kilisenin ve devletin önde gelenleri ve tüm yabancı ülkelerin elçileri Worms'da biraraya geldi. Ancak gündemdeki en heyecanlı konu kuşkusuz reformcuydu. Charles valiye, Luther'i beraberinde getirmesini söylemiş, güvence vaadi vermiş ve soruların açıkça tartışılacağına söz vermişti. Luther valiye şöyle yazdı: "Eğer beni çağıran imparatorsa, Tanrı'nın kendisinin çağırdığından kuşku duymam. Eğer bana karşı şiddet kullanmak isterlerse... davamı Rab'bin ellerine bırakırım... Tanrı beni korumazsa, zaten hayatımın pek önemi kalmaz ki... Benden kaçmak ve inancımı değiştirmek dışında her şeyi bek-leyebilirsin. Kaçmayacağım; inandığımdan da vazgeçmeyeceğim."

Luther'in kurulun önüne çıkacağı haberi yayıldıkça, büyük bir heyecan fırtınası esmeye başladı. Papalık temsilcisi Aleander, paniğe kapıldı ve öfkelendi. Papanın zaten mahkum ettiği bir kişinin yeniden duruşmaya alınması papalığın yetkisine kuşku düşürmek anlamına gelecekti. Üstelik bu adamın güçlü iddiaları, birçok prensin Papanın karşısında yer almasına neden olabilirdi. Charles'a baskı yaparak Luther'in Worms'a gitmesine engel oldu.

Bu zaferle yetinmeyen Aleander, Luther'in mahkumiyetini garanti altına almaya çalıştı. Reformcuyu 'kargaşa çıkarmakla, baş kaldırmakla, küfür etmekle ve din karşıtlığıyla' suçladı. Ne var ki bunları ortaya koyarken kendi ruhunu da açığa vurmuş oluyordu. Birçok kişi onun nefret ve intikam duygularıyla hareket ettiğine tanık oldu.

Aleander daha büyük bir hararetle imparatora papalık kararlarını uygulaması için ricalarda bulundu. Temsilcinin ısrarlarına dayanamayan Charles, ona davasını kurula getirmesini söyledi. Re-formcuyu görmek isteyenler Aleander'ın konuşmasını beklemeye başladılar. Saksonya valisi orada yoktu, ama görevlilerinden bazıları temsilcinin sözlerini kayıt etti.

Luther sapkınlıkla suçlanıyor

Aleander Luther'i kilisenin ve devletin düşmanı olarak göstermek için öğrenimini ve söz cambazlığını sonuna kadar kullandı. "Luther'in yanılgıları bin sapkının yanılgılarından fazladır" dedi.

"Bütün bu Lutherciler nedir? Bozguncu papazlar, cahil hukukçular ve adi soylulardan oluşan bir gruptur. Katolikler hem sayıda, hem yetenekte hem de güçte kat ve kat daha

üstündür. Bu kuruldan çıkacak olan karar cahilleri aydınlatacak, düşkünlere destek olacak, kararsızların karar vermesini sağlayacak ve sabit olmayanları uyaracaktır."

Tanrı Sözünün açık öğretişleri karşısında günümüzde de aynı iddiaların hala öne sürüldüğünü görüyoruz. "Bu yeni öğretileri ortaya atanlar kimlerdir? Sayıca az, eğitimsiz ve yoksul sınıftan olan kişilerdir. Ama gerçeği taşıdıklarını ve Tanrı'nın seçilmiş halkı olduklarını iddia ederler. Oysa bizim kilisemiz hem sayıca üstün hem de çok daha etkilidir." Günümüzde bu iddialara, reformcunun yaşadığı çağa kıyasla hiç de daha az rastlanmamaktadır.

Ne yazık ki Luther kurula gelmemiş, Tanrı Sözünün açık ve ikna edici gerçekleriyle papalığı yenilgiye uğratma fırsatına kavuşmamıştı. Kurulda yalnızca Luther'i ve onun öğretilerini mahkum etmek için değil, sapkınlığı da kökünden söküp atmak için genel bir birlik oluştu. Roma'nm söyleyebileceği her şey söylendi. Artık karşı karşıya gelerek çarpışan gerçek ve yanılgı daha açık bir şekilde görülebilecekti.

Rab papalık zulmünün gerçek etkilerini ortaya koyması için kurul üyelerinden birinde işlev görüyordu. Saksonyalı Dük George, prenslerin toplantısında ayağa kalkarak papalığın aldatıcılığını ve iğrenç işlerini dehşetli ayrıntılarla ortaya koydu:

"Kötüye kullanılan insanların Roma'ya karşı feryadı yükse-liyor. Her türlü utanma bir kenara bırakılmıştır. Tek hedefleri para, para ve paradır. Saçma sapan şeyler öğreten vaizlere yalnızca hoşgörüyle bakılmakla kalınmıyor, üstüne üstlük bunlar ödüllendiriliyor. Çünkü yalanları ne kadar büyük olursa, kazançları da o kadar büyük oluyor. Ne yazık ki böyle kokuşmuş bir kaynaktan böyle sular akıyor. Para tutkusu ve öteki çılgınca alemler el ele gidiyor. Ruhban sınıfının skandalları, birçok zavallının sonsuz mahkumiyete uğramasına neden oluyor. Genel bir reform yürürlüğe konulmalıdır." Konuşmacının Luther'in kararlı bir düşmanı olması sözlerini daha da etkin kılmıştı.

Tanrı'nın melekleri yanılgıların karanlığına ışık tutarak yürekleri gerçeğe açtılar. Gerçeğin Tanrısının gücü, Reformun karşıtlarını bile etkisini altına almaya başlamıştı. Yüce görevin tamamlanması için yol açılıyordu. O kurulda, Luther'den çok daha büyük olan bir Kişinin sesi işitildi.

Papalığın, Alman halkına yaptığı baskıları belirlemek ve sıralamak için bir komisyon göreve atandı. Hazırlanan liste imparatora sunularak bu kötülüklere karşı önlem alınması için kendisinden ricada bulunuldu. Ricada bulunanlar şöyle dedi: "Halkımızın onurunun ayaklar altına alınmasını ve ezilmesini önlemek bizim görevimizdir. Bu nedenle en kısa zamanda genel bir reform yoluna gidilmesi ve sonuca ulaştırılması arz olunur."

Luther çağrılıyor

Kurul bu kez de Reformcunun gelmesini talep etti. İmparator sonunda razı oldu ve Luther çağrıldı. Çağrıyla birlikte kendisine koruma güvencesi de verildi. Bu haber görevliler tarafından Wittenberg'e ulaştırıldı.

Luther'e karşı düşmanlık ve önyargıdan haberdar olan arkadaşları, güvenceye fazlaca dayanmaması için onu uyardılar. Luther şöyle karşılık verdi: "Bu görevlilerin yanılgılarını gözler önüne sermek için Mesih bana Ruhunu verecektir. Hayatımla zaten onları hor görüyorum, ölümümle de yenik düşürürüm. Worms'da beni inancımdan döndürmeye çalışacaklar. Ben de inancımdan işte böyle dönüyorum: Önceden Papayı Mesih'in temsilcisi olarak kabul ederdim; oysa artık Rab'bin düşmanı ve İblis'in elçisi olarak kabul ediyorum."

Luther'e imparatorluk habercisinin yanı sıra üç arkadaşı eşlik etti. Melanchthon'un yüreği Luther'e bağlanmıştı ve onu izlemek istiyordu. Ama ricaları geri çevrildi. Reformcu şöyle dedi: "Ben dönmezsem ve düşmanlarım beni öldürürse, öğretmeye devam et ve gerçeğe bağlı kal. Benim yerime emek ver. Sen hayatta kalırsan benim ölümüm pek bir şey kaybettirmez."

Halkın zihni her türlü korku ve kuşkuyla doluydu. Luther'in yazılarının Worms'daki kurulda mahkum olduğunu öğrendiler. Luther'in kuruldaki güvenliği için kaygı duyan haberci, kendisine hala gitmek isteyip istemediğini sordu. "Her kentte uyarılıyorum, ama gideceğim" diye yanıt verdi.

Luther Erfurt'ta sık sık dolaştığı sokaklardan geçti, manastırdaki hücresini ziyaret etti ve şimdi Almanya'yı sel gibi basan ışığın hangi gayretlerle yayıldığını düşündü. Oradayken kendisinden vaaz etmesi istendi. Bunu yapması yasaklanmıştı, ama haberci kendisine izin verdi. Eskiden manastırın ayak işlerini yapan kişi, bu kez kürsüye çıkıyordu.

İnsanlar büyülenmiş gibi dinlediler. Yaşam sözü açlıktan ölmek üzere olan canları doyurdu. Mesih papaların, din temsilcilerinin, imparatorların ve kralların üzerinde yüceltildi. Luther kendi tehlikeli konumundan hiç söz etmedi. Mesih'te kendisini gözden çıkarmıştı. Tek gördüğü çarmıha gerilen ve günahlıyı bağışlayan İsa'ydı.

Bir şehit cesareti

Reformcu yoluna devam ederken, hevesli bir kalabalık çevresini sardı. Dost sesler onu Katoliklere karşı uyarıyordu. Bazıları, "Seni yakacaklar. John'a ve Huss'a yaptıkları gibi bedenini küle çevirecekler" diyordu. Luther yanıt verdi; "Worms'dan Wittenberg'e bir ateş yaksalar bile, ben oradan Rab'bin adında yürüyüp geçerim. Onların önüne çıkıp Rab İsa Mesih'i ilan ederim."

Luther Worms'a yaklaşırken büyük bir tantana koptu. Dostları güvenliği için kaygı duyarken, düşmanları tam tersi emeller peşindeydi. Katoliklerin kışkırtmasıyla, şövalye olan bir dostun şatosuna sığınması teklif edildi. Öte yandan dostları da onu tehdit eden

tehlikelerden söz edip duruyordu. Hala sarsılmayan Luther şöyle duyurdu: "Worms'daki cinlerin sayısı damdaki kiremitlerden fazla da olsa, gideceğim."

Worms'a vardığında büyük bir kalabalık Luther'i karşılamak için kapılara akın etti. Herkesi yoğun bir heyecan sarmıştı. Arabasından çıkan Luther, "Tanrı beni savunacaktır" dedi. Gelişi Katolikleri şaşkınlığa düşürmüştü. İmparator danışmanlarını çağırtarak hangi yolun izlenmesi gerektiğini sordu. Koyu bir Papa taraftarı şöyle öğüt verdi: "Bu konuyu uzattıkça uzattık. Siz, efendimiz, bu adamı en kısa zamanda başımızdan savmaya bakın. Sigismund, John Huss'ın yakılmasını sağlamadı mı? Sapkın bir adamı resmi korunma güvencesi altında tutamayız." İmparator, "Hayır" diye karşılık verdi, "sözümüzde durmalıyız." Reformcunun savunmasının dinlenmesine karar verildi.

Bütün kent bu dikkate değer adamı görmeye can atıyordu. Luther ise yolculuktan yorulmuş olduğu için sessizliğe ve dinlenmeye ihtiyaç duydu. Birkaç saat dinlendikten sonra çevresi soylular, şövalyeler, rahipler ve vatandaşlar tarafından kuşatıldı. Bu soylular arasında imparatora kilisenin reforma ihtiyacı olduğunu cesaretle söyleyen kişiler de vardı. Düşmanlar kadar dostlar da bu gözü pek insanı görmeye gelmişlerdi. Luther'in yüzünde cesaret ve kararlılık okunuyordu. Soluk, ince yüzünde yumuşak ve hatta neşeli bir ifade vardı. Sözlerinin derin ciddiyeti düşmanlarının bile karşı duramadığı bir güç sergiliyordu. Bazıları tanrısal bir gücün kendisiyle birlikte olduğuna inanıyordu.12 Başkaları ise, Ferisilerin İsa'ya söylediği gibi "O'nu cin çarpmış" diyorlardı (Yuhanna 10:20).

Ertesi gün, bir imparatorluk görevlisi gelerek Luther'i savunmasını vereceği salona götürdü. Her bölme, Papaya karşı çıkına cesareti gösteren bu adamı görmek isteyen heveslilerle dolup taşıyordu. Birçok savaştan kahraman olarak çıkan eski bir general, ona yumuşak bir dille şöyle dedi: "Ah zavallı keşiş, sen şimdi benim ve ordumdaki tüm subayların girdiği kanlı savaşların çok daha soylusu için buradasın. Eğer mücadelen adilse, Tanrı'nın adında yürü ve hiçbir şeyden korkma. Tanrı seni bırakmayacaktir."

Luther kurulun önüne çıkıyor

İmparator tahta geçip oturdu. Çevresinde imparatorluğun en düzeyli kişileri vardı. Martin Luther şimdi imanını savunmak zorundaydı. "Kurula çıkması bile papalığa karşı başlı başına bir zaferdi. Papa onu zaten mahkum etmişti ve kurul sırf bu kararıyla bile Papanın üzerinde olduğunu ima ediyordu. Papa bu adama yasak koymuş, insan toplumundan çıkarıp atmıştı; ama o saygılı bir dille davet edilmiş ve saygın bir kurulun huzuruna çıkmıştı. Roma tahtından inmeye başlamıştı; buna neden olan da bir keşişin sesiydi.14

Reformcu çekingen ve utanmış gibi görünüyordu. Birkaç prens kendisine yaklaştı; biri şöyle fısıldadı: "Bedeni öldüren, ama canı öldürmeye gücü yetmeyenlerden korkma." Bir başkası şöyle dedi: "Benden ötürü valilerin ve kralların önüne çıkarılacaksınız. Konuşacak olan siz olmayacaksınız. Babanızın Ruhu sizin aracılığınızla konuşacaktır" (Bkz. Matta 10:28, 18, 19).

Kalabalık kurulun üzerine derin bir sessizlik düştü. Sonra bir imparatorluk görevlisi kalkarak Luther'in yazılarına işaret etti. Reformcunun iki soruya yanıt vermesini istedi. Bu yazıların kendisinin olduğunu kabul ediyor muydu ve o yazılarda dile getirdiği düşüncelerden dönmüş müydü? Eserlerin adları okundu. Luther ilk soruya eserlerin kendisine ait olduğunu söyleyerek karşılık verdi. İkinci soruyu ise şöyle yanıtladı: "Düşünmeden cevap vermemeye özen göstermeliyim. Koşulların gerektirdiğinden azını ya da gerçeğin gerektirdiğinden fazlasını söylemeyeyim. Bu yüzden siz yüce İmparatordan tüm alçakgönüllülükle bana Tanrı'nın sözüne uygun bir yanıt vermem için fırsat tanımanızı arz ediyorum."

Luther hırslı ve içgüdüsel davranmadığına ilişkin kurulu ikna etti. Cesaretiyle ve ödün vermemesiyle tanınan bir kişinin böyle sakin ve öz denetimli davranması beklenmezdi. Ama böylece daha bilge ve saygın bir karşılık vermek için kendisini hazırlamış oldu.

Ertesi gün, yanıtını vermeliydi. Bir süre içi bunaldı. Düşmanları zafer kazanacakmış gibi göründü. Çevresini sanki kara bulutlar sardı ve onu Tanrı'dan ayırdı. Can acısıyla parçalanan yüreğinin feryadını kendisini anlayabilecek tek kişi olan Tanrı'ya kaldırdı. "Her şeye gücü yeten sonsuz Tanrı" diye yalvardı, "eğer yalnızca bu dünyanın gücüne güveniyorsam, her şey bitti demektir... Son saatlerim geldi, mahkumiyetim ilan edildi... Ya Rab, dünyanın tüm bilgeliğine karşı bana yardım et... Bu senin yolundur... doğru ve sonsuz bir yoldur. Ya Rab, bana yardım et! Sadık ve değişmeyen Tanrı, hiçbir insana güvenemem... Sen beni bu iş için seçtin... Benim savunucum, kalkanım ve yüksek kulem olan sevgili İsa Mesih'in uğruna, yanımda dur."

Ne var ki Luther'in dehşete kapılmasına neden olan şey, kişisel acılar, işkence ya da ölüm korkusu değildi. O kendi yetersizliğini hissediyordu. Zayıflığı yüzünden gerçeğin yoluna tanıklık edememekten korkuyordu. Kendi güvenliği için değil, ama müjdenin zaferi için Tanrı'yla güreşti. Korkunç bir çaresizlikle Mesih'e yaslandı. Kurulun önünde tek başına durmayacaktı. İçi yeniden esenlikle doldu, Tanrı'nın Sözünü ulusların yöneticileri önünde yüceltme fırsatına kavuştuğu için sevinmeye başladı.

Luther vereceği karşılık üzerinde düşünmüş, yazılarındaki metinleri gözden geçirmiş, Kutsal Yazıdan kendisini destekleyen kanıtlar bulmuştu. Sol eline Kutsal Kitap'ı alarak sağ elini göğe kaldırdı ve şöyle yemin etti: "Tanıklığım kanla mühürlense bile müjdeye sadık kalacağım ve imanımı özgürce açıklayacağım."

Luther yeniden kurulun önünde

Kurula çıkarıldığında sakin ve huzurluydu; ama dünyanın yöneticileri önünde Tanrı'nın tanığı olarak cesur ve soyluydu. İmparatorluk görevlisi artık kararını bekliyordu. Yazdıklarından dönecek miydi? Luther sertliğe ya da hırsa başvurmadan alçakgönüllü bir tavırla yanıt verdi. Çekingen ve saygılı bir yaklaşımı vardı, ama kurulu şaşırtan bir güvene ve sevince sahipti.

Luther konuşmasına “Yüce imparator, sayın prensler, sevgili yöneticiler” diye seslenerek başladı. Ardından şöyle devam etti: “Bana dün verilen buyruk uyarınca bugün huzurunuzdayım. Eğer fark etmeden sizlere ya da saray kurallarına herhangi bir şekilde saygısızlık edersem, beni bağışlamanızı arz ederim; çünkü ben kralların saraylarında değil, manastırın ıssızlığında yetiştim” dedi.

Sonra da yayınlanan bazı eserlerindeki iman ve eylem öğre-tilerinin düşmanları tarafından bile yararlı bulunduğunu anlattı. Bunlara sırt çevirmek, herkesin açıkladığı gerçekleri mahkum etmek olacaktı. Diğer yazılarında ise papalıktaki çürümeden ve kötüye kullanımdan söz ettiğini dile getirdi. Bunları reddetmek Roma’nin baskısına destek olmak ve daha büyük yanlışlara kapı açmak anlamına gelecekti. Başka yazılarında da var olan kötülükleri savunan insanlara eleştiri getirmişti. Bu eserlere ilişkin normalden sert davrandığını itiraf etti. Ama bunları da reddedemezdi, çünkü o zaman gerçeğin düşmanları Tanrı’nın halkını daha fazla ezmek için fırsat bulacaklardı.

“Ben de kendimi Mesih’in savunduğu gibi savunacağım” dedi, “Eğer kötülük yaptımsa, buna tanıklık edin. Tanrı’nın merhametiyle size yalvarırım, yüce İmparator, sayın prensler ve her düzeyden gelen kişiler, peygamberlerin ve elçilerin yazılarıyla benim yanılgıya düştüğümü kanıtlayın. Buna ikna olduğum zaman her türlü yanılgıdan dönmeyi kabul ediyorum. Kitaplarımı alıp ateşe atan ilk ben olacağım...

“Üzülmekten çok seviniyorum. Çünkü müjde şimdi, tıpkı ilk zamanlarda olduğu gibi bir bölünme ve ayrılık konusu olmuştur. Tanrı sözünün karakteri ve kaderi budur. İsa Mesih, barış değil kılıç getirdiğini söylemiştir. Bu tür bölünmelere engel olmaya kalkmayın, çünkü kendinizi Tanrı’nın kutsal sözüne karşı sava-şırken bulabilirsiniz. Kendi üzerinize büyük tehlikeleri, hem bu dünyanın yıkımlarını hem de sonsuz yıkımı getirebilirsiniz.”

Luther Almanca konuşmuştu. Şimdi aynı sözcükleri Latince konuşması isteniyordu. Konuşmasını aynı akıcılıkla tekrarladı. Aslında bu bile Tanrı’nın sağlayışıydı. Birçok prens yanılgılar ve batıl inançlarla öylesine körleşmişti ki, ilk anlatıda Luther’in mantığını göremediler. Konuşmanın tekrarı birçok noktanın açıklığa kavuşmasını sağladı.

Gözlerini inatla ışığa kapatanlar, Luther’in sözlerindeki gücün etkisiyle küplere bindiler. Kurul sözcüsü öfkeli konuştu; “Sana sorulan soruyu cevaplamadın... Net ve açık bir cevap vermeni istiyoruz. Öğretilerinden dönecek misin, dönmeyecek misin?”

Reformcu şöyle yanıtladı: “Yüce efendimiz madem benden net ve açık bir cevap istiyorlar, ben de kendilerine istedikleri gibi bir cevap vereceğim. Cevabım şudur: İmanımı ne Papaya ne de kurullara teslim etmem. Bunların yanılgıya uğradıkları ve kendi içlerinde çelişkiye düştükleri gün gibi açıktır. Bu nedenle beni bağlayan sadece Kutsal Yazının tanıklığıdır... Dönmüyorum ve dönmeyeceğim, çünkü bir Hıristiyanın kendi vicdanına karşı gelmesi olanaksızdır. Elimden başka bir şey gelmiyor. Tanrı bana yardımcı olsun. Amin.”

Doğru adamın tanıklığı böylece sona erdi. Onun büyüklüğüne, karakterinin paklığına, yürek esenliğine ve sevincine herkes tanık olmuştu. Luther dünyayı yenen imanın üstünlüğüne tanıklık etmişti.

Luther'in ilk cevabı saygılı ve hatta boyun eğen bir yaklaşımla verilmişti. Katolikler bu gecikmeyi Luther'in dönmek üzere olduğu şeklinde yorumlamışlardı. Charles, keşişin yorgun yüzüne, sade giysilerine ve konuşmasındaki yalınlığa dikkat çekerek şöyle konuştu: "Bu adamın konuşmaları beni asla sapkın yapamaz." Reformcunun cesareti ve kararlılığı bütün grupları şaşkına çevirmişti. İmparator şöyle devam etti. "Bu keşiş korkusuz bir yürekle ve sarsılmaz bir cesaretle konuşuyor."

En çok şaşıran Roma taraftarları oldu. Üstünlüklerini Kutsal Yazılara göre değil, tehditlerle sürdürmeye çalışıyorlardı. Kurul sözcüsü, "Eğer dönmezsen, İmparator ve prensler, pişmanlık nedir bilmeyen bir sapkına ne yapacaklarını düşünmek zorunda kalacaklar" dedi.

Luther sakin bir dille, "Tanrı benim yardımcım olsun, çünkü hiç bir şeyden dönemem."

Prensler kendi aralarında konuşmaya başlarken Luther dışarı çıkarıldı. Luther'in kararlı bir şekilde direnmesi, kiliseyi çağlar boyunca etkileyecekti. Ona son bir kez daha dönme fırsatı tanınmasına karar verildi. Soru tekrarlandı. Öğretilerinden dönecek miydi? "Önceden verdiğim yanıttan başka bir yanıt vermeyeceğim."

Papalık önderleri güçlerinin alçakgönüllü bir keşiş tarafından böylesine küçümsenmesini kendilerine yediremiyorlardı. Luther herkese saygınlığı ve sakinliğiyle konuşmuş, sözlerinin hırslı ve hatalı çıkmaması için gayret göstermişti. Kendisini unutmuş ve yalnızca papalardan, krallardan ve imparatorlardan daha üstün olan Kişinin huzurunda bulunduğunu hissetmişti. Tanrı'nın Ruhu oradaydı, imparatorluk yöneticilerinin yüreklerinde işliyordu.

Birkaç prens, Luther'in yolunun adaletli olduğunu cesaretle ilan ettiler. Başka bir grup da düşüncelerini o anda açıkça dile getirmese de sonradan Reformun korkusuz destekçileri oldular.

Vali Frederick, Luther'in konuşmasını derin duygularla dinledi. Doktorun cesaretine ve öz denetimine sevinç ve kıvançla tanık oldu. Onu savunma konusunda daha kararlı olmayı düşündü. Papaların, kralların ve rahiplerin bilgeliğinin gerçeğin gücüyle bir hiçe indirgendiğine tanık olmuştu.

Papalık temsilcisi Luther'in konuşmasının yarattığı etkiyi değerlendirerek elinden gelen her şeyi kullanmaya ve Reformcunun yıkımını görmeye karar verdi. Diplomatik konuşma yeteneklerini kullanarak genç imparatora önemsiz bir keşiş için Roma'nın dostluğunu kurban etmemesini salık verdi.

Luther'in konuşmasının ertesi günü Charles kurula bir konuşma yaparak Katolik inancını devam ettirmeye ve korumaya kararlı olduğunu dile getirdi. Luther'e ve öğrettiği sapkınlığa

karşı katı önlemler alınacaktı: “Gerekirse krallıklarımı, hazinelerimi, dostlarımı, bedenimi, kanımı, camını kurban edeceğim. Luther’e ve onun bağlılarına sapkın muamelesi yapılacak, aforoza ve yasaklara başvurularak yok edilmeleri için her yola başvurulacaktır.” Ancak imparator, her şeye rağmen Luther’in koruma güvencesine saygı duyulacağını ilan etti. Evine güvenle dönebilecekti.

Luther’in koruma güvencesi tehlikede

Papalık temsilcileri, reformcunun yolculuk güvencesinin kaldırılmasını yeniden gündeme getirdiler. “Ren, geçen yüzyılda John Huss’ın küllerini aldığı gibi bu kez de Luther’i almalıdır” diyorlardı.23Ne var ki Almanya’nın prensleri, Luther’in yeminli düşmanları da olsalar, din önderlerinin bu önerisini protesto ettiler. Huss’ın ölümünü izleyen felaketlere işaret ettiler. Bu korkunç kötülükleri tekrarlayarak Almanya’yı aynı yıkımlara mahkum etmeyi göze alamadılar.

Çirkin teklif Charles’ın önüne geldiğinde şöyle dedi: “Şeref ve dürüstlük tüm dünyada kaybolsa bile, prenslerin yüreklerinde yaşamalıdır.” Bütün bunlara rağmen Luther’in papalık düşmanları Sigismund’un Huss’a davrandığı gibi Luther’e de aynı şekilde davranması için imparatora ısrar ettiler. Huss’ın halk topluluğu önünde zincirlerini göstererek krala sözünü hatırlattığını anımsayan V.Charles şöyle duyurdu: “Sigismund gibi utanca düşmeyeceğim.”

Ne var ki Charles, Luther’in temsil ettiği gerçekleri bilerek reddetti. Gerçek ve doğruluk yollarında yürümek için geleneklerin yolundan çıkmayı göze alamadı. Babalarının izinden gidip papalığı desteklemeyi seçti. O ataları da ışığı kabul etmeye yanaşmadı.

Günümüzde birçok kişi kendi atalarının geleneklerine bağlıdır. Rab’bin tuttuğu ışığı kabul edemezler, çünkü aynı ışık babaları tarafından reddedilmiştir. Eğer görevimizin ne olduğunu belirlemek için Gerçeğin Sözüne bakmak yerine babalarımıza bakarsak, Tanrı bizi onaylamayacaktır. Şu anda Tanrı’nın Sözünden yansıyan ışık nedeniyle sorumluyuz.

Tanrısal gerçek Luther aracılığıyla Almanya’nın imparatoruna ve prenslerine seslenmişti. O’nun Ruhu o kuruldaki birçok kişiye yeniden çağrıda bulundu. Ama tıpkı yüzyıllar önce Pilatus’un yaptığı gibi dünyasal gurura eğilen V. Charles, gerçeğin ışığını reddetmeye karar verdi.

Luther’e yönelik düzenler çok yayılıyor ve kentte heyecan yaratıyordu. Roma’nm zalimliğini bilen Luther’in birçok arkadaşı, onu kurban ettirmemeye kararlıydı. Yüzlerce soylu onu korumaya söz vermişti. Evlerin kapılarına ve halk meydanlarına Luther’i hem suçlayan hem de destekleyen yazılar asılmıştı. Bunlardan biri dikkat çekiciydi; “Ey diyar, kralın bir çocuk olunca, vay sana!” (Vaiz 10:16). Luther’den yana esen genel rüzgar, ona karşı işlenecek herhangi bir adaletsizliğin ülkenin huzurunu ve tahtın güvenliğini tehlikeye atacağına ilişkin imparatoru ve kurulu ikna etmişti.

Roma'ya karşı ödün verme çabaları

Saksonyalı Frederick, reformcuya karşı gerçek duygularını dikkatlice gizledi. Aynı zamanda onu yorulmak bilmeyen bir titiz-

likle korudu; düşmanlarının hareketlerine karşı tetikteydi. Ancak birçokları Luther'e duydukları sempatiyi gizlemek için hiçbir çaba göstermediler. Spalatin şöyle yazmıştır: "Doktorun küçük odası gelen ziyaretçilerin hepsini almıyordu." Onun öğretilerine inanmayanlar bile vicdanına karşı gelmektense cesaretle ölmeyi seçen inanç karşısında hayranlık duyuyorlardı.

Luther'i Roma'yla uzlaştırmak için ciddi gayretler gösteriliyordu. Soylular ve prensler kendi fikirlerini belirtiyor, Luther'in, kiliseye ve konseylere karşı gelmeye devam ederse, imparatorluktan savunmasız bir şekilde atılabileceğini söylüyordu. Tekrar ve tekrar uyarılıyor, imparatorun kararına boyun eğmesi isteniyordu. Ama onun korkacak bir şeyi yoktu: "İmparatorun, prenslerin ve sıradan Hıristiyanların benim işlerimi incelemesine ve eleştirmesine razıyım; ama tek bir koşulla, Tanrı'nın Sözünü ölçü olarak alsınlar. Herkesin ona itaat etmesi gerek."

Bir başkasının ricaları karşısında şöyle dedi: "Bana verilen koruma güvencesinin kaldırılmasına razı gelirim. Canımı bile imparatorun ellerine teslim ederim, ama Tanrı'nın sözünü asla!"27 Genel bir kurula teslim olmaya istekli olduğunu, ama bu kurulun Kutsal Yazılar doğrultusunda karar vermesini istediğini söyledi. "Tanrı'nın sözü ve iman söz konusu olduğunda her Papa kadar iyi bir yargıç olabilir." Hem dostlar hem de düşmanlar uzlaştırma çabalarının boş olduğunu sonunda anladılar.

Reformcu tek bir noktada boyun eğseydi, Şeytan ve O'nun güçleri zafer kazanacaktı. Ama Luther'in yılmayan kararlılığı ki-liseyi özgürlüğe götüren yolu açtı. Kendi adına düşünme ve hareket etme cesaretine sahip olan tek bir adam kiliseyi ve dünyayı yalnızca kendi çağında değil, gelecekteki tüm çağlarda etkileyecekti.

Luther kısa bir sürede imparator tarafından evine gönderildi. Bunun arkasından mahkumiyeti gelecekti. Luther'in yolu tehdit edici bulutlarla kararmıştı, ama Worms'tan yüreğinde sevgi ve övgüyle ayrıldı.

Ayrılırken kararlılığının isyan olarak algılanmamasını istediği için imparatora yazdı; "Onurda da onursuzlukta da, yaşamda da ölümde de, Tanrı'nın sözü dışında her durumda size itaat etmeye büyük bir ciddiyetle hazırım. Sonsuz değerler söz konusu olduğunda Tanrı insanın insana boyun eğmesini istemez. Çünkü ruhsal konularda boyun eğmek gerçek tapınmadır ve yalnızca Yaratıcıya yönelik olmalıdır.

Worms'dan dönerken, prenslere bağlı kilise çevreleri aforoz edilen keşişi ağırladılar. Yerel yöneticiler imparatorun reddettiği kişiyi onurlandırdılar. Kendisinden vaaz etmesi

istendi. İmpara-torluk yasağına aldırmayarak yeniden kürsüye çıktı. “Tanrı’nın sözünü zincire vurmayacağıma söz verdim” dedi, “ve vurmayacagım.”

Luther Worms’tan ayrıldıktan kısa bir süre sonra papalık ta-raftarları imparatora baskı yaparak ona karşı bir karar aldırdılar. Luther’in, ‘İnsan kılığına ve keşiş giysilerine bürünmüş Şeytan’in kendisi’ olduğu ilan edildi. Koruma güvencesi sona erer ermez, hiç kimse ona evini açmayacak, yiyecek ve içecek vermeyecek, sözle ya da eylemle ona yardımcı olmayacaktı. Yetkililere teslim edilecek, bağlıları tutuklanacak ve mülküne el konulacaktı. Yazıları yok edilecek ve bu buyruklara uymayanlar da aynı mahkumiyeti paylaşacaktı. Saksonya valisi ve Luther’e en dostça davranan prensler, Worms’tan ayrıldılar. İmparatorun buyrukları kurul tarafından kabul edildi. Roma taraftarları büyük bir sevince kapıldılar. Reformcunun önü kesinlikle kapatılmıştı.

Tanrı saksonyalı frederick’i kullanıyor

Luther’in hareketlerini gözleyen uyanık bir kişi vardı. Doğru ve soylu bir yürek onun kurtuluşunu görmeye kararlıydı. Tanrı Reformcunun korunması için Saksonyalı Frederick’e bir tasarı verdi. Evine doğru yolculuk yapan Luther, yanındakilerden koparılıp hızlı bir şekilde Wartburg’a, ıssız bir dağ kalesine götürüldü. Kaçırılması öyle gizemli oldu ki Frederick’in kendisi bile başarıya ulaşıp ulaşmadığını bilmiyordu. Bunun bir nedeni vardı; vali bir şey bilmezse, bir şey açıklayamazdı. Reformcunun güvencede olduğunu öğrenince hoşnut kaldı.

İlkbahar, yaz ve sonbahar geçti. Kış geldi ve Luther hala tut-saktı. Aleander ve yandaşları seviniyordu. Müjdenin ışığı sönmek üzereymiş gibi görünüyordu. Ancak reformcunun ışığı daha büyük bir parlaklıkla yanacaktı.

Wartburg’da güvenlik

Wartburg’un dostça güvenliğinde Luther, mücadelenin sıcak-lığından ve kargaşasından özgür olmuştu. Ancak etkinlikler ve sert çatışmalarla geçen bir yaşama alışık olduğundan edilgen olmaya dayanamıyordu. Issızlıkta geçen bu günler boyunca, kilisenin durumunu düşünüp durdu. Mücadeleden çekildiği için korkaklıkla suçlanmaya çekiniyordu. Pek bir şey yapamadığı için kendi kendine hayıflanıyordu.

Ne var ki günlük yaşantısında bir kişinin yapabileceğinden fazlasını başarıyordu. Kalemi asla boş durmuyordu. Düşmanları onun hala etkin oluşunun somut kanıtlarıyla şaşkına dönüyordu. Elinden çıkan birkaç broşür tüm Almanya’yı dolaşıyordu. Bir yandan da İncil’i Almanca’ya çeviriyordu. Kendi kayalık Patınos’undan bir yıl boyunca müjdeyi duyurmaya ve yanılgıları düzeltmeye devam etti.

Tanrı kulunu toplum yaşamının sahnesinden bilerek çekmişti. Dağdaki yalnızlığın ve belirsizliğin içinde yaşayan Luther, dünyasal desteklerden uzak kalmış ve insanların

övgüsünden mahrum bırakılmıştı. Sık sık başarının getirdiği gururdan ve öz güvenden böylece uzak durdu.

İnsanlar gerçeğin kendilerine sağladığı özgürlükle sevinç duyarken Şeytan onların düşüncelerini ve duygularını Tanrı'dan uzaklaştırmaya çalışır. Onları insan kurulularına köle etmeye çalışır, Tanrı'nın elini göz ardı ederek insandan medet ummaya yönlendirir. Böylece övülüp yüceltilen ruhsal önderler, sık sık kendilerine güvenme tuzağına düşerler. İnsanlar da Tanrı'nın Sözüne bakmak yerine bu önderlere bakarak yönlendiriş alacaklarını umarlar. Tanrı, Reformu bu tehlikeden koruyacaktı. Gözler gerçeği açıklayan Luther'e dönmüştü, o da insanlar gerçeğin asıl kaynağını arasınlar diye gözlerden uzaklaştırılmıştı.

BÖLÜM 9 — İSVİÇRE'DE YANAN IŞIK

Luther'in, Saksonya'daki bir madencinin kulübesinde doğmasından birkaç hafta sonra, Ulric Zwingli, Alplerdeki bir çobanın küçük evinde dünyaya geldi. Doğanın zenginliği ve görkemi içinde yetişen Zwingli'nin zihni, küçüklüğünden beri Tanrı'nın yüceliğiyle meşguldü. Büyükannesinin yanında kilisenin efsanelerinden ve geleneklerinden sıyrılıp da gelmiş olan birkaç değerli Kutsal Kitap öyküsünü dinlemişti.

On üç yaşındayken Bern kentine gitti. O zaman İsviçre'nin en saygın okulu bu kentteydi. Ne var ki burada bir tehlike vardı. Rahip yardımcıları yoğun bir şekilde onu manastıra tıkma gayreti gösterdiler. Babası rahip yardımcılarının düzenlerine ilişkin bilgi sahibiydi. Oğlunun geleceğinin tehlikede olduğunu görerek evine dönmesini istedi.

Çocuk bu isteğe uydu; ama gençlik ateşi doğup büyüdüğü vadide kalmaya yanaşmıyordu. Çalışmalarına yeniden dönerek Basel'e gitti. Zwingli Tanrı'nın karşılıksız lütfuna ilişkin müjdeyi ilk kez burada işitti. Wittembach adındaki bir öğretmen Grekçe ve İbranice çalışmaları sırasında Kutsal Yazıları okumaya başlamış, eğitim verdiği öğrencilerin zihinlerine de bu ışıktan saçmıştı. Günahlının tek çaresinin Mesih'in ölümü olduğunu anlatıyordu. Zwingli için bu sözcükler, tan ağarmadan hemen önce gelen ilk ışınlar gibiydi.

Zwingli kısa bir süre sonra Basel'den çağrılarak müjdeleme görevine atandı. İlk işi Alplerde küçük bir mahalledeydi. Bir rahip olarak atanmış ve tüm varlığını tanrısal gerçeği araştırmaya adamıştı.

Kutsal Yazıları araştırdıkça Roma'nm yanılgılarıyla gerçeğin arasındaki farkı daha iyi görebiliyordu. Kutsal Kitap'ı Tanrfnın kusursuz ve yeterli sözü olarak kabul etti. Kutsal Kitap'ın kendi kendisini yorumlaması gerektiğini gördü. Anlamını kavrayabilmek için her türlü olanağa başvurdu ve Kutsal Ruh'un yardımını diledi. Daha sonra şöyle yazmıştır: "Tanrı'nın ışığını diledikçe Kutsal Yazılar benim için daha kolay olmaya başladı."

Zwingli'nin öğretisi Luther'den alınmamıştı. Mesih'in öğretişiydi. İsviçreli reformcu şöyle söylemiştir: "Luther, Mesih'i vaaz ediyorsa, benim yaptığımı yapıyor demektir. Ne ben Luther'e, ne de Luther bana tek bir söz yazmış değiliz... Eğer ikimiz de Mesih'in öğretisini böyle bir birlik içerisinde veriyorsak, bu Kutsal Ruh'tan kaynaklanmaktadır."

Zwingli 1516 yılında Einsiedeln'deki bir manastırda vaaz vermeye davet edildi. Bir reformcu olarak orada, Alplerden çok daha fazla etkili olacaktı.

Einsiedeln'i en çok etkileyen unsurlardan biri Bakire Meryem resmiydi. Bu resmin mucizeler yaratma gücüne sahip olduğu söyleniyordu. Manastırın kapısında da, "Burada günahlarınızın tümünü bağışlatabilirsiniz" yazıyordu.4İsviçre'nin, hatta Fransa'nın ve Almanya'nın her yanından gelen kalabalıklar Bakire Meryem'in ma-bedine akın ediyordu.

Zwingli batıl inançların tutsağı olanlara müjde aracılığıyla özgürlüğü ilan etmek için bunu bir fırsat bildi.

"Tanrı'nın varlığının yaratılışın başka bir yerinden çok bu tapınakta olduğunu sanmayın... İyi eylemler, uzun yolculuklar, sunular, resimler, Meryem'e ya da azizlere sunulan dualar size Tanrı'nın lütfunu ulaştırabilir mi?... Dini cübbeler giymenin, başı tıraş etmenin, özel törenler yapmanın ne faydası olacak? Bütün imanlıların günahlarını sonsuza dek çarmıh üzerinde bağışlamak için kurban olan Mesih'tir."

Bazıları için zahmetli yolculuklarının boşa çıktığını duymak acı bir hayal kırıklığına neden oldu. Mesih aracılığıyla günahların karşılıksız bağışlanmasını kavrayamıyorlardı. Birçok kişiye Roma'nın kendileri için belirlediği yol yeterli geliyordu. Pak bir yüreğe sahip olmak için gayret göstermektense rahiplere ve Papaya bel bağlamak daha kolaydı.

Ne var ki, Mesih aracılığıyla kurtuluş müjdesini sevinçle kabullenen ve Kurtarıcının dökülen kanına iman eden insanlar da yok değildi. Onlar evlerine döndüklerinde, aldıkları değerli ışığı başkalarına da ulaştırdılar. Böylece gerçek, kasabadan kasabaya taşınır oldu. Bakire Meryem mabedine gidenlerin sayısı büyük ölçüde azaldı. Sunular da aynı oranda düşüyor, Zwingli'nin gelirinin de düşmesine neden oluyordu. Ama o bundan büyük sevinç duyuyor, batıl inançlarının gücünün kırılması onu coşturuyordu. Gerçek, insanların yüreklerinde bir yer edinmeye başlamıştı.

Zwingli zürih'e çağrılıyor

Zwingli üç yıl sonra Zürih'teki katedralde vaaz vermek için çağrıldı. Zürih, İsviçre konfederasyonunun en önemli kentiydi. Burada olan bir şeyin etkisi çok çabuk yayılırdı. Kilise yetkilileri Zwingli'nin görevlerini saydılar:

"Burada görevli ruhban sınıfının gelirini karşılamak için en ufak bir bağışı bile gözden kaçırmadan toplayacaksın. Hastalardan ve Rab'bin Sofrasından toplanan parayı artırmaya büyük özen göstereceksin. Vaaz vermeye, sürüyle ilgilenmeye gelince, istersen bir başkasını görevlendirebilirsin."

Zwingli bu görevlendirmeyi sessizce dinledi ve şöyle karşılık verdi: "Mesih'in yaşamı insanlardan yeterince gizli kaldı. Matta kitapçığının tümünü vaaz edeceğim... Hizmetimi Tanrı'nın yüceliğine, O'nun Oğlu'nun övgüsüne, canların gerçek kurtuluşuna ve gerçek imanda eğitilmelerine adayacağım."

İnsanlar Zwingli'nin konuşmalarını dinlemek için akın akın geldiler. O da müjde kitapçıklarını açarak Mesih'in yaşamını, öğretişlerini ve ölümünü anlatmaya başladı. Gelenlere, "Sizi kurtuluşun gerçek kaynağı olan Mesih'e yönlendiriyorum" diyordu. Yöneticiler, aydınlar, esnaf, köylüler onun sözlerini dinliyorlardı. Çağın kötülüklerini ve çürümüşlüğünü korkusuzca ilan ediyordu. Birçok kişi katedralden Tanrı'yı överek çıktılar.

“Bu adam gerçeğin vaizi. Bizim Musamız olacak ve bizi bu Mısır karanlığından kurtaracak” diyorlardı.

Bir süre sonra baskı geldi. Keşişler onunla alay ettiler ve onu küçümsediler. Başkaları da tehditlere başvurdu. Ama Zwingli bunlara sabırla katlanıyordu.

Tanrı cahilliğin ve batıl inançların zincirlerini kırmaya hazırlanırken, Şeytan da tüm gücüyle insanları karanlığa mahkum edip onları sıkı sıkı bağlamaktaydı. Roma Hıristiyanlık dünyası içinde günahların affını para karşılığında dağıtmaya daha büyük bir enerjiyle devam ediyordu. Her günahın bir ücreti vardı ve eğer kilisenin kasası yeterince dolu tutulursa, insanlara ücretsiz günah işleme izni veriliyordu. Böylece gelişen iki akım vardı. Roma günah işlemeyi özgür bırakıyor ve bunu gelir kaynağı haline getiriyordu. Reformcular ise günahı mahkum ediyor ve günahtan kurtulmak için Me-sih’in tek yol olduğunu ilan ediyordu.

Günahı bağışlayan belgeler (endüljans) isviçre’de

Af belgelerinin Almanya’daki satışından Tetzel sorumluydu. İsviçre’de ise bu görev Samson adındaki bir keşişe verildi. Samson papalık hazinesini doldurmak için Almanya ve İsviçre’den büyük miktarlarda para toplamıştı. Bu kez yine İsviçre’ye dönmüş, yoksul köylülerin küçük tasarruflarına el atmış, zenginlerden de pahalı armağanlar almaya başlamıştı. Zwingli derhal ona karşı koymaya başladı. Direnişi öyle etkili oldu ki keşiş kısa zamanda bulunduğu yeri terk etmek zorunda kaldı. Bunun üzerine Zwingli, af belgelerine karşı Zürih’te de etkin konuşmalar yapmaya başladı. Samson oraya geldiğinde hileyle kente girmeyi başardıysa da, tek bir belge bile satamadan İsviçre’den ayrılmak zorunda kaldı.

1519 yılında Dev Ölüm adı verilen veba İsviçre’yi silip süpürüyordu. Birçok kişi, satın aldıkları af belgelerinin hiçbir işe yaramadığını hissetmeye başlamıştı. Daha sağlam bir iman temeline ihtiyaç duyuyorlardı. Zwingli bu arada Zürih’te hasta düşmüştü ve ölmüş olduğu haberi yayılıyordu. O zor anlarda gözlerini İsa’nın çarmıhına çevirerek teselli buluyor ve günahlarının O’nun tarafından bağışlandığına güveniyordu. Ölüm kapılarından döndüğünde müjdeyi eskisinden daha büyük bir hararetle duyurmaya başladı. Hastalıklarla ve ölülerle uğraşan halk, müjdenin değerini öncekinden daha açık bir şekilde görmeye başlamıştı.

Zwingli ise müjdenin gerçeklerini daha da iyi anlamış, yenileyen gücünü kendi varlığında tatmıştı. Şöyle diyordu: “Mesih bize asla geri alınmayacak bir kurtuluş sağladı... O’nun ölümü sonsuz bir kurbandır, sınırsız bir iyileştirme gücüne sahiptir. Bu kurbana güvenenler için tanrısal adalet sonsuza dek sağlanmaktadır. Tanrı’ya nerede iman edilirse, orada insanları iyi eylemlere yönlendiren bir coşku vardır.”

Reform, Zürih’te adım adım ilerledi. Zwingli’ye tekrar tekrar saldırılar düzenlendi. Sapkın öğretmenin susturulması gerekiyordu. Constance piskoposu Zürih Konseyine üç temsilci göndererek

Zwingli'yi toplum huzurunu ve düzenini bozmakla suçladı. Kilise-nin yetkisi bir kenara bırakılırsa, evrensel anarşinin patlak vereceğini dile getirdi. Konsey Zwingli'ye karşı herhangi bir girişimde bulunmadı. Bunun üzerine Roma yeni bir saldırı hazırladı. Reformcu ise şöyle dedi: "Gelirlerse gelsinler. Deniz kıyısındaki kayalar, kendilerine çarpan dalgalardan ne kadar korkuyorsa, ben de onlardan o kadar korkuyorum." Kilise çevrelerinin gayretleri, kurtulmak istedikleri derdi başlarına daha da sarıyordu. Gerçek yayılmaya devam ediyordu. Almanya'da Luther'in ortadan kaybolmasıyla moral bozukluğu yaşayan gerçek yandaşları, İsviçre'deki ge-lişmeleri görünce yüreklendiler. Reform Zürih'te hızla kökleşiyor; kötülüğün bastırılması ve düzenin hakim olmasıyla meyveleri iyice açığa çıkıyordu.

Roma yandaşlarıyla tartışma

Luther'in Almanya'daki işini bastırma konusunda ne kadar küçük bir başarı elde ettiklerini gören Roma yandaşları, Zwingli'yle tartışmaya karar verdiler. Karşılaşmanın yerini seçmekle kalmayacak, aradaki yargıçları da kendileri belirleyecek, böylece zaferi garanti altına alacaklardı. Zwingli'yi bir kere ellerine geçirdikten sonra bir daha kaçırmayacaklardı. Ama bu düzeni dikkatlice gizlediler.

Karşılaşma Baden'de olacaktı. Ama Zürih Konseyi, Papa yandaşlarının düzenlerden kuşkulandıkları ve papalığa ait bölgelerde müjdeye inananlar için kazıkların hazırlandığını duydukları için Zwingli'nin kendisini bu tehlikeye atmasına engel oldular. Zaten şehitlerin kanını içmiş olan Baden'e gitmek ölüme gitmek demekti. Reformcuları temsil etmek için Oecolampadius ve Haller seçildi. Eğitimli doktorlar ve rahip yardımcıları tarafından desteklenen Dr. Eck ise Roma'yı temsil edecekti.

Yazıcıları (karşılaşmayı not eden kişiler) Papa yandaşları seçmişler, başka kimselerin not almasını ölüm tehdidiyle yasaklamışlardı. Buna rağmen katılan bir öğrenci tartışmayı her gece kayıt etti. Bu kağıtlar iki öğrenci tarafından Oecolamapadius'un günlük mektuplarıyla birlikte Zürih'teki Zwingli'ye götürüldü. Reformcu bunları yanıtlayarak öğüt veriyordu. Öğrenciler kent kapılarındaki görevlilere yakalanmamak için başları üzerinde tavuk ürünleri bulunan sepetler taşıyorlardı. Böylece engellenmeden içeri girebiliyorlardı.

Myconius şöyle demiştir: "Zwingli derin düşünmesiyle, uykusuz geceleriyle ve Baden'e gönderdiği öğütleriyle, kişisel olarak tartışmaya katılsaydı daha az emek verecekti."

Roma yandaşları Baden'e en zengin giysileri ve pırıltılı mücevherleriyle gelmişlerdi. Lüks bir görünümleri vardı; sofraları pahalı yiyecekler ve seçkin şaraplarla bezenmişti. Son derece farklı görünen reformcuların sade yaklaşımı onları sofrada fazlaca tutmuyordu. Oecolampadius'un ev sahibi, arada sırada onun odasına bakıyor, onu ya çalışma ya da dua başında buluyordu. Sapkının en azından 'oldukça dindar' olduğunu söylüyordu.

Karşılaşma sırasında Eck, kibirli bir havayla görkemli bir şekilde süslenmiş kürsüye çıktı. Alçakgönüllü Oecolampadius ise basit bir giysiye bürünmüş, rakibinin karşısına kaba

saba bir iskemleyle çıkmıştı. Eck'in gür sesi ve kendine güveni etkileyiciydi. Ancak iddialarına iyi karşılıklar verilirse, hakaretlere ve yeminlere başvuruyordu.

Ilımlı ve öz güvenden yoksun Oecolampadius ise herhangi bir söz kavgasına girmekten çekiniyordu. Yumuşak ve nazik bir konuşma biçimi olmasına rağmen, yeterliliğini ve kararlılığını kanıtladı. Reformcu Kutsal Yazılara sımsıkı sarılarak şöyle dedi: "Anayasaya uygun olmayan geleneklerin İsviçre'de hiçbir yeri yoktur. İman konularında da anayasamız Kutsal Kitap'tır."

Reformcunun sakin ve açık akılcılığı, Eck'in kibirli konuşmalarından tiksinenlerin zihinlerini etkiledi. Tartışma on sekiz gün sürdü. Birçok temsilci Roma'dan yana tavır aldı. Sonuç olarak reformcular yenik düştü. Zwingli'yle birlikte kiliseden atılmalarına karar verildi. Ancak bu karşılaşmanın, Protestan amacına güçlü bir etkisi oldu. Kısa bir süre sonra Bern ve Basel, Reformu ilan ettiler.

BÖLÜM 10 — ALMANYA'DA ILERLEME

Luther'in gizemli bir şekilde ortadan kaybolması, Almanya'- da şaşkınlık yaratmıştı. İpe sapa gelmeyen söylenceler yayılıyor, birçok kişi onun öldürüldüğüne inanıyordu. Geniş kitleler yas tutmaya başlamışlar ve Luther'in öcünü almaya karar vermişlerdi.

Önceleri Luther'in olası ölümüyle sevinç duyan düşmanları şimdi korku duyuyordu. Onlardan biri şöyle demiştir: "Kendimizi kurtarmanın tek yolu, fenerleri yakıp tüm dünyada Luther'i aramak ve onu, kendisini çağıran ulusa geri vermektir." Bir tutuklu aracılığıyla Luther'in hayatta olduğu haberi halkı sakinleştirdi. Lut-her'in yazıları daha büyük bir merakla okunmaya başlandı. Tanrı'nın Sözünü kahramanca savunan kişinin davasına katılanların sayısı giderek artıyordu.

Luther'in attığı tohum her yerde filizleniyordu. Varlığının ya-pamadığını yokluğu başarmış gibi görünüyordu. Büyük önderlerini gözden kaybeden diğer işçiler, onurlu bir şekilde başlayan görevleri son bulmasın diye etkin bir şekilde ilerlemeye devam ettiler.

Şeytan ise gerçek mücadeleyi sahtesiyle değiştirmeye çalışarak insanları aldatıyor ve mahvediyordu. İlk yüzyılda olduğu gibi altıncı yüzyılda da sahte mesihler ve sahte peygamberler türedi.

Birkaç kişi kendilerinin Gökyüzünden özel esinler aldığını iddia ederek Luther'in cılız bir şekilde başlattığını öne sürdükleri Reformu ileri götürmeyi üstlendiler. Aslında Luther'in başardığını onlar yerle bir ediyordu. Reformun ilkesini - Tanrı Sözünün iman ve uygulama konularında her şeye yeterli olduğunu - reddettiler. Kusursuz Söz'ün yerine kendi duygularını ve izlenimlerini koydular.

İşi fanatikliğe vardıran başka kişilerle de birleştiler. Bunların yaptığı işler az heyecan yaratmadı. Luther reforma ihtiyaç duyan bir halk oluşturmuştu. Oysa şimdi, dürüst insanlar yeni 'peygamberlerin' kuruntularıyla aldatılıyordu.

Bu akımın önderleri iddialarını Melankton'a ulaştırdılar: "Bizler Tanrı tarafından insanları eğitmekle görevlendirildik. Rab'le konuşmalarımız olmuştur. Gelecekte olacakları biliyoruz. Tek bir sözle biz elçiler ve peygamberleriz" diyorlardı.

Reformcular şaşırmışlardı. Melankton şöyle dedi: "Bu adamların gerçekten de olağandışı ruhları var; ama ne ruhu?... Bir yandan Tanrı'nın Ruhunu söndürmemeye dikkat etmeli, diğer yandan da Şeytan'ın ruhuyla saptırılmamaya özen göstermeliyiz."

Yeni öğretişin meyvesi ortaya çıkıyor

İnsanlar Kutsal Kitap'ı göz ardı ettiler ve tümüyle bir kenara attılar. Öğrenciler her türlü kısıtlamayı kaldırarak çalışmalarını bıraktılar; üniversiteden çekildiler. Reformu canlandırmak ve kontrol etmek iddiasında olan kişiler onu yalnızca yıkımın eşiğine

getirmişlerdi. Roma yandaşları güven tazeleyerek, “Son bir gayretle tüm ipler elimize geçecek” diyorlardı.

Wartburg’da bulunan Luther, olan biteni kaygıyla izliyor ve şöyle diyordu: “Şeytan’ın bize bu hastalığı göndermesini her zaman bekliyordum.” Sözde ‘peygamberlerin’ gerçek karakterini sezmişti. Papanın ve imparatorun zulmü hiç şimdiki kadar büyük bir kargaşa ve sıkıntı yaratmamıştı. Reformun ‘dostları’ olduğunu iddia eden kişiler onun düşmanları haline geldiler.

Luther’e Tanrı’nın Ruhu dokunmuş, ama sık sık işinin sonu-cunu görünce titremişti; “Benim öğretimin tek bir kişiye - ne kadar düşkün ve belirsiz olursa olsun tek bir kişiye - bile zarar verdiğini bilirsem - ama veremez, çünkü müjdenin özüdür - on kez ölmeye hazır olurum” diyordu.

Wittenberg fanatikliğin ve yasa tanımazlığın gücüyle sarsılıyordu. Almanya’nın her yanındaki Luther düşmanları bundan onu sorumlu tutuyordu. Luther ruh acılığıyla şöyle soruyordu: “Reformun sonu böyle mi olacak?” Tanrı’ya dua ederken, yüreğini esenlik kapladı. Rab’be, “Bu benim değil, senin işin” dedi. Ama yine de Wittenberg’e dönmeye kararlıydı.

Luther imparatorluk yasağını üzerinde taşıyordu. Düşmanları canını almak için ortalıkta dolaşıyordu. Dostlarının onu konuk etmeleri yasaktı. Ne var ki müjdenin işinin tehlikede olduğunu görüyordu ve gerçeğin savaşına katılmak için Rab’bin adında korkusuzca mücadeleye koştu. Valiye yazdığı mektupta Luther şöyle diyordu: “Prenslerin ve valilerin sağlayabileceğinden çok daha büyük bir koruma güvencesiyle Wittenberg’e gidiyorum. Desteğinizi isteyerek sizi meşgul etmeyeceğim. Bu amaca ulaşacak bir kılıç yoktur. Her şeyi Tanrı’nın kendisi yapmalıdır.” Luther ikinci mektubunda şunları ekledi: “Sizin hoşnutsuzluğunuza ve tüm dünyanın öfkesine maruz kalmaya hazırım. Wittenbergliler benim sürüm değil mi? Ben de onların uğruna gerekirse ölüme atılmaz mıyım?”5

Söz’ün gücü

Luther’in Wittenberg’e döndüğü ve konuşma yapacağı kısa zamanda duyuldu. Kilise tıka basa doldu. Luther büyük bir bilgelik ve yumuşaklıkla konuştu ve gerektiğinde azarladı:

“Katoliklerce yapıldığı şekliyle Rab’bin Sofrası ayini kötü bir şeydir. Tanrı buna karşıdır ve kaldırılmalıdır... Ama kimse zorla ondan alıkonulmasın. Biz değil, Tanrı’nın sözü etkin olmalıdır.

... Konuşmaya hakkımız vardır: harekete geçme hakkımız yoktur. Biz ilan ederiz; gerisi Tanrı’ya kalmıştır. Zor kullanırsam, kazancım ne olur? Tanrı yüreğe işler. Yürek kazanıldı mı, hepsi kazanıldı demektir.

... Vaaz edeceğim, tartışacağım ve yazacağım; ama kimseye zorla bir şey yaptıramam, çünkü iman gönülden gelmelidir. Ben Papaya, af belgelerine ve Papa yandaşlarına karşı

çıktım, ama şiddete ya da kargaşaya başvurmadım. Tanrı'nın sözünü öne sürdüm - vaaz ettim ve yazdım - tek yaptığım bu oldu. Ama ben uyurken... vaaz ettiğim söz papalığı devirdi. Ben bir şey yapmadım. Hepsini söz yaptı." Tanrı'nın Sözü fanatikliğin büyüsünü bozmuştu. Müjde yoldan sapmış insanları geri getiriyordu.

Birkaç yıl sonra fanatiklik daha korkunç sonuçlar doğurdu. Luther şöyle dedi: "Onlara göre Kutsal Yazılar sadece ölü harftir. 'Ruh! Ruh!' diye bağırmaya başladılar. Ama ruhlarının onları götürdüğü yere gitmeyeceğim."

Fanatiklerin en etkini olan Thomas Münzer, yetenekli bir kişiydi, ama gerçek inancı öğrenmemişti. "Tüm dünyayı değiştirme arzusunu taşıyordu, ama değişimin önce kendisine başlaması gerektiğini unutmuştu."Birinci adam olma sevdasındaydı. Tanrı'nın kendisini gerçek reformu yapmak amacıyla görevlendirdiğine inanıyordu. "Bu ruha sahip olan, Kutsal Yazıları hayatında hiç görmemiş olsa da gerçek imana sahiptir" diyordu.

Fanatik öğretmenler, kendilerini izlenimlerin yönetmesine izin veriyor, her düşüncenin ve hayalin Tanrı'nın sesi olduğunu sanıyorlardı. Bazıları Kutsal Kitap'larını bile yaktılar. Münzer'in öğretilerini binlerce kişi kabul ediyordu. Münzer, prenslere itaat etmenin, hem Tanrı'ya hem de Belial'e hizmet etmek olduğunu ilan etti.

Münzer'in reformcu öğretişleri insanları her türlü yasayı çiğ-nemeye yönlendirdi. Korkunç çekişmeler patlak verdi ve Almanya toprakları kanla ıslandı.

Luther'in can acısı

Papalık yanlısı prensler, başkaldırının Luther'in öğretilerinin meyvesi olduğunu sanıyorlardı. Bu suçlama reformcuyu büyük sıkıntıya soktu. Gerçeğin, aşağılık fanatiklikle aynı düzeyde görülmesi onu çok üzdü. Diğer yanda, başkaldırının önderleri Lutherden nefret ediyordu. Çünkü Luther yalnızca onların tanrısal esin iddialarını inkar etmekle kalmamış, resmi yetkililere baş kaldırdıkları için onları isyancılıkla suçlamıştı. Onlar da karşılık olarak Luther'i reddettiler.

Roma yanlıları Reformun yıkıldığına tanık olmayı umuyorlardı. Luther'i, büyük gayretlerle düzeltmeye çalıştığı hatalarla suçladılar. Kendilerine adaletsizce davranıldığını iddia eden fanatik grup ise sempati kazandı ve şehitler olarak kabul edildi. Böylece Reforma karşı duran kişilere merhamet duyuldu ve övgüler sunuldu. Bu, ilk kez Gökyüzünde ortaya çıkan isyan ruhunun bir işiydi.

Şeytan insanları sürekli olarak aldatmaya, günahı doğruluk, doğruluğu da günah olarak kabul ettirmeye çalışmaktadır. Sahte kutsallık, uydurma dindarlık Luther'in günlerinde olduğu gibi günümüzde de etkinliğini sürdürmektedir. İnsanların zihnini Kutsal Yazıdan alıkoyarak Tanrı'nın yasasına uymak yerine duygular ve izlenimler peşinde koşmaya yönlendirmektedir.

Luther müjdeyi saldırılardan korkusuzca korudu. Tanrı'nın Sözünü kullanarak Papanın zorba yetkisiyle savaştı. Öte yandan Reformla bir tutulmaya çalışılan fanatikliğe karşı da bir kaya gibi sağlam durdu.

Bu her iki akım da, Kutsal Yazıları bir kenara koymakta, gerçeğin kaynağı olarak insan bilgeliğini yüceltmektedir. Akılcılık, aklı putlaştırır ve inancı akılla değerlendirir. Katoliklik, elçilerden gelen bir yetki olduğunu öne sürmüş, sözde 'elçisel' görevin arkasına saklanarak lüks ve çürümüşlüğe fırsat tanımıştır. Münzer'in esini ise hayal gücünden kaynaklanmaktadır. Gerçek Hıristiyanlık Tanrı Sözünü tüm esinin kaynağı kabul eder.

Wartburg'dan dönen Luther, Incil'in çevirisini tamamladı. Böylelikle Müjde, Alman halkına kendi dillerinde sunulmuş oldu. Bu çeviri gerçeği sevenler tarafından büyük bir sevinçle kabul edildi.

Sıradan insanların artık kendileriyle Tanrı'nın Sözü'nü tartışabildiğim ve böylece kendi cahilliklerinin ortaya çıktığını gören rahipler paniğe kapıldılar. Roma tüm yetkisini kullanarak Kutsal Kitap'ın dağıtımına engel olmaya çalıştı. Ancak Kutsal Kitap ne kadar yasaklanırsa yasaklansın, insanlar onun içinde ne yazdığını daha fazla merak ettiler. Onu okuyanlar yanlarında taşıdılar ve çeşitli metinleri ezberleyene kadar tatmin olmadılar. Luther hemen Eski Antlaşma'yı çevirmeye başladı.

Luther'in yazıları köyde de kentte de aynı heyecanla kabul görüyordu. Luther ve arkadaşlarının yazdığını, başkaları yaydılar. Manastır uygulamalarının yasa dışı olduğunu kabul eden, ama Tanrı'nın Sözünü duyuramayacak kadar cahil olan keşişler Luther'in ve arkadaşlarının kitaplarını sattılar. Almanya kısa bir süre sonra bu cesur taşıyıcılarla kaynıyordu.10

Her yerde kutsal kitap çalışması

Köy okullarının öğretmenleri geceleri ateş başında toplanarak küçük gruplara yüksek sesle Kutsal Kitap'ı okudular. Her türlü çaba gösterilerek bazı kişiler Rab'be kazanıldı. "Sözlerinin açıklanışı aydınlık saçar, saf insanlara akıl verir" (Mezmur 119:130).

Kutsal Yazı çalışmalarını rahiplere ve keşişlere bırakan Papa yandaşları, şimdi onlardan yeni öğretileri çürütmelerini istiyorlardı. Ancak Kutsal Yazıları bilmeyen rahipler ve onların yardımcıları tümüyle yenik düşmüşlerdi. Katolik bir yazar şöyle diyordu: "Ne yazık ki Luther, Kutsal Yazılardan başka bir şeye inanmamaları için izleyicilerini ikna etmişti." Gerçeği az eğitimli insanlardan işitmek amacıyla kalabalıklar toplandı. Büyük adamların utanç veren cahilliği Tanrı Sözünün basit öğretişleriyle kıyaslandığında iyice ortaya çıkıyordu. İşçiler, askerler, kadınlar ve hatta çocuklar, Tanrı Sözünü rahiplerden ve eğitimli doktorlardan daha iyi biliyordu.

Zihinleri açık gençler Kutsal Yazıyı inceliyor, eskinin hazinelerini öğreniyordu. Etkin zihinlere ve ateşli yüreklere sahip olan bu gençler kısa sürede kimsenin karşı koyamayacağı

bilgilerle donanmıştı. Uzun zamandan beri batıl ayinlerle ve insan gelenekleriyle uyutulan insanlar, yeni öğretişlerle içlerindeki eksikliği gideriyor, açlıklarını doyuruyordu.

Gerçeğin öğretmenlerine karşı zulüm alevlendiğinde Mesih'in sözlerine kulak verdiler: "Bir kentte size zulmettikleri zaman ötekine kaçın" (Matta 10:23). Kaçaklar bir yerde kendilerine konuksever bir kapının açıldığını görüyorlardı. Bazen kilisede, bazen evlerde, bazen de açık havada Mesih'i vaaz ediyorlardı. Gerçek, karşı konulamayacak bir güçle yayıldı.

Kilise çevreleri ve yöneticiler, tutuklamaya, işkenceye, ateşe ve kılıca boşuna başvurdular. Binlerce imanlı, inançlarını kanla mühürlediler. Zulüm yalnızca gerçeğin ilerlemesine hizmet ediyordu. Şeytan'ın fanatiklikle birleştirmeye çalıştığı bu iş, Tanrı'nın eliyle Şeytan'ın eli arasındaki farkı açıkça gözler önüne seriyordu.

BÖLÜM 11 — PRENSLERIN PROTESTOSU

Reform için verilen en soylu tanıklıklardan biri, Almanya'nın Hıristiyan prenslerinin 1529 yılında Spires kurulundaki protestosudur. Bu Tanrı adamlarının cesareti ve kararlılığı, sonraki çağlara vicdan özgürlüğü kazandırdığı gibi reforme edilen kiliseye de Protestan adını vermiştir.

Tanrı'nın eli, gerçeğe karşı duran güçleri kontrol altında tutu-yordu. V.Charles Reformu bastırmaya eğilimliydi, ama ne zaman elini kaldırsa başka tarafa vurmaya zorlanıyordu. Kritik bir anda Osmanlı orduları sınırda beliriveriyor, Fransa kralı ya da Papanın kendisi savaş ilan ediyordu. Ulusların çekişmesi ve kargaşası arasında Reform giderek güçlendi ve yayıldı.

Ancak sonunda papalık önderleri reformculara karşı ortak bir tavır almaya karar verdiler. İmparator sapkınlığın önüne geçmek için 1529 yılında Spires'de bir kurul toplanmasına karar verdi. Eğer barışçıl yöntemler işe yaramazsa, Charles kılıca başvurmaya kararlıydı.

Spires'deki papalık yanlıları reformculara karşı düşmanlıklarını açıkça gösterdiler. Melankton şöyle demiştir: "Biz dünyanın artığı ve süprüntüsü gibi olduk; ama Mesih, zavallı halkına bakacak ve onları koruyacaktır." Spires halkı Tanrı'nın Sözüne susamıştı. Saksonya valisinin kilise binasındaki toplantılara, yasağa rağmen binlerce kişi akın etti. Bu da krizi hızlandırdı. Aslında yasalar dinsel hoşgörüye olanak tanıyordu. Bu nedenle Kutsal Kitap'a bağlanan insanlar haklarının çiğnenmesine karşı durmaya kararlıydılar. Luther'in yerini Tanrı'nın çıkardığı başka işçiler ve prensler alıyordu. Saksonyalı Frederick ölmüş, ama onun varisi Dük John, Reformu kucaklayarak büyük bir cesaret göstermişti.

Rahipler Reformu kabul eden bölgelerin Roma'nın yargısına boyun eğmesini istiyordu. Reformcular ise Tanrı'nın Sözünü kabul etmiş olan bölgelerin yeniden Roma boyunduruğuna girmesine karşıydılar.

Sonunda, Reformun henüz yerleşmemiş olduğu yerlerde Worms hükümlerinin uygulanmasına karar verildi. Hiç değilse bu yerlerde yeni bir reformun yürürlüğe girmesine engel olabilirlerdi. Rab'bin Sofrası Katolik usulü kutlanacak ve hiçbir Katoliğin Lutherciliği benimsemesine izin verilmeyecekti. Kuruldan bu karar çıktı. Rahipler ve rahip yardımcıları sevindiler.

Tehlikede olan büyük konular

Bu karar uygulanmaya başladığı zaman Reform yayılamayacak ve bulunduğu yerde kök salamayacaktı.2Özgürlük kısıtla-nacaktı. İnsanlar gerçek anlamda iman edemeyeceklerdi. Dünyanın ümidi tükenecekti.

Kutsal Kitap'a bağlı imanlılar birbirlerine keskin bir üzüntüyle baktılar: "Ne yapılmalı?", "Reformun önderleri boyun eğip kararı kabul edecekler mi? Lutherci prenslere inançlarını

özgürce uygulama fırsatı tanındı. Onların yetkisi altında olan kişiler de o zamana kadar kabul ettikleri görüşlerini koruyabilecekler. Bunlardan hoşnut değiller mi?

"Ne mutlu ki önderler bu antlaşmayı temel alan ilkeye baktılar ve imanla hareket ettiler. O ilke neydi? Roma'nın vicdana hükmetme ve özgür araştırmayı yasaklama hakkıydı. Ama hem kendileri hem de yetkileri altındaki Protestanlar dinsel özgürlüğe sahip olmayacak mıydı? Evet, ama buna bir hak gibi sahip ola-mayacaklardı. Bu kararın kabul edilmesi, sadece reforme olan Saksonya'ya kısıtlı bir özgürlük anlamına geliyordu. Geri kalan bölgelerde reform inancını benimsemek zindana atılmak ya da kazıkta yakılmakla son bulacaktı. Sadece bölgesel özgürlükle yetinmeli miydiler? Reformcuları buna boyun eğip papalık egemenliğindeki bölgelerde can veren yüzlerin ve binlerin kanından sorumlu olmayı göze alacaklar mıydı?"3

Prensler "Bu kararı reddedelim" dediler. "Vicdana ilişkin konularda çoğunluğun gücü yoktur." Vicdan özgürlüğünü korumak yönetimin görevidir, inanç konularındaki yetkisinin sınırı budur.

Papalık yanlıları 'küstah inatçılık' diye niteledikleri yaklaşımı bastırmaya kararlıydılar. Özgür kentlerin sorumlularından kararın koşullarına uyup uymayacaklarını ilan etmeleri istendi. Zaman istediler, ama boşuna! Kurulun neredeyse yarısı reformcuların tarafını tuttu; bu yaklaşımlarının mahkumiyet ve zulüm getireceğini biliyorlardı. Onlardan biri, "Ya Tanrı'nın sözünü inkar etmeliyiz ya da yanmalıyız" dedi.4

Prenslerin soylu yaklaşımı

İmparatorun temsilcisi olan Kral Ferdinand, ikna sanatını uygulamaya çalıştı: Prenslere kararı kabul ettirmek için çaba gösterdi. İmparatorun kendilerinden son derece hoşnut olacağına ilişkin güvence verdi. Ama sadık prensler sakin bir şekilde karşılık verdi: "Barışı ve Tanrı onurunu koruyacak her konuda İmparatora itaat edeceğiz" dediler. Kral en sonunda çoğunluğa uymanın en doğrusu olacağını söyledi. Böyle konuştuktan sonra reformculara herhangi bir konuşma fırsatı vermeyerek geri çekildi. Geri dönmesi için krala bir heyet gönderildi. Ama o, "Karar verilmiştir; yapılacak tek şey boyun eğmektir" dedi.5

İmparatorluk grubu, İmparatorun ve Papanın davalarının daha güçlü olduğunu reformcuların ise zayıf olduklarını söylediler. Reformcular yalnızca insan yardımına güvenselerdi, Papa yanlılarının varsaydığı kadar zayıf olurlardı. Ama onlar kurul raporundan çok Tanrı'nın sözüne, imparator Charles'tan çok kralların Kralı ve rablerin Rab'bi olan İsa Mesih'e dayanıyorlardı.

Ferdinand onların vicdanından gelen kanılarını reddetmişti. Ancak prensler onun yokluğuna kulak asmamaya karar verdiler. Protestolarını gecikmeden ulusal konseye getireceklerdi. Ciddi bir duyuru hazırlandı ve kurula sunuldu:

"Tanrı'ya, O'nun kutsal sözüne, vicdanımıza ve insanların kurtuluşuna karşıt olan herhangi bir kararı ya da hükmü kendimiz ve halkımız adına protesto ediyoruz. Üzerimize yüklenmeye çalışan boyunduruğu reddediyoruz. Aynı zamanda İmparatorun bize Tanrı'yı her şeyden çok seven Hıristiyan prenslermişiz gibi davranmasını bekliyoruz. Hem ona hem de sizlere karşı, ey yüce yöneticiler, adil ve yasal görevimiz olan itaat ve sevgi gösterme sorumluluğuna hazır olduğumuzu bildiriyoruz."

Topluluğun çoğunluğu, protestocuların cesareti karşısında şaşkınlığa düştüler. Bölünme, kargaşa ve çekişme kaçınılmaz oldu. Ancak Her Şeye Gücü Yeten Tanrı'nın eline dayanan reformcular, cesaret ve kararlılıkla doluydular.

Bu protestonun ilkeleri Protestanlığın özünü oluşturdu. Protestanlık vicdanın gücünü yargıç hükmünden, Tanrı'nın sözünü gözle görülen kiliseden üstün tutar. Peygamberler ve elçilerle birlikte, "İnsandan çok Tanrı'nın sözünü dinlemeliyiz" der. Beşinci Charles'ın tacının önünde İsa Mesih'in tacını kaldırır. Spires protestosu inanç konularındaki bağnazlığa karşı ciddi bir tanıklıktır. Bütün insanlara vicdanlarına uygun bir şekilde Tanrı'ya tapınma hakkının verilmesini öngörür.

Bu soylu reformcuların deneyimi sonraki tüm çağlar için kalıcı bir ders oluşturmuştur. Şeytan Kutsal Yazıların yaşam kılavuzu olarak kabul edilmesine karşı durmaktadır. Günümüzde büyük Protestan ilkelerine - iman yaşantımızın yetkisi olarak yalnızca Kutsal Kitap'a dönmeye gereksinim vardır. Şeytan inanç özgürlüğü yıkmak için hala çalışmaya devam ediyor. Spires protestocularının reddettiği Mesih karşıtı güç, yitirdiği üstünlüğünü yeniden kurmaya çalışıyor.

Augsburg'daki kurul

Kutsal Kitap'a bağlı olan prensler, Kral Ferdinand tarafından reddedildiler. Ama V.Charles, imparatorluğu rahatsız eden bölünmeleri yatıştırmak için Spires protestosunun ertesi yılında Augsburg'da bir kurul topladı. Kendisinin de bu kurula katılacağını duyurdu. Protestan önderler çağrıldılar.

Saksonya valisinin danışmanları bu kurula katılmaması için kendisini uyardılar: "Gidip güçlü bir düşmanla birlikte bir kentin duvarları içine kapanmak her şeyi riske atmak olmuyor mu?" Başka kişiler ise cesaretle konuştular; "Prensler kendilerini cesaretle teselli etsinler. Tanrı'nın davası için mücadele ediyoruz." Luther de, "Tanrı sadıktır; bizi bırakmayacaktır" dedi.8

Vali Augsburg'a doğru yola çıktı. Birçoklarının canı sıkkındı ve yüzlerinde karamsarlık okunuyordu. Ancak onlara Coburg'a kadar eşlik eden Luther, o yolculukta yazılmış olan "Tanrımız Güçlü bir Kuledir" adlı ilahiyi okuyarak imanlarını canlandırdı. Cesaret veren dizelerin sesi birçok kişinin yüreğini teselli etti. Reform yanlısı prensler, Kutsal Yazının kanıtlarına dayanarak kurulun huzurunda görüşlerini açıklamaya kararlıydılar. Bunun

hazırlanması görevi Luther'e verildi, Melankton da ona yardım edecekti. Kayda geçirilen bildirge Protestanlar tarafından kabul edildi; adlarını belgeye eklemeye karar verdiler.

Reformcular, kendi davalarının politik sorularla karıştırılmamasına özen gösteriyorlardı. İmanlı prensler bildirgeyi imzalarken Melankton şöyle dedi: "Bunları teklif etmek teologların ve ruhsal hizmetlilerin görevi olsun; diğer konuları yöneticilerin yetkisine bırakalım. Saksonyalı John şöyle yanıt verdi: "Beni dışlamayın. Tacımı kaybetmeyi göze alıp doğru olanı yapmaya kararlıyım. Rab'den olan imanımı açıklayacağım. Valilik şapkam ve giysim, benim için İsa Mesih'in çarmıhı kadar değerli değildir." Kalemi alan bir başka prens şöyle dedi: "Rabbim İsa Mesih'in yüceliği için gerekirse mal varlığımı ve hatta canımı geride bırakmaya razıyım. Bu bildirgede yazılı olan inançlardan bir başkasına tutunmaktansa, yetkim altında olanları ve atalarımın ülkesinin asasını bırakmaya hazırım."

Belirlenen zaman geldi. Valilerin ve prenslerin kuşattığı V. Charles, Protestan reformcuları dinlemeye karar verdi. Ağustosta gerçekleşen o kurulda müjdenin gerçekleri ve papalık kilisesinin yanılgıları açıkça ortaya kondu. O gün "Reformun en büyük, Hıristiyanlık tarihinin ve insanlığın en görkemli günü" ilan edildi.

Wittenbergli keşiş Worms'ta tek başına durmuştu. Şimdi ise onun yerinde imparatorluğun en güçlü prensleri vardı. Luther, "Bu zamana kadar hayatta kaldığıma çok seviniyorum. Mesih'in görkemli bir inanan topluluğu tarafından böyle yüceltilmesi harika bir şey!"

İmparatorun kürsüde vaaz edilmesini yasakladığı gerçek, saraydan ilan edildi. Kölelerin bile duymaması için mücadele edilen gerçekler, imparatorluk yöneticileri ve soyluları tarafından duyuldu. Vaizler bu kez taçlı prensler, vaazlar da Tanrı'nın krallık gerçeğiydi. Elçisel dönemden beri böylesine büyük bir iş yapılmamış, iman böyle görkemli bir şekilde açıklanmamıştı.

Luther'in en kararlı şekilde öne sürdüğü ilkelerden biri, Reformu desteklemek için devlet gücüne başvurulmayacağıydı. Müjdenin imparatorluk prenslerince açıklanmasına seviniyordu; ama savunma amaçlı bir birlik oluşturulmasını önerdiklerinde şöyle dedi: "Müjde öğretisi yalnızca Tanrı tarafından savunulabilir. Öne sürülen bütün siyasal önlemler değersiz korkulara ve günahlı bir güvensizliğe neden olacaktır."

Daha sonraki bir tarihte, reformcu prensler tarafından öne sürülen birlik hakkında Luther, "Tek silahımız Ruh'un kılıcıdır" dedi. Saksonya valisine şöyle yazdı: "Böyle bir birliği vicdanımız onaylamaz. Mesih'in çarmıhı taşınmalıdır. Siz korkuya kapılmayın; düşmanlarımızın kibirli sözlerle yapabileceğinden çok daha fazlasını biz dualarımızla başaracağız."

Duaların gücü dünyayı sarsan Reformu oluşturdu. Luther Augsburg'da, ''günde en az üç saatini duaya' ayırıyordu. Odasına kapanarak yükünü hayranlık, korku ve ümit içeren sözlerle Tanrı'nın önüne getiriyordu. Melankton'a şöyle yazdı: "Eğer davamız adil değilse,

bırakalım; ama eğer adilse, korkusuzca uyuyabileceğimizi söyleyen Tanrı'nın vaadini neden boşa çıkaralım?"14 Protestan reformcular Mesih'e dayanıyordu. Cehennemin kapıları onlara karşı duramadı!

BÖLÜM 12 — FRANSA'DA GÜN IŞIĞI

Spires'deki protestoyu ve Augsburg'daki bildiriyi çelişki ve karanlık dolu yıllar izledi. Bölünmelerle zayıflayan Protestanlık, sanki yıkılacakmış gibi görünüyordu. Ancak İmparator, zaferli gibi göründüğü bir anda yenik düştü. Yaşamı boyunca yok etmeye çalıştığı öğretilere karşı en azından hoş görülü davranmak zorunda kaldı. Ordularının savaşta tükendiğini, hazinelerin kuruduğunu, birçok krallığının baş kaldırmak üzere olduğunu gördü. Üstelik bastırmaya çalıştığı iman, her yerde yayılıyordu. V. Charles, aslında Tanrı'nın sınırsız gücüne karşı savaşıyordu. Tanrı, "Işık olsun" demiş, ama İmparator, karanlığı olduğu gibi korumaya niyetlenmişti. Uzun mücadeleler sonucunda yorgun düşerek tahtını bıraktı ve bir yere kapandı.

İsviçre'nin birçok kantonunda reforme edilen iman kabul ediliyor, diğerlerinde ise Roma inancına bağlılık sürüyordu. Zulüm iç savaşa neden oldu. Zwingli ve Reform amacıyla birleşen birçokları, Cappel'in kanlı topraklarında can verdi. Roma zafer kazanmıştı ve birçok yerde kaybettiğini geri alıyordu. Ne var ki Tanrı kendi yolunu ve halkını bırakmamıştı. Başka diyarlarda işçiler yetiştirerek Reformun devam etmesini sağladı.

Fransa'da ışığa ilk kavuşanlardan biri, Paris Üniversitesinin profesörü Lefevre'di. Eski edebiyatları araştıran profesörün dikkatini Kutsal Kitap çekmiş ve öğrencilerini onu incelemeye yönlendirmişti. Kilise efsanelerinde anlatılan azizler ve şehitlerle ilgili bir çalışma yapması için görevlendirilmiş olan profesör, Kutsal Kitap'tan yardım alabileceğini düşünerek okumaya başlamıştı. Gerçekten de Kutsal Kitap'ta azizlerle karşılaştı, ama bunlar Roma (Katolik Kilisesi) tarihindekilerden çok daha farklıydı. Kendisini görevinden bir süre ayırarak Tanrı'nın Sözünü incelemeye adandı.

1512 yılında, daha Luther ve Zwingli reformlara başlamadan önce Lefevre şöyle yazmıştı: "Tanrı bize doğruluğu iman yoluyla verir, sonsuz yaşama lütufla aklayarak kavuşturur." Kurtuluş yüceliğinin yalnızca Tanrı'ya ait olduğunu öğreten profesör, itaat görevinin de insana ait olduğunu açıklıyordu.

Lefevre'in öğrencilerinden bazıları profesörün sözlerini dikkatle dinledi ve öğretmen öldükten sonra gerçeği duyurmaya devam etti. William Farel onlardan biriydi. İnançlı bir ana babaya sahip olan Farel, adanmış bir Katolikti. Kiliseye karşı duran herkesi yok etmeye kararlıydı. Sonraları şöyle demiştir: "Papaya karşı konuşan birini duyduğumda dişlerimi kurt gibi bilerdim." Ne var ki azizlere dualar, sunaklarda tapınmalar ve heykellere sunulan armağanlar Farel'e huzur vermiyordu. Günahın yükü üzerine bir kabus gibi çökmüştü. Lefevre'in "Kurtuluş lütuf yoluyla gerçekleşir. Gökyüzünün kapılarını açıp cehennemin kapılarını kapayan Mesih'in çarmıhıdır" sözlerine kulak verdi.2

Farel, Pavlus'a benzeyen bir şekilde geleneğin tutsaklığından kurtularak Tanrı oğullarının özgürlüğüne kavuştu. "Diş bileyen kurt yerine" dedi, "yumuşak ve zararsız bir kuzunun yüreğine sahip oldum. Papaya sırtımı dönerek yüreğimi İsa Mesih'e sundum."

Lefevre öğrencilere ışık tutmaya devam ederken Farel gerçeği halk arasında duyurmaya gitti. Kilisenin saygın kişilerinden biri olan piskopos Meaux da ona katıldı. Kısa bir sürede müjdeyi duyurma görevine başka öğretmenler de katılarak köylülerden saraylılara kadar uzanan bir kitleyi kazanmayı başardılar. I.Fransis'in kızı reforme edilen imanı kabul etti. Reformcular büyük bir ümitle ileriye bakarak Fransa'nın müjdeye kazanılacağı zamanı beklediler.

Fransızca incil

Ne var ki ümitleri gerçekleşmedi. Mesih'in öğrencilerini bekleyen bir denenme ve zulüm dönemi başladı. Sadece kısa bir süre hüküm süren huzur dönemi sırasında reformcular güç kazandı ve hızlı bir ilerleme kaydedildi. Lefevre İncil'in çevirisini üstlendi; Luther'in Almanca Kutsal Kitap'ı Wittenberg'deki matbaadan çıktığı sırada Fransızca İncil Meaux'da yayınlandı. Meaux'lu köylüler kısa bir süre içinde Kutsal Yazılara kavuştular. Kısa bir süre içinde hem tarladaki işçiler hem de kasabalardaki esnaf, Kutsal Kitap'ın değerli gerçeklerinden söz ederek günlük işlerine bakıyorlardı. En aşağı halk tabakasından gelen eğitimsiz ve ağır işle yükümlü köylülerin yaşamlarında tanrısal lütfun reform yaratan gücü görüle-biliyordu.

Meaux'da yanan ışık uzakları aydınlattı. Tövbe edenlerin sayısı her gün çoğalıyordu. Hiyerarşinin öfkesi bir süre için kral tarafından dizginlendi, ama sonuç olarak papalık önderleri galip geldiler. Kazıklar çakıldı. Birçokları alevler içinde gerçeğe tanıklık etti.

Şatonun ve sarayın salonlarında, zenginlikten, rütbeden ve hatta yaşamın kendisinden çok gerçeğe değer veren kraliyet bağlıları vardı. Louis Berquin bu soylulardan biriydi. Kendisini çeşitli çalışmalara adamış, her türlü görenekte gelişmiş, ahlaksal açıdan da kusursuzluk gayreti göstermişti. Bu adam Lutherciliğe tiksintiyle bakıyordu. Ancak Kutsal Kitap'ı okumaya başladığında orada 'Roma'nın değil, Luther'in öğretilerini' gördü. Kendisini müjdenin davasına adadı.

Fransa'nın katolikleri, onu bir sapkın diye niteleyip tutukevine attılar, ama kralın kendisi tarafından serbest bırakıldı. Kral Fransis yıllar boyunca Roma ve Reform arasında gidip gelmişti. Berquin papalık yetkilileri tarafından üç kez tutuklanmış, kral tarafından da serbest bırakılmıştı. Kral besbelli onu hiyerarşinin kötülüğüne kurban etmeye niyetli değildi. Berquin Fransa'da tekrar ve tekrar kendisini tehdit eden tehlikeye karşı uyarılmış, gönüllü sürgünün güvencesini yaşayan insanlara katılması önerilmişti.

Cesur berquin

Ancak Berquin daha da güçlendi. Daha cesur adımlar atmaya kararlıydı. Yalnızca gerçeği savunmakla kalmayacak, aynı zamanda yanılgılara saldıracaktı. En büyük düşmanları,

ulusun en yüksek kilise bilim çevresini temsil eden Paris Üniversitesindeki teoloji bölümünün eğitimli keşişleriydi. Berquin bu doktorların yazılarına bakarak on iki madde çıkardı. Bunların 'Kutsal Kitap'a aykırı' olduğunu halka duyurarak bu çelişkide hakem olması için krala ses-lendi.

Kral, kibirli keşişlerin gururunu kırmak için bunu bir fırsat olarak görüyordu. Roma yanlılarına Kutsal Kitap'a dayanarak kendilerini savunmalarını söyledi. Bu silahtan onlara pek bir yardım gelmeyecekti; onların bildiği silahlar işkence ve kazıktı. Şimdi Berquin'i düşürmeye çalıştıkları çukura kendilerinin sürüklendiğini görüyorlardı. Bir kaçış yolu bulmaya çalıştılar.

Tam o sıralarda sokakların köşelerinde duran bakire Meryem heykellerinden biri parçalandı. Kalabalıklar olayın geçtiği yere akın ederek öfkeyle bağrışmaya başladılar. Kral etkilenmişti. Keşişler, "Bunlar hep Berquin'in öğretilerinin meyveleri" diyorlardı. "Lutherci düzenlerle her şeyi, dini, yasaları ve hatta tahtı bile devirmeye çalışıyorlar."

Kral bir ara Paris'ten ayrıldı. Keşişler de böylece kendi istediklerini yapma özgürlüğüne kavuştular. Berquin yargılanarak ölüme mahkum edildi. Fransis araya girmeseydi, hemen o gün idam edilecekti. Öğle saatlerinde geniş bir kalabalık olaya tanık olmak için toplandı. Birçokları kurbanın Fransa'nın en iyi ve cesur olan soylu ailelerinden geldiğini görüp şaşkına döndü. Toplananların yüzünü şaşkınlık, öfke, alay ve acılık karartırken tek bir yüzde hiç gölge yoktu. Berquin yalnızca Rab'bin varlığının bilincindeydi.

Berquin'in çehresi göğün ışığıyla aydınlanmıştı. Kadifeden ve satenden oluşan bir pelerin giymişti. Kralların Kralının huzurunda imanına tanıklık edecekti; hiçbir hüzün belirtisi sevincine gölge düşürmemeliydi.

Alay kalabalık sokaklarda yavaş yavaş ilerlerken insanlar Berquin'in sevinçli tavrına hayret ediyorlardı. Sanki tapınakta oturmuş kutsal şeyler üzerinde düşünüyor gibi görünüyordu.

Berquin kazıkta

Berquin kazıktayken insanlara birkaç şey söylemeye çalıştı; ama keşişler bağırmaya, askerler de silahlarını çarpmaya başladılar. Şehidin sesi gürültüde kayboldu. Böylece, kazıkta ölenlerin sözlerini boğmak için gürültü yapma alışkanlığı 1529 yılında Paris'te başlamış oldu.6 Berquin boğuldu, bedeni de alevler içinde yandı.

Reforme edilen imanın öğretmenleri, başka bölgelere gittiler. Lefevre Almanya'ya gitti. Farel, çocukluğundaki yerlere ışığı yaymak için doğu Fransa'daki memleketine döndü. Öğrettiği gerçek dinleyicilerle buluştu. Kısa bir süre içinde kentten kovuldu. Köyleri dolaşarak konutlarda ve meralarda müjdeyi duyurdu. Ormanlarda ve çocukluğunda oynadığı kayalık mağaralarda geceledi.

Elçisel dönemde olduğu gibi zulüm ‘daha çok müjdenin yayılmasına yaradı’ (Filipililer 1:12). Paris ve Meaux’dan sürülenler, ‘gittikleri her yerde Tanrı sözünü müjdeliyorlardı’ (Elçilerin İşleri 8:4). Böylece ışık, Fransa’nın en uzak yörelerine kadar yol buldu.

Calvin’in çağrısı

Paris’in okullarından birinde, sessiz sedasız bir genç lekesiz yaşamı, düşünsel üstünlüğü ve dinsel adanmışlığıyla dikkat çekiyordu. O’nun dehası ve yaşamı, okulun kıvancıydı. Besbelli John Calvin, kilisenin en yetkili savunucularından biri olacaktı.

Ne var ki tanrısal ışık, Calvin’i tutsak etmiş olan dinsel uydurmaları ve batıl inançları delip geçti. Calvin’in bir kuzeni, Olivetan, reformculara katılmıştı. İki akraba, Hıristiyanlığı etkileyen konular üzerinde tartışıyorlardı. Protestan Olivetan, şöyle dedi: “Dünyada iki din vardır... Birincisi insan tarafından icat edilmiştir; insan törenlerle ve iyi eylemlerle kendini kurtarmaya çalışır. Diğeri ise Kutsal Kitap’ta açıklanmıştır; insan kurtuluşu için yalnızca Tanrı’nın karşılıksız verdiği lütuf armağanına bel bağlar.”

Calvin, “Senin yeni öğretilerinden hiçbirini kabul etmiyorum” diye karşılık verdi, “yani ben şimdi bütün ömrüm boyunca hep yanılgı içinde mi yaşadım?”7 Ne var ki odasında tek başına kaldığında kuzeninin sözleri üzerinde düşündü. Kutsal ve adil Yargıcın önünde kendisini savunacak kimsenin olmadığını gördü. İyi eylemler ve kilisenin törenleri insanı günahtan kurtaramayacak kadar zayıftılar. Günahları papazlara itiraf etmek ve karşılığında acı çekmek insanı Tanrı’yla barıştırmıyordu.

Yanarak idama tanıklık

Calvin bir gün halk meydanlarında gezerken, bir sapkının yakılmasına tanık oldu. Dehşetli ölümün işkenceleri ve kilisenin korkunç suçlaması altında kalan şehit, genç öğrencinin kendi ümitsizliği ve karanlığıyla kıyasladığı büyük bir iman ve cesaret gösteriyordu. Sapkınların imanının ‘Kutsal Kitap’a’ dayandığını bildiğinden, onu okumaya ve sevinçlerinin gizini keşfetmeye karar verdi.

Kutsal Kitap’ta Mesih’i buldu. “Ah Baba” diye feryat etti; “O’nun kurban oluşu senin öfkeni yatıştırdı; O’nun kanı kirimi arıttı; O’nun çarmıhı lanetimi kaldırdı; O’nun ölümü beni kurtardı... İsa’nın bereketlerinden başka her türlü bereketin iğrenç olduğunu görmem için benim yüreğime dokundun.”

Calvin artık kendisini müjdeye adamaya karar vermişti. Ancak doğasından gelen bir ürkekliği vardı ve öncelikle sadece inceliyordu. Sonunda arkadaşları, insanları eğitmeye başlaması için onu razı ettiler. Calvin’in sözleri toprağı tazelemek için düşen çiğ damlalarına benziyordu. Müjdeyi seven ve öğrencilere kanat geren Prenses Margaret’in koruması altındaki bir kasabada yaşıyordu. Calvin, evlerindeki insanlara hizmet etmeye başladı. Bildiriyi işitenler müjdeyi başkalarına duyurdular. Calvin hızla ilerliyordu; daha sonra gerçeğe korkusuzca tanıklık edecek olan kiliselerin temelini atıyordu.

Paris müjdeyi kabul etmek için başka bir davet alacaktı. Lefevre ve Farel reddedilmişlerdi; ama bütün sınıflar bildiriyi bir kez daha işiteceklerdi. Kral henüz Roma'ya karşı Reformdan yana tam bir tavır koymamıştı. Margaret, reforme edilen imanın Paris'te vaaz edilmesi gerektiğine karar verdi. Protestan bir hizmetliye, kiliselerde vaaz etme görevi verdi. Papalık tarafından yasak olmasına rağmen prenses, sarayın kapılarını sonuna kadar açtı. Her gün bir vaaz verileceği duyuruldu. İnsanlar davet edildi. Binlerce kişi akın ediyordu.

Kral Paris kiliselerinden ikisinin açılmasını buyurdu. O kent, Tanrı'nın Sözüyle hiç bu denli sarsılmamıştı. Sarhoşluğun, ahlaksızlığın, kargaşanın ve başıboşluğun yerine dirlik, düzen, paklık ve çalışma hakim oluyordu. Müjdeyi birçok kişi kabul ediyordu, ancak yine de insanların büyük bir kısmı onu reddetti. Bu arada Papa yanlıları yeniden yükselişe geçmenin yolunu buldular. Kiliseler yine kapatılmaya, kazıklar yine çakılmaya başlandı.

Calvin hala Paris'teydi. En sonunda yetkililer onu da yakmaya karar verdiler. Dostlan odasına koşup görevlilerin onu tutuklamaya geldiğini duyurunca hiçbir tehlike duygusuna kapılmadı. Kısa bir süre sonra kapı vurulmaya başlandı. Kaybedilecek zaman yoktu. Dostları kapıdaki görevlileri oyalarken, diğerleri reformcuyu pencereden aşağıya sarkıttılar. Reform yanlısı bir işçinin kulübesine saklandı. Ev sahibinin giysilerine bürünerek gizlendi. Güneye doğru yolculuğa koyuldu. Kısa süre sonra yeniden Margaret'in bölge sınırlarına sığınmıştı.

Calvin uzun bir süre eli kolu bağlı kalamazdı. Fırtına diner dinemez, Poitiers'de hizmet edecek yeni bir bölge buldu. Her sınıftan gelen insanlar hoşnutlukla müjdeyi dinlediler. Dinleyicilerin sayısı çoğaldıkça, kentin dışında toplanmanın daha güvenli olacağı düşünüldü. Ağaçların ve kayaların çevreyi örttüğü bir yer, toplantı yeri olarak belirlendi. Orada Kutsal Kitap okundu ve açıklandı. Orada Fransa'nın Protestanları ilk kez Rab'bin Sofrasını kutladılar. Bu küçük kiliseden birkaç sadık müjdeci gönderildi.

Calvin bir kez daha Paris'e döndü, ama orada her türlü hizmet kapısının kapalı olduğunu gördü. Sonunda Almanya'ya dönmesi gerektiğini anladı. Fransa'dan henüz çıkmıştı ki Protestanlara karşı büyük bir fırtına koptu. Fransız reformcuları, Roma'nın batıl inançlarına büyük bir darbe indirmeye karar vermişlerdi. Bütün ulusu ayağa kaldırmayı amaçlıyorlardı. Katolik uygulamalarına karşı çıkan bir plaket, bir gece Fransa'nın her yerine asıldı. Bu gayretli, ama yanlış planlanmış hareket, Roma yanlılarının eline bir koz verdi. Ulusun tahtına ve huzuruna karşı çıkmakla suçlanan 'sapkınların' yok edilmesi istendi.

Plaketlerden biri, kralın özel dairesinin kapısına asılmıştı. Eşi görülmemiş bir cesaretle kraliyet huzuruna kadar sokulan küstahça sözler kralı öfkelendirdi. Küplere binerek şöyle dedi: "Lutherci olduğundan kuşku duyulan herkes, ayrım yapılmadan tutuklanacak. Hepsini idam edeceğim." Kral tümüyle Roma'nın tarafına geçti.

Dehşetli anlar

İmanlıları gizli toplantılara çağırmakla görevli olan bir kişi tutuklandı. Reform inancının kötü bir örneği olan bu kişi, bir

papalık görevlisini kentteki her Protestanın evine götürmesi için zorlandı. Alevlerin korkusu baskın çıkınca adam kardeşlerini ele verdi, Morin adındaki kraliyet görevlisiyle birlikte kent sokaklarında yavaşça ve sessizce dolaşmaya başladı. Bir Luthercinin evine geldiklerinde hiç konuşmadan işaret ediyordu. Bunun üzerine arkadan gelen grup duruyor, eve giriliyor, dışarı çıkarılan aile zin-cire vuruluyordu. Sonra da yeni kurbanlar bulmak amacıyla korkunç araştırma devam ediyordu. Bütün kent Morin'in dehşetiyle sarsılıyordu.

Kurbanlar zalimce işkencelerle öldürüldü. Onları öldürmeden daha fazla acı çektirmek için alevlerin gücü azaltılıyordu. Her şeye rağmen zaferle can verdiler. Bağlılıkları sarsılmamış, huzurlarına gölge düşmemişti. Onlara zulüm edenler kendilerini yenik düşmüş hissettiler. Bütün Paris yeni düşüncelerin nasıl insanlar yaratabi-leceğini gördü. Şehidin idam edilmesi kadar etkili bir vaaz kürsüsü olamaz. İdama götürülenlerin yüzlerini aydınlatan sakin sevinç, müjdeye eşsiz bir tanıklık oluşturuyordu.

Protestanlar Katolikleri katletmek, hükümeti yıkmak ve kralı öldürmek amacıyla düzen kurmakla suçlandılar. Bu suçlamaların hiçbir desteği ya da dayanağı yoktu. Ancak masum Protestanlara yıkılan asılsız suçlamalar yüzyıllar sonra geri dönecek, kralın, hükümetin ve saray yanlılarının başını yakacaktı. Buna da tanrı saymazlar ve papa yanlıları neden olacaktı. Protestanlığın ezilmesi, Fransa'ya korkunç felaketler getirecekti.

Kuşku, güvensizlik ve dehşet toplumun tüm sınıflarına işliyordu. Yüzlerce kişi Paris'ten kaçıyor, gönüllü olarak sürgüne gidiyordu Papalık yanlıları, daha önceden aralarında yaşayan hiç kuşkulanmadıkları 'sapkınlara' şaşkınlıkla bakıyordu.

Matbaalar kapatıldı

I. Fransis her ülkeden gelen ilim adamlarına sarayında yer verirdi. Ancak sapkınlığın kökünü kazıma hevesiyle tüm Fransa'da matbaayı yasaklayan bir ferman çıkarttı. I. Fransis, hoşgörüsüzlüğe ve zulme karşı düşünsel kültürün her zaman güvence olmayacağını gözler önüne seren örneklerden biridir.

Rahipler, Rab'bin Sofrasının Katolik usulü kutlanmasına karşı çıkmayı göğe karşı işlenen büyük bir suç olarak görüyor, bunun kanla temizlenmesi gerektiğini söylüyorlardı. 1535 yılının 21 Ocak günü, korkunç törene tanık olunacaktı. 'Kutsal törenin' onuruna her kapının önünde bir fener yakıldı. Gün doğmadan önce kralın sarayının önünde bir alay toplanmaya başladı.

Paris piskoposu oraya görkemli bir sayvanın altında geldi. Kendisini destekleyen dört prensle birlikteydi. Kral Fransis o gün ne bir taç ne de bir kraliyet giysisi giymişti.12 Her sunağın önünde kendini alçaltarak yas tutuyordu. Bunu yapmasının nedeni kendi canını

lekeleyen kötülükler ya da kendi ellerinin döktüğü masum kanı değil, Rab'bin Sofrasının Katolik usulü yapılmasına kendi halkından dil uzatanların 'ölümcül günahıydı'.

Kral daha sonra piskoposun sarayındaki geniş salonda görünerek hararetli bir konuşma yaptı. Ulusun üzerindeki suç, küfür, keder ve onursuzluk için yanıp yakıldı. Kendisine sadık olan her insanı veba gibi yayılan ve Fransa'yı yıkıma doğru sürükleyen 'sapkınlığın' kökünün kazınmasına adanmış olmaya çağırdı. Gözlerinden yaşlar geliyordu, tüm topluluk da ağlamaya ve hep bir ağızdan bağırmaya başladı; "Katolik inancı için yaşayacağız ve öleceğiz!"13

'Kurtuluş sağlayan lütuf' ortaya çıkmıştı. Ancak bu ışıkla aydınlanan Fransa, geri döndü, karanlığı ışığa yeğledi. Kendi aldanışının kurbanı olana dek kötüye iyi ve iyiye kötü dedi. Parisliler, kendilerini aldanıştan kurtarabilecek ve canlarını suçtan arındıracak ışığı isteyerek reddettiler.

Alay tekrar toplandı. Protestan imanlıların diri diri yakılacağı kazıklar dikilmeye başlandı. Sapkınlar, kral tam görünmek üzereyken ateşe verilecek, alay da durup bu olaya tanık olacaktı.14 Kur-banların tarafında ise hiçbir tereddüt yoktu. İnancını reddetmesi öğütlenen biri şöyle dedi: "Peygamberler ve elçiler ne vaaz ettiyse, ona inanıyorum. Rab'bin bütün kutsalları neye inandıysa ona inanıyorum. Benim imanım cehennemin güçlerine karşı direnecek güçtedir. Çünkü Tanrı'ya güveniyorum."

Saraya yaklaşan alay dağıldı, kral ve rahip yardımcıları çekildiler. 'Sapkınlığı' yok etme görevindeki kararlılıklarından ötürü birbirlerini kutluyorlardı.

Fransa'nın reddettiği esenlik müjdesini ortadan kaldırmayı gerçekten de başaracaklardı. Ne var ki bunun korkunç sonuçları olacaktı. 1793 yılının 21 Ocak günü, Paris sokaklarından geçen başka bir alay vardı. Bu alayın da odak noktası kraldı; yine kargaşa ve bağrış vardı, yine daha çok kurban isteyen çığlıklar atılıyordu, yine kara kazıklar hazırlandı. O gün yine tüyler ürperten idamlarla son buldu. Kendi cellatları tarafından sürüklenen XVI. Louis, kaba kuvvet kullanılarak sehpaya getirildi ve kafası yere eğildi. İnen giyotinle kafasını koptu ve yere yuvarlandı.16 Aynı yerde 2800 kişi giyotine kurban gitti.

Reform inancı dünyaya açık bir Kutsal Kitap sunmuştu. Sınırsız sevgi insanları gökyüzünün ilkelerine çekmek istedi. Fransa göğün armağanını reddedince büyük bir yıkımın tohumlarını atmış oldu. Sebep sonuç ilkesi kaçınılamayan meyvesini verdi. Fransa'da büyük bir reform oldu ve ardından dehşetli yıllar geldi.

Cesur ve ateşli Farel, doğduğu yerden kaçıp Fransa'ya sığınmaya zorlanmıştı. Buna rağmen Fransa'daki inanç hareketini kararlı bir şekilde etkilemeye devam etti. Sürgündeki diğer insanların yardımıyla Alman reformcuların eserleri Fransızca'ya çevrilmiş, Fransızca Kutsal Kitap'la birlikte çok sayıda basılmıştı. Bu eserler Fransa'da yaygın bir şekilde satılmıştı.

Farel İsviçre'deki işine bir öğretmen olarak girmişti; Kutsal Kitap'ın gerçeklerini gizlice öğretiyordu. Bazı kişiler iman etti, ama rahipler araya girip buna engel olmaya çalıştılar. Batıl inançlı insanlar da direnç gösteriyorlardı. Rahipler, "Mesih'in müjdesi bu olamaz" diyorlardı, "çünkü bu vaaz edildiğinde barış değil, savaş oluyor."

Farel köyden köye dolaşmaya başladı. Açlığa, soğuğa ve yorgunluğa katlanıyor, yaşamını tehlikeye atıyordu. Pazar yerinde, kiliselerde ve bazen katedrallerin kürsülerinde vaaz ediyordu. Çok kez öldürülesiye dövüldü. Ancak durmadan devam etti. Papalığın hüküm sürdüğü kasabaların ve kentlerin kapılarının birer birer müjdeye açıldığına tanık oluyordu.

Farel Protestanlık bayrağını Cenevre kentinde dikmeyi arzuluyordu. Bu kent kazanılabilirse, Fransa, İsviçre ve İtalya için Reformun merkezi olacaktı. Çevredeki birçok kasaba ve köy zaten Rab'be kazanılmıştı.

Cenevre'ye yanında tek bir yardımcıyla girdi. Ancak orada yalnız iki vaaz vermesine izin verildi. Rahipler onu kilise konseyine çağırdılar. Oraya giysilerinin altında silahlar gizleyerek geldiler. Farel'i öldürmeyi tasarlıyorlardı. Farel'in konseyden kaçma olasılığına karşı dışarıda öfkeli bir grup toplanmıştı. Ancak hükümet görevlilerinin ve silahlı bir kuvvetin varlığı onu kurtardı. Ertesi sabah erkenden gölü geçerek güvenli bir yere götürüldü. Cenev-re'de müjdelemeye yönelik ilk girişimi böyle son buldu.

İkinci girişim için daha düşkün bir kişi seçilmişti. Bu genç adamın öyle mütevazı bir görünümü vardı ki, bazı reformcu arkadaşları bile ona soğuk davranıyordu. Üstelik Farel'in reddedildiği bir yerde böyle biri ne yapabilirdi? "Ama Tanrı güçlüleri utandırmak için dünyanın zayıf saydıklarını seçti" (1 .Korintliler 1:27).

Öğretmen froment

Froment öğretmenlik yapıyordu. Çocuklara okulda öğrettiği gerçekler evlerinde tekrarlanıyordu. Bir süre sonra ana babalar Kutsal Kitap'ın açıklanışını dinlemeye geldiler. İncil'ler ve broşürler serbestçe dağıtıldı. Gerçi daha sonra Rab'bin bu işçisi de kaçmaya zorlandı, ama öğrettiği gerçekler insanların zihinlerinde yer etmişti. Reformun tohumları ekilmişti. Vaizler Cenevre'ye geri döndüler ve Protestan tapınışı kentte yeniden başladı.

Calvin kentin kapılarından girdiği zaman Reform zaten başlamıştı. Basel'e giderken Cenevre'den geçmişti.

Farel oradaki ziyareti sırasında Tanrı'nın elini tanıdı. Cenevre reforme edilen imanı kabul etmişti, ama yenilenmenin konsey kararlarıyla değil Kutsal Ruh sayesinde yüreklere işlenmesi gerekiyordu. Cenevre halkı Roma'nın yetkisini reddetmişti, ama Roma yönetimi altında yapılan kötülükleri reddetmeye tümüyle hazır değildi. Farel genç müjdeciye orada kalmasını ve emek vermesini öğütlemişti. Ancak Calvin Cenevrelilerin şiddetli ve dobra karakteriyle yüzleşmekten kaçındı. Çalışmak amacıyla sessiz sakin bir yer bulup basın

yoluyla kiliseleri eğitmeyi arzuluyordu. Mücadele etmeye karar verdi: Ona göre 'Tanrı'nın eli gökyüzünden uzanmış, onu tutmuş ve terk etmeye çalıştığı yere sımsıkı yer-leştirmişti."

Lanetler yağıyor

Papa Cenevre'ye lanet yağdırıyordu. Bu küçük kent, kralları ve imparatorları dize getirmiş olan din hiyerarşisine nasıl karşı koyabiliyordu?

Reformun ilk zaferleri geride kalmıştı; Roma, reformu tümüyle ortadan kaldıracak yeni güçler hazırlıyordu. Papalığın en zalim, acımasız ve güçlü kollarından biri olan Cizvit mezhebi kuruldu. Vicdanları tümüyle susmuş olan bu mezhep, kendilerinden başka hiçbir kural ya da yasa tanımıyordu (Ek'e bkz.).

Mesih'in müjdesi, izleyicilerinin soğuğa, açlığa, emeğe ve yoksulluğa dayanmasını, işkenceye, zindana ve kazığa göğüs germesini sağlıyordu. Cizvit mezhebi ise izleyicilerine, gerçeğin her türlü gücüne karşı aldanış silahlarıyla savaşacak fanatikliği veriyordu. Bu amaca ulaşmak için işlenmeyecek suç, uygulanmayacak aldatmaca ve takılmayacak maske yoktu. Cizvitlerin başlıca amacı Protestanlığın kökünü kazımak ve papalığın üstünlüğünü yeniden sağlamaktı.

Bir tür ruhsallık kisvesine bürünmüşlerdi; tutukevlerini ve hastaneleri ziyaret ediyor, yoksullara ve hastalara hizmet ediyor, iyilik yapan İsa'nın kutsal adını taşıyorlardı. Ama bu kusursuz görünümün altında ölümcül suçlara yönelik emeller gizliydi.

Bu mezhebin temel ilkesi hedefe ulaşmak için doğruluktan ödün vermekti. Kilisenin amaçlarına hizmet ettiği sürece yalanlara, hırsızlığa, yalan yere yemine ve suikasta başvurulurdu. Cizvitler devlet yönetiminde de kümelenmişler, kralların danışmanları olarak ulusların siyasetini çizecek konumlara kadar yükselmişlerdi. Efendilerine karşı casusluk eden uşaklar oldular. Prensler ve soylular için kolejler, halk için okullar oluşturdular. Protestan ana babaların çocukları papalık ayinlerine çekildi. Böylece, babaların emek verip kan dökerek kavuştukları özgürlük oğullar tarafından kaybedildi. Cizvitlerin bulunduğu her yerde, papalık uyanışı oldu.

Onlara daha büyük bir güç kazandırmak amacıyla Engizisyonu yeniden uygulamaya koyan bir ferman çıkarıldı. Bu korkunç kurum papalık yöneticileri tarafından yeniden oluşturuldu. Gizli zindanların karanlığında gün ışığının taşıyamayacağı kadar tüyler ürperten kötülükler yapıldı. Birçok ülkede binlerce kişi - en eğitimli ve bilgili olanlar - ya katledildi ya da başka ülkelere kaçmaya zorlandı (Ek'e bkz.).

Reformun zaferleri

Roma, Reformun ışığını söndürmek, karanlık çağların cahilliğini ve batıl inançlarını canlandırmak için işte böyle bir yola başvurdu. Ne var ki Tanrı'nın bereketleri ve Luther'i izleyen soylu kişilerin emekleri sayesinde Protestanlık yenik düşmedi. Üstelik gücünü prenslerin silahlı ordularından da almıyordu. Protestanlık en mütevazı ve en zayıf ülkelerde

kök saldı. Cenevre'de, İspanya'nın zulmüne karşı savaşan Hollanda'da, cılız ve kısır İsveç'te Reformun en büyük zaferleri kazanıldı.

Calvin, Reformun tüm Avrupa'da ilerlemesi için Cenevre'de otuz yıl boyunca emek verdi. İzlediği yol hatasız değildi. Öğretilerinde de kusurlar vardı. Ancak özel önemi olan gerçekler için bir araç olarak kullanıldı. Papalığın çabuk dönen zulüm dalgalarına karşı Protestanlığı güçlendirdi. Yeniden yapılanan kilise topluluklarında yalınlığın ve paklığın gelişmesine önem verdi.

Reformun öğretmenleri ve öğretileri Cenevre'den hızla yayıldı. Calvin'in kenti tüm Batı Avrupa'da avlanan reformcuların sığınağı oldu. Bu kentte kabıul gördüler ve teselli buldular. Yetenekleri, eğitimleri ve ruhsallıklarıyla bu kenti kutsadılar. Cesur İskoçyalı reformcu John Knox. İngiliz Puritanlar. Hollanda ve İspanya'nın Protestanları. Fransa'nın Hügonotları. Cenevre'den aldıkları gerçeğin ışığını kendi ülkelerindeki karanlığı aydınlatmaya götürdüler.

Bölüm 13 — Hollanda ve İskandinavya

Hollanda'da papalık zulmü çok önceden protesto edilmişti. Luther'den yedi yüzyıl kadar önce bir görev için Roma'ya gön-derilen ve orada papalığın gerçek niteliğini gören iki piskopos, Papaya korkusuzca meydan okudular; "Siz Tanrı'nın tapınağında kendinizi yüceltiyorsunuz. Koyunlara çobanlık yapmak yerine kurt gibi yaklaşıyorsunuz. Sizin hizmetkarların hizmetkarı olmanız gerekmez mi? Oysa siz efendilerin efendisi gibi yaşıyorsunuz. Tanrı'nın buyruklarının hor görülmesine neden oluyorsunuz."

Bu protestoyu dile getirmek amacıyla yüzyıllar boyunca ayağa kalkan başka insanlar da oldu. Valdenslilerin dilindeki Kutsal Kitap Hollanda diline çevrildi. Kutsal Kitap'ta, 'uyduruk masalların ve göz boyamanın değil, gerçeğin bulunduğu' ilan edildi. On ikinci yüzyılda yaşamış olan eski imanın dostları gerçeği işte böyle duyurdular.

Roma'nın zulmü orada da patlak vermeye başladı. Ancak imanlılar, çoğalmaya ve Kutsal Kitap'ın tek iman yetkisi olduğunu duyurmaya devam ettiler. "Kimsenin zorlanmaması gerektiğini, insanların Rab'be gerçeğin ilanıyla kazanılabileceğini" söylüyorlardı.

Luther'in öğretişleri, Hollanda'da müjdeyi duyurmak için ciddi ve sadık insanları buldu. Eğitimli bir Katolik olarak rahipliğe atanmış olan Menno Simons, sapkınlık korkusuyla Kutsal Kitap'ı okuyamıyordu. İçinde yazılanlardan tümüyle habersizdi. Kendisini benliğin işlerine vererek vicdanını susturmaya çalıştı. Ama çabaları boşa çıktı. Bir süre sonra İncil'i okuma fırsatı buldu. Ona ek olarak Luther'in yazılarını da okuyarak Reform inancını kabul etti.

Kısa süre sonra, bir adamın vaftiz olduğu için nasıl öldürüldüğüne tanık oldu. Bu olay onu çocuk vaftizi konusunda Kutsal Kitap'ı incelemeye yönlendirdi. Vaftiz olmak için tövbe ve imanın gerekliliğini gördü.

Menno, Katolik kilisesinden uzaklaşarak kendi öğrendiği gerçekleri öğretmeye adadı. Almanya ve Hollanda'da fanatiklerden oluşan bir sınıf çıkmış, her türlü kurala ve düzene karşı koymaya başlamıştı. Neredeyse büyük bir ayaklanma olacaktı. Menno onların yalan yanlış öğretilerine ve düzenlerine karşı direndi. Yirmi beş yıl boyunca Hollanda'yı ve kuzey Almanya'yı dolaştı. Öğrettiği ilkeleri yaşamıyla örneklemesi çok etkili oluyordu. Dürüst, alçakgönüllü, içten ve ciddi bir kişiydi. Menno'nun emekleriyle büyük kalabalıklar iman etti.

Almanya'da V. Charles, Reformu yasaklamıştı. Ama prensler onun baskısına karşı engel oluşturdular. Hollanda'da onun gücü daha etkindi. Birbiri ardına zulüm kararları alınıyordu. Kutsal Kitap'ı okumak, dinlemek ya da vaaz etmek, Tanrı'ya gizlice dua etmek, mezmurları söylemek ve kutsal resimlere eğilmemek, ölümle cezalandırılmaya başlandı. Charles ve II. Philip'in yönetimi altında binlerce kişi mahvoldu.

Bir keresinde sorguculaın (Engizisyon müfettişlerinin) önüne bir aile getirildi. Bu aile Katolik kilisesindeki Rab'bin Sofrasına katılmadıkları ve evlerinde tapındıkları için tutuklanmışlardı. En küçük oğul şöyle cevap verdi: "Diz üstü çöküp zihinlerimizi aydınlatması ve günahlarımızı bağışlaması için Tanrı'ya dua ediyoruz. Kralımızın ve yöneticilerimizin bol ve mutlu bir yaşam sürmeleri için yalvarışta bulunuyoruz. Tanrı'nın diğer görevlileri korumasını diliyoruz." Sonuç olarak babayla oğullardan birinin yakılmasına karar verildi.

Yalnızca erkekler değil, bayanlar ve hizmetçi kadınlar da yılmayan bir cesaret gösterdiler. Kadınlar kazıklarda kocalarının yanında yer alırdı. Alevler eşlerini yutarken ezgiler ve mezmurlar söyleyerek onları teselli ederlerdi. Genç bayanlar, sanki uykuya dalıyormuş gibi sakin bir şekilde ölüme atılırdı. Yakılmak üzere meydanlara çıkmadan önce düğünlerine hazırlanır gibi en güzel giysilerine bürünürlerdi.

Zulüm. gerçeğin uğruna tanıklık edenlerin sayısını artırdı. Kral her geçen yıl zalimliğini daha da sertleştiriyordu, ama gerçek yenik düşmedi. Tanrı'ya tapınma özgürlüğünü Hollanda'ya Orangelı William getirdi.

Reform danimarka'da

Müjde kuzey ülkelerine rahatça girdi. Wittenberg'deki öğrenciler Reform inancını İskandinavya'ya taşıdılar. Luther'in yazıları da ışığı yaymaya devam ediyordu. Kuzeyin sert insanları, Romanın batıl inançlarından ve çürümüşlüğünden Kutsal Kitap'ın yaşam veren gerçeklerine koşuyordu.

'Danimarka'nın reformcusu' Tausen, gençliğinde güçlü bir zeka sergilemiş ve manastıra kapatılmıştı. Kiliseye büyük hizmetlerinin dokunacağı düşünülüyordu. Üstelik yetenekliydi de. Genç öğrenciye Almanya'da ya da Hollanda'da bir üniversite seçmesi söylendi. Ancak tek bir koşul vardı: Sapkınlığa kapılma tehlikesi olduğundan Wittenberg'e hiç gitmeyecekti. Keşişler kendisine böyle söylediler.

Tausen, Roma'nın güçlü kalelerinden biri olan Cologne'ye gitti. Kısa zamanda midesi bulanmaya başladı. Öte yandan Luther'in yazılarını ele geçirip büyük bir zevkle okuyordu. Böyle yapmakla üstlerinin desteğini yitirme tehlikesinde olduğunun farkındaydı. Bu yüzden kararını verdi. Üniversite yaşamına Wittenbergde bir öğrenci olarak devam edecekti.

Danimarka'ya döndükten sonra sırrını açıklamadı, ama birlikte olduğu kişileri yavaş yavaş daha pak bir imana yönlendirmeye başlamıştı. Sonra Kutsal Kitap'ı açtı ve günahlının tek kurtuluş ümidi olarak Mesih'i vaaz etti. Tausen'i Roma'nın savunucusu olarak gören ve umut bağlayanlar küplere bindi. Manastırdaki görevinden alınarak bir hücreye tıkıldı. Tausen hücresinin demirleri arasından çevresindekilere gerçeğin bilgisini anlatmaya devam ediyordu. Eğer Danimarkalı zalimlerin sapkınlıkla uğraşına ustalığı olsaydı, Tausen'in sesi bir daha asla duyulmayabilirdi. Ama onu derinlerdeki bir zindana atmak yerine, manastırdan tümüyle kovdular.

O sıralarda yeni öğretinin öğretmenlerini korumaya alan bir kraliyet hükmü çıktı. Kiliseler Tausen'e açıldı; insanlar onu dinlemek için kuyruklar oluşturdu. Danimarka dilinde basılan İncil, hızla dağıtıldı. Rab'bin işine engel olma çabaları, onun daha çok yayılmasını sağladı. Reform inancı Danimarka'da kök salıyordu.

İsveç'te ilerleme

Wittenberg'den gelen genç bir adam yaşam suyunu İsveç'e taşıdı. Reform akımının Olaf ve Laurentius Petri adındaki iki önderi geçmişte Luther ve Melankton'dan ders almışlardı. Olaf da büyük reformcu gibi halkı konuşma sanatıyla etkiliyordu. Laurentius ise Melankton gibi düşünceli ve sakin bir kişiydi. Ama her ikisinde yılmayan bir cesaret vardı. Katolik rahipler cahil ve batıl inançlı halkı kışkırtmaya başladılar. Olaf Petri birkaç olayda canını zar zor kurtardı. Ne var ki kral tarafından korunan ve reform konusunda kararlı olan başka kişiler Roma'ya karşı sürdürülen mücadelede Petri'nin yanında yer almıştı.

Olaf Petri Kralın ve İsveç'in önde gelen kişilerinin huzurunda büyük bir başarıyla reform inancını savundu. Ataların öğretişlerinin yalnızca Kutsal Yazıyla uyumlu olduğunda kabul edilebileceğini söyledi. İmanın temel öğretilerinin, herkes tarafından anlaşılabilmesi için Kutsal Kitap'ta açıkça dile geldiğini vurguladı.

Bu bize Reform ordusunun ne tür insanlardan oluştuğunu göstermektedir. Cahil, bölücü ve şamatacı değildiler. Tanrı'nın Sözünü öğrenmiş ve Kutsal Kitap'ın sağladığı silahlarda ustalaşmışlardı. Reformcular, aydınlardan ve teologlardan oluşuyordu; müjde gerçeğinin tüm sisteminde uzmanlaşmışlardı. Roma okullarının ve eğitim yerlerinin bilgeleri üzerinde kolaylıkla zafer kazanıyorlardı.

İsveç kralı Protestan inancını kabul etti; ulusal birlik de onun yanında bir karar aldı. İki kardeş kralın arzusuyla Kutsal Kitap çevirisini üstlendiler. Krallığın her yerindeki hizmetkarların Kutsal Yazıları açıklamasına ve okullardaki çocukların Kutsal Kitap'ı öğrenmesine karar verildi.

Roma zulmünden özgür kılınan ulus, daha önce hiç ulaşmadığı bir güce ve üstünlüğe kavuştu. Yüzyıl kadar sonra, cılız olarak bilinen bu ulus 'Otuz Yıllık Savaşlar' sırasında Almanya'nın yardımına koştu. Tüm Avrupa'da bunu göze alabilen tek ülke İsveç olmuştu. Kuzey Avrupa'nın tümü yeniden Roma baskısı altına girmek üzereydi. İsveç orduları Protestanlar için Almanya'nın hoşgörü, Reformu kabul etmiş ülkelerin de vicdan özgürlüğü kazanmasını sağladı.

Bölüm 14 — Gerçek İngiltere'de İlerliyor

Luther Alman halkına kapalı kalmış olan Kutsal Kitap'ı açarken Tanrı'nın Ruhu Tyndale'i İngiltere'de aynı şeyi yapmaya yönlendiriyordu. Wycliffe'in Kutsal Kitap'ı, birçok hatalar içeren Latince metinden çevrilmişti. Üstelik el yazması nüshalar o denli pahalıydı ki, çok kısıtlı bir dağıtım yapılabiliyordu.

1516 yılında İncil ilk kez özgün Grekçe dilinde basıldı. Önceki nüshalarda geçen hataların bir kışını düzeltildi, anlamı daha açık bir dille ortaya kondu. Böylece eğitimli insanları gerçeğin bilgisine daha yetkin bir şekilde ulaştırarak Reforma yeni bir yön kazandırdı. Ancak halk hala büyük ölçüde Tanrı'nın Sözünden yok-sundu. Tyndale Wycliffe'in işini tamamlayacak ve Kutsal Kitap'ı halkına verecekti.

Düşüncelerini korkusuzca vaaz etti. Katoliklerin Kutsal Ki- tap'ı kilisenin verdiğine ve yalnızca kilisenin açıklayabileceğine ilişkin iddialarını Tyndale şöyle yanıtladı. "Kutsal Yazıları bize vermek şöyle dursun, bizden siz sakladınız. Kutsal Yazıları öğretenleri siz yaktınız. Elinizde olsa Kutsal Yazıları da yakardınız."

Tyndale'in vaazları büyük bir ilgi yarattı. Ancak rahipler onun işini yıkmaya çalışıyordu. Tyndale. "Ne yapılmalı?" diye düşünüyordu, "Her yere yetişemem ki! İmanlılar Kutsal Yazılara kendi dillerinde sahip olursa, bu çok bilmişlere karşı durabilirler. Kutsal Kitap olmadan halkı gerçekle eğitmek çok zor."

Wycliffe'in zihninde yeni bir tasarı oluşuyordu. "Müjde neden İngiliz dilinde olmasın?... Kiliseye öğle ışığı girebilecekken neden tan ışığıyla yetinelim? İmanlılar İncil'i ana dillerinde okuyabilmeliler." İnsanlar gerçeğe yalnızca Kutsal Kitap'ın gerçeği aracılığıyla ulaşabilecekti.

Bir keresinde Tyndale, eğitimli bir katolikle tartışıyordu. Adam, "Tanrı'nın yasaları olmasa da Papanın yasaları bize yeter" diyordu. Tyndale şöyle cevap verdi: "Papaya ve onun yasalarına meydan okuyorum. Tanrı bana ömür verdiği sürece, saban süren çocuk Kutsal Yazıları senden iyi bilecek."

Tyndale incil'i ingilizce'ye çeviriyor

Zulüm yüzünden evinden olan Tyndale, Londra'ya gitti ve orada bir süre rahatsız edilmeden çalıştı. Ancak Papa yanlıları oradan da kaçması için onu zorladılar. Sanki İngiltere'nin tümü onu kapana kıstırmaya çalışıyordu. Almanya'da İngilizce İncil'i basmaya başladı. Bir kentte basım yasaklandığı zaman başka bir kente gitti. Sonunda Luther'in müjdeyi yıllar önce bir kurulda savunduğu Worms'a geldi. O kentte Reformun birçok yandaşı vardı. İncil üç bin nüsha basıldı ve kısa sürede tükendi. Yeni bir baskı daha yapıldı.

Tanrı'nın Sözü Londra'ya gizlice ulaştırılıyor ve oradan da tüm ülkeye dağıtılıyordu. Papa yanlıları gerçeği bastırma girişiminde bulundular, ama sonuç alamadılar. Durham

piskoposu, bir kitapçıdan oldukça çok sayıda Kutsal Kitap alıyordu. Onları yakıyor ve dağıtımlarına engel olduğunu sanıyordu. Ne var ki böylece kazanılan para, daha yeni ve iyi bir baskının çıkmasına neden oldu. Tyndale daha sonra tutukevine konduğunda ona, Kutsal Kitap basımı için kendisine maddi yardımda bulunanların adını açıklarsa serbest kalacağını söylediler. Tyndale, piskopos Durham'ın elde kalan kitaplara yüksek ücretler ödeyerek herkesten çok yardımcı olduğunu söyledi.

Tyndale sonunda şehit düşerek imanına tanıklık etti. Onun hazırladığı diğer askerler yüzyıllar boyunca, hatta çağımıza kadar savaşmaya devam ettiler. Öte yandan Latimer, kürsüden Kutsal Kitap'ın halkın dilinde okunması gerektiğini duyurmaya devam ediyordu; "Araya kimseyi koymayın; bizi yönlendiren Tanrı'nın sözü olsun. Atalarımızın izinden yürümeyelim. Onların yaptıklarını değil, yapmaları gerekeni yapalım."

Barnes ve Frith, Ridley ve Cranmer, Reformun İngiltere'deki önderleriydi. Bu kişiler Roma'ya yakın çevrelerde de yüksek eğitimleri ve olgunluklarıyla tanınıyordu. Papalığa karşı dirençleri o sistemin yanılgılarını görmekten kaynaklanıyordu.

Kutsal yazının kusursuz yetkisi

Reformcuların - Valdensler, Wycliffe, Huss, Luther, Zwingli gibi - sahip olduğu üstün ilke Kutsal Yazının kusursuz yetkisiydi. Tüm öğretileri ve iddiaları Kutsal Yazılarla sınayarak değerlendiriyorlardı. Bu kişileri kazıkta yanarken destekleyen Tanrı'nın Sözüne imandı. Latimer arkadaşlarıyla birlikte kazığa bağlanarak yakılırken onlara şöyle bağırdı: "Korkmayın. Bugün İngiltere'de Tanrı'nın lütfuyla öyle bir kandil yakıyoruz ki, asla söndürülemeyecek."

İngiliz kiliseleri Roma'ya teslim olduktan yüzlerce yıl sonra İskoç kiliseleri hala özgürlüklerini koruyorlardı. Ne var ki on ikinci yüzyılda papalık yerleşmeye başladı ve oradaki karanlık tüm diğer ülkelerden daha derin oldu. Işık artık İskoçya'daki karanlığa da işlemeye başlamıştı. İngiltere'den Kutsal Kitap'la ve Wycliffe'in öğretişleriyle gelen Lollard'lar, müjde bilgisinin sağlanması için çok emek verdiler. Reformun başlamasıyla birlikte Luther'in yazıları ve Tyndale'in İngilizce Incil'i oraya da ulaştı. Bu haberciler sessizce dağları ve vadileri aştılar; gerçeğin meşalesinin dört yüz yıllık zulüm nedeniyle sönmeye yüz tuttuğu yerlere yeni yaşam getirdiler.

Daha sonra birdenbire tehlikeye uyanan papalık önderleri İs- koçyanın en soylu oğullarını kazıklarda yaktılar. Can veren bu tanıklar halkın yüreğini Roma'nm zincirlerini kırıp atmak için ölümsüz bir arzuyla doldurdu.

John Knox

Hamilton ve Wishart, Rab'bin alçakgönüllü öğrencileri olarak kazıkta can verdiler. Ama Wishart'ın küllerinden, alevlerin susturmayacağı bir kişi çıktı. Bu kişi Tanrı'nın yardımıyla İskoçya'daki papalığın son bulmasını sağladı.

John Knox Tanrı Sözünün gerçekleriyle beslenmek için kilisenin geleneklerine sırtını çevirdi. Wishart'ın öğretişi, onun Roma'yı terk etmesine ve zulüm gören reformculara katılmasına neden oldu.

Dostları vaaz vermesi için Knox'a üsteliyor, ama o bu sorumluluktan çekiniyordu. Günler boyunca kendisiyle savaştıktan sonra karar verdi. Yılmak bilmeyen bir cesaretle hizmet etmeye başladı.

Bu içten reformcu, insandan korkmuyordu. İskoçya kraliçesiyle yüz yüze geldiğinde, onu ne tehditler ne de vaatler yıldırabildi. Kraliçe ona devletin yasakladığı bir inancı halka öğrettiğini ve böylece yöneticilere boyun eğmekle ilgili Tanrı yasasını çiğnediğini söyledi. Knox şöyle karşılık verdi: Eğer İbrahim'in soyu, Firavun'un inancını benimsemiş olsaydı, bugün inancımız ne olacaktı? Ya da elçilerin dönemindeki herkes Roma imparatorlarının inancını benimsemiş olsaydı, yeryüzünde şimdi hangi inanca yer olacaktı?"

Mary şöyle dedi: "Sen Kutsal Yazıları farklı bir şekilde yo- rumluyorsun, onlar (Roma katolikleri) farklı şekilde yorumluyor. Kime inanayım, kim yargıç olacak?"

Knox, "Sözünü açıkça söylemiş Tanrı'ya inanacaksınız" diye karşılık verdi, "Tanrı'nın sözü gayet açıktır. Kendisiyle asla çelişkiye düşmeyen Kutsal Ruh, zor anlaşılan bazı metinleri, başka metinlerde daha açık bir şekilde ortaya koyacaktır."

Korkusuz Knox, İskoçya papalıktan özgür olana dek hayatını tehlikeye atarak hedefine koşmaya devam etti.

İngiltere'de Protestanlığın ulusal inanç olarak yerleşmesi, zulmü durdurmamış, ama azaltmıştı. Roma'nın birçok unsuruna hala yer veriliyordu. Papanın üstünlüğü reddedilmiş, ama onun yerine kilisenin başı olarak kral geçmişti. Müjdenin paklığından hala büyük bir kopuş vardı. Dinsel özgürlük henüz anlaşılmamıştı. Protestan yöneticiler Roma'nın zalim yöntemlerine çok nadir olarak başvursalar da her insanın kendi vicdanına göre Tanrı'ya tapınma hakkı tam anlamıyla benimsenmemişti. Birçok kişi yüzlerce yıl boyunca bölücülükle suçlanarak baskı gördü.

Binlerce kilise önderi sürülüyor

On yedinci yüzyılda binlerce kilise önderi sürüldü ve insanların kilise tarafından onaylanan toplantılar dışında herhangi bir dinsel toplantıya katılması yasaklandı. Rab'bin zulüm gören çocukları, ormanın derinliklerinde toplanarak dualarına ve övgülerine devam ettiler. Birçokları imanlarından ötürü acı çekti. Tutukevleri doldu, aileler parçalandı. Her şeye rağmen onların tanıklığı susturulamadı. Birçoklan Amerika'ya sürüldü; orada sivil ve dinsel özgürlüğün temellerini attılar.

John Bunyan adında bir kişi, suçlularla dolu bir zindanda gökyüzünün havasını soludu; ölüm diyarından göksel kente doğru yol alan 'İmanlının Yolculuğu' adlı harika eserini

yazdı. ‘İmanlının Yolculuğu’ ve ‘Baş Günahkarlara Bol Lütuf adlı kitaplar birçok kişiyi yaşam yoluna çekti.

Ruhsal karanlığın hüküm sürdüğü bir dönemde Whitefield ve Wesley’ler ortaya çıkarak Tanrı’nın ışığını taşıdılar. Katolik kilisesinin baskısı altında yaşayan insanlar, putperestlikten pek farkı olmayan bir yaşam biçimine zorlanmışlardı. Üst sınıflar tanrısallıkla alay ediyor, alt sınıflar ise kötülüğe terk ediliyordu. Kilisenin gerçeğin davasını destekleyecek cesareti ya da imanı yoktu.

İmanla aklanma

Luther tarafından öğretilen imanla aklanmaya ilişkin büyük öğreti, Roma’nın kurtuluş için iyi eylemlere dayanma ilkesi yüzünden hemen hemen tümüyle gözden kaybolmuştu. Whitefield ve Wesley’ler, Tanrı’nın beğenisini kazanmak için içtenlikle gayret gösteriyorlar, dinin tüm gereklerini yerine getirmeye çalışıyorlardı.

Charles Wesley bir keresinde hasta düştü; ölümün yaklaşmakta olduğunu hissediyordu; kendisine sonsuz yaşam ümidini neye dayandırdığı soruldu. ‘Tanrı için elimden geleni ardıma koymadım” dedi. Arkadaşı bu yanıttan tatmin olmamıştı, üsteledi. Wesley, “Ne yani! Gösterdiğim gayret ve verdiğim emekten başka neye dayanarak iiınit edebilirim?”8 Kilisenin üzerine işte böyle bir karanlık çökmüştü; insanlar tek kurtuluş ümidi olan çarmıha gerilmiş olan Mesih’in kanından böyle uzak kalıyordu.

Wesley ve dostları, Tanrı yasasının sözleri ve eylemleri olduğu kadar düşünceleri de kapsadığını görmeye başladılar. Büyük bir titizlikle dua ederek doğal benliğin kötü yönlerini bastırmaya çalıştılar. Kendilerini inkar ederek ve aşağılayarak, Tanrı’nın beğenisi kazanmak amacıyla kutsallığa kavuşmak için her türlü çabayı gösterdiler. Ama günahın mahkumiyetinden kurtulma ve gücünü kırma savaşında tümüyle yenik düştüler. Protestanlık sunağı üzerinde sönmeye yüz tutan tanrısal gerçeğin alevleri, bazı Bohemyalı imanlılar tarafından yeniden harlanacaktı. Bunlar Saksonya’ya sığınmışlar ve eski imanı elden bırakmamışlardı. Bu imanlılar aracılığıyla Wesley ışığa kavuştu.

John ve Charles Wesley Amerika’ya bir görev için gönderildiler. Gemide birkaç Alınanla birlikteydiler. Şiddetli rüzgarlarla mücadele ettiler. Ölümle yüz yüze geldiğini gören John, Tanrı’yla barışına güvencesine sahip olmadığını hissetti. Alınanlarda kendisinin yabancı olduğu bir sakinlik ve güven duygusu vardı. Wesley şöyle anlatıyor: “Onların davranışındaki ciddiyeti önceden de fark etmiştim. Gururdan, öfkeden, hırstan olduğu kadar korku ruhundan da kurtulup kurtulmadıklarını denemek için iyi bir fırsat çıkmıştı. Birlikte toplanmış mezmur okuyorduk, deniz birden patladı. Dalgalar geminin üzerinden geçip güverteye dökülüyordu. Bir an suların bizi yutacağını sandım. İngilizler korkuyla çığlık atmaya başladılar. Almanlar sakin bir şekilde ezgi söylüyordu. Sonra on-lardan birine ‘Korkmadınız mı?’ diye sordum. ‘Tanrı’ya şükür, hayır’ diye cevap verdi. ‘Peki ama

kadınlarınız ve çocuklarınız da korkmadı mı?' diye sordum. 'Hayır, kadınlarımız ve çocuklarımız ölmekten korkmaz' dedi."

Wesley'in içi 'tuhaf bir şekilde ısınıyor' Wesley İngiltere'ye döndükten sonra Alman bir eğitmenin yardımıyla Kutsal Kitap imanı konusunda daha açık bir anlayış kazandı. Londra'daki bir toplantı sırasında Luther'in yazdığı bir tümce okundu. Wesley bunu dinlerken içinde imanın alevlendiğini hissetti. "İçimin tuhaf bir şekilde ısındığını hissettim" dedi, "Mesih'e ve kurtuluşum için yalnızca O'na güvendiğimi hissettim. Bana bir güvence verildi. Günahlarım, *benim* bile *günahlarım* silindi, günahın ve ölümün yasasından özgür *kılındım*.10

Wesley dualarla, oruçlarla ve kendini inkar ederek kazanmak için emek verdiği lütfun bir armağan olduğunu bulmuştu. Bu armağana para ödemeden, ücret vermeden kavuştu. Tanrı'nın karşılıksız armağanının yüce müjdesini her yere yaymak için yüreğinde büyük bir ateş yandı. "Tüm dünyayı müjdeyi duyurmam gereken bir yer olarak gördüm" dedi, "dünyanın neresinde olursam olayım, dinlemeye hazır olanlara kurtuluş müjdesini duyurmayı koşulsuz görevim olarak görüyorum."

Wesley sıkı disiplinli yaşamına olduğu gibi devam etti. Ama bu kez imanının kökü olarak değil, imanının sonucu ve kutsallığının meyvesi olarak böyle bir yaşam sürüyordu. Tanrı'nın Mesih'teki lütfu artık itaat yoluyla sergilenecekti. Wesley'in yaşamı, öğrendiği büyük gerçekleri vaaz etmeye adandı. Mesih'in dökülen kanına iman yoluyla aklanmayı, Kutsal Ruh'un gücüyle yeniden doğmayı, Mesih'e benzeyen bir yaşam sürerek Tanrı için ürün vermeyi öğretmeye başladı.

Whitefield'e ve Wesley kardeşlere Tanrı'yı tanımayan dostları tarafından şu anda onurlandırılan 'Metodist' adı verildi. Kutsal Ruh, çarmıha gerilmiş olan Mesih'i vaaz etmeleri için onları yön-lendiriyordu. Binlerce kişi kurtuluşa kavuştu. Bu koyunların yırtıcı kurtlardan korunması gerekiyordu. Wesley'in yeni bir mezhep oluşturmak gibi bir düşüncesi yoktu, ama yeni imanlıları 'Metodist Bağlantı' adı verilen bir şekilde örgütledi.

Bu vaizlere kurumlaşmış (canlılığını yitirmiş) kiliselerden gizemli ve etkili bir baskı geldi. Ama gerçek yine de kapalı olan kapılardan sızıp içeri giriyordu. Kilise görevlilerinden bazıları ahlaksal uykularından uyanıp kendi bölgelerinde ateşli vaizler haline geldiler.

Wesley'in günlerinde farklı yeteneklere sahip olan insanlar, öğretinin her noktasında aynı düşünceye sahip olmayabiliyordu. Whitefield ve Wesley kardeşler arasındaki farklar bir ara kopma noktasına geldi. Ancak Mesih'in okulunda yumuşak huyluluk dersini aldıkça, birbirlerine karşılıklı olarak katlanmaya başladılar. Yanılgıların ve günahların her yerde cirit attığı bir dönemde ayrılıklara gerek yoktu.

Wesley ölümden kaçıyor

Etkili kişiler Wesley kardeşlere karşı güç kullanmaya başladılar. Ruhban sınıfına ait olan birçok kişi düşmanlık yapıyordu. Kiliselerin kapıları pak imana karşı kapandı. Kürsülerden onları reddeden rahipler, karanlık ve günah unsurlarına yol açmış oldular. John Wesley Tanrı merhametinin bir mucizesi olarak defalarca ölümden kurtuldu. Hiçbir kaçış noktası olmadığı zamanlarda insan biçimine bürünen bir melek yanında beliriyordu. Kalabalık yere yıkılırken Mesih'in hizmetkarı bir kaçış fırsatı yakalamış oluyordu.

Wesley bu şekilde kurtulduğu bir anda şöyle dedi: "Birçokları giysilerimi çekiştirip beni yere yıkmaya çalışırken sürekli başarısız oluyordu. Arkamda öfkeli bir adam vardı, elindeki kalın meşe sopayla bana birkaç kez vurmuştu. Eğer o sopayla sadece bir kez kafama vursa, benden kurtulacaktı. Ama hep ıskaladı. Bunun nasıl olduğunu bilmiyorum, çünkü ben sıkıştırılmış olduğum için hiç hareket edemiyordum."

O günlerin Metodistleri alaya, zulme ve hatta şiddete bile göğüs gerdiler. Bazı durumlarda halk meydanlarına bir belge asılıyor, Metodistlerin pencerelerini kırmak ya da evlerini yağmalamak isteyenler belli bir saatte toplanmaya çağrılıyordu. Tek ha-taları günahkarları kutsallık yoluna çevirmeye çalışmak olan insanlara karşı sistematik bir zulüm uygulanıyordu.

İngiltere'de, Wesley'in döneminden önceki ruhsal çöküntü-nün nedeni Mesih'in öğretişlerinin ahlaksal yasayı ortadan kaldırdığına ve imanlıların artık yasaya uymak zorunda olmadıklarına ilişkin bir yanılgıydı. Ruhsal hizmetkarların insanlara Tanrı'nın buyruklarına uymayı öğretmemeleri gerektiği söyleniyordu. Çünkü Tanrı'nın kurtuluş için seçtiği kişiler zaten olgunlaşarak erdemlere kavuşacaktı; öte yandan sonsuz yargı için belirlenenlerin de zaten tanrısal yasaya uyacak güçleri yoktu. Dolayısıyla bunları öğretmek gereksizdi.

Başka kişilere göre de 'seçilmiş olanlar Tanrı'nın beğenisini ve lütfunu yitirmeyecekleri için, kötü eylemleri gerçekten günah değildir, dolayısıyla bunları itiraf etmelerine ve tövbe ederek bunlardan dönmelerine gerek yoktur.13 Bu yüzden tanrısal yasanın seçilmişler tarafından en korkunç şekilde çiğnenmesi bile Tanrı'nın gözünde günah değildir' diye ilan edildi. Çünkü zaten yasanın yasakladığı ve Tanrı'yı hoşnut etmeyen bir şeyi yapamazlar.

Bu korkunç öğretiler daha sonra 'doğruluk standardı olarak değişmeyen tanrısal yasa yoktur' ve 'ahlak standartlarını toplum belirler ve değiştirir' gibi düşüncelere yol açtı. Bütün bu düşün-celerin kaynağı gökyüzünde Tanrı yasasının doğruluk kısıtlamalarını yıkmayı tasarlayan şeytan'dı.

Tanrısal yasaların insan karakterini karşı konulamayacak bir şekilde belirlediğine ilişkin öğretiler birçok kişinin Tanrı'nın yasasını çiğnemesine neden oldu. Wesley Tanrı yasasının imanlılar için geçerli olmadığına ilişkin bu öğretiye sürekli olarak karşı durdu. "Çünkü Tanrı'nın biitiin insanlara kurtuluş sağlayan lütfu ortaya çıkmıştır." "O tüm insanların

kurtulmasını ve gerçeğin bilincine erişmesini ister.” “Dünyaya gelen, her insanı aydınlatan gerçek ışık vardı.” (Titus 2:11; l.Timoteyus 2:3-6; Yuhanna 1:9). İnsanlar yaşam armağanını kendi istekleriyle reddederek kurtuluşa sırtlarını çevirirler.

Tanrı’nın yasası savunuluyor

Mesih’in ölümü sayesinde on buyruğun törensel yasayla birlikte ortadan kaldırıldığı iddiasına karşılık Wesley şöyle cevap verdi: “Tanrı on buyruktan oluşan ve peygamberler tarafından da onaylanan ahlaksal yasayı ortadan kaldırmamıştır. Bu yasa asla bozulamaz. Çünkü gökyüzünde sadık bir tanık olarak durmaktadır.”

Wesley yasanın ve müjdenin yetkin bir uyum içerisinde olduğunu ilan etti; “Bir yandan yasa her zaman müjdenin yolunu açar ve ona doğru yönlendirir. Diğer yandan ise müjde yasaya daha etkili bir şekilde uymamızı sağlar. Örneğin yasa bizden Tanrı’yı ve komşumuzu sevmemizi, yumuşak huylu, alçakgönüllü ve kutsal olmamızı ister. Bu buyrukları yerine getirmeye yeterli olmadığımızı hissederiz, ama Tanrı’nın vaadi bize o sevgiyi vermek, bizi yumuşak huylu, alçakgönüllü ve kutsal kılmaktır. Dolayısıyla biz bu iyi habere, yani müjdeye sarılırız. Mesih İsa’ya iman yoluyla yasanın doğruluğunun içimizde yerine geldiğini görürüz.”

Wesley ayrıca şöyle dedi: “Mesih’in müjdesinin en büyük düşmanları, insanlara buyrukların - en küçüğünü bile olsa - çiğnemeyi öğretenlerdir. Bu kişiler Rab’bi Yahuda’nın yaptığı gibi onurlandırırlar; öperek selam verirler. Ama aslında O’nu ele vermektedirler, kanından söz ederek tacını almaktadırlar, müjdeyi yayma adı altında yasanın gereklerini hafifletmektedirler.”

Yasanın ve müjdenin uyumu

Müjdeyi duyurmanın yasanın yerine geçtiğini söyleyenlere Wesley şöyle cevap verdi: “Müjde yasanın en birinci görevini yani günahlı olduklarına dair insanları ikna etme ve cehennemin kenarında dolaşanları uyandırma görevini yapmaz. Bu yasanın görevidir. Sağlıklı olanlara ya da olduğunu sananlara hekim tavsiye etmek saçmadır. Önce onları hasta olduklarına dair ikna etmelisiniz. Yoksa size gayretiniz için teşekkür etmeyeceklerdir. Yürekleri hiçbir zaman kırılmamış olanlara Mesih’i önermek de aynı şekilde saçına olacaktır.”

Wesley, Tanrı’nın lütuf müjdesini vaaz ederken efendisi gibi ‘yasayı büyütmeyi ve onu görkemli kılmayı’ istedi (İşaya 42:21). Bunun çok büyük sonuçları oldu. Yarım yüzyılı aşan hizmetinin sonunda, yarım milyondan fazla izleyiciye sahip oldu. Onun emekleriyle günah çukurundan alınıp daha yüce ve pak bir yaşama kavuşanları ancak Tanrı’nın Egemenliğinde toplandığımızda göreceğiz. Wesley’in yaşamı her imanlıya eşsiz değerde bir ders ve-riyor.

Keşke Mesih’in bu kulunun imanı, sönmek bilmeyen harareti, özverileri ve adanmışlığı günümüzdeki kiliselerde görülebilse!

BÖLÜM 15 — FRANSIZ DEVRIMI

Bazı uluslar Reformu gökten gelen bir haberci gibi kucakladılar. Başka diyarlarda ise Kutsal Kitap bilgisi hemen hemen tümüyle dışlandı. Bir ülkede gerçek ve yanılgı, hüküm sürmek için yıllarca mücadele etti. Gökyüzünün gerçeği sonunda tümüyle geri püskürtüldü. Tanrı lütfunun armağanını hor gören halkın arasından Kutsal Ruh'un koruyucu engeli kalktı. Tüm dünya ışığın bile bile reddedilişinin meyvesine tanık oldu.

Fransız Devrimi sırasında Kutsal Kitap'a karşı bir savaş başlatılmıştı. Bu savaş Roma'nm Kutsal Yazıları sindirmesinin bir sonucuydu (Ek'e bkz.). Roma Kilisesinin öğretişinin ürünleri çarpıcı bir şekilde görülebiliyordu.

Esinleme kitapçığında 'yasa tanımaz adamın' egemenlik sürmesiyle özellikle Fransa'nın yaşadığı korkunç sonuçlar dile getirilmiştir: "Orası, kutsal kenti iki ay boyunca ayaklarıyla çiğneyecek olan uluslara verildi. İki tanığıma güç vereceğim; çuldan giysiler içinde bin iki yüz altmış gün peygamberlik edecekler... Tanıklık görevleri sona erince dipsiz derinliklerden çıkan canavar onlarla savaşacak, onları yenip öldürecek. Cesetleri, simgesel olarak Sodom ve Mısır diye adlandırılan büyük kentin ana yoluna serilecek. Onların Rab'bi de orada çarmıha gerilmişti... Yeryüzünde yaşayanlar, onların bu durumuna sevinip bayram edecek, birbirlerine armağan gönderecekler. Çünkü bu iki peygamber, yeryüzünde yaşayanlara çok eziyet etmişti. Üç buçuk gün sonra iki peygamber, Tanrı'dan gelen yaşam soluğunun bedenlerine girmesiyle ayağa kalktılar. Onları görenler dehşete kapıldı" (Esinleme 11:2-11).

'Kırk iki ay' ve 'iki bin iki yüz üç gün' aynı süredir; Mesih'in kilisesinin Roma zulmüne katlandığı zaman dilimini temsil eder. Zulüm 1260 yıl sürmüş, İ.S. 538 yılında başlamış ve 1798 yılında son bulmuştur (Ek'e bkz.). O sürenin sonunda Fransız ordusu Papayı tutsak alınıştır. Papa sürgünde can vermiştir. Papalık hiyerarşisi o zamandan beri eski gücünü toparlayamamıştır.

Kilisenin zulmü 1260 yıldan fazla sürmedi. Tanrı halkına merhamet ederek Reformun da etkisiyle bu süreyi kısalttı.

'İki tanık' Eski ve Yeni Antlaşma'dan oluşan Kutsal Yazıları temsil eder. Bunlar Tanrı yasasının başlangıcının, devamlılığının ve aynı zamanda kurtuluş tasarısının tanıklarıdır.

'İki tanığıma güç vereceğim; çuldan giysiler içinde bin iki yüz altmış gün peygamberlik edecekler.' Kutsal Kitap yasaklandığı, tanıklığı çarpıtıldığı, onun gerçeklerini ilan edenlerin ele verildiği, işkence gördüğü ve imanları uğruna şehit olduğu ya da sürüldüğü zaman 'çuldan giysilere bürünerek' peygamberlik etmiş gibi oldu. En karanlık zamanlarda sadık kişilere Tanrı'nın gerçeğini ilan etmek için bilgelik ve yetki verildi (Ek'e bkz.).

"Biri onlara zarar vermeye kalkışırsa, ağızlarından ateş fışkıracak ve düşmanlarını yiyip bitirecek. Onlara zarar vermek isteyen herkesin böyle öldürülmesi gerekir" (Esinleme 11:5). Tanrı Sözünü çiğneyen insanlar cezasız kalmayacaktır!

"Tanıklık görevleri sona erince." İki tanık görevlerinin sonuna doğru yaklaşırken dipsiz derinliklerden bir canavar çıkacak ve onlarla savaşacaktır. Şeytan'ın gücünün yeni bir belirtisi görülüyor.

Roma'nın politikası Kutsal Kitap'a saygı adı altında onu bilinmeyen bir dilde tutarak insanlardan gizlemekti. Roma'nın yönetimi altında çula bürünmüş tanıklar (Kutsal Kitap) peygamberlik ettiler. Ancak 'dipsiz derinliklerden çıkan canavar', Tanrı'nın Sözüne açık ve kararlı bir savaş başlatacaktır.

Sokaklarında tanıkların öldürüldüğü 'büyük kent', 'ruhsal olarak' Mısır'dır. Kutsal Kitap tarihi boyunca yaşayan Tanrı'nın varlığını en cesur şekilde inkar eden ve O'nun buyruklarına en ısrarla karşı duran uluslardan biri Mısır'dır. Gökyüzüne en büyük başkaldırıda bulunan kral Firavun'dur; "Rab kim oluyor ki, O'nun sözünü dinleyip İsrail halkını salıvereyim?" dedi. "Rab'bi tanımıyorum. İsrailliler'in gitmesine izin vermeyeceğim" (Çıkış 5:2). Bu düpedüz tanrıtanımazlıktır (ateizm). Mısır'ı temsil eden ulus da Tanrı'yı aynı şekilde inkar edecek ve O'na küstahlık edecektir.

'Büyük kent' aynı zamanda 'ruhsal olarak' Sodom'la kıyas-lanıyor. Sodom'un çürümüşlüğü özellikle cinsel alanda belirgindi. Bu peygamberliğin yerine geleceği ulus benzer bir niteliğe sahip olacaktır.

O halde peygamberliğe göre 1798'den hemen önce Şeytan'dan kaynaklanan bir güç çıkacak ve Kutsal Kitap'a karşı savaş verecektir. Tanrı'nın iki tanığının bu şekilde susturulduğu kentte, Firavun'un tanrıtanımazlığı ve Sodom'un cinsel ahlaksızlığı kol gezecektir.

Peygamberliğin çarpıcı bir şekilde yerine gelmesi

Bu peygamberlik Fransa tarihinde 1793 yılındaki Devrim sırasında çarpıcı bir şekilde yerine geldi. Fransa, Devlet Yürütme Kurulunun kararıyla Tanrı'nın olmadığını ilan eden tek dünya devletidir. Halk bu duyuruyu dans edip şarkılar söyleyerek kabul etti.

Fransa Sodom'a benzer nitelikler de sergilemektedir. Fransanın tanrıtanımazlığını ve cinsel ahlaksızlığını dile getiren bir tarihçi şöyle diyor: Dinle ilgili devlet yasalarıyla birlikte insanların meydana getirebileceği en kutsal kuruluş olan evlilik ilişkisi de geçici bir zemine oturtulmuş, iki insanın sırf zevk için birleşmesi ve ayrılması ınazur görülmüştür... Söylediği zekice şeylerle ünlenen Sophie Arnoult adındaki oyuncu, bunun zinayı serbest bırakmak olduğunu dile getirmiştir."

Mesih'e karşı düşmanlık

'Onların Rab'bi de orada çarmıha gerilmişti.' Bu da Fransa tarafından yerine getirildi. Gerçek hiçbir ülkede bu denli zalimce bir düşmanlıkla karşılaşmamıştır. Fransa müjdeye iman edenlere zulmederek Mesih'i öğrencilerinin kimliğinde çarmıha germiş oldu.

Kutsalların kanı yüzyıllar boyunca döküldü. 'İsa Mesih'e tanıklık eden' Valdensler. Piedmont dağlarında can verirken Fransanın Albijenleri de aynı yolda yürüyorlardı. Reformun öğrencileri korkunç işkencelerle öldürüldü. Kral ve soylular, yüksek sınıftan bayanlar ve saray uşakları İsa'nın acılar içinde can veren şehitlerini seyrettiler. Cesur Hügonotların, birçok mücadelede kanları dö-küldü: vahşi hayvanlar gibi avlandılar.

Onsekizinci yüzyılda eski imanlıların Fransa'da kalan çocukları ve torunları güneydeki dağlarda saklanarak atalarının imanını sürdürdüler. Kovuklarda ömür boyu tutsaklığa mahkum oldular. Fransız imanlıların soyluları da zincirlenerek soyguncular ve katillerle bir tutuldular; korkunç işkencelere maruz kaldılar. Diğerleri diz üstünde dua ederken katledildi. Onların ülkesi kılıçla ve baltayla düştü; geniş ve kasvetli bir çöle döndü.

Bu canavarlıklar karanlık bir çağda değil XIV. Louis'nin parlak döneminde gerçekleşti. O zaman bilimin gelişmeye başladığı zamanlardı. Saray yetkilileri ve diğer yöneticiler okumuş, eğitimli kişilerdi; üstelik yardımsever ve yumuşak huylu olarak tanınıyorlardı.

Suçların en korkuncu

Dehşet içinde geçen yılların en korkunç olaylarından biri 'Aziz Bartholomew Katliamıydı'. Fransa kralı rahiplerin ve din görevlilerinin ısrarıyla bu kararı aldı. Gece çalınacak olan zil, katliamı başlatacaktı. Krallarının onuruna güvenerek evlerinde uyuyan binlerce Protestan dışarı çıkarılarak katledildi.

Katliam Paris'te yedi gün boyunca sürdü. Protestanlığın bulunduğu tüm diğer kasabalara kralın buyruğuyla yayıldı. Soylu ve köylü, yaşlı ve genç, anne ve çocuk birlikte düştüler. Tüm Fransa'da katledilenlerin sayısı 70.000'i buldu.

Katliamın haberleri Roma'ya ulaştığında ruhban sınıfının sevincine diyecek yoktu. Lorraine kardinali haberciyi bin taçla ödüllendirdi. St.Angelo'nun topları atıldı; her yerde ziller çalınarak gece yarısına kadar ateşler yakıldı. XIII. Gregor kardinaller ve diğer din görevlileri eşliğinde, arkasında uzun bir alay olduğu halde St.Louis kilisesine gitti... Katliamın anısına bir madalya takıldı... Bir Fransız rahip o günün mutluluğunu ve sevincini anlata anlata bitiremiyor. Haberleri duyunca kendisi de Tanrı'ya ve Aziz Louis'e şükürler sunmuş.4

St. Bartholomew Katliamının arkasında etkin olan ruh, Fransız Devriminin de arkasında işlev görüyordu. İsa Mesih bir sahtekar ilan edildi. Fransa'nın tanrıtanımazları Mesih'i kastederek "Sefili Ezin" diye bağırıyordu. Tanrı'ya küfür ve kötülük el ele gidiyordu.

Gerçeği, paklığı ve bencil olmayan sevgisi nedeniyle Mesih çarmıha gerilirken Şeytan onurlandırılıyordu.

‘Dipsiz derinliklerden çıkan canavar onlarla savaşacak, onları yenip öldürecek’ (Esinleme 11:10). Fransız Devrimi sırasında orada hüküm süren tanrıtanımaz güç gerçekten de Tanrı’ya ve Onun Sözüne karşı savaş verdi. Tanrı’ya tapınmak Ulusal Meclis tarafından yasaklandı. Kutsal Kitap’lar toplanarak meydanlarda yakıldı. Kutsal Kitap’ın buyruklarına dayanan kurumlar kaldırıldı. Haftalık dinlenme günü bir kenara bırakıldı; onun yerine her onuncu gün eğlenceye adandı. Vaftiz ve Rab’bin Sofrası yasaklandı. Mezarlıklara asılan bildirilerde ölümün sonsuz uyku olduğu ilan edildi.

Her türlü dinsel ibadet kaldırıldı. Paris piskoposu çağrıldı; yıllarca öğrettiği dinin rahiplerin uydurması olduğunu, ne tarihte ne de gerçekte hiçbir temeli bulunmadığını halka ilan etmesi istendi. Piskopos da buna karşılık kendisini adamış olduğu Tanrı’nın varlığını açık sözlerle reddetti.5

‘Yeryüzünde yaşayanlar, onların bu durumuna sevinip bayram edecek, birbirlerine armağanlar gönderecekler. Çünkü bu iki peygamber, yeryüzünde yaşayanlara çok eziyet etmişti’ (Esinleme 11:10). Tanrıtanımaz Fransa, Tanrı’nın iki tanığının azarlayan sesini kıstı. Gerçeğin sözü onun sokaklarına serildi. Tanrı’nın yasasından nefret edenler sevinçle coştular. İnsanlar göğün Kralına açıkça meydan okudular.

Küstahça cüret

Yeni düzenin ‘rahiplerinden’ biri şöyle dedi: “Ey Tanrı, eğer varsan, lekelenen adının öcünü al. Sana meydan okuyorum! Sessiz kalıyorsun, şimşeklerini çaktırmıyorsun. Bundan sonra senin varlığına kim inanır?”6 Bu sözler “Rab kim ki, O’nun sözünü dinle-yeyim?” diyen Firavun’un sözlerine ne kadar çok benziyor.

“Akılsız içinden, ‘Tanrı yok!’ der”, “Bunların da akılsızlığını herkes açıkça görecektir” (Mezmurlar 14:1; 2.Timoteyus 3:9). Fransa diri Tanrı’ya tapınmayı reddettikten sonra Akıl Tanrıçasına tapınmaya başlayarak putperestlik yapacak kadar düştü. Üstelik bu, ulusun temsilciler meclisinde gerçekleşti! “Meclisin kapıları açıldı... Üyeler özgürlüğü öven bir şarkı söyleyerek sırayla içeri girdiler. Yanlarında Akıl Tanrıçası adını verdikleri üzeri örtülü bir bayan heykeli vardı. Bu heykel başkanın yanına konuldu.”

Akıl tanrıçası

“Akıl Tanrıçasının dikilmesi ulus çapında tekrarlanan bir olay halini aldı. Devrime canla başla katıldıklarını göstermek isteyen birçok kişi aynı şeyi yaptı.”

‘Tanrıça’, Meclise getirildiği zaman konuşmacı onun elinden tutarak topluluğa döndü ve şöyle dedi: “Ey ölümlüler, korkula-rınızın yarattığı Tanrı’nın güçsüz şimşekleri önünde titremeyi bırakın artık. Bundan böyle Akıldan başka bir tanrıyı tanımayın. Size bu tanrının en pak ve soylu heykelini veriyorum. Böyle bir tanrıya kurban sunulur.”

Tanrıça başkan tarafından kucaklandıktan sonra oradan alınarak Notre Dame katedraline götürüldü. Orada yüksek bir sunağa konuldu ve varolan herkesin hayranlığını kazandı.8

Papalığın başlattığı işi tanrıtanımazlık tamamlıyor ve Fransa'yı yıkıma sürüklüyordu. Fransız Devrimini kaleme alan yazarlar. bu tür aşırılıkların sorumlusunun taht ve kilise olduğunu söylediler. (Ek'e bkz.) Aslında adil olmak gerekirse, en büyük sorumlu kiliseydi. Papalık kralların zihinlerini Reforma karşı zehirlemişti. Tahttan kaynaklanan zalimliğin ve baskının kaynağı Roma'nm de-hasıydı.

Müjdenin kabul edildiği her yerde insanların zihinleri aydınlandı. Onları batıl inançlara ve cahilliğe bağlayan zincirler kırıldı. Krallar bunu gördüler ve kendi despotlukları yüzünden titrediler.

Roma'nın kıskanç korkularının alevlenmesi fazla sürmemişti. Papa Fransa'daki yetkililere 1525 yılında şöyle dedi: "Bu çılgınlık (Protestanlık) yalnızca dinle karşılaşıp onu yok etmekle kalmayacak, aynı zamanda her türlü yönetimi, soyluluğu, yasayı, düzeni ve rütbeyi de ortadan kaldıracak." Papalık sözcüsü kralı şöyle uyardı: "Protestanlar her türlü dini ve sivil düzeni bozacaktır. Taht da sunak kadar tehlike altındadır." Roma, Fransa'yı Reformun karşısına almakta fazla gecikmedi.

Kutsal Kitap'ın öğretişi bir ulusun refahının temel taşları olan adaleti, doğruluğu ve gerçeği halkın yüreğine yazacaktı. "Doğruluk bir ulusu yüceltir", "Tahtın güvencesi adalettir" (Süleyman'ın Özdeyişleri 14:34; 16:12. Bkz. İşaya 32:17). Tanrısal yasaya uyan kişi, ülkenin yasalarına da saygıyla uyacaktır. Fransa Kutsal Kitap'ı yasakladı. Yüzyıllar boyunca gerçek uğruna acı çekmeyi göze alan dürüst, bilgili ve ahlaklı insanlar, dağ kovuklarında köle gibi yaşadılar, kazıklarda yandılar ya da zindanlarda çürüdüler. Binlerce kişi Reformun başlangıcıyla birlikte 250 yıl boyunca kaçtılar.

O uzun süre içinde müjdenin öğrencilerinin zalimlerin çılgınca öfkesinden kaçmadığına tanık olmayan bir Fransız soyu yoktur. Kaçanlar kendileriyle beraber bilgiyi, sanatları ve endüstriyi de götürdüler; sığınabildikleri ülkeleri bu nitelikleriyle zenginleştir-diler. Eğer o zaman sürülenler orada kalsalardı, Fransa kim bilir ne büyük, zengin ve mutlu bir ülke olacaktı! Ancak kör bağnazlıkla her erdemli öğretmeni, düzenin her koruyucusunu, tahtın her dürüst savunucusunu kovdular... Sonunda devletin yıkımı tamamlandı.10 Tüm dehşetleriyle birlikte Fransız devrimi gerçekleşti.

Neler olabilirdi?

Hügonotlarm kaçışıyla birlikte Fransa'da genel bir gerileme başladı. Büyüyen üretici kentler, çürümeye yüz tuttu. Devrimin sonucunda, Paris'teki iki yüz bin yoksul kralın eline bakıyordu. Çöken ulusta gelişen tek şey Cizvitlerin sayısıydı.11

Fransa'nın din adamlarını, kralını, meclis üyelerini ve sonunda da tüm ulusu yıkıma uğratan sorunlara müjde çözüm getirecekti. Ne var ki insanlar, Roma'nın boyunduruğu altında Kurtarıcının özveriye dayanan ve bencil olmayan sevgisini yitirdiler. Yoksulları ezen zenginleri azarlayan, ya da onlara düşkünlüklerinde yardım eden pek kimse kalmadı. Zengin ve güçlü olanların bencilliği arttıkça arttı. Yüzlerce yıl boyunca zenginler yoksullara kötülük yaptı, yoksullar da zenginlerden nefret etti.

Birçok bölgede çalışan sınıflar mal sahiplerinin eline bakıyor ve aşırı büyük yüklerin altında eziliyordu. Orta ve alt sınıflar, sivil yöneticiler ve din adamları tarafından ağır bir şekilde vergilendiriliyordu. Çiftçilerin ve köylülerin açlıktan ölmesine zalimler aldırış etmiyordu. Tarım işçilerinin yaşamları hiç durmadan çalışmakla ve düzelmeyen bir sefillikle geçiyordu. Şikayetleri kulak arkası ediliyor, yargıçlar rüşvetle çalışıyordu. Vergilerin ancak yarısı kraliyetin kraliyetin ya da kilisenin hazinesine giriyordu. Geri kalan kısmı müsriflikle tüketiliyordu. Astlarını böyle yoksullaştıran kişilerin kendileri vergi kapsamı dışındaydı 1ar. Onların zevk içinde yaşaması için milyonlarca kişi ümitsiz bir düşkünlükle mahvoluyordu (Ek'e bkz.).

Fransız Devriminden 50 yıl kadar önce tahtı işgal eden XV. Louis, tembel, ciddiyetsiz ve erotik zevklere düşkün bir kral olarak dikkati çekmişti. Maddi yönü gerileyen devleti ve çileden çıkan insanları gören bir kişinin, korkunç sonu tahmin etmesi için peygamber olmasına gerek yoktu. Reformun gerekliliği boşuna vurgulandı. Fransa'yı bekleyen korkunç son, kralın bencil sözlerinde görülebiliyordu. "Benden sonra, ne olursa olsun!"

Roma, kralları ve yönetici sınıfları, insanları tutsak almak ve ruhlarını zincirlemek için kullanmıştı. Maddi yıkımdan bin kat daha korkuncu ahlaksal çöküntüydü. Kutsal Kitap'tan yoksun olan insanlar bencilliğe terk edildiler, cahillik içinde kötülüğe gömüldüler. Kendi kendilerini yönetemeyecek bir duruma gelmişlerdi.

Kanla biçilen sonuçlar

Roma'nm çabaları kitleleri körü körüne kendi dogmalarına bağlayamadı; bunun yerine onları tanrıtanımaz devrimciler haline getirdi. İnsanlar Katolikliği 'rahipçilik oyunu' diyerek reddettiler. Çünkü tanıdıkları tek ilah Roma ilahı olmuştu. Roma'nm açgözlülüğünü ve zalimliğini Kutsal Kitap'ın meyvesi sandılar ve reddettiler.

Roma Tanrı'nın karakterini yanlış temsil etmişti; insanlar bu yüzden hem Kutsal Kitap'ı hem de O'nun Yazarını reddettiler. Voltaire ve dostları tepki olarak Tanrı'nın Sözünü tümüyle bir kenara attılar, tanrıtanımazlığı yaydılar. Roma insanları demir pençesi altında bastırmıştı; artık kalabalıklar her türlü boyunduruğu kırıyorlardı. Öfkeli insanlar gerçeği de yalanlarla birlikte reddediyordu.

Fransız Devriminin başlangıcında kralın kararıyla halka, soyluları ve din adamlarını bile aşan bir temsil izni verildi. Dolayısıyla güç dengesi onların lehineydi. Ancak halk bunu

bilge ve ılımlı bir yaklaşımla değerlendiremedi. Öfkeli kalabalık öç almaya kararlıydı. Ezilenler zalimlerin elinde aldıkları dersi unutarak bu kez kendileri ezmeye başladılar.

Fransa, Roma'ya teslim olmanın bedelini kanla ödedi. Katolikliğin boyunduruğu altındaki Fransa'nın, Reformun başlangıcında ilk kazığı diktiği yere bu kez Devrim ilk giyotini dikiyordu. On altıncı yüzyılda Protestan inancının ilk şehitlerinin yakıldığı noktada on sekizinci yüzyılda giyotine ilk kurbanlar verildi. Tanrı yasasının kısıtlamaları bir kenara atıldığında, tüm ulus isyan ve anarşiyle patlayıverdi. Kutsal Kitap'a karşı verilen savaş dünya tarihinde Dehşet Dönemi olarak bilinir. Dün zafer kazanan bugün mahkum olmuştur.

Kral, ruhban sınıfı ve soylular köpüren halkın taşkınlıklarına boyun eğmeye zorlandılar. Kralın ölüm fermanını verenler, onun ardından idama gittiler. Fransız Devriminin karşısında yer aldığından kuşkulanılanların katledilmesine karar verildi. Fransa, tutkuların azgınlığıyla sürüklenen kitlelerin ayakları altında çiğnendi. Paris'te kargaşa üstüne kargaşa çıkıyordu. Vatandaşlar sadece birbirlerini yok etmek isteyen çeşitli gruplara ayrılmıştı. Ülke neredeyse iflasın eşiğindeydi. Parisliler açlıktan ölmek üzereydi; diğer bölgeler de yağmacılar tarafından mahvediliyordu. Anarşi yüzünden tüm uygarlık çöküyordu.

İnsanlar Roma'nın büyük bir titizlikle öğrettiği zalimlik ve işkence derslerini çok iyi öğrenmişlerdi. Bu kez kazığa götürülenler İsa'nın öğrencileri değildi. Çünkü onlar uzun bir süre önce zaten ya sürülmüş ya da katledilmişti. Bu kez idam sehpaları rahiplerin kanıyla kızıla boyandı. Daha önce Hügonotlarla dolan zindanlar ve mahzenler bu kez onları,ezenlerle doldu. Kürek mahkumu olan ya da zincirlenen Katolik din adamları bir zamanlar kiliselerinin uysal sapkınlara yaptığını şimdi kendileri çekiyordu (Ek'e bkz.).

Daha sonra her köşede casusların beklediği, her sabah giyotinlerin çalıştığı, tutukevlerinin tıka basa dolduğu, Seine'e dökülen su yollarını kan bürüdüğü günler geldi. Uzun sıralar oluşturan tutsaklar misket ateşiyle düştüler. Dibi delinen kalabalık mavnalar battılar. İğrenç yönetim tarafından katledilen on yedi yaşındaki genç kızların ve erkeklerin sayısı yüzlere vardı. Rahimden sökülüp alınan bebekler oradan oraya atıldı. (Ek'e bkz.)

Bütün bunlar tam Şeytan'ın istediği gibi gerçekleşiyordu. O'nun yolu aldanıştır. İnsanları her türlü sefalete sürüklemek, Tan- rı'nın işlerini bozmak, tanrısal sevgi amacını lekelemek ve böylece gökyüzünü kederlendirmek ister. Sonra da bütün aldatıcı sanatını kullanarak, sanki bütün bu sefalet Yaratıcının tasarısıymış gibi insanların Tanrı'yı suçlamasını sağlar. İnsanlar Katolikliğin bir aldanış olduğunu bulduklarında Şeytan onları her inancın bir aldatmaca ve Kutsal Kitap'ın bir düzmece olduğuna inandırdı.

Ölümcül hata

Fransa'nın başına bu sorunları çıkaran ölümcül hata şu büyük gerçeği göz ardı etmekti: Gerçek özgürlük Tanrı'nın yasasında yatar. "Keşke buyruklarımı iyi dinleseydin! O zaman esenliğin ırmak gibi, doğruluğun da deniz dalgaları gibi olurdu" (İşaya 48:18). Tanrı'nın Kitap'ından ders almayanlara tarih ders verir.

Şeytan Katolik Kilisesi aracılığıyla insanları Tanrı'ya itaatten uzaklaştırırken kendi işini gizliyordu. İnsanlar bu etkinliği izleyip köküne inerek sefaletin kaynağı bulamadılar. Bunun yerine Fransız Devriminde Tanrı'nın yasası Ulusal Meclis tarafından açıkça bir kenara atıldı. Ondan sonra gelen Dehşet Döneminin sonuçları da herkes tarafından görüldü.

Adil ve doğru bir yasanın çiğnenmesi yıkımla sonuçlanır. Kötü olanın zalim gücünü engelleyen Kutsal Ruh'un kontrolü büyük ölçüde kaldırıldı. İnsanları sefalete sürüklemekten zevk duyan Şeytan'ın isteğini yerine getirmesine izin verildi. İsyanı seçmiş olanlar, onun meyvelerini topladılar. Ülke suçlarla doldu. Yağmalanan bölgeler ve yıkılan kentlerden acı haykırışlar yükseldi. Fransa sanki bir deprem olmuş gibi sarsılıyordu. İnanç, yasa, toplum düzeni, aile, devlet ve kilise, Tanrı'nın yasasına karşı kalkan küstah elin indirdiği darbeyle parçalandı.

Dipsiz derinliklerden yükselen küfürbaz güçle kıyıma uğrayan Tanrı'nın sadık tanıkları fazlaca sessiz kalmayacaktı. "Üç buçuk gün sonra iki peygamber, Tanrı'dan gelen yaşam soluğunun bedenlerine girmesiyle ayağa kalktılar. Onları görenler dehşete kapıldı" (Esinleme 11:1 1). 1793 yılında Fransız Meclisinde Kutsal Kitap bir kenara atılmıştı. Üç buçuk yıl sonra bu hükümleri geri alan bir karar aynı meclis tarafından kabul edildi. İnsanlar erdemin ve ahlakın temeli olarak Tanrı'ya ve O'nun Sözüne imanın gerekliliğini gördüler.

'İki tanık' hakkında şöyle deniyor: "İki peygamber gökten gelen yüksek bir sesin, "Buraya çıkın!" dediğini işittiler ve düşmanlarının gözü önünde, bir bulut içinde göğe yükseldiler" (Esinleme 11:12). 'Tanrı'nın iki tanığı', eskiden hiç olmadığı kadar onurlandırılıyordu. 1804 yılında İngiliz ve Yabancı Kutsal Kitap Kurumu oluşturuldu (Bible Society). Bunları Avrupa kıtasında benzer kuruluşlar izledi. 1816 yılında Amerikan Kutsal Kitap Kurumu kuruldu. Kutsal Kitap o zamandan beri yüzlerce dile ve lehçeye çevrildi. (Ek'e bkz.)

1792 yılından önce, dünya müjdeciliğine az önem veriliyordu. Ama on sekizinci yüzyılın sonuna doğru büyük bir değişim oldu. İnsanlar salt akılcılıktan tatmin olmamaya başladılar; tanrısal esinlemenin ve deneysel inancın gerekliliğini fark ettiler. O dönemde dünya müjdeciliği eşsiz bir gelişim gösterdi. (Ek'e bkz.)

Matbaanın gelişmesi Kutsal Kitap'ın dağıtımını hızlandırdı. Eski önyargının, ulusal ayrımcılığın ve laik gücün zayıflamasıyla Tanrı'nın Sözüne yol açıldı. Kutsal Kitap yer kürenin her yanma taşındı.

Tanrıtanımaz Voltaire şöyle demişti: "İnsanların, Hıristiyanlığı on iki adamın kurduğunu söyleyip durmasından bıktım. Tek bir adamın onu yıkabileceğini kanıtlayacağım." Kutsal Kitap'a karşı başlatılan savaşa milyonlarca kişi katıldı. Ama O'nu yok edemediler. Voltaire'in zamanında yüz nüsha varsa, şimdi yüz bin nüsha var. Eski bir Reformcunun dediği gibi, "Kutsal Kitap birçok çekici eskiten bir örs gibidir."

İnsanın yetkisi üzerine bina olan her şey yıkılacak, Tanrı'nın Sözü üzerine bina olanlar ise sonsuza dek kalacaktır.

Bölüm 16 — Yeni bir Dünyada Özgürlük Arayışı

Roma'nın yetkisi ve inancı reddedilmiş olsa bile, törenlerinden birçoğu hala İngiliz Kilisesinin tapınmasında görülebiliyordu. Kutsal Yazıda yasaklanmayan şeylerin kendiliğinden kötü olmadığı iddia ediliyordu. Bu törenlerin yapılması, Roma ile reform kiliseleri arasındaki ayrımı daraltıyor, bunlar yoluyla katoliklerin de Protestan inancını kabul edebileceği söyleniyordu.

Başka bir sınıfın değerlendirmesi böyle değildi. Onlar törenleri, özgür kılındıkları kölelik boyunduruğu olarak görüyorlardı. Tanrı'nın, tapınma için gereken düzenlemeleri kendi Sözünde belirlediğini, bunlara herhangi bir şey eklemek ya da çıkarmak için hiçbir gerek olmadığını söylüyorlardı. Roma, Tanrı'nın yasaklamadıklarını yasaklayarak başlamış, açıkça yasakladıklarını serbest bı-rakarak son bulmuştu.

Birçokları İngiliz Kilisesinin geleneklerine putperestlik adetleri olarak bakıyor ve tapınmalarına katılamıyordu. Ne var ki kilise, arkasında sivil yönetim olduğu için ayrımcılığa izin vermiyordu. İzni olmayan grupların tapınma amacıyla toplanması hapis, sürgün ve ölümle sonuçlanıyordu.

Avlanan, ezilen ve hapse atılan Puritanlar gelecekten çok umutlu değildi. Hollanda'ya sığınmaya çalışan bazıları düşmanlarının eline düştü. Ancak sıkı dayanarak galip geldiler; sonunda dost sahillerde sığınak buldular.

Evlerini ve yaşam kaynaklarını terk etmişlerdi. Tuhaf bir diyarda garipler gibiydiler, ekmek yemek için inanılmayacak zorluklarla mücadele ediyorlardı. Ancak başıboşlukla ya da şikayetle zaman geçirmediler. Kendilerine sağlanan bereketler için Tanrı'ya teşekkür ettiler ve bozulmayan ruhsal beraberlikleriyle sevindiler.

Tanrı olayları değiştiriyor

Tanrı'nın eli onlara denizin ötesindeki bir diyarı gösteriyordu. Orada yeni bir devlet kurabilir, çocuklarını dinsel özgürlük ortamında yetiştirebilirlerdi. Zulüm ve sürgün özgürlüğün yolunu açıyordu.

İngiliz Kilisesinden ayrılmaya karar veren Puritanlar, Rab'bin bağımsız halkı olarak birleştiler, 'O'nun tüm yollarında birlikte yürümeye' kendilerini adadılar. Protestanlığın can alıcı ilkesi işte budur. Pilgrimler (Hıristiyan göçmenler) bu amaçla Hollanda'dan ayrılarak kendilerine Yeni Dünyada bir yuva bulmak üzere yola çıktılar. Önderleri olan John Robınson, veda konuşmasında sürgünlere şöyle seslendi: "Size Tanrı'nın ve kutsal meleklerin önünde buyuruyorum: Beni, Mesih'i izlediğim oranda izleyin. Tanrı size bir başka şekilde esinlemede bulunursa, onu da benim hizmetimi kabul ettiğiniz gibi kabul edin. Tanrı'nın kutsal sözünden öğreteceği çok daha fazla gerçek ve ışık olduğuna inanıyorum."

“Kendimi reform kiliselerinin şu anki durumu için ağlamaktan alıkoyamıyorum. Ne yazık ki reform düzeyinin ötesine gidemediler. Lutherci’ler, Luther’in gördüğünün ötesine geçemedi, Calvinci’ler oldukları yerde duruyorlar; büyük Tanrı adamı henüz her şeyi görmemişti. Bu kişiler kendi zamanlarında yanan ve parlayan ışıklar gibiydiler; ama Tanrı’nın tasarısının izinden tümüyle gidemediler. Şu an yaşasaydılar, ilk aldıkları ışıktan fazlasını istiyor olacaklardı.”

“Tanrı’nın vaadini, O’nunla ve birbirinizle olan antlaşmayı anımsayın; Tanrı sözünden gelen ışığı ve gerçeği alın. Ancak aldığınız gerçeği, kabul etmeden önce başka ayetlerle kıyaslayıp tartın. Çünkü Hıristiyan dünyasının bu denli koyu bir Mesih-karşıtı karanlıktan çıkıp da yetkin bilginin doluluğuna hemen kavuşması mümkün değildir.”

Vicdan özgürlüğüne duydukları arzu Pilgrimlerin denizi aşmalarını, vahşi doğanın zorluklarına katlanmalarını ve büyük bir ulusun temellerini atmalarını sağladı. Ancak Pilgrimler henüz dinsel özgürlük ilkesini kavramamışlardı. Sahip olmak için bu denli çok özveride bulundukları özgürlüğü henüz başkalarına vermeye hazır değildiler. Tanrı’nın kiliseye vicdanları kontrol etme, sapkınlığını tanımlama ve cezalandırma yetkisini verdiği öğretisi, papalığın en derin yanılgılarından biriydi. Reformcular Roma’nın hoşgörüsüzlük ruhundan henüz tümüyle özgür değildiler. Papalığın Hıristiyanlığı kuşatan koyu karanlığı henüz tümüyle dağılmamıştı.

Koloniciler bir tür devlet kilisesi kurdular, sapkınlığı bastirmak için çeşitli görevliler belirlediler. Laik güç kilisenin elindeydi. Dolayısıyla kaçınılmaz sonuca - zulüm - yeniden varıldı.

Roger Williams

İlk Pilgrimler gibi Roger Williams da Yeni Dünyaya dinsel özgürlüğü yaşamak için gelmişti. Ancak o, diğerlerinin göremediği bir şeyi gördü; bu özgürlük herkese tanınması gereken bir hakti. Williams gerçeğin peşinden giden bir kişiydi; çağdaş Hıristiyanlık dünyasında vicdan özgürlüğü temeli üzerine sivil hükümet kuran ilk kişiydi.5 Williams şöyle dedi: “Halk ya da görevliler insanın insana karşı yükümlülüklerinin ne olduğunu belirleyebilirler; ama insanın Tanrı’ya karşı yükümlülüğünün ne olduğunu belirleyemezler. Böyle yaptıklarında sınırı aşmış olurlar ve ortada hiçbir güvence kalmaz. Çünkü eğer yöneticilere böyle bir yetki verilirse, adamlar bugün bazı inançları kabul edip yarın reddedebilirler. Bazı İngiliz kralları ve kraliçeleriyle, Roma Kilisesinin papaları ve konseyleri böyle yapmışlardır.”

Kurumlaşmış kilise toplantısına katılmamak cezayla ya da hapisle sonuçlanıyordu. Williams şöyle dedi: “Farklı bir inanca sahip insanları birlikte toplanmaya zorlamak, onların doğal haklarının çiğnenmesidir. Dinsizleri ya da isteksizleri zorla toplu tapınmaya katmak ikiyüzlülüğü teşvik etmektir. İstemeyen hiç kimse tapınmaya zorlanmamalıdır.”7

Roger Williams saygın bir kişiydi; ama dinsel özgürlük isteğine kimse hoşgörüyle bakmadı. Tutuklanmamak için kış soğuğunda balta girmemiş ormanlara kaçıp saklanmak zorunda kaldı.

Williams şöyle anlatıyor: "On dört hafta boyunca dondurucu soğukta yaşamımı devam ettirmeye çalıştım, yiyecek ve yatacak yer bulmam çok zordu. Beni kuzgunlar besledi ve bir ağaç kovuğunda geceledim."Williams karlı kaçışına devam etti; sonunda bir kızılderili oymağına rastladı. Onların güvenini ve sevgisini kazanması fazla uzun sürmedi.

Williams, 'herkese, Tanrı'ya kendi inancının ışığında tapınma özgürlüğü' tanıyan ilk devletin temelini attı.

Onun ilk küçük devleti Rhode Island, sivil ve dinsel özgürlük ilkelerinden oluşan temelleri, Amerikan Cumhuriyetinin yapıtaşları halini alana kadar gelişti ve zenginleşti.

Özgürlük belgesi

Amerikan Özgürlük Bildirisi şöyle duyurdu: "Bütün insanların eşit yaratıldığına ve Yaratıcının onlara ellerinden alınamayacak olan haklar verdiği gerçeğine inanıyoruz. Bu hakların içinde yaşam, özgürlük ve mutluluk vardır." Anayasa vicdan özgürlüğünün garantisidir: "Kongre bir dinin kuruluşuna ilişkin bir yasa çıkaramaz ya da özgür bir şekilde uygulanmasını yasaklayamaz."

Anayasanın yapıcıları insanın Tanrı'yla olan ilişkisinin insan yasalarının üzerinde olduğunu ve vicdan haklarının elinden alınamayacağını tanıdılar. Bu kimsenin silip atamayacağı bir ilkeydi.10

İnsanların kendi emeklerinin meyvesini yediği ve vicdan özgürlüğüne sahip olduğu bir diyarın varlığını Avrupa'da duyuldu. Binlerce kişi Yeni Dünya kıyılarına akın etti. Plymouth'a ilk çıkıştan (1620) yirmi yıl sonra New England'a binlerce Pilgrim yerleşmişti.

Topraktan emeklerinin karşılığını almanın dışında bir beklentileri yoktu. Özgürlük ülkede iyice kök salana kadar vahşi doğanın dikenlerine sabırla katlandılar, özgürlük ağacını gözyaşlarıyla suladılar ve alın teriyle emek verdiler.

Ulusal büyüklüğün en kesin güvencesi

Kutsal Kitap ilkeleri evde, okulda ve kilisede öğretiliyordu; bunun meyveleri, zeka, paklık ve karakter ve davranışta görülebiliyordu. Bir sarhoş göremez, bir küfür işitemez ya da bir dilenciyle karşılaşmazdınız.11 Kutsal Kitap ilkeleri ulusal büyüklüğün en kesin güvencelerinden biridir. Cılız koloniler kudretli devletler haline geldi. Dünya papasız bir kilisenin ve kralsız bir devletin zenginliğine tanık oldu.

Ne var ki Pilgrimlerden başka bir niyetle Amerika'ya gelenlerin sayısı da giderek artıyordu. Yalnızca dünyasal avantaj arayanların sayısı arttı.

İlk koloniciler yalnızca kilise üyelerinin oy kullanmasını ya da hükümette yer almasını öngörüyordu. Devletin paklığını korumak için böyle olması gerektiğini düşünmüşlerdi. Ama kilisenin bozulmasına neden oldu. Birçokları yürekleri değişmeden kiliseyle birleştiler. Kutsal Ruh'un yenileyen gücünden haberi bile olmayanlar ruhsal hizmette yer aldılar. Constantine'in günlerinden bu güne kiliseyi devletin yardımıyla bina etmeye çalışmak, dünyayı kiliseye yaklaştırır gibi görünse de aslında kiliseyi dünyaya yaklaştırmaktadır.

Amerika ve Avrupa'daki Protestan kiliseleri reform yolunda ilerlemeyi beceremediler. Çoğunluk Mesih'in çağındaki Yahudiler ya da Luther'in zamanındaki Papa yanlıları gibi atalarının inançlarını korudular. Yanılgılar ve batıl inançlar korundu. Reform yavaş yavaş ölmeye yüz tuttu. Luther'in zamanındaki Roma kilisesinin reforma ihtiyaç duyduğu gibi Protestan kiliselerinin de reforma ihtiyaç duyduğu bir dönem geldi. İnsan düşünceleriyle Tanrı Sözüne aynı oranda saygı duyuluyordu. İnsanlar Kutsal Yazıları araştırmayı göz ardı ettiler. Böylece Kutsal Kitap'ta hiçbir temeli olmayan öğretilere bağlı kaldılar.

Din kisvesi altında gurur ve müsriflik dağ gibi yükseldi. Kiliseler çürümeye başladı. Milyonları yıkıma sürükleyen gelenekler kökleşmeye başladı. Kilise kutsallara emanet edilen imanı korumak yerine bu geleneklere sarıldı.

Reformcuların, uğruna o kadar acı çektiği ilkeler işte böylece küçük düşürüldü.

Bölüm 17 — Mesih'in Dönüşüne ilişkin Vaateler

Mesih'in, kurtarış görevini tamamlamak için geri dönmesi Kutsal Yazıların doruk noktasıdır. İmanın çocukları Aden bahçesinden beri vaat edilen Kişinin gelmesini ve kendilerini yeniden Yitirilen Cennet'e kavuşturmasını beklemektedir.

Aden'de oturanların yedinci kuşağından gelen ve üç yüz yıl boyunca Tanrı'nın izinden gitmiş olan Hanok şöyle duyurmuştur: "İşte, Rab herkesi yargılamak üzere kutsallarının onbinlercesiyle geliyor" (Yahuda 14,15). Eyüp büyük bir sıkıntı çektiği gece şöyle dedi: "Ben bilirim ki, Kurtarıcım diridir ve sonunda toprağın üzerinde duracaktır... Tanrı'yı göreceğim ben. O'nu kendimden yana göreceğim. Gözlerim O'nu görecek ve bir yabancı gibi değil" (Eyüp 19:25-27). Kutsal Kitap'ın ozanları ve peygamberleri Mesih'in gelişini hep hararetli sözcüklerle dile getirdiler. "Sevinsin gökler, coşsun yeryüzü! Gürlesin deniz ve içindekilerin tümü! Bayram etsin kırlar ve üzerindekiler! O zaman Rab'bin önünde bütün orman ağaçları sevinçle haykıracak. Çünkü O geliyor! Yeryüzünü yönetmeye geliyor. Dünyayı adaletle, halkları kendi gerçeğiyle yönetecek" (Mezmurlar 96:11-13).

İşaya şöyle dedi. "O gün denilecek: "İşte, Tanrımız budur. O'nu bekledik, bizi kurtaracaktır. Rab budur. Onu bekledik ve kurtarışıyla sevineceğiz" (İşaya 25:9).

Kurtarıcı, öğrencilerine tekrar geleceğine ilişkin güvence vererek onları teselli etti. "Babamın evinde yaşanacak çok yerler vardır. Size yer hazırlamaya gidiyorum. Siz de benim bulunduğum yerde olasınız diye yine gelip sizi yanıma alacağım. İnsanoğlu kendi görkemi içinde bütün melekleriyle birlikte gelince, görkemli tahtına oturacak. Ulusların hepsi O'nun önünde toplanacak" (Yuhanna 14:2,3; Matta 25:31,32).

Melekler Mesih'in dönüş vaadini öğrencilere tekrarladılar: "Ey Celileliler, neden göğe bakıp duruyorsunuz? Sizden göğe alınan bu İsa, göğe çıktığını nasıl gördünüzse, aynı şekilde geri gelecektir" (Elçilerin İşleri 1:11). Pavlus şöyle bir tanıklıkta bulundu: "Rab'bin *kendisi*, bir emir çağrısıyla, baş meleğin seslenmesiyle ve Tanrı'nın borazanıyla gökten inecek" (1 Selanikliler 4:16). Patmosun peygamberi şöyle dedi: "İşte bulutlarla geliyor! Her göz O'nu görecek" (Esinleme 1:7).

O zaman kötülüğün uzun süreli yönetimi son bulacak: "Dünyanın egemenliği, Rabbimizin ve O'nun Mesihinin oldu. Ve O sonsuzlara dek egemenlik sürecek" (Esinleme 11:15). "Rab Tanrı bütün ulusların karşısında doğrulukla övgüyü öyle çıkaracaktır" (İşaya 61:11).

O zaman Mesih'in esenlikle dolu egemenliği kurulacaktır: "Çünkü Rab, onun çölünü Aden ve bozkırını Rab'bin bahçesi gibi etti. Orada sevinç, şükran, mutluluk ve ezgi sesi bulunacak" (İşaya 51:3).

Rab'bin gelişi, O'nun tüm gerçek izleyicilerinin ümidi olmuştur. Zulüm ve acıların arasında, "mübarek ümidimizin gerçekleş-mesini, ulu Tanrı ve Kurtarıcımız İsa Mesih'in

yücelik içinde gelmesini bekliyoruz" (Titus 2:13). Pavlus dirilişin, Kurtarıcının dönüşüyle birlikte gerçekleşeceğine işaret etti; "Mesih'teki ölüler dirilecek ve Rab'bi havada karşılamak üzere dirilerle birleşecektir; "Böylece sonsuza dek Rab'le birlikte olacağız. İşte birbirinizi bu sözlerle teselli edin" (1. Selanikliler 4:17).

Patmos'taki sevgili öğrenci, "Evet, tez geliyorum!" vaadini işitti ve "Amin! Gel, ya Rab İsa!" diye karşılık verdi (Esinleme 22:20).

Kutsalların ve şehitlerin gerçeğe tanıklık ettiği zindanlar, kazıklar ve idam sehpaları imanı ve ümidi yansıtmaktadır. İmanlılardan biri şöyle diyor: "Kendi kişisel dirilişinin ve Mesih'in gelişinin güvencesini taşıyanlar ölümü hor gördüler ve onu aştılar." Valdensler aynı imanı taşıdılar. Wycliffe, Luther, Calvin, Knox, Ridley ve Baxter Rab'bin dönüşünü imanla beklediler. Elçisel kilisenin, çöldeki kilisenin ve Reformcuların ümidi buydu.

Peygamberlik yalnızca Mesih'in ikinci gelişinin neden ve nasıl olacağını anlatmakla kalmaz, o günün yaklaştığını görebilmemiz için gereken belirtileri de sıralar. "Güneşte, ayda ve yıldızlarda belirtiler görülecek. Yeryüzünde uluslar denizin ve dalgaların uğultusundan şaşkına dönecek, dehşete düşecekler" (Luka 21:25) "Güneş kararacak, ay ışığını vermez olacak, yıldızlar gökten düşecek ve göksel güçler sarsılacak" (Markos 13:24-26). İkinci gelişten önceki belirtiler şöyle tanımlanıyor: "Büyük bir deprem olduğunu gördüm. Güneş, keçi kılından yapılmış siyah bir çul gibi karardı. Ay baştan aşağı kan rengine döndü" (Esinleme 6:12).

Yeryüzünü sarsan deprem

Bu peygamberliğin gerçekleşmesini 1755 yılında olan büyük depremde görebiliriz. Lizbon depremi olarak bilinen bu depremin etkileri, Avrupa'ya, Afrika'ya ve Amerika'ya kadar uzandı. Grönland'da, Batı Hindistan'da, Norveç'te, İsveç'te, İngiltere'de ve İrlanda'da hissedildi. Dört milyon metrekarelik bir alana yayılan etkisi oldu. Afrika'daki şok hemen hemen Avrupa'daki kadar şiddetli oldu. Cezayir'in bir kısmı yıkıldı. Büyük bir dalga İspanya ve Afrika kıyılarına vurarak kentleri yuttu.

Portekiz'in bazı dağları sanki temellerinden koparılmış gibi sarsıldı. Bazılarının dorukları zarar gördü; büyük kütleler koparak aşağıdaki vadilere düştü. Dağlardan alevler çıktığı da söylenmiştir.

Lizbon'da, yerin altından gelen bir yıldırım gürültüsü işitildi, hemen ardından kentin büyük bir kısmı şiddetli bir şokla yıkıldı. Altı dakika içinde altmış bin kişi mahvoldu. Deniz ilk önce geri çekildi ve karadan uzaklaştı; sonra da yüz elli metrelik dalgalar halinde geri döndü.2

Deprem tatil gününde oldu; kiliseler ve manastırlar insanlarla doluydu. Onların ancak bir kısmı kaçabildi. İnsanların dehşeti inanılmayacak boyuttaydı. Kimse ağlayamadı bile. Panik ve korku içinde oradan oraya koşturuyor, yüzlerine ve göğüslerine vurarak "Miericordia!",

"Dünyanın sonu geldi!" diye bağırıyorlardı. Analar çocuklarını unutarak çevrelerindeki haçlı heykellere koştular. Birçoğu korunmak için kilise binalarına girdi. Ama ne yazık ki sunaklara, heykellere ve rahiplere sarılanlar, onlarla birlikte yıkıma uğradı.

Güneşin ve ayın kararması

Yirmi beş yıl sonra peygamberlikte sözü geçen başka bir belirti - güneşin ve ayın kararması - daha gerçekleşti. Kurtarıcı Zeytin dağında öğrencileriyle konuşurken, *"O günlerde, o sıkıntıdan sonra*, güneş kararacak, ay ışığını vermez olacak" demişti (Markos 13:24). 1260 günlük - ya da yıllık - süre 1798'de son buluyordu. 25 yıl kadar önce, zulüm hemen hemen tümüyle son bulmuştu. Bu zulmün sonucunda güneşin kararması gerekiyordu. 19 Mayıs 1780 yılında bu peygamberlik yerine geldi.

Massachusetts'deki bir tanık olayı şöyle tanımlıyor: "Gökyüzünü kapkara bir bulut kapladı. Ufukta küçük bir ışık dışında ortalık tümüyle kararıverdi. Sanki bir yaz gecesi saat dokuzun karanlığı yaşanıyordu.

İnsanların zihinleri yavaş yavaş korku ve kaygıyla dolmaya başladı. Kadınlar kapılarda durup dışarıdaki koyu karanlığa baktılar, erkekler iş yerlerinden ayrıldılar. Marangoz gereçlerini, demirci çekicini, tüccar da kasasını bıraktı. Okullar boşaltıldı, korkan çocuklar evlerine koştular. Yolcular en yakındaki çiftliklere sığındılar. Her dudaktan ve yürekten "Ne geliyor?" sorusu yükseliyordu. Sanki ülkede bir kasırga esiyordu. Herkes bir şeylerin sonunun gelmekte olduğunu hissediyordu.

O karanlık sonbahar günü mumlar ve şömineler yakıldı. Tavuklar kümeslerine girdiler ve uyudular. Büyük baş hayvanlar birbirlerine sokularak uykuya daldılar. Kuşlar akşam ezgilerini söylüyordu. Yarasalar bile ortaya çıkmıştı. Ama insanlar akşamın gelip gelmediğini ayırt edemediler...

Birçok yerde kilise toplulukları bir araya geldi. Vaazların konusu Kutsal Yazıların peygamberlik bölümlerinde söz edilen karanlıkla bağlantılıydı. Saat on birden sonra karanlık daha da koyulaştı.4

Ülkenin bazı yerlerindeki karanlık o kadar büyüktü ki, insanlar mum yakmadan adım atamaz hale gelmişlerdi. Karanlıkta yemek yiyemiyor ya da günlük sıradan işlerini yapamıyorlardı.5

Kana bürünen ay

Gecenin karanlığı da en az gündüzün karanlığı kadar olağandışı ve dehşet vericiydi. Dolunay olmasına rağmen yapay ışık olmadan hiçbir şey seçilemiyordu. Karanlık o kadar yoğundu ki, neredeyse ışınların güçlükle geçtiğini görebiliyordunuz. Mısır'daki karanlığa benziyordu.6 Evrendeki her şeyi siyah örtülerle ört- seydiniz ya da her şeyin varlığına son verseydiniz, belki ancak bu kadar karanlık olurdu.7 Gece yarısından sonra karanlık ortadan kalktı. Ay ilk görülebildiği zaman kana bürünmüş gibiydi.

19 Mayıs 1780 günü tarihe ‘Karanlık Gün’ olarak geçti. Musa’nın zamanından beri hiç bu denli yoğun bir karanlık yaşanmamıştır. Görgü tanıklarının tanımlaması Yoel’in 2500 yıl önceki sözlerini andırıyordu; “Rab’bin büyük ve korkunç günü gelmeden önce güneş kararacak, ay kan rengine dönecek” (Yoel 2:31).

Mesih şöyle dedi: “Bu olaylar gerçekleşmeye başladığında doğrulun ve başlarınızı kaldırın. Çünkü kurtuluşunuz yakın demektir. Bunların yapraklandığını gördüğünüz zaman yaz mevsiminin pek yakın olduğunu kendiliğinizden anlarsınız. Aynı şekilde, bu olayların gerçekleştiğini gördüğünüzde bilin ki, Tanrı’nın Egemenliği yakındır” (Luka 21:28, 30, 31).

Ne yazık ki kilisede Mesih’e duyulan sevgi ve O’nun gelişine iman, soğumaya yüz tutmuştu. Tanrı’nın imanlı halkı Kurtarıcının gelişine işaret eden belirtilere karşı körleşmişti. İkinci geliş öğretisi göz ardı edilmişti. Özellikle Amerika’da neredeyse tümüyle ihmal edilip unutulmaya yüz tuttu. Aşırı bir para kazanma tutkusu, güç ve ün hırsı bu çağın düzenlerinin kaldırılacağı o önemli güne karşı insanları duyarsızlaştırdı.

Kurtarıcı ikinci gelişinden önce gerçekleşecek olan imandan dönüşe de dikkati çekti; “Kendinize dikkat edin! Yürekleriniz sefahat, sarhoşluk ve bu yaşamın kaygılarıyla ağarlaşmasın. O gün, üzerinize bir tuzak gibi aniden inmesin. Çünkü o gün bütün yeryüzünde yaşayan herkesin üzerine gelecektir. Her an uyanık durun, gerçekleşmek üzere olan bütün bu olaylardan kurtulabilmek ve İnsanoğlu’nun önünde durabilmek için dua edin” (Luka 21:34, 36).

İnsanlar çağın sonunda kendilerini bekleyen ciddi olaylara karşı uyanık olmalılar. “Rab’bin o büyük günü ne korkunçtur! O güne kim dayanabilir?”, Gözleri kötüye bakamayacak kadar saf olan ve haksızlığı hoş göremeyen Tanrı’nın önünde insanlar o gün nasıl duracaklar? “Onların kötülüklerinden ötürü dünyayı ve suçlarından ötürü kötüleri cezalandıracağım.” “Rab’bin öfke gününde, altınları da gümüşleri de onları kurtaramayacak. Rab’bin kıskançlık ateşi bütün ülkeyi yakıp yok edecek. Rab ülkede yaşayanların hepsini korkunç bir sona uğratacak. Servetleri yağmalanacak. Viraneye dönecek evleri. Yaptıkları evlerde oturamayacak, diktikleri bağların şarabını içemeyecekler. Rab’bin Büyük Günü” (Yoel 2:11; Habakkuk 1:13; İşaya 13:11; Sefanya 1:18,13).

Uyanmaya çağrı

Tanrı Sözü, Rab’bin büyük günü için O’nun halkının tövbe etmesini ve kendisini aramasını beklemektedir: “Siyon’da boru çalın, kutsal dağımda boru sesiyle halkı uyarın. Ülkede yaşayan herkes korkudan titresin. Çünkü Rab’bin günü çok yaklaştı, geliyor. Karanlık, sıkıntılı bir gün olacak, bulutlu, koyu karanlık bir gün... Oruç için gün belirleyin, özel bir toplantı yapın. Rahipler, Rab’bin hizmetkârları, Tapınağın girişiyle sunak arasında ağlaşıp, ‘Ey Rab, halkını esirge’ diye yalvarsınlar. Rab diyor ki, ‘Şimdi oruç tutarak, ağlayıp

yas tutarak bütün yüreğinizle bana dönün. Giysilerinizi değil, yüreklerinizi paralayın ve Tanrınız Rab'be dönün. Çünkü Rab lütufkâr ve merhametlidir'" (Yoel 2:1, 15-17, 12, 13).

İnsanların Tanrı'nın gününde durabilmesi için büyük bir reforma gerek vardır. Rab merhamet ederek halkını kendisi için o güne hazırlamaktadır.

Esinleme 14. bölümde dile gelen bir uyarıyı görüyoruz. Göksel varlıklar, Oğul yeryüzünün ekinini biçmeye gelmeden hemen önce üç yönlü bir bildiride bulunuyorlar. "Bundan sonra göğün ortasında uçan başka bir melek gördüm. Bu melek, yeryüzünde yaşayanlara - her ulusa, her oymağa, her dile ve her halka - iletmek üzere sonsuza dek kalıcı olan Müjde'yi getiriyordu. Yüksek sesle şöyle diyordu: 'Tanrı'dan korkun! O'nu yüceltin! Çünkü O nun yargılama saati geldi. Göğü, yeri denizi ve su pınarlarını yaratana tapın!'" (Esinleme 14:6,7).

Bildiri, 'sonsuza dek kalıcı olan Müjde'nin' bir parçasıdır. Müjdeyi vaaz etme görevi insanlara verilmiştir. Kutsal melekler yönetimde olabilirler, ama müjdenin asıl duyurusunu yapacak olanlar, Mesih'in yeryüzündeki kullarıdır. Tanrı Ruhunun ve Sözünün yönlendirişine açık olan sadık insanlar bu uyarıyı duyuracaklardır. Tanrı bilgisini, 'gümüş kazanmaktansa onu kazanmak daha iyidir. Onun yararı altından daha çoktur' diyerek aramaktadırlar. ''Rab kendisinden korkanlarla paylaşır sırrını, onlara açıklar antlaşmasını" (Süleyman'ın Özdeyişleri 3:14; Mezmurlar 25:14).

Alçakgönüllü insanların verdiği bildiri

Bilgili teologlar Kutsal Yazıları titizlikle ve duayla araştırsalardı, zamanı bilebilirlerdi. Peygamberlikler onlara gelecekteki olayları gösterebilirdi. Ne var ki bildiri, alçakgönüllü insanlar tarafından verilmişti. Işık kendilerine yakınken onu aramayı göz ardı edenler karanlıkta kalırlar. Kurtarıcı şöyle duyurdu: "Ben dün-yanın ışığıyım. Benim ardımdan gelen, asla karanlıkta yürümez, yaşam ışığına sahip olur" (Yuhanna 8:12). Böyle bir kişiyi gerçeğe yönlendirmek için gökyüzünün ışığı hazır olacaktır.

Mesih'in ilk gelişinde Kutsal Kentin kahinleri ve Kutsal Yasa uzmanları 'belirtileri' görebilmeli ve vaat edilenin gelişini ilan etmeliydiler. Mika O'nun doğum yerini, Daniel de gelişinin zamanını açıklamıştı (Mika 5:2; Daniel 9:25). Yahudiler bilmeselerdi, mazeretleri hoş görülebilirdi. Onların cahilliği günahlı ihmalden kaynaklanıyordu.

İsrail'in ihtiyarlan dünya tarihinin en önemli olayı olan Tanrı Oğlunun geliş yerini, tarihini ve koşullarını büyük bir ilgiyle incelemeliydiler. İnsanlar, yeryüzünün Kurtarıcısını karşılamak için hazır beklemeliydiler. Ama Beytlehem'den gelen iki yorgun yolcu, kentin doğusundaki dar sokağı boydan boya dolaşarak boşuna kalacak yer aradılar. Onları karşılamak için hiçbir kapı açılmadı. Sonunda sığırlara ayrılan sefil bir handa yer bulabildiler. Dünyanın kurtarıcısı orada doğdu.

Melekler bu sevinçli müjdeyi kabul edip başkalarına da bildirecek kişilere ilan ettiler. Mesih kendisini alçaltarak kul özü almıştı. Kendisini günaha karşılık kurban olarak sunacaktı. Ancak melekler, En Yüce Olan'ın Oğlunun, insanların önünde alçaldığı zaman bile karakterine uygun düşen bir soyluluk ve yücelikle gö-rünmesini arzuladılar. Yeryüzünün büyük insanları İsrail'in başkentinde toplanıp O'nu karşılayacak mıydı? Melekler, Mesih'i bekleyen topluluğa O'nu tanıtacak mıydı?

Bir melek yeryüzünü ziyaret ederek kimlerin İsa'yı karşılamaya hazır olduğuna baktı. Mesih'in gelişi çok yakın olduğu halde hiçbir övgü ezgisi duymadı. Melek seçilmiş kentin ve Tanrı huzurunun yüzyıllarca doldurmuş olduğu tapınağın üzerinde dolaştı. Orada da pek bir fark yoktu. Kibirli kahinler debdebe içinde kirli kurbanlar sunmakla meşguldü. Ferisiler insanlara yüksek sesle sesleniyor, sokak köşelerinde gösterişli dualar sunuyordu. Krallar, düşünürler, rabbiler ve başka herkes, insanların Kurtarıcısının görünmek üzere olduğundan habersizdi.

Göksel haberciler bu utandırıcı haberi vermek üzere göğe dönecekken sürülerini güden bir grup çobanla karşılaştılar. Onlar yıldızlı göklere bakarken Mesih'le ilgili peygamberliğin ne zaman gerçekleşeceğini düşünüyor, dünyanın Kurtarıcısının gelişini özlüyordu. Bu çoban grubu göksel bildiriyi almaya hazırdı. Birdenbire göksel yücelik tüm ovayı doldurdu. Meleklerden oluşan bir ordu gözle görünür oldu. Sanki tek bir meleğin taşıyamayacağı kadar büyük bir sevinç vardı. Hepsi tek bir ağızdan bir gün bütün uluslardan kurtulanların söyleyeceği şu sözleri duyurdular: "En yücelerde Tanrı'ya yücelik olsun, yeryüzünde O'nun hoşnut kaldığı insanlara esenlik olsun!" (Luka 2:14).

Bu Beytlehem öyküsü ne harikadır! İmansızlığımıza, gururumuza ve kendimize yeter oluşumuza nasıl da meydan okur. Zamanı yorumlama konusunda bizim de başarısız olmamamız ve ziyaret edildiğimiz günü bilmemiz için bizi nasıl da uyarır!

Melekler, Mesih'in gelişini sadece çobanların beklemediğini biliyordu. Tanrıtanımazlar arasında da O'nu arayanlar vardı. Doğunun zengin ve soylu bilgeleri Yakup'tan yükselecek olan yıldızı öğrenmişlerdi. Hem İsrail'i teselli ederek ulusları aydınlatacak hem de tüm yeryüzünü kurtaracak kişiyi hevesle bekliyorlardı (Luka 2:25,32; Elçilerin İşleri 13:47). Gökyüzünün gönderdiği yıldız Yahudi olmayan insanları yeni doğan Kral'ın yanına götürdü.

Mesih 'ikinci kez, kurtuluş getirmek için kendisini bekleyenlere görünecektir' (İbraniler 9:28). Kurtarıcının doğuşunun haberi gibi ikinci geliş bildirisi de halkın din önderlerine teslim edilmedi. Onları gökyüzünden gelen ışığı reddetmişlerdi; bu yüzden elçi Pavlus'un tanımladığı grubun içinde yer almıyorlardı; "Ama kardeşler, siz karanlıkta değilsiniz ki, o gün sizi hırsız gibi yakalasın. Siz hepiniz ışığın oğulları, gündüzün oğullarısınız. Geceye ya da karanlığa ait değiliz" (1 .Selanikliler 5:4,5).

Sion surlarının nöbetçileri, Kurtarıcının gelişinin haberlerini ilk alan ve duyuran kişiler olmalıydılar. Ama insanlar günahları içinde uyurlarken onların rahatı yerindeydi. İsa kilisesini, gösterişli yaprakları olan kısır bir incir ağacı gibi gördü; değerli meyveden yoksundu. Gerçek alçakgönüllülük, tövbe ve iman ruhu eksikti. Gurur, şekilcilik, bencillik ve zulüm vardı. Kötü yoldaki kilise, zamanları gösteren belirtilere gözlerini yummuştu. Tanrı'dan ayrılmış, kendisini O'nun sevgisinden koparmıştı. O'nun koşullarına uymadığından, vaatlerinin gerçekleştiğini de göremedi.

Mesih'in sözde izleyicilerinden çoğu göğün ışığına çıkmayı reddetti. Eski Yahudiler gibi, Tanrı'nın kendilerini ziyaret ettiği zamanı anlayamadı. Rab onların yanından geçip giderek gerçeğini Beytlehemli çobanlara ve Doğulu Magiler gibi ışığı arayanlara gösterdi.

Bölüm 18 — Yeni Dünyada Yeni Işık

Tanrı gerçeği içtenlikle bilmeyi arzu eden doğru ve dürüst bir çiftçiyi, Mesih'in ikinci gelişini duyurmak amacıyla seçti. Başka birçok reformcu gibi William Miller de yoksullukla mücadele etti ve benliğini inkar etme dersini aldı.

Miller'ın zekası, çocukluğunda bile düşünsel ortalamanın üze-rindeydi. Büyüdükçe, etkin ve iyi gelişmiş olan zihni bilgiye susamaya başladı. Çalışma sevgisi, titiz düşünme alışkanlığı ve gerçekçi eleştirileri onu sağlam ve kapsamlı bir bakış açısına kavuşturdu. Ahlaksal açıdan karakterinin eleştirilecek bir yönü yoktu; imrenilen bir ünü vardı. Sivil ve askeri görevlerini başarıyla ta-mamladı. Önünde zenginlik ve onur kapıları açılmaya başlamıştı.

Çocukluğunda dinsel izlenimlere bağlıydı. Ne var ki gençliğinde deistlerden* oluşan bir gruba katıldı. Bu grubun Miller üzerinde güçlü bir etkisi oldu, çünkü iyiliksever ve insancıl vatandaşlardan oluşuyordu. Hıristiyan kurumlarının ortasında yaşadıklarından karakterleri çevreleri tarafından kısmen de olsa biçimlenmişti. Kendilerine saygınlık kazandıran yetkinliklerini Kutsal Kitap'a borçluydular. Ancak bu iyi nitelikler Tanrı'nın Sözüne karşı kullanılmaya başlandı. Miller onların düşüncelerini almaya başlamıştı.

Kutsal Yazının çeşitli yorumları Miller'i zorluyor ve önüne aşılamayacak gibi görünen güçlükler koyuyordu. Ancak yeni inancı da onu tatmin etmekten uzaktı. Miller otuz dört yaşına geldiğinde Kutsal Ruh kendisine günahlı durumunu göstermeye başladı. Mezarın ötesinde hiçbir mutluluk güvencesi bulamadı. Gelecek karanlık ve kasvetliydi. O zamanki duygularından söz ederken şöyle diyor:

"Başımın üzerindeki gökyüzü sanki taş gibi, ayağımın altındaki yeryüzü de sanki demir gibiydi. Ne kadar düşündüysem, o kadar karışık sonuçlara vardım. Düşünmekten vazgeçmeye çalıştım, ama düşüncelerimi kontrol edemiyordum. Tümüyle sefalet içindeydim ve nedenini anlayamıyordum. Şikayet edip homurdanıyor, ama bunu kime yaptığımı bilmiyordum. Bir yanlışlık olduğunu biliyor, ama doğrusunu nasıl ve nerede bulacağımı bilmiyordum."

Miller bir dost buluyor

Miller sonra olanları şöyle sıralıyor: "Zihnim ansızın bir Kurtarıcı düşüncesiyle aydınlanıverdi. Çok iyi ve merhametli bir varlık düşündüm. Bu varlık bizim günahlarımızı kaldırmaya geliyor ve bizi günahın cezasından kurtarıyordu. Ama böyle bir varlığın varolduğu nasıl kanıtlanabilirdi? Kutsal Kitap dışında böyle bir Kurtarıcı düşünemiyordum...

Kutsal Yazıda bir Kurtarıcı düşüncesinin olduğunu gördüm. Başka sıradan bir kitabın düşkün dünyanın eksiklerini nasıl gidereceğini ve gediklerini nasıl kapatacağını bilemiyordum. Öte yandan, Kutsal Yazıların Tanrı esini olduğunu da hala kabul

edemiyordum. Sonraları yavaş yavaş zevk almaya başladım; İsa sanki benim dostum olmuştu. Kurtarıcı bana on binlerce kişi içinde o kadar farklı geliyordu ki! Daha önce karanlık ve çelişkili görünen Kutsal Yazılar ayaklarım için yol ve yolum için ışık oldular. Rab Tanrı'nın, yaşam denen okyanusta sağlam bir kaya gibi olduğunu gördüm. Bu konular benim başlıca ilgi alanım haline geldiler. Zevkle araştırmaya başladım. Rab'bin güzelliğini ve yüceliğini daha önce neden görmediğime, nasıl olup da reddedebildiğime şaşıyordum. Diğer tüm kitaplardan aldığım tadı yitirdim ve yüreğimi Tanrı'dan bilgelik almaya adadım."

Miller iman ettiğini açık bir dille duyurdu. İmansız arkadaşları, Miller'a, Kutsal Yazılara karşı olan iddialarını hatırlattılar. O da Kutsal Yazının Tanrı esini olduğunu ve kendi içinde tutarlı olduğunu söyledi. Kutsal Yazıları incelemeye ve her belirgin çelişkinin bir açıklaması olduğunu göstermeye kararlıydı.

Yorum kitaplarını bir kenara bırakan Miller, 'ABC Dizini' ve sayfa kenarlarındaki referansları kullanarak ayetleri birbiriyle kıyaslamaya başladı. Yaratılış kitapçığından başlayarak ayet ayet okumaya koyuldu. Anlamı belirsiz bir ayet bulursa, onu aynı konudaki başka bir metinle kıyaslıyordu. Her sözcüğün anlamını metnin geneline bakarak çıkartıyordu. Anlaşılması zor gibi görünen bir kısma geldiği zaman, onun açıklamasını Kutsal Yazıların diğer kısımlarına bakarak arıyordu. Ayrıca tanrısal ışıkla aydınlanmak için dua ediyordu. Mezmurcunun şu sözlerindeki gerçeği o da görmeye başladı: "Sözlerinin açıklanışı aydınlık saçar, saf insanlara akıl verir" (Mezmurlar 119:130).

Yoğun bir ilgiyle Daniel ve Esinleme kitapçıklarını inceledi; peygamberlik simgelerinin anlaşılabilir olduğunu fark etti. Bütün çeşitli benzetmelerin, mecazların ve belirtilerin, ya metnin kendi içinde ya da başka ayetlerle bağlantılı olarak anlaşılabildiğini gördü. Gerçeği adım adım çalışmak Miller'ın gayretlerini ödüllendirdi. Peygamberliğin uzantılarını görebiliyordu. Göğün melekleri onun düşüncelerini yönlendiriyordu.

Dünyanın sonundan önce gerçekleşecek olan 'bin yıllık dönem' düşüncesini Tanrı Sözünün desteklemediğini gördü. Rab'bin gelişinden önce bin yıllık bir barış döneminin olacağı Mesih'in ve elçilerin öğretişlerine ters düşüyordu. Onlar buğday ve delicelerin dünyanın sonuna dek birlikte büyüyeceğini, 'kötü ve sahtekar kişilerin, aldatarak ve aldanarak gittikçe daha beter' olacağını söylemişlerdi (2.Timoteyus 3:13).

Mesih'in kişisel dönüşü

Elçisel kilisede, bütün dünyanın iman edeceğine ve Mesih'in ruhsal olarak hüküm süreceğine ilişkin bir öğreti yoktu. Bu öğreti on sekizinci yüzyılın başlarında ortaya çıkmıştır. İnsanlara Rab'bin gelişinin çok uzak bir zamanda olacağını öğretmiş ve o günün yaklaştığına işaret eden belirtilere dikkat etmelerine engel olmuştur. Birçokları Rab'bi karşılamak için hazırlanmayı ihmal etmiştir.

Miller Kutsal Yazıda Mesih'in kişisel olarak dönüşünün açık bir şekilde öğretildiğini gördü. "Rab'bin kendisi, bir emir çağrısıyla, baş meleğin seslenmesiyle ve Tanrı'nın

borazanıyla gökten inecek", "O zaman İnsanoğlu'nun belirtisi gökte görünecek. İnsanoğlu'nun gökteki bulutlar üzerinde büyük güç ve görkemle geldiğini görecekler", "İnsanoğlu'nun gelişi, doğuda çakıp batıya kadar her taraftan görülen şimşek gibi olacaktır", "İnsanoğlu kendi görkemi içinde bütün melekleriyle birlikte gelince, görkemli tahtına oturacak", "Kendisi, güçlü bir borazan sesiyle meleklerini gönderecek ve onlar, O'nun seçtiklerini, göklerin bir ucundan öbür ucuna kadar dört yelden alıp bir araya toplayacaklar" (1 Se.4:16,17; Mat.24:30,27; 25:31; 24:31).

Mesih geldiği zaman ölüler dirilecek ve doğru olanlar değiştirilecek; "Hepimiz ölmeyeceğiz; son borazan çalınınca hepimiz bir anda, göz açıp kapayana dek değiştirileceğiz. Evet, borazan çalınacak, ölüler çürümez olarak dirilecek, ve biz de değiştirileceğiz. Çünkü bu çürüyen varlığımız çürümezliği, bu ölümlü varlığımız ölümsüzlüğü giyinmelidir", "Önce Mesih'e ait ölüler dirilecek. Ondan sonra biz yaşamakta olanlar, diri kalmış olanlar, onlarla birlikte Rab'bi havada karşılamak üzere bulutlar içinde alınıp götü-rüleceğiz" (1 .Selanikliler 4:16,17).

İnsan şu anda ölümlü ve çürüyen bir varlığa sahiptir, ama Tanrı'nın egemenliği çürümezdir. Dolayısıyla insan bu haliyle Tanrı'nın egemenliğine giremez. İsa geldiği zaman, halkına ölümsüzlük kazandıracaktır; o zamana kadar yalnızca mirasçı olarak baktıkları egemenliğe o zaman kavuşacaklardır.

Kutsal yazı ve kronoloji

Yukarıdaki ayetler ve onlara benzeyen başkaları, Miller'e evrensel barış döneminin ve Tanrı egemenliğinin yeryüzünde kuruluşunun ikinci gelişten sonra olacağını gösterdi. Üstelik yeryüzünün durumu, son günlerin peygamberlik tanımına uygun düşüyordu. Yeryüzünün süresinin yakında dolacağı sonucuna vardı.

Miller şöyle diyor: "Düşüncelerimi can alıcı bir şekilde etkileyen başka bir şey de Kutsal Yazıların kronolojisiydi. Önceden bildirilen olaylar, geçmişte gerçekleşmişti. Bir zamanlar yalnızca peygamberliklerde sözü geçen olaylar, ön bildiriler uyarınca gerçek oldu."

Miller, Mesih'in ikinci gelişine dek uzanan kronolojik dönemleri bulduktan sonra, bunların Tanrı'nın önceden belirleyip kullarına açıkladığı zamanlar olduğunu gördü. "Bu esinler, sonsuza dek bize ve çocuklarımıza ait olan şeylerdir" dedi. "Gerçek şu ki, Rab Yahve kulu peygamberlere sırrını açmadıkça bir şey yapmaz" (Tesniye 29:29; Amos 3:7). Tanrı Sözünün öğrencileri, insan tari-hindeki en önemli olayları Kutsal Yazılarda görmeyi beklemeliler.

Miller şöyle diyor: "Tüm Kutsal Yazıların Tanrı esini olduğuna ve insanların bunları Kutsal Ruh tarafından yönetilerek yazdığına iyice emin oldum. Kutsal Yazılar bizim eğitilmemiz, sabır, teselli ve ümit bulmamız için yazılmıştır. Tanrı'nın bize merhamet ederek kendi eliyle açıkladıklarını kavramaya gayret ederken pey-gamberlik dönemlerini atlamaya hakkım olmadığını hissettim"3

İkinci gelişin zamanını en belirgin şekilde açıklayacak olan peygamberlik Daniel 8:14'te bulunuyordu: "İki bin üç yüz akşam, sabah olacak; sonra Kutsal Yer yeniden kutsanacak" dedi. Ayetleri ayetlere vurarak yorumlamayı öğrenen Miller, simgesel peygamberlikte bir günün bir yılı temsil ettiğini öğrendi (Ek'e bkz.). 2300 peygamberlik gününün ya da normal yılın Yahudilerin dönemini çoktan aştığını gördü. O halde sözü geçen tapınak Yahudi tapınağı olamazdı.

Miller, Hıristiyanların geneli tarafından kabul edilen ve dünyayı 'tapınak' olarak gören genel görüşü benimsedi. Dolayısıyla Daniel 8:14'te sözü geçen tapınağın kutsanması olayını, Mesih'in ikinci gelişinde yeryüzünün kutsanması şeklinde yorumladı. Eğer 2300 gün için doğru başlangıç noktasını bulabilseydi, ikinci gelişin tarihini de bulmuş olacaktı.

Peygamberliğe ait zaman dilimlerini keşfetmek

Miller peygamberlik incelemelerine devam etti. Gündüzünü ve gecesini, son derece önemli gördüğü bir incelemeye ayırdı. Daniel'in sekizinci bölümünde 2300 günün başlangıcı için herhangi bir ipucu bulamadı. Daniel'in görümü anlamasına yardımcı olan melek Cebrail, sadece kısıtlı bir açıklamada bulunmuştu. Kiliseyi bekleyen korkunç zulüm peygambere görümde gösterildiği zaman daha fazlasını görmeye dayanamamıştı. "Ben Daniel, günlerce bitkin ve hasta kaldım" diye yazmıştır (Daniel 8:27). Ancak Tanrı, habercisine görümü Daniel'e açıklamasını buyurmuştu. Melek Daniel'e dönerek şöyle dedi: "Daniel, sana anlayış ve bilgelik vermek için geldim... Bu nedenle sözün anlamını kavra ve görümü anla." 8.bölümde açıklanmayan önemli bir nokta vardır. 2300 güne ilişkin bir şey söylenmemiştir; bu yüzden melek açıklamasına devam ederek özellikle zamana değinir: "Başkaldırıyı bitirmek, günaha son vermek, suçun bağışlanmasını yapmak, sonsuza dek kalıcı doğruluğu sağlamak, görüm ve peygamberliği mühürlemek, en Kutsal'ı meshetmek için halkına ve kutsal kentine yetmiş hafta kadar zaman saptanmıştır. Bunu bil ve anla: Yeruşalem'i yeniden kurmak için buyruğun verilmesinden Önder Mesih'in gelişine dek yedi hafta geçecek. Yeruşalem altmış iki haftada caddelerle, hendeklerle yeniden kurulacak, ama bu sıkıntı zamanları olacak. Bu altmış iki hafta sonunda Mesih öldürülüp gözden kaybolacak. Ortaya çıkacak önderin halkı, kenti ve Kutsal Yer'i yerle bir edecek. Sonu tufan gibi olacak: Sonu gelinceye dek savaş sürecek, yıkımlar onu izleyecek. Ortaya çıkacak önder birçoklarıyla bir haftalık sağlam bir antlaşma yapacak. Bir haftalık zamanın yarısı geçince, kurbanla sunuyu kaldıracak. Üzerine dökülecek öfkenin saptanacağı zamanın sonuna dek tapınağın üst bölümüne yıkıcılık getiren iğrenç şeyi yerleştirecek" (Daniel 8:16; 9:22,23, 24-27).

Melek Daniel'in anlayamadığı noktayı anlatmak için gönderilmişti: "İki bin üç yüz gün sonra tapınak kutsanacak. Meleğin ilk sözleri şöyleydi: "Halkına ve kutsal kentine yetmiş hafta kadar zaman *"saptanmıştır"* Burada geçen 'saptanmıştır ' sözcüğü aslında 'kesilip çıkartılmak' anlamına gelir. Yetmiş hafta, 490 yıl, özellikle Yahudiler açısından çıkarılmalıdır.

İki dönem birlikte başlıyor

Peki ama bu 490 yıl nereden çıkarılacaktır? 8.bölümde sözü geçen tek zaman dilimi 2300 gün olduğundan, yetmiş haftanın 2300 günün bir parçası olması gereklidir. Her iki dönem de birlikte başlamalıdır. Bu dönem Kudüs'ü bina etme buyruğuyla birlikte başlamıştır. Buyruğun tarihi bilinirse, 2300 günlük dönemin başı da kesinleşebilir.

Ezra'nın yedinci bölümünde Kral Artahşasta'nın İ.S. 457 yılında verdiği buyruk görülmektedir. 2300 yıllık dönemin başlangıcını belirlemek için üç kral buyruğu başlattı ve tamamladı. Buyruğun başlangıç tarihi olarak İ.Ö. 457 yılını alırsak, yetmiş haftalık dönemin her unsurunun gerçekleşmiş olması gerekecektir (Ek'e bkz.).

Kudüs'ü yeniden kurmak için buyruğun verilmesinden, Önder Mesih'in gelişine dek yedi hafta geçecek. Kudüs altmış iki haftada caddelerle, hendeklerle yeniden kurulacak, ama bu sıkıntı zamanları olacak." Artahşasta'nın buyruğu 457 yılının sonbaharında yürürlüğe girdi. O tarihten 483 yıl sonra, İ.S. 27 yılında peygamberlik yerine geldi. O yılın sonbaharında Mesih, Yahya tarafından vaftiz edildi ve Ruh'la meshedildi. Vaftizden sonra Celile'ye gitti; "*Zaman* doldu" diyordu, "Tanrı'nın Egemenliği yaklaştı. Tövbe edin, Müjde'ye inanın!" (Markos 1:14,15).

2300 GÜN-YIL KEHANET

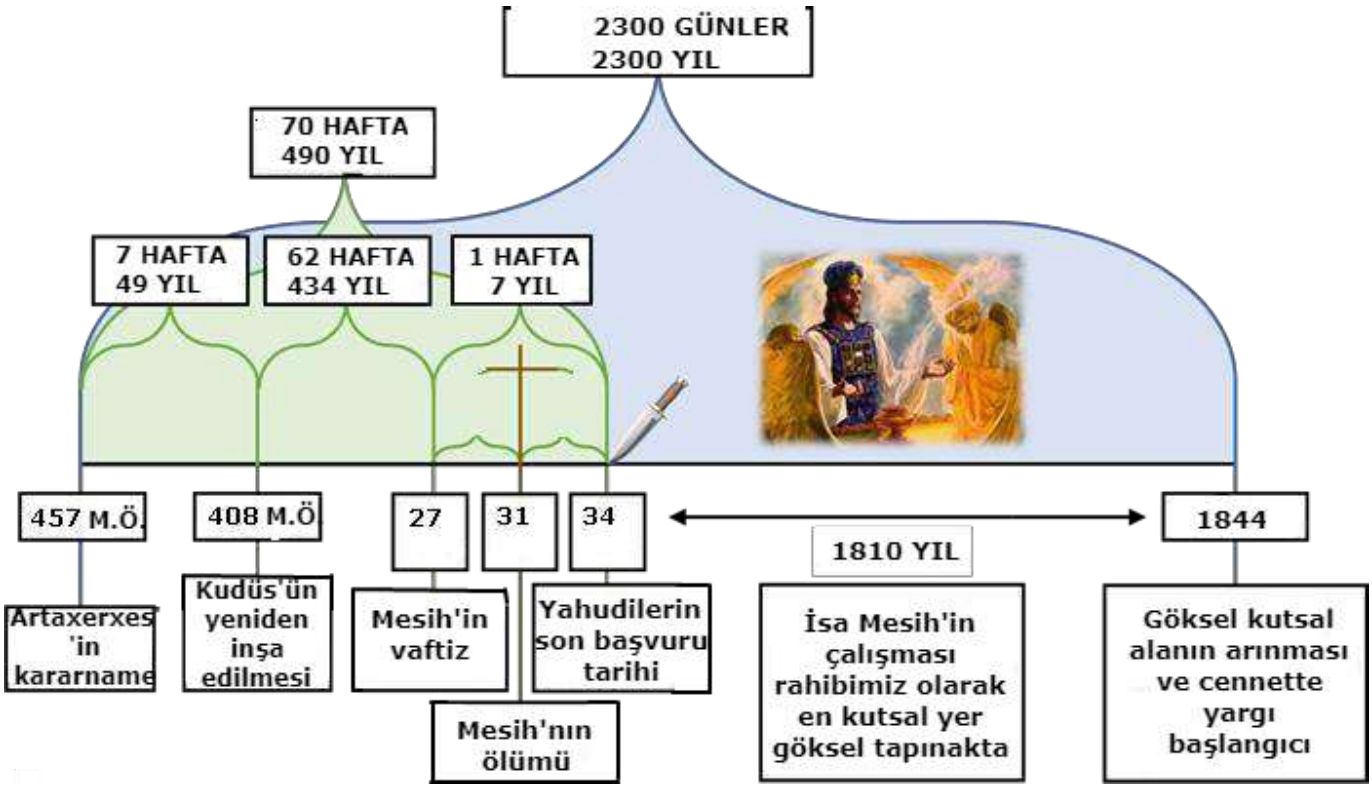

Bir Peygamber Günü = Bir Yazım Yılı

34 Ülkeyi araştırdığınız günler kadar –kırk gün, her gün için bir yıldan kırk yıl– suçunuzun cezasını çekeceksiniz. Sizden yüz çevirdiğimi bileceksiniz!'[Çölde Sayım 14:34] 6 "Bunu yaptıktan sonra, bu kez sağ yanına uzan, Yahuda halkının suçunun cezasını çek. Sana kırk gün, her yıl için bir gün ayırdım.[Hezekiel 4:6]

457 M.Ö – 1844 M.S – 2300 Günler/ Yil. 14 Kutsal varlık bana, "2 300 akşam, sabah olacak, sonra kutsal yer yeniden düzene konulacak" dedi. (Daniel 8:14). 24 "Başkaldırıyı ortadan kaldırmak, günaha son vermek, suçu bağışlatmak, sonsuza dek kalıcı doğruluğu sağlamak, görüm ve peygamberliği mühürlemek, En Kutsal'ı meshetmek için senin halkına ve kutsal kentine yetmiş hafta kadar zaman saptanmıştır [Daniel 9:24]

457 M.Ö – Artaxerxes'in emir ve Kudüs'ü yeniden inşa etme kararı 25 …"Şunu bil ve anla: Yeruşalim'i yeniden kurmak için buyruğun verilmesinden, meshedilmiş olan önderin gelişine dek yedi hafta geçecek. Altmış iki hafta içinde Yeruşalim yeniden sokaklarla, hendeklerle kurulacak. Ancak bu sıkıntılı zamanlarda olacak. . [Daniel 9:25]

408 M.Ö – Kudüs'ün yeniden inşa edilmesi

27 M.S – İsa'nın vaftiz ve kutsal yağ sürme Kutsal Ruh tarafından (Mesih). 27 Gelecek önder birçoklarıyla bir haftalık sağlam bir antlaşma yapacak. Haftanın yarısı geçince, kurbanı da sunuyu da kaldıracak. Kararlaştırılan yıkım başına gelinceye dek yok edici önder tapınağın üst bölümüne yıkıcı iğrenç şeyler yerleştirecek." [Daniel 9:27]

31 M.S – İsa'nın çarmıha gerilmesi ve ölümü. 26 Bu altmış iki hafta sonunda meshedilmiş olan öldürülecek ve onu destekleyen olmayacak. Gelecek önderin halkı, kenti ve kutsal yeri yerle bir edecek. Sonu tufanla olacak: Savaş sona dek sürecek. Yıkımların da olacağı kararlaştırıldı. 27 Haftanın yarısı geçince, kurbanı da sunuyu da kaldıracak. [Daniel 9:26-27]

34 M.S – Stephen'un taşlanması [Yahudilerin gözetim altına alınması - Müjdesi bütün uluslara tanıklık olmak üzere dünyanın] 14 Göksel egemenliğin bu Müjdesi bütün uluslara tanıklık olmak üzere dünyanın her yerinde duyurulacak. İşte o zaman son gelecektir. [Matta 24:14] 46 Pavlus'la Barnaba ise cesaretle karşılık verdiler: "Tanrı'nın sözünü ilk önce size bildirmemiz gerekiyordu. Siz onu reddettiğinize ve kendinizi sonsuz yaşama layık görmediğinize göre, biz şimdi öteki uluslara gidiyoruz [Elçilerin Işleri 13:46].

70 M.S – Kudüs'ün tahrip edilmesi 1 İsa tapınaktan çıkıp giderken, öğrencileri, tapınağın binalarını O'na göstermek için yanına geldiler. 2 İsa onlara, "Bütün bunları görüyor musunuz?" dedi. "Size doğrusunu söyleyeyim, burada taş üstünde taş kalmayacak, hepsi yıkılacak!" [Matta 24:1, 2] 15 "Peygamber Daniel'in sözünü ettiği yıkıcı iğrenç şeyinkutsal yerde dikildiğini gördüğünüz zaman –okuyan anlasın– Yahudiye'de bulunanlar dağlara kaçsın. 21 Çünkü o günlerde öyle korkunç bir sıkıntı olacak ki, dünyanın başlangıcından bu yana böylesi olmamış, bundan sonra da olmayacaktır [Matta 24:15, 21].

1844 M.S – En kutsal yeri arındırma ve cennette yargı başlangıcı

1810 Günler/ Yil – İsa Mesih'in rahibi olarak çalışması göksel tapınakta. [14] Tanrı Oğlu İsa gökleri aşan büyük başkâhinimiz olduğu için açıkça benimsediğimiz inanca sımsıkı sarılalım. [15] Çünkü başkâhinimiz zayıflıklarımızda bize yakınlık duyamayan biri değildir; tersine, her alanda bizim gibi denenmiş, ama günah işlememiştir. [16] Onun için Tanrı'nın lütuf tahtına cesaretle yaklaşalım; öyle ki, yardım gereksindiğimizde merhamet görelim ve lütuf bulalım [Ibranîler 4:14-16].

Müjde yeryüzüne yayılıyor

"Ortaya çıkacak önder birçoklarıyla bir haftalık sağlam bir antlaşma yapacak" - Yahudilere tanınan son yedi yıllık süre. Bu süre boyunca, İ.S.27 yılından İ.S.34 yılına kadar, Mesih ve öğrencileri müjdeyi özellikle Yahudilere sundular. Kurtarıcı şöyle buyruk vermişti: "Diğer uluslara ait yerlere gitmeyin. Samiriyelilere ait kentlerin de hiçbirine uğramayın. Bunun yerine, İsrail halkının kaybolmuş koyunlarına gidin" (Matta 10:5,6). "Bir haftalık zamanın yarısı geçince, kurbanla sunuyu kaldıracak." İ.S. 31 yılında, vaftiz olduktan üç buçuk yıl sonra Rabbimiz çarmıha gerildi. Çarmıh üzerinde sunulan yüce kurban nedeniyle törensel sistemin tüm kurbanları ve sunuları son buldu.

Yahudilere ayrılan 490 yıllık dönem, İ.S.34 yılında sona erdi. O zaman, Yahudilerin Yüksek Kurulunun eylemi ile ulus, İstefan'ı şehit ederek ve Mesih'in izleyicilerine zulmederek müjdeyi resmen reddetmiş oldu. Böylece kurtuluş bildirisi yeryüzüne duyuruldu. Zulümle karşılaşan öğrenciler Kudüs'ten kaçtılar ve 'gittikleri her yerde Tanrı'nın sözünü müjdelediler' (Elçilerin İşleri 8:4).

O zamana kadar peygamberliklerin tüm ayrıntıları şaşırtıcı şekilde yerine gelmişti. Yetmiş haftanın başlangıcı İ.Ö. 457 yılına, sonu da İ.S. 34 yılına dayanıyordu. Yetmiş haftayı (490 gün) 2300 günden çıkartırsanız, geriye 1810 gün kalacaktır. 490 günden sonra 1810 günün geçmesi gereklidir. Yani dönem, 1844 yılında son bulacaktır. Bu tarihte - hemen herkes tarafından Mesih'in ikinci gelişi olarak kabul edilen - tapınağın kutsanması olayı gerçekleşecektir. (Bkz. 192. sayfadaki çizelge).

Şaşırtıcı sonuç

Miller en başta böyle bir sonuca varacağını hiç ummuyordu. Araştırmasının sonuçlarına zorlukla güvenebiliyordu. Ama Kutsal Yazılardaki kanıtlar bir kenara konulamayacak kadar kesindi.

1818 yılında, Mesih'in, halkını yirmi beş yıl içinde alacağı sonucuna vardı. Bunun üzerine şöyle dedi: "Bu beklentinin yüreğimi nasıl doldurduğunu anlatmaya olanak yok. Kurtulanların sevincine katılmak için o denli büyük bir özlem duyuyorum ki... Gerçek ne parlak ve görkemli bir şekilde göründü!..."

“Yeryüzüne karşı görevimi düşünürken sorunun yanıtını bul-dum.” Miller tanrısızlardan baskı geleceğini biliyordu, ama tüm imanlıların, Kurtarıcının ümidiyle sevineceklerini sanmıştı. Görkemli kurtuluş gününün çok yakın olduğunu bildirmeye çekiniyordu, çünkü yanılıyor olabilir ve başkalarını yanlış yönlendirebilirdi. Bu yüzden zihnindeki tüm zorlukları gözden geçirip dikkatlice değerlendirdi. Bu şekilde beş yıl çalıştı; vardığı görüşün doğruluğuna artık ikna olmuştu.

“Gidip dünyaya anlat”

Miller şöyle diyor: “İşlerime bakarken, kulaklarımda sürekli ‘Gidip dünyaya anlat’ diye bir ses çınlıyordu. Aklıma sürekli şu ayetler geliyordu: ‘Kötü adama ben: Ey kötü adam, mutlaka öleceksin, deyince, sen kötü adama, yolundan sakınsın diye söylemezsen, o kötü adam suçu yüzünden ölür, fakat kanını senin elinden ararım. Ama yolundan dönsün diye kötü adamı ondan sakındırırsan, ve yolundan dönmezse, o adam kendi suçundan ölür. Ama sen kendi canını özgür kılmış olursun.’”5 Miller dokuz yıl boyunca bekledi, yüreğinde hala yük vardı. 1831 yılında inancını halka ilk kez açıklamaya karar verdi.

O zaman elli yaşındaydı ve insanların içinde konuşmaya alışık değildi. Ne var ki emekleri karşılık buldu. İlk konuşmasının ardından dinsel bir uyanış geldi. İki kişi dışında on üç aile iman etti. Başka yerlerde konuşması istendi ve konuştuğu her yerde günahkarlar Rab’be döndüler. İmanlılar Rab’be daha da sıkı adandılar. Deistler ve tanrıtanımazlar, Kutsal Kitap’ın gerçeklerine bağlan-dılar. Miller’ın vaazları, halkın düşüncelerini uyandırdı; gelişen dünyasallığa ve çağın cinsel düşkünlüğüne engel oldu.

Birçok yerde hemen hemen tüm mezheplerden gelen Protestan kiliseleri Miller’a kapılarını açtılar; kilise görevlilerinden davet aldı. Davet edilmediği yerde çalışmamak gibi bir kuralı vardı, ama sonunda gelen ricaların yarısını bile değerlendiremeyecek hale geldi. Birçokları Mesih’in gelişinin ne denli kesin ve yakın, kendilerinin ise buna ne denli hazırlıksız olduğuna ikna oldular. Bazı büyük kentlerde likör satıcıları dükkanlarını toplantı salonu haline getirdiler, kumarhaneler dağıtıldı, tanrıtanımazlar ve hatta en katı imansızlar değişti. Çeşitli mezhepler günün hemen her saati dua toplantıları düzenlemeye başladı. İş adamları öğle saatlerinde bir araya gelerek kendilerini duaya ve övgüye verdiler. Bununla birlikte çok büyük bir heyecan olmadı. Tıpkı ilk reformcular gibi Miller da salt duyguları körüklemek yerine anlayışı ikna etme ve vicdanı uyandırma amacını güdüyordu.

Miller 1833 yılında Baptist Kilisesinden vaaz etme izni aldı. Miller’ın mezhebine bağlı olan çok sayıda hizmetli oıuıı işini onaylıyordu; Miller bu kişilerin önceki desteğiyle emek vermeyi sürdürdü. Hiç durmadan yolculuk yaparak vaaz etti. Ne var ki davet edildiği yerlere giderken yolculuk ücretini kendisi ödüyordu. Bu da oıuıı için büyük bir külfet oluyordu.

“Yıldızlar düşecek”

1833 yılında Kurtarıcı’nın ikinci gelişinin belirtilerinden sonuncusu da göründü; “Yıldızlar gökten düşecek.” Yuhanna Esinleme kitapçığında şöyle ilan etmişti: “İncir ağacı,

güçlü bir yel tarafından sarsıldığında nasıl ham incirlerini yere dökerse, gökteki yıldızlar da öylece yeryüzüne düştü" (Matta 24:29; Esinleme 6:13). Bu peygamberlik, 1833 yılının 13 Kasım günü çarpıcı bir meteor yağmuruyla gerçekleşti. Tarih boyunca kaydedilen en büyük ve en harika yıldız kayması olayı buydu. "Meteorlar eşsiz bir yoğunlukla yeryüzüne düştü. Doğuya, batıya, kuzeye ve güneye sanki sağanak yağmur yağıyordu. Bütün gökyüzü hareket halinde görünüyordu. Saat ikiden sabaha kadar gökyüzü sakin ve bulutsuzdu. Çarpıcı parlaklığa sahip ışıklar oynayıp durdular."

"Yıldızlı gökyüzünün ışıkları sanki tek bir bölgede toplan-mışlardı, oradan ufkun her yanına dağılıyorlardı. Ama sayıları hiç tükenmek bilmiyordu. Binlercesi hızla akıp gidiyordu."Tıpkı güçlü bir rüzgarın etkisiyle savrulan incirler gibi savruluyorlardı; bakmak olanaksızdı"8

14 Kasım 1833 tarihinde, New York Ticaret Günlüğünde bu olguyla ilgili uzun bir makale çıktı: "Sanırım dün gece yaşanan olaylar hiçbir düşünür ya da aydın tarafından anlatılmamıştır. Sadece 1800 yıl önce bir peygamber, bu olayı 'yıldızların düşmesi' şeklinde dile getirmiştir."

Böylece Mesih'in gelişinin son belirtilerinden biri daha göründü. "Aynı şekilde, bütün bunların gerçekleştiğini gördüğünüzde bilin ki, İnsanoğlu yakındır, kapıdadır" (Matta 24:33). Yıldızların düştüğüne tanık olan birçok kişi bu olayları yaklaşan yargının habercisi olarak kabul etti.

1840 yılında gerçekleşen başka bir peygamberlik büyük ilgi uyandırdı. İki yıl kadar önce Josiah Litch, Esinleme 9'un bir yorumunu yayınladı. Bu yorumda Osmanlı İmparatorluğunun İ.S. 1840 yılının Ağustos ayı içinde çökeceğini söylüyordu. Bu olay gerçekleşmeden birkaç gün önce şöyle yazdı: "11 Ağustos'da İstanbul'daki Osmanlı gücünün kırılması beklenebilir."

Önbildiri gerçekleşiyor

Tam belirtilen zamanda Türkiye, Avrupa'nın müttefik güçlerinin korumasını kabul ederek Hıristiyan ulusların etkisi altına girdi. Önbildiride dile getirilen olay tümüyle gerçekleşti (Ek'e bkz.). Miller ve dostlan tarafından benimsenen peygamberlik yorumlama ilkeleri kalabalıkları ikna ediyordu. Yüksek mevkiden eğitimli kişiler Miller'in vaazlarına katıldılar ve görüşlerini yayınlamaya başladılar. Miller'ın hizmeti 1840 yılından 1844 yılına kadar hızla devam etti.

Miller'ın güçlü zihinsel yetenekleri vardı; bilgeliğin kaynağına bağlanarak bu yeteneklere göksel bilgeliği de ekledi. Dürüstlük ve ahlaksal üstünlük açılarından saygı uyandırıyordu. İmanlı alçakgönüllülüğüne sahipti; başkalarıyla ilgiliydi ve herkese sevgi gösteriyordu. İnsanlara içtenlikle kulak veriyor ve sözlerini tartıyordu. Tüm kuramları Tanrı'nın Sözüyle ölçüyordu. Sağlam düşünüşü ve Kutsal Yazı bilgisi yanılgıları reddetmesini sağladı.

Ne var ki, önceki reformcular gibi Miller'ın de sunduğu gerçekler tanınmış din öğretmenleri tarafından kabul görmedi. Bu kişiler Kutsal Yazıda dayanak bulamadıklarından, insanların öğretilerine ve ataların geleneklerine bağlıydılar. Ancak Tanrı Sözü gerçeği yayanların tek tanıklığıydı. Rab'bin gelişini dört gözle bekleyenlerle, kutsal bir yaşam sürenlerle ve O'nun gelişine hazırlananlarla alay edildi. Mesih'in gelişiyle ve dünyanın sonuyla ilgili peygamberlikleri incelemenin günah olduğu öne sürüldü. Bu yüzden çoğunluğun bağlı olduğu ruhsal hizmetler, Tanrı Sözü'ne imanın zayıflamasına neden oldular. Onların öğretişi insanları Tanrı'dan uzaklaştırdı; birçokları da tanrısız arzularla sürüklenmek için fırsat buldular. Bütün bunların sorumluluğu, kötülüğü yaratanlar tarafından Adventist'lere ('Rab'bin dönüşünü bekleyenler' anlamına gelmektedir) yüklendi.

Dinsel basın Miller'dan alay ederek ve suçlayarak söz ettiler. Din öğretmenlerinden cesaret alan tanrıtanımazlar, Miller'ı ve onun yaptıklarını kötülemeye başladılar. Yargının yakın olduğunu yeryüzüne bildirmek amacıyla konforlu evini terk eden ve kendi cebinden harcayarak yolculuklar yapan yaşlı adam, 'fanatik' diye reddedildi.

İlgi ve inançsızlık

İlgi giderek büyüyordu. Kilise topluluklarının sayısı yüzlerden binlere çıkmıştı. Ancak bir süre sonra kiliseler bu imanlılara baskı yapmaya başladı. Miller'ın görüşlerini kabul edenlere artık disiplin uygulanıyordu. Miller şöyle yazdı: "Eğer yanlışsak, nerede yanlış olduğumuzu gösterin. Tanrı'nın sözüne bakarak yanıldığımızı açığa çıkarın. İnsanlar bizimle yeterince alay ettiler zaten; ama bu bizim yanlış olduğumuzu göstermez. Görüşlerimizi yalnızca Tanrı'nın sözü değiştirebilir. Bu sonuçlara biz kararlı ve duacı bir yaklaşımla vardık. Kutsal Yazılardaki kanıtları gördük."

Eski insanların günahları, Tanrı'nın yeryüzüne bir tufan göndermesine neden olmuştu. Ne var ki Tanrı, yapacaklarını onlara önceden bildirdi. 120 yıl boyunca tövbe çağrısı yankılandı. Ama ona inanmadılar. Tanrı'nın habercisiyle alay ettiler. Nuh'un bildirisi gerçekse, neden bütün dünya bunu görmemiş ve inanmamıştı? Binlerce insanın bilgeliğine karşılık tek bir kişinin iddiaları söz konusuydu. İnsanlar ne uyarıyı ciddiye aldılar ne de gemiye sığındılar.

Alaycılar mevsimlerin nasıl geçtiğine ve yağmur yağdırmayan mavi göklere baktılar. Kötü işlerine daha da çok battılar. Ne var ki Tanrı'nın yargısı, O'nun merhametini reddedenleri belirlenen zamanda yakaladı.

Kuşkucular ve imansızlar

Mesih şöyle diyor: "Tufan gelinceye, hepsini süpürüp götü- rünceye dek başlarına geleceklerden habersizdiler. İnsanoğlu'nun gelişi de öyle olacak" (Matta 24:39). Tanrı'nın kendi halkı dünyayla birleşirken, dünyanın lüksü kilisenin lüksü haline gelirken, imanlılar dünyasal zenginlik peşinde yıllarını tüketirken şimşeğin çakması gibi ani bir son gelecektir. Tanrı yeryüzüne gelecek olan tufanı kulu aracılığıyla insanlara duyurdu. Aynı şekilde son

yargının ne denli yakın olduğunu bildirmek için haberciler seçti. Nuh'un günlerinde insanlar doğru vaizin ön bildirileriyle nasıl alay ettilerse, Millerin günlerinde de Tanrı'nın halkı uyarıcı sözlerle öyle alay ettiler.

Kiliselerin Tanrı'ya sırtını çevirdiğinin kanıtlarından biri de, göksel bildiriyi taşıyan bu haberciye düşmanca davranılmasıydı.

Mesih'in gelişi öğretisini kabul edenler ayağa kalkma zamanının geldiğini hissediyorlardı. "Sonsuzlukla ilgili şeyler onlara son derece gerçek görünmeye başlamıştı. Gökyüzünün çok yakın olduğunu hissediyor ve Tanrı'nın huzurunda ne kadar suçlu olduklarını görüyorlardı." İmanlılar zamanın daraldığını, insanlık için gecikmeden bir şeyler yapmanın gerekliliğini fark ediyordu. Sonsuzluk önlerinde açılıyor gibiydi. Tanrı'nın Ruhu, Rab'bin gününe hazırlanmak için onların duada güçlenmesini sağladı. Onların günlük yaşamı diğer kilise üyeleri için bir örnekti. Bu kişilerin büyük çoğunluğu para kazanma, zevk yapma ve dünyasal hırs peşinde koşuyorlardı. Böylece Rab'bin gelişini bekleyen imana karşı bir zıtlık oluştu.

Birçokları peygamberliklerin mühürlü olduğunu iddia ederek araştırılmalarına engel oldular. Böylece Protestanlar da Roma yanlılarının izinden gittiler. Protestan kiliseleri Söz'ün, çağımıza uygulanabilen önemli bir kısmının anlaşılamaz olduğunu öne sürdüler. Kilise görevlileri Daniel ve Esinleme kitapçıklarının kavranılamaz gizemlerden oluştuğunu söylüyordu.

Oysa Mesih öğrencilerini Daniel peygamberin sözlerine yönlendirirken, "Okuyan *anlasın*'" demişti (Matta 24:15). Esinleme de aynı şekilde anlaşılabilir: "Bu kitap İsa Mesih'in esinlemesidir. Tanrı, yakın zamanda olması gereken olayları kullarına göstermesi için O'na bu esini verdi... Bu peygamberin sözlerini *okuyana*, burada yazılanları *dinleyip yerine getirene ne mutlu*! Çünkü beklenen zaman gelmiştir" (Esinleme 1:1-3).

"Bu peygamberin sözlerini okuyana" - bu sözleri okumayan kişiler olacaktır - "burada yazılanları dinleyip" - peygamberliklerle ilgili bir şey duymak isteyen kişiler vardır - "yerine getirene ne mutlu!" - birçokları Esinleme kitapçığında verilen buyruklara kulak asmayı reddetmektedir. Bu kişilerin hiçbir vaat edilen bereketlere kavuşamazlar.

İnsanlar Esinleme'nin insan anlayışının ötesinde olduğunu öğretmeye nasıl cüret edebilirler. Esinleme açıklanan bir gizem, açılan bir kitaptır. Esinleme zihni Daniel'e yönlendirir. Her iki kitapçık da dünya tarihinin sonuna ilişkin olaylar üzerinde önemli öğretişler verirler.

Yuhanna Tanrı halkının bekleyen tehlikeleri, çatışkıları ve son kurtuluşu gördü. Yeryüzündeki ekinin ya göğe alınmak ya da yıkım alevlerine atılmak üzere olgunlaşacağını bildirdi. Böylece bu tehlikeleri ve çatışkıları görenlerin yanılgıdan gerçeğe dönmelerini istedi.

O halde Kutsal Yazının bu önemli kısmı neden yaygın bir şekilde göz ardı ediliyor? Bu, kendi hilelerini insanlardan gizlemeye çalışan karanlıklar prensinin bir gayretidir. Bu nedenle, Esinlemeye karşı olacak savaşı önceden gören Mesih, peygamberlik sözlerini okuyanlara, dinleyenlere ve yerine getirenlere bereket vaat etti.

Bölüm 19 — Büyük Hayal Kırıklığının Nedeni

Tanrı'nın işleyişi, çağdan çağa her büyük reformda ve inanç akımında çarpıcı bir benzerlik gösterir. Tanrı'nın insanlarla uğraşma ilkeleri hep aynıdır. Günümüzdeki önemli akımların geçmişte benzerleri vardır. Önceki çağların kilisesi de kendi çağımızın kilisesi için bize ders verir.

Tanrı yeryüzündeki hizmetkarlarını kurtuluş müjdesini duyurmaları için Kutsal Ruh aracılığıyla yönlendirir. İnsanlar Tanrı'nın elinde bir araçtırlar. Her birine, ve ilen görev oranında ışık teslim edilir. Ancak hiç kimse, kendi çağındaki tanrısal tasarının tüm anlayışına erişememiştir. İnsanlar O'nun adında taşıdıkları bildiriyi tümüyle kavrayamazlar. Peygamberler bile kendilerine emanet edilen esinleri tümüyle kavrayamadılar. Bunların anlamının çağdan çağa açıklanması gerekiyordu.

Petrus bu kurtuluşa ilişkin şöyle diyor: "Siz bağışlanacak olan lütuftan söz etmiş olan peygamberler, bu kurtuluşla ilgili dikkatli incelemeler ve araştırmalar yaptılar. İçlerinde olan Mesih'in Ruhu, Mesih'in çekeceği acılara ve bu acıların ardından gelecek yüceliklere tanıklık ettiğinde, *Ruh'un hangi zamanı ya da nasıl bir dönemi belirttiğini* araştırdılar. Şimdi size de bildirilen gerçeklerle *kendilerine değil, size* hizmet ettikleri onlara açıkça gösterildi" (1.Petrus 1:10-12). Hıristiyanlık çağında Tanrı halkı için ne büyük bir ders! Kutsal Tanrı adamları, daha doğmamış kuşaklar için verilen esinleri dikkatle inceleyip araştırdılar. Peygamberliklerin anlaşılamayacağım iddia eden dünyasal kayıtsızlıkla bu adamların yaklaşımı arasında ne büyük bir fark var!

Tanrı kullarının zihinleri bile sık sık gelenek ve sahte öğretiş yoluyla öylesine körleşir ki, Söz'ün açıklamalarını ancak kısmen kavrayabilirler. Mesih'in öğrencileri, Kurtarıcı kendileriyle birlikteyken bile, İsrail'i evrensel bir imparatorluk haline getirecek olan ve yaygın bir şekilde kabul edilen Mesih kavramına sahiptiler. Mesih'in çekeceği acıları ve ölümünü önceden bildiren sözlerini anlayamadılar.

"Zaman doldu"

Mesih onları öğrencilerini şu bildiriyle gönderdi: '"Zaman doldu' diyordu, 'Tanrı'nın Egemenliği yaklaştı. Tövbe edin, Müjde'ye inanın!'" (Markos 1:15). Bu bildiri Daniel 9'daki peygam-berliğe dayanıyordu. Altmış dokuz haftanın sonunda Önder Mesih'in ortaya çıkışı gerçekleşecekti. Öğrenciler de Mesih'in tüm dünyayı yönetmek amacıyla Kudüs'te bir egemenlik kurmasını beklediler.

Kendilerine emanet edilen bildirinin anlamını yanlış kavradılarsa da ilan ettiler. Bildirilerinin Daniel 9:25'e dayandığını bilmelerine rağmen, sonraki ayette Mesih'in 'kesilip atılacağını' görmediler. Onların yüreği, dünyasal bir imparatorluğun yüceliğini gözlüyordu; bu yüzden anlayışları körleşinişti. Tam Efendilerinin Davut'un tahtına çıkacağı

zamanı görmeyi umarlarken, O'nun tutuklandığını, kırbaçlandığını, hor görülerek çarmıha mahkum edildiğini gördüler. Öğrencilerin yüreği ne büyük bir ümitsizlik ve acıyla doldu!

Mesih vaat edilen zamanda gelmişti. Kutsal Yazı bütün ayrıntılarıyla gerçekleşmişti. Tanrı'nın Sözü ve Ruhu, Oğul'un tanrısal görevine tanıklık ediyordu. Ancak öğrencilerin zihinleri kuşkuyla bulandı. İsa gerçekten Mesih olsaydı, böyle bir kedere ve hayal kırıklığına kapılacaklar mıydı? Mesih'in ölümü ve dirilişi arasında kalan Sept gününün ümitsiz saatlerinde onlara işkence eden soru işte buydu. "Halime sevinme, ey düşmanım! Düşsem de kalkarım. Karanlıkta kalsam bile Rab bana ışık olur.

Rab'be karşı günah işlediğim için, O'nun öfkesine dayanmalıyım. Sonunda davamı savunup hakkımı alacak, beni ışığa çıkaracak, adaletini göreceğim... Karanlıkta ışık doğar doğrular için, lütfeden, sevecen, dürüst insanlar için... Körleri bilmedikleri yoldan getireceğim; bilmedikleri yollarda onlara kılavuz olacağım; karanlığı önlerinde ışık ve iğri yerleri düz edeceğim. Bu şeyleri yapacağım ve kendilerini bırakmayacağım" (Mika 7:8,9; Mezmurlar 112:4; İşaya 42:16).

Öğrencilerin duyurduğu bildiri doğruydu; "Zaman doldu, Tanrı'nın Egemenliği yaklaştı." 'Zamanın' - Daniel 9'daki altmış dokuz haftanın - sonunda Mesih, Yahya tarafından vaftiz oldu ve Ruh tarafından meshedildi. 'Tanrı'nın egemenliği' onlara öğretil-diği gibi dünyasal bir imparatorluk değildi. Bu egemenlik, 'bütün önderlerin Rab'be boyun eğip hizmet ettiği' sonsuz egemenlik de değildi (Daniel 7:27).

'Tanrı'nın egemenliği' sözleri hem lütuf egemenliğini hem de yücelik egemenliğini ifade etmektedir. Elçi şöyle diyor: "Bu ne-denle merhamete ermek ve gerektiğinde bize yardım edecek lütfa kavuşmak için Tanrı'nın *lütuf tahtına* cesaretle yaklaşalım" (İbraniler 4:16). Bir tahtın varlığı, bir egemenliğin varlığını gösterir. Mesih, 'Göklerin Egemenliği' terimini, insanların yüreklerinde lütfun işleyişini belirtmek için kullanmıştır. Yücelik tahtı ise, yüceliğin egemenliğini gösterir. (Matta 25:31,31). Bu egemenlik gelecekte gerçekleşecektir. Mesih'in ikinci gelişiyle başlayacaktır.

Kurtarıcı can verirken, "Tamamlandı" diye bağırdığı zaman, Aden bahçesindeki günahlı çifte vaat edilen kurtuluş, gerçekleşmiş oldu. Daha önce Tanrı'nın vaadiyle var olan lütuf egemenliği kurulmuş oldu.

Dolayısıyla - öğrencilerin ümitlerini yıkan - Mesih'in ölümü, aslında bu ümidin sonsuza dek yerine geleceğinin güvencesiydi. Onlarda büyük bir hayal kırıklığı yaratmış olsa da inançlarının doğru olduğunun kanıtıydı. Onları çaresizlik içinde bırakan olay, aslında Tanrı'nın tüm çağlardaki bağlılarına ümidin kapısını aç-mıştı.

Öğrencilerin İsa'ya duydukları saf altın sevgiye, bencilce hırslar karışmıştı. Gözlerini taht, taç ve yücelik bürümüştü. Yüreklerindeki gurur ve dünyasal yücelik açlığı, Kurtarıcı'nın, Egemenliğin gerçek doğasına ve yaklaşan ölümüne yönelik sözlerine kulak tıkamalarına neden oldu. Bu yanılgılar, onları düzeltecek olan gö-revle son buldu.

Öğrencilere diri Rab'bin yüce müjdesi emanet edildi. Böylesine acı bir deneyim yaşamları onları bu göreve hazırlamıştı.

İsa dirilişten sonra öğrencilerine Emmayus yolunda göründü; "Musa'nın ve tüm peygamberlerin yazılarından başlayarak, Kutsal Yazıların hepsinde kendisiyle ilgili olanları onlara açıkladı. İsa'nın amacı 'peygamberlik sözlerinin onlar için daha büyük bir kesinlik kazanmasıydı" (Luka 24:27; 2.Petrus 1:19). Bu yüzden Rab, yal-nızca kendi kişisel tanıklığına değil, Eski Antlaşma'nın peygamberliklerine de değindi. Bu bilgiyi öğrencilerine verirken ilk adım olarak onları 'Musa'nın ve tüm peygamberlerin yazılarına' yönlendirdi.

Ümitsizlikten güvenceye

Öğrenciler öncekinden de kesin bir şekilde, yasada Musa'nın söz ettiği ve peygamberlerin yazdığı kişiyi buldular. Belirsizlik ve ümitsizlik, güvenceye ve katıksız imana dönüştü. Öğrenciler mümkün olabilecek en sıkı sınavdan geçtikten sonra Tanrı sözünün zaferle başarıya ulaştığını görüyorlardı. Bundan sonra imanlarına kim dur diyebilirdi? En keskin acıda güçlü bir teselli buldular. "Gemi demiri gibi sağlam ve güvenilir bir ümide" kavuştular (İbraniler 6:18, 19).

Rab şöyle diyor: "Halkım bir daha utandırılmayacak." "Göz- yaşlarınız belki bir gece akar, ama sabahla sevinç doğar" (Yoel 2:26; Mezmurlar 30:5). Diriliş gününde bu öğrenciler Kurtarıcılarıyla karşılaştılar ve O'nun sözlerini dinlerken yürekleri yandı. İsa göğe alınmadan önce onlara, "Dünyanın her yanına gidin, Müjde'yi bütün yaratılışa duyurun" dedi ve sonra, "Her an sizinle birlikteyim" diye ekledi (Markos 16:15; Matta 28:20). Pentikost gününde, vaat edilen teselli edici indiği zaman imanlılar, göğe alman Rab'bin varlığıyla sarsıldılar.

Öğrencilerin bildirisinin 1844 bildirisiyle kıyaslanması

Mesih'in ilk gelişinde öğrencilerin deneyimi, ikinci gelişini duyuranların deneyimine benzer. Öğrenciler, "Zaman doldu, Tan- rı'nın Egemenliği yakındır" diye nasıl vaaz ettilerse, Miller ve dostları da Kutsal Kitap'taki son peygamberlik döneminin dolduğunu, yargının yakın olduğunu ve sonsuz egemenliğin kapıda durduğunu duyurdular. Öğrencilerin zamana ilişkin vaazları, Daniel 9'daki yetmiş haftalık süreye dayanıyordu. Miller ve dostlarının bildirisi ise Daniel 8:14'teki 2300 günün sona erdiğini duyurdu. Yetmiş haftalık süre bunun bir parçasıydı. Her iki vaaz türü de aynı peygamberlik döneminin farklı bir kısmının yerine gelmesine dayanıyordu.

İlk öğrenciler gibi William Miller ve dostları taşıdıkları bildiriyi tümüyle kavramamışlardı. Kilisede uzun süreden beri var olan bir yanılgı, peygamberliğin önemli bir unsurunun doğru yorumlanmasına engel oldu. Bu yüzden onlar, kendilerine emanet edilen Tanrı bildirisini duyurduysalar da, anlamını yanlış kavradıkları için hayal kırıklığına uğradılar.

Ne var ki Tanrı, yargı uyarısının olduğu gibi duyurulmasına izin vererek tasarısını gerçekleştirdi. Bildiri aracılığıyla kiliseyi sınadı ve pakladı. İnsanların yürekleri dünyada mıydı, yoksa Mesih'te ve gökte miydi? Dünyasal hırslarını reddetmeye ve Rab'bin gelişini karşılamaya hazır mıydılar?

Hayal kırıklığı, uyarıyı alan imanlıların da yüreklerini sına- yacaktı. Tanrı'nın Sözüne duydukları güveni yitirecekler miydi? Yoksa yeryüzünün alaylarına, gecikmeye ve hayal kırıklığına katlanacaklar mıydı? Tanrfnın işleyişini hemen anlamadıkları için, O'nun Sözündeki açık tanıklıkla desteklenen gerçekleri bir kenara mı bırakacaklardı?

Bu sınav, Kutsal Kitap'ın kendi kendini yorumlamasına izin vermek yerine insanların yorumlarını kabullenme tehlikesini ortaya koymaktadır. İmanın çocukları Söz'ü daha sıkı çalışmalı, imanlarının temelini daha dikkatle incelemeli, Hıristiyan dünyasında ne denli yaygın bir şekilde kabul edilirse edilsin Kutsal Yazıya uymayan her şeyi reddetmelidir.

Denenme zamanında karanlık görünen şeyler, daha sonra açıklanacaktır. Yanılgılarından kaynaklanan sınava rağmen 'Antlaşmasındaki buyruklara uyanlar için Rab'bin bütün yollarının sevgi ve gerçeğe dayandığını' öğrendiler (Mezmur 25:10).

BÖLÜM 20 — MESIH'IN DÖNÜŞÜNE SEVGI

Esinleme 14'te, ilk meleğin bildirisinde büyük bir ruhsal uyanıştan söz edilmektedir; "Bundan sonra göğün ortasında uçan başka bir melek gördüm. Bu melek, yeryüzünde yaşayanlara - her ulusa, her oymağa, her dile ve her halka - iletmek üzere sonsuza dek kalıcı olan Müjde'yi getiriyordu. Yüksek sesle şöyle diyordu: "Tanrı'dan korkun! O'nu yüceltin! Çünkü O'nun yargılama saati geldi. Göğü, yeri, denizi ve su pınarlarını yaratana tapının!" (Esinleme 14:6,7).

Bir melek, taşıdığı bildiriyle yapılması gereken işin yüce karakterini, onun gücünü ve yüceliğini temsil eder. Meleğin göğün ortasındaki uçuşu, 'yüksek ses', bildirinin 'her ulusa, her oymağa, her dile ve her halka iletilmesi', bütün bu olayın ne denli hızlı ve yaygın bir şekilde gerçekleştiğini gösteriyor. Bildirinin iletilmesiyle birlikte yargı da başlayacaktır.

Bildiri, yalnızca son günlerde duyurulabilecek olan müjdenin bir parçasıdır, çünkü yalnızca bildirinin duyurulmasıyla birlikte yargı saati gelmiş olacaktır. Daniel'e, peygamberliğin son günlere ilişkin kısmını son zamanlara dek kapatması ve mühürlemesi söylenmişti (Daniel 12:4). Peygamberliklere göre o zamana dek yargıyla ilgili bir bildiri duyurulamazdı.

Pavlus Mesih'in gelişini kendi zamanında beklememesi için kiliseyi uyardı. İmandan büyük dönüş gerçekleşmedikçe ve 'yasa tanımaz adam' ortaya çıkmadıkça Rabbimizin gelmesini bekleyemeyiz (2.Selanikliler 2:3'e bakın). 'Yasa tanımaz adam', 'Mahvolacak adam', 1260 yıl boyunca hüküm süren papalığı temsil etmektedir. Bu süre 1798'de sona ermiştir. Mesih'in gelişi o zamandan önce gerçekleşemezdi. Pavlus, Hıristiyanlık döneminin tümünü 1798 yılına kadar dikkatle uzattı. Mesih'in ikinci gelişinin duyurulması, bu yıldan sonra başlayacaktır.

Geçmiş çağlarda hiç böyle bir bildiri verilmemişti. Gördüğümüz gibi Pavlus bunu vaaz etmedi. Rab'bin gelişi için uzak geleceğe işaret etti. Reformcular da bunu duyurmadılar. Martin Luther yargının kendisinden 300 yıl kadar sonra gerçekleşeceğini belirtmişti. Ancak 1798 yılından beri Daniel kitapçığının mührü açılmış ve birçok kişi yargı bildirisinin artık yakın olduğunu duyurmuştur.

Farklı ülkelerde eşzamanlı

On altıncı yüzyılın Reformu gibi Advent (Rab'bin Gelişi) Akımı da farklı ülkelerde aynı anda ortaya çıktı. İmanlılar peygamberlikleri incelemeye başladılar ve sonun yakın olduğuna ilişkin ikna edici kanıtlar gördüler. Farklı imanlı toplulukları, sadece Kutsal Yazıları çalışarak Kurtarıcı'nın gelişinin yakın olduğu inancına vardılar.

Miller'ın peygamberlik açıklamalarından üç yıl kadar sonra, 'dünya müjdecisi Dr.Joseph Wolff' Rab'bin gelişinin yakın olduğunu duyurmaya başladı. Almanya'da İbrani bir ana babadan dünyaya gelmiş olan Wolff, daha genç yaşlarında Hıristiyanlığın gerçeklerine iman

etmişti. Babasının evinde, dindar Yahudilerin Mesih'in gelişinin yüceliğine ve İsrail'in yeniden kurulmasına ilişkin konuşmalarına kulak kabartıyordu. Bir gün Nasıralı İsa'dan söz edildiğini duyan Wolff, O'nun kim olduğunu sordu. "Çok yetenekli bir Yahudi" diye cevap verdiler, "ama kendisinin Mesih olduğunu iddia etti, Yahudilerin önderleri de O'nu ölüme mahkum etti."

"Neden Kudüs mahvoldu ve biz esaret altındayız?" diye sordu çocuk.

Babası, "Ne yazık ki, Yahudiler peygamberleri öldürdüler" dedi. Çocuk düşünceyi o anda kavradı; "Belki İsa da bir peygamberdi ve Yahudiler O'nu masum olduğu halde öldürmüşlerdi." Wolff, Hıristiyan kilisesine girmesi yasak olduğu halde, vaazları dinlemek için kapı önünde gezinirdi. Yedi yaşındayken imanlı bir komşularına İsrail'in gelecekte Mesih'in gelişiyle kazanacağı zaferle övünüyordu. Yaşlı adam nazik bir dille şöyle cevap verdi: "Canım oğlum, sana gerçek Mesih'in kim olduğunu söyleyeyim: O Nasıralı İsa'dır... Atalarınız O'nu çarmıha germiştir. Eve gidip İşaya'nın otuz üçüncü bölümünü oku; İsa Mesih'in Tanrı'nın Oğlu olduğunu göreceksin."

Wolff eve gitti ve ayeti okudu. O peygamberlik Nasıralı İsa'nın yaşantısında nasıl da yetkin bir şekilde yerine gelmişti. Hıristiyan komşunun sözleri doğru olabilir miydi? Çocuk babasına peygamberliğin açıklamasını sordu, ama öyle sert bir sessizlikle karşılaştı ki bir daha asla bu konuya değinmeye cesaret edemedi.

Henüz on bir yaşındayken eğitim almak, inancını ve mesleğini belirlemek için hayata atıldı. Tek başına ve parasız olduğu halde rotasını çizmeye koyuldu. Dikkatle çalışarak kendini geliştirdi ve İbranice öğretmeye başladı. Roma'nın inancını kabullenmeye yönlendirildi. Roma'daki Propaganda Kolejinde çalışmalarını sürdürmeye gitti. Orada kilisenin bozukluğunu görüp reform yapılmasını istedi. Bir süre sonra açığa alındı. Asla Katolikliğin tutsaklığı altına girmemeye kararlıydı. Bu arada Katolik kilisesi Wolff un adam olmayacağını ilan ederek onu dışladılar. Sonra İngiltere'ye giderek İngiliz Kilisesine katıldı. İki yıllık çalışmadan sonra kendi ruhsal hizmetine başladı.

Wolff peygamberliklerin, Mesih'in güç ve yücelik içinde ikinci gelişini vurguladığını görüyordu. İnsanları vaat edilen Mesih olarak Nasıralı İsa'ya, O'nun ilk gelişine ve günahlar için kurban oluşuna yönlendirirken, aynı zamanda ikinci gelişini de öğretiyordu.

Wolff Rab'bin gelişinin yakın olduğuna inanıyordu. Peygamberlik dönemlerine ilişkin kendi yorumları, Rab'bin dönüş tarihini, Miller'ın belirttiği zaman dilimine yerleştiriyordu. "Rabbimiz bize zamanların belirtilerini vermedi mi? İncir ağacının yapraklarına bakarak yazın yaklaştığını anladığımız gibi kendi gelişinin belirtilerini de aynı şekilde bilmemizi istemedi mi? Tıpkı Nuh'un gemiyi hazırladığı gibi bizler de zamanların belirtilerine bakarak ye-terince bilgi sahibi olabiliriz."

Yaygın yorumların karşısında

Yaygın Kutsal Yazı yorumlama sistemine ilişkin Wolff şöyle yazdı: "Hıristiyan kilisesinin büyük bir kısmı Kutsal Yazı' nın düz anlamından ayrılmaktadır. Yahudileri okurken diğer ulusları, Kudüs'ü okurken kiliseyi, yeryüzünü okurken gökyüzünü anlamak zorunda olduklarını sanıyorlar. Rab'bin gelişini okurken de, imanlı toplulukların gelişimini anlıyorlar. Onlara göre Rab'bin dağına çıkmak, Metodistlerin büyük toplantısı anlamına gelmektedir." Wolff, 1821'den 1845'e dek Mısır'ı, Suriye'yi, Filistin'i, Buhara'yı, İran'ı, Hindistan'ı ve Amerika'yı gezdi.

Kitaptaki güç

Dr. Wolff en barbar ülkelerde korunmasız yolculuk etti; zorluklara katlanarak sayısız tehlikeye düştü. Açlık çekti, köle olarak satıldı, üç kez ölüme mahkum edildi, soyguncuların eline düştü, ve birkaç kez susuzluktan ölümle burun buruna geldi. Bir keresinde soyuldu ve dağlarda yüzlerce kilometre yürümek zorunda .bırakıldı. Yüzünü kar döverken ayakları donmuş toprakta mahvoldu.

Vahşi ve düşman oymaklar arasında gezerken dikkatli olması için uyarıldığında kendisinin zaten silahlı olduğunu söylüyordu: "Mesih'in gayretine ve duaya sahibim. O'nun yardımına güveniyorum. Tanrı'nın ve komşumun sevgisi yüreğimde, Kutsal Kitap elimdedir. Kitap'taki gücü hissediyorum. O'nun kudreti beni destekliyor."

Wolff bildiriyi yeryüzünde insanların yaşadığı büyük bölgelere ulaştırmak için mücadele etti. Yahudiler, Türkler, Hindular, başka ulustan ve ırktan insanlar arasında Tanrı'nın Sözünü yaydı. Çeşitli dillerde Mesih'in gelişinin yakın olduğunu haber verdi.

Buhara'da, ayrı bir halk grubu Rab'bin yakında geleceği öğretisine inanıyordu. "Yemenli Araplar, Mesih'in ikinci gelişini ve yücelik içinde egemenlik süreceğini bildiren Si'ra adında bir kitaba sahiptirler. 1840 yılında büyük olayların gerçekleşeceğine inanıyorlar." "Ayrıca Dan oymağından İsraillilerle karşılaştım. Onlar Rehab'ın çocuklarıyla birlikte yakında Mesih'in bulutlar içinde geleceğine inanıyorlar."

Buna benzer bir inanca başka bir müjdeci Tatar halkının arasında rastlamıştı. Tatar bir rahip, müjdeciye Mesih'in ne zaman ikinci kez geleceğini sordu. Müjdeci bu konuda hiçbir şey bilmediğini söyleyince, rahip bir Kutsal Kitap öğretmeninde böyle bir cahilliğe şaştığını belirtti. Peygamberliğe dayanan kendi inancına göre Mesih'in 1844 yılında döneceğini söyledi.

Dönüş bildirisi ingiltere'de

1826 yılında dönüş bildirisi İngiltere'de vaaz edilmeye başladı. Dönüşün tam zamanı genellikle belirtilmiyor, ama Mesih'in yakında güç ve yücelik içinde döneceği duyuruluyordu. Bir İngiliz yazar İngiltere Kilisesinin 700 kadar hizmetlisinin, 'Egemenlik müjdesini' duyurmaya adandığını yazmıştır.

Rab'bin geliş tarihi olarak 1844 yılını gösteren bildiri İngil-tere'de de yayıldı. Amerika Birleşik Devletlerinden gelen Advent yayınları geniş bir şekilde dağıtıldı. 1842'de Amerika'da advent inancını kabul etmiş olan İngiliz Robert Winter, Rab'bin gelişini ilan etmek amacıyla memleketine dönüş yaptı. Birçok kişi onunla birleşerek İngiltere'nin çeşitli yerlerinde bildiriyi yaydı.

Güney Amerika'da, Cizvit bir İspanyol olan Lacunza, Mesihin yakın dönüşünün gerçeğini kabul etti. Roma'nın eline düşmemek için kendisini Rabbi Ben-Ezra adında Yahudi bir imanlı olarak temsil eden bir kitap yazdı. Kitabı 1825'te İngilizce'ye çevrildi. Böylece İngiltere'de uyanan ilginin derinleşmesini sağladı.

Esinleme bengel'e açıklanıyor

Almanya'da öğreti, Lutherci bir hizmetli ve Kutsal Kitap bilgini olan Bengel tarafından öğretiliyordu. Esinleme 21'den bir vaaz hazırlarken, Mesih'in ikinci gelişinin ışığı onun zihnini aydınlatmıştı. Böylece Esinleme'nin peygamberliklerini anlamaya başladı. Peygamber tarafından sunulan sahnelerin önemi ve yüceliğiyle şaşkına dönerek bir süre için konudan uzak durmayı seçti. Ancak kürsüde konuşurken zihni bütün canlılıkla yeniden tazelendi. O andan başlayarak kendisini peygamberlikleri incelemeye adadı. Sonunda Mesih'in gelişinin yakın olduğu inancını kabul etti. Bengel'in bulduğu ikinci geliş tarihi, sonraları Miller'ın bulduğu tarihe çok yakındı.

Bengel'in yazıları kendi Würtemberg devletinde ve Alman-ya'nın diğer kısımlarında yayıldı. Advent bildirisi, diğer ülkelerde ilgi gördüğü gibi, Almanya'da da aynı zamanda işitildi.

Cenevre'de ikinci gelişi Gaussen vaaz ediyordu. Gaussen ruhsal hizmetine ilk başladığı zaman kuşkuculuğa eğilimliydi. Gençliğinde peygamberlikle ilgilenmişti. Rollin'in Eski Tarih adlı eserini okurken, Daniel'in ikinci bölümü dikkatini çekti. Peygamberliğin yerine gelişindeki kusursuzluk onu hayrete düşürdü. Salt akılcılıkla tatmin olmayacağını anlayarak Kutsal Kitap'ı incelemeye koyuldu.

Rab'bin gelişinin yakın olduğu inancına vardı. Bu gerçeğin öneminden etkilenerek insanlara duyurmayı arzuladı. Ancak Da- niel'in peygamberliklerinin anlaşılamaz olduğuna ilişkin yaygın inanç ciddi bir engel oluşturuyordu. Cenevre'de müjdeleyen Farel gibi o da çocuklarla çalışmaya başladı; böylece ailelerin ilgisini çekebileceğini umuyordu. Kendisi şöyle anlatıyor: "Çocuklarla bir çember oluştururum; eğer grup genişlerse, dinlediklerini, hoşnut kaldıklarını, ilgilendiklerini ve konuyu açıklayabildiklerini görürsem, ikinci bir çember daha oluştururum. Bu arada büyükler de, konunun oturup incelemeye değer olduğunu görürler. Bunu yaptıklarında dikkatlerini çekmiş olurum."

Gaussen çocuklara seslenirken, büyükler de onu dinlemeye geldiler. Kilisesi dinleyicilerle, eğitimli ve yüksek mevkiden insanlarla, Cenevre'yi ziyaret eden yabancılar ve gezginlerle dolup taştı. Böylece bildiri oradan başka yerlere de yayıldı.

Gaussen, bunlardan cesaret alarak peygamberlik kitaplarının incelenmesini teşvik etmek amacıyla derslerini yayınladı. Daha sonra bir teoloji okulunda öğretmenlik yapmaya başladı. Pazar günleri de kilisedeki hizmetine devam ediyor, çocuklara seslenerek onları Kutsal Yazıda eğitiyordu. Profesörlük kürsüsüyle, yayın yoluyla ve çocuk eğitimiyle birçok yıl boyunca insanların dikkatini Rab'bin gelişinin yakın olduğunu ilan eden peygamberliklere çekmeyi başardı.

İskandinavyali çocuk vaizler

Bildiri İskandinavya'da da duyuruldu. Birçok kişi günahlarını itiraf ederek bıraktı ve Mesih'in adında bağışlanmayı diledi. Ancak devlet kilisesinin din adamları bu akıma karşı durdu. Bildiriyi vaaz edenlerin bir kısmı tutuklandı.

Rab'bin yakında geleceğinin vaaz edildiği birçok yerde Tanrı, bildiriyi küçük çocuklar aracılığıyla yaydı. Yaş sınırını doldurmadıklarını için devlet onlara engel olamıyor, onlar da istedikleri gibi konuşabiliyordu.

İnsanlar mütevazı işçi konutlarında uyarıyı dinlemek amacıyla toplanıyordu. Bazı çocuk vaizler sadece altı ya da sekiz yaşındaydılar; onların yaşamı Kurtarıcı sevgisine tanıklık ettiği halde yalnızca o yaşın zekasını ve yeteneklerini taşıyorlardı. Ancak insanların önüne çıktıklarında kendi doğal yetilerinin ötesinde bir etkiyle hareket ediyorlardı. Seslerinin tonu ve davranışları değişiyordu; ciddi bir yaklaşımla yargı uyarısında bulunuyorlardı; "Tanrı'dan korkun; O'nu yüceltin, çünkü yargılama saati gelmiştir."

İnsanlar titreyerek dinliyordu. Tanrı'nın Ruhu yüreklerine sesleniyordu. Birçoklan Kutsal Yazıları araştırmaya başladı; ahlaksız bir yaşam sürenler ve zayıf karakterliler değiştiler. Öyle dikkate değer bir değişim oluyordu ki. devlet kilisesinin hizmetlileri bile Tanrı'nın bu akımda etkin olduğunu kabullenmek zorunda kaldılar.

Kurtarıcının geliş haberlerinin İskandinavya'da duyurulması Tanrı'nın isteğiydi. Tanrı bunu yapmak için çocukları Ruhuyla kutsamıştı. İsa Kudüs'e yaklaştığında kahinler ve yöneticiler tarafından korkutulan halk, Kudüs'e giriş anında sevinçle bağırmayı bıraktılar. Ancak tapmak avlularındaki çocuklar nakaratları kaparak "Davut Oğlu'na Hozanna!" diye bağırmaya başladılar (Matta 21:8-16). Tanrı Mesih'in ilk gelişinde çocukları nasıl kullandıysa, ikinci gelişinin bildirisini de onlar aracılığıyla yaydı.

Bildiri yaydıyor

Amerika büyük advent akımının merkezi haline geldi. Miller ve dostlarının yazıları, uzak diyarlara taşındı. Müjdeciler girebildikleri tüm bölgelere bildiriyi taşıdılar. Sonsuz müjdenin bildirisi uzak diyarlara yayıldı. "Tanrı'dan korkun! O'nu yüceltin' Çünkü O'nun yargılama saati geldi" diyorlardı.

Mesih'in 1844 yılının ilkbaharında geleceğine ilişkin peygam-berlikler, insanların zihinlerinde derin bir yer etti. Birçokları peygamberlik dönemlerine dayanan iddiaların

doğru olduğuna inanıyordu. Gururlarını kurban ederek gerçeği sevinçle kabul ettiler. Bazı kilise görevlileri maaşlarını ve topluluklarını İsa'nın gelişini duyurmak amacıyla bırakarak birleştiler. Ne var ki oldukça az sayıda görevli bu bildiriyi kabul ettiği için yayma işi genelde sıradan ve mütevazı imanlılara kaldı. Çiftçiler tarlalarını, tamirciler gereçlerini, meslek adamları konumlarını bıraktılar. Yoğun çalışmalara, yorgunluğa, acılara isteyerek katlandılar; insanları böylece tövbeye ve kurtuluşa davet ettiler. Advent gerçeği, binlerce kişi tarafından kabul edildi.

Salt kutsal yazı ikna eder

Vaftizci Yahya gibi vaizler ağacın köküne baltayı dayadılar ve 'tövbe meyvesinin' verilmesini istediler. Ünlü vaizlerin yaygın huzur ve güvenlik bildirilerine kıyasla Kutsal Yazının yalın tanıklığı çok az sayıda kişinin karşı koyabileceği bir ikna gücüne sahiptir. Birçok kişi tövbe ederek Rab'be yöneldi. Uzun zamandan beri dünyasal unsurlara bağlanmış olan yürekler artık gökyüzüne dönüyordu. Yürekleri yumuşamış ve yatışmış olan insanlar hep birlikte seslerini yükselttiler; "Tanrı'dan korkun! O'nu yüceltin! Çünkü O'nun yargılama saati geldi."

Ağlayan günahkarların, "Kurtulmak için ne yapmalıyım?" diye sordukları işitiliyordu. Dürüst olmayanlar, kendilerini düzeltmeye başladılar. Mesih'te huzur bulanların büyük bir kısmı başkalarının da aynı bereketi paylaşmasını istediler. Ana babaların yürekleri çocuklarına, çocukların yürekleri ana babalarına döndü (Malaki 4:5,6). Gurur ve kibir engelleri ortadan kalktı. Günahlar içtenlikle itiraf edildi. İnsanlar her yerde Tanrı'ya feryat etmeye başladılar. Günahlarının bağışlanmasından, akrabalarının ya da komşularının iman etmesinden güç alan birçok kişi bütün gece boyunca duada mücadele ettiler.

Zengin ve yoksul, yüksek ve alçak tüm sınıflar ikinci geliş öğretisini işitmeye can atıyordu. Tanrı'nın Ruhu, O'nun gerçeğini güçlendiriyordu. Kutsal meleklerin varlığı topluluklarda hissediliyor, imanlıların arasına her gün birçok kişi katılıyordu. Ciddi sözleri dinlemek için geniş kalabalıklar toplanıyordu. Gökyüzü ve yeryüzü sanki birbirine yaklaşıyor gibiydi. İnsanlar evlerine dudaklarında övgülerle dönüyor, geceleri sevinçli sesler yankılanıyordu. O toplantılara katılan hiç kimse, derin bir ilgiyle yüklü sahneleri unutamıyordu.

Bildiriye direniş

Mesih'in belirli bir zamanda geleceği duyurusu, kürsüdeki vaizden en katı günahkara kadar birçok sınıfta büyük bir direnç oluşturdu. Birçok kişi Mesih'in ikinci gelişi öğretisine karşı hiçbir çekinceleri olmadığını, sadece kesin bir zaman belirlenmesine karşı çıktıklarını söylediler. Ancak Tanrı'nın her şeyi gören gözleri onların yüreğini okuyordu. Mesih'in yeryüzünü doğrulukla yargılamak için geleceğini işitmek istemiyorlardı. Onların işleri yürek-leri araştıran Tanrı'nın yoklamasına dayanamadı; Rab'le karşılaşmaya korkuyorlardı. Tıpkı Mesih'in ilk gelişindeki Yahudiler gibi onlar da İsa'yı karşılamaya hazırlıklı

değillerdi. Yalnızca Kutsal Kitap'ın açık iddialarını reddetmekle kalmadılar, Rab'be yönelenlerle de alay ettiler. Şeytan Mesih'in yüzüne, halkının O'nu pek az sevdiğini ve dönmesini istemediğini vurdu.

Advent inancını reddeden birçok kişi, Mesih'in şu sözlerini dayanak olarak gösteriyordu: "O günü ve saati, ne gökteki melekler, ne de Oğul bilir; Baba'dan başka kimse bilemez" (Matta 24:36). Rab'bi bekleyenler tarafından bu metnin net bir açıklaması yapıldı ve karşı tarafın metni nasıl yanlış kullandığı da açıkça gösterildi.

Rab'bin bir sözünün başka bir sözüyle çelişmemesi gereklidir. Kimse O'nun geleceği günü ve saati bilmese de, bunun yakın olduğunu bilmekle yükümlüdür. Rab'bin gelişinin ne zaman yaklaştığını bilmemek, Nuh'un zamanında tufanın gelişinin yaklaştığını bilmemek kadar ciddi sonuçlar doğuracaktır. Mesih şöyle diyor: "Bu nedenle neler aldığını, neler işittiğini hatırla. Bunları yerine getir, tövbe et! Eğer uyanmazsan, ben hırsız gibi geleceğim. Sana hangi saatte geleceğimi hiç bilmeyeceksin" (Esinleme 3:3).

Pavlus Kurtarıcı'nın uyarısına kulak verenlere sesleniyor: "Çünkü siz de çok iyi bilirsiniz ki, Rab'bin günü, gece hırsız nasıl gelirse öyle gelecektir. Siz hepiniz ışığın oğulları, gündüzün oğullarısınız. Geceye ya da karanlığa ait değiliz" (1.Selanikliler 5:2-5).

Ne var ki gerçeği reddetmek için mazeret arayanlar, kulaklarını bu açıklamaya tıkadılar. Alaycılar ve hatta Mesih'in hizmetkarı olduğunu söyleyenler, "Kimse o günü ya da saati bilemez" deyip durdular. İnsanlar kurtuluş yolunu ararken, din adamları onlarla gerçeğin arasına Tanrı Sözünün yanlış yorumlarıyla girdiler.

Kiliselerdeki en adanmış insanlar genellikle bildiriyi ilk kabullenenlerdi. İnsanların din adamlarınca kontrol edilmediği, kendi kendilerine Tanrı'nın Sözünü inceleyebildiği yerlerde advent öğretisi Kutsal Yazıyla sınanarak kabul gördü.

Birçok kişi kocaları, karıları, ana babaları ya da çocukları tarafından yanlış yönlendirilerek, Adventist'lerin 'sapkın' öğretilerini dinlemenin günah olduğuna ikna edildiler. Melekler bu kişileri sadık bir şekilde gözetmeye devam ettiler, çünkü üzerlerine Tanrı'nın tahtından başka bir ışık daha yansıyacaktı.

Bildiriyi kabul etmiş olanlar Kurtarıcılarının gelişini beklediler. Kurtarıcının ortaya çıkacağı zaman yakındı. O saati sakin bir ciddiyetle beklemeye başladılar. Bunu yaşayanlar değerli bekleme saatlerini unutamazlar. O zaman gelmeden birkaç hafta önce dünyasal işler bir kenara bırakılmaya başladı. İçten imanlılar, gözlerini dünyasal sahnelere kapatarak yüreklerini dikkatlice araştırdı. 'Göğe alınma kaftanları' yapılmadı (Ek'e bkz.), ama herkes Kurtarıcıyla karşılaşmak için içsel bir hazırlık olması gerektiğini biliyordu. Beyaz kaftanlar içsel paklığı, Mesih'in kanıyla yıkanmış karakterleri simgeliyordu. Keşke Tanrı halkı hala aynı şekilde yüreklerini araştırsa ve hala aynı içten imana sahip olsa!

Tanrı halkını sınamayı tasarlamıştı. Peygamberlik dönemlerinin hesaplanışındaki bir yanlışı kapattı. Beklenen zaman (yani 1844 baharı) gelip geçti ve Mesih geri dönmedi. Kurtarıcı'yı büyük bir arzuyla bekleyenler acı bir hayal kırıklığına uğradılar. Ancak Tanrı O'nu bekler gibi görünenlerin yüreklerini sınamıştı. Birçok kişi korkuya kapıldı. Bu kişiler Mesih'in geleceğine asla inanmamış olduklarını ilan ettiler. Gerçek imanlıların kederleriyle ilk alay edenler de onlar oldu.

Ne var ki İsa ve göksel ordu, hayal kırıklığına uğramış olan bağlılara sevgi ve acımayla bakıyordu. Gözle görüleni görülmeyenden ayıran perde bir kalksa, meleklerin imanlıları Şeytan'ın saldırılarından nasıl da koruduğu gözler önüne serilecekti.

Bölüm 21 — Fırtına Dönüyor

William Miller ve dostları Tanrı'ya inananları kilisenin gerçek ümidine ve daha derin bir Hıristiyan yaşamına ihtiyaç duydukları gerçeğine uyandırmaya çalışmışlardı. İmansızları da tövbeye ve imana yönlendirmeye gayret ettiler. Miller şöyle diyor: "Onlar insanları bir tarikata döndürmeye çalışmadılar. Bütün grupların ve tarikatların arasında çalıştılar. Herkesin yararlanmasını istedim. Bütün imanlıların Mesih'in gelişinin gerçeğiyle sevineceklerini sanıyordum. Benim gördüğüm gibi göremeyenlerin, öğretiyi kabul edenleri daha az seveceklerini düşünmedim. Farklı toplantılar yapılmasının gerekliliğini anlayamadım. Benim çalışmalarımın sonucunda iman edenlerin büyük çoğunluğu, varolan çeşitli topluluklara katıldılar."

Ancak din önderleri advent öğretisine karşı karar aldıklarında üyelerinin Rab'bin dönüşü konusundaki vaazları dinlemelerine ve hatta bu ümitten söz bile etmelerine izin vermediler. İmanlılar kiliselerini seviyorlardı. Ancak peygamberlikleri inceleme haklarının inkar edildiğini gördüklerinde Tanrı'ya bağlılıkları daha baskın çıktı. Topluluklarından ayrılmaları gerektiğini hissettiler. Böylece 1844 yılının yaz mevsiminde elli bin kişi kiliselerden çekildi.

Birçok kilisede dünyasallığa kayma ve ruhsal yaşamda gerileme gibi konularda yavaş, ama düzenli bir artış olmuştu. Ne var ki o yıl, ülkenin tüm topluluklarında ciddi bir gerileme oldu. Bu gerçek hem basının hem de vaazların konusu oldu.

Bir yorum kitabının yazarı ve Philadelphia'nın önde gelen kiliselerinden birinin önderi olan Mr.Barnes, şöyle belirtti: "Artık *kimse iman etmiyor, uyanış olmuyor;* iman edenlerin de geliştiği pek görülmüyor. Çalışma odama insanların kurtuluşu hakkında konuşmak amacıyla kimse gelmiyor. Dünyasal düşünüşte bir artış var. *Tüm mezheplerde de aynı* şey görülebilir."

Aynı yılın Şubat ayında, Oberlin Kolejinden Profesör Finney, şöyle dedi: Ülkemizin Protestan kiliseleri, çağın tüm ahlaksal reformlarına karşı ya kayıtsız ya da düşmanca bir yaklaşım içindedir. Ruhsal soğukluk her yere yayılmıştır ve korkutucu derecede derindir. Kilise üyeleri modanın takipçileri haline gelmiş, zevk, dans ve bayram kutlamalarında tanrısızlarla el ele vermişlerdir. *Kiliseler genellikle üzücü bir şekilde bozulmaktadırlar*. Rab'den çok uzaklaşmışlardır; Rab de kendisini onlardan çekmiştir."

İnsanın ışığı reddetmesi

Ruhsal karanlığın nedeni Tanrı'nın keyfi bir şekilde lütfunu geri çekmesi değildir. Yahudi halkı, dünyaya bağlanarak ve Tanrı'yı unutarak Mesih'in gelişi konusunda tümüyle cahil kalmıştı. İnançsız bir yaklaşımla Kurtarıcı'yı reddetmişti. Yahudi ulusunu kurtuluşun bereketlerinden kesip atan Tanrı değildi. Gerçeği reddedenler, 'karanlığı ışık yerine ve ışığı karanlık yerine' koydular (İşaya 5:20).

Müjdeyi reddeden Yahudiler, Tanrı'nın varlığının artık kendileriyle birlikte olmadığını kabul etseler de eski törelerini devam ettirdiler. Daniel'in peygamberliği kusursuz bir şekilde Mesih'in gelişine işaret ediyor ve ölümünü önceden bildiriyordu. Bu yüzden o kitapçığı incelemekten insanları caydırdılar. Sonunda rabbiler, zamanı hesaplamaya girişenleri lanetlediler. İsrail halkı körlük ve tövbesizlik içinde yüzyıllarca tutsak kaldı. Kurtuluş lütfuna ve müjdenin bereketlerine kayıtsız kalarak gökyüzünden gelebilecek ışığı reddetmeleri için de başka insanları korkutup uyardılar.

Kendi eğilimlerine engei olduğu için görev duygusunu bastıran kişi, sonunda gerçeği ve yanılgıyı birbirine karıştırır hale gelecektir. Böylece o kişinin canı Tanrı'dan ayrılacaktır. Tanrısal gerçeğin reddedildiği yerde kilise karanlığa gömülecek, iman ve sevgi soğuyacak, bölücülük türeyecektir. Kilise üyeleri dünyasal kazançların peşine düşecek, günahkarlar da tövbesizlikte katılaşacaktır.

İlk meleğin bildirisi

İlk meleğin Esinleme 14'teki bildirisi, Tanrı'nın imanlı halkını çürütücü etkilerden koruma amacını güdüyordu. Tanrı bu bildiri aracılığıyla kiliseye bir uyarı yolladı. Kilise bu uyarıyı kabul etseydi, kendisini Tanrı'dan ayıran kötülüklerden kurtulacaktı. İmanlılar bu bildiriyi alsalar, yüreklerini alçaksalar ve Tanrı'nın huzuruna çıkmak için hazırlansalardı, Tanrı'nın Ruhu görünecekti. Ki-lise o zaman yeniden elçisel günlerin birliğine, imanına ve sevgisine kavuşacaktı. "İnananların topluluğu yürekte ve düşüncede birdi. Hiç kimse sahip olduğu herhangi bir şey için 'bu benimdir' demiyor, her şeylerini ortak kabul ediyorlardı... Rab de her gün yeni kurtulanları onların arasına katıyordu" (Elçilerin İşleri 4:32; 2:47).

Tanrı'nın halkı, O'nun Sözünden gelen ışığı kabul etseydi, elçinin, 'Ruh'un birliğini esenlik bağıyla' korumak dediği düzene kavuşacaktı. "Çağrınızdan doğan tek *bir* ümide çağrıldığınız gibi, beden *bir,* Ruh *bir,* Rab *bir,* iman *bir,* vaftiz *bir,* her şeyin üzerinde, her şeyle ve her şeyde olan herkesin Tanrısı ve Babası birdir" (Efesliler 4:3-5).

Advent bildirisini kabul edenler farklı mezheplerden geliyordu ve aralarındaki mezhep farklılıkları ortadan kalktı. Çelişkili iman bildirgeleri dümdüz oldu. Mesih'in ikinci gelişine ilişkin yanlış görüşler değişti. Yanlışlıklar düzeltilirken imanlılar tatlı bir beraberliğe kavuştular. Sevgi her şeye hükmetti. Eğer herkes kabul etseydi, her yerde aynı güzellikler olacaktı.

Ruhsal hizmetlilerin, İsa'nın gelişinin ilk belirtilerini görmesi gereken bekçiler olmaları gerektiği halde, gerçeği peygamberlerden ya da zamanın belirtilerinden çıkaramadılar. Tanrı'ya sevgi ve O'nun Sözüne iman soğudu. Advent öğretisi onların yalnızca inançsızlığını uyandırdı. Eskiden olduğu gibi Tanrı Sözünün tanıklığı kuşkuyla karşılanıyordu: "Önderlerden ya da Ferisilerden O'na iman eden oldu mu hiç?" (Yuhanna 7:48). Birçokları peygamberliklerin incelenmesini engelledi; peygamberlik kitaplarının mühürlendiğini ve anlaşılamayacağını öğretti. Önderlerine güvenen kalabalıklar bildiriyi

dinlemeyi reddettiler. Başkaları da ikna olsalar bile 'havra dışı edilecekler' diye korktular (Yuhanna 9:22). Tanrı'nın kiliseyi sınamak amacıyla gönderdiği bildiri, ne kadar fazla sayıda insanın Mesih'ten çok dünyaya bağlı olduğu ortaya koydu.

İlk meleğin uyarısını reddetmek, 1844 yılında kiliselerdeki korkutucu dünyasallığın, yoldan çıkmışlığın ve ruhsal ölümün başlıca nedeniydi.

İkinci meleğin bildirisi

Esinleme 14'te ilk meleğin ardından İkincisi geldi. Şöyle duyuruyordu: "Yıkıldı! Kendi azgın ahlaksızlığının şarabını bütün uluslara içirmiş olan büyük Babil yıkıldı!" (Esinleme 14:8). 'Babil' teriminin kök anlamı karışıklıktır. Kutsal Kitap'ta çeşitli sahte ve sapkın dinleri belirlemek için kullanılmaktadır. Esinleme 17'de Babil bir kadın olarak - Kutsal Kitap'ta kilisenin simgesi - kullanılıyor. Erdemli kadın pak kiliseyi, kötü kadın ise sapkın kiliseyi simgelemektedir.

Kutsal Kitap'ta Mesih'le kilisesi arasındaki ilişki evlilik şeklinde temsil edilmektedir. Rab şöyle ilan etmiştir: "Seni sonsuza dek kendime eş alacağım." "Efendiniz benim." "Sizleri, el değmemiş bir kız gibi tek bir ere, Mesih'e sunmak üzere nişanladım" (Hoşea 2:19; Yeremya 3:14; 2.Korintliler 11:2).

Ruhsal zina

Kilisenin, dünyasal unsurların işgaline izin vererek Mesih'e sadakatsizlik etmesi, evlilik yemininin bozulmasına benzetilir. Rab'den ayrılan İsrail'in günahı şu şekilde dile gelir: "Bir kadın kocasına hainlik ederek onu nasıl bırakırsa, gerçek siz de bana öyle hainlik ederek davrandınız, ey İsrail evi... Zina eden, kocasının yerine yabancılar alan bir karısın!" (Yeremya 3:20; Hezekiel 16:32).

Elçi Yakup şöyle diyor. "Siz ey vefasızlar, dünya ile dostluğun Tanrı'ya düşmanlık olduğunu bilmiyor musunuz? Dünya ile dost olmak isteyen, kendini Tanrı'ya düşman eder" (Yakup 4:4).

"Kadın (Babil), mor ve kırmızı giysilere bürünmüş, altınlar, değerli taşlar ve incilerle süslenmişti. Elinde, iğrenç şeylerle ve cinsel ahlaksızlığının çirkeflikleriyle dolu altın bir kase vardı. Alnına şu esrarengiz ad yazılmıştı: 'Büyük Babil, dünya fahişe- lerinin ve iğrençliklerinin anası.' Kadının, kutsalların kanıyla ve İsa'ya tanıklık etmiş olanların kanıyla sarhoş olduğunu gördüm... Gördüğün kadın, dünyanın kralları üzerinde egemenlik süren büyük kenttir" (Esinleme 17:4-6,18).

Yüzyıllar boyunca Hıristiyanlığın kralları üzerinde egemenlik süren güç Roma olmuştur. Mor ve kırmızı giysiler, altınlar ve değerli taşlar, Roma'nın kibirli üstünlüğünü temsil etmektedir. Roma'dan başka hiçbir güçten, 'kutsalların kanıyla sarhoş olmuş' şeklinde söz edilemez. Çünkü Mesih'in izleyicilerini zalimce ezmiş olan en büyük güç Roma'dır.

Ayrıca Babil'in dünya krallarıyla uygunsuz bir ilişkisi söz konusu olmuştur. Rab'den ayrılan ve putperestlerle birleşen Yahudi toplumu böylece fahişelik etmiştir. Dünyasal güçlerin desteğini arayan Roma da buna benzeyen bir mahkumiyete hedef olmuştur.

Babil, 'fahişelerin *anasıdır.'* Onun kızları, onun öğretilerine dayanan ve dünyayla işbirliği yapmak uğruna gerçeği kurban eden kiliselerdir. Babil'in *yıkılışını* duyuran bildiri bir zamanlar pak olan ama sonra bozulan inanç gruplarını temsil eder. Bu bildirinin arkasından bir yargı uyarısı geldiğini görüyoruz; dolayısıyla bildiri ancak son günlerde verilecektir. Bu nedenle yalnızca Roma Kilisesinden söz ediyor olamaz, çünkü o kilise yüzyıllardan beri gerilemiş durumdadır.

Üstelik Tanrı'nın halkına Babil'den çıkması söyleniyor. Bu ayete göre Tanrı halkının büyük bir kısmı hala Babil'de olmalıdır. Mesih'in izleyicilerinin en büyük kısmı şu anda nerede bulunuyor? Protestan inancına bağlı olan kiliselerde. Bir zamanlar bu kiliseler gerçeğe soylu bir şekilde arka çıkıyorlardı ve aralarında Tanrı'nın bereketi vardı. Ancak İsrail'i yıkıma götüren aynı arzuyla yıkıldılar. Tanrı'yı saymayanların uygulamalarını aldılar ve onlarla dostlukta bulundular.

Dünyayla birleşme

Birçok Protestan kilisesi, Roma'nın 'dünya krallarıyla' ilişki kurmasını örnek aldılar. Devlet kiliseleri hükümetlerle ve diğer mezheplerle ilişkilerini sürdürerek dünyanın beğenisini aradılar. Karışıklık anlamına gelen 'Babil' terimi, öğretilerini Kutsal Kitap'tan aldığını iddia eden, ama çelişkili inançlarla bölünmüş olan bu gruplara uygulanabilir.

Bir Katolik şöyle iddia ediyor: "Eğer Roma kilisesi kutsallarla ilişkisinde putperestlikle suçluysa, onun kızı olan İngiliz Kilisesi de aynı suçla hükümlüdür. Mesih'e adanmış bir kilisesi varsa, Meryem'e adanmış on kilisesi vardır.'3

Dr.Hopkins şöyle duyuruyor: "Mesih karşıtı ruhun ve uygulamaların yalnızca Roma Kilisesi dediğimiz oluşumla sınırlı olduğunu düşünmek için hiçbir neden yoktur. Protestan kiliselerinin de kendi içlerinde Mesih karşıtı bir çok unsur bulunmaktadır. Kötülükten ve çürümüşlükten tümüyle arı oldukları söylenemez."

Presbiteryen kilisesinin Roma'dan ayrılmasına ilişkin Dr. Guthrie şöyle yazmıştır: "Üç yüz yıl kadar önce bizim kilisemiz, elinde açık bir Kutsal Kitap resmi bulunan bayrağıyla ve "Kutsal Yazıları araştırın" söyleviyle Roma kapılarından çıktı. Ama Babil'den *temiz mi* çıktı?"5

Müjde'den ilk kopmalar

Kilise müjdenin yalınlığından ilk önce nasıl ayrıldı? İmansızlara benzeyerek ve Hıristiyanlığı kabul etmelerini sağlamak için ödün vererek... "İkinci yüzyılın ikinci yarısında kiliselerin büyük çoğunluğunun yeni bir biçimi vardı. Eski öğrenciler ölmüştü; onların çocukları yeni imanlılarla birlikte yeni bir model oluşturdular. İmansızların

gelenekleri, uygulamaları ve putları kilisenin içine akmaya başladı."6"Hıristiyan inancı laik yöneticilerin beğenisini ve desteğini korumaya çalıştı. Kalabalıklar hala ismen bu inancı taşıyorlardı. Ancak birçokları özde putperest kaldılar; gizlice putlarına tapınmaya devam ettiler."

Kendisini Protestan diye adlandıran hemen her kilisede de aynısı olmadı mı? Gerçek reform ruhuna sahip insanlar geçip gittikten sonra, onların çocukları yeni bir model oluşturdu. Babalarının kabul ettiği gerçekleri körü körüne reddederek kendini in-kar eden ve dünyayı yadsıyan bir yaşam biçimine sırt çevirdiler.

En yaygın kiliseler Kutsal Kitap standardından geniş bir şekilde koptular! John Wesley paradan söz ederken şöyle diyor: "Böyle harika bir yeteneği şatafatlı ve pahalı giysilerle ya da gereksiz takılarla tüketme. Şatafatlı ve pahalı mobilyalarla evini süsleme; değerli resimlere ve güzel kumaşlara paranı heba etme. Elbette birçokları senin ince zevkini, cömertliğini ve konukseverliğini takdir edecektir. Ama sen, Tanrı'dan gelen onurla hoşnut ol-maya bak."

Yöneticiler, siyasetçiler, avukatlar, doktorlar, tüccarlar dünyasal çıkarlarını geliştirmek amacıyla kiliseye katıldılar. Vaftiz olmuş dünyasal kişilerin zenginliğiyle güçlenen kilise oluşumları, giderek daha büyük bir popülerlik kazandılar. Şatafatlı, görkemli kiliseler yapıldı. İnsanları eğlendirmek amacıyla yetenekli kilise görevlilerine yüksek maaşlar ödenmeye başlandı. Vaazların yumuşak ve kulağa hoş gelir olmasına özen gösterildi. Böylece tanrısallık kisvesi altında benliğe hoş gelen günahlar gizlendi.

New York *Independent'in* yazarlarından biri Metodist mezhebine ilişkin şöyle yazıyor: "Dindar insanlarla dindar olmayanlar arasındaki fark giderek kayboluyor; her iki tarafın da gayretli insanları eylem ve zevk alanındaki farkları en aza indirgiyor."

İşte zevk peşinde koşturmanın sonucunda, Mesih için özveride bulunma kavramı tümüyle ortadan kayboldu. Robert Atkins İngiltere'deki ruhsal gerilemeyi şöyle resmediyor: "Her kilisenin ön kapısına *sapkınlık, sapkınlık* ve *sapkınlık* kazınmış durumdadır. Bunu bir bilseler ve hissetseler, belki bir ümit olurdu. Ama nerede! 'Zenginim, zenginleştim, hiçbir şeye ihtiyacım yok' diyorlar."

Babil'e yöneltilen en büyük suçlama, 'azgın ahlaksızlığının şarabını bütün uluslara içirmiş olmasıydı'. Bu şarap onun dünyayla dostluğunun sonucunda kabul ettiği sahte öğretileri temsil etmektedir. Böylece, Kutsal Kitap'ın açık sözlerine karşı duran öğretileri dünyaya sunarak, çürütücü etkisini gözler önüne sermektedir.

Dünya Babil'in şarabıyla sarhoş olmasaydı, Tanrı Sözünün açık gerçekleriyle birçok kişi ikna olacak ve iman edecekti. Ne var ki dinsel iman o denli karıştırılıp bozuldu ki insanlar neye inanacaklarını bilemez hale geldiler. Dünyanın tövbesizliğinin günahı kilisenin kapısında durmaktadır.

İkinci meleğin bildirisi 1844 yılına dek kabul edilmedi. O zaman kiliseler advent bildirisinin ışığını kabul etmedikleri için ahlaksal bir çöküntüye girdiler; ama bu çöküş henüz tamamlanmamıştı. Özel gerçekleri reddedenler giderek daha da düştüler. Ancak henüz, "Babil yıkıldı... çünkü azgın ahlaksızlığının şarabını bütün *uluslara* içirmiş büyük Babil yıkıldı" denilemezdi. Protestan kiliseler ikinci meleği reddetme eylemine katıldılar. Ancak imandan dönüş henüz doruk noktasına ulaşmamıştı. Rab'bin gelişinden önce şu olaylar gerçekleşecekti: "O, *her türlü* mucizede, yanıltıcı belirtilerle harikalarda ve mahvolanları aldatan her türlü kötülükte sergilenen Şeytan'ın etkinliğiyle gelecek. Mahvolanlar, gerçeği sevmeye ve böylece kurtulmaya yanaşmadıklarından mahvoluyorlar. İşte bu nedenle Tanrı, yalana kanmaları için onların üzerine yanıltıcı bir güç gönderiyor" (2.Selanikliler 2:9-11). Kilise dünyayla tümüyle birleşene dek Babil'in yıkılması tamamlanmayacaktır. Bu değişim ilerlemektedir; Esinleme 14:8'in tümüyle gerçekleşmesi, gelecektedir.

Babil'i oluşturan kiliselerdeki ruhsal karanlığına rağmen, Mesih'in asıl izleyicileri gerçeğin ardınca gitmeye devam edeceklerdir. Birçokları bu zaman için açıklanan özel gerçekleri asla görmemiştir. Daha açık bir ışığa özlem duyan çok az kişi vardır. Kiliselerde Mesih'in resimlerine boşuna bakıp dururlar.

Esinleme 18, Tanrı'nın Babil'de bulunan halkının oradan ayrılmasını isteyeceği bir zamanı göstermektedir. Dünyaya verilen bu son bildiri işini görecektir. Gerçeğin ışığı, kendisini kabul eden tüm yüreklere parlamaya devam edecektir. Rab'bin Babil'deki tüm çocukları, "Ey halkım! Çıkın oradan!" çağrısına kulak vereceklerdir (Esinleme 18:4).

Bölüm 22 — Yerine Gelen Peygamberlikler

Rab'bin gelişinin ilk beklendiği tarih - 1844'ün ilkbaharı - geçtikten sonra O'nun görünmesini bekleyenler kuşkuya ve belir-sizliğe kapıldı. Birçok kişi Kutsal Yazıları araştırmaya ve iman-larının kanıtlarını incelemeye devam etti. Açık ve kesin peygam-berlikler, Mesih'in gelişinin yakın olduğuna işaret ediyordu. İmansızlar arasındaki uyanış ve imanlılar arasındaki yenilenme, bildirinin Gökyüzünden geldiğini gösteriyordu. İkinci geliş zamanına işaret ettiğini düşündükleri peygamberliklerle birlikte, iman ederek sabırla beklemelerini teşvik eden buyruklar da vardı. Bu peygamberliklerden biri de Habakkuk 2:1 -4'tü. Ancak kimse, bu peygamberlikte bir gecikme - bekleme zamanı - olduğuna dikkat etmedi. Hayal kırıklığından sonra bu ayetin çok önemli olduğu görüldü: "Bu olayların zamanı gelmedi henüz. Sonun belirtileridir bunlar ve yalan değildir. Gecikiyormuş gibi görünse de bekle olacakları, gecikmeyecek, er geç gerçekleşecektir. Doğru kişi imanıyla yaşaya-caktır."

Hezekiel'in peygamberliği de imanlılar için bir teselli kaynağıydı: "Çünkü ben Rab'bim; ben söyleyeceğim ve söyleyeceğim söz yapılacak: artık gecikmeyecek; çünkü ey asi ev, sözü sizin günlerinizde söyleyeceğim ve onu yapacağım. Sözlerimden hiçbiri artık gecikmeyecek" (Hezekiel 12:23-25, 28).

Bekleyenler seviniyordu. Sonu baştan bilen Rab, onlara ümit vermişti. Böyle Kutsal Yazı vaatleri olmasaydı, imanlarını yitire-bilirlerdi. Matta 25'teki on bakire benzetmesi de Adventist'lerin (Rab-bin dönüşünü bekleyenler) deneyimini aydınlatmaktadır. Bu ben-zetme, kilisenin son günlerdeki durumunu gösterir; örnek olarak doğu evliliklerinde yer alan olaylara verir:

"O zaman Göklerin Egemenliği, kandillerini alıp güveyi karşılamaya çıkmış olan on kıza benzeyecek. Bunlar beşi akılsız, beşi de akıllıymış. Akılsızlar kandillerini almışlarsa da, yanlarına yağ almamışlar. Akıllılar ise, kandilleriyle birlikte kaplar içinde yağ da almışlar. Güvey gecikince hepsini uyku tutmuş ve dalıp uyumuşlar. Gece yarısı bir ses yankılanmış: 'İşte güvey geliyor, onu karşı-lamaya çıkın!' (Matta 25:1-6).

İlk meleğin ilan ettiği gibi Mesih'in gelişi güveyin gelişiyle temsil edilmektedir. Mesih'in gelişinin yakın olduğu bildirisinin duyurulmasıyla bakireler O'nu karşılamaya çıkarlar. Bu benzet-mede, Kutsal Kitap'ı temsil eden kandillerini de yanlarına almış-lardır. Ancak akılsız olanlar yanlarına yağ almamışlar, akıllı olanlar ise kandillerle birlikte yağ da almışlardır. Akıllılar gerçeği öğrenmek için Kutsal Yazıları araştırmışlar ve kişisel bir deneyim yaşamışlardır; Tanrı'ya olan imanları, hayal kırıklığı ve gecikme yüzünden sarsılmayacaktır. Diğerleri ise içgüdüleriyle ve bildirinin getirdiği korkularla harekete geçmişlerdir. Gelip geçici duygulara dayanan imanları aslında kardeşlerinin imanına bağlıdır. Gerçeği tam anlamıyla kavramamış ve Tanrı'nın lütfu yüreklerinde işlev görmemiştir. Bu kişiler ödül

alacakları düşüncesiyle Rab'bi karşılamaya çıkmışlar, ama gecikmeye ve hayal kırıklığına hazırlanmamışlardır. İmanlarını yitirmişlerdir.

Güvey gecikince bakirelerin hepsi uykuya dalarlar. Güveyin gecikmesi, geliş zamanın geçmesini ve hayal kırıklığını temsil etmektedir. İmanları kişisel Kutsal Kitap bilgisine dayanan kişilerin ayaklarının altında, hayal kırıklığı dalgalarının aşındıramayacağı bir kaya vardır. "Hepsini uyku tutmuş ve dalıp uyumuşlar." Bir grup imanlarını yitirirken öteki grup kendilerine daha belirgin bir ışığın verilmesi için sabırla bekler. Yüzeysel imanlılar artık kardeşlerinin imanlarına yaslanamazlar; herkes ya kendi başına duracak ya da düşecektir.

Fanatikliğin belirmesi

O sıralarda ortaya fanatiklik çıkar. Bazı kişiler bağnaz bir aşırılığa kapılırlar. Onların fanatik düşüncelerine büyük Adventist topluluğu itibar etmez; ancak gerçeğin davasına gölge düşer.

Şeytan elindeki tutsakları yitirmektedir; Tanrı'nın davasına gölge düşürmek amacıyla imanlıları aldatmayı ve onları aşırı uç-lara doğru sürüklemeyi tasarlamıştır. O'nun kullandığı kişiler de bu yanılgıları alıp Adventist'leri kötülemek için en abartılı ışığa tutarlar. Rab'bin ikinci gelişine iman ettiğini söyleyen, ama yürekleri Şeytan tarafından kontrol edilen ne kadar çok kişi olursa, bu o kadar çok Şeytan'ın işine gelir.

Şeytan, 'kardeşlerin suçlayıcısıdır" (Esinleme 12:10). O'nun ruhu Rab'bin halkının kusurlarını araştırır ve bunları kullanır; iyi işlerinden ise söz etmeden geçer.

Tüm kilise tarihinde ciddi engellerle karşılaşmayan hiçbir reform olmamıştır. Pavlus nerede bir kilise kursa, imanı kabul eder gibi görünen bazıları sapkın söylenceler getirmişlerdir. Luther de Tanrı'nın kendilerine konuştuğunu iddia eden ve kendi düşüncelerini Kutsal Yazının üstünde gören fanatiklerden çok çekmiştir. Birçokları yeni öğretmen kisvesi altında Tanrı'nın Luther aracılığıyla yaptıklarını yıkmaya girişmiştir. Wesley kardeşler de dengesiz ve kutsanmamış kişilerin Şeytan'ın kötülükleriyle fanatikliğe itildiğine tanık oldular.

William Miller fanatikliğe hoşgörüyle bakmıyordu. Kendisi şöyle demiştir: "İblis'in çağımızdaki bazı kişilerin zihinleri üze-rinde büyük bir gücü vardır. Ateşli bir bakış, ıslak bir yanak ve yanık bir dua, içsel dindarlık için Hıristiyanlıktaki tüm gürültüden daha büyük bir kanıt oluşturur."

Reformun düşmanları, fanatikliğin kötülüklerini, ona karşı en büyük emeği verenlerin üzerine yıktılar. Advent akımının karşıtları da aynı yolu izlediler. Fanatiklerin yanılgılarını abartmakla yetinmeyerek gerçekle hiçbir şekilde bağdaşmayan haberler yaydılar. Mesih'in kapıda durduğunun duyurulmasıyla huzurları bozuldu. Bunun doğru olmasından korktular, doğru olmamasını umdular. Adventist'lere karşı yürüttükleri savaşın sırrı buydu.

İlk meleğin bildirisinin vaaz edilmesi, fanatikliği doğrudan doğruya bastırmaya yönelikti. Rab'bin gelişini bekleyen akıma katılanlar uyum içindeydiler; yürekleri yakında görünmesini bekledikleri İsa'ya ve birbirlerine karşı sevgiyle doluydu. Tek iman ve tek mübarek ümit Şeytan'ın saldırılarına karşı bir kalkan görevi görüyordu.

Yanlış düzeltiliyor

"Güvey gecikince hepsini uyku tutmuş ve dalıp uyumuşlar. Gece yarısı bir ses yankılanmış: "İşte güvey geliyor, onu karşılamaya çıkın." 1844 yılının yaz mevsiminde bu bildiri, Kutsal Ya-zının kendi sözleriyle duyuruldu.

Bu yeni akıma yönlendiren keşif, Artahşasta'nın Kudüs'ün yeniden kurulmasına yönelik buyruğuydu. Bu buyruk 2300 yıllık dönemin başlangıç noktasıydı ve sanıldığı gibi İ.Ö. 457 yılının başında değil sonbaharında yürürlüğe girmişti. 457 yılının sonbaharında başlayan 2300 yıllık dönem, 1844 yılının sonbaharında sona ermekteydi. Eski Antlaşma'daki belirtiler de, tapınağın kutsandığı zamanın sonbahara denk geldiğine işaret etmekteydi. Fısıh kurbanı, Mesih'in ölümüne işaret ediyordu ve bu belirti doğru tarihte ve doğru şekilde yerine geldi. Fısıh kuzusu ilk Yahudi ayının on dördüncü gününde boğazlanırdı. Mesih de 'Tanrı Kuzusu' olarak kendi ölümünün anısını devam ettirecek şöleni aynı ayın aynı günü başlattı. Aynı tarihte çarmıha gerilerek boğazlandı.

2300 GÜN-YIL KEHANET

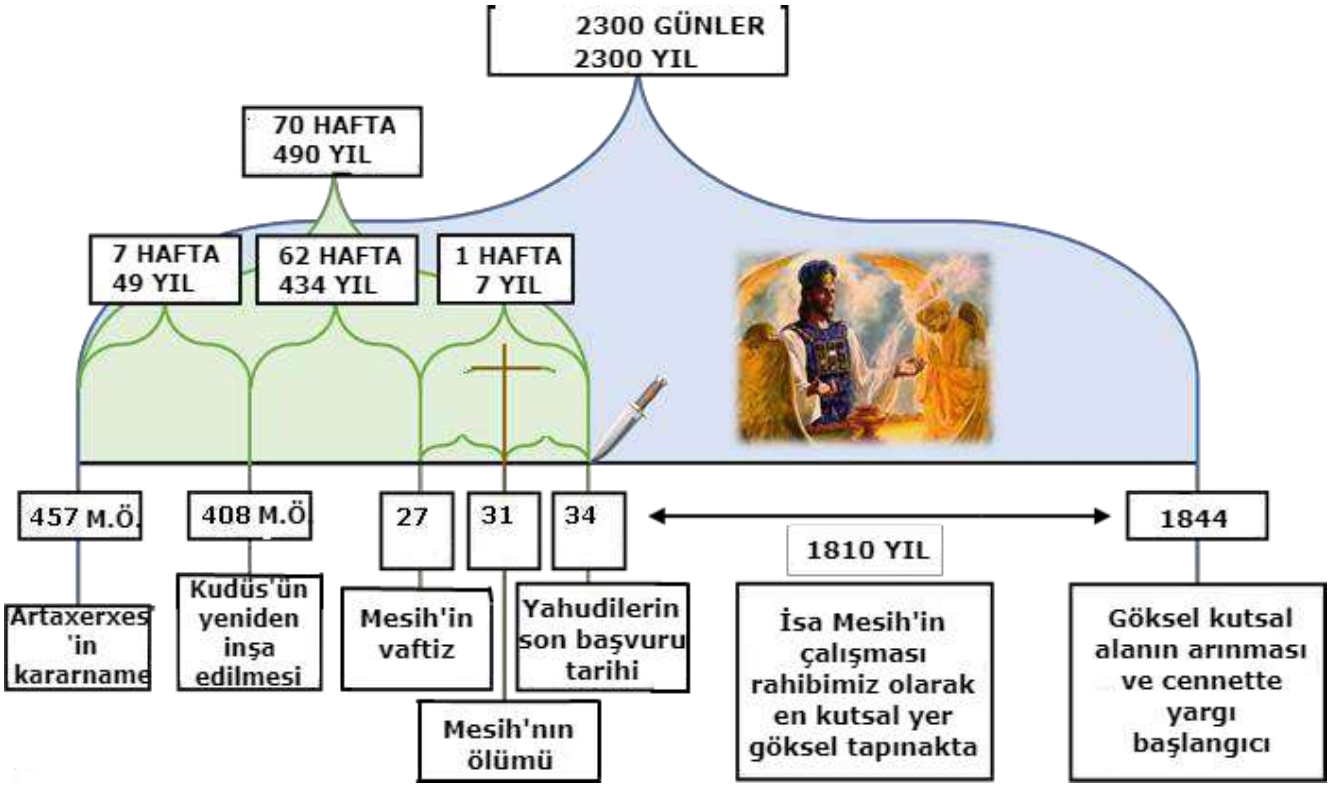

Bir Peygamber Günü = Bir Yazım Yılı

34 Ülkeyi araştırdığınız günler kadar –kırk gün, her gün için bir yıldan kırk yıl– suçunuzun cezasını çekeceksiniz. Sizden yüz çevirdiğimi bileceksiniz!’[Çölde Sayım 14:34] 6 “Bunu yaptıktan sonra, bu kez sağ yanına uzan, Yahuda halkının suçunun cezasını çek. Sana kırk gün, her yıl için bir gün ayırdım.[Hezekiel 4:6]

457 M.Ö – 1844 M.S. – 2300 Günler/ Yil. 14 Kutsal varlık bana, “2 300 akşam, sabah olacak, sonra kutsal yer yeniden düzene konulacak” dedi. (Daniel 8:14). 24 “Başkaldırıyı ortadan kaldırmak, günaha son vermek, suçu bağışlatmak, sonsuza dek kalıcı doğruluğu sağlamak, görüm ve peygamberliği mühürlemek, En Kutsal'ı meshetmek için senin halkına ve kutsal kentine yetmiş hafta kadar zaman saptanmıştır [Daniel 9:24]

457 M.Ö – Artaxerxes'in emir ve Kudüs'ü yeniden inşa etme kararı 25 …“Şunu bil ve anla: Yeruşalim'i yeniden kurmak için buyruğun verilmesinden, meshedilmiş olan önderin gelişine dek yedi hafta geçecek. Altmış iki hafta içinde Yeruşalim yeniden sokaklarla, hendeklerle kurulacak. Ancak bu sıkıntılı zamanlarda olacak. . [Daniel 9:25]

408 M.Ö – Kudüs'ün yeniden inşa edilmesi

27 M.S – İsa'nın vaftiz ve kutsal yağ sürme Kutsal Ruh tarafından (Mesih). 27 Gelecek önder birçoklarıyla bir haftalık sağlam bir antlaşma yapacak. Haftanın yarısı geçince, kurbanı da sunuyu da kaldıracak. Kararlaştırılan yıkım başına gelinceye dek yok edici önder tapınağın üst bölümüne yıkıcı iğrenç şeyler yerleştirecek.” [Daniel 9:27]

31 M.S – İsa'nın çarmıha gerilmesi ve ölümü. 26 Bu altmış iki hafta sonunda meshedilmiş olan öldürülecek ve onu destekleyen olmayacak. Gelecek önderin halkı, kenti ve kutsal yeri yerle bir edecek. Sonu tufanla olacak: Savaş sona dek sürecek. Yıkımların da olacağı kararlaştırıldı. 27 Haftanın yarısı geçince, kurbanı da sunuyu da kaldıracak. [Daniel 9:26-27]

34 M.S – Stephen'un taşlanması [Yahudilerin gözetim altına alınması - Müjdesi bütün uluslara tanıklık olmak üzere dünyanın] 14 Göksel egemenliğin bu Müjdesi bütün uluslara tanıklık olmak üzere dünyanın her yerinde duyurulacak. İşte o zaman son gelecektir. [Matta 24:14] 46 Pavlus'la Barnaba ise cesaretle karşılık verdiler: “Tanrı'nın sözünü ilk önce size bildirmemiz gerekiyordu. Siz onu reddettiğinize ve kendinizi sonsuz yaşama layık görmediğinize göre, biz şimdi öteki uluslara gidiyoruz [Elçilerin Işleri 13:46].

70 M.S – Kudüs'ün tahrip edilmesi 1İsa tapınaktan çıkıp giderken, öğrencileri, tapınağın binalarını O'na göstermek için yanına geldiler. 2 İsa onlara, “Bütün bunları görüyor musunuz?” dedi. “Size doğrusunu söyleyeyim, burada taş üstünde taş kalmayacak, hepsi yıkılacak!” [Matta 24:1, 2] 15 “Peygamber Daniel'in sözünü ettiği yıkıcı iğrenç şeyinkutsal yerde dikildiğini gördüğünüz zaman –okuyan anlasın– Yahudiye'de bulunanlar dağlara kaçsın. 21Çünkü o günlerde öyle korkunç bir sıkıntı olacak ki, dünyanın başlangıcından bu yana böylesi olmamış, bundan sonra da olmayacaktır [Matta 24:15, 21].

1844 M.S – En kutsal yeri arındırma ve cennette yargı başlangıcı

1810 Günler/ Yil – İsa Mesih'in rahibi olarak çalışması göksel tapınakta. [14] Tanrı Oğlu İsa gökleri aşan büyük başkâhinimiz olduğu için açıkça benimsediğimiz inanca sımsıkı sarılalım. [15] Çünkü başkâhinimiz zayıflıklarımızda bize yakınlık duyamayan biri değildir; tersine, her alanda bizim gibi denenmiş, ama günah işlememiştir. [16] Onun için Tanrı'nın lütuf tahtına cesaretle yaklaşalım; öyle ki, yardım gereksindiğimizde merhamet görelim ve lütuf bulalım [Ibranîler 4:14-16].

İkinci gelişin belirtilerinin de simgesel hizmetin işaret ettiği tarihte yerine gelmeleri gerekliydi. Tapınağın kutsanması ya da Kefaret Günü, yedinci Yahudi ayının onuncu günü gerçekleşmiştir. Başkahin, tüm İsrail için bir kurban sunarak günahları tapınaktan kaldırmış, sonra da öne çıkarak halkı kutsamıştır. Aynı şekilde Mesih'in de dünyayı günahın ve günahkarların yıkımından temizlemek için döneceğine ve kendisini bekleyen halkını sonsuzlukla kutsayacağına inanılıyordu. Yedinci ayın onuncu günü. Büyük Kefaret günü, tapınağın kutsanması gerçekleşti. Ekim ayının yirmi ikisine düşen bu tarih, Rab'bin geliş günü olarak görülüyordu. 2300 gün sonbaharda sona erecekti; sonuç kaçınılmaz görünüyordu.

'Gece Yarısı Yankılanan Ses' Bu iddialar birçok kişiyi ikna etti; binlerce imanlı 'gece yarısı yankılanan sesi' beklemeye başladı. Bu akım güçlü bir dalga gibi kentten kente, köyden köye yayıldı. Fanatiklik, güneşin doğumuyla buharlaşan çiğ gibi kayboluverdi. Rab'bin kulları tarafından azarlanan İsrail halkının Rab'be dönmesi gibi insanlar Rab'be dönüyordu. Çılgınca bir sevinç pek yoktu; insanlar bunun yerine derin derin yüreklerini araştırıyor, günahlarını itiraf ediyor ve dünyaya sırt çeviriyordu. Tanrı'ya katıksız bir adanmışlıkla bağ-landıkları görülüyordu.

Elçilerin zamanından beri en büyük dinsel akımlardan biri gerçekleşti. 1844 yılının sonbaharında, büyük kalabalıklar insan kusurlarından ve Şeytan'ın kötülüklerinden özgür kılındılar.

'Güvey geliyor' sesi yankılandığında, bekleyenler kalkıp kandillerini temizlediler. Tanrı'nın Sözünün öncekinden çok daha yoğun bir şekilde çalışmaya başladılar. Çağrıya ilk uyanlar, en yetenekli olanlar değil, en alçakgönüllü ve adanmış olanlardı. Çiftçiler ekinlerini tarlada bıraktılar, tamirciler aletlerini toparlayarak insanları uyarmaya çıktılar. Kiliseler genelde kapılarını bu bildiriye kapatmışlardı. Bildiriyi kabul edenlerin büyük bir kısmı kiliselerle bağlantılarını kopardılar. Adventist toplantılarına katılanlar, "İşte güvey geliyor!" bildirisiyle birlikte ikna edici bir gücün varlığını fark ediyorlardı. İman, duaların cevaplanmasını sağlıyordu. Susuz toprağa düşen yağmur gibi, lütuf Ruhu da Tanrı'yı içtenlikle arayanların üzerine dökülüyordu. Yakında Kurtarıcı'yla yüz yüze görüşmeyi bekleyenler, yoğun bir sevinç duyuyorlardı. Kutsal Ruh onların yüreklerini eritiyordu.

Bildiriyi alanlar Rab'le buluşmayı ümit ettikleri zamanı beklemeye başladılar. Birlikte bol bol dua ediyorlardı. Tanrı'yla beraber olmak için sık sık ıssız yerlere çekiliyorlardı. Tarlalardan ve yaylalardan gökyüzüne yalvarış sesleri yükseliyordu. Kurtarıcının onayı, onları için günlük yiyecekten daha gerekliydi. Zihinlerini karartan bir bulut olursa, bağışlayan lütfa kavuşana dek dur durak nedir bilmiyorlardı.

Yeniden hayal kırıklığına uğradılar

Ne var ki bu kez de bekledikleri zaman geçti ve Kurtarıcıları ortaya çıkmadı. Kurtarıcı'nın mezarına gelip de onu boş bulduğu için ağlayan Meryem gibi hissediyorlardı; "Rabbimi almışlar. O'nu nereye koyduklarını bilmiyorum" (Yu20:13).

Bildirinin doğru olabileceği korkusu imansız dünyayı dizgin-lemeye yaramıştı. Ancak Tanrı öfkesinin işaretlerini görmeyince korkularından sıyrılıp yeniden alay etmeye koyuldular. İman et-tiğini belirtmiş olan geniş bir kitle imanı reddettiler. Alaycılar zayıf ve ürkek olanları kendi saflarına aldılar. Hepsi birleşerek dünyanın binlerce yıl daha böyle kalacağını duyurmaya başladılar.

Ciddi, içten imanlılar Mesih uğruna her şeyden vazgeçmişler ve inandıkları uyarıyı dünyaya duyurmuşlardı. Yoğun bir arzuyla, "Gel, Rab İsa" diye dua etmişlerdi. Ama şimdi yeniden yaşamın karmaşık yüklerini üstlenmek ve alay eden dünyanın çıkışlarına katlanmak korkunç bir sınavdı.

İsa Kudüs'e zaferle girmişti. İsa'yı izleyenler O'nun Davut'un tahtına oturacağını ve İsrail'i zulmedenlerden kurtaracağına inanıyorlardı. İnsanlar büyük ümitler beslemişler, giysilerini ve ağaç dallarını O'nun yoluna sermişlerdi. Öğrenciler Tanrı'nın tasarısını yerine getiriyorlardı, ama acı bir hayal kırıklığına uğradılar. Kısa bir süre sonra Kurtarıcı'nın acı dolu ölümüne tanık oldular ve O'nu mezara koydular. Rab mezardan kalkana dek bu olayların peygamberlik yoluyla önceden bildirildiğini kavrayamadılar.

Doğru zamanda verilen bildiriler

Aynı şekilde Miller ve dostları peygamberliği yerine getir-diler; ve dünyaya ulaştırılması gereken esini ulaştırdılar. Hayal kırıklığına işaret eden peygamberlikleri tümüyle anlasaydılar, Rabbin gelişine ilişkin bildiriyi vermeyecekler ve farklı bir bildiri du-yuracaklardı. Birinci ve ikinci meleklerin bildirileri doğru zamanda verildi ve Tanrı'nın tasarladığı şekilde başarıya ulaştı.

Dünya Mesih'in ortaya çıkmaması durumunda Adventist inancının ortadan kalkacağına inanıyordu. Ama imanlarına sırt dönenler olsa bile bazıları sımsıkı durdular. Advent akımının meyveleri, insanların yüreklerini araştırmaları, dünyayı inkar etmeleri ve yaşam biçimlerinde reform yapmaları bunun Tanrı'dan geldiğine tanıklık ediyordu. Alaycılar, ikinci gelişe Kutsal Ruh'un tanıklık ettiğini inkara cesaret edemediler. Peygamberlik dönemlerinde herhangi bir hata bulamadılar; peygamberlik yorumunu yanlış çıkarmayı

beceremediler. Kutsal Yazıların ciddi ve bol dualı incelenmesiyle varılan sonuçlara karşı duramadılar. Tanrı Ruhunun zihinlerin aydınlatmasına ve yürekleri diri güçle doldurmasına ses çıka-ramadılar.

Adventistler, Tanrı'nın kendilerini yargı uyarısını duyurmaya yönlendirdiğine inanıyorlardı. Şöyle diyorlardı: "Bu uyarı, işitenlerin yüreklerini sınadı... böylece yüreklerini inceleyenler kimin saflarında olduklarını gördüler. Rab gelmiş olmasaydı, onları nasıl bir durumda bulacaktı; bunu gördüler. O zaman acaba "İşte bu bizim Tanrımız! Biz O'nu bekliyorduk. O bizi kurtaracak" mı diyeceklerdi, yoksa tahtta oturanın gazabından kurtulmak için dağların ve taşların üzerlerine yıkılmasını mı isteyeceklerdi?2

Tanrı'nın kendilerini yönlendirdiğine inananların duyguları William Mi11er' ın sözlerinde açıklanmaktadır: "Mesih'in gelişine ilişkin ümidim her zamankinden daha da güçlüdür. Yıllarca ciddi ciddi düşündükten sonra görevim olduğuna inandığım şeyi yaptım." "Binlerce kişi, o zamanın vaazlarıyla Kutsal Yazıları incelemeye başladı; iman yoluyla ve Mesih'in kanının serpilmesiyle Tanrı'yla barıştılar."

İnanç devam ediyor

Tanrı'nın Ruhu, aldıkları ışığı alelacele reddetmeyen ve ad-vent akımını inkar etmeyen kişilerde kaldı. "Onun için cesaretinizi yitirmeyin; bu cesaretin ödülü büyüktür. Çünkü Tanrı'nın isteğini yerine getirmek ve vaat edilene kavuşmak için dayanma gücüne ihtiyacınız vardır. Artık, 'Gelen pek yakında gelecek, ve gecikmeyecek. Benim doğru adamım, imanla yaşayacaktır. Eğer geri çekilirse, ondan hoşnut olmayacağım'" (İbraniler 10:35-39).

Bu öğüt son günlerdeki kiliseye seslenmektedir. Rab'bin ge-lişinin gecikir gibi görüneceği açıktır. Buradaki insanlar Ruh'un ve Söz'ün kılavuzluğunu izleyerek Tanrı'nın isteğini yerine getirmişlerdir. Ama Tanrı'nın tasarısını anlayamamışlardır. Tanrı'nın gerçekten de kendilerini yönlendirip yönlendirmediğinden kuşku duymuşlardır. Böyle bir durumda, "Doğru adam imanıyla yaşayacaktır" sözleri geçerlidir. Hayal kırıklığına uğramış ümitler karşısında Tanrı'ya ve O'nun Sözüne imanla ayakta durabilirler. İmanlarını reddetmek ve bildirilerine eşlik eden Kutsal Ruh'un gücünü inkar etmek geri çekilmek olacaktır. Onların izleyebileceği tek güvenli yol Tanrı'dan aldıkları ışığa bakmak, Kutsal Yazıları incelemeye devam etmek, sabırla beklemek ve daha belirgin bir ışığı araştırmaktır.

Bölüm 23 — Tapınağın Açık Gizemi

Advent inancının temelini ve orta direğini oluşturan ayet Daniel 8:14'tür; "İki bin üç yüz akşam, sabah olacak; sonra Kutsal Yer yeniden kutsanacak." Bu sözler Rab'bin yakında geleceğine inanan herkesin bildiği sözler haline geldi. Ama Rab bu kez de ortaya çıkmamıştı. İmanlılar Tanrı Sözünün yanılmaz olduğunu biliyorlardı; o halde peygamberliği yorumla biçimleri yanlıştı. Ama yanlışlık nerede olabilirdi?

Tanrı, halkını büyük advent akımında yönlendirmişti. Şimdi onların karanlıkta ve hayal kırıklığı içinde kalmalarına, sahte ve fanatik diye adlandırılmalarına izin vermeyecekti. Her ne kadar birçok kişi peygamberlik dönemlerine ilişkin hesaplamayı bıraksa ve bu hesaplara dayanan akımı inkar etse de başkaları Kutsal Yazı ve Tanrı'nın Ruhu tarafından desteklenen imanı ve deneyimi reddedemediler. Öğrendikleri gerçeklere sımsıkı sarılmak onların göreviydi. Yanlışlarını bulmak amacıyla içten dualarla Kutsal Yazıları incelemeye başladılar. Peygamberlik dönemlerinde herhangi bir yanlış hesaplama göremediklerinden, tapınak konusuna daha yakından bakmaya karar verdiler.

Tapınağın yeryüzünü temsil ettiğine ilişkin yaygın görüşe Kutsal Yazıdan herhangi bir destek bulamadılar. Ama tapınağın tam bir açıklamasını, doğasını, yerini ve hizmetlerini anladılar. "İlk antlaşmanın tapınma kuralları ve dünyasal tapmağı vardı. Bir çadır kurulmuştu. Kutsal Yer denen birinci bölmede kandillik, sofra ve adak ekmekleri bulunurdu. İkinci perdenin arkasında En Kutsal Yer denen bir iç bölme vardı. Altın buhur sunağı ve tümüyle altın kaplamalı antlaşma sandığı buradaydı. Sandığın içinden altından yapılmış man testisi, Harun'un filizlenmiş asası ve antlaşmanın taş levhaları vardı. Sandığın üstünde, günahların bağışlandığı yeri gölgeleyen yücelik keruvları dururdu" (İbraniler 9:1-5).

'Tapınak', En Yüce Olan'ın yeryüzündeki konutu olmak üzere Tanrı'nın buyruğuyla Musa'nın yaptığı tapınma çadırıydı. Musa'ya verilen buyruk şuydu: "Aralarında yaşamam için bana kutsal bir yer yapsınlar" (Çıkış 25:8). Tapınma çadırı görkemli bir yapıydı. Dış avlunun yanı sıra, çadırın kutsal ve en kutsal yer adında iki bölmesi vardı. Bu bölmeler birbirinden güzel bir perdeyle ya da örtüyle ayrılırdı. Ona benzer başka bir perde, aynı şekilde çadırın girişini örterdi.

Kutsal ve en kutsal yerler

Kutsal yerin güney kısmında hem gece hem de gündüz ışık veren bir kandillik, kuzey kısmında ise adak ekmeklerinin üzerinde durduğu bir masa bulunurdu. Kutsal yeri en kutsal yerden ayıran perdenin önünde altın bir buhurdanlık vardı. Bu sunaktan çıkan kokulu buhur, İsrail halkının dualarıyla birlikte Tanrı'nın huzuruna yükselirdi.

En kutsal yerde ise, içinde On Buyruğun bulunduğu altınla kaplı antlaşma sandığı vardı. Sandığın üzerinde saf altından iki keruvun gölgelediği merhamet kürsüsü bulunurdu. Bu bölmede Tanrı'nın varlığı, iki keruvun arasında yücelik bulutu şeklinde belirirdi.

İbraniler Kenan diyarına yerleştikten sonra, çadırın yerini Süleyman'ın tapınağı aldı. Bu tapınak kalıcı ve geniş bir yapıdan oluşmasına karşın, içinde aynı unsurlar bulunurdu ve benzer bir şekilde döşenmişti. Tapınak - Daniel'in zamanında harap olmasının dışında - Romalılar tarafından İ.S. 70 yılında yıkılıncaya kadar varlığını korudu. Kutsal Kitap'ın sözünü ettiği yeryüzündeki tek tapınak budur. Bu tapınak ilk antlaşmanın tapınağıdır. Peki ama yeni antlaşmanın da bir tapınağı yok mudur?

Gerçeği araştıranlar tekrar İbraniler kitapçığına dönerek aynı sözlerde aslında ikinci ya da yeni antlaşmaya ait tapınaktan da söz edildiğini gördüler. "İlk antlaşmanın tapınma kuralları ve dünyasal tapmağı vardı." Bir önceki bölümün başını okuduklarında şu sözleri gördüler: "Söylediklerimizin özü şudur: göklerde, yüce Olan'ın tahtının sağında oturan, kutsal yerde, insanın değil, Rab'bin kurduğu asıl tapınma çadırında görev yapan böyle bir başkahinimiz vardır" (İbraniler 8:1,2).

Yeni antlaşmanın tapınağı burada açıklanmaktadır. İlk antlaşmanın tapınağı Musa tarafından yapılmıştır, oysa bu tapınağı yapan Rab'dir. O tapınakta dünyasal kahinler hizmet etmektedir. Oysa bu tapınakta Yüce Kahinimiz olan Mesih hizmet etmektedir. İlk tapınak yeryüzünde, oysa bu tapınak gökyüzündedir.

Musa'nın yaptığı tapınak, bir örneğe göre yapılmıştı. Rab şöyle buyurdu: "Konutu ve eşyalarını sana göstereceğim örneğe tıpatıp uygun yapın. Her şeyi dağda sana gösterilen örneğe göre yapmaya özen göster." İlk tapınağın 'aslı göklerdeydi', Kahinler, 'göktekilerin örneği ve gölgesi olan bir tapınakta hizmet ediyorlardı.' "Çünkü Mesih, asıl kutsal yerin örneği olup elle yapılmış kutsal yere değil, ama şimdi bizim için Tanrı'nın önünde görünmek üzere asıl göğe girdi" (Çıkış 25:9,40; İbraniler 9:23; 8:5; 9:24).

Gökyüzündeki tapınak, Musa'nın yaptığı tapınağın sadece aslıydı. Yeryüzündeki tapınağın yüceliği, Mesih'in bizler için Tanrı'nın tahtının önünde hizmet ettiği göksel tapınağın yüceliğini yansıtmaktadır. Göksel tapınakla ve insanın kurtuluşuyla ilgili önemli gerçekler, yeryüzündeki tapınağa ve onun hizmetlerine bakılarak anlaşılabilirdi.

İki bölme

Gökyüzündeki tapınağın kutsal bölmeleri, yeryüzündeki tapınakta iki bölme şeklinde temsil ediliyordu. Yuhanna'ya, Tanrı'nın gökyüzündeki tapınağının bir görüntüsü verildi. 'Tahtın önünde alev alev yanan yedi meşaleyi' gördü. 'Altın bir buhurdan taşıyan başka bir melek' gördü. Tahtın önündeki altın sunakta tüm kutsalların dualarıyla birlikte sunmak üzere kendisine çok miktarda buhur verildi (Esinleme 4:5; 8:3). Peygamber burada gökyüzündeki tapınağın ilk bölmesini gördü. 'Yedi meşaleye' ve 'altın sunağa' tanık oldu. Bunlar yeryüzündeki tapınakta yer alan altın kandillik ve buhurdanlıktı.

"Sonra Tanrı'nın gökteki tapınağı açıldı ve tapınakta O'nun antlaşma sandığı görüldü" (Esinleme 11:19).

Böylece, konuyu çalışanlar gökteki tapınağın varlığının kanıtlarına kavuştular. Yuhanna onu gökte gördüğünü söylüyordu.

Gökteki tapınağın en kutsal yerinde Tanrı'nın yasası durmaktadır. Yasayı barındıran sandık, önünde Mesih'in günahkarlar için kanını sunduğu merhamet kürsüsüyle örtülü durmaktadır. Böylece, Tanrfnın kurtarış tasarısında adalet ve merhametin nasıl birleşmiş olduğu görülür. Bu birleşme tüm gökyüzünü hayrete düşürmektedir. Meleklerin görmeyi arzuladığı merhametin sırrı işte budur. Tanrı hem adil davranıp hem de tövbe eden günahkarı aklamıştır. Mesih, kalabalıkları yıkımdan kurtarıp onları kendi doğruluğunun lekesiz giysileriyle örtmüştür.

Mesih'in insan için yalvarışta bulunma görevi, Zekarya'da dile getirilmektedir: "Ona her şeye egemen Rab şöyle diyor de: İşte Dal diye adlandırılan adam! Bulunduğu yerde filizlenecek ve Rab'bin Tapınağı'nı kuracak. Evet, Rab'bin Tapınağı'nı kuracak olan O'dur. Görkemle kuşanacak, tahtında oturup egemenlik sürecek. Tahtında oturan kahin olacak. İkisi arasında tam bir uyum olacak" (Zekarya 6:12,13).

'Rab'bin Tapınağı'nı kuracak.' Mesih kendisini kurban ve aracı olarak sunması, Tanrı kilisesinin temeli ve yapıtaşıdır. "Bü-tün yapı, Rab'be ait kutsal bir tapınak olmak üzere O'nda kenetlenip yükseliyor" (Efesliler 2:20,21). 'Görkemle kuşanacak.' Kurtulanların şöyle bir ezgisi olacak: "Yücelik ve güç sonsuzlara dek, bizi seven, kanıyla bizi günahlarımızdan özgür kılmış olan ve bizi bir krallık haline getirip Babası Tanrfnın hizmetinde kahinler yapan Mesih'in olsun. Amin" (Esinleme 1:5,6).

'Tahtında oturup egemenlik sürecek. Tahtında oturan kahin olacak.' Yücelik egemenliği henüz başlamamıştır. Mesih'in aracılık hizmeti sona ermeden önce Tanrı O'na 'sonu olmayan' bir egemenlik vermeyecektir (Luka 1:33). Şu anda Mesih Babasıyla birlikte tahtta oturmaktadır. 'Acılarımızı taşıyan ve elemlerimizi yüklenen' artık tahtın üzerinde oturmaktadır. 'Her alanda bizim gibi sınanmış, yine de günah işlememiş bir başkahinimiz vardır.' 'Kendisi sınandığında acı çektiğine göre, sınananlara yardım edebilir' (İşaya 53:4; İbraniler 4:15; 2:18). Yaralı elleri, delinmiş göğsü ve zedelenmiş ayakları olan Rab, kurtarmak için böyle bir bedel ödediği düşkün insan için şimdi de yalvarışta bulunmaktadır.

'İkisi arasında tam bir uyuın olacak.' Baba'nın sevgisi kaybolan insanlık için kurtuluş çeşmesidir. İsa öğrencilerine 'Baba'nın kendisi sizi seviyor' demişti. Tanrı, 'Mesih'te, dünyayı kendisiyle barıştırıyordu.' 'Tanrı dünyayı o kadar çok sevdi ki biricik Oğlunu verdi' (Yuhanna 16:27; 2.Korintliler 5:19; Yuhanna 3:16).

Tapınağın sırrı çözülüyor

Gökyüzündeki gerçek tapınma çadırı, yeni antlaşma tapınağıdır. Mesih'in ölümüyle tipik hizmet son bulmuştur. Buna göre Daniel'in 8:14'te sözünü ettiği tapınak yeni antlaşmanın tapınağı olmalıdır. Böylece, 'İki bin üç yüz akşam, sabah olacak, sonra Kutsal Yer yeniden kutsanacak' peygamberliği, aslında gökyüzündeki tapınağa işaret etmektedir.

Peki ama, tapınağın kutsanması ne demektir? Gökyüzünde kutsanması gereken herhangi bir şey var mıdır? İbraniler 9'da hem yeryüzündeki hem de gökyüzündeki tapınakların kutsandığı öğretilmektedir: "Nitekim Kutsal Yasa'ya göre, hemen her şey kanla temiz kılınır ve kan dökülmeksizin bağışlama olmaz. Böylelikle aslı göklerde olan örneklerin bu kurbanlarla ama gökteki asıllarının bunlardan daha iyi kurbanlarla temiz kılınması gerekti" (İbraniler 9:22,23).

Tapınağın kutsanması

Asıl tapınağın kutsanması Mesih'in kanıyla oldu. "Kan dökülüneksizin bağışlama olmaz." Başarılması gereken iş, bağışlama ya da günahın kaldırılmasıdır.

Ancak gökteki tapınakla günahın nasıl bir bağlantısı olabilir? Bu bağlantı, simgesel hizmete bir gönderme yapılarak öğrenilebilir. Çünkü yeryüzündeki kahinler 'göktekilerin örneği ve gölgesi olan bir tapınakta hizmet' etmektedirler (İbraniler 8:5).

Yeryüzündeki tapınağın hizmeti iki kısımdan oluşuyordu. Kahinler kutsal yerde her gün hizmet ederlerdi. Başkahin tapınağın kutsanması için yılda bir kez en kutsal yerde özel bir kefaret işlemi yapardı. Tövbe eden günahkar gün be gün sunularını getirir, elini kurbanın kafasına koyar, günahlarını itiraf eder ve bunların kendisinden masum hayvana aktarılmasını sağlardı. Sonra da hayvan boğazlanırdı. "Çünkü canlılara yaşam veren kandır. Ben onu size sunakta kendinizi günahtan bağışlatmanız için verdim. Kan yaşam karşılığı günah bağışlatır" (Levililer 17:11). Tanrı'nın çiğnenen yasası, suç işleyen kişinin can vermesini gerektirirdi. Günahkarın canını temsil eden kan, kahin aracılığıyla kutsal yere götürülür ve perdenin önüne serpilirdi. Perdenin arkasında ise günahkarın çiğnediği yasa bulunurdu. Bu tören yoluyla günah simgesel olarak tapınağa aktarılmış olurdu. Bazı durumlarda kan kutsal yere götürülmezdi, et kahin tarafından yenilirdi. Her iki tören de günahın kişiden tapınağa aktarılmasını sağlardı.

Bu işlem yıl boyunca böyle devam edip giderdi. İsrail'in günahları böylece tapınağa aktarılır ve tümüyle ortadan kaldırılmaları için özel bir işlem gerekli olurdu.

Büyük kefaret günü

Yılda bir kez, büyük Kefaret Gününde, kahin tapınağın kutsanması için en kutsal yere girerdi. İki erkeç getirilir ve kura çekilirdi. Erkeçlerden biri Rab'be sunulurdu (Ayet 8). Rab'be sunulan erkeç, insanların günahları uğruna boğazlanırdı. Kahin onun kanını alıp perdeden içeri götürerek hem merhamet kürsüsünün hem de buhurdanlığın üzerine serperdi.

Harun, "İki elini erkecin başına koyacak, İsrail halkının bütün suçlarını, başkaldırılarını, günahlarını açıklayarak bunları erkecin başına aktaracak. Sonra bu iş için atanan bir adamla erkeci çöle gönderecek. Erkeç İsrail halkının bütün suçlarını yüklenerek ıssız bir ülkeye taşıyacak. Adam erkeci çöle salacak" (Levililer 16:21, 22). Salınan erkeç bir daha İsrail halkına dönmezdi.

Bu tören İsrailliler'e Tanrı'nın kutsallığını ve günahtan ne kadar çok iğrendiğini gösterecek şekilde tasarlanmıştı. Bu kefaret işlemi devam ederken her insan kederlenmeliydi. Her türlü iş ve güç bir kenara bırakılırdı: İsrail o günü dua, oruç ve yürek araştırmasıyla geçirirdi. Günahkarın yerine bir kurban kabul edilir, ama günah kurbanın kanıyla ortadan kalkmazdı; sadece tapınağa aktarılırdı. Kan sunusu yoluyla günahkar, yasanın yetkisini tanımış, günahını itiraf etmiş ve gelecek olan Kurtarıcıya imanını ifade etmiş olurdu. Ancak yasanın mahkumiyetinden tümüyle özgür kılınmış sayılmazdı. Kefaret Günü başkalım, sunuyu topluluktan alıp en kutsal yere girerdi. Sununun kanını merhamet kürsüsüne ve yasanın üzerine serperdi. Sonra da aracı olarak günahı kendi üzerine alır ve tapınaktan uzaklaştırırdı. Ellerini erkecin başı üzerine koyarak bütün bu günahları kendisinden erkece aktarırdı. Erkeç bütün günahları alıp götürür, halk da o günahlardan sonsuza dek ayrılmış kabul edilirdi.

Göksel gerçeklik

Yeryüzündeki tapınakta yapılan bu hizmetler gerçekte göksel tapınakta da yerine gelmektedir. Kurtarıcı göğe alındıktan sonra yüce kahinimiz olarak görev yapmaya başlamıştır: "Çünkü Mesih, asıl kutsal yerin örneği olup elle yapılmış kutsal yere değil, ama şimdi bizim için Tanrı'nın önünde görünmek üzere asıl göğe girdi" (İbraniler 9:24).

Kahinin ilk bölmedeki kutsal yeri dış bölmeden ayıran 'perdedeki' hizmeti, Mesih'in göğe alındığında girdiği hizmeti temsil etmektedir. Kahin günlük hizmetinde Tanrı'nın önüne günah sunusunun kanını ve İsrail'in dualarıyla yükselen buhuru getirir. Mesih günahkarların uğruna kendi kanını, kendi doğruluğunun kokusunu ve günahkarların tövbelerini Baba'nın önüne getirerek O'na sunar. Gökteki tapınağın ilk bölmesindeki hizmet işte böyledir.

Mesih'in öğrencilerinin imanı, göğe yükselirken O'nu izle-miştir. Ümitleri buradan kaynaklanmaktadır: "Canlarımız için gemi demiri gibi sağlam ve güvenilir olan bu ümit, perdenin öte tarafına geçer. İsa, Melkisedek düzenine göre sonsuza dek başkahin olup bizim uğrumuza oraya öncümüz olarak geçti. Erkeçlerin ve danaların kanıyla değil, sonsuz kurtuluşu sağlayarak kendi kanıyla kutsal yere ilk ve son kez girdi" (İbraniler 6:19,20; 9:12).

On sekiz yüzyıl boyunca bu iş tapınağın ilk bölmesinde sürüp gitmektedir. Mesih'in kanı tövbe eden imanlıların adına Baba'nın bağışlamasını ve kabullenmesini sağlamış, ama onların günahları yine de kayıt kitaplarında kalmıştır. Yılın sonundaki kefaret işlemi gibi Mesih de kefaret işlemini tamamlamalı ve tapınağı günahtan arındırmalıdır. İşte bu işlem, 2300 günlük dönem sona erdiğinde başlamıştır. O zaman Yüce Kahin tapınağı kutsamak için en kutsal yere girmiştir.

Yargılama işi

Yeni antlaşmada, tövbe edenin günahları iman yoluyla Mesih'in üzerine oradan da göksel tapınağa aktarılır. Tıpkı yeryüzündeki tapınağın kutsanması gibi, göksel tapınakta da biriken günahlar kaldırılır. Ancak bu işlem tamamlanmadan önce kayıtlara bakılarak kimlerin tövbeyle Mesih'e iman ettiğinin ve bu kefaretin yararlarına hak kazandığının anlaşılması gereklidir. Dolayısıyla tapınağın kutsanması, Mesih'in gelişinden önce bir sorgulama işlemini içerecektir. Çünkü O geldiğinde, herkesi eylemlerine göre ödüllendirecektir (Esinleme 22:12).

Dolayısıyla peygamberliğin ışığını izleyenler, Mesih'in 2300 günün sonu olan 1844 yılında yeryüzüne gelmek yerine, gelişine hazırlık amacıyla kefaret işlemini tamamlamak için göksel tapınağın en kutsal yerine girdiğini gördüler.

Mesih hizmetinin sonucunda, halkının günahlarını kanıyla göksel tapınktan kaldırdığında, bunları Şeytan'ın üzerine aktaracak ve son cezayı O'nun çekmesini sağlayacaktır. Erkeç, kimsenin yaşamadığı bir yere gönderilirdi ve İsrail halkına bir daha asla dönmemesi sağlanırdı. Aynı şekilde Şeytan, sonsuza dek Tanrı'nın ve O'nun halkının huzurundan atılacaktır. Günahın ve günahkarların yıkıma uğradığı zaman O da yok edilecektir.

Bölüm 24 — Göksel Yüksek Rahip

Tapınak konusu hayal kırıklığının sırrını çözdü. Birbiriyle bağlantılı ve uyumlu olan tam bir gerçek sistemini gözler önüne sererek Tanrı'nın elinin büyük advent akımını yönlendirdiğini ortaya koydu. Mesih'in ikinci gelişini imanla bekleyenler, O'nun yücelik içinde görüneceğini ummuşlardı. Ancak hayal kırıklığına uğradıkları zaman İsa'yı gözden yitirmişlerdi. Şimdi ise Yüce Kahinin en kutsal yerde olduğunu görüyorlar, yakında kral ve kurtarıcı olarak ortaya çıkacağına iman ediyorlardı. Tapınaktan gelen ışık geçmişi, şu anı ve geleceği aydınlatmaktaydı. Taşıdıkları bildiriyi tam olarak anlamasalar da doğru olduğunu görmüşlerdi.

Yanlışları peygamberlik dönemlerinin hesaplanmasında değil, 2300 günün sonunda gerçekleşecek *olayın tammlanmasmdaydı*. Yoksa peygamberlikte önceden bildirilen her şey zaten gerçekleşmişti.

Mesih yeryüzüne gelmemiş, gökteki tapınağın en kutsal yerine girmişti: "Geceleyin görümlerde baktım, göğün bulutları üzerinde insanoğluna benzer birinin geldiğini gördüm. Öncesiz Olan'ın yanına ilerledi, onun önüne kendisini yaklaştırdı" (Daniel 7:13).

Bu giriş Malaki tarafından da önceden bildirilmişti: "İşte ulağımı gönderiyorum. Önümde yolu hazırlayacak. Aradığınız Rab ansızın tapınağına gelecek; görmeyi özlediğiniz antlaşma ulağı gelecek" (Malaki 3:1). Rab'bin tapınağa gelişi, 'hiç beklenmedik' bir şekilde gerçekleşecektir. Rab'bin halkı O'nu orada bulmayı hiç ummayacaktır.

İnsanlar Rab'bi karşılamaya henüz hazır değildiler. Onlar için daha tamamlanması gereken bir iş vardı. Halk Yüce Kahinin gökicki hizmetlerini iman yoluyla izlerken kendilerine yeni görevler verilecekti. Kiliseye verilmesi gereken başka bir bildiri vardı.

Kim dayanacak?

Peygamber şöyle diyor: "Ama O'num geleceği güne kim da- yonabilir? O belirince kim durabilir? Çünkü O maden arıtıcının ateşi, çamaşırcının kül suyu gibi olacak; gümüş eritip arıtan gibi davranacak: Levililer'i arındırıp altın, gümüş temizler gibi temiz-leyecek. Böylece Rab'be doğrulukla sunular sunacaklar" (Malaki 3:2,3). Mesih'in yalvarışı son bulduğunda, yeryüzünde yaşayan insanlar, Tanrı'nın önünde aracı olmadan durmak zorunda kalacaklardır. Giysileri tümüyle lekesiz, karakterleri kan serpmesiyle günahtan arınmış olmalıdır. Tanrı'nın lütfü ve kendilerinin titiz gayretleriyle kötülüğe karşı savaşta zafer kazanmalıdırlar. Gökyüzünde sorgulayıcı iman devam ederken ve tövbekar imanlıların günahları tapınaktan kaldırılırken, Tanrı'nın halkı da yeryüzünde günaha sırt çevirmelidir. Bu gayret Esinleme 14'te görülebilir. Günahtan kurtulma işi sürüp giderken, Mesih'in izleyicileri O'nun gelişine hazırlanacaklardır. O zaman Rabbimizin gelişinde alacağı kilise, 'üzerinde leke, buruşukluk ya da buna benzer bir şey bulunmadan, görkemli bir biçimde kutsal ve kusursuz' olacaktır' (Efesliler 5:27).

“İşte güvey geliyor”

Mesih’in en kutsal yere tapınağı kutsamak için gelmesi (Daniel 8:14), İnsanoğlunun Öncesiz Olan’ın yanına kadar ilerlemesi (Daniel 7:13), Rab’bin tapınağına gelmesi (Malaki 3:11) aslında aynı olaydır. Bu olay aynı zamanda Matta 25’teki on kız benzetmesinde güveyin düğün şölenine gelmesi olarak da temsil edilmektedir.

Benzetmede güvey geldiği zaman, hazırlıklı olan kızların, onunla birlikte düğün şölenine girdiklerini görüyoruz. Güveyin gelişi düğünden önce gerçekleşmektedir. Düğün Mesih’in kendi egemenliğini almasıdır. Kutsal Kent, Yeni Kudüs, egemenliğin başkenti ve temsilcisi ‘gelin, Kuzu’nun eşi’ olarak kabul edilmektedir. Yuhanna şöyle anlatıyor: “Yedi melekten biri gelip benimle konuştu: ‘Gel!’ dedi. “Kuzu’ya eş olacak gelini sana göstereyim.’ Sonra melek beni Ruh’un yönetiminde, büyük ve yüksek bir dağa götürdü. Oradan bana, gökten, Tanrfnın yanından inen ve O’nun görkemiyle ışıldayan kutsal kenti, Kudüs’ü gösterdi’” (Esinleme 21:9,10).

Gelin Kutsal Kenti temsil eder; güveyi karşılamaya giden kızlar da kilisenin simgesidir. Esinleme’de Tanrı’nın halkının düğün yemeğinin konuklan olduğu söyleniyor. Eğer onlar konuksa, gelin olamazlar. Mesih, gökyüzünde, Öncesiz Olan’dan ‘egemenliği, görkemi ve krallığı’ alacaktır. Egemenliğinin başkenti olan Yeni Kudüs, ‘kendi güveyi için hazırlanmış süslü bir gelin gibi’ olacaktır. Egemenliği aldıktan sonra kralların Kralı ve rablerin Rabbi olarak halkını kurtarmaya gelecektir (Daniel 7:14; Esinleme 21:2).

Rab’bi beklemek

“İşte güvey geliyor!” duyurusu binlerce kişiyi Rab’bin gelişini beklemeye yönlendirdi. Güvey beklenen zamanda dünyaya değil, gökyüzünde Öncesiz Olan’a geldi. “Hazır olanlar O’nunla birlikte düğün şölenine katıldılar. Onlar yeryüzünde olduklarından kişisel olarak orada bulunmadılar. Mesih’in izleyicileri, ‘*düğün şöleninden dönen* Efendileri geldiğinde uyanık bulunan köleler gibi olmalıdırlar’ (Luka 12:36). Mesih’in ne yaptığını anlamalı ve O’nu iman yoluyla izlemelidirler. Bu anlamda düğün şölenine katılmaları söyleniyor.

Benzetmede, kandilliklerinde yağ olan kişiler düğün şölenine katılıyorlar. Acı dolu sınav gecesinde sabırla bekleyenler, daha belirgin bir ışık için Kutsal Kitap’ı araştıranlar, gökteki tapmağa ilişkin gerçeği ve Kurtarıcı’nın hizmetindeki değişimi gördüler. O’nun yukarıdaki tapmakta yerine getirdiği görevi iman yoluyla izlediler. Aynı gerçekleri kabul edenler, Mesih’i son aracılık gö-revinde iman yoluyla izleyenler düğün şölenine giriyorlar.

Tapmağın kapanışı

Matta 22’deki benzetmede yargı, düğün şöleninden önce gerçekleşiyor. Düğünden önce kral geliyor ve konukların düğün elbiselerini giyip giymediklerine bakıyor. Buradaki elbise Kuzu’nun kanıyla yıkanmış lekesiz karakteri temsil etmektedir (Esinleme 7:14). Düğün

elbiseleriyle gelenler kabul edilmekte, Tanrfnın egemenliğinde pay almaya ve tahtında yer edinmeye layık bulunmak-tadır.

Her çağda Mesih'e tanıklık edenlerin yaşamları incelendikten ve hüküm verildikten sonra sorgulama son bulacak ve merhamet kapısı kapatılacaktır. Hazır olanlar düğün şölenine girecek ve kapı kapatılacaktır. Böylece insanlığın kurtuluşu tamamlanmış olacaktır.

Yeryüzündeki tapınakta, Başkahin, En Kutsal Yere girdiğinde, ilk bölmedeki hizmet son bulmuş olurdu. Dolayısıyla Mesih kefaret işlemini tamamlamak amacıyla En Kutsal Yere girdiğinde, ilk bölmedeki hizmetine son verdi. Ardından ikinci bölmedeki hizmeti başladı. Mesih bizim yalvarışçımız olarak görevinin yalnızca bir kısmını tamamlamıştı. Günahkarların uğruna Baba'nın huzurunda hala kanıyla yalvarmaktadır.

1800 yıl boyunca Tanrı'nın önüne gelmek için açık duran ümit ve merhamet kapısı kapanmış, ama başka bir kapı açılmıştı. Mesih'in En Kutsal Yerdeki yalvarışı aracılığıyla günahların bağışlanmıştır. Mesih'in günahkarlar adına hizmet ettiği göksel tapınağa giren 'açık bir kapı' hala vardır.

Mesih'in Esinleme'deki şu sözlerinin uygulaması artık görülebilmektedir: "Kutsal ve gerçek olan, Davut'un anahtarına sahip olan, açtığını kimsenin kapayamadığı, kapadığını kimsenin açamadığı Kişi şöyle diyor: 'Senin yaptıklarını biliyorum. İşte senin önüne, kimsenin kapayamayacağı açık bir kapı koydum" (Esinleme 3:7,8).

İsa'yı kefaret görevinde iman yoluyla izleyenler, O'nun aracı olmasının yararlarına ortaktırlar; ışığı reddedenler için bu görevin herhangi yararı olmayacaktır. Mesih'in Kurtarıcı olduğuna inanmayı reddeden Yahudiler, O'nun getirdiği bağışlamaya kavuşamadılar. İsa göğe alındığı ve göksel tapınağa girdiği zaman öğrenciler, O'nun aracı oluşunun bereketlerine kavuştular. Yahudiler ise kendi yararsız kurbanlarına ve sunularına devam ederek tümüyle karanlıkta kaldılar. Eskiden insanların Tanri'nin huzuruna girmek amacıyla kullandığı kapı artık açık değildi. Yahudiler Rab'bi, O'nun o zaman bulunabileceği gökteki tapınak aracılığıyla aramayı reddettiler.

İnanmayan Yahudiler, Baş Kahinimizin görevine kayıtsız kalan dikkatsiz ve inançsız imanlıları temsil etmektedir. Başkahinin En Kutsal Yere girdiği ve hizmet ettiği zaman, tüm İsrail'in tapınağın çevresinde toplanması ve Tanri'nin önünde kendisini alçaltması beklenirdi. Günahlarının bağışlanması ve topluluktan kesilip atılmamaları için böyle yapmalıydılar. Aynı şekilde bu Kefaret Gününde de Baş Kahinimizin görevini anlamamız ve bizden beklenen hizmetleri bilmemiz ne kadar önemlidir!

Nuh'un zamanında gökyüzünden yeryüzüne bir bildiri gönde-rilmişti. İnsanların kurtuluşu, bu bildiriye nasıl karşılık verdiklerine bağlı olacaktı (Yaratılış 6:6-9; İbraniler 11:7). Sodom'un zamanında Lut, onun eşi ve iki kızı dışında kalan herkes, gökten gelen ateşle mahvoldu (Yaratılış 19). Aynı şey Mesih'in zamanı için de gerçektir. Tanri'nin Oğlu inançsız Yahudilere şöyle seslendi: "Bakın, eviniz ıssız bırakılacak!" (Matta 23:38). Son

günlere bakan aynı Sonsuz Güç, ‘gerçeği sevmeye ve böylece kurtulmaya yanaşmayanlar’ için şöyle ilan ediyor: “İşte bu nedenle Tanrı, yalana kanmaları için onların üzerine yanıltıcı bir güç gönderiyor” (2.Selanikliler 2:10, 11). Onlar Tanrı Sözünün gerçeklerini reddettikçe Kutsal Ruh onları sevdikleri aldanışla baş başa bırakacaktır. Ancak Mesih, insan için hala yalvarışta bulunmaktadır. Işık, onu arayanlara verilecektir.

1844 yılının geçmesi, advent inancına bağlı olanlar için büyük bir sınanmaydı. Tek tesellileri, zihinlerini yukarıdaki tapmağa yönlendiren ışık olmuştu. Bu kişiler beklerken ve dua ederken, yüce Baş Kahinlerinin başka bir göreve başladığını gördüler. Mesih’i iman yoluyla izleyerek kilisenin son hizmetini de görebildiler. Bi-rinci ve ikinci meleğin bildirilerini daha açık bir şekilde anlayabildiler. Esinleme 14’teki üçüncü meleğin ciddi uyarısını almaya ve yeryüzüne ulaştırmaya hazırlandılar.

Bölüm 25 — Tanrı'nın Değişmeyen Yasası

"Sonra Tanrı'nın gökteki tapınağı açıldı ve tapınakta O'nun antlaşma sandığı göründü. O anda şimşekler çaktı, uğultular ve gök gürlemeleri işitildi. Yer sarsıldı ve şiddetli bir dolu fırtınası koptu" (Esinleme 11:19). Tanrı antlaşmasının sandığı, tapınağın ikinci bölmesi olan En Kutsal Yerdedir. Gökteki aslının gölgesi olan yeryüzündeki tapınma çadırının hizmetinde bu bölme, tapınağın kutsanması için yalnızca büyük Kefaret Günü açılırdı. Dolayısıyla Tanrı'nın gökteki tapınağının açılması ve antlaşma sandığının görünmesi, Mesih'in kefaret görevini tamamlamak amacıyla 1844 yılında En Kutsal Yere girdiğini göstermektedir. En Kutsal Yere giren yüce Başkahini iman yoluyla izleyenler, antlaşma sandığını gördüler. Tapınak konusunu incelerken Kurtarıcının görevindeki değişimi anlamışlar ve şimdi de Tanrı'nın sandığı önünde hizmet ettiğini görmüşlerdir.

Yeryüzündeki tapınma çadırında bulunan sandıkta iki taş levha vardı. Bunların üzerinde Tanrı'nın yasası yazılıydı. Tanrı'nın gökteki tapmağı açıldığı zaman, antlaşma sandığı göründü. Gökteki En Kutsal Yerde, tanrısal yasa - Tanrı'nın söylediği ve taş levhalar üzerine parmağıyla yazdığı yasa - bulunmaktadır.

Bu noktayı anlayabilenler, Kurtarıcının şu sözlerindeki gücü fark ettiler: "Size doğrusunu söyleyeyim, gök ve yer ortadan kalkmadan, her şey gerçekleşmeden, Kutsal Yasa'dan ufacık bir harf ya da bir nokta bile eksilmeyecek" (Matta 5:18). Tanrı'nın isteğinin yüce bir açıklaması olan ve O'nun karakterini gözler önüne seren yasa, sonsuza dek kalıcıdır.

Tanrı'nın yasasındaki on buyruktan biri de Sept buyruğudur. Tanrı'nın Ruhu, Söz'ün öğrencilerini etkileyerek, Yaratıcının din-lenme gününü göz ardı ettiklerini ve bu buyruğu çiğnediklerini gösterdi. Bunun üzerine öğrenciler, haftanın ilk gününü tutmanın nedenlerini incelemeye başladılar. Dördüncü buyruğun kaldırıldığına ya da Sept gününün değiştiğine ilişkin herhangi bir kanıt bulamadılar. Tanrı'nın isteğini bilmeyi ve yapmayı içtenlikle istiyorlardı. Bu yüzden Tanrı'nın Sept gününü kutsal tutmaya başlayarak O'na bağlılıklarını açığa vurdular.

Adventist imanlıların inancını ortadan kaldırmak için büyük gayret gösterildi. Göksel tapınağa ilişkin gerçeğin Tanrı'nın yasasını ve dördüncü buyruktaki Septi içerdiğini herkes görüyordu. Mesih'in göksel tapınaktaki hizmetini açıklayan Kutsal Yazının uyumlu gerçeğine karşı gelmenin sırrı burada yatıyordu. İnsanlar Tanrı'nın açmış olduğu kapıyı kapatmak istediler. Ne var ki Mesih, en kutsal yerin kapısını açmıştı ve dördüncü buyruk oradaki yasanın içinde yer alıyordu.

Mesih'in aracı oluşunun ve Tanrı yasasının ışığını kabul edenler, bunların Esinleme 14'ün gerçekleriyle bağlantılı olduğunu ve Rab'bin gelişi için yeryüzünde yaşanlara yönelik üç yönlü bir uyarı verildiğini anladılar (Ek'e bkz.). 'Yargı saati gelmiştir' duyurusu, Kurtarıcının yalvarış hizmeti son bulana ve dönüp halkını alana kadar devam etmelidir.

1844'de başlayan yargı, yaşayanların ve ölülerin durumuna karar verilene ve tüm insanların sorgulanması bitene kadar sürecektir.

İnsanların yargı gününde dayanabilmesi için bildiri şöyle buyruk veriyor: "Tanrı'dan korkun! O'nu yüceltin! Çünkü O'nun yar-gılama saati geldi. Göğü, yeri, denizi ve su pınarlarını yaratana tapının!" Bu bildirinin kabul edilmesi, "Tanrı'nın buyruklarını yerine getiren ve İsa'ya olan imanlarını sürdüren kutsalların sabrını' gerektirecektir" (Esinleme 14:7,12).

Yargıya hazır olmak için insanlar Tanrı'nın yasasını tutmalıdırlar. Pavlus şöyle söylüyor: "Kutsal Yasayı bilerek günah işleyenler bu Yasa'yla yargılanacaklardır... Tanrı'nın, insanları gizli suçlarından ötürü İsa Mesih aracılığıyla yargılayacağı gün böyle olacaktır," "İman olmadan Tanrı'yı hoşnut etmek imkansızdır," "İmanla yapılmayan her şey günahtır" (Romalılar 2:12-16; İbraniler 11:6; Romalılar 14:23).

İlk melek Tanrı'dan korkmaları ve O'nu yüceltmeleri için insanlara çağrıda bulundu. Bunu yapmak için O'nun yasasına uymalıdırlar. İtaat olmadan tapınmanın hiçbir türü Tanrı'yı hoşnut etmez. "Tanrı'yı sevmek, O'nun buyruklarını yerine getirmek demektir" (1.Yuhanna 5:3; bkz. Süleyman'ın Özdeyişleri 28:9).

Yaratıcıya tapınma çağrısı

Tanrı'ya tapınma görevi O'nun Yaratıcı olması gerçeğine dayanmaktadır. "Gelin, tapınalım, eğilelim, Bizi yaratan Rab'bin önünde diz çökelim" (Mezmurlar 95:6; bkz. Mezmurlar 96:5; Mezmurlar 100:3; İşaya 40:25, 26; 45:18).

Esinleme 14'te, insanlar Yaratıcıya tapınmaya ve Tanrı'nın buyruklarına uymaya çağrılıyor. Bu buyruklardan biri Yaratıcı olarak Tanrı'ya işaret etmektedir: "Ama yedinci gün bana, Tanrın Rab'be Sept Günü olarak adanmıştır. O gün sen, oğlun, kızın, erkek ve kadın kölen, hayvanların, aranızdaki yabancı hiçbir iş yapmayacaksınız. Çünkü ben, Rab yeri, göğü, denizi ve bütün canlıları altı günde yarattım, yedinci gün dinlendim. Bunun için Sept Günü'nü kutsadım ve kutsal kıldım" (Çıkış 20:10,11). Rab Sept gü-nüne ilişkin şöyle dedi: "Tanrınız Rab'bin ben olduğumu bilmeniz için onlar sizinle benim aramda belirti olacaklar" (Hezekiel 20:20). Sept günü herkes tarafından tutulmuş olsaydı, insanlar Yaratıcıdan başkasına tapmayacaktı. Putperest, tanrıtanımaz ve tanrısaymaz insanlar olmayacaktı. Sept gününü tutmak, göğü, yeri, denizi ve su pınarlarını yaratana bağlılık belirtisidir. İnsanların Tanrı'ya tapınmasını ve O'nun buyruklarını tutmasını buyuran bildiri, onları özellikle dördüncü buyruğa uymaya yönlendirecektir.

Tanrı'nın buyruklarına ve İsa'ya olan imanlarına bağlı kalan-ların yanı sıra başka bir sınıf daha vardır: "Bir kimse canavara ve onun benzeyişindeki puta taparsa, alnı üzerine ya da eli üzerine onun işaretini kabul ederse, Tanrı gazabının kasesinde saf olarak hazırlanmış Tanrı öfkesinin şarabından içecektir" (Esinleme 14:9, 10). Canavar, put ve işaretten kasıt nedir?

Ejderhanın kimliği

Bu simgelerin bulunduğu peygamberlik Esinleme 12'de başlar. Mesih'i doğum anında yok etmeye çalışan ejderhanın Şeytan olduğu söylenmektedir (Esinleme 12:9). Şeytan, Hirodes'i etkisi altına alarak Kurtarıcı'yı öldürmeye çalışmıştı. Ne var ki ilk yüzyıllarda Mesih'le ve O'nun halkıyla savaşan Şeytan'ın aracı, putperestliğin yaygın olduğu Roma İmparatorluğuydu. Dolayısıyla

ikinci anlamda ejderha, putperest Roma'nın simgesidir.

Esinleme 13'te başka bir canavar vardır. Ejderha, parsa benzeyen bu yeni canavara 'kendi gücü ve tahtıyla birlikte büyük yetki verdi.' Yeni canavar, birçok Protestan'ın inandığı gibi, bir zamanlar Roma imparatorluğunun elinde bulunan güç, taht ve yetkiye kavuşan papalığı simgelemektedir. "Canavara, kurumlu sözler söyleyen ve küfürler savuran bir ağız ve kırk iki ay süreyle kullanabileceği bir yetki verildi. Tanrı'ya sövmek, O'nun adına ve konutuna, yani gökte yaşayanlara sövmek için ağzını açtı. Kutsallara karşı savaş açıp onları yenmesine izin verildi. Canavar, her oymak, her halk, her dil ve her ulus üzerinde yetkili kılındı" (Esinleme 13:5-7). Bu peygamberlik, Daniel 7'de sözü geçen küçük boynuzun tanımına oldukça uymakta ve papalığa işaret etmektedir.

"Kırk iki ay süreyle kullanabileceği bir yetki verildi." Kırk iki ay - Daniel 7'deki üç buçuk yıla ya da 1260 güne denk gelmektedir. Papalığın gücü Tanrı'nın halkını bu süre boyunca ezecektir. Önceki bölümlerde belirtildiği gibi bu süre, papalığın egemenliğiyle, İ.S. 538 yılında başlamış ve 1798 yılında son bulmuştur. O tarihte papalık gücü 'ölümcül yarasını' almış ve böylece "Başkasını tutsak eden, tutsaklığa gidecek" peygamberliği yerine gelmiştir.

Yeni bir gücün yükselişi

Bu noktada ortaya başka bir simge çıkıyor: "Bundan sonra başka bir canavar gördüm. Yerden çıkan bu canavarın kuzu gibi ki boynuzu vardı, ama ejderha gibi ses çıkarıyordu" (Esinleme 13:11). Bu ulus önceki simgelerle belirlenenlere benzememektedir. Yeryüzünde hüküm süren büyük egemenlikleri peygamber Daniel şöyle görür: "Geceleyin görümde, göğün dört rüzgarının büyük de-nizin üzerine saldırdığını gördüm. Denizden birbirinden farklı dört büyük canavar çıktı" (Daniel 7:2).

Kuzu gibi boynuzları olan canavarın 'yerden çıktığı' görülmektedir. Bu ulus, kök salmak için diğer güçleri ortadan kaldırmak yerine, önceden beri boş kalan bir bölgeyi işgal edecek ve huzur içinde büyüyecektir. Dolayısıyla nerede olduğunu bilmek için Batı'ya bakılmalıdır.

1798'de hangi ulus yükselmeye başladı? Hangi ulus güç vaat-leriyle dünyanın dikkatini üzerine çekmeyi başardı? Bu peygamberliğin yerine geldiği tek bir ulus vardır - Amerika

Birleşik Devletleri. Bir tarihçi, bu ulusun yükselişini hiç farkında olmadan Kutsal Yazıdaki ayetlere çok benzer terimlerle dile getirmiş ve ‘‘boş bir diyardan yükselen gizem’1 sözcüklerini kullanmıştır. Ayrıca, ‘imparatorluk haline gelen sessiz bir tohum’ benzetmesine de başvurmuştur. 1850 yılında Avrupalı bir gazeteci, Amerika Birleşik Devletlerinin, ‘kendi güç ve gururunu her gün artırarak toprağın sessizliğinden türediğini’ dile getirmiştir.2

“Kuzu gibi iki boynuzu vardı.” Kuzu gibi boynuzlar gençliği, masumluğu ve şefkati temsil etmektedir. Krallık baskısından ve ruhban sınıfının hoşgörüsüzlüğünden Amerika’ya kaçan ilk Hıristiyan sürgünler, sivil ve dinsel özgürlüğü oluşturmaya kararlıydılar. Bağımsızlık Bildirisi, ‘tüm insanların eşit yaratıldığı’ gerçeğini ortaya koyarak ‘yaşam, özgürlük ve mutluluk arayışı’ hakkını vurgulamıştır. Anayasa insanlara kendilerini yönetme hakkını tanımış, en çok oy alan temsilcilerin yasaları yürütmesini sağlamıştır. Ayrıca halka dinsel inanç özgürlüğü de tanınmıştır. Cumhuriyetçilik ve Protestanlık, ulusun temel ilkeleri, gücünün ve zenginliğinin sırrı haline gelmiştir. Milyonlarca kişi bu kıyılara çıkmış, Birleşik Devletler yeryüzünün en güçlü ulusları arasındaki yerini almıştır.

Çarpıcı bir çelişki

Ancak kuzu gibi boynuzları olan canavar hakkında şöyle denilmektedir: “Ejderha gibi ses çıkarıyordu. Birinci canavarın bütün yetkisini onun adına kullanıyor, yeryüzünü ve orada yaşayanları ölümcül yarası iyileşmiş olan birinci canavara tapmaya zorluyordu. İnsanların gözü önünde, gökten yeryüzüne ateş yağdıracak kadar büyük mucizeler yapıyordu. Birinci canavarın adına yapmasına izin verilen mucizeler sayesinde, yeryüzünde yaşayanları saptırdı” (Esinleme 13:11-14).

Kuzu gibi boynuzlar ve ejderha sesi bir çelişkiye işaret etmektedir. Bir ejderha gibi konuşacak olması ve birinci canavarın yetkisini kullanması, ejderhanın ve parsa benzeyen canavarın ruhuna sahip olacağını, hoşgörüsüzlük ve zulümle hareket edeceğini gösteriyor. Üstelik yeryüzünde yaşayanları birinci canavara tapınmaya zorlaması, bu ulusun, yetkisini papalığa hürmet için kullanacağını ortaya koyuyor.

Böyle bir eylem, onun bağımsız kurumlarının dehasına, Bağımsızlık Bildirgesinin ciddi kararlarına ve Anayasaya karşı durmaktadır. Anayasaya göre, “Kongre, dinin kuruluşuna ilişkin herhangi bir yasa çıkaramaz ve dinsel özgürlüğü kısıtlayamaz. Birleşik Devletlerin yetkisi altındaki herhangi bir kamu kuruluşu dinsel ayrım yapamaz.” Bu güvencelerin açıkça çiğnenmesi simgesel olarak ortaya konulmaktadır. Kuzu gibi boynuzlan olan canavar - pak, şefkatli ve zararsız gibi görünse de - bir ejderha gibi konuşmaktadır.

“Onlara, kılıçla yaralanmış, ama sağ kalmış olan canavarın onuruna bir put yapmalarını buyurdu.” Peki ama ‘canavarın putu’ ne demektir? Nasıl biçimlendirilecektir?

İlk kilise, bozulduktan sonra laik gücün desteğine başvurmuştu. Sonuç olarak ortaya devlet tarafından kontrol edilen bir kilise, yani papalık çıktı. Birleşik Devletlerin ‘canavarın

putunu' yapması için, dinsel gücün sivil hükümeti kontrol eder duruma gelmesi gerekecektir. Böylece devlet, kilise tarafından, onun amaçlarını yerine getirmek için kullanılacaktır.

Roma'nın izinden giden Protestan kiliseleri, vicdan özgürlüğünü kısıtlamaya yönelik bir arzu duymuştur. Bunun bir örneği İngiliz Kilisesinin bölücülere uyguladığı zulümdür. On altıncı ve on yedinci yüzyıllarda İngiliz kilisesine boyun eğmeyen önderler ve insanlar cezaya, işkenceye ve hatta ölüme mahkum edilirlerdi.

İmandan dönüş, ilk kiliseyi sivil yönetimin desteğini aramaya yönlendirmiş, bu da canavar olan papalığın yolunu açmıştı. Pavlus, "İmandan dönüş başlamadıkça ve mahvolacak olan yasa tanımaz adam" ortaya çıkmadıkça sonun gelmeyeceğini bildirmişti (2.Selanikliler 2:3).

Yine Kutsal Kitap şöyle buyuruyor: "Şunu bil ki, son günlerde çetin anlar olacaktır. İnsanlar, *kendilerini seven*, para düşkünü, övüngen, kibirli, küfürbaz, anne baba sözü dinlemez, nankör, kutsallıktan ve sevgiden yoksun, uzlaşmaz, iftiracı, özünü denetleyemeyen, azgın ve *iyilik düşmanı* olacaklar. Hain, aceleci, kendini beğenmiş, *Tanrı'dan çok eğlenceyi seven, Tanrı yolundaymış gibi görünüp bu yolun gücünü*inkar edenler olacaklar" (2.Timoteyus 3:1-5). "Ruh açıkça diyor ki, sonraki zamanlarda bazıları imandan dönecek. Vicdanları adeta kızgın bir demirle dağlanmış olan yalancıların ikiyüzlülüğü nedeniyle aldatıcı ruhlara ve cinlerin öğretilerine kulak verecekler" (2.Timoteyus 4:1).

'Gerçeği sevmeyenler ve böylece kurtulmaya yanaşmayanlar' yanıltıcı bir güçle aldanacaklar, bir yalana kanacaklar (2.Selanikliler 2:10,11). Bu duruma gelindiğinde ilk yüzyıllarda olan şeyler tekrarlanacaktır.

Protestan kiliselerindeki inanç çeşitliliği yüzünden bazı kişiler, onların birleşip tek bir güç haline gelemeyeceğini söylemektedir. Ancak son yıllarda Protestan kiliselerinde, birliğe karşı giderek büyüyen bir sempati duyulmaktadır. Böyle bir birlik oluş-turmak için herkesin aynı düşüncede olmadığı konular ayıklanacaktır. Böylece tam birlik için zor kullanmaya tek bir adım kalacaktır.

Birleşik Devletlerin önde gelen kiliseleri, öğretiler üzerinde birleştikten sonra devleti etkisi altına alarak onun kurumlarına istedikleri gibi şekil vermeyi arzulayacaktır. O zaman Protestan Amerika, Roma hiyerarşisinin bir benzerini yaratmış olacaktır. Buna karşı koyanlar da kaçınılmaz bir şekilde cezalandırılacaktır.

Canavar ve putu

İki boynuzlu canavar, 'küçük büyük, zengin yoksul, özgür köle, herkesin sağ eli ya da alnı üzerine bir işaret vurduruyordu. Öyle ki, bu işareti, yani canavarın adını ya da adını simgeleyen sayıyı taşıyanların dışında hiç kimse ne bir şey satın alabiliyor, ne de

satabiliyordu" (Esinleme 13:16,17). Üçüncü melek şöyle uyarıyor: "Bir kimse canavara ve onun benzeyişindeki puta taparsa, alnı üzerine ya da eli üzerine onun işaretini kabul ederse, Tanrı gazabının kasesinde saf olarak hazırlanmış Tanrı öfkesinin şarabını içecektir."

Canavarın putu imandan dönmüş olan Protestanlığı temsil etmektedir. Protestanlığın bu türü, kiliselerinin dogmalarını kabul ettirmek için sivil gücün desteğini aradıkları zaman gelişecektir. 'Canavarın işaretinin' tanımlanması gerekir.

Tanrı'nın buyruklarına uyanlar, canavara ve onun putuna tapınarak bu işareti alanlarla karşı karşıyadır. Tanrı'nın yasasına uymak ya da çiğnemek Tanrı'ya tapanlarla canavara tapanların ayırt edilmesini sağlayacaktır.

Canavarın ve putunun özel niteliği, Tanrı buyruklarının çiğ- nenmesidir. Daniel, küçük boynuz olan papalıkla ilgili olarak şöyle demektedir: "Belirlenen zamanları ve yasaları değiştirmeyi amaçlayacak" (Daniel 7:25). Pavlus, 'yasa tanımaz adam' diye nitelediği aynı gücün kendisini Tanrı'nın üzerinde yücelteceğini dile getirdi (2.Selanikliler 2:3). Papalık yalnızca Tanrı'nın yasasını değiştirme yoluyla kendisini Tanrı'nın üzerinde yüceltebilirdi. Değiştirilen yasalara uyan kişiler de, papalık yasalarını onurlandırmış ve Tanrı'nın yerine papalığı koymuş olacaktı.

Papalık Tanrı'nın yasasını değiştirme girişiminde bulundu. Dördüncü buyruk değiştirilerek haftanın yedinci günü yerine birinci gününün tutulmasına karar verildi. Kesin ve kasıtlı bir değişim yapıldı: "Belirlenen zamanları ve yasaları değiştirmeyi *amaçlayacak*." Dördüncü buyruğun değiştirilmesi peygamberliği tümüyle yerine getirmektedir. Papalık gücü bu noktada kendisini Tanrı'dan üstün görmüştür.

Tanrı'ya tapınanlar özellikle dördüncü buyruğu tutup tutma-dıklarına bakılarak ayırt edilecektir. Canavara tapınanlar Yaratıcı nın anısını ortadan kaldırıp Roma'nın kurmacasını yüceltecektir. Papalık ilk kibirli iddialarını Pazar gününü 'Rab'bin günü' ilan ederek ortaya atmıştır (Ek'e bkz). Ancak Kutsal Kitap, Rab'bin gününün yedinci gün olduğunu söylemektedir. Mesih, "İnsanoğlu Sept günün de Rab'bidir" demiştir (Markos 2:28). Ayrıca (bkz. İşaya 58:13; Matta 5:17-19). Mesih'in Sept gününü değiştirdiğine yönelik iddialar, O'nun kendi sözleriyle çürütülmektedir.

İncil'in sessizliği

Protestanlar şunu kabul etmektedir: "İncil, Sept gününün tutulması ve kurallarına uyulması konusunda tam bir sessizlik içinde-dir."

"Mesih'in ölümüne kadar Sept'in yedinci günde tutulmasını bırakmayı ve birinci günde tutulmasına başlamayı öngören herhangi bir buyruk yoktur"4

Katolikler Sept gününün değişmesinin kendi kiliseleri aracılığıyla gerçekleştiğini kabul ederler. Ayrıca Protestanların da Pazar'ı tutarak kendilerini onayladığını ilan ederler. Şöyle bir beyanda bulunurlar: "Eski yasa boyunca kutsanmış olan gün Cumartesiydi; ama Kilise,

İsa Mesih'in buyruğu ve Tanrı Ruhunun yönlendirişiyle Cumartesiyi Pazarla değiştirdi. Bu yüzden biz de yedinci günü değil, birinci günü kutsuyoruz. Pazar günü Rab'bin günüdür."

Katolik Kilisesinin yetkisinin bir belirtisi olarak papalık yanlısı yazarlar, Sept gününün Pazar'la değiştirildiğini kabul ediyorlar. Çünkü Pazar'ı tutarak kilisenin şölenler düzenleme ya da onları günah ilan etme gücü olduğunu kabul ediyorlar.6 O halde Sept gününün değişmesi, Roma Kilisesinin yetkisinin - canavarın - işareti değil midir?

Roma Kilisesi üstünlük iddiasından vazgeçmedi. Dünya ve Protestan kiliseleri Roma'nın yarattığı Sept'i tutarken ve Kutsal Kitap Sept'ini reddederken bu iddiayı kabullenmiş oluyorlar. Bunu yaparken de kendilerini Roma'dan ayıran ilkeyi - yalnızca Kutsal Kitap inancını - göz ardı ediyorlar. Pazar akımını güçlendirme etkinliği yandaş toplamaya devam ederken, sonunda tüm Protestan dünyasını Roma'nın bayrağı altına getirecektir.

Roma yanlıları 'Protestanlar tarafından da Pazar gününün tutulmasını, Katolik Kilisesinin yetkisinin kabul edilmesi' olarak değerlendiriyorlar.7 Laik gücü kullanarak dinsel bir görevi uygulatmak, canavarın putunu yapmak demektir. Pazar gününün Birleşik Devletler de tutulması, canavara ve onun putuna tapınmak anlamına gelecektir.

Geçmiş kuşakların imanlıları, Kutsal Kitap Sept'ini tuttuklarını sanarak Pazar gününü kutsadılar. Günümüzde de her kilisede Pazar gününü tutmanın tanrısal kaynaklı olduğuna inanan gerçek imanlılar vardır. Tanrı onların içtenliğini ve dürüstlüğünü kabul ediyor. Ancak Pazar gününü tutmak, yasayla uygulamaya konulunca ve dünya gerçek Sept konusunda aydınlatılınca, o zaman Roma'nın buyruğuna uymak için Tanrı'nın buyruğunu çiğneyenler papalığı Tanrı'nın üzerine çıkarmış olacaklardır. Böyle yapan kişiler, Roma'ya hürmet edeceklerdir. Canavara ve onun putuna tapacaklardır. İnsanlar o zaman Roma'nın işaretini kabullenmiş olacaklardır. Bu konu açık bir şekilde halkın önüne getirildiğinde ve Tanrı'nın buyruklarıyla insanların buyrukları arasında bir seçim yapmaları istendiğinde, günahı seçmeye devam edenler 'canavarın işaretini' alacaklardır.

Üçüncü meleğin uyarısı

Ölümlüler için en dehşet verici tehdit, üçüncü meleğin bildirisinde yer almaktadır. İnsanlar bu önemli konuda karanlıkta kalmamalıdır. Bu uyarı Tanrı'nın yargısı yeryüzüne gelmeden önce verilmeli, böylece herkese ondan kurtulma fırsatı tanınmalıdır. İlk melek 'her ulusa, her oymağa, her dile ve her halka' bildiride bulunuyor. Üçüncü meleğin uyarısı da aynı şekilde yayılacaktır. Yüksek bir sesle duyurulacak ve tüm dünyanın dikkatini çekecektir.

Herkes - İsa'ya iman eden ve Tanrı'nın buyruklarını yerine getirenlerle, canavara ve onun putuna tapınarak 'canavarın işaretini' alanlar olmak üzere iki büyük sınıfa ayrılacaktır. Kilise ve devlet birleşerek herkesi 'canavarın işaretini' almaya zorlayacaktır. Ancak Tanrı'nın halkı bu işareti almayacaktır. "Ateşle karışık camdan oluşmuş deniz gibi bir şey gördüm. Canavara, onun benzeyişindeki puta ve adını simgeleyen sayıya karşı zafer

kazananlar, ellerinde Tanrı'nın verdiği çenklerle cam denizin üzerinde durmuşlardı" (Esinleme 15:2).

BÖLÜM 26 — GERÇEĞİN SAVUNUCULARI

Son günlerdeki Sept reformu İşaya'da önceden bildirilmektedir: "Rab şöyle diyor: "Hakkı ve adaleti yerine getirin. Çünkü pek yakında kurtarışıma ve adaletime kavuşacaksınız. Bunu yapan adama, bunu sıkı tutan adem oğluna ne mutlu! Böyleleri Sept Günü'nün kurallarını bozmaz ve elini her türlü kötülükten uzak tutar. "Rab'bin adını seven, kul gibi hizmet etmek için Rab'be bağlanan yabancıları, Sept Günü kuralını bozmayıp onu yerine getiren ve antlaşmama sadık kalanı, evet, böylelerini kutsal dağıma getirip evimde sevindireceğim. Sunağımda yaktıkları sunuları ve kurban-ları kabul edeceğim; çünkü benim evime 'Bütün ulusların dua evi' denecek" (İşaya 56:1,2,6,7).

Bu sözcükler, bağlamdan da (ayet 8) anlaşılabileceği gibi Hıristiyanlık dönemine işaret etmektedir. Yahudi olmayan ulusların da müjdenin duyurulması yoluyla egemenliğe katılacakları burada önceden görülebilmektedir.

Rab şöyle buyuruyor: "Öğrencilerim arasında yasayı mühürle" (İşaya 8:16). Tanrı yasasının mührü dördüncü buyrukta bulunur. Yasa'yı verenin adının ve unvanının aynı yerde geçtiği tek buyruk budur. Sept günü papalığın gücüyle değiştiği zaman mühür de yasadan koparılmış oldu. Bu yüzden İsa'nın öğrencilerinin, Yaratıcı'nın anısının ve yetkisinin işareti olan Sept'i onurlandırarak yerine koymaları gerekmektedir.

Yine şöyle bir buyruk veriliyor: "Yüksek sesle çağır, esirgeme, sesini boru gibi yükselt ve kavmıma günahlarını ve Yakup evine suçlarını bildir. Çünkü her gün beni arıyorlar ve yollarımı bilmekten hoşlanıyorlar; adalet etmiş ve Tanrı'nın hükümlerini bırakmamış bir ulus gibi benden doğru hükümler soruyorlar; Tanrı'ya yaklaşmaktan hoşlanıyorlar" (İşaya 58:1,2).

Peygamber böylece sırt çevrilen buyruğa dikkat çekiyor: "Senden çıkacak olanlar eski harabeleri bina edecekler; çok kuşakların temellerini dikeceksin ve sana 'Gedik kapatan, diyarda oturulsun diye, yolları eski haline koyan' denilecek. Kutsal günümde dilediğini yaparak Sept gününü ayak altına almazsan ve Sept gününe ferah gün, Rab'bin kutsal gününe görkemli gün dersen ve kendi yollarında yürümeyerek, kendi zevkini bulmayarak, kendi sözlerini söylemeyerek o güne yücelik verirsen, o zaman zevkini Rab'de bulursun ve seni dünyanın yüksek yerleri üzerine bindiririm. Atan Yakup'un mirasını sana yediririm, çünkü Rab'bin ağzı söyledi" (İşaya 58:12-14).

Sept günü Roma'nın gücüyle değiştiği zaman Tanrı'nın yasası çiğnenmiş oldu. Ama bu bozukluğun onarılacağı zaman gelmiştir.

Sept günü Aden bahçesinde günah işlemeden önce Adem tarafından tutuluyordu. Daha sonra günaha düşen, ama tövbe eden Adem, Sept'i tutmaya devam etti. Habil'den Nuh'a, İbrahim'den Yakup'a kadar tüm atalar Sept'i tuttular. Rab İsrail'i kurtardığı zaman, yasasını kalabalık halka ilan etti.

Gerçek sept her zaman tutuldu

O günden bu güne dek Sept günü tutuldu. ‘Yasa tanımaz adam’ her ne kadar Tanrı’nın kutsal gününü ayakları altında çiğnediyse de, sadık insanlar gizli yerlerde onu onurlandırmaya devam ettiler. Reformdan beri her kuşaktan Sept’i tutmaya özen gösteren imanlılar çıktı.

Sonsuz müjdeyle bağlantılı olan bu gerçekler, Mesih ortaya çıktığı zaman O’nun kilisesinin ayırt edilmesini sağlayacaktır. “Bu durum, Tanrı’nın buyruklarını yerine getiren ve İsa’ya olan imanlarını sürdüren kutsalların sabrını gerektirir” (Esinleme 14:12).

Tapınağa ve Tanrı’nın yasasına ilişkin ışığı alanlar, gerçeğin uyumunu gördükçe sevinçle doldular. Bu ışığın bütün imanlılara verilmesini arzuladılar. Ancak Mesih’i izlediklerini iddia eden birçok kişi dünyaya ters düşen gerçekleri kabul etmedi.

Sept’in gerçekleri ortaya konulurken, birçok kişi şöyle dedi: “Biz hep Pazar günlerini tuttuk; babalarımız onu tuttular, birçok iyi insan Pazar’ı tutarak mesut bir şekilde can verdi. Yeni bir Sept’i benimsemek bizi dünyayla karşı karşıya getirecektir. Yedinci günü tutanlardan oluşan küçük bir grup, Pazar gününü tutan tüm dünyaya karşı nasıl başarıya ulaşabilir?” Yahudiler, buna benzer tartışmalarla Mesih’i reddetmelerini haklı çıkarmışlardı. Bu yüzden, Luther’in zamanında papa yanlıları, gerçek imanlıların Katolik inancıyla öldüğünü belirttiler; yani o din yeterliydi. Böyle bir mantık, imanın her türlü ilerleyişine engel oluşturmaktadır.

Birçok kişi Pazar gününü tutmanın kilisenin yüzyıllardır süren bir geleneği olduğunu öne sürmüştür. Bu tartışmaya karşılık vermek için Sept’in ve onu tutmanın çok daha eskiye ve hatta dünyanın başlangıcından da önceye, Öncesiz Olan’a dayandığını söylemeliyiz.

Kutsal Kitap tanıklığının yokluğu üzerine birçokları şöyle sorar: “Neden büyük adamlarımız bu Sept sorununu anlamıyorlar? Sizin gibi inanan çok az kişi var. Herhalde birçok eğitimli insanın yanlış, sizin ise doğru olduğunuzu söylemeyeceksiniz.”

Bu tür tartışmaların karşısında yalnızca ayetleri ortaya koymak ve Rab’bin çağlar boyunca kendi halkıyla nasıl uğraştığını belirtmek yeterli olacaktır. Tanrı’nın eğitimli kişileri reformlarda kullanmak için seçmeyişinin nedeni, onların kendi inançlarına ve teolojik sistemlerine daha çok güvenmeleri ve Tanrı tarafından eğitilme gereği duymamalarıdır. Bazen okullarda eğitim almamış kişiler gerçeği duyurmak üzere çağrılırlar. Bunun nedeni eğitimsiz olmaları değil, kendi kendilerine yeterli olmadıklarını fark ederek Tanrı tarafından eğitilmeye ihtiyaç duymalarıdır. Onları büyük kılan, alçakgönüllülük ve söz dinlerliktir.

Eski İsrail’in tarihi Adventist topluluğun geçmiş deneyimine çarpıcı bir benzerlik sergiler. Tanrı, İsrail halkını Mısır’dan dışarı yönlendirdiği gibi advent akımındaki insanları da aynı şekilde yönlendirmiştir. Eğer 1844 yılında birlik olup emek verenlerin hepsi üçüncü

meleğin bildirisini alsaydı ve Kutsal Ruh'un gücüyle duyursaydı, yeryüzü yıllar önce uyarılmış olacak, Mesih de halkını kurtarmak için gelecekti.

Tanrı'nın isteği değil

İsrail'in kırk yıl boyunca çölde dolaşması Tanrı'nın isteği değildi: Tanrı onları doğrudan doğruya Kenan diyarına yönlendirmek ve orada kutsal ve mutlu bir halk olarak yerleştirmek istedi. Ancak, 'imansızlıklarından ötürü oraya giremediler' (İbraniler 3:19). Aynı şekilde Mesih'in gelişinin bu denli gecikmesi, O'nun halkının yıllarca günahlı ve kederli bir dünyada kalması da Tanrı'nın isteği değildi. İnançsızlık onları Tanrı'dan ayırmıştır. İsa dünyaya duyduğu merhametten ötürü gelişini geciktirmektedir. Günahkarların uyarıyı işitmeleri ve Tanrı'nın öfkesi dökülmeden önce sığınak bulmalarını istemektedir.

Önceki çağlarda olduğu gibi şimdi de gerçeğin açıklanması karşıtlık uyandırmaktadır. Çoğunluğun hoşuna gitmeyen gerçekleri savunan insanların karakterine ve niyetine saldırılar yapılmaktadır. İlyas İsrail'de sorun çıkaran, Yeremya bir hain, Pavlus ise tapmağı kirleten bir kişi olarak bilinmişti. O günden bugüne dek, gerçeğe bağlı kalanlar fitneci, sapkın ve bölücü olarak kabul edilirler.

Kutsalların ve şehitlerin yaptığı iman açıklaması, şimdi Tanrı'nın tanıkları olarak durmak üzere çağrılanlara cesaret veriyor. Şu anda Tanrı'nın kuluna, şöyle bir buyruk veriliyor: "Sesini boru gibi yükselt ve kavmıma günahlarını ve Yakup evine suçlarını bildir." "Seni bekçi koydum. Sözü benim ağzımdan işiteceksin ve benim tarafımdan onları sakındıracaksın" (İşaya 58:1; Hezekiel 33:7).

Gerçeği kabul etmenin en büyük engeli onun rahatsızlık ve azarlama içermesidir. Bu, gerçeğin karşısında duranların asla reddetmediği bir şeydir. Mesih'in asıl izleyicileri, gerçeğin popüler olmasını beklemezler. Onlar çarmıhı kabul ederler. "Hafif ve geçici sıkıntılarımız bize, ağırlıkta hiçbir şeyle karşılaştırılamayacak kadar büyük, sonsuz bir yücelik kazandırmaktadır. Mesih uğruna aşağılanmayı, Mısır'ın hazinelerinden daha büyük bir zenginlik saydı. Çünkü alacağı ödülü düşünüyordu" (2.Korintliler 4:17; İbraniler 11:26).

Doğruyu doğru olduğu için seçmeli ve sonuçlarını Tanrı'ya bırakmalıyız. Dünya, reformları ilke, iman ve cesaret sahibi olan insanlara borçludur. Reform görevi şu anda da böyle kişilerle sürmelidir.

Bölüm 27 — Günümüzdeki Ruhsal Uyanışlar ne kadar Başarılı?

Tanrı Sözünün sadık bir şekilde vaaz edildiği yerlerde, O'nun tanrısal kökenini onaylayan sonuçlar alındı. Günahkarlar vicdanlarının sızladığını hissettiler. Zihinler ve yürekler derin bir ikna duygusuyla doldu. İnsanlar Tanrı'nın doğruluğunu hissettiler ve "Ölüme götüren bu bedenden beni kim kurtaracak?" diye feryat ettiler (Romalılar 7:24). Çarmıh'ın gerçekleri kendilerine açıklanırken, Mesih'in günahları için nasıl kefaret ettiğini gördüler. İsa'nın kanı aracılığıyla 'daha önce işlenmiş günahlar' bağışlandı (Romalılar 3:25).

İman eden bu kişiler vaftiz oldular ve yeni bir yaşama kavuştular. Tanrı'nın Oğluna iman ederek O'nun izinden gitmeye, O'nun karakterini yansıtmaya ve kendilerini O'nun gibi pak kılmaya karar verdiler. Önceden nefret ettikleri şeyleri artık seviyor, önceden sevdikleri şeylerden artık nefret ediyorlardı. Gururlular yumuşak huylu, alaycılar ciddi ve ağırbaşlı oldular. Sarhoşlar ayıldı, kirliler paklandı. İmanlıların arasında şu ayetler gerçekleşti: "Süsünüz, örgülü saçlar, altın takılar ve güzel giysiler gibi, dıştan olmasın. Gizle olan iç varlığınız, sakin ve yumuşak bir ruhun solmayan güzelliğiyle sizin süsünüz olsun" (1 .Petrus 3:3,4).

Uyanışları niteleyen unsur, günahkarlara seslenmesidir. İnsanlar Mesih'in uğruna acı çekmeye layık görüldükleri için sevinç duyarlar. İsa'nın adını ananların yaşam biçimlerinin nasıl değiştiği herkesçe görülür. Önceki çağlardaki ruhsal uyanış dönemlerinin göze çarpan nitelikleri bunlar olmuştur.

Ne var ki günümüzdeki uyanışların çoğunun bunun tersi olduğu görülmektedir. Birçok kişinin tövbe yoluyla iman ettiğini söylediği ve kiliselere geniş kalabalıkların katıldığı doğrudur. Ancak gerçek ruhsal yaşamın geliştiğine ilişkin sonuçlar aynı kalabalıkta değildir. Bir süre için alevlenen ışık kısa zamanda sönüp gitmektedir.

Çağdaş uyanışlar sık sık duyguları harekete geçirmekte, yeni ve ürkütücü şeylere duyulan sevginin artmasına neden olmaktadır. Bu yüzden yeni iman edenler. Kutsal Kitap gerçeğini işitmek için pek küçük bir arzu duymaktadır. Dinsel bir toplantının sansasyonal niteliği yoksa, onları pek az çekmektedir.

Gerçekten iman eden bir kişinin yaşantısında, Tanrı'yla ilişki ve sonsuz gerçekler merkezi önem taşıyacaktır. Günümüzün popüler kiliselerinde Tanrı'ya adanmış olma ruhu var mıdır? Yeni imanlılar dünyanın gururunu ve sevgisini reddetmemektedir. Benliği inkar etmeye ve elemler adamı olan İsa'yı izlemeye istekli değildirler. Tanrısal olgunluk birçok kilisede görülmemektedir.

İmanın yaygın bir şekilde gerilemesini bir yana bırakacak olursak, bu kiliselerde Mesih'in gerçek izleyicileri de vardır. Tanrı'nın son yargısı gerçekleşmeden önce, Rab'bin halkı arasında elçisel dönemden beri görülmemiş büyüklükte bir uyanış olacaktır. Tanrı'nın

Ruhu dökülecektir. Birçok kişi Tanrı'nın ve O'nun Sözünün sevilmediği kiliselerden ayrılacaktır. Birçok hizmetliler, Rab'bin ikinci gelişine hazırlayan büyük gerçekleri sevinçle kabul edeceklerdir.

Canların düşmanı, bu oluşuma engel olmayı arzulamaktadır; dolayısıyla bu akımdan hemen önce, sahtesini sunmaya çalışacaktır. Kendi yetkisinin altına alacağı kiliselerde Tanrı'nın özel bereketi dökülüyor gibi görünecektir. Kalabalıklar, "Tanrı harika bir şekilde çalışıyor" diye sevineceklerdir; oysa bu işin kaynağında başka bir ruh olacaktır. Şeytan dinsel bir maskeyle Hıristiyan dünyasını etkisi altına almaya çalışacaktır. Duygusal heyecanlar yoluyla gerçek olan sahte olanla birleşecek, insanlar yanlış yönlendirilecektir.

Oysa Tanrı Sözünün ışığında bu akımların doğasını belirlemek hiç güç değildir. İnsanlar Kutsal Kitap'ın tanıklığına sırt çevirirse, benliği ve dünyayı inkar etmeye ilişkin temel gerçekleri reddederse, orada Tanrı'nın bereketinin olamayacağı gün gibi açıktır. Ayrıca "Onları meyvelerinde tanıyacaksınız" kuralına göre bu akımların Tanrı'nın Ruhundan kaynaklanmadığı besbellidir (Matta 7:16).

Tanrı Sözünün gerçekleri, Şeytan'ın hilelerine karşı bir kalkandır. Bu gerçeklerin göz ardı edilmesi, yeryüzüne bu denli yayılmış olan kötülüğe kapı açmıştır. Tanrı'nın yasasının önemi büyük oranda gözden yitirilmiştir. Tanrısal yasanın yanlış kavranması, iman etme ve kutsal kılınma gibi kavramlarda yanılgıların ortaya çıkmasına, olgunluk standardının düşmesine neden olmuştur. Tanrı Ruhunun günümüzdeki ruhsal uyanışlarda bulunmamasının sırrı bu noktada aranmalıdır.

Özgürlük yasası

Birçok din öğretmeni, Mesih'in, ölümüyle yasayı ortadan kaldırdığını iddia etmektedir. Bazıları yasayı ağır bir yük olarak temsil etmekte, yasanın 'tutsaklığı' karşısında müjdenin 'özgürlüğünü' ortaya atmaktadır.

Ne var ki peygamberler ve elçiler, Tanrı'nın kutsal yasasına böyle bakmıyorlardı. Davut şöyle demiştir: "Özgürce yürüyeceğim, çünkü senin koşullarına yöneldim ben" (Mezmurlar 119:45). Elçi Yakup, On Buyruğu, 'mükemmel yasa', 'özgürlük yasası' olarak nitelemektedir (Yakup 1:25). Yuhanna, Esinleme kitapçığında Tanrı'nın buyruklarına uyanlar için şu bereketleri duyurmaktadır: "Kaftanlarını yıkayan ve böylelikle yaşam ağacından yemeye hak kazanarak kapılardan geçip kente girenlere ne mutlu!" (Esinleme 22:14).

Yasayı değiştirmenin ya da kenara atmanın bir yolu olsaydı, Mesih'in insanı günahtan kurtarmak amacıyla ölmesine gerek kalmazdı. Tanrı'nın Oğlu, 'Kutsal Yasa'yı önemseyip yüceltmek' için geldi (İşaya 42:21). Mesih şöyle demiştir: "Kutsal Yasa'yı ya da peygamberlerin sözlerini geçersiz kılmak için geldiğimi sanmayın. Ben geçersiz kılmaya değil, tamamlamaya geldim... gök ve yer ortadan kalkmadan, her şey gerçekleşmeden, Kutsal Yasa'dan ufacık bir harf ya da bir nokta bile eksilmeyecek... Ey Tanrım, istemini

yapmaktan zevk alırım ben, Yasan yüreğimin derinliğindedir" (Matta 5:17,18; Mezmurlar 40:8).

Tanrı'nın yasası değişmezdir; onu yazanın karakterini açıklar. Tanrı sevgidir; O'nun yasası da sevgidir. "Sevgi Kutsal Yasa'nın yerine getirilmesidir." Mezmurcu, "Yasan gerçektir... bütün buyrukların doğrudur" diyor. Pavlus şöyle duyuruyor: "Yasa gerçekten kutsaldır. Buyruk da kutsal, doğru ve iyidir" (Romalılar 13:10; Mezmurlar 119:142,172; Romalılar 7:12). Böyle bir yasa, Yasa'yı koyan Kişi kadar kalıcıdır.

İnsanları iman ve kutsal kılma yoluyla Tanrı'yla barıştırmak, onları Tanrı Yasası'nın ilkeleriyle uyuşturma amacını güder. Başlangıçta insan, Tanrı Yasası'yla tümüyle uyum içindeydi. Ancak günah, onu Yaratıcısından uzaklaştırdı. İnsan yüreği Tanrı'nın yasasıyla savaşır hale geldi; "Çünkü benliğe dayanan düşünce Tanrı'ya düşmandır; Tanrı'nın Yasasına boyun eğmez, eğemez de..." (Romalılar 8:7). Bu yüzden, "Tanrı dünyayı o kadar çok sevdi ki, biricik Oğlunu verdi. Öyle ki Ona iman edenlerin hiçbiri mahvolmasın, ama hepsi sonsuz yaşama kavuşsun... Bir kimse yeniden doğmadıkça Tanrı'nın Egemenliğini göremez" (Yuhanna 3:16,3).

Günahın bilincine varmak

Tanrı'yla barışmanın birinci adımı, günahı kabullenmektir. "Günah demek, yasaya karşı gelmek demektir." "Çünkü Yasa sayesinde günahın bilincine varılır." (1.Yuhanna 3:4; Romalılar 3:20). Kişi günahını görmek için karakterini Tanrı'nın aynasında sınamalıdır. Böylece O'nun karakterindeki yetkin doğruluğu ve kendi karakterindeki kusurları görecektir.

Yasa insana günahını gösterir, ama hiçbir çare sunmaz. Günahlının payının ölüm olduğunu duyurur. Kişiyi günahın mahkumiyetinden ve kirliliğinden özgür kılan tek gerçek, Mesih'in müjdesidir. Kişi yasasını çiğnediği Tanrı'ya tövbeyle ve kendisi uğruna kurban olan Mesih'e imanla yaklaşmalıdır. Böylece 'önceki günahları' bağışlanır ve Tanrı çocuğu olur (Romalılar 3:25).

Peki artık Tanrı yasasını çiğneme özgürlüğü var mıdır? Pavlus şöyle diyor: "Öyleyse biz iman aracılığıyla Kutsal Yasa'yı geçersiz mi kılıyoruz? Hayır, tam tersine, Yasa'yı doğruluyoruz. Kesinlikle hayır! Günah karşısında ölmüş olan bizler artık nasıl günah içinde yaşarız? Tanrı'yı sevmek, O'nun buyruklarını yerine getirmek demektir. O'nun buyrukları da ağır değildir... Öyle ki, Yasa'nın gereği, doğal benliğe göre değil, Ruh'a göre yaşayan bizlerde yerine gelsin. "Ne kadar severim yasanı! Bütün gün düşünürüm üzerinde" (Romalılar 3:31; 6:2; 1.Yuhanna 5:3; Romalılar 8:4; Mezmurlar 119:97).

Yasa olmadan insanlar, günahın bilincine varamazlar ve tövbeye gereksinim duyamazlar. Mesih'in, kendileri için dökülen kanma ne kadar ihtiyaçları olduğunu fark edemezler. Dolayısıyla kurtuluş ümidi, yürekte kökten bir değişim ya da yaşam reformu olmadan kabul

edilir. Böyle yüzeysel bir şekilde iman edenlerin sayısı artmaktadır. Mesih'le asla birleşmeyen kalabalıklar kilisele-re katılmaktadır.

Kutsal kılınmak ne demektir?

Tanrısal yasanın göz ardı edilmesinin ya da reddedilmesinin sonucunda kutsal kılınmaya ilişkin hatalı kuramlar oluşmuştur. Öğretide yanlış ve pratikte tehlikeli olan bu sonuçlar genel olarak beğeni toplamaktadır.

Pavlus şöyle diyor: "Tanrı'nın isteği şudur: kutsal olmanız." Kutsal Kitap, kutsal kılınmanın ne olduğunu ve nasıl edinilebileceğini açıkça öğretiyor. Kurtarıcı öğrencileri için şöyle dua etmişti: "Onları gerçekle kutsal kıl. Senin sözün gerçektir." Pavlus, şöyle diyor: "Tanrı'nın müjdesini bir kahin sıfatıyla yaymaktayım. Öyle ki uluslar, Kutsal Ruh'la kutsal kılınarak Tanrı'yı hoşnut eden bir adak olsun" (1 .Selanikliler 4:3; Yuhanna 17:17; Romalılar 15:16).

Kutsal Ruh'un işlevi nedir? İsa öğrencilerine şöyle demişti: "Ne var ki O, yani Gerçeğin Ruhu gelince, sizi her gerçeğe yöneltecek" (Yuhanna 16:13). Mezmurcu, "Senin yasan gerçektir" diyor. Tanrı'nın yasası 'kutsal, adil ve iyi' olduğundan o yasaya göre biçimlenen bir karakter de kutsal olacaktır. Mesih böyle bir karakterin yetkin örneğidir; "Tıpkı benim de Baba'nın buyruklarını yerine getirdiğim gibi", "Çünkü ben her zaman O'nun hoşnut edeni yaparım" (Yuhanna 15:10; 8:29). Mesih'in izleyicileri O'na benzer olmalıdır. Kutsal Yasa'nın ilkelerine dayanarak Tanrı lütfuyla ka-rakterlerini biçimlendirmelidirler. Kutsal Kitap'a göre kutsal kılınma bu demektir.

Yalnızca iman yoluyla

Bu kutsal kılınma süreci yalnızca Mesih'e iman yoluyla ve içimizde bulunan Tanrı Ruhunun gücüyle gerçekleşebilir. İmanlı, günahın etkisini hissedecek, ancak ona karşı sürekli bir savaş yürütecektir. Bu noktada Mesih'in yardımına gerek vardır. İnsan zayıflığı tanrısal güçle birleşmelidir. İman şöyle der: "Tanrı'ya şükürler olsun! Rabbimiz İsa Mesih'in aracılığıyla bizi zafere ulaştıran O'dur" (1 Korintliler 15:57).

Kutsal kılınma, devam edip giden bir süreçtir. Günahlı insan, iman ettiği zaman Tanrı'yla barışır. İmanlı yaşamı o anda başlamıştır. Bundan sonra 'yetkinliğe doğru ilerlemeli', 'Mesih'in doluluğundaki olgunluk düzeyine erişmeli', 'Tanrı'nın Mesih İsa aracılığıyla yaptığı göksel çağrıda öngörülen ödülü kazanmak için hedefe doğru koşmalıdır' (İbraniler 6:1; Efesliler 4:13; Filipililer 3:14).

Kutsal Kitap'a uygun kutsallığı yaşayanlar alçakgönüllülük göstereceklerdir. Sınırsız olan Rab'bin yetkinliğine kıyasla kendi değersizliklerini göreceklerdir. Peygamber Daniel, gerçek bir kutsal kılınma örneğidir. Pak ve kutsal olma iddiasında bulunmak yerine, gerçekten günahlı olan İsrail'le özdeşleşerek Tanrı'nın huzurunda onlar için yalvarışta bulunmayı seçti (Daniel 10:11; 9:15, 18,20; 10:8,11).

Çarmıhın gölgesinde yürüyenler için kendilerini yüceltmek, ya da günahsızlık iddiasında bulunmak gibi yanılgılar söz konusu olamaz. Bu kişiler, kendi günahlarının Tanrı Oğlunun yüreğini parçaladığını hissederler, bu da onları alçakgönüllülüğe yönlendirir. İsa'ya en yakın yaşayan insanlar, insanlığın günahkarlığını ve zayıflığını en yoğun şekilde hissedenlerdir. Böyle kişilerin tek ümidi çarmıha gerilen ve ölümden dirilen Kurtarıcı'nın yardımıdır.

Şu anda dinsel dünyada öncelik kazanan kutsal kılınma kavramı, benliği yüceltme ve Tanrı yasasını göz ardı etme gibi nitelikler taşımaktadır. Bu görüşe sahip olanlar, kutsal kılınmanın bir anda olup bittiğini, kendilerinin iman yoluyla yetkin kutsallığa ulaştıklarını, söylerler. "Sadece iman et; bereket senindir" derler. Dolayısıyla kutsal kılınan kişinin pek bir gayret göstermeyeceği varsayılır. Aynı zamanda Tanrı yasasının yetkisini de inkar ederler; buyruklara uyma zorunluluğundan özgür olduklarını öne sürerler. Ancak, Tanrı'nın doğasını ve isteğini ifade eden ilkelerle uyum sağlamadan kutsal olmak mümkün müdür?

Tanrı Sözünün tanıklığı, eylem içermeyen iman öğretisine karşı durmaktadır. Gökyüzünün buyruklarına uymadan O'nun bereketlerini isteyen bir iman olamaz. (Bkz. Yakup 2:14-24).

Kimse Tanrı'nın öngördüğü buyrukları çiğneyerek kutsal olabileceğini düşünmesin. Bilinen günahlar, Ruh'un tanıklık eden sesini keserek insanı Tanrı'dan ayırır. Yuhanna sevgiye o denli çok ağırlık vermesine rağmen, Tanrı yasasını çiğneyerek kutsal olduğunu iddia eden sınıfın gerçek yüzünü ortaya koymaktan çekinmedi. '"O'nu tanıyorum' deyip de O'nun buyruklarını yerine getirmeyen yalancıdır ve kendisinde gerçek yoktur. Ama O'nun sözüne uyanın Tanrı'ya olan sevgisi gerçekten yetkinleşmiştir. Tanrı'da olduğumuzu bununla anlarız" (1.Yuhanna 2:4,5). İşte her kişinin yaptıklarının sınavı buradadır: Kişi, Tanrı'nın buyruklarını küçümsüyor ve alaya alıyor mu? "Bu buyrukların en küçüklerinden birini kim çiğner ve başkalarına öyle yapmayı öğretirse, Göklerin Egemenliğinde en küçük sayılacak" (Matta 5:18,19).

Günahsız olduğunu iddia eden kişi aslında kutsallıktan çok uzaktır. Tanrı'nın sınırsız paklığını ve kutsallığını, günahın kötülüğünü ve çirkinliğini hiç tanımamıştır. Böyle bir kişinin Mesih'le kendisi arasındaki uzaklık ne kadar büyükse, kendi gözündeki doğruluğu da o denli büyüktür.

Kutsal kitap'a göre kutsal kılınma

Kutsal kılınma tüm varlığı - ruhu, canı ve bedeni içeren bir etkinliktir. (Bkz. 1.Selanikliler 5:23). İmanlılar bedenlerini Tanrı'ya diri, kutsal ve O'nu hoşnut eden bir kurban olarak sunmalıdırlar (Romalılar 12:1). Bedensel ve zihinsel gücü zayıflatan her uygulama, insanı Yaratıcı'ya hizmet etmekten alıkoyar. Tanrı'yı tüm yürekleriyle sevenler, Tanrı'nın isteğini yerine getirmek amacıyla kendi varlıklarının her yönünü O'nun yasalarıyla uyumlu kılmak için çaba göstereceklerdir. Göksel Babalarına getirdikleri hiçbir

sununun, benliğin tutkularıyla ve eğilimleriyle zayıflamasına ve kirlenmesine izin vermeyeceklerdir.

Günaha verilen her prim, zihinsel ve ruhsal algılamayı kör- leştirecektir; Tanrı'nın Sözü ve Ruhu, kişinin yüreğini artık pek fazla etkileyemeyecektir. "Sevgili kardeşler, bu vaatlere sahip olduğumuza göre, bedeni ve ruhu lekeleyen her şeyden kendimizi arındıralım; Tanrı korkusunda yaşayarak kutsallıkta yetkinleşelim" (2.Korintliler 7:1).

Hıristiyan adını taşıyanların acaba kaçı, oburlukla, şarap düşkünlüğüyle ve yasak zevklerle kendilerini lekelemektedir? Kilise sık sık kötülüğü teşvik etmekte, Mesih'in sevgisinin desteklemediği unsurlarla hazinesini geliştirmektedir. İsa günümüzdeki kiliselere bir girse ve iman adına düzenlenen şölenleri bir görse, tapınaktaki para bozanları kovduğu gibi onları da kovmaz mı? "Bedeninizin, Tanrı'dan aldığınız ve içinizde olan Kutsal Ruh'un tapmağı olduğunu bilmiyor musunuz? Siz kendinize ait değilsiniz. Bir bedel karşılığı satın alındınız; bunun için Tanrı'yı bedeninizde yüceltin" (l.Korintliler 6:19,20). Bedeni Kutsal Ruh'un tapmağı olan kişi, kötü bir alışkanlığın kölesi olmayacaktır. O'nun gücü Mesih'e ait olacaktır. O'nun mülkü Rab'bindir. Kendisine emanet edilen sermayeyi nasıl kötüye kullanabilir?

Hıristiyan adını taşıyanların yıllık giderlerinin büyük bir kısmı, benliğe yönelik zevklere gidiyor. Tanrı, ondalıklar yoluyla soyuluyor. Yoksullara yardım etmek ya da müjdeyi desteklemek için Tanrı'nın sunağına bırakılması gereken sunular, zevk sunağına bırakılıyor. Eğer Mesih'e iman ettiğini söyleyen herkes gerçekten de kutsal kılınmış olsaydı, gereksiz ve zararlı zevklere harcanan kaynaklar Rab'bin hazinesine girerdi. İmanlılar yumuşak bir karakter ve özveri örneği sergilemelidirler. O zaman dünyanın ışığı olacaklardır.

"Doğal benliğin tutkuları, gözün tutkuları ve maddi yaşamın verdiği gurur", kitleleri kontrol etmektedir (1.Yuhanna 2:16). Me-sih'i izleyenlerin daha kutsal bir çağrısı vardır. '"İmansızların arasından çıkıp ayrılın' diyor Rab. 'Murdar olana dokunmayın ve ben sizi kabul edeceğim.' Tanrı'nın vaadi şudur: 'Size Baba olacağım, siz de oğullarım ve kızlarım olacaksınız'" (2.Korintliler 6:17,18).

İnsan, her iman ve itaat adımında Dünyanın Işığına daha da yaklaşır. Doğruluk Güneşinin parlak ışınları Tanrı'nın kullarının üzerine parlar, onlar da bu ışınları yansıtmalıdır. Yıldızlar bize, aracılığıyla parladıkları göksel bir ışık olduğunu anlatırlar. İmanlılar da aynı şekilde taht üzerinde övgüye ve yüceliğe layık olan Tanrı'nın oturduğunu göstermelidirler. Tanrı'nın karakterindeki kutsallık onların tanıklığında belirgin olmalıdır.

Mesih'in bereketleri sayesinde Sınırsız Gücün tahtına yakla-şabiliyorsunuz. "Öz Oğlunu bile esirgemeyen, O'nu hepimizin uğruna ölüme teslim eden Tanrı, O'nunla birlikte bize her şeyi de bağışlamayacak mı?" İsa şöyle diyor: "Sizler, kötü yürekli oldu-ğunuz halde çocuklarınıza güzel armağanlar vermeyi biliyorsanız, gökteki Baba'nın, kendisinden dileyenlere Kutsal Ruh'u vereceği çok daha kesin değil mi?" "Benim adımla benden ne

dilerseniz ya-pacağım.” “Dileyin, alacaksınız. Öyle ki sevinciniz tam olsun” (Romalılar 8:32; Luka 11:13; Yuhanna 14:14; 16:24).

Tanrı’nın onayını ve bereketini alacak şekilde yaşama ayrıcalığına herkes sahiptir. Göksel Babamız hiçbirimizin mahkumiyet ve karanlık altında kalmamızı istemez. Başımız eğik, yüreğimiz benlikle dolu yaşamak, gerçek alçakgönüllülüğe tanıklık etmemektedir. İsa’ya yaklaşabilir, paklanabilir ve yasanın önünde utanç ve kederden özgür kılınabiliriz.

Adem’in oğulları İsa aracılığıyla ‘Tanrı’nın oğulları’ olmuşlardır. “İsa onlara ‘kardeş’ demekten utanmıyor. İmanlının yaşamı Tanrı’da imanla, zaferle ve sevinçle dolu olmalıdır. ‘Rab’bin verdiği *sevinç* sizi güçlü kılar.’ “Her zaman sevinin. Durmadan dua edin. Her durumda şükredin. Çünkü Tanrı’nın Mesih İsa’da sizin için istediği budur” (İbraniler 2:11; Nehemya 8:10; .Selanikliler 5:16-18).

Kutsal Kitap’a göre tövbe yoluyla iman etmenin ve kutsal kılınmanın meyveleri bunlardır. Yasada ortaya konulan büyük doğruluk ilkelerine bu kadar kayıtsız kalınmasının sonucunda bu kadar az sayıda meyveye tanık olunmaktadır. Bu nedenle daha önceki uyanışlarda gözlemlenen Ruh’un derin ve kalıcı işlerine pek rastlanmamaktadır.

Bizler Tanrı’ya bakarak değişiyoruz. Tanrı’nın insanlara kendi yetkinliğini ve kutsallığını sergilemek amacıyla açıkladığı bu kutsal buyruklar göz ardı edildiği ve insanların zihinleri daha çok insan kaynaklı öğretilere ve kuramlara çekildiği için, kiliselerdeki olgunlukta bir gerileme olmuştur. İmanın özünün ve gerçek olgunluğun yeniden canlandırılması için Tanrı yasasının doğru yere konulması gereklidir.

Bölüm 28 — Yaşam Kayıtlarımızla Yüzleşmek

“Ben bakınca, tahtlar kuruldu, Öncesiz Olan yerine oturdu. Giysileri kar gibi beyaz, başındaki saçları yün gibi paktı. Tahtı ateş alevleri, tahtının tekerlekleri kızgın bir ateş gibiydi. Onun önünden, ateşten bir ırmak akıyordu. Binlerce ve binlerce kişi O’na hizmet ediyordu; On binlerce on binler önünde ayakta duruyordu. Yargılama evresi başladı, kitaplar açıldı” (Daniel 7:9,10).

İnsanların, tüm dünyanın Yargıcı’nın önünden geçtiği büyük gün, Daniel’in görümünde böyle tanımlanmaktadır. Öncesiz olan, Baba Tanrı’dır. Bütün varoluşun kaynağı ve tüm yasanın özü olan Rab, yargıdaki yerini almaktadır. Melekler de hizmetkarlar ve tanıklar olarak bu olaya katılırlar.

“Geceleyin görümlerde baktım, göğün bulutları üzerinde in-sanoğluna benzer birinin geldiğini gördüm. Öncesiz Olan’ın yanına ilerledi, onun önüne kendisini yaklaştırdı. Ona egemenlik, görkem ve krallık verildi. Bütün halklar, uluslar ve her dilden insanlar ona tapındılar. Egemenliği hiç bitmeyecek sonsuz bir egemenliktir, krallığı da hiçbir zaman yıkılmayacak bir krallık olacak” (Daniel 7:13,14).

Burada tanımlanan Mesih’in gelişi, O’nun yeryüzüne ikinci gelişi değildir. Aracılık görevi tamamlandığı zaman egemenliği almak için Öncesiz Olan’a yaklaşmasıdır. 2300 günün sonunda, 1844 yılında gerçekleşmiş olan geliş budur. Başkahinimiz, insanlar için son görevini yerine getirmek üzere En Kutsal Yere girmiştir.

Kahinlerin hizmetinde, yalnızca günahları tapınağa aktarılmış olanlar Kefaret Gününe ortak olabilirlerdi. Dolayısıyla son kefaret ve sorgulayıcı yargı söz konusu olduğunda yalnızca Tanrı’nın gerçek halkı kapsama alınmaktadır. Kötülerin yargılanması daha sonra gerçekleşecek farklı bir iştir. “Çünkü yargılamanın, Tanrı’nın ev halkından başlayacağı an gelmiştir” (1.Petrus 4:17).

Gökyüzündeki kayıt kitapları yargı kararlarını belirleyecektir. Yaşam kitabı Tanrı’nın hizmetine girmiş olan herkesin adını içerir. İsa öğrencilerine şöyle dedi: “Adlarınızın gökte yazılmış olmasına sevinin.” Pavlus, ‘adları yaşam kitabında yazılı olan’ çalışma arkadaşlarından söz etti. Daniel, ‘kitapta yazılı olan herkesin kurta-rılacağını’ duyurdu. Esinleme’de de, ‘adları Kuzu’nun yaşam kitabında yazılı olanlar’ Tanrı’nın Kentine girebilmektedir (Luka 10:20; Filipililer 4:3; Daniel 12:1; Esinleme 21:27).

Rab’den korkup adını sayanlar için O’nun önünde bir anma kitabı yazıldı. Mesih’in uğruna karşı durulan her ayartma, üstesinden gelinen her kötülük, dile getirilen her merhamet sözü, her özveri ve her keder kayıt edilmektedir. “Çektiğim acıları kaydettin, gözyaşlarımı tulumunda biriktirdin! Bunlar defterinde yazılı değil mi?” (Malaki 3:16; Mezmurlar 56:8).

Gizli niyetler

Aynı zamanda insanların günahları da kayıt edilmektedir. “Tanrı her işi, ister iyi ister kötü olsun, her gizli şeyi yargılayacaktır.” “İnsanlar, söyleyecekleri her boş söz için yargı gününde hesap verecekler. Kendi sözlerinizle aklanacak, yine kendi sözlerinizle suçlu çıkarılacaksınız.” Gizli niyetleri Tanrı kayıt etmektedir; “karanlığın gizlediklerini aydınlığa, insanların yüreklerindeki amaçları açığa çıkaracak olan O’dur” (Vaiz 12:14; Matta 12:36,37; l.Korintliler 4:5). Gökteki kitaplarda yazılı adların karşısına her yanlış söz, her bencil eylem, yapılmayan her görev ve her gizli günah girilmektedir. Gökten gelen uyarıların reddedildiği anlar, boşa geçirilen zamanlar, iyilik ve kötülük uğruna uzun vadede etkisi görülecek yatırımlar, bir melek tarafından kayda alınmaktadır.

Yargı standardı

Yargının standardı Tanrı’nın yasasıdır: “Tanrı’ya saygı göster, buyruklarını tut, çünkü insanın bütün görevi budur. Tanrı her işi, ister iyi ister kötü olsun, her gizli şeyi yargılayacaktır.” “Özgürlük Yasası’yla yargılanacak olanlar gibi konuşun ve davranın” (Vaiz 12:13,14; Yakup 2:12).

Layık bulunanlar, doğru olanların dirilişine ortak olacaklardır. İsa şöyle demiştir: “Ama gelecek çağa ve ölülerin dirilişine erişmeye layık görülenlerin... bir daha ölmeleri de söz konusu değildir. Çünkü meleklere benzerler ve dirilişin çocukları olarak Tanrı’nın çocuklarıdırlar... Ve onlar mezarlarından çıkacaklar. İyilik yapmış olanlar yaşamak, kötülük yapmış olanlar yargılanmak üzere dirilecekler” (Luka 20:35,36; Yuhanna 5:29). Doğru olarak ölenler, ‘dirilişe’ kavuşmaya layık görülecekleri yargıdan sonra dirileceklerdir. Bu nedenle, kayıtları incelenirken ve durumlarına karar verilirken kendileri orada bulunmayacaktır.

İsa onların adına yalvarışta bulunmak için avukatları olarak Tanrı’nın önünde durmaktadır. “Birimiz günah işlerse, adil olan İsa Mesih bizi Baba’nın önünde savunur.” “Bu nedenle O’nun ara-cılığıyla Tanrı’ya yaklaşanları tamamen kurtaracak güçtedir. Çünkü onlara aracılık etmek için hep yaşamaktadır. Çünkü Mesih, asıl kutsal yerin örneği olup elle yapılmış kutsal yere değil, ama şimdi bizim için Tanrı’nın önünde görünmek üzere asıl göğe girdi” (1.Yuhanna 2:1; İbraniler 7:25; 9:24).

Yargı anında kayıt kitapları açılırken, İsa’ya iman edenler Tanrı’nın önüne getirilirler. Yeryüzünde ilk yaşayanlardan başlayan Avukatımız, her kuşaktan imanlıların davasını getirir. Her ad anılır, her dava soruşturulur. Adlar kabul edilir, adlar reddedilir. Kayıt kitaplarında tövbe edilmemiş ve bağışlanmamış günahlar, yaşam kitabından silinir. Rab Musa’ya şöyle demişti: “Kim bana karşı günah işlediyse onun adını sileceğim” (Çıkış 32:33).

Gerçekten tövbe edenler ve Mesih’in kendileri uğruna dökülen kanını kabul edenler, bağışlanır ve adları göğün kitabına yazılır. Böyleleri, Mesih’in doğruluğuna ortak olur;

karakterleri Tanrı'nın yasasıyla uyum içindedir. Günahları silinir ve sonsuz yaşama kavuşmaya hak kazanırlar. "Ben, kendi uğrumda senin günahlarını silen benim. Senin suçlarını anmayacağım." "Böylesinin adını yaşam kitabından hiç silmeyeceğim. Babamın ve O'nun meleklerinin önünde o kişinin adını açıkça anacağım." "İnsanların önünde beni açıkça kabul eden herkesi, ben de göklerde olan Babamın önünde açıkça kabul edeceğim. İnsanların önünde beni inkar edeni, ben de göklerde olan Babamın önünde inkar edeceğim" (İşaya 43:25; Esinleme 3:5; Matta 10:32,33).

Tanrısal Yalvarışçı, kendi kanı aracılığıyla zafer kazananların Aden bahçesine yeniden kavuşacaklarını ve mirasçı olarak taç giyeceklerini söylemektedir. Mesih şu anda, Tanrı'nın tasarısının, insan sanki günaha hiç düşmemiş gibi işlemesini istemektedir. Halkının yalnızca bağışlanmasını ve aklanmasını değil, kendi yüceliğinden pay alarak tahtına oturmalarını istemektedir.

İsa, kulları için lütuf dilerken Şeytan da onları Tanrı'nın önünde suçlamaktadır. Şeytan onların yaşamındaki kayıtlara, karakter kusurlarına, Mesih'e benzemeyen yönlerine ve onları ayartarak işlettiği günahlara işaret etmektedir. Bunlar yüzünden onların kendi kulları olduğunu iddia etmektedir.

İsa onların günahları için mazeret bulmaz; ama tövbelerini ve imanlarını gösterir. Onların bağışlanmasını isteyerek, yaralı ellerini Baba'ya kaldırır; "onları ellerimin ayalarına işledim" der. "Senin kabul ettiğin kurban alçakgönüllü bir ruhtur, alçakgönüllü ve pişman bir yüreği hor görmezsin, ey Tanrı" (Mezmur 51:17).

Rab şeytan'ı azarlıyor

Suçlayıcı'ya şöyle diyor: '"Rab seni azarlasın, ey Şeytan!' dedi, 'Kudüs'ü seçen Rab seni azarlasın! Bu adam ateşten çıkarılan yarı yanmış odun parçası değil mi?"' (Zekarya 3:2). Mesih sadık kalanlara kendi doğruluğunu giydirecektir. "Öyle ki, inanlılar topluluğunu, üzerinde leke, buruşukluk ya da buna benzer bir bulunmadan, görkemli bir biçimde kutsal ve kusursuz olarak kendine sunabilsin" (Efesliler 5:27).

Böylece yeni antlaşma vaatlerinin tümüyle yerine geldiği görülecektir: "Kötülüklerini bağışlayacağım ve artık suçlarını anmayacağım." "İsrail'in suçu aranacak ve O'nun suçu olmayacak. Yahuda'nın suçları aranacak ve bulunmayacak." "Rab Sion kızlarının pisliğini yıkayınca ve Kudüs'ün ortasından onun kanını adalet ruhu ile ve yakma ruhu ile temizleyince..." (Yeremya 31:34; 50:20; İşaya 4:3).

Günahların kaldırılması

Sorgulayıcı yargı işlemi ve günahların silinmesi, Rab'bin ikinci gelişinden önce gerçekleşmektedir. Başkahin nasıl tapmaktan çıkıp halkı kutsadıysa, aynı şekilde Mesih de, aracılık görevinin sonunda, "İkinci kez, günah yüklenmek için değil, kurtuluş getir-mek için kendisini bekleyenlere görünecektir" (İbraniler 9:28).

Kahin tapınaktaki günahları kaldırarak onları keçinin başı üzerinde itiraf ederdi. Mesih ise bütün bu günahları Şeytan'ın, yani günahı başlatanın üzerine koyacaktır. Keçi, kimsenin oturmadığı ıssız bir diyara gönderilirdi (Levililer 16:22). Şeytan da Tanrı'nın halkına işlettiği günahların suçunu terk edilmiş dünyada bin yıl tutsak kalarak çekecek, sonunda ateşe atılma cezasına mahkum edilerek kötülerle birlikte yok edilecektir. Böylece kurtuluş tasarısı, günahın ortadan kalkmasıyla birlikte başarıya ulaşmış olacaktır.

Belirlenen zamanda

Sorgulama ve günahları kaldırma işlemi belirlenen zamanda - yani 2300 günün sonunda, 1844 yılında - başlamıştır. Tövbe edilmemiş ve bırakılmamış günahlar kayıt kitaplarından silinmeyecektir. Tanrı'nın melekleri her günaha tanık olmuş ve bunları kayıt etmişlerdir. Günah belki de inkar edilebilir, babadan, anadan, eş-ten, çocuktan ya da iş arkadaşlarından saklanabilir; ama gökyüzünün önünde apaçıktır. Tanrı dış görünüşe aldanmaz. Hiç hata yapmaz. İnsanlar, kötü yürekli kişiler tarafından aldatılabilirler, ama Tanrı iç varlığı görür.

Bu düşünce ne kadar ciddi! Yeryüzünün en güçlü insanı bile tek bir günün tam kaydını anımsayamaz. Eylemlerimiz, sözlerimiz ve hatta gizli niyetlerimiz, bizim tarafımızdan unutulsalar bile bizi aklamak ya da mahkum etmek amacıyla tanıklık edeceklerdir.

Yargı sırasında her yeteneğin kullanımı değerlendirilecektir. Zamanımızı, kalemimizi, sesimizi, paramızı ve etkimizi nasıl kullandık? Yoksullar, acı çekenler, öksüzler ve dullar aracılığıyla Mesih'e nasıl hizmet ettik? Bize verilen ışığı ve gerçeği nasıl kullandık? Yalnızca eyleme dökülen sevgi, gerçek olarak kabul edilecektir. Herhangi bir eylemi değerli kılan unsur sevgidir.

Gizli bencillik açığa çıkıyor

Gizli bencillik göğün kitaplarında açığa çıkmaktadır. Mesih'e ait olan zamanın, düşüncenin ve gücün ne kadarı Şeytan'a verilmektedir? Mesih'i izlediğini söyleyenler, dünyasal varlığa ya da zevke gömülmektedir. Para, zaman ve güç, gösteriş yapmak ve benliği tatmin etmek için kurban edilmektedir. Duaya, Kutsal Yazı çalışmasına ve günahların itirafına ayrılan zaman çok kısadır.

Şeytan zihinlerimizi meşgul etmek amacıyla sayısız düzenler yaratır. Baş Aldatıcı, Mesih'in kefaret ve aracılık görevine işaret eden büyük gerçeklerden nefret etmektedir. O'nun en büyük işi, insanların zihinlerini İsa'dan saptırmaktır.

Kurtarıcı'nın aracılık görevinin bereketlerinden pay almak isteyenler, Tanrı korkusuyla yetkinliğe erişme gayretine asla ara vermemelidirler. Zevklere ya da çıkarlara adanan değerli saatler, bunun yerine Gerçeğin Sözünü araştırmaya adanmalıdır. Tapınak ve sorgulayıcı yargı konuları açık bir şekilde anlaşılmalıdır. Yüce Baş Kahinin konumu ve görevi herkesçe bilmelidir. Yoksa, bu zamanlar için gerekli olan imanı eyleme dökmek mümkün olmayacaktır.

Gökteki tapınak Mesih'in insanlar uğruna yaptığı işlerin merkezidir. Bunlar, dünyada yaşayan her insanı ilgilendirmektedir. Kurtuluş tasarısını gözler önüne serer, bizi doğruluk ve günah arasındaki çatışmanın sonuna ulaştırır.

Mesih'in yalvarışı

Mesih'in yukarıdaki tapınakta insanın uğruna yaptığı yalvarış, kurtuluş tasarısı için çarmıhtaki ölümü kadar temeldir. Mesih, ölümü sayesinde başladığı işi gökte tamamlamak amacıyla yükselmiştir. Mesih'in bizim uğrumuza öncümüz olarak geçtiği perdenin ötesine biz de iman yoluyla geçmeliyiz (İbraniler 6:20). Orada çarmıhtan gelen ışık yansımaktadır. Orada kurtuluşun gizemlerine daha açık bir görüşle bakabiliriz.

"Günahlarını gizleyen başarılı olmaz, itiraf edip bırakansa merhamet bulur" (Süleyman'ın Özdeyişleri 28:13). Hataları için mazeret bulan kişiler, Şeytan'ın Mesih'i bunlarla nasıl rahatsız ettiğini görebilseler, günahlarını itiraf edip bırakırlardı. Şeytan insanın tüm zihnini ele geçirmeye çalışır; kusurların devam ettirildiğini görürse, başarılı olacaktır. Bu yüzden Mesih'in izleyicilerini, zafer kazanmanın kendileri için olanaksız olduğuna inandırmaya çalışacaktır. Oysa İsa, kendisini izleyenlerin hepsine şöyle duyurmuştur: "Lütfum sana yeter... Boyunduruğum kolay taşınır, vereceğim yük de hafiftir" (2.Korintliler 12:9; Matta 11:30). Kimse kusurlarının giderilemeyeceğini düşünmesin. Tanrı zafer kazanmak için iman ve lütuf verecektir.

Şu anda büyük kefaret gününde yaşıyoruz. Başkahin, İsrail için kefarette bulunurken, kalabalığın günahtan tövbe ederek kendilerini alçaltmaları gerekiyordu. Aynı şekilde, adları yaşam kitabında bulunanlar da kendilerini Tanrı'nın önünde gerçek tövbeyle alçaltmalıdır. Yüreklerini derin ve sadık bir yaklaşımla araştır-malıdır. Birçoklarının sahip olduğu yüzeysel yaklaşımdan dönülmelidir. Benliğin kötü arzularını dizginlemek için devam edip giden ciddi bir savaş vardır. Herkesin 'görkemli bir şekilde kutsal ve kusursuz olması' gereklidir (Efesliler 5:27).

Şu anda Kurtarıcı'nın öğüdünü tutmaya, her zamankinden daha büyük bir ihtiyaç vardır. "Dikkat edin, uyanık durun, dua edin. Çünkü o anın ne zaman geleceğini bilemezsiniz" (Markos 13:33).

Herkesin geleceğine karar veriliyor

Rab'bin göğün bulutlarıyla görünmesinden kısa bir süre önce sorgulama bitecektir. O zamanı büyük istekle bekleyen Mesih, şöyle duyurmuştur: "Kötülük yapan, yine kötülük yapsın. Bayağı olan, bayağı yaşamını sürdürsün" (Esinleme 22:11,12).

İnsanlar, yukarıdaki tapmakta bildirilen son kararın farkında olmadan yiyecekler, içecekler, ekecekler ve dikeceklerdir. Tufandan önce, Nuh gemiye girdikten sonra Tanrı kapıyı kapattı ve tanrısızları dışarıda bıraktı, ama insanlar yedi gün boyunca zevk peşinde koşmaya ve yargı uyarısıyla alay etmeye devam ettiler. "İnsanoğlu'nun gelişi de öyle

olacak.” Her insanın sonsuz geleceğini belirleyen saat, sessiz sedasız bir hırsız gibi gelecektir. “Siz de uyanık kalın. Çünkü evin efendisi ne zaman gelecek, akşam ını, gece yarısı mı, horoz öttüğünde mi, sabaha doğru mu, bilemezsiniz. Ansızın gelip sizi uykuda bulmasın!” (Matta 24:39; Markos 13:35,36).

Beklemekten yorulup dünya işlerine dalanların durumu tehlikededir. İnsanlar kazanç, zevk ve moda peşinde koşarlarken, yeryüzünün Yargıcının, hükmü duyuracağı zaman gelecektir: “Terazide tartıldın ama eksik bulundun” (Daniel 5:27).

BÖLÜM 29 — KÖTÜLÜĞÜN KÖKENI

Birçoklan kötülüklere ve kötülüklerin neden olduğu acılarla yıkımlara bakıyor, sonra da bilgelikte, güçte ve sevgide sınırsız olan Egemen Tanrı'nın bunlara nasıl izin verdiğini sorguluyor. Kuşkucu yaklaşımı temel alan kişiler, bu gerçeği mazeret olarak görüp Kutsal Yazının sözlerini reddediyor. Gelenekler ve yanlış yorumlar, Tanrı'nın karakterine, O'nun yönetiminin doğasına ve günahla savaşma ilkelerine ilişkin Kutsal Kitap öğretişini bulandırıyor.

Günahın kökenini açıklamak, tıpkı onun varoluşu için bir neden belirtmek gibi olanaksızdır. Ancak Tanrı'nın adaletini ve iyiliğini tümüyle sergileyecek kadar bilgi edinmemiz için, günahın kökenine ve sonuna ilişkin yeterli bilgimiz vardır. Tanrı hiçbir şekilde günahın sorumlusu değildir; tanrısal lütfunu keyfi bir şekilde geri çekmemiştir; Tanrısal yönetimde isyana neden olacak herhangi bir kusur yoktur. Günah, varlığı için hiçbir neden verilemeyen davetsiz bir konuktur. Günah için mazeret bulmak, onu savunmak demektir. Eğer mazeret bulunabilseydi, zaten günah olmazdı. Günah, tanrısal yönetimin temelini oluşturan' sevgi yasa-sıyla savaşmaktır.

Kötülük evrene girmeden önce her yerde esenlik ve sevinç vardı. Tanrı'nın sevgisi kusursuz, O'na karşılık veren sevgi de koşulsuzdu. Tanrı'nın biricik Oğlu Mesih, sınırsız Baba'yla doğada, karakterde ve amaçta birdi. Tanrı'nın tüm amaçlarına ve tasarılarına ortak olan tek kişi O'ydu. "Nitekim, gökte ve yeryüzünde, görünen ve görünmeyen şeyler, tahtlar, egemenlikler, yönetimler ve hükümranlıklar, her şey O'nda yaratıldı" (Koloseliler 1:16).

Tanrı yönetiminin temelinde sevgi yasası vardı. Yaratılmış olan tüm varlıklar sevgi yasasının doğruluk ilkelerine bağlıydı. Tanrı zor kullanarak boyun eğdirmekten hoşlanmadığı için kendisine gönüllü hizmet etmeleri için varlıklara özgür irade vermişti.

Ancak bu özgürlüğü bozan bir kişi çıktı. Tanrı tarafından en çok onurlandırılan varlıklardan biri günahı başlattı. Lusifer, günaha düşmeden önce keruvların ilkiydi; kutsal ve lekesizdi. Tanrı, O'ndan şöyle söz ediyor: "Olgunluğun mührü, bilgelikle dolu, güzellikte tam olan sendin. Sen Aden'de, Tanrı'nın bahçesinde idin; sarı yakut, kırmızı akik, gök zümrüt, akik, yeşim, safir, kızıl yakut, zümrüt taşları ile kaplanmıştın. Sen meshedilmiş, gölge salan keruv idin. Seni ben diktim. Tanrı'nın kutsal dağı üzerinde idin; ateşten taşlar arasında geziyordun. Sende kötülük olduğu bulununcaya kadar yaratıldığın günden beri yollarında yetkindin... Senin yüreğin güzelliğinden ötürü yükseldi, parlaklığından ötürü bilgeliğini bozdun. Yüreğini Tanrı yüreği gibi yaptın." "Kendi yüreğinde dedin: 'Göklere çıkacağım, tahtımı Tanrı'nın yıldızları üzerine yükselteceğim. Bulutların yüksek yerleri üzerine çıkacağım, kendimi yüce Tanrı gibi yapacağım" (Hezekiel 28:12-17; 28:6; İşaya 14:13,14).

Tanrı'nın, Oğlunu nasıl onurlandırdığını gören baş melek, yalnızca Mesih'in sahip olabileceği güce özendi. Böylece gökyüzündeki uyum bozulmaya yüz tuttu. Benliğin

yüceltilmesi, Tanrı'nın görkeminin en ayrıcalıklı yere sahip olması gereken zihinlerde kötülük kıvılcımları yaktı. Bunun üzerine göksel öğütler Lusifer'e akıl verdiler. Tanrı'nın Oğlu O'na, Yaratıcı'nın iyiliğini, adaletini ve yasasının kutsallığını gösterdi. Lusifer bunlardan ayrılarak Yaratıcısına saygısızlık ediyor ve kendi yıkımını hazırlıyordu. Ne var ki bu uyarılar yalnızca direnişle karşılaştı. Lusifer, Mesih'e duyduğu kıskançlığın galip gelmesine izin verdi.

Üstünlük arzusu gururla beslenerek büyüdü. O'na verilen öğütler ne yazık ki istenen sonucu sağlamadı. Lusifer Tanrı'yla eşit olmak istedi. Tanrı'nın Oğlu, gökyüzünün Egemeni olarak tanınıyordu; Baba'yla güçte ve yetkide birdi. Mesih, Tanrı'nın tüm tasarılarına ortaktı; ama Lusifer bu tanrısal hedeflere katılamıyordu. Baş melek, "Neden Mesih üstünlüğe sahip olsun ki?" diye soruyordu. Neden Lusifer'den daha büyük bir saygınlık görsün?

Melekler arasında hoşnutsuzluk

Tanrı'nın önündeki yerinden ayrılan Lusifer, meleklerin arasında hoşnutsuzluk yaymaya gitti. Tanrı'ya saygı kisvesinin altında asıl amaçlarını gizleyerek göksel varlıklara hükmeden unsurların gereksiz yasaklar olduğunu öne sürdü; böylece doyumsuzluk duygusunu kışkırttı. Meleklerin doğaları kutsaldı; ama onları, kendi istediklerini yapmaları için teşvik etti. Tanrı Mesih'i bu denli çok onurlandırarak Lusifer'e adaletsizlik ediyordu. Aslında kendisini yüceltme peşinde değildi; sadece gökyüzünün sakinlerinin özgürlüğünü sağlamaya çalışıyordu.

Tanrı Lusifer'e sabırla katlandı. Lusifer, diğer meleklere bu yanlış iddiaları yayarken bile O'nu yüce konumundan almadı. Tövbe ve boyun eğme karşılığında O'na tekrar ve tekrar bağışlanma sunuldu. Yalnızca sınırsız sevginin sunabileceği bu gayretler O'na yanılgısını göstermeliydi. Daha önceden gökyüzünde hiç hoşnutsuzluk görülmemişti. Lusifer, başlangıçta kendi duygularının asıl doğasını anlayamadı. Tanrı'nın buyruklarının adil olduğunu ve bunları tüm gökyüzünün huzurunda kabul etmesi gerektiğini dü-şünmedi. Eğer böyle yapsaydı; kendisini ve birçok meleği kurtarabilirdi. Eğer Tanrı'ya dönmeye istekli olsaydı, kendi görevine iade edilecekti. Ama gururu boyun eğmesini engelledi. Tövbesizlikte ısrarlıydı ve Yaratıcı'yla büyük bir çelişki içine düştü.

Lusifer'in bütün zihinsel güçleri artık aldanışa eğilmişti. Yanlış bir şekilde yargılandığını ve özgürlüğünün kısıtlandığını öne sürdü. Mesih'in sözlerini yanlış yorumlamayla başlamış, sonunda düpedüz yanılgıya düşmüştü. Tanrı'nın Oğlunu, kendisini gökyüzünün sakinleri önünde küçük düşürmekle suçladı.

Kendi yanına çekemediği her varlığı, diğer göksel varlıkların çıkarlarına karşı kayıtsız kalmakla suçluyordu. Yaratıcı'yı yanlış tanıtmaya devam etti. Lusifer'in izlediği yol, melekleri Tanrı'nın tasarılarına ilişkin sinsi tartışmalarla şaşkınlığa düşürmekti. Her basit

şeyi, gizemli bir havaya sokuyor, Tanrı'nın apaçık sözlerine sanatsal bir çarpıtmayla kuşku düşürüyordu. Yüksek konumu nedeniyle iddiaları oldukça destek buluyordu.

Sevgisizlik etkin isyana dönüşüyor

Tanrı, bilgeliğiyle Şeytan'ın bu işlevi yürütmesine izin verdi. Ancak sevgisizlik ruhu sonunda isyana dönüyordu. Şeytan'ın tasarılarının tümüyle gelişeceği ve gerçek doğasının herkesçe görüleceği zaman yaklaşıyordu. Lusifer göksel varlıklar tarafından çok seviliyordu ve onların üzerinde güçlü bir etkisi vardı. Tanrı'nın yönetimi yalnızca gökyüzünün sakinlerini değil, yarattığı tüm dünyaları kapsıyordu. Bu yüzden Şeytan, diğer melekleri de kendisiyle birlikte isyana sürükleyebilirse, diğer dünyaları da sürükleyebileceğini düşündü. Safsata ve hileyle desteklenen aldatma gücü büyüktü. Sadık melekler bile onun karakterini tümüyle kestiremiyor, yaptıklarının nereye doğru gittiğini göremiyordu.

Şeytan o denli yüksek bir onura sahipti ki, eylemleri o denli gizemliydi ki, işlerinin gerçek doğasının diğer meleklerce anlaşılması zordu. Günah tümüyle olgunlaşana dek, kötüymüş gibi görünmez. Aynı şekilde kutsal varlıklar, tanrısal yasayı bir kenara bırakmanın sonuçlarını göremediler. Şeytan ilk başlarda Tanrı'nın onuru ve gökyüzünün sakinlerinin iyiliği için hizmet eder gibi görünüyordu.

Tanrı günahla savaşırken doğruluk ve gerçek sınırlarının dışına çıkamazdı. Şeytan ise Tanrı'nın kullanmadığını - yağcılığı ve hileyi - kullanabilirdi. Hırsızın gerçek karakteri herkesçe anlaşılmalıdır. Kendisini kötü işlerle ortaya koymak için Şeytan'a zaman verilmelidir.

Şeytan, yaptıklarıyla gökyüzünde yarattığı uyumsuzluktan Tanrı'yı sorumlu tuttu. Her türlü kötülüğün tanrısal yönetimin sonucu olduğunu ilan etti. Bu yüzden tanrısal yasanın yerine Şeytan'ın kendi önerileri getirilmeliydi. Sonuçta Şeytan'ı mahkum eden kendi işleri olacaktı. Tüm evren aldatıcının gerçek yüzünü görecekti.

Sınırsız Bilgeliğe sahip olan Tanrı, Şeytan'ın gökyüzünde artık kalamayacağına karar verdiği zaman, onu hemen yok etmedi. Yaratıklarının kendisine bağlılığı, O'nun adaletine duydukları güvenden kaynaklanmalıydı. Gökyüzünün ve diğer dünyaların sakinleri, günahın sonuçlarını kavramak için hazırsız olduklarından, Tanrı'nın Şeytan'ı yok etmesindeki adaleti ve merhameti göremeyeceklerdi. Şeytan hemen ortadan kaldırılsaydı, onlar Tanrı'ya sevgiden çok korkudan ötürü kulluk edeceklerdi. Üstelik aldatı-cının etkisi tümüyle yok edilmemiş, isyan ruhu tümüyle silinip atılmamış olacaktı. Evrenin iyiliği için Şeytan, çağlar boyunca ilkelerini geliştirmesi için serbest bırakıldı. Böylece tanrısal yönetime karşı sürdürdüğü savaş, yaratılan varlıklar tarafından olduğu gibi görülebilecekti.

Şeytan'ın isyanı, tüm evren için günahın korkunç sonuçlarına tanıklık edecekti. Onun sonu, tanrısal yetkiyi baştan savmanın meyvesini sergileyecekti. Bu korkunç isyanın tarihi, tüm kutsal varlıkları günahtan ve onun cezasından koruyacak sürekli bir güvence olacaktı.

Büyük aldatıcının, kendisiyle işbirliği yapanlarla birlikte gökten çıkarılması gerektiği ilan edildiğinde, isyankar önder, Yaratıcı'nın yasasını küstahça hor gördü. Tanrısal buyrukların özgürlüğü kısıtladığını ilan ederek yasayı feshetme amacını açıkladı. Bu buyruktan kurtulan göksel varlıklar sözde daha yüce bir varoluş dü-zeyine kavuşacaklardı.

Gökyüzünden kovulma

Şeytan ve yandaşları, isyanlarının suçunu Mesih'e attılar; azarlanmasalardı, asla ayaklanmayacaklardı. İnatçı ve küstah olduğu halde, zorba bir gücün masum kurbanı olduğunu iddia eden baş isyancı gökyüzünden kovuldu (Esinleme 12:7-9).

Şeytan'ın ruhu, yeryüzünde Tanrı'nın sözünü dinlemeyen insanları isyana teşvik etmeyi sürdürmektedir. İnsanlara Tanrı'nın yasasını çiğneyerek özgür olacakları vaadini vermektedir. Günahın azarlanması hala nefreti uyandırmaktadır. Şeytan insanları, kendilerini haklı çıkarmak ve kendi günahlarını başkalarının hoş görmesini sağlamak için yönlendirmeye çalışır. Hatalarını düzeltmek yerine, zorluğun sorumlusu Tanrıymış gibi, O'na karşı kızgınlık yaratır.

Şeytan, Tanrı'nın karakterini gökyüzünde yaptığı gibi yanlış temsil ederek, O'nu katı ve zalimce tanıtır; böylece insanları günah işlemeye yönlendirir. İnsanın günaha düşmesine, tıpkı kendi isyanında olduğu gibi Tanrı'nın adil olmayan yasaklarının neden olduğunu duyurmuştur. Tanrı, Şeytan'ı gökten kovarak adaletini ve saygınlığını sergilemiştir. İnsan günah işlediğinde ise Tanrı, sevgisini göstermek amacıyla günahlı insanlık uğruna kendi Oğlunu feda etmiştir. Çarmıhın iddialı gücü, günahın Tanrı'nın yönetiminden kaynaklanmadığını gösterir. Tanrı'nın karakteri kefaret yo-luyla açığa çıkmıştır. Kurtarıcı'nın yeryüzündeki hizmeti sırasında büyük aldatıcının maskesi düşmüştür. Mesih'in kendisine tapınmasına ilişkin küstahça isteği, O'na aralık vermeden saldırması, kahinlerin ve halkın yüreğini kışkırtarak "O'nu çarmıha gerin!" diye bağırtması - Bunların hepsi tüm evrenin şaşkınlığını ve kızgınlığını uyandırmıştır. Kötülüklerin önderi, gücünü ve sinsiliğini İsa'yı yok etmek üzere seferber etmiştir. Şeytan, Kurtarıcı'nın yaşamını acılar ve kederlerle doldurmak için insanları kendi araçları gibi kullanmıştır. Kıskançlığın, acılığın, nefretin ve kinin bastırılmış alevlerini çarmıhta Tanrı Oğlunun üzerine püskürtmüştür.

Artık Şeytan'ın suçunun hiçbir mazereti olmadığı açıktır. Şeytan'ın, Tanrı'nın karakterine yönelttiği suçlamalar, olduğu gibi görülebilmektedir. Tann'yı, yaratıklarından tapınma beklediği için kendisini yüceltmekle, ama başka herkesten kendilerini inkar etmelerini beklemekle suçlamıştır. Evrenin Hakimi, sevginin sunabileceği en büyük özveride bulunmuştur; "Tanrı insanların suçlarını saymayarak dünyayı Mesih'te kendisiyle barıştırdı" (2.Korintliler 5:19). Mesih günahı yok etmek amacıyla kendisini alçaltmış ve ölüme itaat etmiştir.

İnsanın adına bir iddia

Tüm gökyüzü Tanrı'nın adaletinin açıklandığını görmüştür. Lusifer, günahlı insanlığın kurtarılamayacağını iddia etmişti. Ne var ki yasanın cezası, Tanrı'ya eşit olanın üzerine gelmiştir. İnsan böylece hem Mesih'in doğruluğuna kavuşma, hem de Şeytan'ın gücü üzerinde tövbe ve alçakgönüllülükle zafer kazanma özgürlüğüne kavuşmuştur.

Ancak Mesih'in dünyaya gelerek ölmesinin tek nedeni insanı kurtarmak değildir. Mesih tüm dünyalara Tanrı yasasının değişmezliğini göstermek için gelmiştir. Mesih'in ölümü Yasa'nın değişmezliğini, adaletin ve merhametin Tanrı yönetiminin temelini oluşturduğunu gösterir. Son yargıda günahın hiçbir nedeninin olmadığı görülecektir. Yeryüzünün Yargıcı Şeytan'a, "Neden bana isyan ettin?" diye soracak, kötülüğün yaratıcısı da buna hiçbir mazeret gösteremeyecektir.

Kurtarıcı'nın, "Tamamlandı!" sözüyle Şeytan'ın ölüm çanı çalmıştır. O zaman büyük çatışmanın sonu gelmiştir. Kötülüğün ortadan kalkacağı kesinleşmiştir. Her şeye egemen Rab diyor ki: "İşte o gün geliyor, fırın gibi yanıyor. Bütün kendini beğenmişlerle kötülük yapanlar saman olacak, o gün hepsi yanacak. Onlarda ne kök, ne dal bırakılacak" (Malaki 4:1).

Bir daha kötülük asla görülmeyecektir. Tanrı'nın yasası özgürlük yasası diye onurlandırılacaktır. Sınanmış ve kanıtlanmış bir yaratılış, sonsuz sevgisi ve sınırsız bilgeliği sergilenmiş olan Tanrı'ya bağlılıktan asla dönmeyecektir.

Bölüm 30 — Şeytan ve İnsan Savaşta

"Seninle kadını, onun soyuyla senin soyunu birbirinize düşman edeceğim. Onun soyu senin başını ezecek, sen onun topuğuna saldıracaksın" (Yaratılış 3:15). Bu düşmanlık doğal değildir. İnsan tanrısal yasayı çiğnediği zaman Şeytan'la uyum içinde olan kötü bir doğaya sahip oldu. Günaha düşmüş olan meleklerle kötü insanlar ümitsiz bir ortaklığa girdiler. Tanrı araya girmeseydi. Şeytan ve insan Gökyüzü'ne karşı ittifak edecekti. Bütün insanlık Tanrı'ya karşı birleşecekti.

Şeytan kendisiyle kadın arasında, kendi soyuyla onun soyu arasında düşmanlık olduğunu işittiği zaman, insanın bir şekilde kendisine karşı güçlendirileceğini de biliyordu.

Mesih insanda Şeytan'a karşı bir düşmanlık oluşturur. Yeniden doğuş lütfu ve gücü olmaksızın insan, Şeytan'ın buyruklarını yerine getirmeye hazır olacaktır. Ancak insanın içindeki yeni ilke çatışına yaratır; Mesih'in verdiği destek sayesinde kişi düşmana karşı güç kazanır. Günahı sevmek yerine ondan nefret etmek tümüyle gökten gelen bir ilkedir.

Mesih ve Şeytan arasındaki düşmanlık, dünyanın İsa'yı kabul ediş şeklinde açıkça gözler önüne serilmiştir. Mesih'in paklığı ve kutsallığı, Tanrı'ya karşı duranların nefretini uyandırmıştır. Onun kendini inkarı, gurura ve benliğe köle olan insanlar için bir azarlamadır. Şeytan ve kötü melekler, gerçeğin savunucusuna karşı kötü insanlarla ittifaka girmişlerdir. Aynı düşmanlık Mesih'i izleyenlere karşı da sergilenmiştir. Kim ayartıya karşı durursa, üzerine Şeytan'in etkisini çekecektir. Mesih ve Şeytan'ın uyuşması söz konusu olamaz: "Mesih İsa'ya ait olup Tanrı yoluna yaraşır bir yaşam sürmek isteyenlerin hepsi de zulüm görecek" (2.Timoteyus 3:12).

Şeytan'ın hizmetkarları, Mesih'in izleyicilerini aldatmak ve Mesih'e bağlılıktan alıkoymak istemektedirler. Hedeflerine ulaşmak için Kutsal Yazı'yı çarpıtırlar. Mesih'i öldüren ruh, O'nıın izleyicilerini de yok etmek için kötü insanları harekete geçirmektedir. Bütün bunlar o ilk peygamberlikte görülmektedir; "Seninle kadını, onun soyuyla senin soyunu birbirinize düşman edeceğim. Onun soyu senin başını ezecek, sen onun topuğuna saldıracaksın."

Şeytan neden daha büyük bir direnişle karşılaşmıyor? Çünkü Mesih'in askerlerinin, Mesih'le çok kısıtlı bir bağlantısı vardır. Günah onlara, Efendilerine göründüğü kadar iğrenç görünmemektedir. Günaha karşı kararlı bir direniş göstermemektedirler. Karanlıklar önderinin karakterini görememektedirler. Bir çok kişi asıl düşmanlarının, Mesih'e karşı savaşan güçlü bir general olduğunu bilmemektedir. Müjdenin hizmetkarları bile Şeytan'ın etkinliğinin kanıtlarını görmezden gelmektedir. Onun varlığına bazen gözlerini kapatmaktadır.

Uyanık bir düşman

Bu uyanık düşman her eve, her sokağa, kiliselere, ulusal meclislere ve mahkeme salonlarına istediği gibi dalıp çıkmaktadır. Erkeklerin, kadınların, çocukların ruhlarını ve bedenlerini karıştırmakta, aldatmakta ve çarpıtmaktadır. Aileleri parçalamakta, nefret, çekişme, bölünme ve cinayet tohumları ekmektedir. Dünya da böyle şeylerin Tanrı tarafından belirlediğini ve böyle gelip böyle gideceğini sanmaktadır. Mesih'i kararlı bir şekilde izlemeyen herkes, Şeytan'ın hizmetkarıdır. İmanlılar Tanrı'yı tanımayan bir grupla kaldıklarında kendilerini ayartıya açmaktadırlar. Şeytan, kendisini gizleyerek insanların gözünü hileyle boyamaktadır.

Dünyasal ilkelere bağlı kalmak, dünyayı Mesih'e taşımak yerine kiliseyi dünyaya taşımak olacaktır. Günahla bağdaşmak, onun daha az iğrenç görülmesine neden olacaktır. Denenmeyle karşılaştığımızda, Tanrı'nın bizi koruyacağından emin olabiliriz. Ama biz kendimizi ayartacak bir duruma sokarsak, eninde sonunda düşeriz.

Ayartıcı en çok, O'nun etkisi altında olduğundan hiç kuşku duymayan kişilerde başarılı olmaktadır. Yetenek ve kültür Tanrı'nın armağanlarıdır; ama bizi Tanrı'dan uzaklaştırmaya başaldılarsa, artık birer tuzak haline gelmişlerdir. Kültürlü zeki ve görgülü olan birçok kişi, Şeytan'ın elinde parlak birer hizmetkar olarak kullanılmaktadır.

Yüzyıllardan beri süregelen şu uyarılara kulak tıkamayalım: "Ayık ve uyanık olun. Düşmanınız İblis, yutacak birini arayarak kükreyen aslan gibi dolaşıyor. İblis'in hilelerine karşı durabilmek için Tanrı'nın sağladığı bütün silahları kuşanın" (1.Petrus 5:8; Efesliler 6:11). Büyük düşmanımız son kampanyasına hazırlık yapmaktadır. İsa'yı izleyen herkes, bu düşmanla savaşa girecektir. İmanlı kendi yaşamında tanrısal nitelikleri ne denli etkin bir şekilde sergilerse, Şeytan'ın saldırılarına o denli çok maruz kalacaktır.

Şeytan Mesih'e şiddetli ve sinsi ayartılarla saldırıda bulundu, ama her keresinde geri püskürtüldü. Mesih'in bu zaferleri, bizim de üstün gelmemizi mümkün kılar. Mesih güç isteyenlere güç verecektir. Kimse kendi rızası olmadan Şeytan'a yenik düşemez. Ayartıcının insanı günaha zorlama ya da iradeyi kontrol etme gücü yoktur. Şeytan sıkıntıya neden olur, ama kirletemez. Mesih'in zafer kazanmış olduğu gerçeği, O'nu izleyenleri günaha ve Şeytan'a karşı savaşımda cesaretle donatmalıdır.

Bölüm 31 — Kötü Ruhlar

Tanrı'nın melekleri ve kötü ruhlar, Kutsal Yazıda açıkça gözler önüne serilmişlerdir; bunların insanlık tarihiyle sıkı bir ilişkileri vardır. Kutsal melekler, 'kurtuluşu miras alacaklara hizmet etmek için gönderilen görevli ruhlardır' (İbraniler 1:14). İnsanlar onların, ölülerin bedensiz ruhları olduğunu sanırlar. Oysa Kutsal Yazı böyle olmadıklarını kanıtlamaktadır.

İnsanın yaratılışından önce melekler vardı; yeryüzünün kuruluşundan önce, 'sabah yıldızları hep birlikte ezgiler söylüyor, bütün Tanrı oğulları da sevinçle çağrışıyordu' (Eyüp 38:7). İnsan günaha düştükten sonra melekler yaşam ağacını korumak için gönderildi. Melekler insandan üstündüler, çünkü insan meleklerden biraz daha aşağı kılınmıştı (Mezmurlar 8:5).

"Sonra tahtın, canlı yaratıkların ve ihtiyarların çevresinde çok sayıda melek gördüm ve seslerini işittim." Meleklerin, Kral'ın 'söylediklerini yerine getiren güç sahipleri!' oldukları ve sayılarının 'onbinlere' vardığı anlatılmaktadır (Esinleme 5:11; Mezmurlar 103:20,21; İbraniler 12:22). Tanrı'nın habercileri, 'şimşek çakışı görünüşüyle' hareket etmektedirler. Kurtarıcı'nın mezarında görülen melek, nöbetçilerin korkudan titremesine ve 'ölü gibi yığılmasına' neden olmuştu. Sanherib, Tanrı'ya küfür ettiği ve İsrail'i tehdit ettiği zaman 'Rab'bin meleği gidip Asur ordugahında yüz seksen beş bin kişiyi öldürdü' (Hezekiel 1:14; Matta 28:3,4;2.Krallar 19:35).

Melekler, merhamet görevleriyle Tanrı'nın çocuklarına gönderilir. İbrahim'e bereket vaatlerini ulaştırdılar. Lut'u yıkımdan kurtarmak amacıyla Sodom'a gittiler. Çölde ölmek üzere olan İlyas'a yardım ettiler. Düşmanların kuşatması altındaki Elişa'ya at ve ateş arabalarıyla ulaştılar. Aslanların pençesine terk edilen Daniel'i kurtardılar. Hirodes'in zindanında ölümü bekleyen Petrus'u serbest bıraktılar. Filipi'deki tutukluların yardımına koştular. Denizdeki fırtınada Pavlus'a destek oldular. Müjdeyi kabul etmesi için Kornelyus'un zihnini açtılar. Petrus'u kurtuluş müjdesiyle gönderdiler. Kutsal melekler Tanrı'nın halkına işte böyle hizmet ettiler.

Koruyucu melekler

Mesih'in her izleyicisine bir melek verilir. "Rab'bin meleği O'ndan korkanların çevresine ordugah kurar, kurtarır onları." Kurtarıcı kendisine inananlar hakkında şöyle konuştu: "Onların göklerdeki melekleri, göklerde olan Babamın yüzünü her zaman görürler" (Mezmur 34:7; Matta 18:10). Karanlıklar önderinin aralıksız kötülüğüne açık olan Tanrı halkı, meleklerin hiç ara vermeden kendilerini koruduğundan emin olmalıdır. Bize böyle bir güvence veriliyor, çünkü kötülüğün üstün hizmetkarları sayısızdır, kararlıdır ve yorulmamaktadır.

Başlangıçta günahsız olan kötü ruhlar, Tanrı'nın şu anki kutsal hizmetkarlarıyla doğada, güçte ve yücelikte eşit olarak yaratılmışlardı. Ancak günah yoluyla düşerek Tanrı'yı küçük düşürmek ve insanları yıkıma uğratmak için birlikte çalışmaktadırlar. Şeytan'la birlikte ayaklanarak tanrısal yetkiye karşı savaşta işbirliği yapmışlardır.

Eski Antlaşma onların varlığından söz etmektedir, ancak kötü ruhların güçlerini en çarpıcı şekilde gösterdikleri zaman, Mesih'in yeryüzünde bulunduğu zamandı. Mesih insanlığın kurtuluşu için gelmişti; Şeytan ise dünyayı kontrol etmeye kararlıydı. Filistin dışında kalan tüm yeryüzünde putperestlik etkinliğini yerleştirmeyi başarmıştı. Ayartıcıya tümüyle boyun eğmeyen tek ülkeye Mesih geldi. Sevecen kollarını açarak herkesi kendisinde esenlik ve bağış bulmaya davet etti. Karanlığın orduları, Mesih'in görevi başarılı olursa, egemenliklerinin kısa sürede sona ereceğini biliyorlardı.

İnsanların cine tutsak olabileceği İncil'de açıkça belirtilmektedir. Bu tutsaklığı yaşayan insanlar, yalnızca doğal nedenlerden hastalanmıyordu. Mesih, sorunun kökeninde kötü ruhların yattığını görebiliyordu. Gadara'daki cinliler, köpürüyor, bağırıyor ve kıvranıyor, hem kendilerine zarar veriyor, hem de yaklaşan herkes için tehlike oluşturuyordu. Onların yaralı, şekilsiz bedenleri, ka-ranlığın prensi için hoş bir görüntü oluşturuyordu. Acı çeken insanları kontrol eden cinlerden biri; "Adım Tümen. Çünkü sayımız çok" demişti (Markos 5:9). Roma ordusundaki bir tümen, üç ve beş bin kişiden oluşuyordu. Ne var ki İsa'nın verdiği buyrukla kötü ruhlar kurbanlarını bıraktılar. İnsanlar da sakinleşerek kafalarını topladılar ve kendilerine geldiler. Cinler bir domuz sürüsüne girdiler ve denize yuvarlandılar. Gadara'nın sakinleri için kayıpları, Mesih'in bereketinden daha baskın çıktı: İsa'nın oradan ayrılmasını istediler. (Bkz. Matta 8:22-34). Kayıplarının suçunu İsa'ya attılar. Şeytan, insanların bencil korkularını uyandırarak, onları İsanın sözlerini dinlemekten alıkoydu.

Mesih, kötü ruhların domuzları yok etmesine izin vererek kazanç uğruna kirli hayvanları yetiştiren Yahudileri paylamış oldu. Eğer Mesih cinleri dizginlememiş olsaydı, yalnızca domuzları değil, onların bakıcılarını ve sahiplerini de denize atacaklardı.

Bu olaya izin verilmesinin başka bir nedeni de öğrencilerin, Şeytan'ın hem insan hem de hayvan üzerindeki zalim gücünü görmeleri ve böylece onun hileleri tarafında tuzağa düşmemeye dikkat etmeleriydi. İsa ayrıca, kendisindeki Şeytan'ın tutsaklığını kırma gücünü başka insanların da görmesini istemişti. İsa oradan ayrıldıktan sonra özgür kılınan insanlar, Kurtarıcı'nın merhametini ilan etmek için kaldılar.

Başka örnekler de kayıt edilmiştir: Bir adamın cine tutsak olan Suriye-Fenikeli bir kız vardı (Markos 7:26-30). Başka bir genci ateşe, suya atan ve yok etmek isteyen bir ruh vardı (Markos 9:17- 27). Kefernahum'daki Sept günü sakinliğini bozan başka bir cinli daha vardı (Luka 4:33-36). Kurtarıcı onların hepsini iyileştirdi. Mesih hemen her durumda, cine zeki bir varlıkmış gibi sesleniyor ve kurbanına artık işkence etmemesini buyuruyordu.

Kefernahumda tapınanlar birbirlerine, “Bu nasıl söz? Güç ve yetkiyle kötü ruhlara çıkmalarını buyuruyor, onlar da çıkıyorlar!” diyordu (Luka 4:36).

Doğaüstü güç edinme hevesi yüzünden bazı kişiler, Şeytan kaynaklı etkiye kapı açmışlardı. Elbette onların cinlerle herhangi bir çatışması yoktu. Bu sınıfa büyücülük ruhu taşıyan Simun Magnus, büyücü Elimas, Pavlus ve Silas’ı Filipi’de izleyen kız da girmektedir. (Bkz. Elçilerin İşleri 8:9, 18; 13:8; 16:16-18).

En çok tehlikede olanlar, İblis’in ve onun meleklerinin varlığını inkar edenlerdir. Birçokları kendi bilgeliklerinin peşinde olduğunu sanarak cinlerin öğütlerine kulak verirler. Zamanın sonuna yaklaştığımızda Şeytan, aldatma gücünü en üst düzeyde kullanacak, ama her yere kendisinin varolmadığı inancını yayacaktır. Şeytan’ın yolu, kendisini ve işlevini gizlemektir.

Büyük aldatıcı kendi düzenlerini keşfedeceğiz diye korkmaktadır. Asıl karakterini gizlemek amacıyla, alay ve küçümseme konusu edilmeyi göze almıştır. Komik, biçimsiz, yarı insan ve yarı hayvan bir şekilde resmedilmekten hoşnuttur. Kendi adının fıkralarda ve karikatürlerde geçmesinden hoşnuttur. Kendisini üstün bir kisveyle gizlediğinden, “Böyle bir varlık gerçekten de var mı?” sorusu sıkça sorulmaktadır. Şeytan, kendi etkisinin farkına varmayanların zihinlerini kolaylıkla kontrol edebildiği için Tanrı Sözü bize Şeytan’ın gizli güçlerini açıklamakta ve uyarmaktadır.

Bizler Kurtarıcımızın üstün gücüyle özgür olabilir ve korunabiliriz. Evlerimizi sürgülerle ve kilitlerle kapatarak mal varlığımızı kötü insanlardan koruyoruz. Ancak saldırılarından kendi gücümüzle korunamayacağımız kötü melekleri nadiren düşünüyoruz. Onlara izin verilse, zihinlerimizi karıştırıp bedenlerimize işkence edebilirler. Mal varlığımızı ve yaşamlarımızı yok edebilirler. Ancak Mesih’i izleyenler, O’nun gözetimi altındadırlar. Kötü olan, Tanrı’nın halkı üzerindeki korumayı delip geçemez.

Bölüm 32 — Şeytan Nasıl Alt Edilir?

Mesih ve Şeytan arasındaki büyük çatışma yakında son bulacaktır. Kötü olan, Mesih'in insanlık uğruna yaptıklarını yıkmak için gayretini ikiye katlamıştır. Onun ulaşmaya çalıştığı hedef, Kurtarıcı'nın aracılık görevi son bulana kadar insanları karanlık ve tövbesizlik içinde bırakmaktır. Kilisede kayıtsızlık baskın çıktığında Şeytan fazlaca karışmamaktadır. Ama insanlar, "Kurtulmak için ne yapmalıyım?" diye sormaya başladığında, gücünü Mesih'e karşı kullanarak Kutsal Ruh'un etkisine engel olmaya çalışır.

Bir keresinde melekler kendilerini Rab'bin önünde sunmaya geldiklerinde, Şeytan da onların arasında çıkageldi. Amacı Sonsuz Kral'ın önünde eğilmek değil, doğrulara karşı kötü niyetli tasarılarını yürürlüğe koymaktı (Bkz. Eyüp 1:6). Şeytan, tapınmak amacıyla toplanan insanların zihinlerini denetlemek için titizlikle işlev görür. Tanrı habercisinin Kutsal Yazıları araştırdığını gördüğünde, vaaz edilecek konuyu dikkate alır. Sonra da vaazın, o konuda özellikle aldattığı insanlara ulaşmaması için aldatıcı ve sinsi hilelerini uygular. Uyarı sözüne en çok ihtiyacı olanlar ya bir iş anlaşmasına ya da başka bir etkinliğe katılarak sözü duymaktan alıkonurlar.

Şeytan Rab'bin hizmetkarlarının insanları kuşatan karanlıktan ötürü yüklü olduklarını görür. Kayıtsızlık ve direnç gibi engellerin kırılması için onların Tanrı'ya dua ettiklerini işitir. Sonra yeni bir hevesle, insanları benliğin tutkularına ve arzularına yönelmek üzere ayartır. Böylece onların duymaya en çok gereksindiği şeyleri kaçırmalarına neden olur.

Şeytan, duayı ve Kutsal Yazıyı ihmal edenlerin, kendisinin Saldırılarıyla düşeceklerini bilmektedir. Bu yüzden onların zihinlerini meşgul etmek için her türlü düzeneğe başvurur. Onun sağ kolu olan kişiler de, Tanrı'nın etkin olduğu her anı kollamaktadır. Mesih'in en ciddi olan ve benliği en çok inkar eden hizmetkarlarını aldatıcılar olarak temsil edeceklerdir. Her soylu işin arkasında karanlık niyetler olduğunu öne sürecek, deneyimsiz insanların zihinlerinde kuşkular ve korkular yaratacaklardır. Ancak onların kimin çocuğu oldukları, kimi izledikleri ve kimin işini yaptıkları belli olacaktır. "Onları meyvelerinden tanıyacaksınız" (Matta 7:16; ayrıca bkz. Esinleme 12:10).

Gerçek, kutsal kılar

Büyük aldatıcının, mahvetmek için uğraştığı insanların çeşitli zevklerine uyan birçok masalı vardır. Onun amacı, içten olmayan, yozlaşmış unsurları kiliseye sokarak kuşku ve imansızlık oluşturmaktır. Tanrı'ya gerçekten iman etmeyen birçok kişi, gerçeğin bazı ilkelerini kabul eder gibi görünüp 'Hıristiyan' adını almakta, böylece yanılgıyı Kutsal Yazı öğretisi gibi sunmaktadır. Şeytan, sevgiyle kabul edilen ve canı kutsayan gerçeği bilir. Bu yüzden o gerçeği, sahte kuramlarla, masallarla ve başka bir müjdeyle değiştirir. Tanrı'nın hizmetkarları başlangıçtan beri sahte öğretmenlere karşı mücadele etmişlerdir. İlyas, Yeremya ve Pavlus, insanları Tanrı Sözünden döndüren kişilere kararlılıkla karşı

koymuşlardır. Doğru imanı önemsiz gibi gösteren özgürlükçü yaklaşıma, gerçeğin bu kutsal savunucularında yer yoktur.

İmanlı dünyasında Kutsal Yazının boş, hayalci yorumları ve çelişkili kuramları, büyük düşmanımızın zihinleri karıştırmaya yönelik işlevinin bir sonucudur. Kiliseler arasındaki karışıklığın ve bölünmenin nedeni beğenilen bir öğretiyi kabul ettirmek için ayetleri kullanmaktır.

Yanlış öğretileri desteklemek amacıyla bazı kişiler ayetleri metinden ayrı kullanmaktadır. Görüşlerini desteklemek için bir ayetin yarısını alıp gerisini bırakırlar. Oysa ayetin geri kalan kısmı, söylediklerinin karşıt anlamını ifade etmektedir. Yılanın aldatıcı-lığı sayesinde benliğin arzularına uyan ilgisiz yorumlarla oyalanırlar. Başka kişiler de benzetmeleri ve simgeleri kendi keyiflerine göre yorumlarlar; Kutsal Kitap tanıklığının kendi kendisini yorumlamasına izin vermezler. Kendi uydurmalarını Kutsal Kitap'ın öğretişi diye yutturmaya çalışırlar.

Kutsal kitap'ın tümü bir rehberdir

Duacı ve eğitilebilir bir yaklaşım olmadan Kutsal Yazı çalışmasına başlamak, en açık metinleri gerçek anlamlarından uzaklaştırmak olacaktır. Kutsal Kitap'ın tümü insanlara olduğu gibi sunul-malıdır.

Tanrı kesin peygamberlik sözünü vermiştir; melekler ve Mesih'in kendisi bile Daniel ve Yuhanna'ya 'yakında gerçekleşecek olayları' bildirmek için gelmiştir (Esinleme 1:1). Kurtuluşumuzu ilgilendiren önemli konular, gerçeği dürüstçe araştıranların kafasını karıştıracak ya da yanlış yönlendirecek şekilde açıklanmamıştır. Tanrı Sözü, onu duacı bir yaklaşımla inceleyen herkese açıktır.

Özgürlükçü akım nedeniyle insanlar, düşmanlarının hilelerine körleşmiştir. Düşman Kutsal Kitap'ın insan tahminleriyle yorumlanmasına yol açmış, Tanrı'nın yasası bir kenara bırakılmış, özgür olduğunu iddia eden kiliseler de günahın tutsaklığı altına girmiştir.

Tanrı bilimsel buluşlar yoluyla yeryüzünün ışığa kavuşmasını sağlamıştır. Ancak en büyük zihinler bile Tanrı'nın Sözüyle yönlendirilmedikçe, bilim ve esin ilişkisini sorgularken karışıklığa kapılmaktadır.

İnsan bilgisi kısmi ve kusurludur; bu yüzden birçok kişi bilimsel görüşlerini Kutsal Yazıyla uyuşturma güçlüğü çekmektedir. Yine birçokları, Tanrı Sözünün, 'yalan yere bilgi denen' düşüncelerle sınanması gerektiğini sanmaktadır (l.Timoteyus 6:20). Yaratıcı'yı ve onun işlerini doğa yasalarıyla açıklayamadığı için Kutsal Kitap tarihi güvenilmez olarak görülmektedir. Eski ve Yeni Antlaşma'dan kuşkulananlar, bir adım daha atarak Tanrı'nın varlığından da kuşku duymaya başlamıştır. Bu konuda sınır tanımadıkları için de sonuç olarak tanrısızlığın kayalarına vurmaktadırlar.

Şeytan'ın baş hilelerinden biri de insanların, Tanrı'nın bildir-mediği konularda tahminler yürütmelerini sağlamaktır. Lusifer, Tanrı'nın her tasarısı kendisine bildirilmediği için doyumsuzluğa kapılmıştır. Bu nedenle bildirilen gerçekleri göz ardı etmiştir. Şimdi de aynı ruhu insanlara aktarmakta, Tanrı'nın dolaysız buyruklarını göz ardı etmeleri için onları da yönlendirmektedir.

Çarmıhı içeren gerçek reddediliyor

Daha az ruhsallık ve benliği inkar konusunda daha düşük bir düzey gerektiren öğretiler, daha büyük bir beğeniyle kabul görmektedir. Şeytan, yüreğin tutkularına cevap verme ve gerçeği aldanışla değiştirme konusunda çok hazırlıklıdır. Papalığın insanların zihinlerinde güç edinmesi böyle olmuştur. İçinde çarmıh var diye gerçeği reddeden Protestanlar da aynı yolda gitmektedir. Dünyaya ayak uydurmak için uğraşanlar, gerçeği 'sapkınlıkla' değiştireceklerdir (2.Petrus 2:1). "İşte bu nedenle Tanrı, yalana kanmaları için onların üzerine yanıltıcı bir güç gönderiyor. Öyle ki, gerçeğe inanmamış ve kötülükten zevk almış olanların hepsi yargılansın" (2.Selanikliler 2:11,12).

Tehlikeli yanılgılar

Büyük aldatıcının en başarılı düzenlerden birisi de ruh çağırmanın yalancı harikalarıdır. İnsanlar böylece gerçeği reddederek aldanışa yem olurlar.

Bir başka yanılgı da Mesih'in tanrısallığını reddeden ve O'nun, dünya yaratılmadan önce varolmadığını öne süren öğretidir. Bu kuram Kurtarıcı'nın Babasıyla ilişkisini ve önceki varoluşunu dile getiren sözlerini göz ardı etmektedir. Ayrıca, Kutsal Kitap'ın Tanrı'nın esini olduğuna duyulan imanı zayıflatır. İnsanlar Mesih'in tanrısallığına ilişkin Kutsal Kitap tanıklığını reddediyorsa, onlarla tartışmak yararsız olacaktır. Çünkü hiçbir tartışma, ne denli kesin olursa olsun, onları ikna etmeyecektir. Bu yanılgıya tutunanlar Mesih'i doğru bir şekilde tanımayacak, Tanrı'nın insanı kurtarma tasarısını kavrayamayacaklardır.

Yine başka bir yanılgı, Şeytan'ın kişisel bir varlık olmadığı inancıdır. Bu adın Kutsal Kitap'ta sadece insanın kötü düşüncelerini ve arzularını simgelemek için kullanıldığı öne sürülmüştür.

Mesih'in ikinci gelişinin her insanın ölümünde gerçekleştiği öğretisi de insanların zihinlerini, O'nun bulutlar içinde gökyüzünden döneceği gerçeğine kapatmaktadır. Şeytan, "İşte Mesih burada" diyerek birçok kişinin kaybolmasına neden olmuştur (Bkz. Matta 24:23-26).

Birçok bilim adamına göre duaya cevap diye bir şey olamaz; bu yasanın çiğnenmesidir - çünkü bir mucizedir, mucizeler de olmaz. Bu tür kişiler, evrenin sabit yasalardan oluştuğunu, Tanrı'nın bu yasaların karşısında olan hiçbir şey yapmadığını iddia ederler. Böylece Tanrı'yı kendi yasalarıyla bağlıymış - tanrısal yasalar tanrısal özgürlüğü kısıtlamaktaymış - gibi gösterirler.

Mesih ve elçileri mucizeler yapmadılar mı? Aynı Kurtarıcı şimdi de, insanların arasında göze görünür olarak yürüdüğü zamanki kadar dualara cevap vermeye isteklidir. Doğal dünya, doğaüstü dünyayla işbirliği yapmaktadır. Tanrı'nın tasarısı iman duasına karşılık vermektir.

Sözün sınır işaretleri

Kiliseler arasındaki yanlış öğretiler, Tanrı Sözünün koyduğu sınır işaretlerini kaldırmaktadır. Tek bir gerçeği reddedip orada kalan pek az kişi vardır. Büyük çoğunluk, gerçeğin ilkelerini birer birer reddederek işi tanrısızlığa kadar vardırır.

Popüler teolojinin yanılgıları birçoklarını kuşkuculuğun kucağına atmıştır. İnsanlar, adalet, merhamet ve iyilik anlayışlarına ters düşen öğretileri Tanrı'nın Sözü diye kabul etmek zorunda bırakılmışlardır. Bu yüzden Sözü tümüyle reddetmişlerdir.

Günahı azarladığı ve mahkum ettiği için Tanrı'nın Sözüne güvensizlikle bakılmaya başlanmıştır. Söz dinlemeye niyeti olmayanlar, Söz'ün yetkisine baş kaldırmışlardır. Benliğe karşı duran hiçbir şeyi yapmak istemeyenler, Kutsal Kitap'ı eleştirerek daha üstün bir bilgeliğe sahip olduklarını öne sürmüşlerdir.

Birçok kişi inançsızlığın, kuşkuculuğun ve tanrıtanımazlığın tarafını tutmayı erdem saymışlardır. Ne var ki bu yaklaşımın altında gurur ve öz güven vardır. Birçok kişi Kutsal Yazılarda başkalarının zihnini karıştıran şeyler bulmaktan zevk alır. Bazıları ilk önce salt tartışma sevgisiyle başlarlar. Ama inançsızlıklarını açıkça ifade ettikten sonra, onlar da tanrısızlarla birlikte olurlar.

Yeterli kanıt

Tanrı, karakterinin tanrısal niteliğine ilişkin Sözünde yeteri kadar kanıt vermiştir. Ne var ki sınırlı zihinler, Sınırsız Olan'ın tasarılarını tümüyle anlayamazlar. "O'nun yargıları ne denli akıl ermez, yolları ne denli anlaşılmazdır!" (Romalılar 11:33). Sonsuz sevgi ve merhametin sınırsız güçle birleşik olduğunu görebiliriz. Göklerdeki Babamız, bize bilmemiz gerektiği kadarını açıklayacaktır. Ondan fazlası için Tanrı'nın her şeye gücü yeten eline ve sevgiyle dolu olan yüreğine güvenmeliyiz.

Tanrı inançsızlık için mazeret gösterilen şeyleri asla ortadan kaldırmayacaktır. Kuşkularını asacak askı arayan herkes eninde sonunda mazeret bulacaktır. Söz dinlemek için bütün sorularının yanıtlanmasını bekleyen kişi asla ışığa kavuşmayacaktır. Yeniden doğmamış olan yürek, Tanrı'ya düşmandır. Öte yandan iman, Kutsal Ruh aracılığıyla esinlenerek istenilen ölçüde artırılır. Kararlı bir çaba göstermeyen hiç kimse imanda güçlenemez. İnsanlar önemsiz şeyleri tartıştıkça kuşkunun daha da güçlendiğini göreceklerdir.

Mesih'in lütfunun güvencesinden kuşku duyanlar, O'nun onurunu çiğnemektedir. Böyleleri, gün ışığını diğer çiçeklerden gizleyen verimsiz ağaçlar gibidirler. Çiçeklerin

dondurucu soğuğun etkisiyle düşüp ölmelerine neden olurlar. Bu insanların işleri, onlara karşı hiç ara vermeden tanıklık edecektir.

Kuşkularından kurtulmayı arzulayanlar için tek bir dava vardır. Anlayamadıklarını sorgulamak yerine zaten üzerlerinde parlayan ışığa boyun eğsinler; böylece daha da büyük bir ışığa kavuşacaklar.

Şeytan, gerçeğin taklidini büyük bir ustalıkla sunarak aldanmaya eğilimli olan ve gerçeğin gerektirdiği özveriyi göstermekten kaçınan kişileri aldatır. Ancak, her ne pahasına olursa olsun, gerçeği bilmeyi arzulayan bir kişiyi baskı altında tutması olanaksızdır. Mesih gerçektir, "Dünyaya gelen, her insanı aydınlatan gerçek ışık vardı." "Eğer bir kimse Tanrı'nın isteğini yerine getirmek istiyorsa, bu öğretinin Tanrı'dan mı olduğunu, yoksa kendiliğimden mi konuştuğumu bilecektir" (Yuhanna 1:9; 7:17).

Rab halkının ateşten gömleğe benzeyen bir sınavdan geçmelerine izin verir. Bunu, onların sıkıntılarından zevk aldığı için değil, zafer kazanmalarının temelini oluşturduğu için yapar. Halkı için ayartıya karşı kalkan olamaz, çünkü sınavın hedefi onlara kötülüğün saldırılarına karşı direnmeye öğretmektir. Tanrı'nın halkı günahlarını itiraf ederse ve O'nun vaatlerini ararsa, ne kötü insanlar ne de cinler Tanrı'nın varlığını onlardan uzak tutmayı başaracaktır. İster açık, isterse gizli olsun her ayartıya başarıyla karşı konulabilir. "Güçle kuvvetle değil, ancak benim Ruhum'la başaracaksın" (Zekarya 4:6).

"İyilik yapmakta gayretli olursanız, size kim kötülük edecek?" (1.Petrus 3:13). Şeytan Mesih'te kalan en zayıf kişinin bile karanlığın güçleri tarafından alt edilemeyeceğini bilmektedir. Bu yüzden çarmıhın askerlerini, kalelerinden çıkarmaya çalışır; pusuya yatarak çıkanları yok etmek için yakalamaya hazırlanır. Yalnızca Tanrı'ya dayanarak ve O'nun buyruklarına uyarak güvencede kalabiliriz.

Hiç kimse dua olmaksızın bir gün ya da bir saat güvencede kalamaz. Rab'den, O'nun Sözünü anlamak için bilgelik dileyin. Şeytan Kutsal Kitap'ı aktarmakta ustadır; metinlere kendi yorumunu vererek bizim sürçmemize neden olmayı umut eder. Bu yüzden Sözü, alçakgönüllü bir yürekle incelemeliyiz. Şeytan'ın hilelerine karşı sürekli savunmada kalmalı ve iman yoluyla şöyle dua etmeliyiz: "Ayartılmamıza izin verme" (Matta 6:13).

BÖLÜM 33 — MEZARIN ÖTESINDE NE VAR?

Gökyüzünde ayaklanma başlatan Şeytan, yeryüzünün sakinlerini de Tanrı'ya karşı savaşmak amacıyla kışkırttı. Adem ve Havva, Tanrı'nın yasasına uymaktan son derece mutluydular. Bu da Şeytan'ın, Tanrı'nın yasasının baskıcı olduğu iddialarını çürüten bir tanıklıktır. Şeytan onları günaha düşürmeye kararlıydı; çünkü böylece yeryüzünü ele geçirecek ve orada En Yüce Olan'a karşı bir egemenlik kurabilecekti.

Adem ve Havva tehlikeli düşmanlarına karşı uyarılmışlardı; ama O, karanlıkta çalışarak amacını gizledi. O zamanlar, harika görünüşlü bir hayvan olan yılanı kullanarak Havva'ya seslendi. "Tanrı gerçekten, 'Bahçedeki ağaçların hiçbirinin meyvesini yemeyin' dedi mi?" diye sordu. Havva konuşmaya dalarak O'nun kötülüğüne kurban oldu. "Bahçedeki ağaçların meyvelerinden yiyebiliriz" diye yanıtladı, "Ama Tanrı, 'Bahçenin ortasındaki ağacın meyvesini yemeyin, ona dokunmayın; yoksa ölürsünüz' dedi." Yılan, "Kesinlikle ölmezsiniz" dedi, "Çünkü Tanrı biliyor ki, o ağacın meyvesini yediğinizde gözleriniz açılacak, iyiyle kötüyü bilerek Tanrı gibi olacaksınız" (Yaratılış 3:1-5).

Havva bu öneriye boyun eğdi ve Adem'i de etkileyerek günaha düşürdü. Yılanın sözlerini kabul ettiler. Tanrı'nın, kendi özgürlüklerini kısıtladığını düşünerek O'na güvenmediler.

Adem şu sözlerden ne anlamıştı; "Çünkü ondan yediğin gün kesinlikle ölürsün." Daha yüce bir varoluş düzeyine mi ulaşacaktı? Adem Tanrı'nın buyruğunu böyle anlamamıştı. Tanrı, günahın cezası olarak insanın toprağa döneceğini söylemişti: "Çünkü topraksın, topraktan yaratıldın. Ve yine toprağa döneceksin" (Yaratılış 3:19). Şeytan'ın, "Gözleriniz açılacak" vaadi, tek bir anlamda gerçek oldu; gözleri kendi aldanışlarına açıldı. Kötülüğü tanıdılar ve suç işlemenin acı meyvesini tattılar.

Yaşam ağacının yaşamı sonsuz kılma gücü vardı. Adem istediği zaman bu ağacın meyvesinden yiyebilir ve sonsuza dek yaşayabilirdi. Ancak günah işledikten sonra yaşam ağacına yaklaşması yasaklandı ve ölüme mahkum oldu. Suç işlemenin sonucunda ölümsüzlük yitirilmişti. Tanrı, Oğlu'nun ölümü aracılığıyla onlara ölümsüzlüğü yeniden sunmasaydı, günahlı insanlık için hiçbir ümit yoktu. "Günah bir insan yoluyla, ölüm de günah yoluyla dünyaya girdi. Böylece ölüm bütün insanlara yayıldı. Çünkü hepsi günah işledi." Ölümsüzlüğe yalnızca Mesih aracılığıyla kavuşulabilir. "Kurtarıcımız Mesih İsa ölümü etkisiz kılmış, yaşamı ve ölümsüzlüğü Müjde'nin aracılığıyla ışığa çıkarmıştır. "Oğul'a iman edenin sonsuz yaşamı vardır. Ama Oğul'un sözünü dinlemeyen yaşamı görmeyecektir" (Romalılar 5:12; 2.Timoteyus 1:10; Yuhanna 3:36).

Büyük yalan

İsyanın karşılığında yaşam vaat eden, büyük aldatıcıydı. Yılanın Aden bahçesinde "Kesinlikle ölmezsiniz" duyurusu, canın ölümsüzlüğüne ilişkin verilen ilk vaazdır. Ne var ki

sadece Şeytan'ın yetkisine dayanan bu duyuru, insanların büyük çoğunluğu tarafından vaaz edilmekte ve kabul edilmektedir. Tanrı'nın, "Suç işleyen can, ölecek olan *odur*" hükmü, çarpıtılmış ve suç işleyen canın sonsuza dek yaşayacağı şeklinde sunulmuştur (Hezekiel 18:20). Eğer günaha düşen insana yaşam ağacına yaklaşma izni verilseydi, günah ölümsüzleştirilmiş olacaktı. Ancak Adem'in ailesinden tek bir kişinin bile yaşam veren meyveden almasına izin verilmedi. Bu yüzden ölümsüz bir günahlı yoktur.

Şeytan, günaha düşüşten sonra insanın doğal ölümsüzlüğüne ilişkin inancı ortaya attı. Birçok kişinin bu yanılgıyı kabul etmesini sağladıktan sonra günahkarların acılar içinde sonsuza dek yaşayacaklarını da öğretti. Böylece, karanlıklar prensi, Tanrı'yı intikamcı bir zalim olarak tanıtmaktadır. Tanrı'nın kendisini hoşnut etmeyen insanları cehenneme tıktığını ve sonsuz alevlerde kıvrandırdığını, bundan da tatmin olduğunu söylemektedir. Böylece Şeytan, kendisini insanlığın gerçek Yardımcısı olarak göstermektedir. Zalimlik Şeytan kaynaklıdır. Tanrı ise sevgidir. Şeytan insanı günahla ayartan ve elinden geldikçe onu mahveden düşmandır. Kötülerin sonsuza dek yanan bir cehennemde azap çekmesi sevgiye, merhamete ve adalete ne denli ters düşmektedir! Kısacık dünya yaşamlarının günahları için Tanrı yaşadığı sürece işkence görecekleri öğretisi ne kadar korkunçtur!

Tanrı'nın Sözünde böyle bir öğretiş nerede bulunabilir? Sağ-duyulu insanlığın duyguları vahşilerin zalimliğiyle mi değişti-rilmelidir? Hayır, böyle bir öğretiş Tanrı'nın Kitabında yoktur. "Varlığım hakkı için, Rab'bin sözü, kötünün ölümünden değil, ancak kötü adamın yolundan dönüp yaşamasından zevk alırım; dönün, kötü yollarınızdan dönün; çünkü niçin ölesiniz, ey İsrail evi?" (Hezekiel 33:11).

Tanrı aralıksız işkencelere tanık olmaktan zevk mi alır? Alev-lerde yaktığı insanların çığlıklarından ve acılarından hoşnut mu olur? Bu korkunç gürültüler, Sınırsız Sevgi'nin kulaklarına müzik gibi mi gelmektedir? Ah, ne korkunç bir küfür! Günahın varlığını çağlar boyunca uzatmak Tanrı'yı yüceltmez.

Sonsuz işkence masalı

Sonsuz işkence öğretisi sayesinde çok kötülük yapılmıştır. Sevgiyle, iyilikle dolu olan Kutsal Kitap inancı, batıl inançlarla kararmış ve dehşetle örtülmüştür. Şeytan, Tanrı'nın karakterini sahte renklerle çizmiştir. Bu yüzden merhametli Yaratıcımızdan korkulmakta ve hatta nefret edilmektedir. Kürsülerden öğretilen Tanrı'ya ilişkin korkutucu görüşler, milyonlarca insanı kuşkucu ve tanrıtanımaz yapmıştır.

Sonsuz işkence, Babil'in uluslara içirdiği şaraptır; sahte öğ-retilerden biridir (Esinleme 14:8; 17:21). Mesih'in hizmetkarları, bu safsatayı, sahte sept gibi Roma'dan almışlardır. Tanrı'nın Sözüne sırt çevirirsek ve atalarımız öğretti diye sahte öğretileri kabul edersek, Babil'in mahkumiyetine ortak oluruz, O'nun şarabından içeriz.

Başka bir sınıf da tam tersi bir yanılgıya düşmüştür. Kutsal Yazının Tanrı'yı, sadece sevgi ve merhametten oluşan bir varlık olarak tanıttığını öne sürürler; O'nun kendi

yaratıklarını sonsuz bir cehennemde yakacağına inanamazlar. Canın ölümsüz olduğunu düşündüklerinden, bütün insanlığın kurtulacağı sonucuna varırlar. Bu görüşe göre, bencil zevkler peşinde koşarak Tanrı'nın buyruk-larına sırt çeviren günahlı insan, buna rağmen O'nun beğenisini kazanabilir. Sözde Tanrı'nın merhametini temel alan böyle bir öğreti, O'nun adaletini göz ardı etmekte ve benliğin işlerine mey-dan vermektedir.

Evrensel kurtuluş kutsal yazıya uygun değildir

Evrensel kurtuluşa inananlar, ayetlerle çelişkiye düşmektedir. Mesih'in hizmetkarı olduğunu söyleyen kişiler, yılanın Aden bahçesindeki, "Kesinlikle ölmezsiniz" sözlerini tekrarlamaktadır. "Gözleriniz açılacak, iyiyle kötüyü bilerek Tanrı gibi olacaksınız" yalanını devam ettirmektedir. En kötü günahkarların - katillerin, hırsızların ve zina yapanların - öldükten sonra sonsuz mutluluğa kavuşacağını duyurmaktadır. Benlik düşkünlüğünü teşvik eden ne hoş bir masal!

Eğer insanların öldükleri anda doğrudan doğruya gökyüzüne göçtükleri doğruysa, o zaman yaşamdan çok ölümü isteyelim. Bu inancın yönlendirdiği birçok kişi yaşamlarına son verdiler. Sorunlar ve hayal kırıklıkları altında ezilerek yaşam bağını koparmak ve sonsuz dünyanın mutluluğuna uçmak çok kolaydır.

Tanrı, yasasını çiğneyen kişileri cezalandıracağına ilişkin Sözünde yeteri kadar kanıt sunmaktadır. Günahkara adaletle yaklaşması acaba merhametine ters düşmek mi olacaktır? Mesih'in çarmıhına bakın. Tanrı Oğlunun ölümü, 'günahın ücretinin ölüm' olduğuna tanıklık etmektedir (Romalılar 6:23). Tanrı yasasının her çiğnenişi, karşılığını bulmalıdır. Günahsız Mesih, insanlık uğruna günah olmuştur. Günahların yükünü taşımış, Baba'nın yüzünü gözden kaybetmiş, yüreği kırılmış ve can vermiştir. Bunları bütün günahkarların kurtulması için yapmıştır. Sunulan bu kefaretten pay almayı reddeden her can, kendi günahının sonucuna katlanacaktır.

Koşullar belirleniyor

"Bana, 'Tamam!' dedi. 'Alfa ve Omega, başlangıç ve son ben'im. Susamış olana, yaşam suyunun pınarından karşılıksız olarak su vereceğim. Galip gelen bunları miras alacak. Ben ona Tanrı olacağım, o da bana oğul olacak" (Esinleme 21:6,7). Koşullar be-lirlenmektedir. Miras almak için günahı alt etmeliyiz.

"Ama kötü, Tanrı'dan korkmadığı için iyilik görmeyecek, gölge gibi olan ömrü uzamayacaktır" (Vaiz 8:13). Günahkar kişinin du-rumu şöyle tanımlanmaktadır: "İnatçılığından ve tövbesiz yüreğinden dolayı Tanrı'nın adil yargısının açıklanacağı gazap günü için kendine karşı gazap biriktiriyorsun. Tanrı, 'herkese, yaptıklarının karşılığını verecektir.'..Kötülük yapan her insana sıkıntı ve elem verecek" (Romalılar 2:5,6,9).

"Şunu kesinlikle bilin ki, hiçbir ahlaksızın, pisliğe düşkün olanın ya da putperest demek olan açgözlü kişinin, Mesih'in ve Tanrı'nın Egemenliğinde mirası yoktur." "Kaftanlarını

yıkayan ve böylelikle yaşam ağacından yemeye hak kazanarak kapılardan geçip kente girenlere ne mutlu! Aşağılık köpekler, büyücüler, cinsel ahlaksızlıkta bulunanlar, adam öldürenler, puta tapanlar ve yalanı sevip hile yapanların hepsi dışarıda kalacaklar" (Efesliler 5:5, Esinleme 22:14,15).

Tanrı günahla uğraşma yöntemini insana bildirmiştir. "Rab... yok eder kötülerin hepsini." "Ama baş kaldıranların hepsi yok olacak, kötülerin kökü kazınacak" (Mezmurlar 145:20; 37:38). Tanrısal yönetimin yetkisi isyanı bastıracak, Tanrı'nın adaleti kötülere karşılık verecektir. Bu öğreti Tanrı'nın merhametli ve şefkatli karakterine uyum sağlamaktadır.

Tanrı kendi isteğini zorla kabul ettirmez. Köle gibi itaatten hoşlanmaz. Elleriyle yarattığı varlıkların kendisini, sevilmeye layık olduğu için sevmelerini ister. Kendi bilgeliğini, adaletini ve iyiliğini kavrayabilecek akılları olduğundan söz dinleyeceklerini umar.

Tanrısal yönetim ilkeleri Kurtarıcı'nın, "Düşmanını sev" buyruğuyla uyum içindedir (Matta 5:44). Tanrı evrenin ve hatta yargısına uğrayanların iyiliği için kötüleri yargılar. Onları sevgisinin belirtileriyle kuşattığı ve merhametlerini sunduğu halde, sevgisini hor görmüşler, yasasını boşa çıkarmışlar ve şefkatini reddetmişlerdir. Sürekli O'nun armağanlarını aldıkları halde, vereni gücen-dirirler. Rab onların sapkınlığına uzun bir süre boyunca katlanır; ama bu asileri kendi yanına zincirleyip isteğini zorla mı yaptıracaktır?

Gökyüzüne girmeye hazırlıksız

Önderleri olarak Şeytan'ı seçen insanlar, Tanrfnın huzuruna girmeye hazırlıksızdırlar. Gurur, aldanış, zalimlik ve benliğe ait işler onların karakterlerini belirlemiştir. Böyle insanlar gökyüzüne girip yeryüzündeyken nefret ettikleri kişilerle sonsuza dek birlikte yaşayabilirler mi? Gerçek asla bir yalancıyla bağdaşmayacak, yumuşaklık kendine duyulan saygıyı asla tatmin etmeyecek, paklık kirliliği kabullenmeyecek, sevgi bencilliğe çekici gelmeyecektir. Gökyüzü, bencilce çıkarlara adanmış olanlara ne sunabilir ki?

Yürekleri gerçeğin ve kutsallığın Tanrısına karşı nefretle dolmuş kişiler, göksel orduyla birleşip onların övgü ezgilerini nasıl söyleyebilir ki? Onlara yıllarca prim verildi, ama zihinlerini paklığı sevmek üzere eğitmediler. Gökyüzünün dilini asla öğrenmediler. Artık çok geçtir.

Tanrı'ya isyanla dolu bir yaşam, onları gökyüzünden yoksun bırakmıştır. Göğe girerlerse, oranın paklığı ve esenliği onlar için bir işkence olacaktır; Tanrı'nın yüceliği onları yakıp tüketecektir. O kutsal yerden kaçıp yıkımı kucaklamak isteyecekler, kendilerini kurtarmak için can veren Kişi'den yüzlerini gizleyeceklerdir. Kötülerin sonu kendi seçimleriyle belirlenmiştir. Onların göğe alınmamaları hem kendi istekleriyle hem de Tanrı'nın adaleti ve merhametiyle olmuştur. Tıpkı tufanın suları gibi o büyük günün alevleri, Tanrı'nın kötülere ilişkin hükmünü açıklamaktadır. Onlar iradelerini isyan etmek amacıyla kullanmışlardır. Yaşam sona erdiğinde, suçtan itaate ve nefretten sevgiye dönmek için artık çok geç kalınmıştır.

Günahın ücreti

"Çünkü günahın ücreti ölüm, Tanrı'nın armağanı ise Rabbimiz Mesih İsa'da sonsuz yaşamdır." Doğruların mirası yaşam, kötülerin mirası ölümdür. 'İkinci ölümün' karşısında sonsuz yaşam vardır (Romalılar 6:23; bkz. Esinleme 20:14).

Adem'in günahının sonucunda ölüm bütün insanlığa yayılmıştır. Herkes mezara inmektedir. Kurtuluş tasarısının bir parçası olarak herkes mezardan çıkacaktır: "Hem doğru kişilerin hem doğru olmayanların ölümden dirileceğine dair Tanrı'ya ümit bağlamışımdır." "Herkes nasıl Adem'de ölüyorsa, herkes Mesih'te yaşama kavuşacak." Ancak dirilenler arasında bir sırmflandırmaya gidile-cektir. "Mezarda olanların hepsinin O'nun sesini işitecekleri saat geliyor. Ve onlar mezarlarından çıkacaklar. İyilik yapmış olanlar yaşamak, kötülük yapmış olanlar yargılanmak üzere dirilecekler" (Elçilerin İşleri 24:15; l.Korintliler 15:22, Yuhanna 5:28,29).

İlk diriliş

"Gelecek çağa ve ölülerin dirilişine erişmeye layık görülenler... 'mutlu ve kutsaldır.'" "İkinci ölümün bunların üzerinde hiçbir yetkisi yoktur" (Luka 20:35; Esinleme 20:6). Ancak tövbe ve iman yoluyla bağışlanmayan insanların günahın ücretini ödemeleri ve işlerine göre cezalandırılmaları gerekecektir. Böyleleri ikinci ölüme maruz kalacaklardır.

Tanrı'nın günahkarı günahlarından kurtarması olanaksız oldu-ğundan onu işlediği suçlarla birlikte ortadan kaldıracaktır. "Yakında kötünün sonu gelecek, yerini araşan da bulunmayacak. Bütün uluslar da öyle içecekler. İçip içip yok olacaklar, hiç var olmamış gibi" (Mezmurlar 37:10; Ovadya 16). Onlar ümitsiz ve sonsuz bir mahvoluşa gömüleceklerdir.

Günahın sonu böyle gelecektir. "Ulusları azarladın, kötüleri yok ettin, sonsuza dek adlarını sildin. Yok olup gitti düşmanlar sonsuza dek, kökünden söktün kentlerini, anıları bile silinip bitti" (Mezmurlar 9:5,6). Yuhanna'nın Esinleme'de işittiği evrensel övgü ezgisi, hiç bozulmamaktadır. Çünkü sonsuz işkenceye katlandıkları için Tanrı'ya söven kaybolmuşlar olmayacaktır. Cehennemdeki sefillerinin acı çığlıkları, kurtulmuş olanların ezgilerini bozmayacaktır.

Ölümsüzlük yanılgısının üzerine bir de ölümde bilinçlilik öğretisi gelmektedir. Sonsuz işkence gibi bu da Kutsal Yazıya, sağduyuya ve insanca duygularımıza aykırıdır.

Popüler inanca göre gökyüzündeki kurtulmuş olanlar, yeryüzündeki her şeyin farkında olacaklardır. Peki ama yaşayanların sorunlarını bilen, onların yaşamın kederleriyle, acılarıyla ve hayal kırıklığıyla mücadele ettiklerini gören ölüler nasıl mutlu olacak-lardır? Bedeni ölen tövbesiz canın, hemen cehennemin alevlerine atıldığına inanmak ne korkunçtur!

Kutsal Yazılar ne diyor? İnsan ölümde bilinçli değildir: “O son soluğunu verince toprağa döner, O gün tasarıları da biter.” “Çünkü yaşayanlar öleceğini biliyor, ama ölüler hiçbir şey bilmiyor Artık onlar için ödül yoktur, anıları bile unutulmuştur.” “Çünkü ölüler ülkesi seni övemez, yüceltemez seni ölüm. Mezara inenler senin gerçeğine ümit bağlayamazlar.” “Çünkü ölüler arasında kimse seni anmaz. Kim şükür sunar sana ölüler diyarında?” (Mezmurlar 146:4; Vaiz 9:5,6; İşaya 38:18,19; Mezmurlar 6:5).

Petrus Pentikost gününde şöyle ilan etti: “Kardeşler, size açıkça söyleyebilirim ki, büyük atamız Davut öldü, gömüldü, mezarı da bugüne dek yanı başımızda duruyor.” “Davut kendisi göklere çıkmadığı halde...” (Elçilerin İşleri 2:29,34). Davut’un dirilişe kadar mezarda kalacak olması, doğruların ölür ölmez cennete gitmediğini gösteriyor.

Pavlus şöyle demişti: “Ölüler gerçekten dirilmezlerse, Tanrı Mesih’i de diriltmemiştir. Ölüler dirilmezlerse, Mesih de dirilmemiştir. Mesih dirilmemişse, imanınız yararsızdır ve siz hala günahlarınız içindesiniz. Buna göre Mesih’e ait olarak ölmüş olanlar da mahvolmuşlardır” (1 .Korintliler 15:16-18). 4000 yıldır ölen doğrular hemen gökyüzüne gidiyorsa, Pavlus nasıl ‘Mesih’e ait olarak ölmüş olanlar da mahvolmuşlardır’ diyebiliyor?

İsa öğrencilerinden ayrılmak üzereyken onların yakında kendisiyle birlikte olacaklarını söylemedi; bunun yerine şöyle dedi: “Babamın evinde yaşanacak çok yerler vardır. Öyle olmasa size söylerdim. Çünkü size yer hazırlamaya gidiyorum. Gider ve size yer hazırlarsam, siz de benim bulunduğum yerde olasınız diye yine gelip sizi yanıma alacağım” (Yuhanna 14:2,3). Pavlus, ileride gerçekleşecek zamanlardan söz ederken şöyle diyor: “Rab’bin kendisi, bir emir çağrısıyla, baş meleğin seslenmesiyle ve Tanrı’nın borazanıyla gökten inecek. Önce Mesih’e ait ölüler dirilecek. Ondan sonra biz yaşamakta olanlar, diri kalmış olanlar, onlarla birlikte Rab’bi havada karşılamak üzere bulutlar içinde alınıp götürüleceğiz. Böylece sonsuza dek Rab’le birlikte olacağız. İşte birbirinizi bu sözlerle teselli edin” (1 .Selanikliler 4:16-18). Rab geldiğinde mezarların zincirleri kırılacak ve Mesih’teki ölüler sonsuz yaşama kavuşacaktır.

Herkes kitaplarda yazılan şeylere göre yargılanacak ve kendi işlerine göre ödüllendirilecektir. “Çünkü dünyayı, atadığı Kişi aracılığıyla adaletle yargılayacağı günü saptamıştır. Bu Kişi’yi ölümden diriltmekle bunun güvencesini herkese vermiştir.” “İşte, Rab herkesi yargılamak üzere kutsalların onbinlercesiyle geliyor. Tanrı yoluna aykırı olup tanrısızlıkta yapılan tüm işlerden ve tanrısız günahkarların kendisine karşı söylediği tüm haşin sözlerden ötürü Rab, bütün insanlara suçluluklarını gösterecektir” (Elçilerin İşleri 17:31; Yahu- da 15).

Peki ama ölüler zaten gökyüzünden zevk alıyorlarsa ya da cehennemin alevlerinde zaten kıvranıyorlarsa, neden gelecekte bir yargıya gerek vardır ki? Tanrı’nın sözü sıradan zihinlerce anlaşı- labilmelidir. Hangi zihin bu kuramda bilgelik ya da adalet bulabilir ki? Doğrular çağlardan beri Tanrı’nın huzurundaysa, nasıl şu övgüyü işiteceklerdir? “Aferin, iyi ve güvenilir köle! ...Gel, efendinin şenliğine katıl!” Kötüler Yargıç’tan şu hükmü işitmek

için işkenceden mi çağrılacaktır? “Ey lanetliler, çekilin önümden... sönmez ateşe yollanın!” (Matta 25:21,41).

Canın ölümsüzlüğü kuramı, Roma’nın putperestlerden edindiği sahte öğretilerden biriydi. Luther daha sonra bu öğreti hakkında, ‘Roma’ya ait canavarca masallardan biri’ nitelemesini yapmıştır1 Kutsal Kitap’a göre ölüler dirilişe kadar uyuyacaktır.

Ne mutlu yorgun doğrulara! İster uzun ister kısa olsun, zaman onlar için sadece bir an gibidir. Onlar uyurlar ve Tanrı’nın borazanıyla görkemli ölümsüzlüğe kavuşmak üzere uyanırlar. “Evet, borazan çalınacak, ölüler çürümez olarak dirilecek ve biz de değiştirileceğiz... Çürüyen ve ölümlü olan varlığımız çürümezliği ve ölümsüzlüğü giyinince, ‘Ölüm yok edildi, zafer kazanıldı!’ diye yazılmış olan söz yerine gelecektir” (1 .Korintliler 15:52-54),

Uykudan kalkanlar, bıraktıkları yerden düşünmeye başlarlar. Son duyguları ölüm sancısıdır; mezarın gücüne gömüldüklerini hissetmişlerdir. Mezardan kalktıkları zaman, ilk güzel düşünceleri şu olacaktır: “Ey ölüm, zaferin nerede? Ey ölüm, dikenin nerede?” (1.Korintliler 15:55).

Bölüm 34 — Ölüler Bizimle Konuşabilir mi?

İlk önce putperest felsefeden ve imandan dönüşün karanlığından alınan doğal ölümsüzlük öğretisi, Hıristiyan inancına sızmıştır; "Ölüler hiçbir şey bilmiyor" gerçeğini bastırmıştır (Vaiz 9:5). Büyük çoğunluk ölülerin ruhlarının, 'kurtuluşu miras alacaklara gönderilen görevli ruhlar' olduğuna inanmaktadır (İbraniler 1:14).

Ölülerin ruhlarının yaşayanlara hizmet etmek amacıyla geri döndüğü inancı, çağdaş ruhçuluğun yolunu açmıştır. Eğer ölülerin, daha öncesine kıyasla çok daha fazla bilgileri varsa, neden yeryüzüne dönüp yaşayanları eğitmesinler ki? Ölülerin ruhları, yeryüzündeki dostlarının çevresinde dönüp duruyorsa, neden onlarla iletişim kurmasınlar ki? İnsanın ölümde bilinçli olduğuna inananlar, yücelmiş ruhların getirdiği 'tanrısal inancı' nasıl reddedebilir ki? Böylece, Şeytan'ın çalışması için kutsal sanılan bir yol açılmıştır. Günahlı melekler, ruhlar dünyasından gelen haberciler kisvesine bürünmüşlerdir.

Kötülüğün önderi, yeryüzünden ayrılan dostların görünümünü canlandırma gücüne sahiptir. Çok yetkin bir sahtekarlıkla inanılmayacak bir benzerlik oluşturulur. Birçok kişi, sevdiği insanların gökyüzünde hoşnut oldukları güvencesiyle teselli bulurlar. Her-hangi bir tehlike hissetmeden, 'aldatıcı ruhlara ve cinlerin öğreti-lerine' kulak verirler (1 .Timoteyus 4:1).

Mezara hazırlıksız gidenler, gökyüzünde mutlu ve rahat olduklarını söylerler. Ruhlar dünyasından gelen ziyaretçiler bazen doğru çıkan uyarılar da verirler. Sonra, daha büyük bir güven kazandıkça, Kutsal Yazılara aykırı öğretilerini sunmaya başlarlar. Bazen bazı gerçekleri söylemeleri ve gelecekteki olayları önceden bildirmeleri, onlara güvenilirlik kazandırır ve sahte öğretişleri yutturmalarına yardımcı olur. Tanrı'nın yasası bir kenara bırakılır, gerçeğin Ruhu hor görülür. Ruhlar Mesih'in tanrısallığını inkar ederler ve kendilerini Yaratıcı'yla aynı düzeyde gösterirler.

Bazı durumlarda sahtekarlık yapılmakta ise de, kötü meleklerin doğrudan işlemesinin sonucunda doğaüstü güç gösterilerine tanık olunur. Birçok kişi ruhçuluğun insan sahtekarlığı olduğunu düşünmektedir. Ancak doğaüstü güçle karşılaştıklarında bunu red-dedemeyeceklerini görürler. Böylece aldanırlar ve bunun Tanrı'nın gücü olduğunu sanırlar.

Firavun'un büyücüleri, Şeytan'ın yardımıyla Tanrı'nın işlerini taklit ettiler (Bkz. Çıkış 7:10-12). Pavlus'a göre "Rab'bin gelişinden önce, yasa tanımaz adam ortaya çıkacak. O, her türlü mucizede, yanıltıcı belirtilerle harikalarda ve mahvolanları aldatan her türlü kötülükte sergilenen Şeytan'ın etkinliğiyle gelecek" (2.Selanikliler 2:9,10). Yuhanna şöyle yazıyor: "İnsanların gözü önünde, gökten ateş yağdıracak kadar büyük mucizeler yapıyordu. Birinci canavarın adına yapmasına izin verilen mucizeler sayesinde, yeryüzünde yaşayanları saptırdı" (Esinleme 13:13,14). Burada sözü edilen şey yalnızca sahtekarlık değildir. İnsanlar Şeytan'ın elçileriyle yapılan mucizelerle aldatılmaktadır.

Şeytan, aydınlara çekici gelmektedir

Karanlıklar önderi, yüksek sınıftan kültürlü kişilere ruhçuluğu daha yüce ve düşünsel özelliklerle sunmaktadır. Onları büyüleyici görüntülerle ve sevgiyle dolu hoş resimlerle aldatmaktan zevk alır. İnsanları, kendi bilgelikleriyle gururlanmaya ve Sonsuz Olan'ı yüreklerinde küçümsemeye yönlendirir.

Şeytan Aden bahçesinde Havva'nın gözünü boyadığı gibi, benliği yüceltme hırsıyla şimdi de insanlığın gözünü boyamaktadır. 'İyi ve kötüyü bilerek Tanrı gibi olacaksınız' demektedir (Yaratılış 3:5). Ruhçuluk, insanın Tanrı olmaya doğru ilerlediğini söyler. Tahtın kişinin içinde bulunduğunu, her adil ve yetkin varlığın Mesih olduğunu ilan eder.

Böylece Şeytan, insanın günahlı doğasını, kendisinin yargılanacağı tek ölçek olarak kabul ettirmeyi başarmıştır. Bu yukarı değil aşağı doğru bir ilerlemedir. İnsan asla daha yüksek bir paklık ve iyilik standardına ulaşmayacaktır. Eğer en yüksek ideali benliği olursa, daha yüksek bir noktaya asla çıkamayacaktır. İnsanı tek yü-celtebilecek olan, Tanrı'nın lütfudur. Kendi başına bırakılan insan tepe taklak düşecektir.

Ruhçuluk benliğe ait zevkleri teşvik etmektedir

Benliğin işlerine dalanlar, zevk peşinde koşanlar ve cinselliği yüceltenler için ruhçuluk daha az sinsi bir kisve sunar. İnsanlar ruhçuluğun daha ileri durumlarının kendi eğilimleriyle uyuştuğunu fark ederler. Şeytan her kişinin işlemeye eğilimli olduğu günahları dikkate alır; sonra da bu eğilimlerin boş kalmaması için çaba gösterir. Bedensel, zihinsel ve ahlaksal gücü zayıflatarak insanları ayartır. Tutkuları kullanıp insan doğasını hayvansallaştırarak binlerce kişiyi mahveder. Bu işlevin tamamlanması için de, ruhlar, 'gerçek bilginin insanı, yasanın üzerine çıkardığını' öğretirler. "Varolan her şeyin doğru olduğunu, Tanrı'nın kimseyi mahkum etmediğini ve tüm günahların masum olduğunu" söylerler. Böylece insanlar, arzunun en yüce yasa olduğuna, özgürlüğün haklarının bulunduğuna ve insanın yalnızca kendisine karşı sorumlu olduğuna inanırlar. O halde bu kadar çok çürümüşlüğe nasıl şaşabiliriz? İnsanlar şehvetin gereklerini hevesle yerine getiriyorlar. Şeytan, Mesih'i izlediğini söyleyen binlerce kişiyi kendi ağına atıyor.

Ne var ki Tanrı, bu tuzağı keşfetmeye yetecek kadar ışık sağlamıştır. Ruhçuluğun temeli Kutsal Yazılarla savaş halindedir. Kutsal Kitap ölülerin hiçbir şey bilmediklerini, onların düşüncelerinin yok olduğunu, yeryüzünde yaşayanların sevinçlerine ve ke-derlerine ortak olmadıklarını göstermektedir.

Üstelik Tanrı, ölülerin ruhlarıyla iletişim kurulmasını yasaklamıştır. Öbür dünyadan gelen ruhların, Kutsal Kitap tarafından 'cinlerin ruhları' olduğu söylenmektedir (Bkz. 25:1-3; Mezmurlar 106:28; 1.Korintliler 10:20; Esinleme 16:14). Onlarla uğraşmak ölümle cezalandırılırdı (Levililer 19:31; 20:27). Ne var ki ruhçuluk, bilimsel çevrelere girmiş, kiliseleri işgal etmiş, yürütme organlarını etkilemiş ve hatta kralların avlularında bile yer etmiştir.

Şeytan insanların en aşağılık olanlarını gökyüzündeymiş gibi göstererek dünyaya şöyle diyor: "Tanrı'ya ve Kutsal Kitap'a ister inanın ister inanmayın, ama canınız nasıl isterse, öyle yaşayın; gökyüzü evinizdir." Oysa Tanrı'nın Sözü şöyle karşılık vermektedir: "Kötüye iyi, iyiye kötü diyenlerin, karanlığı ışığın yerine, ışığı karanlığın yerine koyanların, acıya tatlı, tatlıya acı diyenlerin vay haline!" (İşaya 5:20).

Kutsal kitap bir masal gibi tanıtılmaktadır

Yalancı ruhlar tarafından canlandırılan elçiler, yeryüzünde yazdıkları şeylerle çelişki içine düşürülmektedir. Şeytan Kutsal Kitap'ın bir masal olduğunu, insanlığın çocukluk dönemine uygun düştüğünü ama artık modasının geçtiğini dünyaya yutturmaktadır. Kendisini ve izleyicilerini yargılayacak olan Kitaba gölge düşür-mektedir; dünyanın Kurtarıcısının sıradan bir insan olduğunu öne sürmektedir. Mucizeler yapan insanlar, Kurtarıcımızın yaşamında mucizevi bir şey olmadığını anlatmaktadırlar. Kendi mucizelerinin Mesih'in mucizelerini aştığını söylemektedirler.

Ruhçuluk artık Hıristiyan kisvesine bürünmektedir. Şu anki biçimi daha tehlikeli, daha sinsi ve aldatıcıdır. Çünkü Mesih'i ve Kutsal Kitap'ı kabul ettiğini söylemekte, böylece yeniden doğmamış yüreği aldatmaktadır. Sevgiye Tanrı'nın başlıca sıfatı olarak dayanılmakta, ama sevgi hoş bir duygusallık olarak görülmektedir. Tanrı'nın günahı yadsımakta olduğu ve kutsal yasasının gerekleri gözden gizlenmektedir. Masallar insanların, Kutsal Kitap'ı iman temeli olarak kabul etmesine neden olmaktadır. Mesih eskisi gibi reddedilmekte, ama bu aldanışın farkına varılmamaktadır.

Ruhçuluğun aldatıcı gücünü kavrayan çok az sayıda insan vardır. Birçokları sadece merak gidermek için ruhçulukla oynarlar. Ruhların denetimine boyun eğdiklerini fark etseler dehşete kapılırlardı. Ancak yasak bölgede gezinmeye devam ediyorlar. Mahvedici de onların isteğiyle gücünü gösteriyor. İnsanlar zihinlerini bir kez Şeytan'ın yönlendirişine sunduklarında, O'nun tarafından tutsak alınırlar. Bu canları sadece, içten dualara karşılık olarak Tanrı'nın gücü özgür kılabilir.

Günahlarını bilerek sürdürenler, Şeytan tarafından ayartılmaya kapı açmaktadır. Böylece kendilerini Tanrı'dan ve O'nun meleklerinden ayırmakta ve savunmasız kalmaktadırlar.

"Kimileri size, 'Fısıldaşıp mırıldanan medyum ve ruhçulara danışın' derse, 'Halk yaşayanlar için Tanrı'ya, ölülere mi danışır' diye sorun. Tanrı'nın yasasına ve kutsal sözüne göre konuşmaz-larsa onlar için hiç tan olmayacak" (İşaya 8:19,20).

İnsanlar, insan doğasını ve ölülerin durumunu içeren gerçeği kabul etmeye istekli olsalardı, ruhçuluktaki Şeytan'ın gücünü ve yalancı harikaları göreceklerdi. Ancak kalabalıklar gözlerini ışığa kapatmakta, Şeytan da onların çevresinde ağlarını örmeye devam etmektedir. "Mahvolanlar, gerçeği sevmeye ve böylece kurtulmaya yanaşmadıklarından mahvoluyorlar. İşte bu nedenle Tanrı, yalana kanmaları için onların üzerine yanıltıcı bir güç gönderiyor" (2.Selanikliler 2:10,11).

Ruhçuluğa karşı duranlar, Şeytan'a ve O'nun meleklerine saldırmaktadırlar. Şeytan, göksel melekler tarafından geri çekilmedikçe, hiçbir şekilde yenilgiye uğramayacaktır. Kutsal Yazıları aktarabilmekte ve öğretişlerini çarpıtmaktadır. Bu tehlikeli çağda yaşayanlar Kutsal Yazının tanıklığını anlamalıdırlar.

Akrabalarımızı ya da arkadaşlarımızı canlandıran cinler, bizim sıcak duygularımıza seslenecek ve mucizeler yapacaklardır. Ölülerin bir şey bilmediklerine ve görünenlerin cinler olduğuna ilişkin Kutsal Kitap gerçeğiyle onlara karşı durmalıyız.

İmanları Tanrı'nın Sözüne dayanmayan insanlar, aldanacak ve yenik düşecektir. Şeytan, doğruluktan uzak her türlü hileyle işlev görecek ve aldatma yollarını artıracaktır. Ancak gerçeğin bilgisini arayanlar ve söz dinleme yoluyla canlarını paklayanlar Tanrı'nın gerçeğinde sığınak bulacaklardır. Kurtarıcı, kendisine güvenen bir canın Şeytan tarafından yenilmesine izin vermeyecek, gerektiğinde halkını korumak için gökten meleklerini gönderecektir. Günahkarlar için cezanın olmadığını düşünerek kendilerini avutanlar, sıkıntı gününde sığınak bulmak üzere Gökyüzünün sunduğu gerçekleri reddedenler, Şeytan'ın sunduğu yalanları kabul edecekler ve ruhçuluğun aldatıcılığına kapılıp gideceklerdir.

Alaycılar, kurtuluş tasarısına ve gerçeği reddedenlerin alacağı cezaya ilişkin Kutsal Yazı bildirilerini hor görmektedirler. Gerçeği reddedenler, batıl inançları, dar ve zayıf zihinlere Tanrı'nın yasasının gerekleri gibi kabul ettirmektedir. Ayartıcıya öylesine teslim olmuşlar, O'nunla öyle sıkı birleşmişler ve öyle yakınlaşmışlardır ki, O'nun tuzağından özgür olmak için herhangi bir eğilim-leri yoktur.

Şeytan'ın işlevinin temeli, Aden bahçesinde Havva'ya verilen güvenceyle atılmıştır; "Kesinlikle ölmezsiniz. Çünkü Tanrı biliyor ki, o ağacın meyvesini yediğinizde gözleriniz açılacak, iyiyle kötüyü bilerek Tanrı gibi olacaksınız" (Yaratılış 3:4,5). O'nun en üstün hileleri, zamanın sonuna yaklaşırken sergilenecektir. "Peygamberin ağzından kurbağaya benzer üç kötü ruhun çıktığını gördüm. Bunlar, mucizeler yapan cinlerin ruhlarıdır" (Esinleme 16:13,14).

Tanrı'nın Sözüne iman yoluyla O'nun gücü tarafından koru-nan kişilerin dışında kalan tüm yeryüzü, bu aldanışla sürüklenip gidecektir. İnsanlar, ölümcül bir güvenlik duygusuyla uyutulmaktadır. Tanrı'nın gazabıyla uyanacaklardır.

BÖLÜM 35 — VICDAN ÖZGÜRLÜĞÜ TEHDIT EDILMEKTEDIR

Katoliklik şu anda önceki yıllara oranla çok daha büyük bir beğeniyle kabul görmektedir. Katolik inancının etki kazandığı ülkelerde, aslında o kadar da çok farklı yönümüz olmadığı vurgulanarak zemin alınmakta, tarafımızdan birazcık ödün verilerek Roma'yı daha iyi anlayacağımız söylenmektedir. Eskiden Protestanlar çocuklarına, Roma'yla uyuşmanın Tanrı'ya itaatsizlik olduğunu öğretirlerdi. Ama şu anda söylenen duygusal şeylerin niteliği ne denli farklıdır!

Papalığı savunanlar, kilisenin kötülendiğini, şu anki durumunun geçmişteki karanlık ve cahillik dönemlerine bakılarak değerlendirilemeyeceğini öne sürmektedir. Kilisenin o dönemlerdeki korkunç zalimliği, karanlık çağların barbarlığına bağlanmaktadır.

Bu kişiler Roma'nın öne sürdüğü kusursuzluk iddialarını yoksa unuttular mı? Roma, kilisenin asla hata yapmadığını ve Kutsal Yazılara göre asla hata yapmayacağını öne sürmektedir."

Papalık kilisesi, kusursuzluk iddialarını alsa geri almayacaktır. Laik hükümetlerin yasaları şimdi kaldırılsa, Roma eski gücüne kavuşacak, zulüm ve baskı dönemi yeniden geri gelecektir.

Roma Katolik topluluğunda gerçek imanlıların bulunduğu doğrudur. O kilisede binlerce kişi sahip oldukları ışık doğrultusunda Tanrı'ya en iyi hizmeti sunma çabası gösteriyor. Tanrı, bu canlara acıyan bir yumuşaklıkla bakıyor. Nitekim, karanlığı delip geçmek için ışık gönderecek ve birçokları O'nun halkıyla birlik olacaktır.

Ne var ki Roma, bir sistem olarak Mesih'in müjdesiyle eskisinden daha büyük bir uyum içinde değildir. Roma kilisesi yeryüzünün kontrolünü yeniden kazanmak ve Protestanlığın tüm işlerini bozmak için her türlü hileye başvurmaktadır. Katoliklik her yönde zemin kazanmaktadır. Kiliselerin çoğalan sayılarına bakın. Protestanlar tarafından korunan Katolik kolejlerine ve seminerlerine bakın. İngiltere'deki ayincilik akımına ve Katoliklerin saflarına geçenlere bakın.

Ödünler ve ayrıcalıklar

Protestanlar, papalığı korumuştur; papalık yanlılarının bile şaştığı ödünler ve ayrıcalıklar tanımıştır. İnsanlar Katolikliğin asıl karakterine gözlerini kapamaktadırlar. Oysa, tehlikeli düşmanın sivil ve dinsel özgürlüğe yönelik girişimlerine karşı durmalıdırlar.

Roma Kilisesi aldanış üzerine kuruludur; ancak kaba saba ve sakar bir aldanış değildir bu. Kilisenin dinsel toplantıları en etkileyici törenlerle süslüdür. Görkemli gösterileri ve şaşaalı ayinleri insanları büyülemekte, aklın ve vicdanın sesini kısmaktadır. Böylece insanların gözleri boyanır. Heybetli kilise binaları, tantanalı geçitler, altın sunaklar, değerli taşlarla bezeli türbeler, seçkin tablolar ve sanatsal heykeller güzellik sevgisine hitap

etmektedir. Müziğin eşi benzeri yoktur. Derin tonlu orgun zengin notaları, insanların melodileriyle birleşerek ulu katedrallerin sütunlu boşluklarını ve görkemli kubbeleri doldurmaktadır. Böylece insan zihni saygı ve korkuyla dolmaktadır.

Bu dışsal yücelik ve törensellik, günahla hasta olan canın özlemleriyle alay etmektedir. Mesih inancının böyle cazibelere ihtiyacı yoktur. Çarmıhtan yansıyan ışık, o denli pak ve sevecendir ki, asıl değerini artırmak için dışsal dekorlara gerek duymaz.

Şeytan, üstün sanat kavramlarını ve soylu zevkleri kullanarak insanların, canın ihtiyaçlarını unutmalarını ve yalnızca bu dünya için yaşamalarını sağlamaktadır.

Katolik tapınmasının debdebeli törenleri, birçok kişinin aldanmasına neden olan büyüleyici bir güce sahiptir. Sonuç olarak insanlar, Roma Kilisesinin gökyüzüne açılan kapı olduğuna inanmaya başlarlar. Yalnızca, ayaklarını gerçeğin temeline sağlam basanlar ve Tanrı'nın Ruhuyla yeniden doğmuş olanlar Katolikliğin etkisine karşı bağışıktırlar. Kalabalıkların arzuladığı şey, güçten yoksun bir tanrısallık görüntüsüdür.

Kilisenin günahları bağışlama hakkına sahip olduğu iddiası, Roma yanlılarını günah işlemek üzere serbest bırakmıştır. Ayrıca günah çıkarma düzeni, kötülüğe yol açmıştır. Günahlı insanın önünde eğilen ve yüreğinin gizli hayallerini itiraf edenler, kendi canlarını küçük düşürmektedirler. Yaşantısındaki günahları - kusurlu bir ölümlü olan - rahibe açanların karakteri kirlenir. Zihnindeki Tanrı düşüncesi, günahlı insanlığın benzeyişiyle yer değiştirir. Çünkü rahip, Tanrı'yı temsil etmektedir. İnsanın insana günah çıkarması, yeryüzünü kirleten kötülüklerin bir kaynağını oluşturmuştur. Benliğin zevkleri ardınca giden bir kişi için günahlarını başka bir ölümlüye itiraf etmek, canı Tanrı'ya açmaktan çok daha kolaydır. Günaha sırt çevirmek yerine onu başka bir kişiye çıkarmak, insan doğasının işine daha çok gelmektedir. Benliğe çul giydirmek, benliğin şehvetini çarmıha germekten daha kolaydır.

Çarpıcı bir benzerlik

Mesih'in ilk geldiği çağda yaşayan Yahudiler, yasayı gizlice çiğnerlerken, dışarıdan buyruklarına uyar gibi görünüyorlardı. Buyruklara, söz dinlemeyi ağır bir yük haline getiren ekler getiriyorlardı. Yahudiler yasaya saygı duyar gibi görünüyorlardı, Roma yanlıları da çarmıha...

Katolikler, kilise binalarına, sunaklarına ve giysilerine çarmıhlar takarlar. Çarmıh simgesi her yerde onurlandırılır ve yüceltilir. Ancak Mesih'in öğretişleri, anlamsız geleneklerin ve törenlerin altına gizlenmiştir. Vicdanı duyarlı insanlar kızgın bir Tanrı'nın gazabında titreyip dururken kilise görevlileri, benliğe ait lüks zevkler içinde yaşamaktadır.

Şeytan, Tanrı'nın karakterini, günahın doğasını ve asıl önem taşıyan konuları yanlış temsil etmek için sürekli çaba göstermektedir. O'nun safsataları insanlara günah işleme özgürlüğü tanır. Aynı zamanda yanlış Tanrı kavramlarıyla O'ndan korku duyulmasına ve

nefret edilmesine neden olmaktadır. Tanrısal sıfatlara ilişkin kavramları çarpıtarak, tanrısız ulusları, Tanrı'nın beğenisini kazanmak için kurbanlar sunmaları gerektiğine inandırmıştır. Çeşitli putperest uygulamalarla korkunç zalimlikler yapılmıştır.

Putperestlikle hıristiyanlığın birleşmesi

Roma Katolik Kilisesi, putperestlikle Hıristiyanlığı bağdaştırarak Tanrı'nın karakterini yanlış temsil etmiş ve zalimce uygulamalara başvurmuştur. İşkence gereçleri kullanarak öğretilerini yaymıştır. Kilise görevlileri, insanları öldürmeden en etkin şekilde işkence etmek için çeşitli yöntemler keşfetmişlerdir. İşkence edilen kişiler ölümü tatlı bir kurtuluş yolu olarak görmüşlerdir.

Roma yanlıları için kırbaç, açlık ve buna benzer bedeni aşağılama disiplinleri vardır. Gökyüzünün beğenisini kazanmak için Tanrı'nın, dünyadaki yolculuğu sırasında insanı kutsamak ve teselli etmek için verdiği bağları koparmak gerektiği öğretilmektedir. Milyonlarca kurban, Tanrı'yı kızdıracak diye diğer insanlara karşı duydukları her türlü hoş duyguyu ve düşünceyi bastırmak için bo-şuna ömür tüketmiştir.

Tanrı insanların üzerine bu ağır yüklerin hiçbirini yüklemiyor. Mesih, gökyüzüne ulaşmaları için kimsenin manastıra kapanmasını istemiyor. Sevginin bastırılması gerektiğini asla öğretmemiştir.

Papa Mesih'in temsilcisi olma iddiasındadır. Ancak Mesih, kendisine gökyüzünün Kralı olarak saygı göstermeyen insanları hapse tıkmış mıdır? Kendisini kabul etmeyenleri ölüme mahkum ettiği işitilmiş midir?

Roma Kilisesi şu anda dünyaya hoş yüzünü göstermekte, geçmişteki korkunç zalimlik örneklerini özürlerle gizlemektedir. Kendisini Mesih benzeri giysilerle örtmüş, ama aslında değişmemiştir. Geçmiş çağlardaki papalığın her ilkesi günümüzde de vardır. Karanlık çağlarda üretilen öğretilere hala bağlı kalınmaktadır. Pro-testanların şu anda onurlandırdığı papalık, Reform günlerinde hüküm süren papalığın aynısıdır.

Papalık kurumu, peygamberliğin son zamanlarda gerçekleşecek dediği imandan dönüştür (Bkz. 2.Selanikliler 2:3,4). Bukalemun görüntüsünün altında değişmeyen yılan zehiri vardır. Bin yıldan beri kutsalların kanıyla tarih yazmış olan bu güç, şimdi Mesih'in kilisesinin bir parçası olarak kabul edilecek midir?

Protestanlıktaki değişim

Protestan ülkelerinde Katolikliğin artık Protestanlıktan pek fazla farkı kalmadığı öne sürülmektedir. Bir değişim olmuştur; ama bu değişim papalıkta değildir. Katoliklik şu anda varolan Protestanlığa benzemektedir, çünkü reformcuların döneminden Protestanlık çok yozlaşmıştır.

Dünyanın beğenisini kazanmak isteyen Protestan kiliseleri, her türlü kötülüğün iyiliğine inanmıştır; sonuçta da her türlü iyiliğin kötülüğüne inanacaktır. Şu anda Roma'ya karşı sözde ön yargılı olduğu ve 'bağnazca' davrandığı için özür dilemektedir. Birçok kişi orta çağlardaki düşünsel ve ahlaksal karanlığın Roma'nın batıl inançlarını ve zulmünü yaydığını öne sürmüş, çağdaş aydınlığın ve dinsel özgürlüğün, hoşgörüsüzlüğün uyanmasına meydan vermeyeceğini söylemiştir. Bu çağda böyle bir olasılığın varlığından söz edilmesine gülüp geçilmektedir. Ancak karanlıkta bulunanlara ne denli çok ışık verilirse, ışığın o denli çok çarpıtılacağı ve reddedileceği anımsanmalıdır.

Papalığın başarısı için büyük bir düşünsel karanlık dönemi yeterli olmuştu. Büyük bir düşünsel ışık dönemi de uygun bir zemin sağlayacaktır. Geçmiş çağlarda insanlar gerçeğin bilgisinden yoksun kaldıklarında binlerce kişi tuzağa düşürüldü; ayaklarının altına atılan ağı göremediler. Bu kuşakta ise yine ağı fark edemeyen ve kör bir şekilde ilerleyen birçok kişi vardır. İnsanlar kendi kuramlarını Tanrı Sözünün üzerine çıkartırlarsa, bilgili olmak, cahillikten daha büyük bir zarar verebilir. Böylece Karanlık Çağların bilgiyi yasaklaması gibi çağımızın sahte bilimi de, papalığın kabul edilmesine yol açacaktır.

Pazar gününü tutmak

Pazar gününü tutma geleneği, Roma'yla başlamıştır. Roma bunu kendi yetkisinin bir belirtisi olarak görmektedir. Papalık ruhu - Tanrı'nın buyruklarından çok dünyasal geleneklere ve insan törelerine hürmet, Protestan kiliselerine sızmakta ve onları tıpkı papalığın yaptığı gibi Pazarı yüceltmeye yöneltmektedir.

Laik güç tarafından desteklenen kraliyet hükümleri, genel meclisler ve kilise kuralları yoluyla putperest şenliği Hıristiyanlık dünyası tarafından onurlandırılan bir konuma ulaşmıştır. Pazar gününü tutma geleneği ilk kez Konstantin tarafından çıkarılan yasayla onaylanmıştır. Putperestlerin geleneği olmasına rağmen Hıristiyanlık dünyasınca ismen kabul görmüş, sonra da İmparator tarafından resmen uygulamaya konulmuştur.

Prenslerin beğenisini kazanmak isteyen bir rahip olan Eusebius, Konstantin'in özel bir dostuydu. Bu adam Mesih'in, Sept gününü Pazara çevirdiğini iddia ettı. Bunu kanıtlamak için elinde hiçbir ayet yoktu. Eusebius'un kendisi de bunun yanlışlığını kabul etmesine rağmen şöyle demiştir: "Sept günü yapılması gereken tüm görevler, Rab'bin Gününe devredilmiştir."

Papalık kurumlaşmaya başlarken Pazar günü yüceltiliyordu. Bir süre için yedinci günün Sept olarak tutulmasına devam edildi, ama sonra değiştirildi. Papa, Pazar'ı çiğneyenlerin, kendilerinin ve komşularının üzerine felaket getirmemeleri için uyarılmalarına karar verdi.

Meclislerin hükümleri yetersiz kalınca, laik yetkililer, insanların yüreklerine dehşet salma yoluyla onları Pazar günü çalışmaktan men etmek üzere harekete geçtiler. Roma'daki bir kurulda, önceki tüm kararlar onaylandı, kilisenin yasasıyla birleştirilerek sivil yetkililer tarafından yürürlüğe konuldu.

Pazar gününü tutmak için Kutsal Kitap'a ait bir yetkinin hala bulunamamış olması utandırıcıydı. İnsanlar, "Yedinci Gün Rab'be Kutsaldır" sözlerini bir kenara bırakmadan önce öğretmenlerinin doğru olup olmadığını sorguluyorlardı. Kutsal Kitap'ın bu konudaki tanıklığı belli olduğundan, farklı destek yollarına başvuruldu.

Pazar gününün hararetli savunucularından biri, on ikinci yüzyılın sonunda İngiltere'deki kiliseleri ziyaret etti; ancak gerçeğin sadık tanıklarına karşı boşuna direndikten sonra bir süre için oradan ayrıldı. Geri döndüğü zaman, Tanrı'nın kendisinden geldiğini iddia ettiği bir ferman taşıyordu. Bu sözde ferman, Pazar'ın tutulmasını buyuruyor, söz dinlemeyenler için dehşetli tehditler savuruyordu. O belgenin gökten düştüğü, Kudüs'te, Golgota'daki Aziz Simeon sunağında bulunduğu açıklandı. Ama aslında kaynağı Roma'daki papalık sarayıydı. Papalık hiyerarşisi, her çağda sahte-karlığı ve düzenbazlığı yasal gördü (Ek'e bkz.).

Ne var ki, Pazar'ın kutsallığını kabul ettirmeye yönelik tüm bu çabalara rağmen papalık yanlıları arasında bile Sept'in yetkisini kabul edenler vardı. On altıncı yüzyılda papalık meclisi şöyle duyurdu: "Tüm imanlılar yedinci günün Tanrı tarafından kutsandığını, insanlarca böylece kabul edildiğini ve gözetildiğini bilsinler. Bu yalnızca Yahudiler tarafından değil, Tanrı'ya tapınan herkes tarafından bilinsin. Ancak biz Hıristiyanlar, Sept'i Rab'bin gününe dönüştürdük"4 Tanrısal yasayla oynayanlar, yaptığı işlerin niteliğinin farkındaydılar.

Sert cezalar

Roma'nın bu konuda izlediği yol, Valdenslerin uzun ve kanlı zulümlerinde çarpıcı bir şekilde görülmektedir (Ek'e bkz.). Etiyopya kiliselerinin tarihi özellikle önemlidir. Karanlık Çağların kasveti içinde Batı Afrikalı Hıristiyanlar, dünya tarafından unutulmuş ve imanlarını yüzyıllar boyunca özgürce yaşamışlardır. Sonunda Roma onların varlığını öğrenmiş, Etiyopya imparatoru, papalığı Mesih'in temsilcisi olarak kabul etmeye zorlanmıştır. Sept'in tutulmasını ağır cezalarla yasaklayan bir hüküm çıkarılmıştır.5 Papalık baskısı kısa sürede o denli ağır bir yük haline gelmiştir ki, EtiyopyalIlar onu kırmaya karar vermiştir. Roma yanlılarını sınırlarından atmış, yeniden eski imanlarına kavuşmuşlardır.

Afrika'nın kiliseleri, Tanrı'nın buyruğuna uyarak yedinci gü-nü tutarlarken, kilisenin geleneğine de uyarak Pazar günü çalışmıyorlardı. Roma, Tanrı'nın Septini çiğneyerek kendisininkini yüceltti. Ancak binlerce yıl boyunca gizli kalan Afrika kiliseleri, bu sapkınlığa katılmadılar. Roma'nın yetkisi altına getirildiklerinde, gerçeği bırakmaları ve sahte septi tutmaları istendi. Özgürlüklerine kavuşur kavuşmaz, dördüncü buyruğa uymaya başladılar (Ek'e bkz.).

Bu kayıtlar, Roma'nın gerçek Septe ve onu tutanlara karşı düşmanlığını açıkça gözler önüne sermektedir. Tanrı'nın Sözü, bu sahnelerin, Pazarı yüceltmek için birleşen Katolikler ve Protestanlar tarafından tekrarlanacağını söylemektedir.

Kuzu gibi boynuzları olan canavar

Esinleme 3'teki peygamberlik, kuzu gibi boynuzları olan canavarın yeryüzünü ve orada yaşayanları, parsa benzeyen canavara, yani papalığa tapınmaya yönlendireceğini duyurmaktadır. Boynuzlu canavar ayrıca yeryüzünde yaşayanlara canavarın onuruna bir put yapmalarını buyuracak, küçük büyük, zengin yoksul, özgür köle, herkesin sağ eli ya da alnı üzerine bir işaret vurduracaktır (Esinleme 13:11-16). Kuzu gibi boynuzlan olan canavar Amerika Birleşik Devletleri'ni simgelemektedir. Bu peygamberlik, Birleşik Devletler Pazar gününü tutmayı zorunluluk haline getirince yerine gelecektir. Roma bunu, kendi üstünlüğünün kabul edilmesi şeklinde yorumlamaktadır.

"Canavarın başlarından biri, ölümcül bir yara almışa benziyordu. Ne var ki, bu ölümcül yara iyileşmişti. Bütün dünya, şaşkınlık içinde canavarın peşinden gitti" (Esinleme 13:3). Ölümcül yara 1798 yılında papalığın yediği darbeye işaret etmektedir. Peygamber, bundan sonra yaranın iyileşeceğini ve bütün dünyanın canavarın peşinden gideceğini söylemektedir. Pavlus mahvolacak adamın, aldatma işlevini zamanın sonuna kadar götüreceğini belirt-miştir (2.Selanikliler 2:3-8). "Yeryüzünde yaşayan ve dünya kurulalıdan beri boğazlanmış Kuzu'nun yaşam kitabında adı yazılmamış olan her insan ona tapınacak" (Esinleme 13:8). Hem eski hem de yeni dünyada papalık, Pazar'ın onurlandırılması yoluyla saygı görecektir.

Peygamberlik öğrencileri on dokuzuncu yüzyıldan beri bu tanıklığı tüm dünyaya tanıtmışlardır. Şimdi de bu ön bildirinin gerçekleşmesine yönelik hızlı bir gelişme vardır. Protestan önderler, Pazarı tutma konusunda aynı tanrısal yetki iddiasına sahiptirler. Papalık önderleri gibi onlar da Kutsal Yazıdan gelen bir ka-nıttan yoksundurlar. Pazar septini tutmadıkları için Tanrı'nın insanları yargılamak üzere olduğu iddiası yenilenmektedir.

Roma Kilisesi kurnazlıkta çok üstündür. Protestanların sahte septi kabul ederek kendisine hürmet ettiklerini görmektedir; üstelik geçmiş günlerde kendisinin yaptığı gibi bunun zorla kabul ettirilmek üzere olduğunun farkındadır. Bu konuda Roma'nın, Protestanların yardımına nasıl koşacaklarını düşünmek zor olmasa gerek.

Roma Katolik Kilisesi, papalık mührünün denetimiyle geniş bir kurum oluşturmaktadır. Milliyeti ya da hükümeti ne olursa olsun her ülkeden milyonlarca bağlısı vardır. Her ne kadar devlete bağlılık yemini etmişlerse de, bunun arkasında Roma'ya itaat yemini vardır.

Tarih Roma'nın ısrarlı ve kurnaz gayretlerine tanıklık etmektedir. Ulusların işlerine nasıl karıştığını, bir zemin bulduktan sonra kendi iddialarını yaymak için prensleri ve halkları nasıl mahvettiğini göstermektedir.

Roma, asla değişmemekle övünmektedir. Protestanlar, Pazarın yüceltilmesi için Roma'nın yardımını kabul ettiklerinde ne yaptıklarını pek bilmemektedirler. Roma, kendi amacına dayanarak gücünü yeniden kazanmayı ve kaybolmuş üstünlüğüne yeniden kavuşmayı tasarlamaktadır. Kilisenin devletin gücünü kontrol etmesine yönelik ilke bir yürürlüğe konulsa, dinsel kurallar laik yasalar zoruyla gözetilmeye başlasa, kısacası

kilisenin ve devletin yetkisi insan vicdanını kontrol ettiği zaman Roma'nın zaferi kesinleşecektir.

Protestan dünyası, Roma'nın amaçlarını öğrenecek, ama o zaman iş işten geçmiş olacaktır. Roma giderek güçlenmektedir. O'nun öğretileri hükümetlerde, kiliselerde ve insanların yüreklerinde yer etmektedir. Saldırı zamanı gelinceye kadar, emellerine ulaşmak için gücünü tazelemektedir. Roma'nın tek arzusu bir zemin edinmektir. Tanrı'nın Sözüne inanan ve uyan herkes, zulüm ve baskıyla karşılaşacaktır.

Bölüm 36 — Yakın Gelecekteki Çatışma

Gökyüzündeki büyük çatışmanın başlangıcından beri Şeytanın amacı Tanrı'nın yasasını kaldırmaktı. İster bu yasanın tümünü kaldırıp atsın, isterse O'nun buyruklarından birini reddetsin, sonuç aynı olacaktı. "Çünkü Yasa'nın her dediğini yerine getiren, ama tek bir noktada ondan sapan kişi bütün Yasa'ya karşı suçlu olur" (Yakup 2:10).

Şeytan, Kutsal Kitap'ın öğretilerini çarpıtmış, böylece binlerce kişinin imanına yanılgılar sızdırmıştır. Gerçek ve yanılgı arasındaki son büyük çatışma, Tanrı'nın yasasına ilişkin olacak, Kutsal Kitap ile masal ve gelenek dini karşı karşıya gelecektir. Kutsal Kitap herkesin yakınındadır; ama onu alıp da yaşam rehberi olarak kabul eden çok az kişi vardır. Kilisede birçokları Hıristiyan inancının temellerini inkar eder. Yaratılış, insanın günaha düşmesi, kefaret ve Tanrı'nın yasası ya tümüyle ya da kısmen reddedilir. Binlerce kişi, Kutsal Kitap'a güvenmeyi zayıflık belirtisi olarak görmektedir.

Sahte kuramlardan bir put yapmak, taştan ya da tahtadan bir put yapmak kadar kolaydır. Tanrı'yı yanlış temsil eden Şeytan, insanları O'nun karakterini yanlış kavramaya yöneltir. Kutsal Kitap'ta ve yaratılışın eserlerinde görülen diri Tanrı'nın yerine, felsefi bir put konulur. Birçok felsefecinin, ozanın, siyasetçinin, gazetecinin - birçok üniversitenin ve hatta teolojik kurumlanıl bile - tanrısı İlyas'ın zamanındaki Baal'dan ya da Fenikeli güneş tanrısından belki birazcık daha iyidir.

Gökyüzünün yetkisine belki de en cesaretli saldırıda bulunan ve en etkili sonuçları olan yanılgı, Tanrı'nın yasasının artık bağlayıcı olmadığı öğretisidir. Önde gelen ruhsal hizmetkarların, ülkeyi yöneten ve insanların özgürlüğünü kısıtlayan kuralların artık geçerli olmadığını vaaz ettiğini düşünün. Böyle insanlar kürsüde ne kadar kalabilir?

Ulusların kendi kurallarını feshetmeleri, evrenin Hakiminin kendi yasasını feshetmesinden çok daha olanaklıdır. Fransa'da 'ateizm' bir güç haline geldiği zaman Tanrı'nın yasasını boşa çıkarma girişimi denendi. Tanrı'nın koyduğu sınırları kaldırmanın, kötülüğün önderinin yönetimini kabul etmekle aynı şey olduğu görüldü.

Tanrı'nın yasasını kenara atmak

Tanrı'nın buyruklarını hafife almayı halka öğretenler, itaatsizlik biçmek için itaatsizlik ekerler. Tanrısal yasanın sınırları tümüyle kaldırılırsa, insan yasaları da kısa sürede çiğnenecektir. Tanrı'nın buyruklarını dışlamanın sonuçları algılanamayacak kadar büyük olacaktır. Mal ve mülk güvencesi kalmayacaktır. İnsanlar zor kullanarak komşularının malını çalacak; en güçlüler en zengin hale gelecektir. Yaşama karşı saygı duyulmayacaktır. Aileyi koruyacak bir evlilik yemini olmayacaktır. Gücü olan, komşusunun eşine zorla sahip olacaktır. Dördüncü buyrukla birlikte beşinci buyruk da bir kenara konulacaktır. Çocuklar gerektiğinde ana babalarının canını almaya çekinmeyecektir. Uygar dünya soyguncu ve suikastçı çetelerle dolacak, esenlik ve mutluluk yeryüzünden silinecektir.

Bu öğreti, yeryüzünde günaha kapılarını zaten açmış durumdadır. Yasa tanımazlık ve çürümüşlük sel gibi akmaktadır. İmanlı ailelerde bile ikiyüzlülük, yabancılaşma, kutsal gerçekleri çiğneme ve şehvete teslimiyet vardır. Toplumsal yaşamın temeli olan inanç ilkesi parçalanmaktadır. Kötü suçlulara büyük ilgi gösterilmektedir. Onların suçları herkese uzun uzun duyurulmaktadır. Basın, kötülüklerin mide bulandırıcı ayrıntılarına yer vermekte, insanları sahtekarlığa, soygunculuğa ve cinayete teşvik etmektedir. Kötülüğe duyulan sevgi, taşkınlık ve suçluluk her düzeyde yükselmektedir. Kötülüğü durdurmak için ne yapılabilir?

Taşkınlıklar birçoklarını etkilemiştir

Mahkemeler bozulmuş, yöneticiler kazanç hırsına ve benliğin zevklerine kapılmışlardır. Taşkınlıklar birçok kişiyi etkisi altına almış ve Şeytan'ın kontrolü tamamen ele geçirmesini sağlamıştır. Hukukçular rüşvet almakta, aldatılmakta ve kanun dışına çıkmaktadır. İçki alemleri, ayyaşlık ve her türlü düzenbazlık yasal dünyayı etkisi altına almıştır. Kutsal Kitap'a imanı yok etmek, Kutsal Kitap'ın kendisini yok etmek anlamına gelecektir.

Eski çağlarda olduğu gibi Şeytan, kiliseler aracılığıyla tasarılarını gerçekleştirmektedir. Kiliseler, Kutsal Yazılardaki beğenilmeyen gerçeklerle savaşmak için kuşkuculuk tohumları atan yorumlar üretmektedirler. Papalığa ait doğal ölümsüzlük ve insanın ölümde bilinçli olması yanılgılarına tutunarak, ruhçuluk aldanışına karşı tek engeli ortadan kaldırırlar. Sonsuz ceza öğretisi, birçok kişinin Kutsal Kitap inancını kaybetmesine neden olmuştur. Dördüncü buyruk öğrenildikçe, Sept gününü tutanların sayısı çoğalmaktadır. Dolayısıyla insanlar, yapmak istemedikleri bir gö-revden kurtulmak için Tanrı'nın yasasını da Septi de kaldırıp atmaktadır. Sept reformu yayıldıkça, dördüncü buyruktan kaçınmak için tanrısal yasanın reddedilmesi, evrensel bir boyut kazanacaktır. Ruhsal önderler, imansızlığa, ruhçuluğa ve Tanrı'nın kutsal yasasının küçük düşürülmesine yol açmaktadır.

Ancak aynı kişiler, Pazar gününü tutmanın toplumun ahlakını geliştireceğini iddia etmektedir. Şeytan'ın hilesi, yalanın içine biraz gerçek katıp onu mantıklı kılmaktır. Pazar akımının önderleri, insanların gereksinim duyduğu reformları ve Kutsal Kitap'la uyuşan ilkeleri destekleyebilir. Ancak, Tanrı'nın yasasıyla çelişen bir gerçek varsa, Tanrı'nın hizmetkarları onlarla birlik olamazlar. Tanrı'nın buyruklarının, insan kuralları için bir kenara bırakılmasını hiçbir şey haklı çıkaramaz.

İki büyük yanılgı olan canın ölümsüzlüğü ve Pazarın kutsallığı aracılığıyla Şeytan, insanları hilelerinin etkisi altına almıştır. Birinci yanılgı ruhçuluğa yol açarken, diğeri Roma'yla sempati bağı oluşturmuştur. Birleşik Amerikalı Protestanlar, bir yanda ruhçulukla el sıkışırken diğer yandan gücünü Roma'yla birleştirecek-tir. Böylece bu ülke, üç gücün etkisiyle vicdanın haklarını çiğneme konusunda Roma'nın yolundan gidecektir.

Ruhçuluk, çağın Hıristiyanlığını taklit ettiği için büyük bir aldatma gücüne sahiptir. Şeytan, kendisini 'imanlı' gibi tanıtır. Bir ışık meleği kisvesine bürünür. Ruhçuluk yoluyla mucizeler yapılacak, hastalar iyileşecek ve inkar edilemeyen harikalar olacaktır.

Gerçek kilisenin belirtisi olarak mucizelerle övünen papa yanlıları, bu harikalar yaratan güç yoluyla aldanacaklardır. Gerçek kalkanını elden bırakan Protestanlar da aynı şekilde büyülenecektir. Papa yanlıları, Protestanlar ve dünyasal imanlılar birleşerek dünyanın sözde iman etmesine yönelik büyük bir akıma tanık olacaklardır. Şeytan ruhçuluk yoluyla insanlığın iyilik meleği gibi görünecek, hastaları iyileştirecek ve yeni bir dini sistem oluştura-caktır. Aynı zamanda büyük kalabalıkları yıkıma uğratacaktır. Taşkınlıklar akla meydan okuyacak, arkasından cinsel sapkınlık, çekişme ve kan dökme gelecektir. Savaş canın en kötü tutkularını uyandırır; kurbanlarını kan ve kötülüğe bular. Şeytan'ın hedefi ulusları savaşa sürüklemektir. Çünkü böylece insanları, Tanrı'nın gününde dayanmaları için hazırlık yapmaktan alıkoyar.

Şeytan doğanın sırlarını incelemiştir ve Tanrı'nın izin verdiği kadarıyla tüm gücünü doğal unsurları kontrol etmek amacıyla kullanır. Tanrı, kendi yaratıklarını Şeytan'ın yıkımından korur. Ne var ki imanlı dünyası, Tanrı'nın yasasını küçük görmüştür. Bu yüzden Rab, ne vaat ettiyse, onu yapacaktır. Yasasına baş kaldıranların ve başkalarına da aynısını yapmayı öğretenlerin üzerinden koruyucu ilgisini kaldıracaktır. Şeytan, Tanrı'nın korumadığı kişilerin tümü üzerinde denetim sahibidir. Bazılarını kendi tasarısı uyarınca zen-ginleştirecek ve onlara yardımcı olacaktır. Başkalarını ise sıkıntılara sokacak ve onları, bunu yapanın Tanrı olduğuna inandıracaktır.

Bütün kötülükleri iyileştiren büyük bir hekim kisvesine bürünen Şeytan, büyük kentleri mahvedene kadar hastalıklar ve felaketlerle saldıracaktır. Denizde ve karada, kazalar ve patlamalar olacak, büyük yangınlar çıkacaktır. Şeytan seller, fırtınalar, dalgalar, depremler ve buna benzer binlerce felaketle gücünü gösterecektir. Ekinlerin mahvolmasını sağlayacak, böylece kıtlığa ve sıkıntıya yol açacaktır. Havayı zehirleyerek binlerce insanı yok edecektir.

Büyük aldatıcı daha sonra insanları, Tanrı'nın buyruklarına uymayı hala sürdürenlerin üzerine tüm sıkıntılarını boşaltmaya yöneltecektir. Pazar gününü tutmayanların Tanrı'yı öfkelendirdiği ilan edilecektir. Pazar günü sıkı sıkıya tutulana kadar bu günahın felaketlere neden olacağı söylenecektir. "Pazar gününe hürmet edilmesini engelleyenler, aslında tanrısal yardımı ve bereketi engellemektedir" denilecektir. Böylece eskilerin Tanrı'nın kuluna karşı getirdiği suçlamalar tekrarlanacaktır. "İlyas'ı görünce, 'Ey İsrail'i sıkıntıya sokan adam, sen misin?' diye sordu" (1.Krallar 18:17,18).

Mucizeler yaratan güç, Tanrı'dan çok insanlara itaat edenler üzerinde etkisini gösterecektir. Ruhlar, Pazara hürmet etmeyi reddedenlerin yanılgılarını göstermek için Tanrı'nın kendilerini gönderdiğini söyleyeceklerdir. Dünyadaki büyük kötülükler için yas tutacaklar, Pazar gününün hor görülmesini ahlaksal çöküntünün nedeni olarak gösteren din önderlerini destekleyeceklerdir.

Roma'nın baskısı altında müjde uğruna acı çekenler, Şeytan'la işbirliği yapmakla suçlanmışlardı. Bu kez de aynısı olacaktır. Şey-tan, dünyada patlak veren yıkımların, Tanrı'nın yasasını onurlandıranlar yüzünden kaynaklandığını yayacaktır. Korku aracılığıyla

vicdana hükmedecektir; dinsel ve laik yetkileri kullanarak Tanrı'nın yasasını çiğnetmek için insan yasalarına başvuracaktır.

Kutsal Kitap'ın Septini onurlandıranlar, yasanın ve düzenin düşmanları olarak dışlanacaklar, toplumun ahlaksallığını bozmakla suçlanacaklar, anarşinin, yozlaşmanın ve yeryüzünün Tanrı tarafından yargılanmasının sorumluları olarak gösterileceklerdir. Hükümete karşı sevgisiz olmakla suçlanacaklardır. Tanrısal yasanın zorunlu olmadığını iddia eden kilise görevlileri, sivil yetkililere boyun eğmenin zorunlu olduğunu duyuracaklardır. Mahkeme salonlarında Tanrı'nın buyruklarına uyanlar mahkum edilecektir. Onların sözlerine yanlış anlamlar katılacak, niyetleri kötü gösterilecektir.

Kilise ve devletin üst düzey görevlileri birleşerek herkesin Pazar gününü onurlandırmasını isteyecektir. Özgür Amerika'nın yöneticileri ve görevlileri bile Pazar gününün yasal olarak tutulması gerektiğini öne sürecektir. Uğruna büyük bir bedel ödenen vicdan özgürlüğüne artık saygı gösterilmeyecektir. Yakında ger-çekleşecek olan çatışmada, şu peygamberlik sözlerinin örneklendiğine tanık olacağız: "Bunun üzerine ejderha kadına öfkelendi. Kadının soyundan geriye kalan ve Tanrı'nın buyruklarını yerine getirip İsa'ya olan tanıklıklarını sürdürenlerle savaşmaya gitti" (Esinleme 12:17).

Bölüm 37 — Tek Güvencemiz

Tanrı'nın halkı, karanlık ruhların aldatıcı gücüne karşı tek güvence olarak Kutsal Yazılara yöneltilmektedir. Şeytan insanların Kutsal Kitap bilgisi edinmelerine engel olmak amacıyla her türlü hileye başvurur. Tanrı'nın getirdiği her uyanışa karşılık, O daha yoğun bir etkinliğe neden olmaktadır. Mesih'e ve O'nun izleyicilerine karşı son mücadele yakında başlayacaktır. Sahte ve gerçek birbirine o denli yakından benzemektedir ki, bunları Kutsal Yazılar olmadan birbirinden ayırt etmek olanaksızlaşacaktır.

Tanrı'nın bütün buyruklarına uymaya çalışanlara karşı konulacak ve onlarla alay edilecektir. Bu sınavdan geçebilmek için imanlılar Tanrı'nın, Sözünde açıklanan isteğini bilmelidirler. Yalnızca Tanrı'nın karakterini, yönetimini ve tasarılarını doğru bir şekilde kavrayarak O'nu onurlandırabilirler ve buna göre hareket edebilirler. Yalnızca zihinlerini Kutsal Kitap gerçekleriyle güçlendirenler son büyük çatışmada ayakta kalacaklardır.

Kurtarıcı çarmıha gerilmeden önce öğrencilerine öleceğini ve dirileceğini söylemişti. Melekler O'nun sözlerini insanların zihinlerine ve yüreklerine işlemek için oradaydılar. Ama o sözler öğrencilerin zihinlerinden siliniverdi. Sınav anı geldiğinde İsa'nın ölümü, sanki önceden hiç haberleri olmamış gibi onların tüm ümidini kırdı. Aynı şekilde gelecek günler Mesih'in öğrencilerine açıklandığı gibi peygamberlik sayesinde bize de açıklanmaktadır.

Tanrı uyarılarını gönderir. Her kişinin zihnini bildiriye kulak vermesi için açar. Kutsal Kitap'ta, canavara ve onun putuna tapınmanın sonuçlarını okumak, herkesi canavarın işaretinin ne olduğunu ve bundan nasıl kaçınılacağını öğrenmeye yöneltmelidir (Esinleme 14:9-11). Ne var ki insanlar, Kutsal Kitap gerçeklerini istemezler, çünkü bu gerçekler, günahlı yüreğin arzularına karşı çıkmaktadırlar. Şeytan da insanların sevdiği aldanışa destek verir.

Tüm öğretilerin standardı ve tüm reformların kaynağı olarak Kutsal Kitap'a ve yalnızca Kutsal Kitap'a bağlı kalacak bir Tanrı halkı olacaktır. Eğitimli insanların fikirleri, bilimin sonuçları, kilisebilim meclislerinin kararları, çoğunluğun sesi - bunların hiçbiri öğretiler için kanıt oluşturamaz ve öğretilere karşı kullanılamaz.

Açık bir, "Rab şöyle diyor" sözüne ihtiyacımız vardır. Şeytan insanların, rehber olarak Kutsal Kitap yerine kilise önderlerine ya da teoloji profesörlerine bakmasını sağlamaktadır. Çünkü bu önderleri kontrol ederek, kalabalıkları etkileyebilir.

Mesih geldiği zaman sıradan insanlar onu zevk alarak dinlediler. Ancak kahinler ve önderler önyargılıydılar; İsa'nın Mesih oluşunun kanıtını reddettiler. İnsanlar, "yöneticiler ve eğitimli Kutsal Yazı uzmanları neden İsa'ya inanmıyor?" diye sordular. Bu öğretmenler Yahudi ulusunu Kurtarıcılarını reddetmeye yönlendirdi.

İnsan yetkisini yüceltmek

Mesih, çağlar boyunca büyük bir lanet işlevi gören insan yetkisinin vicdana hükmetmesi olgusuna önceden karşılık vermiştir. O'nun kör önderleri izleme konusundaki uyarısı gelecek soylar için ciddi bir önlem olarak algılanmalıdır.

Roma Kilisesi Kutsal Yazıları yorumlama hakkını yalnızca ruhban sınıfına tanımıştır. Reform, Kutsal Yazıları herkese verdiyse de aynı ilke Protestan kiliselerindeki kalabalıkları Kutsal Yazıları kendi başlarına araştırmaktan alıkoymaktadır. Kutsal Kitap, *kilisenin yorumladığı*şekilde öğretilmektedir. Binlerce kişi, Kutsal Yazıda ne kadar açık olursa olsun, kendi iman bildirgelerine uymayan şeyleri kabul etmemektedir.

Ne yazık ki birçok insan, kendi canını kilise görevlilerine temsil etmiştir. Kurtarıcı'nın öğretişleri es geçilmektedir. Peki ama kilise görevlileri kusursuz mudur? Onların yönlendirişine nasıl güvenebiliriz? Ahlaksal cesaret eksikliği nedeniyle birçok kişi, eğitimli insanları izlemekte ve ümitsiz bir şekilde yanılgıya düşmektedir. Kutsal Kitap'taki gerçeği görürler ve onunla birlikte Kutsal Ruh'un gücünü hissederler, ama kilise görevlilerinin kendilerini ışıktan döndürmesine izin verirler.

Şeytan, birçok kişiyi Mesih'in çarmıhının düşmanlarıyla sevgi bağlarına tutsak kılmaktadır. Bu bağlar kan bağları olabildiği gibi toplumsal nitelikteki bağlar da olabilir. Onların egemenliği altındaki canlar, sorumluluk duygularına uyamayacak bir hale gelmişlerdir.

Birçoklarına göre kimin neye inandığı o kadar önemli değildir. Önemli olan doğru yaşamaktır. Ne var ki yaşamı şekillendiren imandır. Eğer gerçek elimizin altındaysa, ama biz onu görmezden geliyorsak, onu reddediyorsak, ışık yerine karanlığı seçiyoruz demektir.

Tanrı'nın isteğini bilmek için her türlü olanak varken, yanılgı ve günah için cahillik mazeret gösterilemez. Çeşitli yollara açılan kavşağa gelen bir yolcu, her yolun sonunu gösteren bir levhayla karşılaşır. Eğer bu levhayı göz ardı ederse ve kendi gözüne doğru görünen bir yola girerse, tüm içtenliğine rağmen yanlışlığa düşebilir.

Birinci ve en yüce görev

Sadece iyi niyetli olmak, doğru sandığımız ya da kilise görevlisinin doğru dediği bir şeyi yapmak yeterli değildir. Kişi Kutsal Yazıları kendisi araştırmalıdır. Göksel yolculuğu sırasında tüm yolları ve yönleri gösteren bir kitabı vardır; işini tahminlere bırakmamalıdır.

Akıl sahibi her insan, Kutsal Yazılardan gerçeği öğrenmeli, sonra ışıkta yürümeli ve başkalarını da kendisini örnek almaya özendirmelidir. Bu konulardaki düşüncelerimizi kendimiz biçim- lendirmeliyiz, çünkü Tanrı'nın önünde kendimiz hesap vereceğiz.

Büyük bilge havalarına giren eğitimli insanlar, Kutsal Yazıların, normalde görünmeyen gizli ve ruhsal bir anlamı olduğunu öğretirler. Bu insanlar sahte öğretmenlerdir. Kutsal Kitap'ın dili, herhangi bir simge ya da benzetme olmadıkça, taşıdığı düz anlama göre

açıklanmalıdır. İnsanlar Kutsal Kitap'ı göründüğü anlamıyla kabul ederlerse, şu anda yanılgı içinde yaşayan binlerce kişi Mesih'in sürüsüne katılacaktır.

Eğitimli insanların önemsiz diye geçiştirdiği birçok ayet, Mesih'in okulunda öğrenim gören birçok kişi için teselli kaynağıdır. Kutsal Kitap gerçeğine ilişkin anlayış, düşünsel güçten çok doğruluk özlemine dayanmaktadır.

Duayı ve kutsal kitap çalışmasını ihmal etmenin sonuçları

Kutsal Kitap asla duasız çalışılmamalıdır. Anlaşılması kolay gerçeklerin önemini bize yalnız Kutsal Ruh hissettirebilir. Ya da zor gerçeklerle güreşmekten bizi O alıkoyabilir. Göksel melekler Tanrı Sözünün kavranması için yüreği hazırlamaktadır. Söz'ün güzelliğiyle büyülenip vaatleriyle güçleneceğiz. Tanrı'nın vaatlerini hatırlayamayan ve Şeytan'a Kutsal Yazının silahlarıyla cevap veremeyen bir kişi ayartılar karşısında yenik düşecektir. Ancak melekler, öğrenmek isteyenlerin çevresinde dolaşmaktadır ve gereken gerçekleri onlar anımsatacaktır.

"Ama Baba'nın benim adımla göndereceği Yardımcı, Kutsal Ruh, size her şeyi öğretecek, bütün söylediklerimi size hatırlatacak" (Yuhanna 14:26). Mesih'in öğretileri, Tanrı Ruhunun uygun zamanda hatırlatması için önceden zihinlere yerleştirilmelidir.

Yeryüzündeki kalabalıkların kaderine karar verilmek üzeredir. Mesih'in her izleyicisi, "Rab, ne yapmamı istiyorsun?" diye sormalıdır (Elçilerin İşleri 9:6). Tanrı'nın gerçeklerini derin ve canlı bir şekilde yaşamayı istemeliyiz. Kaybedecek zamanımız yoktur. Şeytan'ın sahasında duruyoruz. Tanrı'nın bekçileri, uyumayın!

Birçok kişi, yapmadıkları yanlış eylemler nedeniyle kendilerini kutlarlar. Ancak yalnızca Tanrı'nın bahçesinde ağaç olmakla kalınmamalıdır. Meyve verilmesi de gereklidir. Tanrı'nın merhametini geri çevirenler ve lütfunu çiğneyenler için O'nun sabır ve sevgi dolu yüreği hala yalvarmaktadır.

Yaz aylarında, yaprağını dökmeyen ağaçlarla diğerleri arasında göze çarpan bir fark yoktur. Ama kış geldiğinde bunlar aynı kalır, oysa diğerleri yapraklarını dökerek güzelliklerini yitirirler. Zulüm, baskı ve hoşgörüsüzlük geldiğinde, gayretsizler ve ikiyüzlüler imandan düşeceklerdir. Ancak gerçek imanlı sıkı duracak, imanda güçlenecek ve daha da parlak bir ümide sahip olacaktır.

"Çünkü suların yanına dikilmiş ağaç gibi olacak; ırmak kenarında köklerini salar, sıcak gelince korkmaz ve yaprağı yeşil olur, kuraklık yılında kaygı çekmez ve meyve vermekten geri kalmaz" (Yeremya 17:8).

Bölüm 38 — Tanrı'nın Son Bildirisi

"Bundan sonra, büyük yetkiye sahip başka bir meleğin gökten indiğini gördüm. Yeryüzü onun görkemiyle aydınlandı. Melek gür bir sesle şöyle bağırdı: 'Yıkıldı! Büyük Babil yıkıldı! Şimdi cinlerin barınağı, her türlü kötü ruhun uğrağı, her türlü murdar ve iğrenç kuşun sığınağı oldu' ...Gökten başka bir ses işittim: 'Ey halkım!' diyordu. 'Onun günahlarına ortak olmamak, uğradığı belalara uğramamak için çıkın oradan!'" (Esinleme 18:1,2,4).

İkinci melek tarafından Esinleme 14'te yapılan duyurunun tekrarlanması ve ilk bildiriden bu yana Babil'e giren bozukluktan söz edilmesi gerekiyordu.

Burada korkunç bir durum tanımlanmaktadır. Gerçeğin her reddedilişinde, insanların zihinleri daha kararmakta, yürekleri daha da katılaşmaktadır. Tanrı yasasının on buyruğunu çiğnemeye ve onlara uyanları ezmeye devam edeceklerdir. Mesih'in, Sözü ve halkı ezilerek hor görülecektir.

Din, en çirkin günahları gizlemek için bir örtü niyetine kullanılacaktır. Ruhçuluk inancı, cinlerin öğretilerine kapı açacak, kötü meleklerin varlığı kiliselerde hissedilecektir. Babil suç sınırını aşmıştır ve yıkıma uğramak üzeredir.

Ne var ki hala Tanrı'nın halkından Babil'de olanlar vardır. Bu bağlılar, Babil'in günahlarına ortak olmamak ve uğradığı belalara uğramamak için oradan çıkmaya çağrılmaktadır. Melek gökten geliyor, görkemiyle yeryüzünü aydınlatarak Babil'in günahlarını duyuruyor. "Ey halkım, ...çıkın oradan!" diye çağırıyor. Bu duyurular, yeryüzünün sakinlerine verilen son uyarıları oluşturmaktadır.

Yeryüzünün güçleri, Tanrı'nın buyruklarına karşı birleşerek 'küçük büyük, zengin yoksul, özgür köle' herkesi, sahte septi tutmak için kilisenin geleneklerine uymaya zorlayacak (Esinleme 13:16). Karşı koyan herkesin ölümü hak ettiği ilan edilecek. Öte yandan, Yaratıcının dinlenme gününü içeren Tanrı yasasının buy-ruklarını çiğneyen herkes, gazap biriktirmeye devam edecek.

İnsan kurallarına uymak için Tanrı'nın yasasını çiğneyenler, canavarın işaretini alacak. Bu işaret o kişinin Tanrı'nın karşısındaki güçle ittifak ettiğini gösterecek. "Bir kimse canavara ve onun benzeyişindeki puta taparsa, alnı üzerine ya da eli üzerine onun işaretini kabul ederse, Tanrı gazabının kasesinde saf olarak hazırlanmış Tanrı öfkesinin şarabından içecektir. Böylelerine, kutsal meleklerin ve Kuzu'nun önünde ateş ve kükürtle işkence edilecek" (Esinleme 14:9,10).

Zihni ve vicdanı gerçekle tanışan, ama onu reddeden insanlar, Tanrı'nın gazabına maruz kalacak. Birçok kişi şu ana kadar özel gerçekleri işitme fırsatına sahip olmadı. Her yüreği gören Rab, gerçeği arzulayan insanların çekişme konularına takılarak aldanmasına izin vermeyecek. Herkes kararını verebilecek kadar ışığa kavuşacak.

Büyük bağlılık sınavı

Büyük bağlılık sınavı olan Sept, özellikle çekişme konusu yapılacak olan gerçektir. Sahte septi tutmak Tanrı'ya karşı duran güçle ittifak etmek, gerçek Septi tutmak ise Yaratıcfya bağlı kalmak anlamına gelecektir. Bir sınıf canavarın işaretini alırken, diğer sınıf Tanrı'nın mührünü alacaktır.

Dinsel hoşgörüsüzlüğün kontrole geçeceğine, kilise ve devletin Tanrı'nın buyruklarını yerine getirenlere zulmedeceğine ilişkin önbildiriler, temelsiz ve saçma olarak değerlendirilmiştir. Ne var ki Pazarı tutma konusunun yaygın bir şekilde vurgulanması bu olayların kuşkusuz bir şekilde yaklaştığını göstermektedir. Bildiri önceden görülmemiş sonuçlara neden olacaktır.

Tanrı her kuşakta dünyadaki ve kilisedeki günahı azarlamak için hizmetkarlarını göndermiştir. Kollarını sıvayan birçok reformcu, kilisenin ve ulusun günahlarına karşı çok ılımlı bir tavır takınmışlardır. Pak imanlı yaşamını gören insanların Kutsal Kitap'a döneceklerini ummuşlardır. Ancak Tanrı'nın Ruhu onların üzerine gelmiş ve hiç korkmadan Kutsal Kitap'ın açık öğretilerini duyurmaya başlamışlardır.

Bildiri böylece ilân edilmiştir. Rab kendilerini hizmete adayan alçakgönüllü kulları aracılığıyla işlev görecektir. İşçilerde çeşitli kurumların eğitimi yerine Tanrı Ruhunun meshedişi niteliğine bakılacaktır. İnsanlar kutsal bir hararetle ilerleyerek Tanrı'nın verdiği sözleri duyuracaklardır. Babil'in günahları apaçık ortaya dö-külecektir. İnsanlar harekete geçecektir. Daha önce bu gibi sözler işitmeyen binlerce kişi vardır. Babil günahlarından ve gerçeği reddetmesinden ötürü düşmüş olan kilisedir. Halk öğretmenlere gidip "Gerçekten de bunlar böyle mi?" diye sorduğunda öğretmenler vicdanı uyutan masallar anlatacaktır. Ancak birçokları, "Rab şöyle diyor" şeklinde açık bir yanıt beklediğinden, popüler hizmetler gerçeği duyuranları ezecek, zulmedecek ve günahı seven kalabalıkları kışkırtacaktır.

Kilise görevlileri ışığı kapatmak ve bu canalıcı soruları örtmek için insanüstü bir çaba gösterecektir. Kilise sivil kolun gücüne dayanacak, papalık yanlılarıyla Protestanların işbirliğine tanık olunacaktır. Pazarı zorla kabul ettirme akımı cesaret kazandıkça, buyrukları tutanlar cezalara ve hapse maruz kalacaktır. İmanı reddet-meleri için bazılarına mevki, bazılarına da armağanlar sunulacaktır. Ama aldıkları yanıt, "Bize yanıldığımızı Kutsal Kitap'tan gösterin" şeklinde olacaktır. Mahkemeler önünde tanıklık verenler gerçeği güçlü bir şekilde savunacaklar, onları işiten bazıları Tanrı'nın tüm buyruklarını tutmanın gerekliliğini göreceklerdir. Bu gerçekleri başka türlü duymayacak olan kişiler böylece duyacaktır.

Tanrı'ya itaat isyan gibi görülecektir. Ana babalar inanan ço-cuklarına karşı şiddet kullanacaklardır. Evlatlıktan reddedilen çocuklar evlerinden kovulacaktır. "Mesih İsa'ya ait olup Tanrı yoluna yaraşır bir yaşam sürmek isteyenlerin hepsi de zulüm görecek" (2.Timoteyus 3:12). Gerçeği savunanlar Pazarı onurlandırmaktan vazgeçmedikçe, bazıları

hapse atılacak, bazıları sürülecek, bazılarına da köle gibi davranılacaktır. Tanrı'nın Ruhu insanlardan çekilirken tuhaf gelişmeler olacaktır. Tanrı korkusu ve sevgisi geri çe-kildiği zaman yürek çok zalimleşir.

Yaklaşan fırtına

Fırtına yaklaştıkça, üçüncü meleğin bildirisine inanmış, ama gerçeğe itaat ederek kutsal kılınmamış olan geniş bir sınıf, konumlarını terk ederek karşı tarafa geçecektir. Dünyayla birleşerek olayları hemen hemen aynı ışıkta görmeye alışmış olduklarından popüler tarafı seçeceklerdir. Bir zamanlar gerçekle sevinmiş olanlar, yeteneklerini kullanarak canları yoldan çıkarmak amacıyla işlev göreceklerdir. Önceki kardeşlerinin acı düşmanları haline geleceklerdir. Bu sapkınlar Şeytan'ın etkili araçları olarak kullanılacaklar, Septi tutanları suçlayacak ve onlara karşı yöneticileri kışkırtacaklar.

Rab'bin hizmetkarları uyarıyı vermişlerdir. Tanrı'nın Ruhu onları kısıtlamıştır. Onlar şöhret ya da geçici çıkarlar peşinde koş- mamışlardır. Bu iş onların başarabileceklerinin ötesindedir. Ama geri dönemezler. Çaresizliklerini hissedip güç kazanmak için her şeye gücü yeten Rab'be koşarlar.

Tarihin farklı dönemleri, Tanrı halkının o zamanki ihtiyaçlarını karşılayan bazı özel gerçeklerin gelişimine sahne olmuştur. Her yeni gerçek, baskıya yol açmıştır. Mesih'in elçileri görevlerini yerine getirmeli ve sonuçları Tanrı'ya bırakmalıdır.

Baskı yeni düzeylere çıkıyor

Baskı giderek tırmanır; Tanrı'nın hizmetkarları şaşkına döner, çünkü krizin kendilerinden kaynaklandığını düşünürler. Ancak vicdanları ve Tanrı Sözü, bulundukları yolun doğruluğunu göstermektedir. İmanları ve cesaretleri zorluklara göğüs gerer. "Mesih dünyanın güçlerini alt etti; alt edilmiş bir dünyadan mı korkacağız?" diye tanıklık ederler.

Kimse karanlığın güçlerini karşısına almadan Tanrı'ya hizmet edemez. Kötü melekler, avlarını ellerinden aldığı için o kişiye Saldıracaktır. Kötü insanlar o kişiyi ayartarak Tanrı'dan koparmaya çalışacaktır. Bunlar yeterli olmazsa, onun vicdanına zorla hükmetmeye kalkışacaktır.

Ne var ki İsa, yukarıdaki tapmakta insanın yalvarışçısı olarak kaldığı sürece, Kutsal Ruh'un kısıtlayıcı etkisi yöneticiler ve halklar tarafından hissedilecektir. Yöneticilerimizin büyük çoğunluğu Şeytan'ın etkin araçları olsa bile, Tanrı'nın da ulusların önderleri arasında araçları vardır. Birkaç kişi kötülüğün kuvvetli akıntısına karşı duracaktır. Üçüncü meleğin duyurusunun işlev görmesi için gerçeğin düşmanlarının baskısı kısıtlanacaktır. Son uyarı bu önderlerin dikkatini çekecek, bazıları onu kabul ederek sıkıntı zamanında Tanrı halkının yanında yer alacaktır.

Son yağmur ve bağrış

Üçüncü meleğe katılan melek, tüm yeryüzünü görkemiyle aydınlatacaktır. İlk meleğin bildirisi yeryüzündeki her hizmet noktasına ulaştırılmıştır. Bazı ülkelerde Reformdan bu yana gerçekleşen en büyük uyanışa tanık olunmuştur. Ancak bunların üçüncü meleğin son uyarısıyla çoğalması gereklidir.

Son zamanlarda Pentikost gününe benzer bir iş olacaktır. 'İlk yağmur', müjde duyurusunun başlangıcında yağmış ve değerli tohumun filizlenmesi amacını gütmüştür. Son yağmur ise hasadın olgunlaşması için son zamanlarda yağacaktır. (Hoşea 6:3; Yoel 2:23). Müjdenin yüce işleyişi, ilk baştaki gibi Tanrı gücünün belirmesine tanık olacaktır. Müjdenin başlangıcındaki ilk yağmurda gerçekleşen peygamberlikler, son yağmurda da yerine gelecektir. Elçi Petrus'un dört gözle beklediği 'yenilenme fırsatları' bunlardır (Elçilerin İşleri 3:19,20).

Tanrı'nın hizmetkarları, yüzlerindeki kutsal parıltıyla her yeri dolaşarak gökten gelen bildiriyi duyuracaklardır. Mucizeler olacak ve hastalar iyileşecektir. Şeytan da sahte harikalar yapacak ve hatta gökten ateş düşmesini sağlayacaktır (Esinleme 13:13). Böylece yeryüzünün sakinlerinin bir taraf seçmesi gerekecektir.

Bildiri, tartışmalardan çok Tanrı Ruhunun derin ikna gücüyle yayılacaktır. Tartışmalar denenmiş, yayınlar etkisini göstermiş, ama birçok kişi gerçeği tümüyle kavramaktan alıkonmuştur. Artık gerçek açıkça görülmektedir. Aile ilişkileri ve kilise bağlantıları Tanrı'nın dürüst çocuklarına karşi duramayacaktır. Gerçeğin karşısında yer alan tüm düzenlere karşı, geniş bir sınıf Rab'bin ya-nında yer alacaktır.

Bölüm 39 — Sıkıntı Zamanı

“O sırada senin halkını koruyan baş melek Mikael görünecek. Ulusların oluşumundan o yana hiçbir zaman olmamış korkunç acı zamanı gelecektir. Bu dönemde halkından adı kitapta yazılı olanlar kurtulacak” (Daniel 12:1).

Üçüncü meleğin bildirisi sona erdiğinde Tanrı’nın halkı görevlerini tamamlamış olacaklardır. Son yağmuru aldıktan sonra önlerindeki döneme hazırlanacaklardır. Yeryüzü en son sınavdan geçirilmiştir. Tanrısal buyruklara bağlı kalmış olanlar, ‘diri Tanrı’nın mührünü’ almışlardır. Bundan sonra İsa, göksel tapınaktaki yalvarışına son verir ve yükse bir sesle, “Tamamlandı” der. “Kötülük yapan, yine kötülük yapsın. Bayağı olan, bayağı yaşamını sürdürsün. Doğru olan, yine doğruyu yapsın. Kutsal olan kutsal kalsın” (Esinleme 22:11). Mesih, halkı uğruna kefaret etmiş ve onların günahlarını kaldırmıştır. “Sonra göğün altındaki krallıklara ait krallık, egemenlik ve büyüklük kutsallara,, Yüce Olan’ın halkına verilecek” (Daniel 7:27). İsa kralların Kralı ve rablerin Rab’bi olarak hüküm sürecektir.

İsa tapınaktan ayrıldığı zaman yeryüzünde yaşayanları karanlık örtecektir. Doğru olanlar artık kutsal Tanrı’nın önünde bir yalvarışçı olmadan yaşamalıdır. Kötü olanların üzerindeki kısıtlama kalkmış, Şeytan tövbesizler üzerindeki tüm denetimi ele geçirmiştir. Tanrı’nın Ruhu sonunda geri çekilmiştir. Bundan sonra Şeytan, yeryüzünün sakinlerini son büyük sıkıntıya yöneltecektir. Tanrı’nın melekleri insan tutkularının vahşi rüzgarlarını denetlemeye son verecektir. Tüm dünya, eski Kudüs’ün başına gelenden çok daha korkunç bir felakete maruz kalacaktır. Tanrısal izin için bekleyen güçler, her yere yıkım götürmek için şu anda hazırdır.

Tanrı’nın yasasını onurlandıranlar, korkutucu çekişmelerin ve kan dökülmesinin nedeni olarak gösterileceklerdir. Son uyarıya eşlik eden güç, kötü insanları öfkelendirmiştir. Şeytan, bildiriyi kabul eden herkese karşı nefret ve zulüm ruhunu kışkırtacaktır.

Tanrı’nın varlığı Yahudi ulusundan çekildiği zaman kahinler ve insanlar kendilerinin hala Tanrı’nın seçilmişleri olduklarını sanıyorlardı. Tapınaktaki hizmet devam ediyor, Tanrı Oğlunun kanından sorumlu olanlar, tanrısal bereketi hala her gün aynı şekilde istiyordu. Tapmakta geri alınamayan karar ilan edildiği ve dünyanın geleceği sonsuza dek belirlendiği zaman, yeryüzünün sakinlerinin bundan haberi olmayacaktır. Tanrı’nın Ruhunun terk ettiği insanlar, hala bir takım dinsel biçimleri devam ettirecek, kötülüğün önderi kendi emellerine ulaşmak için onları kışkırtacaktır.

Sept günü Hıristiyanlık dünyasında özel bir çekişme konusu olacak, kiliseye ve devlete karşı duranların hoş görülmemesi istenecek, birçok ulusun karışıklığa ve yasasızlığa düşmemesi için bu kişilerin acı çekmesinde sakınca görülmeyecektir. Kayafa, “Bütün ulus yok olacağına, halk uğruna bir tek adamın ölmesi sizin için daha uygun” demişti (Yuhanna 11:50). Bu düşünce mantıklı görünecek, dördüncü buyruğa uyarak Septi tutanlara karşı bir hüküm verilecek ve dışlanmaları sağlanacaktır. Bir süre sonra da öldürülmeleri için halka

özgürlük verilecektir. Eski dünyanın Roma Katolikliği ve yeni dünyanın imandan dönmüş Protestanlığı benzer bir yol tutturacaktır. O zaman Tanrı'nın halkı, 'Yakup'un sıkıntı zamanı' diye adlandırılan sıkıntıyı yaşamaya başlayacaktır (Yeremya 30:5-7; Yaratılış 32:24-30).

Yakup'un sıkıntı zamanı

Yakup, babasının Esav'a sakladığı bereketi almak için yaptığı hileden ötürü kardeşinin ölümcül tehditleriyle karşılaşmış ve kaçınıştı. Birçok yıl sürgünde kaldıktan sonra doğduğu yere dönmek için yola çıktı. Sınıra vardığında, öç peşinde olan Esav'ın yaklaştığını haber aldı. Yakup'un tek ümidi Tanrı'nın merhameti, tek savunması duaydı.

Tanrı'yla baş başa kaldığı zaman derin bir kırılmayla günahını itiraf etti. Hayatının kriziyle karşı karşıya gelmişti. Karanlıkta dua etmeyi sürdürdü. Birden omuzlarında bir el hissetti. Bir düşmanın, canını almaya geldiğini sandı. Ümitsiz bir enerjiyle o kişiyle sabaha kadar güreşti. Gün doğmadan hemen önce o yabancı, insanüstü gücünü ortaya koydu. Yakup felç oldu ve yere yıkılarak gizemli saldırganın omzunda çaresizlikle ağlamaya başladı. Sonra o kişinin, aslında Antlaşma Meleği olduğunu anladı. Günahının kederine uzun bir süre dayanmıştı; artık bağışlandığını bilerek rahatlayabilirdi. Melek, "Bırak beni, gün ağarıyor" dedi. Yakup, "Beni kutsamadıkça seni bırakmam" diye karşılık verdi. Yakup zayıflığını ve değersizliğini itiraf etti, ama antlaşmaya sadık kalan Tanrı'nın merhametine güveniyordu. Bu günahlı ölümlü, tövbe ve teslimiyet yoluyla Göğün Yüceliğini yenmiş oldu.

Şeytan günahından ötürü Yakup'u Tanrı'nın önünde suçlamış ve Esav'ın ona karşı yürümesine neden olmuştu. Yakup geceleyin güreşirken Şeytan onun teşviğini kırmaya ve Tanrı'ya güvenini sarsmaya çalıştı. Yakup ümitsizliğe kapılmak üzereydi; ama günahından içtenlikle tövbe etmiş, Meleğe sımsıkı sarılmış ve yengi kazanana kadar feryat etmeyi sürdürmüştü.

Şeytan Yakup'u suçladığı gibi Tanrı'nın halkını da suçlayacaktır. Ancak Tanrı'nın buyruklarına uyanlar, Şeytan'ın etkinliğine direnirler. Şeytan onları kutsal meleklerin koruduğunu görür ve bağışlanmış günahlarını gündeme getirir. Onları ayartarak düşürdüğü günahları bilmektedir. Şeytan, adil olan Tanrı'nın, halkının günahlarını bağışlayamayacağını ilan eder ve yok edilmeleri için kendi ellerine teslim edilmelerini ister.

Rab Şeytan'ın, onları sonuna kadar denemesine izin verir. Tanrı'ya güvenleri ve imanları sıkı bir şekilde denenir. Şeytan onları dehşete düşürmek için gayret gösterir. Onların imanını yok etmek, onları ayartmak ve Tanrı'ya bağlılıktan döndürmek için büyük bir umut duyar.

Tanrı'nın adına gölge düşecek diye acı duymak

Ne var ki Tanrı halkının en büyük acısı zulümden kaynaklanmamaktadır. Onlar kendi kusurlarından ötürü Kurtarıcının şu vaadinin gerçekleştiğini fark edememekten korkarlar:

“Sözüme uyarak sabırla davrandığın için, yeryüzünde yaşayanları denemek üzere bütün dünyanın üzerine gelecek olan deneme saatinden seni esirgeyeceğim” (Esinleme 3:10). Kendi karakterleri yetersiz kalırsa, Tanrı’nın kutsal adı lekelenecektir.

Geçmişte birçok günahlarından tövbe ettiklerini belirterek Kurtarıcının vaadine dayanırlar: “Kuvvetime yapışsın da barış etsin benimle, evet barışsın” (İşaya 27:5). Kaygılarına ve sıkıntı-larına rağmen yalvarmaya ara vermezler. Yakup’un Meleğe yapıştığı gibi Tanrı’ya yapışırlar ve “Beni kutsamadıkça seni bırakmam” derler.

Günahlar kaldırılır

Sıkıntı döneminde acı çeken Tanrı halkı, itiraf edilmemiş günahları olursa, ezileceklerdir. Ümitsizlik onların imanını zayıflatacak, kurtulmaları için Tanrı’ya yalvaramayacaklardır. Ama açıklayacak gizli yanlışları olmayacaktır. Günahları yargılanmış ve kaldırılmıştır; artık anılmaz.

Rab Yakup’la uğraşırken, kötülüğü hiçbir şekilde hoş görmeyeceğini belli etmiştir. Günahlarına mazeret bularak gizleyenler, günahları itiraf edilmeden ve bağışlanmadan gökyüzündeki kitapta kalanlar, Şeytan’a yenik düşeceklerdir. Bulundukları konum ne denli onurlu olursa, düşmanlarının zaferi de o denli üstün olacaktır. Hazırlanmayı geciktirenler, sıkıntı zamanında ya da daha sonra hazırlanma fırsatı bulamayacaklardır. Böylelerinin durumu ümit-sizdir.

Yakup’un yaşam öyküsü, Tanrı’ya gerçek tövbeyle dönen günahlıların, O’nun huzurundan atılmayacaklarının güvencesidir. Tanrı onları tehlikede teselli etmek için meleklerini gönderecektir. Rab’bin gözü halkının üzerindedir. Şöminenin alevleri onları yakıp tüketir gibi görünecek, ama Arıtıcı sonuçta onları ateşte arıtılmış altına benzetecektir.

Kalıcı iman

Önümüzdeki sıkıntılı ve acılı mevsim, yılgınlığa, gecikmeye ve açlığa dayanacak bir imanı gerektirecektir. Böyle bir iman sınandığında boşa çıkmayacaktır. Yakup’un zaferi, ısrarlı duanın gücüne bir kanıttır. Tanrı’nın vaatlerine dayananların hepsi sonuçta Yakup gibi başarılı olacaktır. Tanrı’yla güreşmenin ne olduğunu bilen çok az kişi vardır. Ümitsizlik dalgaları saldırdığında, Tanrı’nın vaatlerine iman etmeyi sürdüren pek az kişi kalır.

Şu anda kıt imana sahip olanlar, Şeytan’ın hilelerinin etkisi altına girme tehlikesindedirler. Bu sınavdan geçseler bile, daha büyük bir sıkıntıya düşeceklerdir; çünkü Tanrı’ya güvenmeyi bir alışkanlık haline getirmemişlerdir. O’nun vaatlerini kanıtlamalıyız.

Genellikle sıkıntı, gerçek yaşamdan çok düşüncededir; ama önümüzdeki asıl kriz bu değildir. Son günlerin sancılarını hiçbir hayal gücü tanımlayamaz. O sıkıntı zamanında her insan, Tanrı’nın önünde kendi başına durabilmelidir.

Şu anda Başkahinimiz bizim uğrumuza kefaret ederken biz de Mesih'te yetkinleşmeyi aramalıyız. Hiçbir düşünce, Kurtarıcımızı ayartının gücüyle alt edememiştir. Şeytan insan yüreğinde dayanak bulabileceği bazı noktalar yakalar. Bunlar, zevk veren bazı günahlı arzular olabilir. Şeytan bu arzular aracılığıyla ayartma gücünü kullanır. Oysa Mesih, "Bu dünyanın egemeni geliyor. Onun benim üzerimde hiçbir yetkisi yoktur" demiştir (Yuhanna 14:30). Şeytan Tanrı'nın Oğlu üzerinde zafer kazanmak için hiçbir açık bulamadı; O'nda Şeytan'ın kullanabileceği hiçbir günah yoktu. Sıkıntı zama-nından geçecek olanların da aynı durumda bulunması gerekecektir.

Kendimizi bu yaşamda günahtan ayırmalıyız. Değerli Kurtarıcımız, kendisine bağlanmamız, zayıflığımızı gücüyle ve değersizliğimizi erdemleriyle birleştirmemiz için bizi davet ediyor. Karakterimizi tanrısal örneğin benzeyişine değiştirmek için gökyüzüyle işbirliği yapmak bizim görevimizdir.

Yakında gökyüzünde mucizeler yapan cinlerin doğaüstü belirtileri görünecektir. Cinler, 'yeryüzünün krallarına' ve tüm dünyaya gidecektir. İnsanları, gökyüzünün yönetimine karşı son savaşma hazırlanan Şeytan'la işbirliği yapmaya yönlendirecektir. Kendilerinin Mesih olduğunu iddia eden insanlar çıkacaktır. Bunlar iyileştirme mucizeleri yapacak, gökten Kutsal Yazılarla çelişen esinler aldıklarını iddia edeceklerdir.

En büyük rol

Büyük aldanış piyesinin en büyük rolünü, Mesih'i temsil eden Şeytan üstlenecektir. Kilise, ümitlerinin gerçekleşmesi için uzun bir süreden beri Kurtarıcının gelişini beklemektedir. Bu kez büyük aldatıcı, Mesih gelmiş gibi gösterecektir. Şeytan kendisini inanılmayacak parlaklıkta bir varlık olarak temsil edecek, Esinleme kitapçığındaki Tanrı Oğlu görünümüne bürünecektir (Esinleme 1:13-15).

O'nu kuşatan yücelik, ölümlü insanların o zamana kadar karşılaştığı en eşsiz görünüm olacaktır. Her yerde "Mesih geldi!" bağırışı işitilecektir. İnsanlar O'nun önünde eğilecekler, O da ellerini kaldırıp onları kutsayacaktır. O'nun sesi yumuşak bir melodi gibi çıkacaktır. Kurtarıcının ağzından çıkan bazı göksel gerçeklerin aynısını söyleyecektir. Hastaları iyileştirecek, Mesih'in karakterini taklit edecek ve Septi Pazara çevirdiğini söyleyecektir. Yedinci günü tutanların kendi adına küfür ettiklerini duyuracaktır. Çok güçlü ve etkili bir aldatmaca sergilenecektir. Kalabalıklar büyülere kapılacak ve "Tanrı gücü işte budur" diyeceklerdir (Elçilerin İşleri 8:10).

Tanrı'nın halkı yanlış yola sapmayacak

Ancak Tanrı halkı yanlış yola sapmayacak. Bu sahte mesihin öğretişleri Kutsal Yazılara uygun değildir. O, canavara ve puta tapanları, yani Kutsal Kitap'a göre Tanrı'nın öfkesinin döküleceği kişileri onaylamaktadır.

Üstelik, Şeytan'ın Mesih'in gelişini tam olarak taklit etmesine izin verilmemektedir. Kurtarıcı bu konuda halkını aldanışa karşı uyarmıştır. "Çünkü sahte mesihler, sahte peygamberler türeyecek; bunlar büyük mucizeler ve harikalar yaratacaklar. Öyle ki, ellerinden gelse, seçilmiş olanları bile saptıracaklar... Bunun için size, 'İşte Mesih çölde' derlerse gitmeyin. 'Bakın, iç odalarda' derlerse inanmayın. Çünkü İnsanoğlu'nun gelişi, doğuda çakıp batıya kadar her taraftan görülen şimşek gibi olacaktır" (Matta 24:24-27. Bkz. Matta 25:31; Esinleme 1:7; 1 .Selanikliler 4:16,17). Bu gelişin sahtesini yaratmak olanaksızdır. Mesih'in gerçek gelişine tüm dünya tanık olacaktır.

Yalnızca gerçeğin sevgisine kavuşmuş titiz Kutsal Kitap öğrencileri, tüm dünyayı tutsak alan güçlü aldanıştan korunacaktır. Böyleleri, Kutsal Kitap tanıklığı yoluyla aldatıcıyı fark edecektir. Tanrı halkı şu anda kendi duyularına değil de Tanrı Sözüne bakacak durumda mıdır? Tanrı'nın Sözüne sımsıkı bağlı mıdır? Böyle bir kriz zamanında yalnızca Kutsal Kitap'a tutunacak mıdır?

Hıristiyanlık dünyasının çeşitli yöneticilerinin, buyruklara uyanlara karşı aldıkları karar, hükümetin korumasının kalkmasına neden olacaktır. Böylece Tanrı'nın halkı, onların yıkımını arayanların eline düşecektir. Kentlerden ve kasabalardan kaçarak ıssız ve terk edilmiş yerlerde birlikte yaşayacaklardır. Birçokları Piedmont vadilerinin imanlıları gibi dağ kovuklarında sığınak bulacaklardır (Bkz. 4.bölüm). Ancak tüm uluslardan ve sınıflardan gelen yüksek, alçak, zengin yoksul, siyah beyaz birçok kişi en adaletsiz ve zalim tutsaklığa mahkum edilecektir. Tanrı'nın sevdikleri demir parmaklıklar ardında zor günler geçirecek, idam cezasına mahkum edilecek, karanlık ve iğrenç zindanlara konulacaktır.

Rab bu denenme zamanında halkını unutacak mı? Nuh'u, Lut'u, Yusuf u, İlyas'ı, Yeremya'yı ya da Daniel'i unuttu mu? Düşmanlar onları hapse atsa bile, Mesih'le iletişimlerini koparamazlar. Melekler onları ıssız hücrelerde ziyaret edecekler. Tutuk evleri birer saraya dönecek. Pavlus ve Silas'ın Filipi'deki tutuk evinde gece yarısı ezgiler söylediği zaman olduğu gibi kasvetli duvarlar aydınlanacak.

Tanrı'nın yargısı, halkını yok etmek isteyenlerin üzerine gelecek. Tanrı için ceza, 'tuhaf bir iştir' (İşaya 28:21; bkz. Hezekiel 33:11). "Yahve acıyan, lütfeden, geç öfkelenen, sevgi dolu ve sadık Tanrı. Binlercesine sevgi gösterir, suçlarını, başkaldırılarını, günahlarını bağışlarım," ama "hiçbir suçu cezasız bırakmam" (Çıkış 34:6,7; Nahum 1:3). Tanrı'nın uzun bir süre katlandığı ulusun günahları ölçüyü aştığı zaman, o ulus Tanrı'nın, merhametle karışmamış gazap kasesinden içecektir.

Mesih tapınaktaki yalvarışa son verdiğinde canavara tapınanlara karşı biriken katıksız öfke boşalacaktır. Tanrı halkının kurtuluşundan hemen önce gelecek olan büyük yargı, Mısır'daki belalara benzeyecektir. Esinlemede şöyle yazılıdır: "Birinci melek gidip tasını yeryüzüne boşalttı. Canavarın işaretini taşıyıp onun benzeyişindeki puta tapanların üzerinde iğrenç ve ıstırap verici yaralar oluştu... Deniz, ölü kanına benzer bir kana dönüştü ve içindeki bütün canlılar öldü... Meleğin şöyle dediğini işittim: 'Var olan ve var olmuş olan

kutsal Tanrı! Bu yargılarında adilsin. Kutsalların ve peygamberlerin kanını döktükleri için, içecek olarak sen de onlara kan verdin. Bunu hak ettiler'" (Esinleme 16:2-6,8,9). Tanrı'nın halkını ölüme mahkum edenler, onların kanının sorumlu-luğunu üstlendiler. Mesih o zamanki Yahudilerin, Habil'den beri öldürülen tüm kutsalların kanından sorumlu olduklarını ilan etti (Matta 23:34-36), çünkü o peygamberlerin katilleriyle aynı ruha sahiptiler.

Sonra gelen belada, güneşe, insanları ateşle yakıp kavurma gücü verildi. Peygamberler bu dehşet dolu anları şöyle tanımlıyorlar: "Tarlaların ürünü yok oldu. Asmalar kurudu, incir ağaçları soldu; Nar, hurma, elma, bütün meyve ağaçlan kurudu. Ademoğullarının sevinci yok oldu." "Hayvanlar nasıl da inliyor! Sığır sürüleri çaresiz. Çünkü otlaklar kurudu. Koyun sürüleri perişan oldu. Ya Rab, sana yakarıyorum. Çünkü ateş kırdaki otlakları yok etti, bütün ağaçları kavurdu. Yabanıl hayvanlar bile sana sesleniyor. Çünkü akarsular kurudu, ateş kırdaki otlakları yok etti" (Yoel 1:11,12,18-20).

Bu belalar evrensel değildir; ama bilinen en korkunç acılara neden olacaklardır. Zamanın sonundan önce gerçekleşen her türlü yargıya merhamet karışmıştı. Mesih'in kanı günahkar kişiyi, kendi suçunun tam karşılığından korumuştur; oysa son yargıda, gazap, merhametten tümüyle bağımsız olacaktır.

Tanrı'nın halkı zulüm ve sıkıntı içinde yaşasa da, yiyecek kıtlığı çekse de, yok olmayacaktır. Onların eksiğini melekler giderecektir. "Ekmeği verilecek, suyu emin olacak." "Ben, Rab, onlara cevap vereceğim. Ben, İsrail'in Tanrısı, onları bırakmayacağım" (İşaya 33:16; 41:17).

Oysa insan gözünde, Tanrı halkı, tıpkı kendilerinden önceki şehitler gibi tanıklıklarını kanla mühürleyecekmiş gibi görünecektir. Dehşetli bir sancı dönemi başlayacaktır. Kötüler, "İmanınız nerede?" diye alay edeceklerdir; "Siz gerçekten Tanrı'nın halkıysanız, sizi neden bizim elimizden kurtarmıyor?" Ne var ki bekleyenler, İsa'nın çarmıh üzerindeki ölümünü anımsarlar. Yakup gibi hepsi de Tanrı'yla güreşmektedirler.

Meleklerin ordusu

Mesih'in sabır sözünü tutanların çevresinde melekler durmaktadır. Melekler bu gibi kişilerin sıkıntısını görmüşler ve dualarını işitmişlerdir. Onları tehlikeden kurtarmak için Komutanlarının sözünü beklerler. Ancak biraz daha bekleyeceklerdir. Tanrı'nın halkı kaseden içmeli ve vaftizden geçmelidir (Matta 20:20-23). Seçilmiş olanlar uğruna sıkıntı zamanı kısaltılmıştır. Son, insanların umduğundan daha çabuk gelecektir.

Buyruğu tutanların öldürüleceği zamana ilişkin belirli bir tarih konulmuş olmasına rağmen, onların düşmanları canlarını almak için daha önceden saldırma girişiminde bulunacaktır. Ancak sadık insanların çevresindeki nöbetçileri kimse geçemez. Bazı imanlılara kentten kaçışları sırasında saldırıda bulunulmuş, ama onlara karşı kaldırılan

kılıçlar saman gibi kırılmıştır. Başkaları ise savaşçı kılığındaki melekler tarafından korunmuştur.

Göksel varlıklar tüm çağlarda insanların işlerinde yer almışlardır. İnsanların evlerinde konuk edilmişler, yolculara rehberlik etmişler, tutukevlerinin kapılarını açmışlar ve Rab'bin hizmetkarlarını serbest bırakmışlardır. Kurtarıcının mezarındaki taşı yuvarlamaya da yine onlar gelmişlerdir.

Melekler kötülerin toplumlarmı ziyaret ederler. Sodom'a gitmişler ve oradakilerin Tanrı'nın yasaklarını çiğneyip çiğnemediklerine bakmışlardır. Rab, kendisine gerçekten kulluk edenlerin uğruna felaketlere set çeker ve kalabalıkları sakin tutar. Günahkarlar canlarını, zulmetmekten hoşlandıkları birkaç sadık insana borçlu olduklarını fark etmezler.

Bu dünyanın konseylerinde melekler sık sık konuşmuşlardır. İnsan kulakları onların sözlerini duymuş, insan dudakları onların öğütleriyle alay etmiştir. Bu göksel haberciler, zulüm görenlerin davalarını, onların en iyi konuşan avukatlarından daha etkili bir şekilde savunurlar. Tanrı'nın halkına büyük acılar verebilecek olan kötülükleri yenmiş ve tutsak almışlardır.

Tanrı'nın halkı gelecek olan Kralın belirtilerini büyük bir özlemle beklerler. Güreşen imanlılar ricalarını Tanrı'nın önüne getirdikçe, gökyüzü sonsuz günün ışıltısıyla parlamaya başlar. "Yardım geliyor" sözleri, melek ezgilerini andıran bir melodiyle kulaklara ulaşır. Mesih'in sesi işitilmektedir; "İşte, ben sizinle birlikteyim. Korkmayın. Sizin adınıza ben savaştım. Sizler benim adımda galiplerden de üstünsünüz."

Değerli Kurtarıcı, tam ihtiyaç duyduğumuz anda bize yardım gönderecektir. Sıkıntı zamanı Tanrı'nın halkı için korkutucu bir sınavdır. Her gerçek imanlı, çevresini saran koruma vaadini imanla görecektir. "Rab'bin kurtardıkları dönecekler ve ezgi söyleyerek Sion'a varacaklar. Başları üzerinde sonsuz sevinç olacak; mutluluğa ve sevince erecekler. Keder ve inilti kaçıp gidecek" (İşaya 51:11).

Eğer Mesih'in tanıklarının kanı bu zamanda dökülürse, onların bağlılığı başka insanları artık gerçekle ikna etmeyecektir. Çünkü inatçı yürekler, merhamet dalgalarına karşı koymuş ve onların bir daha geri dönmelerine engel olmuştur. Eğer doğrular, bu kez düşmanlarına yem olursa, karanlıklar önderi için bu bir zafer olacaktır. Mesih şöyle demiştir: "Gel, ey halkım, kendi iç odalarına gir ve ardında kapılarını kapa; gazap geçinceye kadar biraz gizlen. Çünkü, işte, kötülüklerinden ötürü dünyada oturanları cezalandırmak için Rab yerinden çıkıyor. Dünya kanını açığa koyacak ve öldürülenleri artık örtmeyecek" (İşaya 26:20,21).

Mesih'in gelişini sabırla bekleyenlerin ve adları yaşam kitabında yazılı olanların kurtuluşu görkemli olacaktır.

Bölüm 40 — Büyük Kurtuluş

Tanrı'nın yasasını onurlandıranların üzerinden insan yasalarının koruması kalktığı zaman, yok edilmeleri için çeşitli ülkelerde eşzamanlı bir akım başlayacak. Hükümde belirlenen zaman yaklaştıkça, insanlar ayrılık çıkaran o kişilerin işini bir gecede bitirmek için suikast hazırlığı yapacak.

Bazıları tutukevlerinde, bazıları ise ormanlarda ve dağlarda olan Tanrı'nın halkı, Rab'bin korumasına sığınacak. Silahlı adamlar, kötü meleklerin etkisiyle, öldürme işine hazırlanacak. En önemli saatte Tanrı araya girecek: "Bayram ilan edilen gecede olduğu gibi ezgi söyleyeceksiniz ve Rab'bin dağına, İsrail'in Kayasına gelmek için zurna çalarak gider gibi yürek sevinci olacak. Rab görkemli sesini işittirecek; öfke kızgınlığı ve yiyip bitiren ateş alevleriyle, bulutların çatlaması, sağanak ve dolu taneleriyle bileğinin inişini gösterecek" (İşaya 30:29,30).

Geceden de beter bir karanlık yeryüzüne çökerken, kötü insanlardan oluşan çeteler kurbanlarının peşine düşecekler. Sonra bir gökkuşağı belirecek ve dua edenlerin her birinin çevresini kuşatacak. Öfkeli kalabalıklar tutuklanacak ve öfkelerinin nedeni unutulacak. Tanrı antlaşmasının simgesine bakacaklar ve onun parlak-lığından korunmayı isteyecekler.

Tanrı halkının sesi işitilecek; "Yukarı bakın" diyecekler. Tıpkı İstefan gibi göğe bakacaklar; Tanrı'nın yüceliğini ve O'nun tahtında oturan İnsanoğlu'nu görecekler (Bkz. Elçilerin İşleri 7:55,56). O'nun yaralarının izlerine tanık olacaklar ve "Baba, bana verdiklerinin de bulunduğum yerde benimle birlikte olmalarını... istiyorum" dediğini işitecekler (Yuhanna 17:24). "İşte geliyorlar; kutsal, lekesiz ve bozulmamış bir şekilde geliyorlar. Sözümü tuttular" diyen bir ses duyulacak.

Tanrı, halkını kurtarmak için gücünü gece yarısı karanlığında kullanacaktır. Güneş tüm gücüyle görünecektir. Mucizeler ve harikalar olacaktır. Kötüler bu sahneye dehşetle bakacak, doğrular ise kurtuluşlarının belirtilerini bekleyecektir. Kızgın göklerin ortasında tanımlanamayacak yücelik görünecek, Tanrı'nın sesi sular gibi gürleyecek, "Tamam!" diye seslenecektir (Esinleme 16:17).

O ses gökleri ve yeri sarsacaktır. Büyük bir deprem olacaktır; 'insan yeryüzünde oldu olalı bu kadar büyük bir deprem olmamıştı' (Esinleme 16:18). Parçalanan kayalar her yana savrulacaktır. Deniz öfkeyle kuduracaktır. Büyük bir fırtına patlayacaktır. Yer kabuğu çatlamaya başlayacak, temeller kökten sarsılacaktır. Kötülükleri yüzünden Sodom'u andıran limanlar, kızgın sular tarafından yutulacaktır. 'Büyük Babil Tanrı'nın önünde' anılacak, 'Tanrı'nın ateşli gazabının şarabını içeren kase kendisine verilecektir' (Esinleme 16:19). Dev dolu taneleri yağacak ve yıkım sürüp gidecektir. Gururlu kentler alçaltılacaktır. İnsanların zenginliklerini yatırdığı yüce saraylar gözler önünde yerle bir olacaktır. Tutuk evlerinin duvarları parçalanacak, Tanrı'nın halkı serbest kalacaktır.

Mezarlar açılacak, "Yerin toprağında uyuyanların birçoğu uyanacak: Bazıları sonsuz yaşama, bazıları da utanca ve sonsuz iğrençliğe gönderilecek." 'Onun bedenini deşmiş olanlar', Mesih'in ölüm acılarıyla alay edenler, O'nun gerçeğine en şiddetli şekilde karşı koyanlar, sadık ve söz dinler imanlıların nasıl onurlandırıldığını görmeleri için kaldırılacaklar (Daniel 12:2; Esinleme 1:7).

Şiddetle çakan şimşekler yeryüzünde alevlere neden olacaklar. Şimşeklerin üzerinde gizemli ve korkutucu sesler, kötülerin sonunu ilan edecek. Kibirli ve övüngen kişiler, Tanrı'nın buyruklarına uyanlara karşı zalimlik edenler, dehşete kapılacak. İnsanlar merhamet dilerken cinler titreyecek.

Rab'bin günü

İşaya şöyle demiştir: "Dünyayı kuvvetle sarsmak için Rab kalktığı zaman, heybetinin yüzünden ve haşmetinin celalinden, insanlar kayaların yarıklarına girmek için, o gün insanlar, tapınsınlar diye kendilerine yapılan gümüş putlarını ve altın putlarını köstebeklere ve yarasalara atacaklar" (İşaya 2:20,21).

Mesih için her şeylerini kurban edenler artık güvende olacaklar. Tüm dünyanın önünde ve ölüm tehlikesi karşısında kendileri Uğruna can veren Rab'be bağlı kaldılar. Son zamanlarda yılgın ve yorgun olan yüzleri artık hayranlıkla parlayacak. Sesleri zaferli bir ezgiyle yükselecek: "Tanrı sığınağımız ve gücümüzdür, sıkıntıda hep yardıma hazırdır. Bu yüzden korkmayız yeryüzü altüst olsa, dağlar denizlerin bağrına devrilse, sular kükreyip köpürse, kabaran deniz dağları titretse bile" (Mezmurlar 46:1-3).

Kutsal güveni dile getiren bu sözler Tanrı'ya yükseldiği zaman, göksel kentin yüceliği açık kapılardan görülmeye başlanacak. O zaman gökte, iki taş tablet tutan bir el görünecek. Sina dağında ilan edilen kutsal yasa, o zaman yargı ölçütü olarak açıklanacak. Sözler o kadar açık olacak ki, herkes tarafından okunabilecek. Batıl inançların ve sapkınlığın karanlığı her zihinden silinip atılacak.

Tanrı yasasını çiğnemiş olanların dehşetini ve ümitsizliğini tanımlamak olanaksızdır. Dünyanın beğenisini kazanmak için yasanın buyruklarını çiğnediler ve başkalarına da bunu yapmayı öğrettiler. Şimdi hor gördükleri yasa tarafından mahkum ediliyorlar. Mazeretlerinin olmadığını görüyorlar. Tanrı yasasının düşmanları, yeni bir gerçek ve ödev kavramıyla karşılaşıyorlar. Sept'in diri Tanrı'nın mührü olduğunu çok geç gördüler. Üzerinde durdukları kumdan temeli çok geç fark ettiler. Tanrı'ya karşı savaşarak bir ömür geçirdiler. Din öğretmenleri insanları Cennet'e yönelttiklerini söyleyerek onları mahvettiler. Kutsal görevde olan insanların sorumluluğu ne büyüktür; onların sadakatsizliğinin sonuçları ne korkunçtur!

Kralların kralı görünüyor

İsa'nın geleceği günü ve saati duyuran Tanrı'nın sesi işitilir. Tanrı'nın İsrail'i, buna kulak verir; çehreleri O'nun yüceliğiyle aydınlanmıştır. Sonunda doğuda küçük, siyah bir bulut görünür. Bu, Kurtarıcı'nın çevresindeki buluttur. Bulut büyük ve beyaz bir görünüm alana kadar Tanrı'nın halkı ciddi bir sessizlik içinde bekler. Bulutun altı, yakıp tüketen bir yüceliğe sahiptir; üzerinde ise antlaşmanın gökkuşağı vardır. Artık 'elemler adamı' olmayan İsa, zafer kazanmış güçlü bir savaşçı gibi gelmektedir. On binlerce kutsal melekten oluşan bir ordu O'na eşlik etmektedir. Her göz Yaşam Önderini görür. Alnında bir yücelik tacı vardır. Çehresi, öğle güneşinden daha parlaktır. "Kaftanı ve kalçası üzerinde şu ad yazılıydı: 'Kralların Kralı ve Rablerin Rabbi!' (Mezmurlar 50:3,4).

"Dünyanın kralları, büyükleri, komutanları, zenginleri, güçlüleri, bütün köleleri ve özgür kişileri, mağaralarda ve dağların kayaları arasında gizlendiler. Dağlara ve kayalara seslenip dediler ki, "Üzerimize düşün! Taht üzerinde oturanın yüzünden ve Kuzu'nun gazabından saklayın bizi! Çünkü Onların gazabının büyük günü geldi, buna kim dayanabilir?" (Esinleme 6:15-17).

Alaycı sözler bitmiş, yalancı dudaklar susmuştur. Dua ve ağlayış sesinden başka bir şey duyulmamaktadır. Kötüler, hor gördükleri Rab'bin yüzünü görmektense, kayaların altına diri diri gömülmek için dua ederler. Ölülerin kulağına işleyen sesi tanırlar. O sesin tatlı tonları kendilerini ne kadar çok tövbeye çağırmıştı. Bir arkadaşın, bir kardeşin, bir Kurtarıcının ricaları aracılığıyla ne kadar sık duyulmuştu. O ses, hor görülen uyarıların ve reddedilen davetlerin anılarını canlandırır.

Mesih çarmıha gerildiğinde O'nunla alay edenler de oradadırlar. Onlar önceden Mesih'in şu sözlerini işitmişlerdi: "Bundan sonra, İnsanoğlu'nun, kudretli Olan'ın sağında oturduğunu ve göğün bulutları üzerinde geldiğini göreceksiniz" (Matta 26:64). Şimdi onlar Mesih'i yücelik içinde görmektedir; her şeye gücü yeten Tanrı'nın sağında otururken de göreceklerdir. Mesih'in krallık unvanıyla alay eden kibirli Hirodes oradadır. Başına dikenli tacı geçiren ve eline asa tutuşturanlar - O'nun önünde alay ederek eğilenler ve Yaşam Önderine tükürenler oradadır. O'nun huzurundan kaçmak isterler. O'nun ellerine ve ayaklarına çivi çakanlar bu izlere dehşet ve acıyla bakarlar.

Kahinler ve yöneticiler çarmıha germe olayını anımsarlar. "Başkalarını kurtardı, kendini kurtaramıyor!" diye alay ettikleri zamanı düşünürler (Matta 27:42). "Çarmıha gerilsin!" bağırışlarından daha yüksek bir ses çıkmaktadır şimdi; "O Tanrı'nın Oğluymuş!" Kralların Kralının önünden kaçacak yer ararlar.

Gerçeği reddeden herkesin yaşamında, vicdanın rahatsız olduğu, canın pişmanlık duyduğu zamanlar vardır. Ne var ki bunlar, o günün kederine kıyasla nedir ki! Onlar dehşet içindeyken, kutsalların, "İşte Tanrımız budur; O'nu bekledik, O'nun kurtarışı ile sevineceğiz ve coşacağız" diye bağırdıklarını işitecekler (İşaya 25:9). Tanrı Oğlunun sesi, uyuyan

kutsalları çağırır. Tüm yeryüzünde ölüler o sesi işitecek, işitenler yaşayacaktır. Her ulustan, oymaktan, dilden ve halktan gelen büyük bir ordu toplanacak. Ölümün tutukevinden çıkarak ölümsüz bir yüceliği giyinecekler; "Ey ölüm, zaferin nerede? Ey ölüm, dikenin nerede?" (1.Korintliler 15:55).

İmanlılar mezara girdikleri şekilde çıkarlar. Ama hepsi sonsuz gençliğin gücü ve tazeliğiyle dirilirler. Mesih, kaybedileni kazandırmak için gelmiştir. Bizim çürük bedenlerimizi de değiştirip kendi yüce bedenine benzer kılacaktır. Eskiden günahla kirlenmiş olan ölümlü ve çürük biçim, yetkin, güzel ve ölümsüz kılınır. Kusurlar ve sakatlıklar, mezarda kalır. Kurtulanlar, insanlığın ilk yüceliğine kavuşacak; günahın lanetinin son izleri de silinecektir. Mesih'in bağlıları, zihinlerinde, canlarında ve bedenlerinde Rablerinin yetkin benzeyişini yansıtacaklardır.

Yaşamakta olan doğrular ise bir anda değiştirilir. Tanrı'nın sesiyle ölümsüz kılınıp dirilen kutsallarla birlikte Rab'bi havada karşılamak üzere alınırlar. Melekler, "O'nun seçtiklerini, göklerin bir ucundan öbür ucuna kadar dört yelden alıp bir araya toplayacaklar" (Matta 24:31). Küçük çocuklar annelerinin kollarında taşınır. Ölümle ayrılan dostlar, bir daha ayrılmamak üzere birleşirler. Hepsi mutluluk ezgileri söyleyerek Tanrı'nın kentine birlikte yükselirler.

Kutsal kente giriş

Kurtulanların gözleri İsa'ya dönmüştür. Herkes, 'görünüşü in- sanınkinden ve şekli insanoğullarınınkinden o kadar çok bozulmuş olanın' yüceliğine bakar (İşaya 52:14). İsa galip gelenlerin başlarına yücelik tacını yerleştirir. Herkesin tacının üzerinde yeni adı ve 'Rab'be kutsallık olsun!' yazısı bulunmaktadır (Esinleme 2:17). Herkesin eline parlak bir harp verilir. Sonra da meleklerin buyruğuna göre notalar çalınmaya başlar. Her elin zengin vuruşlarıyla melodiler yükselmeye başlar. Her ses minnetle yüklü övgüler söyler; "Yücelik ve güç sonsuzlara dek, bizi seven, kanıyla bizi günahlarımızdan özgür kılmış olan ve bizi bir krallık haline getirip Babası Tanrı'nın hizmetinde kahinler yapan Mesih'in olsun" (Esinleme 1:5,6).

Kurtarılan kalabalığın önünde Kutsal Kent vardır. İsa kapıları açar ve gerçeğe bağlı kalan uluslar içeri girerler. Sonra Rab şöyle der: "Sizler, Babamın kutsadıkları, gelin! Dünya kurulduğundan beri sizin için hazırlanmış olan egemenliği miras alın!" (Matta 25:34). Mesih, kanıyla satın aldıklarını Baba'ya teslim eder: "İşte ben ve Tanrı'nın bana verdiği çocuklar." "Bana verdiğin kendi adınla onları esirgeyip korudum" (İbraniler 2:13; Yuhanna 17:12). O an sonsuz Baba, kurtulanlara bakacak, günahın kalktığını ve kendi benzeyişinin yeniden oluştuğunu görecektir. İnsan yeniden Tanrı'yla uyumlu bir ilişkiye kavuşacaktır!

Kurtarıcının sevinci, kendisinin acıları ve düşkünlüğü sayesinde kurtulan insanları görmektir. Kurtulanlar O'nun sevincini paylaşacaklardır. Duaları, gayretleri ve özverileri

sayesinde kazandıkları canlara bakacaklardır. Bir kişi diğerlerini, onlar da başkalarını kazanacak, hepsinin yüreği sevinçle dolacaktır.

İki adem karşılaşıyor

Kurtulanlar Tanrı'nın kentine alınırken, coşkulu bir ses yükselir. İki Adem karşılaşmak üzeredir. Tanrı'nın Oğlu, - kendisinin yarattığı ve günahından ötürü gerildiği çarmıhın izlerini Kurtarıcı olarak taşıdığı - insanlığın atasını kabul edecektir. Adem çivilerin izlerini fark ettiğinde, kendisini Mesih'in ayaklarının dibine bırakır. Kurtarıcı onu kaldıracak ve uzun bir süre önce sürüldüğü Aden bahçesine bakması için işaret edecektir.

Adem'in yaşamı kederle dolmuştu. Her düşen yaprak, her kurban, insanın paklığını kirleten her leke ona günahını hatırlatmıştı. Günah yüzünden karşılaştığı her düşkünlük onun acılarına acı katmıştı. Günahından sadık bir şekilde tövbe etmiş ve diriliş ümidiyle can vermişti. Şimdi ise Adem, kefaret aracılığıyla kurtuluşa eriyordu.

Sevinçle dolan Adem, bir zamanlar neşe kaynağı olan ağaçlara bakar. Günahsız olduğu zamanlarda onların meyvelerinden toplamıştır. Elleriyle yetiştirdiği bağlara, gözünün nuru çiçeklere bakar. Bu gerçekten yeniden kurulan Aden bahçesidir!

Kurtarıcı, Adem'i yaşam ağacına götürür ve ağacın meyvesinden yemesini söyler. Adem kurtuluş bulan kalabalık ailesine bakar. Sonra tacını İsa'nın ayaklarına atarak Kurtarıcıyı kucaklar. Harpa dokunur, gökyüzünün uçları zaferli ezgilerle çınlamaya başlar; "Boğazlanmış Kuzu, gücü, zenginliği, bilgeliği ve kudreti, saygıyı, yüceliği ve övgüyü almaya layıktır" (Esinleme 5:12). Adem'in ailesi hayranlıkla eğilirken taçlarını Kurtarıcının ayaklarına atarlar. Adem günaha düştüğü zaman melekler ağlamış, İsa, adına iman edecek herkes için mezarı açtığı zaman sevinmişlerdi. Şimdi kurtuluşun başarıya ulaştığını görüyorlar ve seslerini övgüyle yükseltiyorlar.

"Ateşle karışık camdan oluşmuş deniz gibi bir şey gördüm. canavara, onun benzeyişindeki puta ve adını simgeleyen sayıya karşı zafer kazananlar, ellerinde tanrı'nın verdiği çenklerle cam denizin üzerinde durmuşlardı. tanrı'nın kulu musa'nın ve kuzunun ezgisini söylüyorlardı: 'Gücü her şeye yeten rab tanrı, senin işlerin büyük ve şaşılacak işlerdir. ey ulusların kralı, senin yolların doğru ve adildir'" (esinleme 15:2,3). o ezgiyi yalnızca yüz kırk dört bin kişi öğrenebilecektir; çünkü ezgi, başka kimsenin yaşamadığı bir deneyimden söz etmektedir. "kuzu nereye giderse o'nun ardından giderler" (esinleme 14:4,5). "bunlar, o büyük sıkıntıdan geçip gelenlerdir. kaftanlarını kuzu'nun kanında yıkamış bembeyaz etmişlerdir. ağızlarından hiç yalan çıkmamıştır. kusursuzdurlar. artık acıkmayacak, artık susamayacaklar. ne güneş ne de kavurucu bir sıcaklık onları çarpacak. çünkü tahtın ortasında olan kuzu onları güdecek ve yaşam sularının pınarlarına götürecek. tanrı onların gözlerinden bütün yaşları silecektir" (esinleme 7:14; 14:5; 7:16,17).' kurtulanlar yüceliğe kavuşuyor

Kurtarıcının çağlar boyunca seçtikleri dar yollardan geçtiler. Sıkıntı ocaklarında arındılar. İsa'nın uğruna nefrete, acılara, benliği inkara ve hayal kırıklığına katlandılar. Günahın kötülüğünü, gücünü, suç olduğunu ve verdiği kederi öğrendiler; günaha iğrenerek bakarlar. Günahı temizlemek için sunulan kurbanın sınırsızlığı, onları alçakgönüllü kılar ve yüreklerini hoşnutlukla doldurur Çok severler, çünkü çok bağışlanmışlardır (Bkz. Luka 7:47). Mesih'in acılarına ortak olanlar, O'nun yüceliğine de ortak olmaya uygun düşmektedirler.

Tanrı'nın mirasçıları harap kulübelerden, zindanlardan, idam sehpalarından, dağlardan, çöllerden, mağaralardan çıkıp gelmişlerdir. 'Çaresiz, terk edilmiş ve işkence çekmişlerdir.' Şeytan'a teslim olmayı reddeden milyonlar alçaklıkla suçlanarak mezara inmişlerdir. Ama artık acı çekmiyorlar, ezilmiyorlar ve oraya buraya dağılmıyorlar. Yeryüzünün en zenginlerinin giydiklerinden çok daha göz kamaştıran giysilere bürünmüşler. Yeryüzünün krallarının taktığı taçlardan çok daha görkemlilerini takmışlar. Yüce Kral onların yüzünden gözyaşlarını silmiş. Övgüyle dolu anlamlı, tatlı ve uyumlu bir ezgi söylüyorlar. Gökyüzü bu sözlerle çınlıyor: "Kurtarış, taht üzerinde oturan Tanrımıza ve Kuzu'ya özgüdür... Amin. Övgü, yücelik ve bilgelik, şükran ve saygı, güç ve kudret, sonsuzlara dek Tanrımızın olsun. Amin" (Esinleme 7:10,12).

Bu yaşamda, kurtuluşun harika konusunu anlamaya başlayabiliriz. Sınırlı kavrayışımızla çarmıhta buluşan utancı ve yüceliği, yaşamı ve ölümü, adaleti ve merhameti ciddi bir şekilde düşünebiliriz. Ancak zihinsel gücümüzü sonuna kadar kullansak bile onun tüm önemini kavrayamayız. Kurtaran sevginin uzunluğu, genişliği, derinliği ve yüksekliği sadece kısmen anlaşılmıştır. Kurtulanlar görüldükleri gibi gördükleri, bilindikleri gibi bildikleri zaman bile Kurtarıcının sevgisini tam olarak anlayamayacaktır. Yeni gerçekler sonsuz çağlar boyunca zihni aydınlatmaya devam edeceklerdir. Yeryüzünün kederleri, acıları ve ayartıları son bulduğu zaman Tanrı'nın halkı kurtuluşun bedeline ilişkin açık ve düşünsel bir bilgi edinecektir.

Çarmıh sonsuzlar boyunca kurtulanların ezgisi olacaktır. Yüceliğe kavuşmuş olan Mesih'te, çarmıha gerilmiş olan Mesih'i görürler. Gökyüzünün yüceliğinin günahlı insanı kurtarmak amacıyla kendisini alçalttığı asla unutulmayacaktır. Rab'bin günahın suçu ve utancı altında ezildiği, kaybolmuş bir dünyanın feryatlarının O'nun yüreğini parçaladığı ve canını aldığı, bu yüzden Baba'nın kendisinden yüz çevirdiği asla unutulmayacaktır. Tüm dünyaları Yaratanın, insan sevgisinden ötürü yüceliğini bir kenara bırakması, evrenin hayranlığını her zaman uyandırmaya devam edecektir.

Uluslardan kurtulanlar Kurtarıcılarına bakmayı sürdürecek ve O'nun egemenliğinin sonu olmadığını bileceklerdir. Yeniden ezgi söylemeye koyulacaklardır: "Bizi kendi değerli kanıyla kurtaran Boğazlanmış Kuzu layıktır!"

Çarmıhın gizemi tüm sırları açıklar. Bilgelikte sınırsız olanın, Oğlu'nun kurban oluşundan başka bir kurtarış yolunu seçemeyeceği anlaşılacaktır. Bu kurban sayesinde

yeryüzü satın alınanlarla, kutsal, mutlu ve ölümsüz insanlarla dolacaktır. Baba'nın bedelini ödeyerek satın aldığı bir canın değeri işte budur. Baba tatmin olmuştur. Mesih de büyük özverisinin meyvelerini görerek aynı şekilde tatmin olmuştur.

Bölüm 41 — Yıkıntı Halindeki Yeryüzü

Tanrı'nın sesi halkını tutsaklıktan kurtardığı zaman, yaşam mücadelesinde her şeyi yitirmiş olanların korkunç uyanışı vardır. Zenginler, Şeytan'ın hileleri sayesinde düşkün insanlara kıyasla kendi üstünlükleriyle övünmüşlerdir. Açları doyurmayı, çıplakları giydirmeyi, adaletli davranmayı ve merhameti sevmeyi ihmal etmişlerdir. Şimdi de onları büyük kılan her şey ellerinden alınmış ve öylece ortada bırakılmışlardır. Putlarının yıkımını dehşetle izlerler. Canlarını dünyasal zevklere satmışlar, Tanrı'nın gözünde zenginleşmemişlerdir. Yaşamları bir başarısızlıktır. Zevklerinin hiçbir anlamı kalmamıştır. Tüm yaşam tasarrufları bir anda yitirilmiştir. Zenginler göz alıcı evlerinin yıkımına, altın ve gümüşün yok edilmesine yanarlar; kendilerinin de putlarıyla birlikte mahvolacağından korkarlar. Kötüler, sonuçları gördükleri halde kötülüklerinden tövbe etmeye yanaşmazlar.

İnsanların beğenisini kazanmak amacıyla gerçeği kurban eden kilise görevlisi, öğretişlerinin etkisini artık fark etmektedir. İnsanları sahtekarlığın sığınağına yönlendirmiş olan her yazı ve her söz birer tohum gibi saçılmış ve gelişip ürün vermiştir. "Otlağımın koyunlarını yok eden ve dağıtan çobanların vay başına! İşte, sizin üzerinizde işlerinizin kötülüğünü yoklayacağım... Benim keder-lendirmediğim doğrunun yüreğini madem ki siz yalanlarla kederlendirdiniz ve canını kurtarmak için kötü yolundan dönmesin diye kötünün ellerini kuvvetlendirdiniz" (Yeremya 23:1,2; Hezekiel 13:22).

Ruhsal hizmetkarlar ve diğer insanlar, her türlü doğru yasanın Yazarına karşı isyan ettiklerini görmektedirler. Tanrısal buyrukları bir kenara atmak, ırmak gibi akan binlerce günahı doğurmuş, yeryüzünün tümüyle çürümesine neden olmuştur. Sadık kalmayanların, sonsuza dek kaybettikleri gerçeğe - sonsuz yaşama - karşı duydukları özlemi hiçbir dil ifade edemez.

İnsanlar, birbirlerini yıkıma sürüklemekle suçlarlar. Hepsi de 'yumuşak şeyler' peygamberlik eden sadakatsiz önderleri mahkum etme konusunda fikir birliği içindedirler (İşaya 30:10). Bu önderler, kendilerini dinleyenlerin, Tanrı'nın yasasını boşa çıkarmalarına ve ona uyanlara zulüm etmelerine neden olmuşlardır. İnsanlar, "Kaybettik!" diye bağrışırlar, "Bunun nedeni de sizsiniz!" Onları şereflendiren eller, bu kez onları katletmek için kalkar. Her yerde kavgalar olur ve kan gövdeyi götürür.

Tanrı'nın Oğlu ve göksel haberciler, insanların çocuklarını uyarmak, aydınlatmak ve kurtarmak amacıyla Kötü Olan'la mücadele etmişlerdir. Oysa şimdi herkes kendi kararını vermiştir; kötüler Şeytan'la tümüyle birlik olup Tanrı'ya karşı savaşmaya başlamıştır. Savaş yalnızca Şeytan'a karşı değil, insana da karşıdır. "Rab'bin uluslarla davası var" (Yeremya 25:31).

Ölüm meleği

Hezekiel'in görümünde, katliam silahlarına sahip insanlarla simgelenen ölüm meleği ortaya çıkar. Ona şöyle buyruk verilmiştir: "Yaşlıyı, genci, erkeğe varmamış kızı, çocuklarla kadınları öldürmek için vurun, ama üzerinde işareti olan kimseye yaklaşmayın." Onlar da evin önünde olan yaşlılardan başlarlar. Bu yaşlılar halkın ruhsal önderlerini simgelemektedir (Hezekiel 9:6).

İlk düşenler sahte bekçilerdir. "Çünkü Rab dünyada yaşayanları kötülüklerinden ötürü cezalandırmak için dünyaya geliyor. Toprak, üzerine dökülen kanı açığa vuracak, öldürülenleri artık saklamayacak." "Kudüs'e karşı savaşan bütün halkları Rab şu belayla cezalandıracak: Daha sağken bedenleri, gözleri, dilleri çürüyecek. O gün Rab insanları büyük dehşete düşürecek. Herkes yanındakinin elini yakalayacak, birbirlerine saldıracaklar" (İşaya 26:21; Zekarya 14:12,13).

Kendi şiddetli tutkularının etkisi ve Tanrı'nın katıksız gazabıyla karşılaşan insanlar yıkıma uğrarlar. "O gün yerin bir ucundan yerin öteki ucuna kadar Rab'bin öldürdüğü adamlar olacak... Onlar için dövünmeyecekler ve onlar toplanılıp gömülmeyecek, toprağın yüzünde gübre olacaklar" (Yeremya 25:33).

Mesih geldiği zaman, kötüler O'nun yüceliğinin parlaklığıyla yok olacaklar. Mesih, halkını Tanrı'nın kentine götürecek, yeryüzünde oturan kimse kalmayacak: "Bakın, Rab yeryüzünü harap edip viraneye çevirecek. Taş üstünde taş bırakmayacak, insanları darmadağın edecek. Dünya tümüyle viraneye dönecek, harap olacak; bunu Rab söyledi. İnsanlar dünyayı kirletti. Çünkü Tanrı'nın Yasası'nı çiğnediler, kurallarını ayaklar altına aldılar, ebedi antlaşmasını bozdular. Bundan ötürü lanet dünyayı yiyip bitirdi, insanlar suçlu bulundular. Bu nedenle çoğu yok olup gidecek, pek azı kurtulacak" (İşaya 24:1,3,5,6).

Yeryüzü boş bir çöl gibi görünmektedir. Kentler deprem yüzünden yerle bir olmuş, ağaçlar kökünden sökülmüş, kayalar her yere dağılmıştır. Dağların koparılıp atıldığı yerlerde dev boşluklar vardır.

Şeytan'ın dışarı atılması

Kefaret Gününün son hizmetinde simgelenen olay gerçekleşir. İsrail'in günahları, tapmaktaki günah sunusunun kanıyla kaldırıldığı zaman, Rab'bin önüne bir günah keçisi getirilirdi. Yüce kahin, 'iki elini erkecin başına koyacak, İsrail halkının bütün suçlarını, başkaldırılarını, günahlarını açıklayarak bunları erkecin başına aktaracak. Sonra bu iş için atanan bir adamla erkeci çöle gönderecek' (Levililer 16:21). Aynı şekilde gökteki tapmakta kefaret görevi tamamlandığı zaman Tanrı'nın, göksel meleklerin ve kaybolanların huzurunda Tanrı halkının günahları Şeytan'ın üzerine konacak ve O, yapılan tüm kötülüklerin sorumlusu ilan edilecektir. Keçinin, kimsenin yaşamadığı çöle gönderilmesi gibi Şeytan da ıssız kalan dünyaya hapsedilecektir.

Rab'bin gelişinde yer alan sahneleri aktaran Yuhanna, şöyle devam ediyor: "Elinde dipsiz derinliklerin anahtarı ve büyük bir zincir olan bir meleğin gökten indiğini gördüm. Melek ejderhayı, yani İblis ya da Şeytan denen o eski yılanı tutup bin yıl için bağladı. Bin yıl tamamlanıncaya dek ulusları bir daha saptırmasın diye onu dipsiz derinliklere attı, oraya kapayıp girişi mühürledi. Bin yıl geçtikten sonra kısa bir süre için serbest bırakılması gerekir" (Esinleme 20:1-3).

'Dipsiz derinlikler', yeryüzünün karanlık ve karışıklık içinde bulunduğunu göstermektedir. Tanrı'nın büyük gününe bakan Yeremya şöyle duyurmaktadır: "Yere baktım ve işte, ıssız ve boş*. Göklere baktım ve ışıkları yoktu. Dağlara baktım ve işte titriyorlar. Bütün tepeler sarsılıyordu. Baktım ve kimse yok; göklerin bütün kuşları kaçmışlar. Baktım ve işte verimli bir tarla çöl olmuş. Bütün kentleri Rab'bin önünde ve kızgın öfkesi karşısında yıkılmıştır" (Yeremya 4:23-26).

Burası 1000 yıl boyunca Şeytan'ın ve O'nun kötü meleklerinin evi olacaktır. Şeytan yeryüzüne hapsedildiğinden, başka dünyalara elini uzatıp hiç günah işlememiş olanlara dokunamayacaktır. Bu anlamda 'bağlıdır'. Gücünün etkileyebileceği kimse kalmamıştır. Çok büyük zevk aldığı yıkım ve aldatma işlevi son bulmuştur.

Şeytan'ın atıldığını gören İşaya şöyle der: "Parlak seher yıldızı, göklerden nasıl da düştün! Ulusları ezip geçerdin, nasıl da yere yıkıldın! İçinden şöyle diyordun: 'Göklere çıkacağım, tahtını Tan- rı'nın yıldızlarından daha yükseğe koyacağım; kuzeyin en uç noktasında, kutsal dağın tepesinde oturacağım. Bulutlardan daha yükseklere çıkacağım, yüce Tanrı'ya benzer olacağım.' Ne var ki, ölüler diyarının en derin yerine indirilmiş bulunuyorsun. Seni görenler şöyle düşünecekler: 'Dünyayı sarsan, ülkeleri titreten, yeryüzünü çöle döndüren, kentleri yakıp yıkan, tutsakları evlerine salıvermeyen adam bu mu?"' (İşaya 14:18-20).

Şeytan 6000 yıl boyunca Tanrı'nın halkını tutsak etti, ama Mesih tutsakların zincirlerini kırarak onları serbest bıraktı. Kötü melekleriyle baş başa kalan Şeytan, günahın sonuçlarının farkına varmıştır. "Diğer ulusların kralları onurlarına yaraşan mezarlarda yatıyorlar, ama sen reddedilen yabani bir dal gibi mezarından dışarı atıldın; bedenleri kılıçla delinmiş, çukurun dibine atılmış ölülerle örtülmüşsün; ayak altında çiğnenen leş gibisin. Ülkeni harap edip halkını öldürdüğün için diğer krallar gibi görülmeyeceksin; soyundan hiç kimse esirgenmeyecektir" (İşaya 14:18-20).

Şeytan 1000 yıl boyunca Tanrı'nın yasasına karşı ayaklanma-sının sonuçlarına bakacak ve yoğun acılar çekecektir. Baş kaldırdığı zamandan beri yaptığı şeyleri düşünecek ve cezalandırılacağı korkunç anı dehşetle bekleyecek.

Birinci ve ikinci diriliş arasındaki 1000 yıl boyunca kötülerin yargılanması gerçekleşecektir. Pavlus bunu ikinci gelişi izleyen bir olay olarak değerlendiriyor (l.Korintliler 4:5). Doğru olanlar, krallar ve kahinler olarak hüküm sürecekler. Yuhanna

şöyle anlatıyor: “Bazı tahtlar ve bunların üzerinde oturanları gördüm. Onlara yargılama yetkisi verilmişti. İsa’ya tanıklık ve Tanrı sözü uğruna başı kesilmiş olanların canlarını da gördüm. Bunlar, canavara ve onun putuna tapmamış, alınları ve elleri üzerine onun işaretini almamış olanlardır. Hepsi dirilip Mesih’le birlikte bin yıl egemenlik sürdüler. İlk diriliş budur. Ölülerin geri kalanı, bin yıl tamamlanmadan dirilmedi. İlk dirilişe dahil olanlar mutlu ve kutsaldır: İkinci ölümün bunların üzerinde hiçbir yetkisi yoktur. Tanrı’nın ve Mesih’in kahinleri olacaklar ve O’nunla birlikte bin yıl egemenlik süreceklerdir” (Esinleme 20:4-6).

O zaman kutsallar dünyayı yargılayacaktır (l.Korintliler 6:12). Mesih’le birlikte kötüleri yargılayacaklar, bedende yapılan işlerin karşılığını vereceklerdir. Kötülerin, işlerine göre çekmeleri gereken acılar, ölüler kitabındaki adlarının karşısına yazılacaktır. Şeytan ve kötü melekler, Mesih ve halkı tarafından yargılanacaktır. Pavlus, “Melekleri bile yargılayacağımızı bilmiyor musunuz?” diye soruyor (l.Korintliler 6:3). Yahuda şöyle duyuruyor: “Yetkilerinin sınırı içinde kalmayıp kendilerine ayrılan yeri terk etmiş olan melekleri, büyük yargı günü için çözülmez bağlarla bağlayarak karanlığa hapsetti” (Yahuda 6).

1000 yıllık dönemin sonunda, ikinci diriliş gerçekleşecektir. O zaman kötüler ölümden dirilecek ve yazılmış olan yargının yerine gelmesi için Tanrı’nın önüne çıkacak (Mezmurlar 149:9). Bu yüzden Yuhanna şöyle diyor: “Ölülerin geri kalanı, bin yıl tamamlanmadan dirilmedi” (Esinleme 20:5). İşaya kötülere ilişkin şöyle diyor: “Tutsaklar zindanda nasıl toplanırsa, onlar da öylece toplanıp zindana kapatılacak, günler sonra cezalandırılacaklar” (İşaya 24:22).

Bölüm 42 — Çatışma Sona Eriyor

1000 yıllık dönemin sonunda Mesih, kurtulmuş olanlarla ve meleklerle birlikte yeryüzüne döner. Hak ettikleri yıkıma kavuşmaları için kötülerin ölümden dirilmesini buyurur. Ölüler dirilir; sayıları denizin kumları gibi çoktur, hepsi de hastalık ve ölümün izlerini taşımaktadır. İlk dirilişe layık görülenlerle bunların arasında ne büyük bir fark vardır!

Her göz Tanrı Oğlunun yüceliğine çevrilir. Kötülerden oluşan kalabalık hep bir ağızdan bağırır: "Rab'bin adıyla gelene övgüler olsun!" Bu sözleri esinleyen ve isteksiz dudaklardan dökülmelerini sağlayan sevgi değil, gerçeğin gücüdür. Kötüler aynen mezara girdikleri gibi, Mesih'e karşı düşmanlıkla ve isyan ruhuyla dirilirler. Geçmiş yaşamlarını değiştirecek hiçbir yeniliğe sahip değildirler.

Peygamber şöyle diyor: "O gün O'nun ayakları Yeruşalem'in doğusundaki Zeytin Dağı'nın üzerinde duracak. Zeytin Dağı doğuya ve batıya doğru ortadan yarılıp çok büyük bir vadi oluşturacak. Dağın yarısı kuzeye, öbür yarısı güneye çekilecek" (Zekarya 14:4). Yeni Kudüs gökten inerken, hazırlanan yere konuyor. Mesih, O'nun halkı ve melekler hep birlikte kutsal kente giriyorlar.

Aldatma işlevine son verilen Kötülük Önderi sefil ve dışlanmış bir durumdadır, ama dirilen kötüleri ve kendi safında yer alan kalabalıkları görünce, ümidi canlanır. Büyük Çatışmada teslim olmamaya kararlıdır. Kaybolmuş olanları kendi bayrağı altında toplayacaktır. Mesih'i reddedenler, isyancı önderi kabul ederler ve O'nun buyruğu altına girerler. Çünkü O, doğasına özgü bir şekilde davranmış ve kendisini Şeytan olarak tanıtmaktan kaçınmıştır. Mirası yasadışı bir şekilde gasp edilen yeryüzünün gerçek sahibi olduğunu iddia eder. Kendisini bir kurtarıcı olarak tanıtır. Kötülere, onları diriltenin kendi gücü olduğunu anlatır. Şeytan zayıf olanları güçlendirir; Tanrı'nın kentini işgal etmeleri için herkese kendi enerjisiyle destek olur. Ölümden dirilen sayısız milyonlara seslenerek onların önderi olarak tahtını ve egemenliğini geri alacağını ilan eder.

Kalabalıkların arasında tufandan önce yaşamış uzun ömürlü kuşak da vardır. Dev bedenlere ve üstün zekalara sahip olanlar, harika yaratılışlarını zalim ve kötü niyetleri uğruna kullanmışlardır. Tanrı da onların varlığına son vermiştir. Hiç savaş kaybetmemiş krallar ve generaller de oradadır. Ölürken sahip oldukları aynı alt etme güdüsüyle mezardan çıkarlar.

Tanrı'ya karşı son saldırı

Şeytan bu güçlü insanlara öğüt verir. Onlar kentin içindeki ordunun kendilerine kıyasla küçük olduğunu ve alt edilebileceğini duyururlar. Yetenekli işçiler savaş gereçleri yaparlar. Asker kökenli önderler, savaşçıları gruplara ayırmaya başlarlar.

Sonunda ilerleme buyruğu verilir. Tüm çağların birleşmiş kuvvetlerinden çok daha kalabalık olan bu topluluk harekete geçer. Şeytan, kendi etkisi altındaki kralları ve savaşçıları yönlendirir. Askeri alay, yeryüzünün döküntüleri arasından geçerek Tanrı'nın Kentine doğru yol alır. İsa'nın buyruğuyla Yeni Kudüs'ün kapıları kapanır. Şeytan'ın orduları atılıma hazırlanır.

Mesih artık düşmanlarının görüş sahası içindedir. Kentin üzerinde parlak altından bir taht vardır. Tahtın üzerinde Tanrı'nın Oğlu oturmaktadır. Çevresine egemenliğinin vatandaşları toplanmıştır. Sonsuz Baba'nın yüceliği Oğul'u örtmektedir. O'nun varlığının parlaklığı kapıların ötesine taşmakta, tüm yeryüzüne sel gibi akmaktadır.

Tahtın en yakınında bulunanlar bir zamanlar Şeytan'ın hizmetinde en gayretli olanlardır. Ancak sonra Kurtarıcıya dönmüşler ve yoğun bir bağlılıkla O'nu izlemeye başlamışlardır. Onların yanında sahtekarlık ve sadakatsizlik ortamında kendilerini paklayanlar, tüm dünya boşaldığı halde Tanrı'nın yasasına uyanlar durmaktadır. Tüm çağlarda imanları uğruna şehit düşen milyonlar da oradadır. "Bundan sonra gördüm ki, her ulustan, her oymaktan, her halktan ve her dilden oluşan, kimsenin sayamayacağı kadar büyük bir kalabalık tahtın ve Kuzu'nun önünde duruyordu. Hepsi de birer beyaz kaftan giyinmişti ve ellerinde hurma dalları vardı" (Esinleme 7:9). Savaşları artık son bulmuş, zafer kazanılmıştır. Ellerindeki hurma dalları kazandıkları zaferin, beyaz kaftanlar ise artık onların olan Mesih'in doğruluğunun simgesidir.

O büyük kalabalıkta, kurtuluşu kendi iyiliğinin sonucu olarak gören hiç kimse yoktur. Kimse kendilerinin neler çektiğinden söz etmez. "Kurtarış Tanrımıza ve Kuzu'ya aittir" ezgisi duyulmaktadır.

İsyancılara hüküm veriliyor

Yeryüzünün ve gökyüzünün sakinleri toplandığı zaman Tanrı Oğlunun taç giyme töreni başlar. Eşsiz bir yücelik ve güce sahip olan Kralların Kralı, yasasını çiğneyen ve halkına zulmeden isyancılara ilişkin hükmü açıklar. "Büyük, beyaz bir taht ve tahtın üzerinde oturanı gördüm. Yer ve gök O'nun önünden kaçtılar ve yok olup gittiler. Tahtın önünde duran büyük küçük, bütün ölüleri gördüm. Sonra bazı kitaplar açıldı. Yaşam kitabı denen başka bir kitap daha açıldı. Ölüler, kitaplarda yazılanlara bakılarak yaptıklarına göre yargılandı" (Esinleme 20:11,12).

İsa'nın gözleri kötülere bakarken, onlar işledikleri her günahın bilincine varırlar. Ayaklarının kutsallık yolundan saptığı her anı hatırlarlar. Günaha teslim olarak teşvik ettikleri her türlü ayartı, Tanrı'nın habercileriyle alay ettikleri her an, inatçı ve tövbesiz yüreklerinin geriye püskürttüğü her merhamet dalgası - sanki ateşten harflerle yazılmış gibidir.

Tahtın üzerinde çarmıh görünür. Adem'in günahı, kurtuluş tasarısının sonraki adımları, Kurtarıcının mütevazı doğumu, yalın yaşamı, Ürdün'deki vaftizi, çöldeki sıkı denenmesi,

göksel bereketleri insanlara açıklaması, merhametli işlerini yaptığı günler, dağlardaki dua geceleri, O'nun iyiliğini reddeden kötü niyetli düzenler, Getsemani'de dünyanın günahları altında ezilirken çektiği acılar, cani kalabalığa teslime edilmesi, dehşet gecesinin tüm olayları - öğrencileri tarafından terk edilmesi, baş kahinin sarayında alıkonması, Pilatus'un yargı kürsüsüne çıkması, Hirodes'in önüne getirilmesi, hakarete uğraması, işkence çekmesi ve ölüme mahkum edilmesi - canlı bir şekilde gözler önüne serilir.

Şimdi de kalabalığın önünde son sahneler belirmektedir. Elemler adamı ölüme doğru yürür; göklerin önderi çarmıha asılır; Kahinler ve din önderleri O'nun acılarıyla alay eder; Dünyanın Kurtarıcısı canını verdiği anda ortalık doğaüstü bir karanlığa bü-rünür.

Korkunç olaylar, hiç değişmeden gösterilir. Şeytan ve izleyicileri, bu sahnelere bakmak zorunda bırakılır. Her oyuncu, rolünü anımsar. Beytlehemli masum çocukları katleden Hirodes, Vaftizci Yahya'nın kanından sorumlu Herodiya, zayıf karakterli Pilatus, alaycı askerler, "O'nun kanı, bizim ve çocuklarımızın üzerine olsun!" diye bağıran çılgın kalabalık - bunların hepsi şimdi O'nun tanrısal çehresinden kaçıp saklanmak için boşuna çevreye bakınır. Öte yandan kurtulanlar, taçlarını Kurtarıcının ayaklarının dibine atarak "O benim için öldü!" diye bağırmaktadırlar.

Zalim ve kötü bir canavar olan Nero oradadır; acı çektirmekten Şeytanca bir zevk duyduğu insanların sevincine tanık olmaktadır. O'nun annesi de, kendi işlerinin sonucunu görmektedir; kendi tutkularının ve kötü bir örnek oluşunun dünyayı sarsan suçlar olarak nasıl meyve verdiğini fark eder.

Mesih'in elçileri olduklarını iddia eden, ama O'nun halkını bastırmak için dayağı, zindanı ve hapsi kullanan papa yanlısı rahipler ve papazlar da oradadır. Kendilerini Tanrı'nın üzerinde yücelten ve En Yüce Olan'ın yasasını değiştirmeye cüret eden kibirli papalar da oradadır. Onların Tanrı'ya verecek bir hesabı vardır. Her şeyi bilen Rab'bin, kendi yasasını kıskandığını çok geç öğrenmişlerdir. Mesih'in, acı çeken halkıyla özdeşleştiğini artık anlamışlardır. Kötü dünyanın tümü, gökyüzünün yönetimine karşı işlenen büyük hainlik yüzünden suçlu durumdadır. Davalarını savunacak kimseleri yoktur; mazeretleri de kalmamıştır; sonsuz ölüm hükmüne mahkum olmuşlardır.

Kötüler isyanları nedeniyle kaybettiklerini görürler. Kaybolan can, "Bütün bunlar benim olabilirdi. Esenliği, mutluluğu ve onuru sefaletle, çaresizlikle ve ümitsizlikle değiştirdim" diye hayıflanır. Hepsi de gökyüzünden dışlanmalarının adil bir karar olduğunu görmektedir. "Bu adamın (İsa'nın) üzerimize kral olmasını istemiyoruz" diyerek yaşamışlardır.

Şeytan yenik düşüyor

Kötüler büyülenmiş bir şekilde Tanrı Oğlunun taç giymesini izlerler. O'nun ellerinde kendilerinin küçümsediği tanrısal yasa tabletlerini görmektedirler. Kurtulanlardan yükselen hayranlık bağ- rışlarına tanık olurlar. Melodiler kentsiz olanların kulağına erişir; "Ey

ulusların kralı, senin yolların doğru ve adildir.” Kurtulanlar secde eder ve Yaşam Önderine tapınır (Esinleme 15:3).

Şeytan felç olmuştur. Bir zamanlar etkin bir keruv olarak nereden düştüğünü anımsar. Eskiden onurlandırıldığı yerden sonsuza dek dışlanmıştır. Şimdi, Baba’nın yanında başka bir yüce meleğin durduğunu görür. Bu meleğin görkemli konumunun aslında kendisine ait olduğunu anımsar. Belleği eski masum günlere döner. İsyana kadar yaşadığı esenliği ve hoşnutluğu düşünür. İnsanlar arasındaki işlevini ve onların sonuçlarını gözden geçirir. İnsanın insana düşmanlığını, yaşamın yok edilişini, tahtların devrilmesini, kargaşaları, çatışmaları ve devrimleri aklına getirir. Mesih’in hizmetine kararlı bir şekilde karşı çıkışını anımsar. Gayretinin meyvelerine baktığında sadece başarısızlık görür. Büyük çatışma sürecinde tekrar ve tekrar yenik düşmüş, teslim olmak zorunda kalmıştır.

Büyük isyancının asıl amacı, tanrısal yönetimi isyanın sorumlusu olarak kabul ettirmekti. Bu uydurmayı geniş kalabalıklara yutturdu. Bu hile binlerce yıl boyunca gerçeğin yerine sahtekarlığı koydu. Ancak artık, Şeytan’ın geçmişinin ve karakterinin açığa çıkacağı zaman gelmişti. Baş aldatıcı, Mesih’i tahttan indirmek, O’nun halkını yok etmek ve Tanrı Kentini ele geçirmek için girdiği son mücadelede maskesinin tümüyle düşmesine neden olmuştur. O’nunla birleşenler, tümüyle yenik düştüğünü görürler.

Şeytan gönüllü isyanın kendisini gökyüzünden tümüyle dışladığını görmektedir Tüm gücünü Tanrı’ya karşı savaşmak üzere eğitmiştir. Gökyüzündeki paklık ve uyum artık O’nun için büyük bir işkence olacaktır. Bu yüzden eğilir ve kendi hükmünü açıklar.

Uzun vadeli çatışmadaki her gerçek ve yanılgı sorusu artık açıklığa kavuşmuştur. Tanrısal buyrukları yadsımanın sonuçları tüm evrenin gözleri önüne serilmiştir. Günahın tarihi, Tanrı’nın yasasının, yaratıklarının mutluluğuyla sıkı sıkıya bağlantılı olduğunu sonsuza dek bir tanık olarak gösterecektir. İster sadık, ister isyancı olsun tüm evren, tek bir sesle ilan edecektir; “Senin yolların doğru ve adildir, ey kutsalların Kralı.”

Mesih’in her adın üzerinde yüceltileceği zaman gelmiştir. Mesih, oğullan yüceliğe kavuşturabilmek için kendisini bekleyen sevinç uğruna çarmıha katlanmıştı. Şimdi de kendi benzeyişine dönüşmüş olan kurtulanlara bakar. Can acılarının sonucunu onlarda görmüş ve tatmin olmuştur (İşaya 53:11). Hem doğruların hem de kötülerin duyabileceği bir sesle ilan eder; “İşte kanımla satın aldıklarım! Bunlar için acı çekmiş ve can vermiştim.”

Kötülerin şiddetli sonu

Şeytan’ın karakteri değişmemiştir; hala güçlü bir ayaklanmanın peşindedir. Gökyüzünün Kralına karşı son ümitsiz mücadeleden vazgeçmek niyetinde değildir. Ne var ki isyana sürüklediği sayısız milyonların hiçbiri artık O’nun üstünlüğünü kabul etmez. Kötüler, Tanrı’ya karşı, Şeytan’daki nefrete benzer bir nefretle dolarlar, ama durumlarının ümitsiz olduğunu görmektedirler. “Madem ki yüreğini Tanrı yüreği gibi ettin. Bundan dolayı senin üzerine yabancıları, ulusların korkunçlarını getireceğim. Bilgeliğinin güzelliğine karşı

kılıçlarını çekecekler ve senin parlaklığını kirle-tecekler. Seni çukura indirecekler. Seni denizlerin bağrında, öldürülmüş adamların ölümü ile öleceksin. Ticaretinin çokluğundan ötürü senin içini zorbalıkla doldurdular ve suç işledin. Seni kirli şey gibi Tanrı'nın dağından attım. Seni, gölge salan keruv, ateşten taşlar arasından atıp yok ettim. Senin yüreğin güzelliğinden ötürü yükseldi, parlaklığından ötürü bilgeliğini bozdun, seni yere çaldım. Görsünler diye kralların gözü önüne seni attım... Bütün seni görenlerin gözü önünde seni yeryüzünde kül ettim. Oymaklar arasında seni tanıyanların hepsi sana şaşacaklar. Sen bir dehşet oldun. Sonsuza kadar yok olacaksın" (Hezekiel 28:6-8, 16-19).

"Rab bütün uluslara öfkelendi, onların ordularına karşı gazaba geldi." "Kötülerin üzerine kızgın korlar ve kükürt yağdıracak, paylarına düşen kase kavurucu rüzgar olacak" (İşaya 34:2; Mezmurlar 11:6). Tanrı gökten ateş yağdırır. Yeryüzü çatlaklarla kaplanır. Her çatlaktan alevler çıkar. Kayalar bile ateşle yanmaya başlar. Maddesel öğeler ateşe verilir. Yeryüzü ve tüm içindekiler yanıp tükenir (2.Petrus 3:10). Yeryüzünün yüzeyi erimiş bir kütle gibi görünmektedir. Kaynayan büyük bir ateş gölüne dönmüştür. "Çünkü Rab'bin öç alacağı gün, Siyon'un davasını görüp karşılık vereceği yıl gelecek" (İşaya 34:8).

Kötüler, yaptıklarına göre cezalandırılırlar. Şeytan yalnızca kendi isyanından ötürü değil, Tanrı halkının işlemesine neden olduğu bütün günahlardan ötürü işkence görür. Kötüler hem kök hem de dallar olmak üzere - Şeytan kök, izleyicileri dallar - alev-ler içinde yok olurlar. Yasayı çiğnemenin cezası tam olarak verilmiş, adaletin gerekleri yerine gelmiştir. Şeytan'ın mahvetme işlevi, sonsuza dek durmuştur. Tanrı'nın yaratıkları O'nun ayartılarından sonsuza dek özgür kılınmıştır.

Tüm yeryüzünü alevler yutarken doğru olanlar, Kutsal Kent'te güvence içindedirler. Tanrı kötüler için yakıp tüketen bir ateş, kendi halkı için ise bir sığınaktır (Bkz. Esinleme 20.6; Mezmurlar 84:11).

"Bundan sonra yeni bir gökle yeni bir yeryüzü gördüm. Çünkü önceki gök ve önceki yeryüzü ortadan kalkmıştı" (Esinleme 21:1). Kötüleri yakıp tüketen ateş, yeryüzünü arıtır. Lanetin her izi silinir ve gider. Kurtulanların gözü önünde günahın korkunç sonuçlarını gösteren ve sonsuza kadar yanan bir cehennem olmayacaktır.

Çarmıhın anıları

Yalnız tek bir anı kalır: Kurtarıcımız, günahın zalimce sonuçlarının çarmıhta açılan izlerini taşımaya devam edecektir. Çarmıhın yaraları sonsuz çağlar boyunca O'nun övülmesini sağlayacak ve gücünü ilan edecektir.

Mesih öğrencilerine, onlar için Baba'nın evinde yer hazırlamaya gittiğini söylemişti. İnsan dili doğruların alacağı ödülü tanımlamaya yetmez. Yalnızca gözleriyle görenler o ödülü bilecektir. Tanrı'nın Cennetindeki yüceliği, hiçbir sınırlı zihin kavrayamaz.

Kutsal Kitap'ta kurtulanların mirası bir 'ülkedir' (İbraniler 11:14-16). Orada göksel Çoban, sürülerini yaşam sularına götürür. Orada bitip tükenmek bilmeyen kristal parlaklığında çaylar akar; kenarlarında dallı budaklı ağaçlar, Rab'bin kurtulmuş olanları için hazırlanan yollara gölgelerini salar. Güzel tepeler engin yaylalarla birleşir. Tanrı'nın dağlarının ulu dorukları vardır. O huzurlu düzlüklerin ve diri çayların yanında uzun bir süreden beri gezgin ve garip olan Tanrı halkı bir yuva kurar.

"Evler yapacaklar ve oturacaklar. Bağlar dikecekler ve meyvesini yiyecekler. Onlar bina edip de bir başkası oturmayacak. Onlar dikip de bir başkası yemeyecek. Çünkü halkımın günleri ağacın günleri gibi olacak. Ve seçtiklerim kendi ellerinin işini eskitecekler... Çöl ve kurak topraklar mutlu olacak; bozkırlar sevinip çiçeklenecek. Onun yönetiminde kurtla kuzu bir arada olacak; kaplanla oğlak birlikte yatacak; buzağı, genç aslan ve besili sığır bir arada bulunacak; Onları küçük çocuklar bile güdebilecek. Kutsal dağının hiçbir yerinde hiçbir şey zarar görmeyecek, yok olmayacak. Çünkü sular denizleri nasıl dolduruyorsa, dünya da Rab'bin bilgisiyle öyle dolacak" (İşaya 65:21,22; 35:1; 11:6,9).

Gökyüzünde acı varolamaz. Artık gözyaşları dökülmeyecek, cenazeler kalkmayacaktır. "Onların gözlerinden bütün yaşları silecek. Artık ölüm olmayacak. Artık ne yas, ne ağlayış, ne de ıstırap olacak. Çünkü önceki düzen ortadan kalkmıştır... Siyon'da yaşayan hiç kimse 'Hastayım' demeyecek; halkın günahları bağışlanacak" (Esinleme 21:4; İşaya 33:24).

Yeni Kudüs kurulacak ve yeni yeryüzünün kenti olacak. "Kentin ışıltısı, çok değerli bir taşın, billur gibi parıldayan yeşim taşının ışıltısına benziyordu. Uluslar kentin ışığında yürüyecekler. Dünyanın kralları, servetlerini oraya getirecekler... Tanrı onların arasında yaşayacak. Onlar O'nun halkı olacaklar, Tanrı'nın kendisi de onların arasında bulunacak" (Esinleme 21:11,24,3).

Tanrı'nın Kentinde artık gece olmayacak (Esinleme 22:5). Yorgunluk olmayacak. Her zaman sabah tazeliğini yaşayacağız. Güneşin ışığını çok aşan bir parlaklık olacak. Bu parlaklık öğle güneşinden bile daha yoğun olmasına rağmen gözlere zarar vermeyecek. Kurtulanlar her zaman gündüzün yüceliği içinde yaşayacaklar.

"Kentte tapmak görmedim. Çünkü gücü her şeye yeten Rab Tanrı ve Kuzu, kentin tapınağıdır" (Esinleme 21:22). Tanrı halkının Baba ve Oğul'la kesintisiz beraberlikte bulunma ayrıcalığı olacak. Şimdi Tanrı'nın benzeyişine bir aynadaymış gibi bakıyo-ruz, ama o zaman O'nu, arada bir perde olmadan yüz yüze göreceğiz.

Tanrı sevgisinin zaferi

Orada Tanrı'nın kendisinin insan yüreğine ektiği sevgi ve şefkat, en gerçek ve en tatlı şekilde uygulanacak. Kutsal varlıklarla ve tüm çağlardan gelen bağlılarla pak beraberlik, gökte ve yeryüzündeki tüm aileyi bağlayan kutsal bağlar, kurtulanların mutluluğunu pekiştirecek (Efesliler 3:15).

Ölümsüz zihinler orada yaratıcı gücün harikaları ve kurtaran sevginin gizemleri üzerinde düşünecekler. Her yetenek güçlenecek, her duyu gelişecek. Bilgi edinmek enerji tüketen bir çaba olmaktan çıkacak. En büyük girişimler gerçekleşecek, en yüce hedeflere ulaşılacak, en büyük tutkular doyum bulacak. Ama hala tırmanılması gereken yükseklikler, hayran olunacak harikalar, kavranılacak yeni gerçekler, zihnin, canın ve bedenin güçlerini ortaya dökecek yeni nesneler olacak.

Evrenin tüm hazineleri Tanrı'nın kurtardığı kişilere açılacak. Ölümsüzlük engeli olmadığından uzaktaki dünyalara uçacaklar. Yeryüzünün çocukları sevince ve günahsız olmanın bilgeliğine kavuşacak. Çağlar boyunca kazanacakları bilgilerin hazinelerini paylaşacak. Görüşleri hiç bulanmayacak; hep birlikte Tanrı'nın tahtını çevreleyen yaratılışın yüceliğine, güneşe, yıldızlara ve sistemlere bakacaklar.

Sürüp giden sonsuz yıllar, Tanrı'ya ve Mesih'e ilişkin daha yüce açıklamalar getirecek. İnsanlar Tanrı hakkında ne kadar çok bilgi edinirse, O'nun karakterine o kadar çok hayran kalacaklar. İsa, kurtuluşun zenginliklerini ve Şeytan'la gerçekleşen çatışmadaki şaşırtıcı başarıları onların gözleri önüne serecek. Kurtulanların yürekleri bağlılıkla çarpacak. On binlerce ses birleşecek ve dev bir övgü korosu oluşturacak.

"Ve gökte, yeryüzünde, yer altında ve denizlerdeki tüm yaratıkların, bunlardaki tüm varlıkların şöyle dediğini işittim: 'Övgü, saygı, yücelik ve güç sonsuzlara dek, taht üzerinde oturanın ve Kuzu'nun olsun!'" (Esinleme 5:13).

Büyük çatışma bitmiştir. Günah ve günahkar ortadan kalkmıştır. Tüm evren temizlenmiştir. Engin yaratılışın tümüne uyum ve hoşnutluk yayılmaktadır. Yaşam, ışık ve iyilik her şeyi yaratandan sınırsız evrene akmaktadır. En küçük atomdan en büyük dünyaya kadar canlı ya da cansız her şey, eşsiz bir güzellik ve sevinç içinde Tanrı'nın sevgi olduğunu duyurmaktadır.
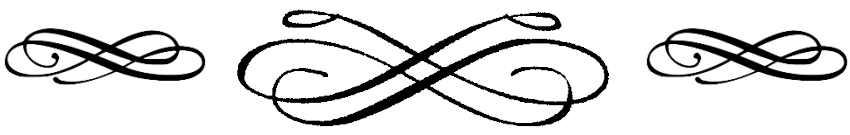
Sonu Beklentisiyle